

Благослов св. Архангела Михаила
Манастир Белије

ВЕЛИКИ ТРЕБНИК

ПРЕВЕО

СА ГРЧКОГ И ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОГ

АРХИМАНДРИТ

Д-р Јустин Сп. Поповић

ПРОФЕСОР УНИВЕРЗИТЕТА

На св. Димитрија Ростовског

1958.

Манастир Белије

Издавач
ЕПАРХИЈА РАШКО-ПРИЗРЕНСКА

Одговорни уредник
Епископ рашко-призренски
Др Артемије

Рецензенти
Митрополит Амфилохије
Епископ Атанасије
Епископ Артемије

Коректура
Јеромонах Симеон Виловски

Компјутерска обрада и прелом текста
Страхиња Максимовић

Технички уредник
Војислав Јовичић

Вињете
Вероника В. Букановић

Тираж: 2.000

Призрен, 1993. године

С А Д Р Ж А Ј

1. Молитва у први дан пошто жена роди дете	1
2. Молитва којом се знаменује дете у осми дан	3
3. Молитва породиљи после четрдесет дана	4
4. Молитва жени када побаци дете	7
5. Поредак пре светог крштења	9
6. Молитва којом се постаје оглашен	9
7. Чин свете тајне крштења	15
8. Чин свете тајне исповести	27
9. Молитва којом се разрешава од епитимије	31
10. Поредак пре свете тајне брака	32
11. Света тајна брака - чин венчања	37
12. Света тајна јелеосвећења	51
13. Молепствије за болесника	78
14. Молепствије за много болесника или за једног	91
15. Молитва против сваке болести	96
16. Молитве врачевске	97
17. Молитва Светих Седам Младића за болесника и који пати од несанице	108
18. Молепствије за болесне које узнемирују и муче нечисти дуси	110
19. Молитве Василија Великог	120
20. Поредак причешћа болесника	125
21. Молепствије при разлучењу душе од тела	128

22. Молепствије за разлучење душе од тела када се човек дуго мучи.....	134
23. Молитва за онога који се с душом бори	139
24. Молитва за душу суђену	140
25. Опело над лаиком хришћанином.....	141
26. Опело дечје.....	158
27. Опело уснулих на Васкрс и током Светле недеље.....	168
28. Монашко опело	176
29. Свештеничко опело	198
30. Служба за покојнике - парастос или панихида	225
31. Чин малог освећења воде.....	233
32. Благосиљање кољива.....	242
33. Чин резања славског колача.....	243
34. Литија.....	246
35. Молитва за сваку литију	253
36. Молепствије за кишу.....	255
37. Молепствије кад дуго пада киша.....	269
38. Молепствије на њиви или у винограду када их нападају црви и друге штеточине.....	280
39. Чин благосиљања усева против птица, црва.....	282
40. Молепствије у време помора стоке.....	283
41. Молитва св. Модеста за стоку	287
42. Благосиљање оваца или друге стоке.....	288
43. Благосиљање пчела.....	290
44. Благосиљање новог меда.....	292
45. Молитва при засађивању винограда.....	292
46. Благосиљање вина.....	294

47. Благосиљање јелеја	294
48. Молитва којом се благосиљају сир и јаја	295
49. Молитва над сољу	295
50. Благосиљање семена за сетву	296
51. Благосиљање грожђа на Преображење Господње	297
52. Благосиљање врбе на Цвети	298
53. Благосиљање темеља нове куће	300
54. Благосиљање нове куће при усељењу у њу	301
55. Благосиљање нове воденице	305
56. Благосиљање нове пекаре	306
57. Молитва за копање бунара	308
58. Молитва над новим бунаром	308
59. Молитва кад ма шта нечисто падне у бунар	308
60. Молитва над опогањеном пшеницом или брашном	309
61. Молитва за кућу којој досађују зли дуси	310
62. Благосиљање новог бунара или кладенца	311
63. Благосиљање новог рибњака	312
64. Благосиљање нових риболовних мрежа	313
65. Благосиљање гумна или житнице	313
66. Благосиљање и освећење новог гробља	315
67. Благосиљање и освећење надгробног крста	319
68. Молитва над судом опогањеним	320
69. Поредак освећења ма које ствари	321
70. Благосиљање артоса на Васкрс	321
71. Молитва приликом ломљења артоса у суботу Светле седмице	322
72. Молитва пре спавања против искушења у сну	323

73. Молитва против оскврњења у сну.....	323
74. Молитва против похотљивости.....	325
75. Молитва против ружних помисли.....	326
76. Молитва ономе који се лажно заклео.....	326
77. Молитва ономе који погази завету.....	327
78. Молитва којом се разрешава хулитељ светиње.....	327
79. Молитва за измирење оних што су у непријатељству.....	328
80. Молитва која се чита осуђенику на смрт.....	328
81. Благосиљање супружника који деце немају.....	330
82. Молитва првобрачној невести која хоће да по венчању уђе у цркву и добије благослов.....	333
83. Призивање помоћи, благодати и дара Пресветога Духа у почетку сваког доброг посла.....	335
84. Молитвено призивање Светога Духа пред почетак заседања: сабора, скупштине и других друштвених представника.....	339
85. Молепствије у почетку школског рада.....	343
86. Молепствије на Нову Годину.....	346
87. Молепствије у време рата за војску и народ.....	351
88. Благодаренење за краља на његов рођендан или имендан.....	356
89. Благодаренење за испуњење молбе и за свако доброчинство Божије.....	361
90. Благосиљање или освећење нове цркве или неке молитвенице вршеног од јереја.....	366
91. Чин отварања и очишћења цркве коју су оскврnavили безбожни незнабошци или јеретици, или отпадници.....	371

92. Чин отварања и очишћења цркве у којој се деси да човек буде убијен, или се у некој побуни попрска људском крвљу црква или порта	378
93. Чин примања Јевреја у Православну Цркву.....	382
94. Чин одрицања сараценског тојест турског	399
95. Чин примања у православну веру оних који имају истинско крштење а одгајени су ван Православне Цркве	402
96. Чин помазивања миром оних што приступају православној вери.....	408
97. Молбена јектенија за болеснике.....	412
98. Молбена јектенија за путнике	413
99. Молбена јектенија у време помора	414
100. Молитва за време буре на мору.....	415
101. Молитва пред Божић.....	416
102. Молитва пред Богојављење.....	417
103. Чин великог водоосвећења на Свето Богојављење	418
104. Молитва пред Васкрсење Христово	425
105. Молитва која се у дому чита на водоосвећењу пред отпуст.....	426
106. Опроштајна молитва коју архијереј чита над преминулим архијерејем.....	427
107. Молитва у почетку поста Свете Четрдесетнице.....	428
108. Вечерње на Свету Педесетницу	431
109. Благосиљање и очишћење реке када се у њој појави нешто нечисто	437
110. Благосиљање новог моста.....	438

111. Благосиљање и освећење мирисавих трава.....	441
112. Благосиљање тамјана	442
113. Богослужење при полагању камена темеља цркви и побијању Крста.....	444
114. Чин освећења храма вршеног од архијереја.....	456
115. Благосиљање и освећење иконостаса.....	475
116. Благосиљање и освећење иконе Пресвете Тројице.....	479
117. Благосиљање и освећење иконе Христове.....	481
118. Благосиљање и освећење иконе Пресвете Богородице.....	485
119. Благосиљање иконе светитеља једног или многих	488
120. Благосиљање и освећење разних икона.....	490
121. Благосиљање и освећење богослужбених сасуда.....	492
122. Молитва само над новим дискосом.....	494
123. Молитва само над путиром, тојест чашом новом.....	494
124. Молитва за дискосну звездицу	495
125. Молитва када се благосиља нова кашичица за Божанске тајне.....	495
126. Молитва када се благосиљају нови покривачи који служе за покривање светих Тајни.....	496
127. Благосиљање новог кивота за чување светих моштију	497
128. Благосиљање нових сасуда црквених	501
129. Благосиљање или освећење новог свештеничког одјејања..	503
130. Благосиљање илитона	505
131. Благосиљање индителије.....	507
132. Благосиљање новог кивота, тј. дарохранилнице	508
133. Молитвени поредак при постављању Крста на врх нове цркве	510

134. Благосиљање и освећење новог Крста.....	512
135. Благосиљање Крста за ношење на грудима.....	516
136. Освећење звона.....	518
137. Освећење Еванђеља-књиге.....	523
138. Благосиљање и освећење црквених богослужбених књига.....	524
139. Благосиљање и освећење црквених барјака.....	525
140. Освећење војничке заставе.....	526
141. Благосиљање војничког оружја.....	533
142. Благосиљање ратног брода.....	535
143. Благосиљање нове лађе.....	540
144. Благосиљање новог брода.....	542
145. Чин одевања расе и камилавке.....	543
146. Чин мале схиме или мандије.....	547
147. О молитвама за покојнике.....	560

ПРЕДГОВОР ОВОМ ИЗДАЊУ

У рукама нам је књига ВЕЛИКИ ТРЕБНИК, по први пут објављена на СРПСКОМ ЈЕЗИКУ у овом обиму и садржају. Плод је другогodiшњег марљивог преводилачког труда и рада блажене успомене Преподобног оца Јустина Сп. Поповића (+ Благовести 1979. године).

Отац Јустин познат је широм света (нажалост много више него у нашој домаћој јавности) као наш највећи богословски ум у многим областима духовне делатности и израза. Познат је и уважаван као највећи савремени догматичар у православном свету (његова три тома Догматике); као ненадмашни и богонадахнути егзегета и тумач Светог Писма (Тумачење Еванђеља по Матеју и Јовану, Посланица светог апостола Павла, Саборних посланица светог Јована Богослова); као дубоки мислилац и философ (Философске Урвине, Светосавље као философија живота те многобројни дубокомисаони чланци разасути по многим предратним часописима; као Хагиограф (преводиалац и састављач Житија светих у 12 томова); као неуморни и недостижни беседник и проповедник живе Речи Божије (његове тридесетогодишње беседе у манастиру Белијама сваке недеље и празника, исписане по меснатим таблицама срца малобројних његових слушаалаца, а касније и на магнетфонским тракама); и изнад свега као светоотачки ревнитељ и слуга Божијег олтара (преко 30 година је служио свакодневно свету Литургију са пуним кругом дневних богослужења).

Још као млад монах отац Јустин је осетио сладост и корист живе молитве и молитвеног обраћања Богу, на свом матерњем, говорном језику. Молитвени језик оца Јустина изграђиван је и пречишћаван у неугасивом огњу његове богочежњивости и молитвености од најраније његове младости, па све до часа његовог блаженог упокојења. Он је већ у својој двадесетој години негде прибележио: „Молитва је просфора умешена од суза и срца”. Значај личне молитве за свако људско биће, посебно за православног верника, хришћанина, стално је наглашавао, а сам свеживотно практиковао, испуњујући тако буквално савет и поуку светог Григорија Богослова: „Већма се треба Бога у молитви сећати, неголи дисати”.

Тиме се једино може разумети и објаснити сва недостижност лепоте, и лакоћа стила његових превода молитава и богослужбених текстова, који одишу небеском чистотом и јасноћом. Његови преводи су „песма у прози“ чија се лепота може такмичити са лепотом језика Духовне лире од светог Владике Николаја, којег народна душа доживљава и именује „Распеваном лиром Духа Светога“.

Као дубоки богослов и мислилац отац Јустин је веома рано правилно схватио и разумео речи и поруку светог апостола Павла (с којим је друговао целог живота) да „ако труба да нејасан глас, ко ће се приправити за бој?“ (I Кор. 14, 8), и зато га често цитирао у говору, понављајући: „У цркви волим рећи пет речи умом својим, да и друге поучим, него ли хиљаде речи језиком“ (I Кор. 14, 19) неразумљивим за народ. То нам управо показује и открива прави разлог и смисао дугогодишњег рада и труда оца Јустина на превођењу са грчког и црквенословенског језика молитава и богослужбених текстова и пружању истих нашем народу на живом српском језику.

То апостолско, светоћириловско и светосавско дело отпочео је отац Јустин превођењем Литургије светог Јована Златоустог на српски (штампана 1922. године, а недавно 1978. године потпуним преводом све три Литургије). Наставио је то у тешким годинама последњег рата, и непосредно после њега, превођењем свакодневних јутарњих и вечерњих молитава и осталог дневног и седмичног молитвеног правила, канона и акатиста па поједине празнике итд. Све то најпре је преписивано и умножавано писањем машином и раздавано на молитвену употребу монасима и монахињама по нашим манастирима. Неки делови тих превода оца Јустина штампани су и издавани од стране Светог Синода наше Цркве као Православни молитвеник, истина делимично мењани, што оцу Јустину, треба признати, није било сасвим по вољи. (Исто се десило и са издањем Служебника од стране Св. Синода, где је превод оца Јустина ту и тамо мало измењен, мада често не и поправљен).

Ипак, и поред свега тога, већи део богослужбених текстова у преводу оца Јустина остао је у рукопису све до данас. То нарочито важи за тридесетак Акатиста и посебно за ВЕЛИКИ ТРЕБНИК чији је превод завршен још давне 1958. године, али услова за његово штампање није било. Прекуцан машином у неколико примерака (као и његови поједини делови у виду „Малог Требника“) користио се у манастиру Белијама и још код пар свештеника, великих поштовалаца оца Јустина и љубитеља српског богослужбеног јези-

ка. Шта, пак, значи разумљив језик у богослужењу и требама (када и свештеник и верник подједнако разумеју садржај молитве упућене живоме Богу), речито сведочи следећи догађај. Још као богослов помажући свештенику, учествовао сам на једном опелу које је лелићски парох отац Живко Тодоровић обављао на српском језику. То је и за мене било читаво откриће. Али, поента је у следећем. После опела, једна старица прилази свештенику, љуби му руку, и вели дословце: „Е, оче, када би' знала да ћеш и мени овако лепо певати, не би' жалила сутра да умрем“. Те речи ове честите старице дубоко су ми се урезале у душу.

Сећајући се тог догађаја с једне стране, и знајући да су многи богослужбени текстови (нарочито из Требника) неразумљиви и самим нашим свештеницима, а камо ли вернима, одлучио сам се уз помоћ Божју и сагласност носилаца ауторског права дела оца Јустина, да припремим за штампу потпуни текст ВЕЛИКОГ ТРЕБНИКА у преводу оца ЈУСТИНА*, верујући да ће појава ове књиге имати пресудну улогу у духовном препороду нашег народа, који нам је данас потребнији него икад раније.

На тој припреми, редакцији и коректури, провео сам са још пар сарадника пуних девет месеци. Најзад, труд се исплатио и ВЕЛИКИ ТРЕБНИК је пред нама. Појавио се из штампе у савременом и лепом издању, на првокласној хартији и у тврдом повезу, штампан у две боје и са украсним иницијалима. За појаву ове ретке и дугожељене књиге пуну захвалност дугујемо православној браћи Грцима који су финансијски помогли да се ово богоугодно дело приведе крају.

А Требник? Шта је то? То је уствари највећа збирка духовних рецепата од највећих и најсветијих духовних лекара (Светих Отаца) за све врсте болести и потреба у животу православног хришћанина од рођења до смрти, и после смрти. То није ништа друго до дословно и до танчина разрађена и у животу примењена мисао и порука светог апостола Павла: „Све се освећује молитвом“ (I Тим. 4, 4-5). Тумачећи ове многозначајне речи, отац Јустин богословствује: „Молитвом се освећује васцело биће човеково, јер молитва низводи и уводи све остале свете врлине, које благодаћу својом освећују васцелог човека (молитва је хоровођа у хору врлина). Молитва освећује и сав свет око човека“. Кроз њу се изражава наш

* У овом издању текстови псалама штампани су по преводу Б. Даничића, а текстови Новог Завета по издању Светог Синода 1990. године.

молитвени однос према свету и животу, према свему и свакоме. Најпре према Богу: „О Богу се најбоље мисли молитвом, и најдубље и најсавршеније”. А затим и према човеку и свету: „Свака наша мисао да буде окушана молитвом, и рођена из молитве... Молитво-мислије је најбољи метод интегралноблаговештенског (= целосног и радосног) познања”.

Све напред наведено и речено јасно нам показује и открива прави разлог и смисао свег дугогодишњег рада и труда оца Јустина на преводу ВЕЛИКОГ ТРЕБНИКА са грчког и црквенословенског језика. Лепоту пак, дубину смисла и значај овог превода осећа свака истински побожна и богољубива душа. О томе сведочи са усьхићењем и Страхина Максимовић, који се максимално потрудио на компјутерској обради и прелому текста овога издања. Упознавши се са текстом приликом „укучавања” у компјутер (што је морао пажљиво чинити), рекао је дословце: „Први пут сам сазнао да овако нешто постоји на нашем језику. Сматрам да би ову књигу требало да има не само свака црква, него и свака хришћанска кућа”.

Саглашавајући се са његовим осећањем и оценом, ми топло препоручујемо ово издање ВЕЛИКОГ ТРЕБНИКА не само свештенослужитељима, студентима теологије и богословима, него и свим православним верницима којима је стало да упознају и доживе суштински и дубински веру својих отаца.

Ово издање ВЕЛИКОГ ТРЕБНИКА прати нада Издавача да ће ова књига бити прихваћена са истом ревношћу и љубављу са којом се отац Јустин трудио на преводу, а редактор и Издавач на припреми за штампу.

Епископ рашко-призренски
+ АРТЕМИЈЕ

МОЛИТВЕ

у први дан пошто жена роди дете

Свештеник: Благословен Бог наш, свагда, сада и увек и у векове векова. Амин.

Свети Боже, свети Крепки, свети Бесмртни, помилуј нас. **(трипут).**

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Пресвета Тројице, помилуј нас; Господе, очисти грехе наше; Владико, опрости безакоња наша; Свети, посети и исцели немоћи наше, Имена Твога ради.

Господе, помилуј. **(трипут).**

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Оче наш који си на небесима, да се свети Име Твоје, да дође царство твоје, да буде воља твоја и на земљи као на небу; хлеб наш насушни дај нам данас; и опрости нам дугове наше као што и ми опраштамо дужницима својим; и не уведи нас у искушење, но избави нас од нечастивога.

Свештеник: Јер је твоје царство и сила и слава Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим: Тропар дана, и Богородичан. Или: Помилуј нас, Господе, помилуј нас. **Онда:**

Господу се помолимо.

Владико, Господе Сведржитељу, који исцељујеш сваку болест и сваку немоћ, Ти сам исцели и ову данашњу породиљу, слушкињу твоју (*име*), и подигни је са постеље на којој лежи. Јер, по речима пророка Давида, у безакоњима се зачесмо, и сви смо нечисти пред Тобом. Сачувај ову и ово новорођенче што она роди; закрили је окриљем крила својих од данашњег дана па све до краја њеног живота молитвама пречисте Богородице и свих Светих. Јер си благословен у векове векова. Амин.

Господу се помолимо.

Владико Господе, Боже наш, који си рођен од пречисте Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије, и који си као новорођенче у јаслама лежао, и као детенце у наручју држан био, Ти сам смилуј се на ову слушкињу твоју (*име*), која је данас родила ово дете, и опрости јој грехе њене вољне и невољне; и сачувај је од сваког насиља ђавољег, а њено новорођенче чувај од сваког отрова, од сваке мучке, од сваке буре противникове, од злих духова, и дневних и ноћних. Породиљу штити моћном руком својом, и дај јој да се брзо подигне, и очисти је од нечистоте, и излечи је од болова, и подари јој и души и телу здравље и снагу, и огради је светлим и сјајним анђелима; и сачувај је од сваке најезде невидљивих духова. Да, Господе, чувај је од болести и слабости, од љубоморе и зависти, и од очњег урока; и помилуј њу и новорођенче, по великој милости својој; и очисти је од телесне нечистоте и различних унутрашњих болова што је спадају; и својом брзом милошћу учини да се њено смирено тело опорави, а од ње рођено дете удостој да се поклони земаљскоме храму, који си припремио за слављење светога Имена Твога. Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Господу се помолимо.

Господе Боже наш, Ти који си благоволео сићи с неба и родити се од Свете Богородице и Приснодјеве Марије ради спасења нас грешних; Ти који знаш немоћ природе људске, опрости слушкињи својој (*име*) која се данас породила, по великој доброты твојој. Јер си Ти, Господе, рекао: Рађајте се, и множите се, и напуните земљу, и владајте њоме. Тога ради и ми, слуге твоје, молимо се, и охрабрени твојим дуготрпељивим човекољубљем, са страхом вапијемо к светом имену Царства твога: Погледај с неба и види немоћ нас осуђених, и опрости слушкињи твојој

(име) и целом дому у ком се дете родило, и онима који је додирнуше и свима који се овде налазе, као благ и човекољубив Бог опрости; јер Ти једини имаш власт отпуштати грехе, молитвама Пресвете Богородице и свих Светих твојих. Амин.

И отпуст (божићни).

МОЛИТВА

којом се знаменује дете, кад добија име у осми дан по рођењу свом

Треба знати да осмог дана по рођењу бабица доноси ново-рођенче храму, и стоји пред вратима храма.

Свештеник:

Благословен Бог наш; Трисвето; Пресвета Тројице; Оче наш; Јер је твоје царство...

Затим: Тропар дана или храмовног светитеља.

Онда свештеник благосиља дете по челу, устима и прсима, и говори ову молитву:

Господу се помолимо.

Господе Боже наш, Теби се молимо и Тебе призивамо: нека се светлост лица твога покаже на овом слуги твом (или: овој слушкињи твојој) (име), и нека се Крст Јединороднога Сина Твога знаменује у срце и мисли његове (или: њене), да би избегао таштину света и сваки зли насртај врага, а држао се заповести твојих. И подај, Господе, да свето Име Твоје остане неодречно на њему, благовремено присаједињаваном светој Цркви твојој и усавршавањем страшним Тајнама Христа Твога, да би, проведши живот по заповестима твојим и сачувавши печат неповређеним, добио блаженство изабраних у Царству твоме, благодаћу и човекољубљем Јединородног Сина Твога, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим, узевши дете на руке, стаје пред врата храма или пред икону Пресвете Богородице, и прави крсни знак, говорећи:

Радуј се, благодатна Богородице Дјево, јер из Тебе засија Сунце правде, Христос Бог наш, који просвећује оне у тами. Весели се и ти, Старче праведни, који у наручје прими Ослободиоца душа наших који нам дарује васкрсење.

И бива отпуст (сретењски).

Ваља знати да, ако новорођенче услед слабости не сиса већ изгледа да ће умрети, не треба чекати (као што неки погрешно тврде) шести или осми дан и тада га крстити, него истог часа када се роди, треба га само окупати и одмах крстити, да не би умрло непросвећено.

Јер, чак ако се деси да труднице побаци дете у петом месецу, услед неке повреде (или и раније намерно), кривци су по законима и канонима одговорни као да су детиње убице; утолико пре треба избећи ту одговорност да већ рођена деца не умиру некрштена, тојест непросвећена.

МОЛИТВА ПОРОДИЉИ после четрдесет дана

У четрдесети дан дете се опет доноси храму, да се уцрквени, тојест да се почне уводити у цркву. Доноси га мајка, већ чиста и окупана, у присуству и кума који ће дете примити на крштењу. Мајка са дететом стоји пред вратима храма.

Свештеник: Благословен Бог наш; Трисвето; Пресвета Тројице; Оче наш; Јер је твоје царство...

Затим: Тропар дана, храма или дневног светитеља.

Слава, и сада:

Молитвама, Господе, свих Светих и Богородице, мир твој дај нам и помилуј нас као једини Милосрдан.

И пошто породиља са дететом приклони главу, свештеник прави над њом крсни знак и, додирујући јој главу, говори ову молитву:

Господу се помолимо.

Господе, Боже Сведржитељу, Оче Господа нашега Исуса Христа, Ти који си Речју својом саздао сву природу словесну и бесловесну, и све и сва из небића привео у биће, Теби се молимо и Тебе призивамо: пошто си вољом својом спасао слушкињу твоју (**име**), очисти је од свакога греха и од сваке нечистоте, њу која сада долази светој цркви твојој, да се удостоји неосуђено се причестити Светим Тајнама твојим.

Треба знати да, ако дете није живо ова се молитва доведе чита, па свештеник возглас:

Јер си благ и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

А ако је дете живо, свештеник дотиче детињу главу и чита даље:

И благослови дете које она роди, узрасти га, освети, оразуми, оцеломудри, облагоразуми, јер си га Ти привео у биће и показао му вештаствену светлост, да би се у време које си Ти одредио удостојило и духовне светлости и придружило светом стаду твоме кроз Јединородног Сина Твог, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Духом Твојим, сада и увек и у векове векова. Амин.

Мир свима.

Главе своје приклоните Господу.

Молитва мајци детињој:

Господе Боже наш, Ти који си дошао ради спасења рода људског, доћи и слушкињи твојој (**име**), и удостој је молитвама часног свештенства твог да приђе светој саборној Цркви твојој и да уђе у храм славе твоје. Измиј њену телесну и душевну нечистоту по навршењу четрдесет дана, чинећи је достојном причешћа часним Телом и Крвљу твојом. Јер се посвети и прослави пречасно и величанствено Име Твоје, са Оцем и Светим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва друга, за дете:

Свештеник, правећи крсни знак над дететом, моли се:

Господу се помолимо.

Господе Боже наш, који си у четрдесети дан као Новорођенче био донет у законски храм од Марије, свете и безбрачне Мајке твоје, и био држан у наручју праведнога Симеона, Ти сам,

свемоћни Господару, благослови и ово детенце донесено ради показанја Теби, Творцу свих, и одгаји га на свако добро и Теби благоугодно дело, одгонећи од њега сваку противничку силу знаком Крста твога, јер си Ти чувар дечице, Господе. Удостој га светог крштења, да би добило удео изабраника Царства твога, будући чувано са нама благодаћу Свете и Једносуштне и Нераздељиве Тројице. Јер Теби приличи свака слава и благодарност и поклоњење, са беспочетним Твојим Оцем и пресветим и благим и Животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Мир свима.

Главе своје приклоните Господу.

Боже Оче Сведржитељу, Ти нам преко громогласног пророка Исаије претсказа оваплоћење од Дјеве Јединородног Сина свог и Бога нашег, који у последње дане, благовољењем твојим и садејством Светога Духа, ради спасења нас људи, по неизмерном милосрђу своје изволе постати детенце од ње, и по обичају светог закона твог, по навршењу дана очишћења, пристаде да буде донесен у светилиште, иако је Он сам истинити Законодавац, и пристаде да буде држан у наручју праведнога Симеона; које тајне праслику познадосмо код гореспоменутог пророка, објављену клештима живог угљена, и коју и ми верни благодаћу имамо и подражавамо, Ти сам и сада, Господе, који чуваш дечицу, благослови и ово детенце, заједно са родитељима и кумовима његовим, и у погодно време удостој га и препорода водом и Духом, и придружи га твоме светом стаду разумних оваца, које призивају име Христа Твога. Јер си Ти који на висинама живиш и на смирене погледаш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Свето-ме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

(Пази, ако је дете крштено, свештеник врши уцрквљење; а ако није, то ради по крштењу, а овде чини отпуст).

Затим свештеник, узевши детенце, прави њиме крст пред вратима храма, говорећи:

Уцрквљује се слуга Божји (или: слушкиња Божја) (име), у име Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим га уноси у храм, говорећи:

Ући ћу у дом твој, поклониху се светом храму твоме.

И улази у средину храма, говорећи:

Уцрквљује се слуга Божји (или: слушкиња Божја) (име), у име Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим говори:

У сред цркве певаће Те.

Затим га доноси пред олтарске двери, говорећи:

Уцрквљује се слуга Божји (или: слушкиња Божја) (име), у име Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

И ако је дете мушко уноси га у свети олтар, а ако је женско само до царских двери, говорећи:

Сада отпушташ у миру слугу твога, Господе, по речи твојој; јер видеше очи моје Спасење твоје, који си уготовио пред лицем свих народа; Светлост да обасја незнабошце, и Славу народа твога Израиља.

После тога свештеник ставља детенце крај олтарских двери; и кум, поклонивши се трипута, узима дете и излази.

Свештеник врши отпуст (сретењски).

МОЛИТВА ЖЕНИ кад побаци дете

Свештеник: Благословен Бог наш; Трисвето; Пресвета Тројице; Оче наш; Јер је твоје Царство...

Затим: Тропар дана и Богородичан.

Господу се помолимо.

Владико Господе Боже наш, Који си се родио од Свете Богородице и Приснодјеве Марије и у јаслама као Дете лежао, Ти сам и ову слушкињу твоју (име), која је данас у гресима, вољно или невољно, упала у убиство и зачето у њој побацила, помилуј по великој милости твојој, и опрости јој вољна и невољна сагрешења њена, и сачувај је од сваке замке ђавоље, и очисти је од прљавштине, исцели је од болова, дарујући јој, Човеко-

љупче, здравље и крепкост телу и души; заштити је Анђелом светлим од сваког напада невидљивих демона. Да, Господе, исцели је од болести и слабости, и очисти је од телесне нечистоте и ослободи од разноврсних мука утробе, и великим милосрђем твојим опорави је у смиреном телу њеном, и са постеље на којој лежи подигни је. Јер смо у гресима и безакоњима зачети, Господе, и сви смо нечисти пред Тобом, те стога са страхом вапијемо и говоримо: Погледај са неба и види немоћ нас осуђених, и опрости овој слушкињи твојој (**име**), која је гресима својим, вољно или невољно, упала у убиство и зачето у њој побацила; а и све који је се дотичу и који се овде налазе опрости и помилуј, по великој милости твојој, као благ и човекољубив Бог. Јер Ти једини имаш власт опраштати грехе и безакоња, молитвама Пречисте твоје Матере и свих Светих. Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, са Оцем и Светим Духом, сада и увек, и у векове векова. Амин.

И отпуст.

ПОРЕДАК ПРЕ СВЕТОГ КРШТЕЊА

Молитва којом се постаје оглашен

Свештеник дреши појас онога што хоће да се просвети (крсти), и раздева га и изува, и само у једној дугој кошуљи поставља га према истоку неопасана, гологлава и необувена, са рукама спуштеним. Дува му (крстолико) у лице трипута, и осењује га трипута крсним знаком на челу и прсима, па стављајући му руку на главу, говори:

Господу се помолимо.

ВИме Твоје, Господе Боже истине, и Јединородног Сина Твог, и Светог Духа Твог, стављам руку своју на слугу твога (или: слушкињу твоју) (име), који се удостојио да прибегне светом Имену Твоме и да се сачува под окриљем крила твојих: удаљи од њега ону стару прелест, и испуни га вером у Тебе, и надом, и љубављу, да би схватио да си Ти једини Истинити Бог, и Јединородни Твој Син, Господ наш Исус Христос, и Свети Дух Твој. Дај му да ходи у свима заповестима твојим и испуњује што је Теби по вољи, јер ако човек то чини, биће жив у томе. Запиши га у Књизи живота твога, присаједини га стаду наслеђа твога, да се у њему прослави свето Име Твоје, и љубљеног Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа, и животворног Духа Твог. Нека очи твоје увек гледају на њега милостиво, и уши твоје да чују глас молитве његове. Обрадуј га у делима руку његових, и у свему роду његовом, да би се исповедао Теби, обожавајући и славећи Твоје велико и узвишено Име, и хвалио Те стално у све дане живота свога.

Јер Тебе певају све Силе Небеске, и твоја је слава, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Запређивање (заклињање) 1.

Господу се помолимо.

Запређује ти, Ђаволе, Господ који је дошао у свет и живео међу људима да уништи твоје насиље и избави људе; који на Крсту победи непријатељске силе док се сунце помрачавало и земља се тресла, и гробови се отварали, и тела светих устајала; који смрћу разори смрт и сатре онога што има државу смрти, тојест тебе, Ђавола. Запређујем ти Богом који је показао дрво живота, и поставио Херувиме да га пламеним оружјем чувају. Буди запређен, и отступи! Јер, запређујем ти Оним који је по мору ишао као по суву, и који је утишао буру, чији поглед исушује поноре, и претња растапа планине. Јер Он и сада запређује теби преко нас: уплаши се, изиђи, и отступи од створења овог! И немој се враћати, нити се скривати у њему, нити га сретати или дејствовати у њему, ни ноћу ни дању, ни у поноћ ни у подне, већ отиди у свој тартар, све до одређеног великог Судњег Дана. Побој се Бога који седи на Херувимима и надгледа бездане, пред којим стрепе Анђели, Арханђели, Престоли, Господства, Начела, Власти, Силе, многооки Херувими и шестокрили Серафими; пред којим трепти небо и земља и море, и све што је у њима. Изиди и отступи од запечаћеног новоизабраног војника Христа Бога нашег! Јер ти претим Оним који иде на крилима ветра, који чини Анђелима својим духове, и слугама својим огањ који спаљује: изиди, и отступи од овог створења са свом силом и анђелима твојим! Јер се прослави име Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Запређивање (заклињање) 2.

Господу се помолимо.

Бог Свети, страшни и славни у свима делима и сили својој, који је недокучљив и неистражљив, Он који је предодредио теби, Ђаволе, мучење у вечним мукама, преко нас, недостојних слугу својих, наређује теби и свој помоћној сили твојој, да отступите од новозапечаћеног Именом Господа нашега Исуса Христа, истинитог Бога нашег. Теби свезлом, и нечистом, и прљавом, и одвратном, и туђем духу запређујем силом Исуса Христа, који има сву власт на небу и на земљи, који је рекао глумом и немом демону: Изиди из човека и више не улази у њега! Отступи, поз-

нај ништавност своје моћи која ни над свињама нема власти! Сети се Онога који ти је, по твојој молби, наредио да уђеш у крдо свиња. Устраши се Бога чијом се наредбом земља утврди на водама, Бога који је саздао небо, и мером распоредио планине и долине, и песак учинио границом мору, и у води силној направио тврду стазу; који се дотакне гора и оне се диме; који се заодева светлошћу као хаљином; који земљу учвршћује на темељу њеном, те се никада неће поколебати; који дозива воду морску и њоме залива лице целе земље. Изиђи, и отступи од онога који се спрема за свето просвећење! Запрећујем ти спасоносним страдањем Господа нашег Исуса Христа, и чесним Телом и Крвљу његовом, и доласком његовим страшним, јер ће доћи и неће закаснити да суди свој земљи, и бациће тебе и помоћну силу твоју у пакао огњени, ринувши те у таму најкрајњу, где црв не умире и огањ се не гаси. Јер је моћ и власт Христа Бога нашег, са Оцем и Светим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Запрећивање (заклињање) 3.

Господу се помолимо.

Госпoде Саваoте, Боже Израиљев, који исцељујеш сваку болест и сваку немоћ, погледај на слугу твога, и испитај и пронађи, и одагнај од њега сва деловања ђавола; запрети нечистим дусима, и истерај их, и очисти дела руку твојих, и силним дејством својим сатри Сатану под ноге његове ускоро, и дај му победу над њим и над нечистим дусима његовим, да би се, добивши милост од Тебе, удостојио бесмртних и небесних Тајни твојих, и Теби славу узнео, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва четврта

Господу се помолимо.

Ти који јеси, Владару Госпoде, Ти си створио човека по лику своме и по подобију, и дао си му власт вечнога живота; а затим када је грехом отпао Ти га ниси презрео, него си учовечењем Христа Твога устројио спасење света, Ти Сам и ово створење твоје, избавивши од робовања ђаволу, прими у наднебеско Царство твоје; отвори очи ума његовог, да би светлост Еванђеља твога сијала у њему; додај животу његовом Анђела светлог, који ће га избављати од сваке напасти вражје, од сусрета с ђаволом, од демона подневног, и од маштања злих.

И дува му свештеник у уста, у чело и у прса, говорећи:

Истерај из њега сваког злог и нечистог духа, скривеног и угнежђеног у срцу његовом (**и то чини и говори трипута**); духа преваре, духа злобе, духа идолопоклонства и сваковрсног лакомства, духа лажи и сваке нечистоте, стваране по наговору ђавола. И учини га разумним јагњетом светог стада Христа твога, чесним чланом Цркве твоје, сасудом освећеним, сином светлости и наследником Царства твога; да би, поживевши по заповестима твојим, и сачувавши печат неповређеним, и очувавши ризу неупрљаном, добио блаженство Светих у Царству твојем.

Гласно: Благодаћу и милосрђем и човекољубљем Јединородног Сина Твог, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И крштаваног, који је бос и разденут, свештеник окреће западу са рукама уздигнутим, и говори:

Одричеш ли се Сатане, и свих дела његових, и свих анђела његових, и сваког служења њему, и све гордости његове?

И одговара оглашени, или кум његов (ако је крштавани дете), и каже:

Одричем се.

(Ово питање и одговор бива трипута).

Онда свештеник пита крштаваног:

Јеси ли се одрекао Сатане?

И одговара оглашени, или кум његов:

Одрекао сам се.

(И ово бива трипута).

Онда говори свештеник:

И дуну и пљуну на њега.

И пошто то учини, свештеник га окреће истоку са рукама спуштеним, и говори му:

Сједињујеш ли се са Христом?

И одговара оглашени, или кум:

Сједињујем се.

(Ово такође бива трипута).

Опет му говори свештеник:

Јеси ли се сјединио са Христом?

И одговара: Сјединио сам се.

И опет говори: И верујеш ли у Њега?

И одговара: Верујем у Њега као Цара и Бога.

И говори (крштавани или кум) Исповедање вере:

Верујем у једнога Бога, Оца, Сведржитеља, Творца неба и земље и свега видљивог и невидљивог.

И у једнога Господа Исуса Христа, Сина Божјег, Јединородног, рођеног од Оца пре свих векова, Светлост од Светлости, Бога истинитог од Бога истинитог, рођеног не створеног, једносуштног Оцу, кроз Кога је све постало;

Који је ради нас људи и ради нашега спасења сишао с небеса, и оваплотио се од Духа Светога и Марије Дјеве и постао човек;

Који је распет за нас у време Понтија Пилата, и страдао и погребен;

И Који је васкрсао у трећи дан као што је писано;

И Који се узнео на небеса и седи с десне стране Оца;

И Који ће опет доћи са славом да суди живима и мртвима, и Његовом Царству неће бити краја.

И у Духа Светога, Господа, Животворнога, Који од Оца исходи, Који се заједно са Оцем и Сином обожава и слави, Који је говорио кроз пророке.

У једну, свету, саборну и апостолску Цркву.

Исповедам једно крштење за отпуштење грехова.

Чекам васкрсење мртвих.

И живот будућега века. Амин.

И када изговори свети Символ вере, говори му опет:

Јеси ли се сјединио са Христом?

И одговара: Сјединио сам се.

И опет говори: И верујеш ли у Њега?

И одговара: Верујем у Њега као Цара и Бога.

(Затим опет говори по други пут цео Символ вере, и тако исто бива и трећи пут).

И на крају говори му свештеник:

И поклони се Њему.

И он се поклања говорeћи:

Поклањам се Оцу и Сину и Светоме Духу, Тројици Једносуштној и Нераздељивој.

Онда свештеник говори:

Благословен Бог који хоће да се сви људи спасу и добу у познање истине, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим говори ову молитву:

Господу се помолимо.

Владару Господе Боже наш, призови слугу твога (име) у твоје свето Просвећење и удостој га ове велике благодати светог Крштења твог; ослободи га ветхости, и обнови га на живот вечни, и испуни га силом Светога Духа Твога, ради сједињења са Христом Твојим, да не буде више чедо тела, него чедо Царства твога. Благовољењем и благодаћу Јединородног Сина Твог, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

ЧИН СВЕТЕ ТАЈНЕ КРШТЕЊА

Улази свештеник и облачи белу свештеничку одежду, и наруквице; и пошто се упале све свеће, узима кадионицу, одлази крстионици, кади наоколо и, предавши кадионицу, клања се.

Онда Бакон говори:

Благослови, владико!

Свештеник гласно:

Благословено Царство Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон говори јектенију:

У миру Господу се помолимо.

Народ: Господе помилуј.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за непоколебљивост светих Божјих Цркава, и сједињење свију, Господу се помолимо.

За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим улазе у њега, Господу се помолимо. (Ако се крштење врши у дому, онда место ове молбе рећи ово: За овај часни дом, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим живе у њему, Господу се помолимо).

За преосвећеног епископа нашег (име), за часно презвитерство, у Христу Баконство, за сав клир и верни народ, Господу се помолимо.

За све благочестиве и православне хришћане, Господу се помолимо.

Да се освети вода ова силом, и дејством, и силаском Светога Духа, Господу се помолимо.

Да јој се пошаље благодат искупљења, благослов Јордана, Господу се помолимо.

Да сиђе на воду ову очистилачко дејство Надсуштаствене Тројице, Господу се помолимо.

Да се просветимо светлошћу познања и побожности, силом Светога Духа, Господу се помолимо.

Да буде вода ова на одгнање сваког напада видљивих и невидљивих непријатеља, Господу се помолимо.

Да крштавани у њој буде достојан непролазног Царства, Господу се помолимо.

За овога који сада приступа светом Просвећењу, и за спасење његово, Господу се помолимо.

Да се он покаже син светлости и наследник вечних добара, Господу се помолимо.

Да он постане саучесник и заједничар смрти и васкрсења Христа Бога нашег, Господу се помолимо.

Да он сачува одећу Крштења и залог Духа неупрљаним и беспрекорним, за Страшни Дан Христа Бога нашег, Господу се помолимо.

Да му вода ова буде бања поновног рођења, на отпуштење грехова, и одећа непролазности, Господу се помолимо.

Да Господ Бог услиши глас мољења нашег, Господу се помолимо.

Да се и он и ми избавимо од сваке невоље, гнева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј, и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Док ђакон то говори, свештеник чита у себи молитву ову тихо:

Жалостиви и милостиви Боже, Ти испитујеш срца и утробе, и Ти једини знаш тајне људске, јер нема ствари необјављене пред Тобом, него је све наго и откривено пред очима твојим; Ти знаш све шта је у мени, и немој се згадити на мене, нити лице твоје одвратити од мене, већ не узми у обзир грехе моје у часу овом Ти који не узимаш у обзир грехе људи када се кају, и опери моју нечистоту телесну и прљавштину душевну, и свега ме освети свесавршеном силом твојом невидљивом и десницом духовном, да не бих, проповедајући слободу другима и дајући је вером спојеном са неисказаним твојим човекољубљем, сам, као слуга греха, био неприкладан. О, Господару, једини благи и човекољубиви, нека се не вратим понижен и посрамљен, него ми пошаљи силу са висине и укрепи ме за вршење ове твоје Тајне, велике и наднебесне, и уобличи Христа Твог у овоме који ће се поново родити, преко моје ништавности, и назидај га на темељу Апостола и Пророка твојих, и немој га одбацити, већ га као садницу засади у твојој светој саборној и апостолској Цркви, и немој га отуда истргнути, да би и он, напредујући у побожности, славио свесвето Име Твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и векове векова. Амин.

Треба знати да свештеник овде не говори гласно возглас, него и Амин у себи изговара. Затим, пошто ђакон заврши јекте-нију, говори громко ову молитву:

Велики си, Господе, и чудесна су дела твоја, и никаква реч није у стању да опева чудеса твоја (трипут).

Народ: Амин.

Јер си Ти вољом својом привео све из небића у биће; својом моћи одржаваш твар, и својим промислом управљаш светом; Ти си од четири стихије сачинио творевину, са четири доба венчао си годишњи круг; пред Тобом дршћу све Умне Силе; Тебе пева сунце; Тебе слави месец; Теби су присутне звезде; Тебе слуша светлост; од Тебе трепте бездани; Теби служе извори; Ти си распростро небо као кожу; Ти си учврстио земљу на водама; Ти си оградно море песком; Ти си разлио ваздух за дисање; Теби службјују Анђелске Силе; Теби се клањају хорови Арханђела, многооки Херувими и шестокрили Серафими, стојећи унаоколо и летећи, покривају се страхом од неприступне славе твоје. Ти, дакле, Бог будући Безгранични, и Беспочетни, и Неизрециви, дође на земљу узевши обличје слуге, и постаде човек као и други људи; јер, због самилости милосрђа свога, Господару, ниси

могао гледати где Ђаво мучи људски род, већ си дошао, и спасао си нас. Исповедамо благодат, проповедамо милост, не тајимо добротинства. Ти си род људски ослободио; Ти си рођењем својим осветио утробу Дјеве; сва твар велича Тебе који си нам се јавио. Јер си се Ти, Боже наш, на земљи јавио, и са људима поживео. Ти си Јорданску воду осветио пославши с неба Светога Духа Твог, и размрскоа си главе змија које су се тамо гнезди-ле.

Стога Ти Сам, човекољубиви Царе, дођи и сада, силаском Светога Духа Твога, и освети воду ову (трипут).

Народ: Амин.

И дај јој благодат искупљења, благослов Јордана; учини је извором нетрулежности, даром освећења, отпуштањем грехова, исцељењем недуга, погибијом демона, неприступачном непријатељским силама, испуњеном анђелске моћи. Нека беже од ње они који нападају створење твоје; јер Име Твоје Господе, дивно и славно, и страшно непријатељима, ми призивасмо.

И осељује крсним знаком воду трипута, погружавајући прсте у воду, и дунувши на њу, говори:

Нека се под знаком Крста твога сатру све непријатељске силе (трипут).

Народ: Амин.

Молимо Ти се, Господе, нека отступе од нас сва ваздушна и мрачна привиђења; и нека се не сакрије у овој води демон мрачни, и нека не сиђе са крштаваним дух зли који наводи помрачење помисли и метеж разума, него Ти, Господару свих, покажи ову воду: водом искупљења, водом освећења, очишћењем тела и духа, ослобођењем окова, опроштењем сатрешена, просвећењем душа, бањом поновног рођења, обновљењем духа, даром усиновљења, одењом нетрулежности, извором живота. Јер си Ти, Господе, рекао: Умијте се, и чисти будите, уклоните лукавства из душа ваших. Ти си нам даровао свише поновно рођење водом и Духом. Стога јави се, Господе, на води овој, и дај да се крштавани у њој, преобрази, да би одбацио старога човека који се распада у жељама варљивим, и обукао се у новог који се обнавља по лицу Онога који га је саздао: да би, уподобивши се смрти твојој крштењем, постао и заједничар твога васкрсења; и да, сачувавши дар Светога Духа Твог и умноживши залог благодати, добије почаст вишњега звања и буде

убројан међу првородне, записане на небесима, у Теби Богу и Господу нашем Исусу Христу. Јер Теби приличи слава, моћ, част и обожавање, заједно са беспочетним Твојим Оцем, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Мир свима.

Главе своје приклоните Господу.

И трипута дуне у суд с јелејем који Ђакон држи, и трипута осени крсним знаком јелеј, и када Ђакон рекне: Господу се помолимо.

Свештеник говори Молитву јелеја:

Владару Господе Боже отаца наших, Ти си онима у Нојевом ковчегу послао голуницу, која је у устима имала маслинову гранчицу, знамење помирења и спасења од потопа, и тиме си унапред дао праслику Тајне благодати; и Ти си маслинин плод подарио за извршење светих твојих тајни, помоћу којег си и оне у закону Духом Светим испунио и оне у Благодати усавршаваш, Ти сам благослови и овај јелеј силом и дејством и силаском Светога Духа Твог, да би он био помазање нетрулежности, оружје правде, обновљење душе и тела, прогнање сваке Ђаволске делатности, ослобођење од свих зала онима који се са вером помазују њиме или кушају од њега, у славу твоју, и Јединородног Сина Твог, и пресветог и благог и животворног Духа Твог, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Ђакон: Пазимо!

Свештеник, певајући са народом: Аилуја (трипут), прави јелејем три крста у води.

Затим говори:

Благословен Бог који просвећује и освећује свакога човека који долази на свет, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И приводе крштавањог, а свештеник узима прстима од јелеја и прави знак крста на челу говорећи:

Помазује се слуга Божји (име) јелејем радости у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

И помазује му прса и међураменице говорећи:

На исцелење душе и тела.

Уши: На чујење вере.

Руке: Руке твоје створише ме и саздаше ме.

Ноге: Да ходи путем заповести твојих.

И када се помаже цело тело, крштава га свештеник, усправног и окренутог истоку, говорeћи:

Крштава се слуга Божји (**име**) у име Оца, амин; и Сина, амин; и Светога Духа, амин.

При сваком изговарању (имена Свете Тројице) погружава га у воду и уздиже га.

По крштењу свештеник пева с народом цео псалом 32:

Благо ономе, којему је опроштена кривица, којему је гријех покривен. Благо човјеку, којему Господ не прима гријехе и у чијем духу нема лукавства. Кад мучах, посахнуше кости моје од уздисања мојега по вас дан. Јер дан и ноћ тишташе ме рука твоја; неста сока у мени као на љетној припеци. Гријех свој казах теби, и кривице своје не затајих; рекох: исповједам Господу пријеступе своје; и ти скиде с мене кривицу гријеха мојега. За то нека ти се моли сваки светац, кад се можеш наћи; и онда потоп велике воде не ће га стигнути. Ти си заклон мој, ти ме чуваш од тјескобе; окружаваш ме радостима у избављању. Уразумићу те, и показаћу ти пут којим да идеш; свјетоваћу те, око је моје на теби. Немојте бити као коњ, као мазга без разума, којима уздом и жвалама ваља обуздати губицу, кад не иду к теби. Много муче има безбожник, а који се узда у Господа, око њега је милост. Радујте се о Господу, и пјевајте, праведници; веселите се сви који сте права срца.

Слава, и сада: Алилuja, алилuja, алилuja, слава Теби, Боже. (трипут).

Онда облачећи крштаваног у нову одећу, говори:

Облачи се слуга Божји (**име**) у одећу правде: у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И пева се тропар, глас 8.

Одећу ми подари светлости, Ти који се одеваш светлошћу као хаћином, многомилостиви Христе Боже наш.

И пошто га обукну, ђакоп: Господу се помолимо.

Свештеник изговара ову молитву Светог Мира:

Благословен си, Господе Боже Сведржитељу, изворе добара, сунце правде, који си онима у тами засијао светлост спасења појавом Јединородног Сина Твог и Бога нашег, и који си нама недостојнима даровао блажено очишћење у светом Крштењу и божанствено освећење у животворном помазању; Ти си и сада благоизволео да наново родиш водом и Духом слугу твог новопросвећеног, и дарујеш му опроштај вољних и невољних грехова, Ти сам Господару, милосрдни Свецару, даруј њему и печат дара Светога и свемоћнога и обожаваног Духа Твога, и причешће светога Тела и часне Крви Христа Твога. Сачувај га у твојем освећењу, учврсти у православној вери, избави од нечастивога и свих замки његових; и спасоносним страхом твојим сачувај у чистоти и правди душу његову, да би, у сваком делу и речи угађајући Теби, постао син и наследник Небеског Царства твога.

Возглас: Јер си Ти Бог наш, Бог који милује и спасава, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

И по молитви помазује крштеног Светим Миром, правећи знак крста: на челу, очима, поздрвама, уснама, оба уха, прсима, рукама и ногама, говорећи:

Печат дара Духа Светога, амин.

Онда свештеник са новокрштеним и кумом иде у круг, и певамо сви:

Ви који се у Христа крстисте, у Христа се обукосте. Алилуја (трипут).

Онда прокимен, глас 3.

Господ је просветљење моје и Спаситељ мој, кога ћу се бојати?

Стих: Господ је заштитник живота мог, кога ћу се плашити?

Читање из посланице Римљанима Светога Апостола Павла (Зач. 91; Рим. 6, 3-11).

Бакон: Пазимо!

Браћо, сви који се крстисмо у Христа Исуса, у смрт његову крстисмо се. Тако се с њим погребосмо кроз крштење у смрт, да би, као што Христос устаде из мртвих славом Очевом, тако и ми ходили у новом животу. Јер ако постадосмо сједињени са обликом смрти његове, онда ћемо и са васкрсењем. Знајући ово, да се стари наш човјек разапе са Њиме, да би се

уништило тијело грјеховно, да више не робујемо гријеху. Јер ко умрије ослободи се од гријеха. Ако ли умријесмо са Христом, вјерујемо да ћемо и живјети са њиме. Знајући да Христос уставши из мртвих, више не умире; смрт више не влада њиме. Јер што је умро, гријеху је умро за свагда; а што живи, Богу живи. Тако и ви сматрајте себе да сте мртви гријеху, а живи Богу у Христу Исусу, Господару нашем.

Свештеник: Мир теби.

Бакон: Премудрост, пазимо!

Читач: Алилуја. (трипут).

Затим Бакон: Премудрост, смерно стојмо, чујмо свето Еванђење.

Свештеник: Мир свима.

Свештеник: Читање светог Еванђеља од Матеја. (Зач. 116. Мат. 28, 16-20).

Бакон: Пазимо!

У време оно Једанаест ученика отидоше у Галилеју, на гору куда им је заповједио Исус. И кад га видјеше, поклонилише му се; а неки посумњаше. И приступивши Исус рече им говорећи: Даде ми се свака власт на небу и на земљи. Идите, дакле, и научите све народе, крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа, учећи их да држе све што сам вам заповједио; и ево ја сам с вама у све дане до свршетка вијека. Амин.

Бакон јектенију:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за преосвећеног епископа нашег (име) и за сву у Христу браћу нашу.

Још се молимо за милост, живот, мир, здравље, спасење и опроштај грехова слуге Божјег (име) кума.

Још се молимо за новопросвећеног слугу Божјег (име) да буде сачуван у вери чистог исповедања, у свакој побожности и вршењу заповести Христових, у све дане живота свога.

Свештеник: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник чини отпуст (богојављенски).

Молитва омивања

И у осми дан доводе крштенога опет у цркву ради омивања. И развезује му свештеник одећу и појас, и говори ове молитве:

Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Ти који си светим Крштењем даровао слуги твојој избављење од грехова, и дао му живот поновног рођења, Ти сам Владару Господе, благоизволи да светлост лица твога увек сија у срцу његовом; његов штит вере сачувај неповређеним од непријатеља; одећу нетрулежности, у коју се одену, очувај на њему неупрљаном и чистом, благодаћу твојом чувајући неповредљивим духовни печат, будући милостив њему и нама по обиљу милосрђа твог. Јер се благослови и прослави пречасно и величанствено Име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и векове векова. Амин.

Молитва 2.

Господу се помолимо.

Владару Господе Боже наш, Ти онима што се крштавају купањем дајеш небесни сјај; Ти си водом и Духом наново родио новопросвећеног слугу твог и даровао му отпуштење вољних и невољних грехова, стави на њега руку твоју моћну, и сачувај га силом добротe твоје, очувај му залог неповређеним, и удостој га живота вечног и да твори што је Теби угодно. Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

Овај (ова) који се обуче у Тебе Христа Бога нашег, Теби приклања с нама главу своју, сачувај га да остане непобедиви борац против оних што безразложно чине непријатељство против њега и нас, и твојим непролазним венцем покажи нас све као победнике до самога краја. Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И појасом и одећом новокрштенога, оквасивши их у чистој води, кропи га, говорећи:

Оправдао си се, просветио си се, миропомазао си се, осветио си се, умио си се: у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

И узевши нови сунђер с водом, отире му лице, главу, прси и остало, говорећи:

Крстио си се, просветио си се, миропомазао си се, осветио си се, умио си се: у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

Молитве на пострижење косе

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Владару Господе Боже наш, који си ликом својим почаствовао човека и устројио га од душе разумне и тела благоликог, тако да тело служи разумној души: главу си на врх поставио и у њој многа чувства сместио која не сметају једно другом, и главу си покрио косом да јој ваздушне промене не науђују, и све си удове тела распоредио како треба, да би кроз све њих захваљивао Теби, изврсном Уметнику, Ти сам, Господару, који си нам преко изабраног сасуда твог Апостола Павла заповедио да све у славу твоју чинимо: слугу твога **(име)**, који је

дошао да учини почетак стрижења косе на глави својој, благослови заједно са његовим кумом, и дај им да се свагда поучавају у закону твоме и да творе вољу твоју. Јер си Ти милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Бакон: Главе своје приклонимо Господу.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник молитву:

Господе Боже наш, који си од пуноће купељи крштења добротом својом осветио оне што у Тебе верују, благослови ово дете, и нека на главу његову сиће благослов твој. И као што си преко пророка Самуила благословио Давида цара, благослови и главу слуге твога (**име**) руком мене грешнога, долазећи на њега Духом Твојим Светим, да би, напредујући узрастом и дуговечношћу, Теби славу узносио, и видео добра јерусалимска у све дане живота свога. Јер Теби приличи свака слава, част и обожавање, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И постризава га унакрсно, говорећи:

Постризава се слуга Божји (**име**) у име Оца и Сина и Светога Духа.

Народ: Амин.

Онда јектенија:

Помилуј нас, Боже...

Још се молимо за милост, живот, мир, здравље и спасење слуге Божјег (**име**) кума, и за новопросвећеног (**име**).

Свештеник: Јер си милостив...

И врши се отпуст (богојављенски).

ЧИН СВЕТОГ КРШТЕЊА УКРАТКО

како крстити дете кад се страхује да може умрети

Свештеник: Благословено Царство; Трисвето; Оче наш.

Господу се помолимо.

Господе Боже Сведржитељу, Творче свега видљивога и невидљивога, који си створио небо и земљу и све што је у њима, који си сабрао воде у једно сабрање, и бездан затворио и запечатио страшним и славним Именом Твојим, и уздигао воде изнад небеса; Ти си утврдио земљу на водама, Ти си учврстио силом твојом море, Ти си размрскао главе змија у водама; Ти си моћан и страшан, и ко ће Ти се супротставити? Погледај, Господе, на ово створење твоје, и на воду ову, и да јој благодат избављења, благослов Јордана, учини је да буде извор нетрулежности, дар освећења, разрешење грехова, исцељење недуга, погубљење демонâ, противничким силама недоступна, анђелске моћи испуњена, да беже од ње сви који завиде створењу твоме. Јер Име Твоје, Господе, славно и страшно противницима, ми призивасмо.

И одмах ставља уље у воду.

Тада га крштава, говорећи:

Крштава се слуга Божји (име) ... и остало.

И одмах га облачи, и помазује Светим Миром, говорећи:
Печат дара Духа Светога. **И остало.**

ЧИН СВЕТЕ ТАЈНЕ ИСПОВЕСТИ

Духовни отац приводи гологлавог пред икону Господа нашег Исуса Христа онога који жели да се исповеди.

И почиње: Благословен Бог наш... Трисвето; Оче наш. Господе помилуј (12 пута). Слава и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут).

Затим, Псалам 50:

Помилуј ме, Боже, по великој милости својој и по обилном милосрђу свом очисти безакоње моје. Опери ме добро од безакоња мога, и од греха мога очисти ме. Јер безакоње своје ја знам, и грех је мој стално преда мном. Теби јединоме сагреших, и зло пред Тобом учиних, а Ти си праведан у речима својим и чист у суду своме. Гле, у безакоњима се зачех, и у гресима роди ме мати моја. Гле, истину љубиш, и јављаш ми непознатости и тајне свемудрости своје. Покропи ме исопом, и очистићу се; умиј ме, и бићу бељи од снега. Дај ми да слушам радост и весеље, да се прену кости потрвене. Одврати лице своје од грехова мојих, и сва безакоња моја очисти. Срце чисто сагради у мени, Боже, и Дух прав обнови у мени. Не одгурни ме од лица твога, и Духа Твога Светога не одузми од мене. Дај ми радост спасења твога, и духом владалачким учврсти ме. Научићу безаконике путевима твојим, и безбожници ће се обратити к Теби. Избави ме од крви, Боже, Боже спасења мога; обрадоваће се језик мој правди твојој. Господе, отвори уста моја, и она ће казивати славу твоју. Јер да си хтео жртве, ја бих Ти принео; за жртве паљенице не мариш. Жртва је Богу дух скрушен, срце скрушено и смерно Бог неће одбацити. По доброты својој, Господе, чини добро Сио-

ну, и нека се подигну зидови јерусалимски. Онда ће Ти бити миле жртве правде, приноси и жртве паљенице; тада ће метати на жртвеник твој теоце.

И ове тропаре, глас 6.

Помилуј нас, Господе, помилуј нас, јер ми грешници, немајући никакав изговор, приносимо Теби као Владару ову молитву: помилуј нас!

Слава: Господе, помилуј нас, јер се у Тебе уздамо; не гневи се јако на нас, нити помињи безакоња наша, него и сада као милостив погледај и избави нас од непријатеља наших: јер си Ти Бог наш, и ми смо народ твој, сви смо дело руку твојих, и Име твоје призивамо.

И сада: Отвори нам двери милосрђа, благословена Богородице, да не пропаднемо ми који се у Тебе надамо, него да се Тобом избавимо од беда, јер си Ти спасење рода хришћанскога.

Господе, помилуј (40 пута).

Свештеник ову молитву:

Господу се помолимо.

Боже Спаситељу наш, Ти си преко пророка твога Натана даровао опроштај Давиду који се покајао за грехе своје, и Манасијину си покајничку молитву примио, Ти сам и слугу твога (име), који се каје за грехе што је учинио, прими твојим уобичајеним човекољубљем, не узимајући у обзир ништа што је учинио, Ти који опрашташ неправде и превазилазиш безакоња. Јер си Ти, Господе, рекао: „Не желим смрти грешника него да се обрати и жив буде“, и „Седам пута седамдесет опраштати грехе“. Јер је величина твоја беспримерна и милост твоја неизмерна. Ако пак на безакоња будеш гледао, ко ће опстати? Јер си Ти Бог оних који се кају, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

И молитва друга:

Господу се помолимо.

Господе Исусе Христе, Сине Бога живог, Пастиру и Јагње које узима на себе грех света, Ти си опростио дугове двојици дужника и отпустио грешници грехе њене, Ти сам, Господару, разреши, отпусти, опрости грехе, безакоња, сагрешења вољна и невољна, која ове слуге твоје учинише свесно и несвесно, пре-

ступанем закона и непослушношћу; и ако од ђавола бише преварени, као људи који тело носе и у свету живе; ако речју, или делом, или у знању, или у незнању, или реч свештеничку погазише, или под проклетством свештеничким бише, или под своју анатему падоше, или се под клетвом обретоше, Ти сам, као благ и незлопамтљив Господ, благоизволи да ове слуге твоје речју разрешиш, опраштајући им по великој милости твојој и њихову анатему и клетву. О Владару, човекољубиви Госпode, услиши нас који се молимо твојој доброти за ове слуге твоје, и као многомилостив презри све грехе њихове, и ослободи их вечних мучка. Јер си Ти, Госпode, рекао: „Све што свежете на земљи, биће свезано на небу; и што разрешите на земљи, биће разрешено на небу“. Јер си Ти једини безгрешан, и Теби славу уносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим говори покајнику:

Ево, чедо, Христос невидљиво стоји, примајући твоју исповест. Немој се застидети нити уплашити; и немој ништа сакрити од мене, већ слободно реци све што си учинио (или: учинила), да би примио опроштај од Господа нашег Исуса Христа. Ево и икона је његова пред нама, а ја сам само сведок да посведочим пред Њим све што ми будеш рекао. Скријеш ли што од мене, двострук грех имаш. Пази, дакле: пошто си дошао у лечилиште, немој отићи неизлечен.

И тако га пре свега пита о вери:

Реци ми, чедо, да ли верујеш у оно што нам предаде у вери и чему нас у Истини научи Саборна Апостолска Црква Православна, која је на Истоку основана и са Истока по целој васељени раширена, и која и до сада у Истини непоколебљиво и неизменљиво стоји? И да ли не сумњаш у њено Свето Предање?

И ако верује православно и несумњиво, чита Символ вере:

Верујем у једнога Бога, Оца, Сведржитеља, Творца неба и земље и свега видљивог и невидљивог.

И у једнога Господа Исуса Христа, Сина Божјег, Јединородног, рођеног од Оца пре свих векова, Светлост од Светлости, Бога истинитог од Бога истинитог, рођеног не створеног, једносупштног Оцу, кроз Кога је све постало;

Који је ради нас људи и ради нашега спасења сишао с небеса, и оваплотио се од Духа Светога и Марије Дјеве и постао човек;

И Који је распет за нас у време Понтија Пилата, и страдао и погребен;

И Који је васкрсао у трећи дан као што је писано;

И Који се узнео на небеса и седи с десне стране Оца;

И Који ће опет доћи са славом да суди живима и мртвима, и Његовом Царству неће бити краја.

И у Духа Светога, Господа, Животворнога, Који од Оца исходи, Који се заједно са Оцем и Сином обожава и слави, Који је говорио кроз пророке.

У једну, свету, саборну и апостолску Цркву.

Исповедам једно крштење за отпуштење грехова.

Чекам васкрсење мртвих.

И живот будућега века. Амин.

После тога пита га за смртне грехе: гордост, грамжљивост, блуд, завист, прождарљивост, гнев, лењост, и за све грехе који произилазе од њих. При томе испитивању мудро пази шта ће и како кога питати: на један начин духовна лица, на други - просте људе; на један начин монахе, на други - световњаке; на један начин младеж, на други - старце.

И пошто га је за све то брижљиво испитао, и он све без стида казао, рекне му да клекне и сагне главу.

И духовник изговара ову молитву:

Господу се помолимо.

Господе Боже спасења слугу твојих, Милостиви и Жалостиви и Дуготрпељиви, Ти тугујеш због наших зала, и не желиш смрти грешника, него да се обрати и жив буде, Ти сам и сада смилуј се на слугу твога (име), и подај му покајничко расположење, опроштај и отпуштење грехова, праштајући му сваки грех, вољни и невољни; помири га и присаједини Светој Цркви твојој у Христу Исусу Господу нашем, са којим Теби приличи моћ и величанство, заједно за Светим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Господе Боже наш, који си Петру и блудници сузама подарио опроштај грехова, и цариника који је познао грехе своје оправдао, прими исповест слуге твога (име), и грехе које је сакретио вољно или невољно, речју или делом или помишљу, Ти му као благ и човекољубив Бог опрости. Јер Ти једини имаш власт отпуштати грехе, јер си Бог милости и сажалења, и Теби

славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Изговарајући ово, свештеник покајника осењује крсним знаком.

Затим говори кратку Сугубу јектенију за кајућег се, и онда: Достојно јест... Слава, и сада. И отпуст.

После исповедања грехова духовник даје поуку свом духовном чеду. По потреби му одређује и епитимију (покајни канон), не као казну већ као духовни лек за оздрављење.

МОЛИТВА којом се разрешава од епитимије

Милосрдни, Благи и Човекољубиви Господе, који си по милости својој послао Јединородног Сина свог у свет, да уништи обвезницу грехова наших, и разреши оковане грехом, и објави сужњима опроштај, Ти, Господе, и слугу твога (или: слушкињу твоју) (име), добротом својом ослободи наложених му свеза, и даруј му да у сваком времену и месту приступа без греха твоме Величанству, и да слободно и чисте савести иште од Тебе богату милост. Јер си Ти милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

ПОРЕДАК ПРЕ СВЕТЕ ТАЈНЕ БРАКА Предбрачни испит

Предбрачни испит врши свештеник са епитрахиљом и крстом у руци, поставивши младенце једно поред другог, заручника с десне а заручницу с леве стране, окренуте ка истоку, иконостасу, односно домаћој икони, ако се испит врши у дому.

Свештеник почиње са: **Благословен Бог наш; Трисвето; Оче наш.** Затим: Тропар (храма или домаће славе).

Држи кратку поуку, а затим поставља питање заручнику и заручници: да ли имају добру вољу да ступе у брак, и да ли су слободни од сваке присиле, страха, обмане, и да ли се нису другом обећали.

Добивши од њих одговор и посаветовавши их на верност и чистоту живота, говори кратку Сугубу јектенију у којој се моли за младенце:

Још се молимо за милост, живот, мир, здравље, спасење и божанску посету слугу Божијих (имена), сада испитаних и саслушаних на веридбу у Господу.

По возгласу, благосиља младенце часним крстом, који они целивају. Затим чини отпуст.

Обред заручења

После Божанствене Литургије свештеник долази у предворје храма, где младенци стоје: женик с десне а невеста с леве стра-

не; осењује им крстом главе, даје им запаљене свеће и уводи их ка средини, где лежи Еванђеље, на које ставља њихово прстење.*

(Ако ће венчање бити непосредно по заручењу, онда их одмах сада испитује о слободној и неизнуђеној вољи да ступе у брак, како је то изложено на почетку Чина Венчања).

Свештеник кади крстолико, а Ђакон говори:

Благослови, владико.

Свештеник: Благословен Бог наш свагда, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Ђакон: У миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за непоколебљивост светих Божјих Цркава и сједињење свију, Господу се помолимо.

За преосвећеног епископа нашег (**име**), за часно презвитерство, за Ђаконство у Христу, за сав клир и верни народ, Господу се помолимо.

За све благочестиве и православне хришћане, Господу се помолимо.

За слугу Божјег (**име**), и слушкињу Божју (**име**), који се сада међусобно заручују, и за њихово спасење, Господу се помолимо.

* У древној Цркви Св. Тајна Брака вршила се у склопу Св. Литургије, тако да су се младици заједно причешћивали (чега је остатак садашња „општа чаша“ у Чину Венчања). У неким старим рукописима сачувано је „Последовање венчања спојеног са Литургијом“.

У извесним Православним Помесним Црквама постоје благословени покушаји да се та пракса обнови, на следећи начин: Обред испитивања и заручења младаца обавио се до почетка Литургије. Младици стоје на средини храма, пред солејом. Затим: Благословено Царство, и у Великој јектенији се умећу прозбе за новобрачнике (из Чина Венчања). Три молитве Венчања читају се у току три Антифона. Венчање бива на Малом Входу (пред спуштеним Еванђељем), а после Входа и певања Тропара, уз редовна зачала додају се и Апостол и Еванђеља венчања. Кад служи Архијереј, он обично венчава по уласку у олтар, после задњег кондака, испред Свјати Боже (младици тад дођу пред свете двери, а по венчању врате се на средину). На Сугубој јектенији умећу се опет прозбе и чита се четврта молитва венчања. По заједничком Причешћу младаца, враћају се опет на средину и, по Заамвоној молитви, свештеник их обводи трипут око целивајуће иконе на средини, певајући: Исаије ликуј, Свети Мученици, и Слава Теби... затим, уз молитву, скида венац, и чита две задње молитве Венчања. Онда; Буди Име Господње... и отпуст Литургије (где улази и отпуст Тајне брака). (Прим. уредника).

Да им подари децу за продужење рода, и све због чега се узмоле ради спасења, Господу се помолимо.

Да им пошаље љубав савршену и мирну, и помоћ, Господу се помолимо.

Да буду сачувани у једномислију и чврстој вери, Господу се помолимо.

Да их благослови на беспрекорни живот, Господу се помолимо.

Да им Господ Бог наш подари частан брак и постељу неоскврњену, Господу се помолимо.

Да нас избави од сваке невоље, гнева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Свештеник: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда говори молитву громко:

Боже вечни, који си оно што је раздвојено сјединио у једно и поставио неразориви савез љубави; који си благословио Исаака и Ревеку и објавио их за наследнике свога обећања, Ти сам благослови и ове слуге твоје (**имена**) упућујући их на свако добро дело. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник:

Господе Боже наш, који си од незнабожаца унапред заручио Цркву – Дјеву чисту, благослови ово заручење, и сједини, и сачувај ове слуге твоје у миру и једнодушности. Јер Теби при-

личи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда свештеник узима прстење.

И говори мужу:

Заручује се слуга Божји(име) слушкињи Божјој(име), у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин(трипут).

Затим и жени говори:

Заручује се слушкиња Божја(име) слуги Божјем(име), у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин(трипут).

И чини прстењем крст над њиховим главама, и ставља им на прсте десних руку. Потом кум мења прстење младенцима.

Свештеник говори молитву:

Господу се помолимо.

Господе Боже наш, Ти би сапутник момку Патријарха Авраама у Месопотамији, који беше послан да нађе невесту господину своме Исааку, и откри му те он преко хватања воде пронађе Ревеку за заручницу, Ти сам благослови заручење ових слугу твојих (име женика) и (име невесте) и утврди њихову задату реч; учврсти их светим сједињењем које је од Тебе; јер си Ти испочетка саздао мушки пол и женски, и Ти си присајединио мужу жену ради помоћи и ради продужења рода људског. Стога, Господе Боже наш, који си послао истину наслеђу твоме и обећање своје слугама твојим, Оцима нашим а изабраницима твојим из нараштаја у нараштај, Ти сам погледај на слугу твога (име) и на слушкињу твоју(име), и учврсти заручење њихово у вери, и једнодушности, у истини, и љубави. Јер си Ти, Господе, указао да се све даје и утврђује залогом. Прстеном би дата власт Јосифу у Египту; прстеном се прослави Данило у земљи Вавилонској; прстеном се јави истина Тамари; прстеном се Отац наш небески показа милостив према блудноме сину, јер рече: подајте му прстен на руку, и закољите теле угојено, да једемо и да се веселимо. Сама десница твоја, Господе, наоружа Мојсија у Црвеноме мору; речју твојом истинитом небеса се утврдише и земља се утемељи; нека се речју твојом моћном и мишицом твојом високом благослови и десница слугу твојих. Стога, Ти сам, и сада, Господару, благослови небеским благословом ово стављање прстења; и нека Анђео твој иде испред њих у све дане живо-

та њиховог. Јер си Ти који благосиља и освећује све и сва, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон ову јектенију:

Помилуј нас Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за преосвећеног епископа нашег (име), и за сву у Христу браћу нашу.

Још се молимо за слуге Божје (имена) који се међусобно заручују.

Још се молимо за сву браћу и за све хришћане.

Свештеник: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Затим отпуст.

СВЕТА ТАЈНА БРАКА - ЧИН ВЕНЧАЊА

Ако желе да се одмах венчају, тад улазе усред храма са упаљеним свећама, док свештеник иде испред њих са кадионицом и пева Псалам 128:

Благо свима, који се боје Господа.

Народ на сваки стих отпевава: Слава Теби, Боже наш, слава Теби.

Који ходе путевима његовим. Јешће од трудова руку својих. Благо теби, и добро ће ти бити. Жена је твоја као родна лоза усред дома твога. Синови твоји као гране маслинове око трпезе твоје. Гле, тако ће бити благословен човјек који се боји Господа! Благословиће те Господ са Сиона, и гледаћеш добра Јерусалимска у све дане живота свога. Видјећеш синове синова својих. Мир на Израиљу!

Затим их свештеник поучава шта је то тајна брака, и како треба у браку да живе богоугодно и честито.

Онда пита женика:

Имаш ли **(име)** добру и неизнуђену вољу и чврсту намеру да узмеш себи за жену ову **(име)** коју овде пред собом видиш?

И одговара женик: Имам, часни оче.

Свештеник: Ниси ли се обећао другој невести?

Женик: Нисам се обећао, часни оче.

Свештеник, обраћајући се невести, пита је:

Имаш ли **(име)** добру и неизнуђену вољу и чврсту намеру да узмеш себи за мужа овога **(име)** кога овде пред собом видиш?

И одговара невеста: Имам, часни оче.

Свештеник: Ниси ли се обећала другом човеку?

Невеста: Нисам се обећала, часни оче.

Бакон: Благослови, владико.

Свештеник: Благословено Царство Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон јектенију:

У миру Господу се помолимо.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир целога света, за непоколебљивост светих Божјих Цркава, и сједињење свију, Господу се помолимо.

За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим улазе у њега, Господу се помолимо.

За преосвећеног епископа нашег (**име**), за часно презвитерство, за баконство у Христу, за сав клир и верни народ, Господу се помолимо.

За све благочестиве и православне хришћане, Господу се помолимо.

За слуге Божје (**имена**) који се сада сједињују у брачну заједницу, и за спасење њихово, Господу се помолимо.

Да буде благословен брак овај, као онај у Кани Галилејској, Господу се помолимо.

Да им подари целомудрије и пород на корист, Господу се помолимо.

Да се радују гледајући синове и кћери, Господу се помолимо.

Да им дарује уживање у доброј деци, и беспрекорно живљење, Господу се помолимо.

Да испуни и њима и нама све молбе које су на спасење, Господу се помолимо.

Да и њих и нас избави од сваке невоље, гнева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима

Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Свештеник:

Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник молитву громко:

Јоже, пречисти, и Саздатељу целокупне творевине, Ти си из човекољубља свог ребро праоца Адама у жену претворио, и благословио их, и рекао: рађајте се и множите се и владајте земљом, и сједињењем их показао као једно биће: јер тога ради оставиће човек оца свога и матер, и прилепиће се жени својој, и биће двоје једно тело, и оне које је Бог саставио човек да не раставља; Ти си слугу твог Авраама благословио и Сарину материцу отворио, и Авраама оцем многих народа учинио; Ти си Исаака Ревеки подарио и пород њен благословио; Ти си Јакова са Рахилом саставио, и од њега дванаест патријараха показао; Ти си Јосифа и Асенету здружио и пород им Јефрема и Манасију подарио; Ти си Захарију и Јелисавету примио, и као Претечу њихово чедо показао; Ти си из корена Јесејева по телу извео Приснодјеву, и из Ње си се оваплотио и родио на спасење рода људског; Ти си по неисказаном своме дару и многој доброту дошао у Кану Галилејску и тамошњи брак благословио, да би објавио како је воља твоја законити брак и рађање деце у њему; Ти сам, пресвети Владару, прими молбу нас слугу твојих, и као тамо тако и овде дошавши невидљивим старањем твојим, благослови брак овај и подај овим слугама твојим **(имена)** живот миран, дуговечност, целомудрије, међусобну љубав у свемиру, потомство дуговечно, у деци благодат и неувенљиви венац славе; удостој их да виде децу деце своје; сачувај беспрекорном постељу њихову; дај им небеску росу одозго и изобиље земаљско; испуни домове њихове пшеницом, вином и желејем, и сваким добром, да би давали и оскуднима, дарујући њима и онима који су са њима све што је потребно за спасење.

Јер си Бог милости, и доброте, и човекољубља, и Теби славу узносимо са беспочетним Твојим Оцем и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник молитву другу гласно:

Благословен си Господе Боже наш, Свештеноделатељу тајног и чистог брака и Законодавче телеснога, Чувару непропадљивости и добри Стројитељу свега животног, Ти сам и сада, Господару, који си у почетку створио човека, и поставио га као цара творевине, и рекао: није добро да човек буде сам на земљи, да му створимо помоћника према њему; и узевши једно ребро његово, створио си жену, коју видевши Адам рече: ево сада кост од костију мојих, и тело од тела мог, ова ће се назвати жена, јер би узета од мужа свога; тога ради оставиће човека оца свог и матер, и прилепиће се жени својој, и биће двоје једно тело; и оне које је Бог саставио, човек да не раставља. Ти сам и сада, Владико Господе Боже наш, пошаљи твоју небеску благодат на ове слуге твоје (**имена**), и дај слушкињи овој да се у свему покорава мужу, и овом слуги твојој да буде глава жени, да би провели живот по вољи твојој. Благослови их, Господе Боже наш, као што си благословио Авраама и Сару. Благослови их, Господе Боже наш, као што си благословио Исаака и Ревеку. Благослови их, Господе Боже наш, као што си благословио Јакова и све патријархе. Благослови их, Господе Боже наш, као што си благословио Јосифа и Асенету. Благослови их, Господе Боже наш, као што си благословио Мојсија и Сепфору. Благослови их, Господе Боже наш, као што си благословио Јоакима и Ану. Благослови их, Господе Боже наш, као што си благословио Захарија и Јелисавету. Сачувај их, Господе Боже наш, као што си сачувао Ноја у ковчегу. Сачувај их, Господе Боже наш, као што си сачувао Јону у утроби кита. Сачувај их, Господе Боже наш, као што си сачувао света три младића од огња, пославши им росу с неба. И нека дође на њих она радост коју имаваше блажена Јелена када пронађе Часни Крст. Опомени их се, Господе Боже наш, као што си се опоменуо Еноха, Сима, Илије. Опомени их се, Господе Боже наш, као што си се опоменуо своје свете Четрдесеторице Мученика, пославши им венце с неба. Опомени се, Господе Боже наш, и родитеља њихових који су их одгајили, јер молитве родитеља учвршћују темеље домова. Опомени се, Господе Боже наш, слугу твојих кумова и пријатеља који су дошли на радост ову. Опомени се Господе Боже наш, слуге твога (**име**) и слушки-

ње твоје (име), и благослови их. Дај им плод утробе, добру децу, сложеност душа и тела. Узвиси их као кедрове ливанске, као чокот многолозни. Даруј им жита, да би, имајући свега довољно, изобиловали у сваком добром и Теби благоугодном делу. Даруј им да виде синове синова својих, као новозасађене маслине око трпезе њихове; те да би, угодновши Теби, засијали као светила на небу у Теби, Господу нашем, коме приличи свака слава, моћ, част и обожавање са беспочетним Оцем Твојим, и животворним Духом Твојим, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

И опет свештеник молитву трећу гласно:

Боже свети, који си од праха земног створио човека, и од ребра његовог саздао жену, и дао му помоћника према њему, јер је тако било угодно твоме величанству да човек не буде сам на земљи; Ти сам и сада, Господару, пружи руку своју из светог обиталишта твог, и сједини овог слугу твог (име) и ову слушкињу твоју (име), јер Ти сједињујеш жену са мужем; здружи их у једнодушности, венчај их у једно тело, даруј им пород, уживање у доброј деци. Јер је твоја моћ, и твоје царство и сила и слава, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Потом свештеник, узевши венце, ставља најпре један женику на главу, говорећи:

Венчава се слуга Божји (име) са слушкињом Божјом (име), у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

Затим ставља други венац на главу невести, говорећи:

Венчава се слушкиња Божја (име) са слугом Божјим (име), у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

Онда их благосиља трипута, говорећи трипута:

Господе Боже наш, славом и чашћу венчај их!

Затим прокимен Апостола, глас 8:

Ставио си им на главе венце од драгог камења; живот су тражили од Тебе, и Ти си им дао.

Стих: Јер ћеш им дати благослов занавек; обрадоваћеш их радошћу лица твојег.

Бакон: Премудрост.

Читач: Читање из Посланице Ефесцима светога апостола Павла. (Зачало 230. Еф. 5, 20-33).

Бакон: Пазимо!

Читач:

Браћо, захваљујући свагда за све Богу и Оцу у име Господа нашега Исуса Христа, покоравајући се један другоме у страху Божијем. Жене, покоравајте се својим мужевима као Господу, јер муж је глава жени као што је и Христос глава Цркви, и Он је спаситељ тијела. Но као што се Црква покоравала Христу, тако и жене у свему својим мужевима. Мужеви, волите своје жене као што и Христос заволе Цркву и себе предаде за њу, да је освети, очистивши је крштењем у води ријечју, да је стави преда се, славну Цркву, која нема мрље ни боре, или што томе слично, него да буде света и непорочна. Тако су дужни и мужеви да воле своје жене као своја тијела; јер који воли своју жену, самога себе воли. Јер нико никад не омрзну на своје тијело, него га храни и његује, као и Господ Цркву. Јер смо удови тијела његова, од меса његова, и од костију његових. Тога ради оставиће човјек оца својега и матер и прилијепиће се жени својој, и биће двоје једно тијело. Тајна је ово велика, а ја говорим о Христу и о Цркви. Тако и ви, сваки да воли онако своју жену као и себе самога; а жена да се боји својега мужа.

Свештеник: Мир теби.

Бакон: Премудрост, пазимо!

Читач: Алилуја, глас 5.

Стих: Ти ћеш нас, Господе, сачувати и одбранили од рода овога занавек.

Бакон: Премудрост, смерно стојмо; чујмо свето Еванђеље.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Свештеник: Читање светог Еванђеља од Јована. (Зачало 6. Јн. 2, 1-11).

Бакон: Пазимо!

У време оно би свадба у Кани Галилејској, и онде беше мати Исусова. А позван бјеше и Исус и ученици његови на свадбу. И кад нестало вина, рече мати Исусова њему: Немају вина. Исус јој рече: Шта хоћеш од мене, жено? Још није дошао час мој. Рече мати његова слугама: Што год вам рече учините. А ондје бјеше шест камених судова за воду, постављених по обичају

јудејског очишћења, који хватаху по двије или по три мјере. Рече им Исус: Напуните судове водом. И напунеше их до врха. И рече им Исус: Захватите сад и носите пехарнику. И однесоше. А кад окуси пехарник вино које је постало од воде, и не знабаше откуда је, а слуге знадијаху које су захватиле воду, позва пехарник женика. И рече му: Сваки човјек најприје добро вино износи, а када се опију, онда лошије; а ти си чувао добро вино до сада. Овим, у Кани Галилејској, учини Исус почетак знамења, и показа славу своју; и вјероваше у њега ученици његови.

Бакон: Рецимо сви из све душе, и од свега ума свог, рецимо.

Господе Сведржитељу, Боже отаца наших, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Још се молимо за милост, живот, мир, здравље, спасење, похођење слугу Божјих (имена), и помиње: женика, невесту, кума, старог свата, девера и остале.

Свештеник: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон: Господу се помолимо.

Свештеник говори ову молитву:

Господе Боже наш, који си у твојој домостроју спасења удостојио да у Кани Галилејској твојим доласком покажеш брак чесним, Ти сам и сада ове слуге твоје (имена), које си благоизволео да се сједине, сачувај у миру и једнодушности; брак њихов чесним покажи; постељу њихову беспрекорном сачувај; благоволи да њихово заједничко живљење увек буде беспрекорно, и удостој их да достигну дубоку старост, чистим срцем творећи заповести твоје.

Јер си Ти Бог наш, Бог који милује и спасава, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем и свесветим, и благим, и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Сав дан савршен, свет, миран и безгрешан, молимо од Господа.

Анђела мира, верног вођу, чувара душа и тела наших, молимо у Господа.

Опроштај и отпуштење грехова и сагрешења наших, молимо од Господа.

Оно што је добро и корисно душама нашим, и мир свету, молимо од Господа.

Да остало време живота свога у миру и покајању проведемо, молимо од Господа.

Да крај живота нашег буде хришћански, без бола, непостидан, миран, и да добар одговор дамо на страшном Христовом суду, молимо.

Измоливши јединство вере и заједницу Светога Духа, сами себе и једни друге, и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник гласно: И удостој нас, Господе, да смело и неосуђено смемо призвати Тебе небескога Бога Оца и говорити:

И народ: Оче наш, који си на небесима, да се свети Име Твоје, да дође царство твоје, да буде воља твоја и на земљи као на небу; хлеб наш насушни дај нам данас; и опрости нам дугове наше као што и ми опраштамо дужницима својим; и не уведи нас у искушење, но избави нас од нечастивога.

Свештеник: Јер је твоје царство и сила и слава, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главe своје приклоните Господу.

Онда се доноси заједничка чаша, свештеник је благосиља, и говори ову молитву:

Бакон: Господу се помолимо.

Боже, Ти си све створио силом својом, и васељену утврдио, и венац свега Тобом створеног украсио, Ти и ову заједничку чашу коју дајеш онима што ступају у брачну заједницу, благослови благословом духовним.

Јер се благослови Име Твоје и прослави Царство твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник узима у руке заједничку чашу, даје им трипута из ње; прво мужу потом жени.

И узима их свештеник, а кум позади држи венце, и иду у круг трипута, и пева свештеник и народ ове тропаре:

Глас 5. Исаијо ликуј, Дјева у утроби заче, и роди сина Емануила, Бога и човека, Исток је име Њему, Њега величајући, Дјеву прослављамо.

Глас 7. Свети Мученици, који сте славно страдали и венце добили, молите се Господу, да помилује душе наше.

Слава Теби, Христе Боже, Апостола похвало, Мученика радовање, чија је проповед Тројица Једносушна.

Молитва за разрешење венаца

Господе Боже наш, Ти си благословио венац године, и предао ове венце да се полажу на оне који се законом брака сједињују једно с другим, као што им додељујеш и награду целомудрости, јер се чедни сјединише у Тобом озакоњени брак, Ти сам и при разрешењу венаца ових сједињене благослови, и њихово јединство неразориво сачувај. Да би свагда благодарили свесветом Имену твоме, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје Господу приклоните.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник молитву:

Слуге твоје, Господе, достигавши у сагласност, и обавивши чин брака као у Кани Галилејској, остављајући сада на чување ове његове симболе, славу Теби узносе, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

* Обично овде свештеник спаја десне руке младенаца и везује платном (марамicom)

Онда скида венац са женикове главе, и говори:

Узвиси се, жениче, као Авраам; и буди благословен као Исаак; и размножи се као Јаков; ходећи у миру и творећи у правди заповести Божје.

И скидајући венац са невестине главе, говори:

И ти невесто, узвиси се, као Сара; и узвесели се као Ревека; и размножи се као Рахила, радујући се своме мужу, чувајући границе закона, јер је тако благоизволио Бог.

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник говори молитву:

Боже, Боже наш, који си дошао у Кану Галилејску и тамошњи брак благословио, благослови и ове слуге твоје, који су по твојем промислу ступили у брачну заједницу; благослови њихове уласке и изласке; умножи добро у животу њиховом; прими венце њихове у Царству твом, чувајући их неупрљане, непорочне и беспрекорне у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твојем.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И моли се свештеник:

Отац, Син и Свети Дух, свесвета, и једносущна, и животворна Тројица, једно Божанство и царство: нека вас благослови, и нека вам подари дуг живот, добар пород, напредак у животу и вери; и нека вас обаспе свим земаљским добрима; и нека вас удостоји обећаних блага наслађивања, молитвама свете Богородице и свих Светих. Амин.

Бакон: Премудрост!

Народ: Часнију од Херувима и неупоредиво славнију од Серафима, Тебе што Бога Реч непорочно роди, ваистину Богородицу, ми Те величамо.

Свештеник отпуст:

Христос истинити Бог наш, који је у Кани Галилејској својим доласком показао брак часним, нека нас молитвама пречисте Матере своје, светих славних и свехвалних Апостола,

светих боговенчаних царева и равноапостола Константина и Јелене, светога великомученика Прокопија, и свих Светих, помиљује и спасе, као благ и човекољубив. Амин.

Тада настају честитања.

ОБРЕД ЗА ДРУГОБРАЧНЕ

Свештеник: Благословен Бог наш; Трисвето; Оче наш.

Тропар дана. Потом јектенија:

У миру Господу се помолимо.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за непоколебљивост светих Божјих Цркава, и сједињење свију, Господу се помолимо.

За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим улазе у њега, Господу се помолимо.

За преосвећеног епископа нашег (**име**), часно презвитерство, за ђаконство у Христу, за сав клир и верни народ, Господу се помолимо.

За све благочестиве и православне хришћане, Господу се помолимо.

За слугу Божјег (**име**) и слушкињу Божју (**име**), за њихову заштиту у Богу и заједничко живљење, Господу се помолимо.

Да заједно поживе добро, у једнодушности, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу својом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Свештеник молитву:

Господу се помолимо.

Боже вечни, који си оно што је раздвојено сјединио у једно и поставио неразориви савез љубави, који си благословио Исаака и Ревеку и објавио их за наследнике свога обећања, Ти сам благослови и ове слуге твоје (**имена**) упућујући их на свако добро дело. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Главе своје приклоните Господу.

Свештеник молитву:

Господе Боже наш, који си од незнабожаца унапред заручио Цркву-Дјеву чисту, благослови ово заручење, и сједини, и сачувај ове слуге твоје у миру и једнодушности. Јер Теби приличи свака слава, част и обожавање, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник узима прстење и говори мужу:

Заручује се слуга Божји (**име**) слушкињи Божјој (**име**), у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

Затим и жени:

Заручује се слушкиња Божја (**име**) слуги Божјем (**име**), у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

И пошто то изговори свакоме трипута, чини прстењем крст над њиховим главама, и ставља им на прсте десних руку. Потом им кум мења прстење.

Свештеник говори молитву:

Господу се помолимо.

Владару Господе Боже наш, који све штедиш и о свима промишљаш, који знаш тајне људске и имаш знање о свима и свему, Ти се смилуј на грехове наше и опрости безакоња слугу твојих, призови их на покајање, подај им опроштај прегрешења, очишћење грехова, опроштење безакоња вољних и невољних. Ти Творче и Створитељу наш, знаш немоћ људске природе, Ти си опростио Раави блудници и примио покајање цариника, немој спомињати грехе незнања наших из младости; јер ако на безако-

ња будеш гледао, Господе, Господе, ко ће опстати? Или које ће се тело оправдати пред Тобом? Јер си Ти једини праведан, безгрешан, свет, многомилостив, и тугујеш због људских зала. Ти, Владико, који си прихватио ове слуге твоје (**имена**), сједини их узајамном љубављу; подари им обраћење цариника, сүзе блуднице, исповест разбојника, да би својим свесрдним покајањем, вршећи у једнодушности и миру заповести твоје, удостојили се и Небеског Царства твог. Јер си Ти Стројитељ свега, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Свештеник: Мир свима.

Главе своје приклоните Господу.

Свештеник ову молитву:

Господе Исусе Христе, Речи Божја, Ти који си се узнео на часни и животворни Крст, и растргао оптужницу против нас, и избавио нас од насиља Ђавољег, очисти безакоња слугу твојих. Јер, не могући да издрже зној и тегобу дневну, и распаљеност телесну, здружују се у заједницу другог брака, као што си заповедио преко твога изабраног сасуда, Павла Апостола, који је ради нас смиренних рекао ово: „Боље се у Господу женити, него ли распаљивати се“. Ти сам, као благ и човекољубив, смилуј се и опрости, очисти, олакшај, отпусти грехе наше; јер си Ти узео немоћи наше на рамена своја. Јер нико није безгрешан нити је без порока, макар му живот и један дан трајао, осим Ти једини који си безгрешно примио тело, и нама подарио вечно бестрашће.

Јер си Ти Бог, Бог оних који се кају, и Теби славу узносимо, са Оцем и Светим Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Свештеник молитву:

Господу се помолимо.

Боже свети, који си од праха земног створио човека, и од ребра његовог саздао жену, и дао му помоћника према њему, јер је тако било угодно твоме величанству да човек не буде сам на земљи. Ти сам и сада, Господару, пружи руку своју из светог обиталишта твога, и сједини овог слугу твог (**име**) и ову слушкињу твоју (**име**), јер Ти сједињујеш жену са мужем; здружи их у једнодушности, венчај их у једно тело, даруј им пород, уживање у доброј деци. Јер је твоја моћ, и твоје је царство

и сила и слава, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Потом свештеник, узевши венце, ставља најпре женику на главу, говорећи:

Венчава се слуга Божји (име) са слушкињом Божјом (име) у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

Затим ставља други венац на главу невесте, говорећи:

Венчава се слушкиња Божја (име) са слугом Божјим (име) у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

Онда их благосиља трипута, говорећи трипута:

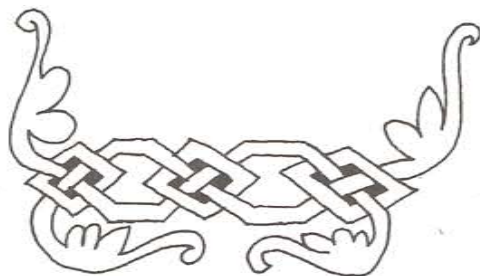
Господе Боже наш, славом и чашћу венчај их.

Потом следи прокимен, са Апостолом и Еванђељем, као и на првом Венчању.

Затим јектенија: Рецимо сви од све душе...

И даље све до краја, као на првом Венчању.

Потом отпуст.

СВЕТА ТАЈНА ЈЕЛЕОСВЕЂЕЊА

Врше је седам свештеника у цркви или у дому.

Поставља се сточић, на њему је суд са пшеницом^{**}, и на пшеници кандило, наоколо у пшеници стављају се седам стручаца, спрењених за помазивање, меће се и свето Еванђеље, и дају се свеће свима свештеницима. А пошто стану покрај сточића, сви обучени у фелоне, најстарији свештеник узима кадионицу са тамјаном и кади око сточића јелеј који је на њему, и сву цркву или дом, и људе, и ставши пред сточићем, гледајући на исток, почиње:

Благословен Бог наш свагда, сада и увек и у векове векова.

И Трисвето; Пресвета Тројице; Оче наш; Јер је твоје царство и сила и слава Оца и Сина и Светога Духа. Господе, помилуј (12 пута). Ходите поклонимо се... **И псалам 143:**

Господе, услиши молитву моју, прими мољење моје по истини својој, услиши ме по правди својој. И не иди на суд са слугом својим, јер се неће оправдати пред тобом нико жив. непријатељ гони душу моју, гази у прах живот мој, посађује ме у мрак, као давно помрле. Трне у мени дух мој, нестаје у мени срца мојега. Помињем дане старе, пребрајам све послове своје, размишљаам о дјелима руку својих. Пружам к теби руке своје; душа је моја као суха земља пред тобом. Похитај, услиши ме; Господе, нестаје духа мојега, немој одвратити лица својега од мене; јер ћу бити као они који одлазе у гроб. Рано ми јави милост

* У недостатку могу и три свештеника, а у случају нужде и један

** У пракси је брашно

своју, јер се у тебе уздам. Покажи ми пут, којим да идем, јер к теби подижем душу своју. Избави ме од непријатеља мојих, Господе, к теби притјечем. Научи ме творити вољу твоју, јер си ти Бог мој; дух твој благи нека ме води по стази правој. Имена ради својега, Господе, оживи ме, по правди својој изведи из муче душу моју. И по милости својој истријеби непријатеље моје, и погуби све који муче душу моју, јер сам твој слуга.

Слава; И сада: Алилуја.

Бакон говори малу јектенију:

Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Свештеник: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И одмах певају Алилуја, глас 6.

Стих 1: Господе, немој ме покарати у јарости својој, нити ме у гневу своме казнити.

Стих 2: Помилуј ме, Господе, јер сам немоћан.

Онда тропари:

Помилуј нас, Господе, помилуј нас...

Слава: Господе, помилуј нас, јер...

И сада: Двери милосрђа отвори нам... (стр. 28).

Затим псалам 50:

Помилуј ме, Боже... (стр. 27).

И канон: Молитва јелеја, спев Арсенијев. Глас 4.

Песма 1

Ирмос: Пучину Црвеног мора стари Израил пешице пролажаше сувим ногама, док је Мојсије крстолико раширеним рукама победио Амаликову силу у пустињи.

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме!

Владару, који јелејем милосрђа увек тешиш и душе и тела људска, и који јелејем чуваш верне, Ти сам и сада смилуј се јелејем на оне што Ти приступају.

Твоје милости, Владару, пуна је сва земља; стога Те са вером молимо ми који се данас тајанствено помазујемо твојим јелејем божанским, да нам подариш своју надумну милост.

Слава: Човекољупче, који си милостиво наредио својим Апостолима да твоје свештено помазање врше на болесним слугама твојим, њиховим молитвама помилуј све печатом твојим.

И сада: Једина Чиста, која си родила пучину мира, непрестаним молитвама твојим Богу избави слугу твога од болести и невоља, да би Те стално величао.

Песма 3

Ирмос: Тобом се весели Црква твоја, Христе, кличући: Ти си моја крепост, Господе, и уточиште, и ослонац.

Ти, који си једини диван и милостив, у људима верујућим, дај Христе, твоју вишњу благодат тешко болесноме.

Господе, који си некада својим божанским мигом показао маслинову гранчицу ради устављања потопа, спаси милошћу овога патника.

Слава: Свећом божанске светлости, у милости твојој, Христе, просвети помазањем и сада онога што са вером хита милости твојој.

И сада: Мајко Творца свију, погледај снисходљиво одозго, и молитвама твојим разреши горке патње болесникове.

Сједален, глас 8.

Милосрдни, Ти који си као божанска река милости, као бездан великог милосрђа, покажи воде твоје божанске милости, и све исцели; обилно источи изворе чудеса, и све умиј; јер прибегавајући увек к Теби усрдно, благодат просимо.

Други сједален, глас 4.

Лекару и помоћниче патника, Избавитељу и Спаситељу болесника, Ти сам, Владару свих и Господе, даруј исцељење болесном слуги твојој, сажали се, помилуј многосагрешившег, и избави од грехова, Христе, да би славио твоју божанску силу.

Песма 4

Ирмос: Кад Тебе, сунце правде, Црква угледа уздигнута на крсту, она се сва прибра, достојно кличући: слава сили твојој, Господе!

Спаситељу, који си као непропадљиво миро, које се излило благодаћу твојом и свет очишћава, сажали се и помилуј овога који у божанској вери твојој помазује телесне ране.

Тихошћу печата милости твоје, Господе, запечативши сада осећања слуге твога, учини их непролазним, неприступачним улазом за све непријатељске силе.

Слава: Ти Човекољупче, који си болесницима наредио да позивају твоје божанствене свештенослужитеље и да се њиховом молитвом и помазањем јелеја твога спасавају, милошћу својом спаси паћеника.

И сада: Пресвета Богородице Приснодјево, моћна заштито и чуварко моја, пристаниште и ограда, лествице и тврђаво, смилуј се, сажали се на болнога, јер Теби јединој и прибеже.

Песма 5

Ирмос: Ти си Господе мој светлост, дошао си у свет света светлости, која из мрачног незнања изводи оне што Те са вером славе.

Ти си Добри, бездан милости, твојом божанском милошћу, као милосрдан помилуј, Милостиви, паћеника.

Осветивши одозго, Христе, на неисказан начин душе наше и тела божанском сликом твога печата, исцели све руком својом.

Слава: Преблагви Господе, који си по неизрецивој љубави својој примио од блуднице помазање миром, смилуј се на слугу твога.

И сада: Свехвална, чиста, преблага Владичице, помилуј оне који се помазују божанственим јелејем, и спаси слугу твога.

Песма 6

Ирмос: Принећу Ти жртву гласом хвале, Господе, кличе Ти Црква, очистивши се од демонске крви крвљу која по милости истече из Твојих ребара.

Ти си Човекољупче, речима твојим објавио помазање царева, и преко првосвештеника исто извршавао, печатом твојим као милосрдан спаси и болнога.

Спаситељу, нека се ништа од горких демона не косне чула помазаног божанственим помазањем, него га заклони заклоном славе твоје.

Слава: Човекољупче, пружи руку своју са висине, и твој је-леј осветивши, Спасе, подај слуги твојој на здравље и на избављење од свих недуга.

И сада: Мајко Творца, Ти си се у божанском храму твојем показала као плодна маслина, којом се свет испуни милости; стога додиром молитава твојих спасавај паћеника.

Кондак, глас 2.

Ти Преблаг, који си извор милости, оне што с искреном вером припадају неисказаној милости твојој, Милосрдни, избави од сваке беде, и уклонивши болести с њих, подај им одозго божанску благодат.

Песма 7

Ирмос: Авраамовски младићи у вавилонској пећи, више распаљивани љубављу побожности него огњем, клицаху; благословен си у храму славе твоје, Господе.

Спаситељу, једини Боже, Ти у милости и сажалењу свом исцељујеш душевне патње и телесне муче свих, и овог измученог паћеника лечећи сам га исцели.

Када се јелејем помазања буду помазивале главе свих, овојмо који иште милост твоју искупљења, подај радост весеља Господе, обиљем милости твоје.

Слава: Спаситељу, Твој печат је мач за демоне; а молитве свештеника су огањ који спаљује душевне страсти; стога Те с вером славимо ми што добијамо исцељење.

И сада: Мајко Божија, Ти си Онога што дланом држи све, богодолично зачала у утроби и на неисказан начин оваплотила, молимо Те умилостиви Њега према овом паћенику.

Песма 8

Ирмос: Данило, раширивши руке затвори у рову чељусти лавовима; а младићи, љубитељи побожности, опасавши се врли-

ном, угасише силу огња, кличући: сва дела Господња благословите Господа.

Помилуј све, Спаситељу, по својој великој и божанској милости; тога ради се скуписмо сви, тајанствено представљајући снисхођење твога милосрђа; са вером приносећи помазање јелејем слуги твојој, кога Ти и посети.

Потоцима милости твоје, Христе, и помазањем свештеника твојих, спери као милосрдан, Господе, патње и муке, најезду болести са овог намученог патника, да би Те, спасен, славио са захвалношћу.

Слава: Владару, од нас који се служимо јелејем божанским као знамењем вишњег снисхођења и тихости, не удаљи твоју милост, нити презри оног што Ти са вером увек кличе; сва дела Господња благословите Господа.

И сада: Природа прими, о Чиста, као преславну круну Твога Божанског Сина, који сатире војске демона и моћно их побеђује; тога ради, крунисани светлом радошћу твоје благодати, ми Те славимо, свехвална Владичице.

Песма 9

Ирмос: Од несециве горе, Тебе Дјево, отсече се, руком не сечен, крајеугаони камен - Христос, који уједини удаљене природе; стога, радујући се, Тебе Богородице величамо.

Погледај с неба, Милосрдни, покажи милост своју свима, дај сада преко божанственог помазања свештеника твојих, Човекољупче, помоћ твоју и силу твоју ономе који приступа Теби.

Преблаг и Спаситељу, видесмо радујући се божанствени јелеј, који Ти својом божанском снисходљивошћу прими и видљиво предаде, иако недостојним, заједничарима божанске купељи.

Слава: Пожали, помилуј, Спаситељу, избави од страха и болести, избави од стрела ђаволових душе и тела слугу твојих, као милостив Господ исцељујући божанском благодаћу.

И сада: Примајући, Дјево, песме и молбе твојих слугу, молитвама твојим, Пречиста, избави од тешких патњи и болести онога што преко нас прибегава твојој божанској заштити.

Достојно је ваистину да блаженом зовемо Тебе, Богородицу, увек блажену и свебеспрекорну, и Матер Бога нашега. Часнију од Херувима и неупоредљиво славнију од Серафима, Тебе што

Бога-Реч непорочно роди, ваистину Богородицу, ми Те величамо.

Ексапостилар:

Благи, у милости погледај оком својим на мољење нас који смо се данас сакупили у твојем светоме храму (**или:** у овом часном дому), да божанственим јелејем помажемо болесног слугу твог.

Онда стихире, глас 4.

Лакоумољиви Човекољупче, дао си Апостолима својим благодат твоју да светим јелејем твојим исцељују све ране и болести; стога, Господе, као милосрдан, и сада овога што са вером приступа јелеју твојем освети, помилуј, од сваке болести очисти, и непролазне хране твоје удостој.

Недокучљиви, погледај с неба, као милосрдан, својом невидљивом руком запечативши, Човекољупче, наша чувства, овојем што прибегава Теби са вером и моли опроштај грехова, подари божанским јелејем твојим исцељење душе и тела, да би с љубављу прославио Тебе, величајући моћ твоју.

Човекољупче, помазањем јелеја твога и додиром свештеника освети одозго слугу твога, ослободи болести, очисти и умиј од душевних прљавштина, Спаситељу, и избави од заплетених саблазни, смири болове, одагнај мучку и сатри невоље, као сажалив и милосрдан.

Слава; и сада; Богородичан:

Тебе пречисту Цареву палату молим, Многослављена, ум мој, оскрнављен разноврсним гресима, очисти и начини радосним обиталиштем свебожанске Тројице, да бих ја, непотребни слуга твој, спасаван величао силу твоју и неизмерну милост.

Онда: Трисвето; Пресвета Тројице; Оче наш; Јер је твоје царство...

Затим тропар, глас 4.

Ти који си једини брз на помоћ, Христе, брзо посети одозго патећег слугу твог, избави од болести и тешких мука; подигни га молитвама Богородице, једини Човекољупче, да би Те непрестано певао и славио.

После тога Ђакоњ; ако пак њега нема, онда први свештеник говори ову јектенију:

У миру Господу се помолимо.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за непоколебљивост светих Божјих Цркава, и за сједињење свију, Господу се помолимо.

За овај свети храм **(ако је у дому:** За свете храмове наше), и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим улазе у њега **(или:** у њих), Господу се помолимо.

Да се благослови јелеј овај силом и дејством и силаском Светога Духа, Господу се помолимо.

За слугу Божјег **(име),** да га Бог посети, и да благодат Светога Духа сиђе на њега, Господу се помолимо.

Да се он и ми избавимо од сваке невоље, опасности, гнева и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај њега и нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Онда први свештеник говори молитву јелеја над кандилом. Треба знати да у Великој Цркви тј. Цариградској патријаршији место воде наливају вино у кандило јелеосвећења.

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе, који милошћу и милосрђем својим исцељујеш патње душа и тела наших, Ти сам, Владару, освети јелеј овај, да би он био онима који се помазују њиме на исцељење и на уклањање сваке страсти и прљавштине тела и духа, и свакога зла, да би се и у овоме прославило пресвето Име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

И остали свештеници заједно са њим читају тихо исту молитву.

Док свештеници говоре молитву, певају се ови тропари:

Глас 4.

Ти који си једини брз на помоћ, Христе, брзо посети одозго патећег слугу твог, избави од болести и тешких мукa; подигни

га молитвама Богородице, једини Човекољупче, да би Те непрестано певао и славио.

Душевним очима ослепљен, Теби приступам, Христе, као слепац од рођења, у покајању вичући Ти: милостив нам буди Ти, једини лакоумољиви.

Глас 3.

Душу моју тешко раслабљену сваковрсним гресима и срамним делима подигни, Господе, твојим божанским заузимањем, као што си и некада подигао Раслабљеног, да бих Ти спасаван клицао: жалостиви Христе, дај ми исцељење.

Глас 2.

Као Ученик Господњи, примио си Еванђеље, праведни: као мученик, имаш оно што се не може описати; као брат Божји, смелост; као јерарх, да се молиш; моли Христа Бога, да се спасу душе наше.

Глас 4.

Очев јединородни Бог Логос, пошто је дошао к нама у последње дане, Тебе, божанствени Јакове, постави Јерусалимљанима као првог пастира и учитеља и верног устројитеља духовних тајни, због чега те сви уважавамо, апостоле.

Глас 3.

У Миру, Светитељу, показао си се свештенослужитељ, јер си, преподобни, испунивши Еванђеље Христово, положио душу своју за народ свој, и невини си спасао од смрти; тога ради посветио си се, као велики тајник Божије благодати.

Глас исти.

Васељена пронађе тебе као великог заштитника у опасностима, Страдалниче, који побеђује незнабошце. Као што си Лијеву гордост срушио и на подвиг Нестора охрабрио, тако свети Димитрије, моли се Христу Богу да нам подари велику милост.

Глас исти.

Свети страдалниче и исцелитељу Пантелејмоне, моли милостивога Бога да душама нашим дарује опроштај грехова.

Глас 8.

Свети Бесребрници и Чудотворци, посетите немоћи наше: забадава примисте, забадава нам дајите.

Глас 2.

Величине твоје, Девствениче, ко ће испричати? Јер ти точиш чудеса и изливаш исцељења, и молиш се за душе наше, као Богослов и пријатељ Христов.

Богородичан:

Топло мољење и тврђаво неосвојива, изворе милости, свету прибежиште, усрдно Ти вапијемо: Богородице Владичице, похитај, и избави нас од опасности Ти једина брза заштитнице.

Бакон: Пазимо!

Свештеник први: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Премудрост, пазимо!

Читац, прокимен, глас 1.

Нека, Господе, милост твоја буде на нама, као што се уздасмо у Тебе.

Стих: Радуйте се, праведници, у Господу, праведнима приличи похвала.

Бакон: Премудрост.

Чтец: Читање из Саборне посланице Јаковљеве. (**Одељак 57. Јак. 5, 10-16**).

Треба знати да Апостол чита Бакон.

Бакон: Пазимо!

Чтец: Браћо, за углед страдања и дуготрпљења, узмите пророке који говорише у име Господње. Ето, ми називамо блаженим оне које претрпјеше. Трпљење Јова чусте и крај његов од Господа видјесте, јер је Господ многомилостив и сажалив. А прије свега, браћо моја, не куните се ни небом ни земљом, нити другом каквом заклетвом; нека ваше да буде да, а не, не; да не паднете под осуду. Злопати ли се ко међу вама? Нека се моли Богу. Је ли ко весео? Нека пјева Богу. Болује ли ко међу вама? Нека дозове презвитере црквене, и нека се моле над њим, помазавши га уљем у име Господње. И молитва вјере ће спасти болесника, и подигнуће га Господ; и ако је гријех учинио, опростиће

му се. Исповједајте пак једни другима сагрјешења, и молите се Богу једни за друге, да оздравите. Много је моћна молитва праведника потпомогнута.

Свештеник први: Мир теби. И духу твоме. Премудрост, пази-мо! **Псалам Давидов.** Алилуја. **Глас 8.**

Стих: Милост и суд твој опеваћу, Господе.

Бакон: Премудрост, смерно стојмо, чујмо свето Еванђеље:

Свештеник први: Мир свима.

Читање светог Еванђеља од Луке. **(Одељак 53. Лк. 10, 25-37).**

У време оно, законик неки устаде и кушајући га рече: Учитељу, шта ми треба чинити да наслиједим живот вјечни? А он му рече: Шта је написано у Закону? Како читаш? А он одговарајући рече: Љуби Господа Бога својега свим срцем својим, и свом душом својом, и свом снагом својом, и свим умом својим; и ближњега свога као самога себе. А он му рече: Право си одговорио; то чини и живјећеш. А он, желећи себе да оправда, рече Исусу: А ко је ближњи мој? А Исус одговарајући рече: Човјек неки силажаше из Јерусалима у Јерихон, и западе међу разбојнике, и они га свукоше и ране му зададоше, па одоше, а њега полумртва оставише. Случајно пак силажаше овим путем неки свештеник, и видјевши га, прође. А тако и левит, кад је био на оном мјесту, приступивши, погледа га и прође. А Самарјанин неки путујући дође до њега, па кад га видје сажали му се. И приступивши зави му ране и зали уљем и вином; и посадивши га на своје кљусе доведе га у гостионицу, и постара се око њега. И сутрадан полазећи извади два динара те даде гостионичару, и рече му: Побрини се за њега, а што више потрошиш ја ћу ти платити кад се вратим. Шта мислиш, дакле, који је од оне тројице био ближњи ономе што бјеше запао међу разбојнике? А он рече: Онај који му милост учини. А Исус му рече: Иди па и ти чини тако.

Бакон: Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Господе, помилуј. **(трипут).**

Још се молимо за милост, живот, мир, здравље, спасење, похођење и отпуштање грехова слуге Божјег **(име).**

Да му се опрости сваки грех, вољни и невољни, Господу се помолимо.

Возглас: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник молитву:

Беспочетни, Вечни, Свети светих, Ти си послао Јединородног Сина свог који исцељује сваку болест и сваку немоћ душа и тела наших, пошљи Светога Духа свог и освети јелеј овај, и учини да служи твоме (име) који се помазује њиме буде на потпуно избављење од грехова његових и на наслеђе Царства небеског.

Треба знати да неки молитву ову говоре само догде, са возгласом:

Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, Боже наш, и Теби славу узносимо, са Јединородним Твојим Сином, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

А неки је говоре све до краја:

Јер си Ти Бог велики и диван: Ти чуваш завет свој и милост своју према онима који Те љубе; Ти дајеш избављење од грехова преко светога Сина свог Исуса Христа; Ти си нас препородио од греха; Ти просвећујеш слепе; Ти подижеш оборене; Ти љубиш праведне и милујеш грешне; Ти си нас извео из таме и сенке смрти, говорећи онима у оковима: Изиђите! и онима у тами: појавите се! Јер засија у срцима нашим светлост познања Јединороднога Сина Твога, откако се нас ради на земљи јави и са људима поживе; и онима који га примише даде власт да постану синови Божји; бањом препорода дарова нам усиновљење, и ослободи нас ђаволовог насиља; и пошто Ти не би вољан да нас чистиш крвљу, него светим јелејем, Ти нам даде обличје крста његовог, да бисмо постали Христово стадо, царско свештенство, свети народ; очистивши нас водом и осветивши Духом Светим; Ти сам, Владару Господе, дај нам благодат за ово служење твоје, као што си дао угоднику твоме Мојсију, и љубљеном твоме Самуилу, и изабранику твоме Јовану, и свима који су Ти угодили у сваком роду и нараштају, тако учини да и ми будемо

служитељи твога Новога Завета над овим јелејем који си усвојио чесном крвљу Христа Твог, да бисмо, свукавши са себе световне жеље, умрли греху и живели правди, обукавши се у Господа нашег Исуса Христа помоћу помазања освећеним јелејем. Господе, нека јелеј овај буде јелеј радовања, јелеј освећења, одећа царска, оклоп силе, прогнање сваког ђаволског делања, печат беспрекоран, радовање срца, весеље вечно, да би они који се помазују овим јелејем препорода били страшни непријатељима, и засијали у светлости Светитеља твојих, немајући мрље ни недостатка, и да би били примљени у твоја вечна одморишта, и примили почаст вишњегга звања. Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, Боже наш, и Теби славу узносимо, са Јединородним Твојим Сином, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И по молитви узима свештеник струцац, па пошто га умочи у свети јелеј, помазује болесника крстолико: на челу, на ноздрвама, на образима, на уснама, на прсима, на рукама с обе стране, говорећи ову молитву:

 че свети, лекару душа и тела, који си послао Јединородног Сина свог, Господа нашег Исуса Христа који сваку болест исцељује и од смрти избавља, исцели и слугу твога **(име)** од његових телесних и душевних слабости, и оживотвори га благодаћу Христа Твога: молитвама пресвете Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије; силом часног и животворног Крста; заступништвом чесних небеских Сила Бестелесних; часног славног пророка, претече и крститеља Јована; светих славних и свехвалних Апостола; светих славних и добропобедних Мученика; преподобних и богоносних Отаца наших; светих исцелитеља и бесребреника: Косме и Дамјана, Кира и Јована, Пантелејмона и Ермолаја, Самсона и Диомида, Фотија и Аниките, Трифуна и Талалеја; светих и праведних богородитеља Јоакима и Ане, и свих Светих. Јер си Ти извор исцељења, Боже наш, и Теби славу узносимо, са Јединородним Твојим Сином, и једносушним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Ову молитву говори сваки свештеник по прочитању Еванђеља и молитве, и уједно помазује јелејем болесника.

Бакон: Пазимо!

Свештеник други: Мир свима.

Прокимец, глас 2.

Крепост је моја и песма моја Господ, и Он ми би на спасење.

Стих: Карајући покара ме Господ, али ме смрти не предаде.

Бакон: Премудрост.

Чтец: Читање из посланице Римљанима светог апостола Павла. (Одељак 116. Рм. 15, 1-7).

Браћо, дужни смо пак ми јаки слабости слабих носити, и не себи угађати. Сваки од нас нека угађа ближњему на добро ради напретка. Јер и Христос не угоди себи, него као што је писано: Ружења оних који руже Тебе падоше на мене. Јер што се раније написа за нашу се поуку написа, да кроз трпљење и утјехом Писма имамо наду. А Бог трпљења и утјехе нека вам да исто да мислите међу собом по Христу Исусу. Да би једнодушно, једним устима славили Бога и Оца Господа нашега Исуса Христа.

Свештеник други: Мир теби. И духу твоме. Премудрост, пазимо! **Псалам Давидов.** Алилуја. **Глас 5.**

Стих: Милост твоју, Господе, увек ћу опевати.

Бакон: Премудрост, смерно стојмо, чујмо свето Еванђеље;

Свештеник други: Мир свима.

И свештеник други говори:

Читање светог Еванђеља од Луке. (Одељак 94. Лк. 19, 1-10).

Бакон: Пазимо!

У време оно Христос ушавши у Јерихон, пролажаше кроз њега. И гле, човјек звани именован Закхеј, и он бјеше старјешина цариника, и бјеше богат. И тражаше да види Исуса ко је он; и не могоше од народа, јер бјеше малога раста. И он потрчавши напријед, попе се на дивљу смокву да га види; јер је поред ње требало да прође. А кад Исус дође на оно мјесто, погледавши горе, видје га и рече му: Закхеју, сићи брзо; јер ми данас ваља бити у дому твоме. И сиће брзо; и прими га радујући се. И сви који видјеше негодоваху, говорећи како уће да гостује код грјешнога човјека. А Закхеј стаде и рече Господу: Господе, ево пола имања свога даћу сиромасима, и ако кога нечим оштетих, вратићу четвороструко. А Исус му рече: Данас дође спасење дому овоме; јер и ово је син Авраамов. Јер син Човјечији дође да потражи и спасе изгубљено.

Бакон: Помилуј нас, Боже, ... (као после првог Еванђеља)

После јектеније бакон: Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Свештеник чита молитву:

Боже велики и вишњи, коме се сва твар клања, изворе мудрости, ваистину неистражљиви бездане доброте и неизмерна пучино милосрђа; Ти сам, човекољубиви Господару, Боже вечнога и чудеснога, кога нико од људи не може докучити мишљу: погледај, услиши нас недостојне слуге твоје, и где, у велико Име Твоје, приносимо јелеј овај, пошљи твој дар исцељења, и отпуштење грехова, и исцељуј по великој милости твојој. О, Господе лакоумољиви, једини милостиви и човекољубиви, Ти тугујеш због наших зала; Ти знаш да мисао човекова из младости његове нагиње злу; Ти не желиш смрти грешника него да се обрати и жив буде; Ти Бог учовечио си се ради спасења грешника, и саздао се ради саздања твога; Ти си онај што је рекао: нисам дошао да зовем праведнике на покајање него грешнике; Ти си онај што је тражио залуталу овцу; Ти си онај што је марљиво тражио изгубљену драхму, и нашао је; Ти си онај што је рекао: онога који долази к мени нећу истерати напоље; Ти си онај што се ниси згадио на блудницу када је чесне ноге твоје сузама прала; Ти си онај што је рекао: колико год пута пао, устани и спашћеш се; Ти си онај што је рекао да велика радост бива на небу када се један грешник каје; Ти сам, милосрдни Господару, погледај са свете висине своје, и у ово време осенивши нас грешне и недостојне слуге твоје благодаћу Светога Духа, усели се у слугу твога **(име)** који је дошао до сазнања грехова својих и приступио Теби са вером; и примивши га уобичајеним твојим човекољубљем, и ако је што згрешио речју, или делом, или мишљу, опростивши му, очисти га, и савори чиста од свакога греха, и увек боравећи заједно са њим, сачувај га у остало време живота његовог да ходи у заповестима твојим, да му се ђаво не би више потсмевао, те да би се и у њему прославило пресвето Име Твоје. Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим, благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

После молитве други свештеник одмах узима други стручац и, умочивши га у свети јелеј, помазује болесника, говорећи молитву:

Оче свети, лекару душа и тела... **(стр. 63).**

Бакон: Пазимо!

Свештеник трећи: Мир свима.

Прокимен, глас 3.

Господ је просветљење моје и Спаситељ мој; кога ћу се бојати?

Стих: Господ је заштитник живота мог; кога ћу се плашити?

Бакон: Премудрост.

Чтец: Читање из посланице Коринћанима светога апостола Павла. (Одељак 153. 1 Кор. 12, 27-13, 8).

Браћо, ви сте тијело Христово, и удови понаособ. И ове постави Бог у Цркви: прво апостоле, друго пророке, треће учитеље, затим чудотворце, онда дарове исцјељивања, помагања, управљања, различитих језика. Јесу ли сви апостоли? Јесу ли сви пророци? Јесу ли сви учитељи? Јесу ли сви чудотворци? Имају ли сви дарове исцјељивања? Говоре ли сви језике? Да ли сви тумаче? А ревнујте за веће дарове. И показаћу вам још узвишенији пут. Ако језике човјечије и анђеоске говорим, а љубави немам, онда сам као звоно које јечи, или кимвал који звечи. И ако имам дар пророштва и знам све тајне и све знање, и ако имам сву вјеру да и горе премјештам, а љубави немам, ништа сам. И ако раздам све имање своје, и ако предам тијело своје да се сажеже, а љубави немам, ништа ми не користи. Љубав дуго трпи, благотворна је, љубав не завиди, љубав се не горди, не надима се. Не чини што не пристоји, не тражи своје, не раздражује се, не мисли о злу. Не радује се неправди, а радује се истини. Све сноси, све верује, свему се нада, све трпи. Љубав никад не престаје, док ће пророштва нестати, језици ће замукнути, знање ће престати.

Свештеник трећи: Мир теби. И духу твоме. Премудрост, пазимо! **Псалам Давидов.** Алилуја. **Глас 2. Стих:** У тебе се, Господе, уздах; нека се непостидим никада.

Бакон: Премудрост, смерно стојмо, чујмо свето Еванђеље;

Свештеник трећи: Мир свима.

Читање светог Еванђеља од Матеја. (Одељак 34. Мт. 10, 1. 5-8).

У време оно дозвавши Исус својих дванаест ученика, даде им власт над духовима нечистим да их изгоне, и да исцељују од сваке болести и сваке немоћи. Ову дванаесторицу посла Исус и заповједи им говорећи: на пут незнабожца не идите, и у град самарјански не улазите. Него идите најприје изгубљеним овцама дома Израиљева! И ходећи проповједајте и казујте да се приближило Царство небеско. Болесне исцељујте, губаве чистите,

мртве дижите, демоне изгоните; на дар сте добили, на дар и дајите.

Бакон: Помилуј нас, Боже...

После јектеније Бакон: Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Свештеник говори молитву:

Владико Сведржитељу, свети Царе, који караш и не умртвљујеш, помажеш онима што падају и подижеш оборене, избављаш људе од телесних патњи, молимо се Теби, Боже наш, да излијеш милост своју на овај јелеј и на оне који се помазују њиме у Име Твоје; нека им буде на исцељење и душе и тела, и на очишћење и удаљење сваке страсти, и сваке болести, и ране, и сваке прљавштине тела и духа. О Господе, лековиту силу твоју пошљи с неба, косни се тела, одагнај грозницу, утишај патњу и сваку прикривену немоћ, буди лекар слуге твога (име), подигни га са болесничког одра, и са постеље патњи, читавог и здравог; даруј га Цркви твојој, да Ти угађа и да твори вољу твоју. Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

И по молитви трећи свештеник узима трећи стручац и, умочивши га у свети јелеј, помазује болесника, говорећи молитву:

Оче свети, лекару душа и тела... (стр. 63).

Бакон: Пазимо!

Свешеник чеврти: Мир свима.

Прокимен, глас 4.

У који те дан будем призвао, брзо ме услиши.

Стих: Господе, услиши молитву моју и вапај мој.

Бакон: Премудрост.

Чтец: Читање из посланице Коринћанима светог апостола Павла. (Одељак 182. 2 Кор. 6, 16-7, 1).

Браћо какво је слагање храма Божјег са идолима? Јер ви сте храм Бога живог, као што рече Бог: Уселићу се у њих, и живјећу у њима, и бићу им Бог, и они ће бити мој народ. Зато изиђите из њихове средине и одвојте се, говори Господ, и не дохватите се нечистог и ја ћу вас примити. И бићу вам отац, и ви ћете бити моји синови и кћери, говори Господ Сведржитељ.

Имајући, дакле, оваква обећања, о љубљени, очистимо себе од сваке нечистоте тијела и духа, творећи светињу у страху Божијему.

Свештеник четврти: Мир теби. И духу твоме. Премудрост, пазимо! **Псалам Давидов.** Алилуја. **Глас 2. Стих:** Трпећи потрпех Господа, и чу ме.

Бакон: Премудрост, смерно стојмо, чујмо свето Еванђеље;

Свештеник четврти: Мир свима.

Свештеник четврти: Читање светог Еванђеља од Матеја. **(Одељак 26. Мт. 8, 14-23).**

У време оно дошавши Исус у дом Петров видје ташту његову гдје лежи и грозница је тресе. И дотаче се руке њене, и пусти је ватра, и устаде и служаше му. А када би вече, доведоше к њему бесомучних много, и изагна духове ријечју, и све болеснике исцијели. Да се испуни што је казао Исаија пророк говорећи: Он немоћи наше узе и болести понесе. А када видје Исус много народа око себе, заповједи да пређу на ону страну. И приступивши један књижевник рече му: Учитељу, ићи ћу за тобом куд год поћеш. Рече му Исус: Лисице имају јаме и птице небеске гнијезда; а Син Човјечији нема гдје главу заклонити. А други од ученика његових рече му: Господе, допусти ми најприје да одем и уповам оца својега. А Исус му рече: Хајде за мном, а остави нека мртви уповавају своје мртве. И кад уђе у лађу, за њим убоше ученици његови.

Бакон: Помилуј нас, Боже,...

После јектеније Бакон: Господу се помолимо. Господе помилуј.

Свештеник молитву:

Благи и човекољубиви, милосрдни и многомилостиви Господе, обилан у милости и богат у доброти, Оче самилости и Боже сваке утехе, који си нас светим Апостолима твојим окрепио да јелејем и молитвом исцељујемо немоћи људске, Ти сам учини да јелеј овај буде на исцељење онима што се њиме помазују, на ослобођење сваке болести и сваке слабости, на избављење од зла онима што чекају од Тебе спасење. Господе Боже наш, молимо Ти се, Свемоћни, да све нас спасеш Ти, једини лекару и душа и тела; освети све нас; Ти који исцељујеш сваку болест, исцели и слугу твога **(име)**, подигни га милошћу своје доброте са болесничког одра, посети га милошћу и саучешћем твојим, отерај од

њега сваку болест и немоћ, да би, подигнут твојом снажном руком, служио Теби са сваком захвалношћу, те да бисмо и сада, доживљавајући твоје неисказано човекољубље, певали и славили Тебе који чиниш велике и дивне, славне и изврсне ствари. Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, Боже наш, и Теби славу уносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

И по молитви четврти свештеник узима четврти стручац и, умочивши га у јелеј, помазује болесника, говорећи молитву:

Оче свети, лекару душа и тела... (стр. 63).

Бакон: Пазимо.

Свештеник пети: Мир свима.

Прокимен, глас 5.

Ти ћеш нас, Господе, сачувати и заштити од рода овога, и увек.

Стих: Спаси ме, Господе, јер осиромаша преподобни.

Бакон: Премудрост.

Чтец: Читање из посланице Коринћанима светог апостола Павла. (Одељак 168. 2 Кор. 1, 8-11).

Браћо нећемо, да не знате о невољи нашој која нам се догоди у Азији, да сувише бијасмо оптерећени, преко моћи, тако да смо били у недоумици и за живот; чак сами у себи осуду на смрт доживјесмо, да се не бисмо уздали у себе него у Бога који подиже мртве, који нас је од толике смрти избавио, и избавља, у кога се надамо да ће нас и опет избавити, уз помоћ и ваше молитве за нас, да од многих лица буде узнета за нас изобилна благодарност Богу, због нашег благодатног дара.

Свештеник пети: Мир теби. И духу твоме. Премудрост, пазимо! **Псалам Давидов.** Алилуја. **Глас 5. Стих:** Милост твоју, Господе, увек ћу певати.

Бакон: Премудрост, смерно стојмо, чујмо свето Еванђеље;

Свештеник пети: Мир свима.

Свештеник пети:

Читање светог Еванђеља од Матеја. (Одељак 104. Мт. 25, 1-13).

Рече Господ: тада ће бити Царство небеско као десет дјевојака које узеше свјетиљке своје и изиђоше у сретање женику. А пет њих бијаху мудре и пет луде. Јер луде, узевши свјетиљке своје, не узеше са собом уља. А мудре узеше уље у посудама са

свјетиљкама својим. А будући да женик одоцни, задријемаше све, и поспаше. А у поноћи стаде вика: Ево женик долази, излазите му у сретање. Тада устадоше све дјевојке оне и украсише свјетиљке своје. А луде рекоше мудрима: Дајте нам од уља вашег, јер се наше свјетиљке гасе. А мудре одговорише говорећи: Да не би недостало и нама и вама, боље идите продавцима и купите себи. А кад оне отидоше да купе, дође женик, и спремне уђоше с њим на свадбу, и затворише се врата. А последије дођоше и оне друге дјевојке говорећи: Господару, Господару! Отвори нам. А он одговарајући рече им: Заиста вам кажем, не познајем вас. Стражите, дакле, јер не знате дана ни часа у који ће Син Човјечији доћи.

Бакон: Помилуј нас, Боже,...

После јектеније Бакон: Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже наш, Ти караш и опет исцељујеш, подижеш са земље сиромаша, и узвисиујеш са Ђубришта убожјака; Оче сирочади, и пристаниште витланих буром, и лекару болесних; Ти немоћи наше безболно носиш, и недуге наше примаши; Ти нежно милујеш, прелазиш преко наших безакоња и уклањаш наше неправде; Ти си брз на помоћ и спор на гнев; Ти си дунуо на своје ученике и рекао: примите Дух Свети, којима отпустите грехе, отпустиће им се; Ти примаши покајање грешника, и имаш власт да опрашташ многе и тешке грехе, и дајеш исцељење свима немоћнима и тешко болеснима, Ти си мене смерног и грешног, и недостојног слугу твог, који је многим гресима спутан и у сластима страсти се ваља, призвао у свети и превелики чин свештенства, и удостојио да уђем у Светињу над Светињама где свети Анђели желе завирити, и да слушам еванђелски глас Господа Бога, и да својим очима гледам сами свети Принос, и да се наслађујем божанственом и светом Литургијом; Ти си ме удостојио да свештенодејствујем наднебесне Тајне твоје, и да Ти приносим даре и жртве за грехе наше и људска незнања, и да посредујем за словесне овце твоје, да им својим богатим и неисказаним човекољубљем очистиш грехе; – Ти сам преблаг Царе, чуј молитву моју и у овај час и свети дан, и у свако време и место, и услиши глас молења мога, и даруј исцељење слуги твојој (**име**), који се налази у душевној и телесној немоћи, дајући

му отпуштање грехова и опроштај сагрешења, вољних и невољних; исцељујући његове неисцељиве ране, и сваку болест, и сваку немоћ, даруј му душевно исцељење. Ти си додиром исцелио Петрову ташту од грознице те је устала и служила Ти; Ти сам, Господару, и служи твојме (име) подај исцељење и избављење од сваке убитачне болести, и опомени се обилног сажаљења свог и милости своје. Опомени се да мисао човекова из младости његове упорно нагиње ка злу, и да нема безгрешног на земљи, јер си Ти једини без греха, који си дошао и спасао род људски, и ослободио нас од робовања ђаволу. Будеш ли се пак судио са слугама твојим, нико се неће наћи чист од прљавштине, него ће се свака уста запушити немајући шта да одговоре, јер је свака правда наша пред Тобом као крпа одбачена. Стога, Господе, немој помињати грехе младости наше. Јер си Ти нада безнадежних, и одмор уморних и натоварених безакоњима, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И по молитви пети свештеник узима пети стручац и, умочивши га у свети јелеј, помазује болесника, говорећи молитву:

Оче свети, лекару душа и тела... (стр. 63).

Бакон: Пазимо!

Свештеник шести: Мир свима.

Прокимен, глас 6.

Помилуј ме, Боже, по великој милости својој.

Стих: Срце чисто сагради у мени, Боже, и дух прав обнови у мени.

Бакон: Премудрост.

Чтец: Читање из посланице Галатима светога апостола Павла. (Одељак 213. Гл. 5, 22-6, 2).

Браћо, плод Духа јесте: љубав, радост, мир, дуготрпљење, благост, доброта, вјера, кротост, уздржање. За такве нема закона. А који су Христови, распеше тијело са страстима и жељама. Ако Духом живимо, по Духу и да ходимо. Не будимо сујетни, изазивајући једни друге, завидећи једни другима. Браћо, ако и упадне човјек у какво сагрешење, ви духовни исправљајте таквог духом кротости, чувајући себе да и ти не будеш искушан. Носите бремена један другога, и тако испуните закон Христов.

Свештеник шести: Мир теби. И духу твоме. Премудрост, па-
зимо! **Псалам Давидов.** Аلیلуја. **Глас 6. Стих:** Благо човеку који
се боји Господа; заповести Његове њему су веома миле.

Бакон: Премудрост, смерно стојмо, чујмо свето Еванђеље;

Свештеник шести: Мир свима.

Свештеник шести:

Читање светог Еванђеља од Матеја. (**Одељак 62. Мт. 15, 21-28**).

У време оно изишавши оданде Исус отиде у крајеве тирске и сидонске. И гле, жена Хананејка изиђе из оних крајева и повика му говорећи: Помилуј ме, Господе, сине Давидов, кћер моју много мучи баво! А он јој не одговори ни ријечи. И приступивши ученици његови мољаху га говорећи: Отпусти је, јер виче за нама. А он одговарајући рече: Ја сам послан само изгубљеним овцама дома Израилева. А она приступивши поклони му се говорећи: Господе, помози ми! А он одговарајући рече: Није добро узети хљеб од дјеце и бацити псима. А она рече: Да, Господе! али и пси једу од мрва што падају са трпезе господара њихових. Тада одговори Исус и рече јој: О жено, велика је вјера твоја; нека ти буде како хоћеш! И оздрави кћи њена од онога часа.

Бакон: Помилуј нас, Боже,...

После јектеније бакон: Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Благодаримо Ти, Господе Боже наш, благи Човекољупче, и лекару душа и тела наших, Ти болести наше безболно носиш, чијом се раном ми исцелисмо; Пастиру добри, Ти си дошао да тражиш изгубљену овцу; Ти малодушнима дајеш утеху и живот скрушенима; Ти се исцелио жену која је дванаест година боловала од течења крви; Ти си Хананејкину кћер од опаког демона ослободио; Ти си двојици дужника опростио дуг, и грешници дао опроштај; Ти си ослабљеноме подарио исцељење са опроштајем грехова његових; Ти си цариника речју оправдао, и разбојника при последњој исповести његовој примио; Ти си грехе света узео и на крсту приковао, Теби се молимо и Тебе преклињемо, у доброту својој Ти сам отпусти, остави, опрости, Боже, безакоња и грехе слуге твога (**име**), и сагрешења његова вољна и невољна, учињена свесно и несвесно, учињена

прекршајем и непослушношћу, учињена ноћу и дању, или учињена док је био или под клетвом свештеничком или очевом или мајкином; или учињена погледом очију, или чулом мириса, или блудним додиром, или падањем у блуд, или у неком другом покрету тела и духа, те се тако удаљи од воље твоје и светиње твоје. Све што сагреши он и ми, Ти нам као добар и незлопамтљив Бог и човекољубац опрости, не остављајући њега и нас да се отиснемо у рђав живот, нити да идемо пагубним путевима. О Владару Господе, услиши ме грешнога у овај час за слугу твога **(име)**, и као незлопамтљив Бог пређи преко свих сагрешења његових; ослободи га вечних мукa; уста његова испуни хвале твоје; усне његове отвори на слављење Имена твога; руке његове пружи на вршење заповести твојих; ноге његове управи на пут твога благовешћа, све његове удове и мисао учвршћујући благодаћу твојом; јер си Ти Бог наш, који си нам преко својих светих Апостола заповедио говорећи: што год свежете на земљи, биће свезано на небу; и што год разрешите на земљи, биће разрешено на небу; и опет: којима год отпустите грехе, отпустиће им се; којима год задржите, задржаће им се. И као што си услишио Језекију у невољи душе његове, у часу смрти његове и ниси презрео његове молбе, тако и мене смерног и грешног и недостојног слугу твог услиши у часу овом, јер си Ти, Господе Исусе Христе твојом добротом и човекољубљем наредио да седам пута седамдесет опраштамо онима што падају у грехе; и Ти тугујеш због наших зала, и радујеш се обраћењу заблуделих. Јер каква је величина твоја, таква је и милост твоја, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И по молитви шести свештеник узима стручац и, умочивши га у свети јелеј, помазује болесника, говорећи молитву:

Оче свети, лекару душа и тела... (стр. 63).

Бакон: Пазимо!

Свештеник седми: Мир свима.

Прокимен, глас 7.

Господе, немој ме покарати у јарости својој, нити ме у гневу своме наказати.

Стих: Смилуј се на ме, Господе, јер сам немоћан.

Бакон: Премудрост.

Чтец: Читање из посланице Солуњанима светог апостола Павла. (Одељак 273. 1 Сол. 5, 14-23).

Браћо, молимо вас, савјетујте неуредне, тјешите малодушне, подржавајте слабе, будите великодушни према свима. Гледајте да нико не враћа коме зло за зло; него свагда идите за добром, и међу собом и према свима. Радујте се свагда. Молите се без престанка. На свему захваљујте; јер је ово воља Божија за вас у Христу Исусу. Духа не гасите, пророштва не презирите. Све испитујте, добро се држите. Од зла у сваком виду уклањајте се. А сам Бог мира да вас посвети потпуно, и васцијели дух ваш и душа и тијело да се сачува без порока за долазак Господа нашега Исуса Христа.

Свештеник седми: Мир теби. И духу твоме. Премудрост, пазимо! **Псалом Давидов.** Алилуја. **Глас 7. Стих.** Услишиће те Господ у дан туге, заштитиће те име Бога Јаковљева.

Бакон: Премудрост, смерно стојмо, чујмо свето Еванђеље;

Свештеник седми: Мир свима.

Читање светог Еванђеља од Матеја. (Одељак 30. Мт. 9, 9-13).

У време оно одлазећи Исус оданде видје човјека гдје сједи на царини, по имену Матеја, и рече му: Хајде за мном. И уставши отиде за њим. И кад јеђаше у кући, гле, многи цариници и грјешници добоше и јебаху са Исусом и са ученицима његовим. И видјевши то, фарисеји рекоше ученицима његовим: Зашто са цариницима и грјешницима учитељ ваш једе и пије? А Исус чувши рече им: Не требају здрави љекара него болесни. Него идите и научите се шта значи: Милости хоћу, а не жртвоприношење. Јер нисам дошао да зовем праведнике но грјешнике на покајање.

Бакон: Помилуј нас, Боже,...

После јектеније Бакон: Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Свештеник чита молитву:

Владико Господе Боже наш, лекару душа и тела, Ти дуготрајна страдања лечиш; Ти исцељујеш сваку болест и сваку немоћ по људима; Ти хоћеш да се сви људи спасу и добу у познање истине; Ти не желиш смрти грешника него да се обрати и жив буде; јер си Ти, Господе, у Старом Завету установио покајање за грешнике, за Давида, и за Ниневљане, и за оне пре них; но и у време свога телесног домостроја спасења ниси при-

вао праведнике него грешнике на покајање, као што си цариника, као што си блудницу, разбојника, богохулнога гониоца, великога Павла покајањем примио. Петра врховнога и апостола твога, који се трипут одрекао Тебе, примио си покајањем, и обећао си му говорећи: ти си Петар, и на овоме камену сазидаћу Цркву своју, и врата паклена неће јој одолети, и даћу ти кључеве Царства небеског. Тога ради и ми, Благ и Човекољубиви, охрабрени твојим истинитим обећањем, молимо Те и преклињемо у часу овом: услиши молбу нашу, и прими је као кадило приношено Теби, и посети слугу твога (**име**), и ако што сагреша речју, или делом, или мишљу, или ноћу, или дању, или под клетву свештеничку или под своје проклетство паде, или клетвом огорчен прокле себе, молимо Те и преклињемо Те: олакшај, отпусти, опрости му, Боже, не гледећи на безакоња негова и грехе, које учини свесно и несвесно, и ако коју од заповести твојих прекрши, или сагреша као онај који тело носи и у свету живи или под утицајем ђавола, Ти сам као благ и човекољубив Бог опрости. Јер нема човека који живи а не греша, јер си Ти једини безгрешан, правда је твоја правда вечна и реч је твоја истина. Јер Ти ниси створио човека за погибао него за вршење заповести твојих и наслеђе живота непролазног, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем и свесветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И по молитви седми свештеник узима стручац и, умочивши га у свети јелеј, помазује болесника, говорећи молитву:

Оче свети, лекару душа и тела... (стр. 63).

После тога болесник над којим се врши јелеосвећење, ако може сам ступа међу свештенике, или подржаван од својих стоји или седи. А ако то не може, онда га свештеници окружују док он на одру лежи. Настојатељ узима свето Еванђеље и, отворивши га, ставља слова на болесникову главу, док сви остали свештеници придржавају свето Еванђеље. Најстарији свештеник не ставља руку, него громко говори ову молитву:

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Царе свети, жалостиви и многомилостиви Господе Исусе Христe, Сине и речи Бога живогa, који не желиш смрти грешника него да се обрати и жив буде, не стављам руку своју грешну на главу дошавшег к Теби у гресима и молећег од Тебе преко нас опроштај грехова, него твоју снажну и силну руку

која је у овом светом Еванђељу, које саслужитељи моји држе на глави слуге твога **(име)**, и молим Ти се с њима, и преклињем твоје милостиво и незлопамтљиво човекољубље, Боже, Спаситељу наш, који си преко пророка свог Натана Давиду који се покајао за грехе своје опростај даровао, и Манасијину покајничку молитву примио, Ти сам и слугу твога **(име)** који се каје за грехе своје прими уобичајеним својим човекољубљем не гледајући ни на каква сагрешења његова; јер си Ти Бог наш, који си наредио да се седам пута седамдесет опрашта онима који падају у грехове. Јер каква је величина твоја таква је и милост твоја, и Теби приличи свака слава, част и обожавање, сада и увек и у векове векова. Амин.

Пошто скину Еванђеље са болесникове главе, дају му те га целива.

Бакон: Помилуј нас, Боже...

Онда певају: Слава, самогласан, глас 4.

Свети Бесребрници, имајући извор исцељења, ви дајете исцељења свима којима треба, јер сте се од вечнотекућег извора – Спаситеља нашег удостојили превеликих дарова. Јер Господ говори вама као равноапостолским ревнитељима: ево, дадох вам власт над духовима нечистим да их изгоните и да исцељујете од сваке болести и сваке немоћи. Стога, пошто сте истински живели у заповестима његовим, забадава примисте, забадава дајите, исцељујући страсти душа и тела наших.

И сада, глас исти.

Погледај на молбе слугу твојих, Свебеспрекорна, отклањајући жестоке нападе на нас, ослобађајући нас сваке невоље, јер Тебе једину имамо као јаку и сигурну тврђаву, и твоју заштиту стекосмо, да се не постидимо, Владичице, призивајући Тебе. Похитај на молбу оних што Ти кличу; радуј се, Владичице, помоћи, радости и заштити свих, и спасење душа наших.

Слава, и сада: Господе, помилуј. **(трипут).** Благослови.

И отпуст.

Христос истинити Бог наш, молитвама пречисте своје Мајке, силом часног и животворног Крста, светог славног и свехвалног апостола Јакова, првог архијереја јерусалимског, брата Божјег, и свих Светих, нека нас помилује и спасе као благ и човекољубив.

И онај над којим је извршено јелеосвеђење чини метаније, говорећи:

Благословите оци свети, и опростите ми грешноме. (трипут).

И добивши од њих благослов и опроштај, одлази захваљујући Богу.

МОЛЕПСТВИЈЕ ЗА БОЛЕСНИКА

Свештеник обучен у фелон почиње:

Благословен Бог наш, свагда, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин. Слава Теби, Боже наш, слава Теби. Царе небески; Трисвето; **и по** Оче наш... Господе, помилуј. (12 пута). Слава, и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), **и псалам 143:** Господе, услиши молитву моју... (стр. 51). Слава, и сада: Алилуја (трипут).

Док се ово чита, свештеник чита у себи тајно ову молитву:

Смилуј се на мене, Боже, смилуј се на мене, и очисти ме од грехова мојих, јер сагреших и безаконовах пред Тобом; видом, слухом, мирисањем, кушањем, пипањем, мишљу и речју, па чак и делом и појудом, због чега, кајући се и у скрушеном срцу исповедајући се Теби, смерно Те молим, опрости ми и отпусти, и дај ми да смело и непостиђено упутим молбу моју Теби за слугу твога (име). Услиши ме, Господе, што Те молим, и немој ми због грехова мојих ускратити благодат Светога Духа свог, и да се не вратим празан, него милостиво погледај на слугу твога, и услиши ме у овај час. Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда свештеник, или бакоц, говори ову јектенију за болесника:

У миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за непоколебљивост светих Божјих цркава, и сједињење свију, Господу се помолимо.

За слугу Божјег (**или:** слушкињу Божју) (**име**), и да му (**или:** јој) се опрости сваки грех, вољни и невољни, и да се смилује на њега (**или:** на њу), Господу се помолимо.

Да га као некада раслабљенога, речју божанске благодати, своје, брзо са болесничке постеље подигне и оздрави, Господу се помолимо.

Да не презре усрдне молитве слуге свога него да га милостиво услиши и помилује, и да му подари здравље, Господу се помолимо.

Да га посети Духом својим Светим, и да ради славе Имена свога исцели сваку болест и сваку немоћ, угнежђену у њему, Господу се помолимо.

Да милостиво, као Хананејкин, услиши глас молења нас недостојних слугу својих који вапију к њему: да помилује и исцели болног слугу свог (**име**), као и њену кћер, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј, и сачувај слугу твога (**име**) и нас благодаћу својом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славу Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Возглас: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И одмах се пева: Бог Господ... **Глас 4.**

Стих: Исцели ме, Господе, јер се сметоше кости моје, и душа моја помете се веома.

Тропар, глас исти:

Ти Христе, који си једини брз на помоћ, одозго посети брзо напаћеног слугу твог (**или:** напаћену слушкињу твоју), и избави од болести и тешких патњи, и подигни, да би Те певао и славио (**или:** певала и славила), молитвама Богородице, једини Човекољупче.

Слава: Господе, милосрдним оком својим погледај милости-во на смерно мољење наше и, не презревши га, човекољубиво посети болесног слугу твог (**или:** болесну слушкињу твоју), који (**или:** која) с нама сада к Теби припада, и подигни га (**или:** је) силом саучешћа твог, молитвама Богородице, једини Човекољупче.

И сада: Усрдно мољење, и необориви заклоне, изворе милости, прибежиште света, срцем Ти вапијемо, Богородице Владичице: похитај и од невоља и патњи избави слугу твога (**или:** слушкињу твоју), Ти једина брза Заштитнице.

Затим псалам 50: Помилуј ме, Боже... (стр. 27). Онда певају, или сам свештеник чита, овај канон, глас 3.

Песма 1

Ирмос: Раздвојено палицом море, у старо доба Израил пребе као пустињу, и на очигледан начин унапред припрема крстолике стазе. Тога ради хвалимо чудесног Бога нашег, јер се прослави.

Стих: Господе, немој ме у јарости свакој покарати, нити ме у гневу своме казнити.

У дан туге, насрнуле на нас, припадајући Теби, Спаситељу, ми просимо милост твоју: олакшај муке слуге твога (**или:** слушкиње твоје); реци и нама као капетану: иди, слуга је твој здрав.

Стих: Помилуј ме, Господе, јер сам немоћан.

Приносећи молбе и мољења, ми са уздисајима и вером вапијемо к Теби: Сине Божји, помилуј нас, и са постеље подигни болесника, као речју Раслабљенога, рекавши: узми постељу своју, и опраштају ти се греси твоји.

Слава: Клањајући се, Христе, лику иконе твоје, ми га са вером целивамо, и просимо здравља болеснику, подражавајући Крвоточиву, која се исцели од болести своје дотакнувши се одеће твоје.

И сада, Богородичан: Пречиста Госпођо Богородице, свима позната помоћнице, немој презрети нас који Ти припадамо, него као блага моли Сина Твог и Бога нашег, да болеснику подари здравље, да би Те са нама прослављао.

Песма 3

Ирмос: Вишњи Сведржитељу, утврди ме у љубави твојој, Ти који си све извео из неба, стварајући Речју, извршујући Духом.

Стих: Исцели ме, Господе, јер устрепташе кости моје, и душа се моја помете веома.

Од тешких патњи поваљен на земљу, вапије Ти, преко нас: дај здравље телу као Језикији који је плакао к Теби.

Стих: И Ти, Господе, докле? Окрени се, Господе, и избави душу моју.

Погледај на нашу скрушеност, и не помени безакоња наша, него вере ради, исцели болесника речју као губавог, да би се славilo Име твоје, Христе.

Слава: Немој, Христе, осрамотити Цркву коју си осветио: на невидљив начин подигни са постеље болесника који Ти се моли, да неверници не би рекли: где је Бог њихов?

И сада: Пружајући к Теби руке, Богородице, ми вапијемо: услиши молитву слугу твојих, и спаси болесника, да би, уставши од болести, испунио обећања која су уста његова изговорила у тузи.

Затим свештеник, или ђакон, говори ову јектенију:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још Ти се молимо, лекару душа и тела, и са умилењем у срцу скрушеном Теби припадамо и уздишући вапијемо: исцели болест, излечи страсти душе и тела слуге твога (или: слугиње твоје) (име), и као милосрдан опрости му (или: јој) све грехе, вољне и невољне, и брзо подигни са болесничке постеље, и милостиво услиши, и скоро помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Возглас: Јер си Ти извор исцељења, и давалац добара, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Сједален, глас 8.

Као што си некада, Милостиви, подигао Петрову ташту, и спасао ношеног на одру Раслабљеног, тако и сада посети болесног слугу твог (**или:** болесну слушкињу твоју), јер си Ти једини који је узео на себе болести рода нашег, и Тебе знамо као јединог стрпљивог и милосрдног и милостивог лекара душа и тела, Христа Бога нашег, који наводи болести и опет подиже, и даје опроштај онима што се кају за грехе, једини Милосрдни и Све-милостиви.

Слава, глас 6.

Лежећи на постељи својој ја грешни оплакујем себе; дај ми, Христе Боже, опроштај грехова које од младости учиних; и подигни ме од болести, да бих славио Тебе, јединог свемилостивог лекара душа и тела.

И сада:

Смилуј се, Владарко, и подигни ме са болесничке постеље, јер снага моја изнеможе у мени, и страх ме обузе: пречиста Мајко Божја, исцели мене тешког болесника, јер си Ти помоћница хришћанима.

Песма 4

Ирмос: Показао си непоколебљиву љубав према нама, Господе, јер си нас ради предао на смрт јединородног Сина Твог; стога Ти захвални кличемо: слава моћи твојој, Господе.

Стих: Спаси ме ради милости твоје.

Молимо се Теби, Творче, опрости све грехе слүзи твоме (**или:** слушкињи твојој), јер не желиш смрти грешника; и одржи у животу и оздрави болесника, да би, уставши, послужио Теби, исповедајући с нама благодат твоју.

Стих: Јер мртви не спомињу Тебе; а у гробу ко ће Те славити?

Христе, поврати у живот овог тешког болесника који је очајан и близу смрти, и дај утеху уплаканима, да бисмо сви прослављали света чудеса твоја.

Слава: Примивши Манасијине сузе, покајање Ниневљана, и Давидову исповест, брзо си их спасао; прими и сада наше молитве, милосрдни Господе, и подај здравље болноме, за кога Те молимо.

И сада: Госпођо, дај милост твоју нама који се свагда у Тебе уздамо, и измоли здравље болноме, са Претечом, Богородице, пружајући ка Христу Богу твоје исцелитељске руке.

Песма 5

Ирмос: На земљи си се јавио Невидљиви, и са људима си добровољно поживео Недокучљиви, и ми Те славимо молећи Ти се, Човекољупче.

Стих: Уморих се од својих уздисања.

Јаирову кћер већ умруу Ти си као Бог оживео; и сада, Христе Боже, спаси од смрти болесника, јер си Ти свима пут живота.

Стих: Сваке ноћи квасим одар свој, сузама својим натапам постељу своју.

Оживевши удовичина сина, Спасе, сузе си јој претворио у радост; и сада спаси тешко болесног слугу твог (**или:** болесну слушкињу твоју), да се и наша туга и патња преобразе у радост.

Слава: Додиром руке своје, Христе, Ти си некада исцелио од грознице Петрову ташту; и сада нека та иста свемоћна десница твоја подигне болесног слугу твог (**или:** болесну слушкињу твоју), да би Ти, уставши, служио као и она.

И сада: Налазећи се у невољи ми грешни, и немајући слободе према Богу, ми вапијемо к Теби, пречиста Богомајко: моли Сина свог да болеснику подари и душевно и телесно здравље.

Песма 6

Ирмос: Последњи бездан грехова опколи ме, и нестаје духа мог; но, Господару, пружи моћну десницу своју, и спаси ме као Петра Управитељу.

Стих: Смете се од жалости око моје.

Имајући бездан милости, Христе Боже, чуј мољење слугу твојих, и као што си Петром васкрсао Тавиту, тако и сада подигни болесника, услививши црквене молитвенике.

Стих: Остарех од множине непријатеља мојих.

Лекару душа и тела наших, Христе, који си понео болести целог света, Енеја Петром исцелио, и Евтиха Павлом васкрсао, и сада исцели болнога молитвама светих Апостола.

Слава: Христе, окрени на радост плач оних што сада тугују због болесника, да бисмо, добивши твоју милост, ушли у дом твој са обећаним даровима, славећи Те са Оцем и Духом, у једном бићу нераздељивог Бога.

И сада: Ходите, пријатељи, припаднимо Божјој Мајци, јер она заједно са Бесрбраницама има власт да исцељује болесне, помазујући духовним јелејем својих богопријатних молитава.

Затим свештеник, или Ђакон, говори јектенију:

Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Возглас: Јер си Ти цар мира, пучина милосрђа, и извор милости, и Спас душа наших, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда се пева, или чита, Кондак, глас 2.

Као што си некада, Спасе, подигао Петрову ташту, и Ра-слабљеног на одру ношеног, тако и сада, Милосрдни, посети и исцели у постељи лежећег и смртно рањеног болесника, јер си Ти једини узео на себе болести и немоћи рода нашег, и све можеш као многомилостив.

Затим свештеник, или Ђакон, говори: Пазимо!

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Прокимен, глас 1. Исцели ме, Господе, јер устрепташе кости моје, и душа се моја помете веома.

Стих: Помилуј ме, Господе, јер сам немоћан.

Ђакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник: Јер си свет, Боже наш, и у Светима почиваш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И певају: Све што дише нека хвали Господа.

Стих: Хвалите Господа у Светима његовим.

Ђакон: И да се удостојимо слушања светог Еванђеља Господа Бога молимо.

Народ: Господе, помилуј. (трипут).

Бакон: Премудрост, смерно стојмо; чујмо свето Еванђеље;

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Свештеник: Читање светог Еванђеља од Јована.

Народ: Слава Теби, Господе, слава Теби.

Бакон: Пазимо!

И свештеник чита, ако је болесник мушкарац, ово Еванђеље над његовом главом. Врши ли се пак молепствије у цркви, онда чита на светом Престолу: (Јн. 4, 46-54).

У време оно дође Исус опет у Кану Галилејску, гдје претвори воду у вино. И бјеше неки царев човјек чији син боловаше у Капернауму. Овај чуши да је Исус дошао из Јудеје у Галилеју, отиде к њему и мољаше га да сиђе и да му исцијели сина; јер бијаше на самрти. Рече му, дакле, Исус: Ако не видите знаке и чудеса, нећете да повјерујете. Вели му царев човјек: Господе, доби док није умрло дијете моје. Рече му Исус: Иди, син твој је жив. И вјерова човјек ријечи коју му рече Исус и пође. А већ док он силажаше, гле, сретеше га слуге његове и јавише му говорећи: Дијете је твоје живо. Тада их упита за час у који му би лакше; и казаше му: Јуче у седми час пусти га грозница. Тада разумје отац да то бјеше у онај час у који му рече Исус: Син твој је жив. И вјерова он и сва кућа његова. Ово је опет друго знамење које учини Исус дошавши из Јудеје у Галилеју.

Ако је болесник жена, онда се у дому над главом њеном, а у цркви на светом Престолу, чита ово Еванђеље: (Лк. 4, 38-40).

У време оно подигавши се Исус из синагоге дође у кућу Симонову, а ташту Симонову бјеше ухватила велика грозница, и молише га за њу. И ставши више ње запријети грозници, и пусти је. И одмах устаде и служаше им. А када захођаше сунце, сви који имабаху болеснике од различитих болести довођаху их Њему; а Он на свакога од њих полагаше руку, и исцјеливаше их.

Ако је пак болесник девојка, онда се чита ово Еванђеље: (Мт. 9, 18-26).

У време оно док Исус тако говораше њима, гле, кнез један дође и клањаше му се говорећи: Кћи моја сад умрије; него доби и стави на њу руку своју, и оживјеће. И уставши Исус пође за њим, и ученици његови. И гле, жена која је дванаест година бо-

ловала од течења крви приступи страга и дохвати се скута хаљине његове. Јер говораше у себи: Ако се само дотакнем хаљине његове, оздравићу. А Исус, обазревши се и видјевши је, рече: Не бој се кћери, вјера твоја спасла те је. И оздрави жена од онога часа. И дошавши Исус у дом кнежев и видјевши свираче и народ ускомешан, рече им. Одступите, јер дјевојка није умрла, него спава. И подсмјеваху му се. А кад истјера народ, уђе и ухвати је за руку, и устаде дјевојка. И пронесе се глас о овоме по свој земљи овој.

Народ: Слава Теби, Господе, слава Теби!

И одмах се пева: Слава:

Молитвама свих Светих твојих, Милостиви, очисти мноштво грехова наших.

И сада: Молитвама Богородице, Милостиви, очисти мноштво грехова наших.

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, и по изобиљу милосрђа свог очисти безакоња наша.

И ову стихиру, глас 6.

Боже свемилостиви, не остави нас празне у нади нашој, него као Господар прими мољење слугу твојих, јер нас је туга опхрвала због болесног слуге твог (**или:** због болесне слушкиње твоје); уточишта не нађосмо нигде у невољама нашим, немамо ни утехе ни помоћи осим Тебе, Творче света, утехо и спасење верних; стога Ти припадамо, и смерно молимо: подигни брзо са болесничке постеље овога који Ти се преко нас усрдно моли, и избави га од сваке велике невоље.

Онда свештеник, или ђакон, говори:

Спаси Боже, народ свој и благослови наслеђе своје, посети свет твој милошћу и добротом, прослави православне хришћане, и ниспошљи нам милост своју обилату: молитвама свепречисте Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије; силом часног и животворног Крста; посредништвом чесних Небеских Сила Бестелесних; часног славног пророка, претече и крститеља Јована; светих славних и свехвалних Апостола; светих Отаца наших и великих васељенских учитеља и светитеља: Василија Великог, Григорија Богослова и Јована Златоуста; светог оца нашег Николаја, архиепископа Мирликиског, Чудотворца; светог равноапостолног великог књаза Владимира; светих српских

просветитеља и учитеља: Симеона Мироточивог, светитеља Саве, Арсенија, Максима, Василија и Петра; светих славних и добропобедних Мученика; преподобних и богоносних Отаца наших; светих и праведних богородитеља Јоакима и Ане (**и име светогачији је храм, и име светогачији је дан**), и свих Светих, молимо Те, многомилостиви Госпoде, услиши нас грешне који Ти се молимо, и помилуј нас.

Народ: Госпoде, помилуј (40 пута).

Свештеник: Милошћу и добротом и човекољубљем јединородног Сина Твог, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Песма 7

Ирмос: Некада се Три Младића не поклониле златноме лику, персијској светињи, певајући усред пећи: благословен си, Боже отаца.

Стих: Отступите од мене сви који чините безаконје.

Божанским знамењем животворног Крста твог, Госпoде, којим смрт би погубљена и мртви оживљени, подигни сада болесника као за време Јелене умрлу девојчицу.

Стих: Јер Госпoд чу плач мој.

Госпoде, речју си исцелио дугу и тешку болест Јовљеву који је на ђубришту лежао у црвима и захвално се молио, и сада као добар молитвама Светих твојих невидљиво исцели и овога болесника који Ти се преко нас моли.

Слава: Сви знамо да нам несумњиво предстоји умрети, пошто си Ти Бог тако одредио; али, Милостиви, ми молимо здравље за болесника на неко време: окрени га од смрти животу, подај утеху невољнима.

И сада: Притеци и помози нашој убогости, Богородице. Ти знаш време и час када да замолиш Сина Твог и Бога нашег, да подари здравље болеснику и опроштај свих грехова.

Песма 8

Ирмос: Служећи живоме Богу у Вавилону Младићи пропастише, не марише за музичка оруђа, и стојећи усред пламена пе-

ваху дивну песму говорећи: сва дела Господња, благословите Господа.

Стих: Чу Господ молбу моју.

Кажњавајући казнио си, Господару, слугу твога болешћу; и скоро га исцели, милостиви Христе Боже; и немој га још предавати суђеном часу смрти, да би Ти узвратио покајањем, јер си сам рекао: не желим смрти грешника.

Стих: Господ молитву моју прими.

Милостиви Господе, нека твоја славна чудеса стигну сада и до нас; демоне протерај, болести и ране исцели, немоћи излечи, чаролије развеј, и избави нас од сваке беде.

Слава: Христе, Ти си морским ветровима запретио, и страх ученика у радост претворио. Запрети и сада тешким болестима које муче слугу твога, да бисмо се сви обрадовали, славећи Те вавек.

И сада: Молимо Ти се, Богородице, избави нас од салетелих нас муча, опасности и невоља, и свих разноврсних болести, отрова и чаролија, и урока разних људи, и изненадне смрти.

Песма 9

Ирмос: На Синајској Гори Мојсије виде у купини Тебе која си неопаживо зачала у утроби огањ Божанства; а Данило Те виде као гору несециву, Исаија пак клицаше о шибљници која је процветала из корена Давидова.

Стих: Нека се постиде и препадно сви непријатељи моји.

Изворе живота, даваоче милости, Христе, немој одвратити лице своје од нас, него олакшај болест у намученог болешћу, и подигни га као Авгара Тадејем, да би увек славио Тебе, јединога Бога, са Оцем и Духом Светим.

Стих: Нека се поврате и постиде веома одмах.

Верујући еванђелској речи, тражимо твоје обећање, Христе, јер си рекао: иштите, и даће вам се, стога сада иштући молимо Те: подигни са постеље као здрава тешком болешћу обхрваног, да би Те заједно с нама величао.

Слава: Измучен болешћу и невидљивим ранама изнутра, вапије к Теби преко нас, Христе: не ради нас, Господе, јер смо сви пуни грехова, него молитвама Мајке Твоје и Претече твога подај исцељење болноме.

И сада: Пречиста Мати Божја, призивамо Те са свима Светима, са Анђелима и Арханђелима, са Пророцима и Патријарсима, са Апостолима и Светитељима, са Преподобнима и Праведнима, моли се Христу Богу нашем, да подари здравље болеснику, да бисмо Те сви величали.

Затим: Достојно је заиста... Трисвето; **по** Оче наш: **Тропар** **ови глас 6.** Помилуј нас, Господе, помилуј нас (стр. 28). **Слава:** Господе, помилуј нас... **И сада:** Отвори нам двери милосрђа, благословена Богородице...

После тога свештеник, или ђакон, говори ову јектенију.

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо Теби, свемилостивом Господу, као што си примио Језекијине сузе, Манасијино покајање и Ниневљана, и Давидову исповест, и убрзо их помиловао, прими и наше молбе које Ти у умилењу приносимо, сведобри Царе, и као милосрдан помилуј тешко болесног слугу твог (**или:** тешко болесну слушкињу твоју), дарујући му (**или:** јој) здравље, молимо Ти се са сузама, Изворе живота и бесмрћа, услиши и брзо помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Ђакон громко: Опет и опет са умилењем, преклонивши колена, Господу се помолимо.

Свештеник и сви присутни клекну на колена, и свештеник веома пажљиво и с умилењем чита ову молитву:

Боже силни и милостиви, који све уређујеш за спасење рода нашег, смерно Те молимо: погледај на усрдну молбу нашу и милостиво посети слугу твога (**или:** слушкињу твоју) (**име**) који призива име Христа Твога, и отпусти му и опрости му све грехе вољне и невољне, којима доброту твоју разгневи и јарост твоју раздражи; сваку телесну болест његову исцели, и сваку најезду злу удаљи од њега далеко; подигни га са болесничке постеље, и даруј га Цркви твојој светој здрава душом и телом, те да добрим делима и благим речима слави са свима твојим вернима име Христа Твога, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и векове векова.

Народ: Амин.

И уставши, чини отпуст, говорећи: Премудрост! **Народ:** Часнију од Херувима... **Свештеник:** Слава Теби, Христе Боже, на-

до наша, слава Теби. **Народ:** Слава, и сада. Господе, помилуј (трипут). Благослови!

Свештеник говори овај отпуст:

Христос истинити Бог наш, молитвама пречисте своје Матере, светога славног пророка, претече и крститеља Јована, светих славних и свехвалних Апостола, светих бесплатних лекара Косме и Дамјана, и свих Светих својих, нека помилује и спасе нас и слугу свога (**или:** слушкињу своју) (**име**) као благ и човекољубив.

И одлази сваки кући својој захваљујући Богу.

МОЛЕПСТВИЈЕ ЗА МНОГО БОЛЕСНИКА ИЛИ ЗА ЈЕДНОГ

Свештеник почиње: Благословен Бог наш... **Читач:** Царе небесни... Трисвето... **и по Оче наш:** Господе, помилуј (12 пута.) Ходите, поклонимо се... **Онда псалам 71 :**

У тебе се, Господе, уздам, немој ме оставити под срамотом вјечном. Правдом својом избави ме, и опрости ме, пригни к мени ухо своје и помози ми. Буди ми град гдје бих свагда долазио да живим, уреди спасење моје; јер си ти град мој и крјепост моја. Боже мој! узми ме из руке безбожникове, из руке безаконикове и насилникове. Јер си ти надање моје, Господ је поуздање моје од младости моје. Тебе се држим од рођења, од утробе матере моје ти си бранич мој; тобом се хвалим свагда. Чудо сам многи-ма, а ти си уточиште моје јако. Уста су моја пуна хвале твоје, славе твоје сваки дан. Немој ме одбацити под старост, кад ме издаје снага моја, немој ме оставити. Јер непријатељи моји мисле о мени, и који вребају душу моју договарају се, говорећи: Бог га је оставио, потјерајте и ухватите га, јер га нема ко избавити. Боже! не буди далеко од мене; Боже мој! похитај ми у помоћ. Нек се постиде и погину противници душе моје; нека попадне стид и срамота на оне који ми траже зла! А ја ћу се свагда уздати, и понављаћу хвале теби. Уста ће моја казивати правду твоју, сваки дан добротинства твоја, јер им не знам броја. Ући ћу у сили Господа, Господа, и славићу само твоју правду. Боже! ти си ме учио од младости, и до данас казујем чудеса твоја. Ни у старости и кад осижедјех немој ме оставити, Боже, еда бих казивао

мишицу твоју натражју, свој омладини силу твоју. Правда је твоја, Боже, до највише висине; у великим дјелима, која си учинио, Боже, ко је као ти? Колико си ме пута бацао у велике и љуте невоље, пак си ме опет оставио међу живима и из бездана ме земаљских опет извадио. Много си ме пута подизао и понављао утјехе. И ја те хвалим уз псалтир, твоју вјерност, Боже мој; ударам ти у гусле, свече Израиљев! Радују се уста моја кад пјевам теби, и душа моја, коју си изабрао. И језик мој сваки дан казује правду твоју; јер су постиђени и посрамљени који ми траже зла.

Затим, ако може болесник чита, или свештеник, Символ вере:

Верујем у једнога Бога, Оца... до краја.

Онда:

У миру Господу се помолимо.

За вишњи мир...

За мир свега света...

За овај дом и оне који живе у њему, Господу се помолимо.

За слуге Божје (**или:** слугу Божјег) (**име**), да им се опрости сваки грех вољни и невољни, и да се смиљује на њих, Господу се помолимо.

Да ради милости добротe своје не помене грехе младости њихове (**или:** његове) и незнања, него да им (**или:** му) милостиво подари здравље, Господу се помолимо.

Да не презре усрдна молења слугу својих (**или:** слуге свога) који се преко нас моле (**или:** моли), него да милостиво услиши, и да према њима (**или:** њему) буде благонаклоњен, снисходљив и човекољубив, и да им (**или:** му) подари здравље, Господу се помолимо.

Да, као некада Раслабљеног, речју божанске благодати своје брзо подигне са болесничког одра болесне слуге своје (**или:** болесног слугу свог), и да их (**или:** га) оздрави, Господу се помолимо.

Да их (**или:** га) посети Духом својим Светим, и да исцели сваку болест и сваку немоћ, угнежђену у њима (**или:** њему), Господу се помолимо.

Да милостиво, као Хананејкин, услиши глас молења нас недостојних слугу својих који вапију к Њему: да помилује и исцели, као и њену кћер, болесне слуге своје (**или:** болесног слугу свог) (**име**), Господу се помолимо.

Да нас избави од сваке невоље, гнева и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Возглас: Јер си Бог милости, доброте и човекољубља, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Тропар, глас 4.

Ти Христе, који си једини брз на помоћ, одозго посети брзо напаћене слуге твоје (**или:** напаћеног слугу твог), и избави од болести и тешких патњи, и подигни, да би Те певали и славили (**или:** певао и славио), молитвама Богородице, једини Човекољупче.

Кондак, глас 2.

Као што си некада, Спасе, подигао Петрову ташту, и Ра-слабљеног на одру ношеног, тако и сада, Милосрдни, посети и исцели у постељи лежеће (**или:** лежећег) и смртном раном рањене болеснике (**или:** рањеног болесника), јер си Ти једини понео на себи болести и немоћи рода нашег, и све можеш као много-милостив.

Прокимен, глас 7.

Помилуј ме, Господе, јер сам немоћан; исцели ме, јер устрепташе кости моје.

Стих: Јер нема у смрти који Те спомиње.

Читање из Саборне посланице светог апостола Јакова, (**Одељак 57. Јак. 5, 10-16**). (стр. 60).

Алилуја **гласа. Стих 1:** Господе, немој ме покарати у јарости својој. **Стих 2:** Спаси ме ради милости твоје.

Еванђеље од Матеја. (Одељак 25. Мт. 8, 5-13).

У време оно кад уђе Исус у Капернаум, приступи му капетан молећи га и говорећи: Господе, слуга мој лежи дома одузет, и страшно се мучи. А Исус му рече: Ја ћу доћи и исцијелићу га. И капетан одговори и рече: Господе, нисам достојан да под кров мој уђеш, него само реци ријеч, и оздравиће слуга мој. Јер и ја сам човјек под влашћу, и имам под собом војнике, па речем једноме; иди, и иде: и другоме: доћи, и дође; и слуги своје: учини то, и учини. А кад чу Исус, задиви се и рече онима што иду за њим: заиста вам кажем, ни у Израиљу толике вјере не нађох. А кажем вам да ће многи од истока и запада доћи и сјешће за трпезу с Авраамом, и Исааком, и Јаковом у Царству небескоме; А синови царства биће изгнани у таму најкрајњу; ондје ће бити плач и шкргут зуба. А капетану рече Исус: Иди, и како си вјеровао нека ти буде. И оздрави слуга његов у тај час.

Јектенија:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Лекару душа и тела, са умилењем у срцу скрушеном Теби припадамо и уздишући вапијемо: исцели болести, излечи страсти душа и тела слугу твојих (или: слуге твога) (име), и као милосрдан опрости им (или: му) све грехе, вољне и невољне, и брзо подигни са болесничког одра, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Милостиви, Ти нећеш смрти грешника него да се обрати и живи буду, поштеди и помилуј слуге твоје (или: слугу твога) (име), запрети патњи, удаљи сву мучку и сву болест, и пружи снажну руку своју, и подигни их (или: га), као Јаирову кћер, са болесничког одра, и оздрави их (или: га), молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Ти који си Петрову ташту додиром исцелио, исцели и сада милосрђем својим тешко болесне слуге твоје (или: болесног слугу твог), брзо им (или: му) дајући здравље, усрдно Ти се молимо, Изворе исцељења, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј(трипут).

Као што си примио Језекијине сузе, Манасијино покајање и Ниневљана, и Давидову исповест, и убрзо их помиловао, прими и наше молбе које Ти у умилењу приносимо, сведобри Царе, и као милосрдан помилуј тешко болесне слуге твоје (или: болесног слугу твог), дарујући им (или: му) здравље, молимо Ти се са сузама, Изворе живота и бесмрћа, услиши и брзо помилуј.

Народ: Господе, помилуј(трипут).

Возглас: Услиши нас, Боже Спаситељу наш, надо свих крајева земаљских и оних најудаљенијих, и милостив, милостив буди, Господе, нама грешнима, и помилуј нас. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Затим молитва:

Господе Сведржитељу, свети Царе, који кажњаваш и не умртвљујеш, подупиреш оне што падају и подижеш оборене, уклањаш телесне патње људске, молимо Ти се, Боже наш, милошћу својом посети болесне слуге твоје (или: болесног слугу твог), опрости им (или: му) сваки грех вољни и невољни. О, Господе, пошљи с неба лековиту силу твоју, косни се тела, обустави грозницу, умири болове и сваку прикривену немоћ, буди лекар слугу твојих (или: слуге твога) (има) подигни их (или: га) са одра болести и са постеље патњи читаве и здраве (или: читави и здрава), даруј их (или: га) Цркви твојој да испуњују и творе (или: испуњује и твори) вољу твоју. Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА ПРОТИВ СВАКЕ БОЛЕСТИ

Господе Сведржитељу, лекару душа и тела, који обараш и подижеш, кажњаваш и опет исцељујеш, милошћу својом посети нашег болесног брата (**или:** нашу болесну сестру) (**име:**); пружи руку своју, пуну исцељења и лека, и исцели га (**или:** је), подижући га (**или:** је) из постеље и болести, запрети духу болести; отерај од њега сваку немоћ, сваку мучку, сваку рану, сваку ватруштину и грозницу; и ако има у њему греха и безакоња – разреши, отпусти, опрости му ради човекољубља свог. О, Господе, поштеди створење твоје, у Христу Исусу, Господу нашем, са којим си благословен, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

**МОЛИТВЕ ВРАЧЕВСКЕ
(ИСЦЕЛИТЕЉНЕ)
за оне који пате од нечистих духова
и од ма какве болести**

Свештеник: Благословен Бог... И Трисвето; Господе, помилуј (12 пута). И ове тропаре, глас 6. Помилуј нас, Господе... **Слава:** Господе, помилуј нас... **И сада:** Отвори нам двери милосрђа... (стр. 28). **Онда:**

Тропар, глас 8.

Свети Бесребрници и Чудотворци, посетите немоћи наше, забадава добисте, забадава нам дајте.

Кондак, глас 2.

Славни лекари и чудотворци, пошто сте примили благодат исцељења, ви пружате здравље болеснима, и својом посетом војске противничке победисте, исцељујући свет чудесима.

Кондак, глас 3.

Мудри Талалеје, показао си се као самученик Мученика, и изврстан маченосац Цара славе, прославио си се патњама и мукама, уништио си охолост идолослужитеља, тога ради славимо чесну успомену твоју.

Кондак пророку Илији, глас 2.

Пророче и предвидиоче великих дела Бога нашег, Илијо знаменити, који си речју својом зауставио кишоносне облаке, моли за нас Јединог Човекољупца.

Кондак светоме Димитрију, глас 2.

Потоцима крви твоје, Димитрије, Бог окваси Цркву, давши ти непобедиву силу, чувајући неповредивим град твој, јер си ти негова тврђава.

Молитва 1

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Оче свети, лекару душа и тела, који си послао јединородног Сина свог, Господа Бога и Спаситеља нашег Исуса Христа који исцељује сваку болест и избавља од смрти, исцели и слугу твога (**или:** слушкињу твоју) (**име**) од свих његових душевних и телесних немоћи, и оживотвори га (**или:** је) благодаћу Христа Твог: молитвама пречисте Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије; силом часног и животворног Крста; посредништвом чесних небеских Сила Бестелесних; часног славног пророка, претече и крститеља Јована; светих славних и свехвалних Апостола; светих славних и добропобедних мученика; преподобних и богоносних Отаца наших; светих исцелитеља Бесребрника: Козме и Дамјана, Кира и Јована, Пантелејмона и Ермолаја, Самсона и Диомида, Фотија и Аниките, Талалеја и Трифуна; светих и праведних богородитеља Јоакима и Ане, и свих Светих. Јер си Ти извор исцељења, Боже наш, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и једносусшним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва 2

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Благословен си благи Боже, лекару душа и тела наших, који болести наше и немоћи на телу свом понесе, чијом се раном ми исцелисмо; Ти смрћу смрт умртви и онима у гробовима живот подари; Ти Лазара из мртвих васкрсе, помилуј и слугу твога (**или:** слушкињу твоју) (**име**), као што си Петрову ташту посетио и једном речју грозницу од ње отерао, и двојици дужника дуг опростио, и жени грешници опростај грехова подарио; Ти дакле, многомилостиви и дуготрпељиви Господе, који тугујеш због људских зала, погледај на нас, и на слугу твога (**или:**

слушкињу твоју) (име), и отерај од њега главобољу, и завист, и теобу, и ватру, и ослободи га од ужаса, и избави од огња и од злог дана и часа, и од злих очију људских, и од злодуха подневног, и од сваке болести и немоћи, и уклони ватру, и одагнај болест од онога који се сећа Давидовог пророштва које каже: помилуј ме, Боже, по великој милости својој; и по великој доброты својој очисти свако безакоње његово, и сваку леност, и сваку немоћ. Јер си Ти истинити лекар душа и тела наших, Христе Боже наш, и Теби славу ўносимо са Оцем и Светим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва 3

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Сведржитељу, лекару душа и тела, који обараш и подижеш, кажњаваш и опет исцељујеш брата нашег (или: сестру нашу) (име), милошћу својом посети болесника (или: болесницу), и пружи руку своју пуну исцелења и лекова, и исцели га (или: је) подижући га (или: је) са болесничке постеље; запрети духу болести и уклони од њега (или: ње) сваку немоћ, и сваку страст, и сваку рану, и сваку ватру или језу; ако је у њему грех или безакоње, олакшај му (или: јој), отпусти, опрости ради твога човекољубља. О, Господару, поштеди створење твоје у Христу Исусу Господу нашем, са којим си благословен, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва 4

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Владару Господе Боже наш, лекару немоћних и исцелитељу болесних, који не желиш да ико од људи буде болестан, већ свагда здрав и читав и чврст, Ти сам Владару, и сада ослабљеног слугу твог (или: слушкињу твоју) који (или: која) болестан (или: болесна) телом лежи, као милостив посети, и помилуј, и освети дело руку твојих, и угаси ватру, и утишај немир, и отерај од њега (или: ње) сваку болест. О, Господе Исусе Христе Боже наш, као што си речју подигао Петрову ташту, мучену грозницом, и наредио јој да Ти служи, тако и сада погледај на слугу твога (или: слушкињу твоју), и уништи болест његову (или: њену), и одагнај од њега тежак сан као што си тела нечистих очистио и врховног апостола Петра из тамнице извео, као што

си твога апостола Павла избавио из руку цара Арете и твог љубљеног Јована Богослова од Артемиде сачувао, као што си праведнога Ноја у она времена спасао од страшног и свеопштег потопа, Ти сам и сада, Господе, духовном десницом својом подигни и слугу твога (**или:** слушкињу твоју) (**име**) од ове болести; као што си гостољупца Авраама праведнога избавио од сваког искушења и предивног пророка Данила, у јаму баченог, од лавова неповређеног сачувао, Ти сам, Господе, и сада сачувај слугу твога (**или:** слушкињу твоју) (**име**), угаси ватру и утишај немир, отерај од њега (**или:** ње) сваку болест и подигни га (**или:** је) са болесничке постеље; као што си руком Анђела твог избавио Јакова од Исавове братомржње, као што си слепога просветио подаривши му вид, као што си прекрасног Јосифа избавио од гнева и зависти браће, Ти и сада болесног слугу твог (**или:** болесну слушкињу твоју) (**име**) милошћу и добротом избави од болести, посети га (**или:** је), подигни га и оживи; као што си некада Три Младића избавио од усијане пећи и пламен у росу претворио, као што си очистио десеторицу губаваца, тако исцели и слугу твога (**или:** и слушкињу твоју) (**име**), и не узврати му (**или:** јој) по делима његовим (**или:** њеним); као што си силом Божанства свог подигао из гроба мртвога Лазара, и дошавши у Силоамску бању подарио вид слепоме од рођења, и тридесетогодишњег ослабљеног у трен ока оздравио и рекао му: Ето си здрав, више не греши, да ти не буде горе, Ти сам, Човекољупче, милостиви и дуготрпељиви Владико, сажали се на мене и помилуј ме, да ме не би, као неродну смокву, посекао без покајања и сурвао у дубину морску, него подигни слугу твога (**или:** слушкињу твоју) (**име**), Милосрдни.

Пресвета Владичице, Дјево Богородице, помози слузи твојој (**или:** слушкињи твојој) (**име**).

Непобедљива и недокучљива и божанствена сило часног и животворног Крста, не презри мољење слуге твога (**или:** слушкиње твоје) (**име**).

Свети славни Анђели и Арханђели, многооки Херувими и шестокрили Серафими, Престоли, Господства, молит се непрестано Богу за слугу његовог (**или:** слушкињу његову) (**име**).

Свети славни апостоли Петре и Павле и остала Дванаесторица и Седамдесеторица, посетите што пре милостиво и усрдно слугу свога (**или:** слушкињу своју) (**име**).

Свети Божји Пророци: Мојсије, Ароне, Давиде, Илијо и Јелисеју и остали сви свети Пророци, подигните слугу свога (или: слушкињу своју) (име).

Свети славни и добропобедни Мученици: Стефане, Георгије, Димитрије, Евстатије, Теодоре Тироне, Теодоре Стратилате, Евстратије, Авксентије, Евгеније, Мардарије и Оресте, и сви свети Мученици, молите се Творцу и Господару Христу за слугу његовог (или: слушкињу његову) (име).

Свети васељенски Учитељи: Василије Велики, Григорије Богослове и Јоване Златоусте; и велики свети чудотворче Христов Николаје; и сви Светитељи, посетите ускоро слугу свога (или: слушкињу своју) (име).

Свети Бесребрници и чудотворци: Козмо и Дамјане, Кире и Јоване, Пантелејмоне и Ермолаје, Самсоне и Диомиде, Фотије и Аникито, Талалеје и Трифуне, и сви свети Лекари, помозите сада болесноме слуги Божјем (или: слушкињи Божјој) (име).

Преподобни и богоносни Оци наши: Антоније и Петре, Јевтимије и Саво, Атанасије и Онуфрије, Симеоне и Данило, Алимпије и Арсеније, Пајсије и Јоване, и сви Преподобни и Праведни, молите се непрестано Христу Богу за слугу његовог (или: слушкињу његову) (име).

Све војске Анђела, Претечо Господњи, дванаесторице Апостола, Свети сви са Богородицом сатворите молитву да се спасемо.

Молитва 5

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Ходите сви људи, и припаднимо, и помолимо се многомилостивом Богу, да подари слуги своје (или: слушкињи својој) (име) здравље и дуг живот, и одагна од њега (или: ње) сваку ватру и сваку немоћ, и грозницу и сваку болест што наилази на њега (или: на њу). Заклињем вас, болести љуте, седамдесет и двама језицима, које је Бог даровао људима, да отступите од слуге Божјег (или: слушкиње Божје) (име), па дошле с неба, или од сунца, или од месеца, или од грома, или од труса, или од круга, или од осијања, или од свих гора, или од ма ког камења, или од извора воденог, или са раскрснице, или са поља, или од винограда, или са ма које или са свих раскрсница дошле да

нашкодите слүзи Божјем (или: слүшкињи Божјој) (име); можда заклетвом би везан, или одушевљењем понесен, те зажеле да учини неко зло, или да стави у дому свом или у тору свом нешто против урока, или против нагрнуних на њега напасти, или против зависти, или против прождрљивости и опијања, или против дана и дрхтавице, или против главобоље, или против душевних мұка, па ви болести добосте да нашкодите слүзи Божјем (или: слүшкињи Божјој) (име); или ви болести главе, или очију, или руку, или ногу, или груди, или срца, или слезине, или бешике, и све ви опаке болести које наваљујете на слугу Божјег (или: слүшкињу Божју) (име), отступите од њега (или: ње) и вратите се у пусте горе свака на своје место; и ви болести које се налазите у слүзи Божјем (или: слүшкињи Божјој) било у његовој (или: њеној) глави, или у ушима, или у језику, или ма где у њему (или: њој), ма откуда дошле и сместиле се у њему (или: њој) и стварате му (или: јој) мұку у срцу, изиђите из слуге Божјег (или: слүшкиње Божје) (име), и вратите се на дно пакла ономе који вас је послао; ако му ко нанесе тегобу, био ближњи, или роб, или слободњак, те он отрова, или друго зло учини, или обећа да учини; заклињем вас, све опаке болести, великим именом Исуса Христа и пречистим ликом и моћном десницом његовом, удаљите се од слуге Божјег (или: слүшкиње Божје) (име), да би, будући здрав, славио Бога увек. Амин.

Молитва 6

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Боже и Господе сила, који милошћу уређујеш све за род људски, посети и слугу твог (или: слүшкињу твоју) (име) који призива име Христа Твог, и исцели га (или: је) од сваког телесног и душевног греха, и од сваке саблазни и напасти, и удаљи од слуге твога (или: слүшкиње твоје) сваку злотворну најезду ђаволску, и подигни га са болесничке постеље, и дај га Цркви твојој светој здрава душом и телом, украшена добрим делима и благим речима, славећи са свима Тебе и Христа Твога, наду нашу, са којим си благословен, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва 7

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Благи и човекољубиви Господе, милостиви и дуготрпељиви, исцели слугу твога (**или:** слушкињу твоју) (**име**) од сваке болести и патње, и подигни са болесничке постеље, и посети милошћу и добротом својом, отерај од њега сваку болест и муку, да би, подигнут твојом моћном руком, послужио Теби са сваком захвалношћу, славећи и благосиљајући с нама пресвето и величанствено Име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва 8

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже сила, посети слугу твога (**или:** слушкињу твоју) (**име**), милошћу и добротом твојом помилуј га и дај му исцељење и здравље, избављајући га од сваке душевне и телесне патње, и подигни са одра немоћи, водећи га у свети и молитвени храм твој, и присаједини га изабраноме стаду твоме у Христу Исусу Господу нашем, са којим си благословен, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва 9

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Владару Господе Боже наш, Ти имаш власт опраштати грехе и спасавати душе и исцељивати тела благодаћу твојом, покажи милост своју на слуги твом (**или:** слушкињи твојој) (**име**) који пати од ове болести, и исцели га речју твојом, и подигни од болести у здравље, и од туге у утеху, јер си Ти Бог наш који кажњава и опет исцељује, чинећи све милости ради. О, Господе, услиши нас који Ти се молимо за слугу твог (**или:** слушкињу твоју) (**име**), и одагнај од њега болест ову: од његове главе, од косе, од чела, од темена, од лица, од очију, од ушију, од ноздрва, од уста, од језика, од подјезичја, од грла, од врата, од груди, од срца, од тела, и од свих његових унутрашњих и спољашњих делова, од костију, од жила, од крвотока, од помисли, од гласа, од младости, да би се прославило пречасно и величанствено име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва 10

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже наш, истинити и човекољубиви, Теби се молимо и Тебе молимо: смилуј се на саздање твоје, и отерај сваку болест и муку од слуге твога (**или:** слушкиње твоје) (**име:** од чела његовог, од главе, од ума, од темена, од косе, од лица, од очију, од ушију, од уста, од ноздрва, од обрва, од језика, од образа, од тела, од слепоочница, од грла, од груди, од плећа, од ребара, од леђа, од утробе, од срца, од слезине, од ногу, од улаза, од спавања, од воде, од пића, од воћа, од младости, од разума, од наследног греха, од свога искушења, од бедара, од листа, од глежња, од стопала, од пета, од прстију, од зглобова, од жила, од руку, од лаката, од вида, од дланова, од унутрашњих и спољашњих делова, и преобрази га од болесна у здрава, јер си Ти Бог наш који је Мирносицама преобразио плач у свагдашњу радост. Ти си дошао на Јордан Јовану да те он крсти, и да испуниш сваку правду; Ти си дошао у Витанију да васкрснеш Лазара из мртвих, Ти дај снаге сада и служи твоме (**или:** слушкињи твојој) (**име:**), и исцели га по твоме нахођењу од сваке душевне и телесне болести, да би како треба славио Тебе, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва 11

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Царе небески и исцелитељу свих многогодишњих патника, Господе Исусе Христе, Сине и Речи Божја, пред Тобом дршће све и сва и по твојој заповести се удаљује свака патња, јер си Ти некада, стегнувши Раслабљеноме жиле, одагнао болест, Ти Господару, подигни од ове болести и слугу твога (**или:** слушкињу твоју) (**име:**), и подај му здравље, да би се и у њему прославило пресвето и величанствено Име твоје, са Оцем и Духом Светим, свагда, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва 12

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Благословен си, Господе Боже наш, лекару душа и тела, који и немоћи и болести наше на телу свом понесе, чијом се раном ми исцелисмо, пастиру добри, који дође да изгубљену овчицу тражиш, и који изнемоглима дајеш утеху и живот са васкрсењем; Ти си се у последње време учовечио и Бог Реч се са телом на земљи јавио и са људима поживео ради људског спасења. О, Господе, Ти на висинама живиш и на смирене гледаш;

као што си некада примио Језекијину молитву и сузе, подигао га са болесничког одра, и продужио му живот за петнаест година; као што си преко пророка Јелисеја очистио од губе Неемана Сирца, и васкрсао Сунамићанкина сина; и као што си Петрову ташту од грознице избавио; и заповешћу својом губаве исцељивао; и додиром хаљине своје исцелио од болести жену, болесну дванаест година од течења крви; и због вере капетановог слугу оздравио; и удовичина јединца сина из мртвих васкрсао, и предао га мајци његовој жива и здрава; и Хананејкину кћер од свирепог злодуха ослободио; и помазавши калом очи слепом од рођења, вид му повратио; и четвородневног и љубљеног пријатеља твог Лазара оживео и дао га сестрама његовим; као што си некада дао власт Апостолима твојим да болесне исцељују и губаве чисте; као што си царинике оправдао, и прикован на крсту рај обећао разбојнику Ти који узимаш на себе грехе света; као што си преко врховних Апостола твојих Петра и Јована код Красних врата хромога исцелио, и Тавиту из мртвих васкрсао, и Евтиха Павлом оживео, и од гујина уједа Павлову руку неповређеном сачувао, и преко Павла апостола твога крепком руком својом оца Пуплијева од ватре и грознице исцелио, тако и сада, неисказаним човекољубљем својим и уобичајеним милосрђем својим исцели слугу твога (или: слушкињу твоју) (име) од његових душевних патњи, молимо Ти се и преклињемо Те, разреши, опрости слузи твоме (или: слушкињи твојој) сва безакоња за која Те моли, и исцели га од страсти, очисти од сваке прљавштине тела и душе, угаси ватру у њему росом милости твоје; опрости му ако коју заповест твоју наруши као човек који тело носи и телесно живи, ако сагреши пред Тобом дању или ноћу, вољно или невољно, свесно или несвесно, или се ум његов повреди погледом очију или слухом ушију или мирисањем или нечим другим, те сагреши и телом и духом, и отуђи се од воље твоје, но Ти сам, Господе, као благ и човекољубив, подигни га од ове опаке болести и патње. О, Владару Господе, услиши нас грешне сада, и кад год Те призовемо; погледај као благ и не помени безакоња његова прва, и избави њега и нас од вечних мучака, и очисти њега и нас од сваке рђаве намере, и уста његова нека величају Тебе, и усне његове нека славе Тебе, и руке његове укрепи на вршење заповести твојих, и ноге његове поведи путем твојим, и све удове и разум његов утврђујући молитвама пречисте Мајке Твоје и свих Светих твојих. Јер си милостив и

човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва 13

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Баволе, запрећује ти Господ који је дошао у свет преко пречисте Приснодјеве Марије истините Богородице ради спасења целога света, јер си проклет и сва зла дела твоја и мисли, дневне и ноћне. Заклињем те, душе нечисти, великим именом Свете Тројице да не уносиш у слугу Божјег (или: у слушкињу Божју) тешке болести и рђаве помисли, него иди у места пушта и безводна где човек не борави, и Бог једини надгледа. Заклињем те, душе нечисти, именом јединородног Сина Божјег, Господа нашег Исуса Христа, да не саблажњаваш слабошћу и рђавим маштањима слугу Божјег (или: слушкињу Божју) (име), како би свагда приносио Господу чисте молитве, а твоја дневна и ноћна зла нека буду с тобом, за њих ћеш дати одговор на Дан Суда. Ја даноноћно служим моме Господу, који тебе сатире и прогони, а мене укрепује и уразумљује по великој својој доброту и човекољубљу. Отступи од мене, Сатано! проклет да си и сва зла сила твоја јер се благослови и прослави пречасно и величанствено име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва 14

Светог оца нашег Јована Златоуста

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Боже вечни, који си род људски избавио од робовања ђаволу, избави и слугу твога (или: слушкињу твоју) (име) од сваког дејства нечистих духова; нареди злим и нечистим дусима и демонима да отступе од душе и тела слуге твога (или: слушкиње твоје), и да не бораве нити се сакривају у њему, него нека ради светог Имена Твог, и јединородног Сина Твог, и животворног Духа Твог, беже од створења руку твојих, и нека буде очишћен од сваког искушења ђаволског, да би свето и праведно и побожно поживео, удостојавањем пречистих Тајни јединородног Сина Твог и Бога нашег, са којим си благословен и прослављен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Еванђеље од Матеја: (Мт. 10, 1. 5-8).

У време оно дозвавши Исус својих дванаест ученика, даде им власт над духовима нечистим да их изгоне, и да исцјељују од сваке болести и сваке немоћи. Ову Дванаесторицу посла Исус и заповједи им говорећи: На пут незнабожца не идите, и у град самарјански не улазите. Него идите најприје изгубљеним овцама дома Израилева! И ходећи проповједајте и казујте да се приближило царство небеско. Болесне исцјељујте, губаве чистите, мртве дижите, демоне изгоните; на дар сте добили, на дар и дајите.

Или Еванђеље од Матеја: (Мт. 9, 9-13).

У време оно одлазећи Исус оданде видје човјека гдје сједи на царини, по имену Матеја, и рече му: Хајде за мном. И уставши отиде за њим. И кад јебаше у кући, гле, многи цариници и грјешници добоше и јебаху са Исусом и са ученицима његовим. И видјевши то, фарисеји рекоше ученицима његовим: Зашто са цариницима и грјешницима учитељ ваш једе и пије? А Исус чувши рече им: Не требају здрави љекара него болесни. Него идите и научите се шта значи: Милости хоћу, а не жртвоприношење. Јер нисам дошао да зовем праведнике но грјешнике на покајање.

Или Еванђеље од Луке: (Лк. 1, 39-49. 56).

У дане оне Марија уставши отиде хитно у горски крај, у град Јудин. И уђе у дом Захаријин, и поздрави Јелисавету. А када Јелисавета чу поздрав Маријин, заигра дијете у утроби њезиној, и Јелисавета се испуни Духа Светога, и повика узвишеним гласом и рече: Благословена си ти међу женама, и благословен је плод утробе твоје! И откуд мени ово да дође, мати Господа мојега мени? Јер гле, када глас поздрава твојега дође у уши моје, заигра дијете од радости у утроби мојој. И благо оној која вјерова, да ће се извршити што јој је казао Господ. И рече Марија: Велича душа моја Господа; И обрадова се дух мој Богу, Спасу мојему, што погледа на смјерност слушкиње своје; јер гле, од сада ће ме звати блаженом сви нараштаји; што ми учини величину Силни, и свето име његово. И остаде Марија са њом око три мјесеца, и врати се дому своме.

Јектенија: Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј...

И отпуст.

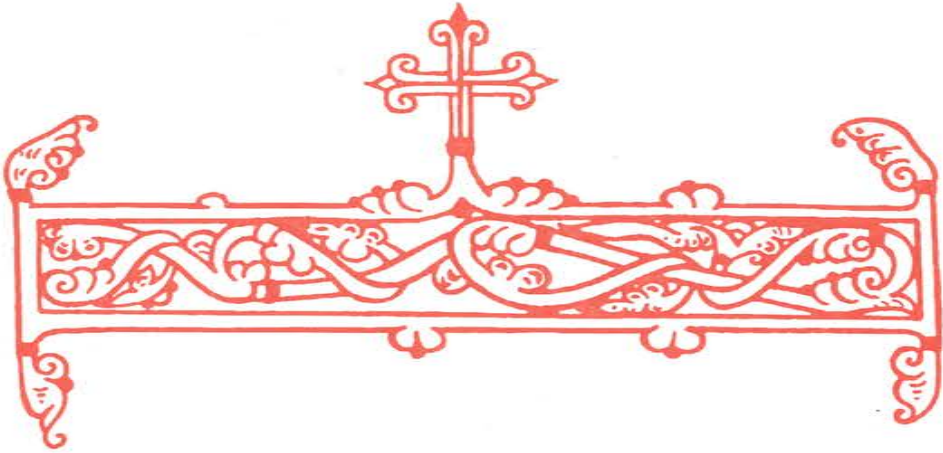
МОЛИТВА СВЕТИХ СЕДАМ МЛАДИБА за болеснога и који пати од несанице

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Боже велики, славни, и недокучљиви, и неисказани, који си руком својом створио човека, узевши прах од земље, и почаствовао га ликом својим; Исусе Христе, многожељено име, са беспочетним Твојим Оцем, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, дођи и посети душу и тело слуге твога (или: слушкиње твоје) (име) молитвама пресвете Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије; светих небеских Сила Бестелесних; чеснога, славнога пророка и претече и крститеља Јована; светих славних и свехвалних Апостола; светих Отаца наших и васељенских Учитеља: Василија Великог, Григорија Богослова и Јована Златоуста; Атанасија и Кирила, Николаја Мирликијског, Спиридона Чудотворца, и свих светих Првосвештеника; светог апостола, првомученика и архиђакона Стефана; светих славних великомученика: Георгија Победоносца, Димитрија Мироточивог, Теодора Стратилата, и свих светих Мученика; преподобних и богоносних Отаца наших: Антонија, Јефtimiја, Саве Освећеног, Теодосија, Онуфрија, Арсенија, Атанасија Атонског, и свих Преподобних; светих и исцелитеља Бесребрника: Козме и Дамјана, Кира и Јована, Пантелејмона и Ермолаја, Сампсона и Диомида, Талалеја и Трифуна, и осталих; светога (чији је дан), и свих твојих Светих; и дај му сан спокојан, сан телесни, здравље и спасење и живот, и снагу душевну и телесну, као што си некада посетио Авимелеха, угодника свог, у храму Агрипову, и дао му сан утехе, да не види пад Јерусалима; и успавао га сном који крепи, и опет га за трен ока подигао, у славу твоје добротe. Али Ти си и у дане Декија цара и отпадни-

ка показао својих светих славних Седам Младића као исповеднике и сведоке твога оваплоћења и успавао их на 372 године у пећини, као децу загревану у утроби мајке своје, и тела су им остала потпуно читава, у славу и похвалу човекљубља твог, и као доказ и сведочанство нашег поновног рођења и васкрсења свих. Стога Ти сам човекољубиви Царе, дођи и сада силаском Светога Духа Твог, и посети слугу твога (**или:** слушкињу твоју) (**име**), и подари му здравље, снагу и крепост твојом добротом, јер је од Тебе сваки добри поклон и сваки савршени дар. Јер си Ти лекар душа и тела наших, и Теби славу и благодарност и поклоњење узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и векове векова. Амин.

МОЛЕПСТВИЈЕ

за болесне које узнемиравају и муче нечисти дуси

Свештеник почиње: Благословен Бог наш... Трисвето; **по** Оче наш: **Псалам 143.**

Господе, услиши молитву моју, прими мољење моје по истини својој, услиши ме по правди својој. И не иди на суд са слугом својим, јер се неће оправдати пред тобом нико жив. Непријатељ гони душу моју, гази у прах живот мој, посађује ме у мрак, као давно помрле. Трне у мени дух мој, нестаје у мени срца мојега. Помињем дане старе, пребрајам све послове твоје, размишљам о дјелима руку твојих. Пружам к теби руке своје; душа је моја као суха земља пред тобом. Похитај, услиши ме; Господе, нестаје духа мојега, немој одвратити лица својега од мене; јер ћу бити као они који одлазе у гроб. Рано ми јави милост своју, јер се у тебе уздам. Покажи ми пут, којим да идем, јер к теби подижем душу своју. Избави ме од непријатеља мојих, Господе, к теби притјечем. Научи ме творити вољу твоју, јер си ти Бог мој; дух твој благи нека ме води по стази правој. Имена ради својега, Господе, оживи ме, по правди својој изведи из муке душу моју. И по милости својој истријеби непријатеље моје, и погуби све који муче душу моју, јер сам твој слуга.

(Пс. 23). Господ је пастир мој, ништа ми неће недостајати. На зеленој паши пасе ме, води ме на тиху воду. Душу моју опрравља, води ме стазама праведним имена ради својега. Да пођем и долином сјена смртнога, нећу се бојати зла; јер си ти са мнош; штап твој и палица твоја тјешу ме. Поставио си преда мнош трпезу на видикун непријатељима мојим; намазао си уљем главу моју, и чаша је моја преопуна. Да! доброта и милост твоја пратиће ме у све дане живота мојега, и ја ћу наставити у дому Господњем за дуго.

(Пс. 27) Господ је видјело моје и спасење моје; кога да се бојим? Господ је крјепост живота мојега; кога да се страшим? Ако навале на ме зликовци да поједу тијело моје, противници и непријатељи моји, спотаћи ће се и пашће. Ако против мене војска у око стане, неће се уплашити срце моје; ако се на ме рат дигне, ја се ни онда нећу бојати. За једно само молим Господа, само то иштем, да живим у дому Господњем све дане живота својега, да гледам красоту Господњу, и раним у цркву његову. Јер би ме сакрио у колиби својој у зло доба; склонио би ме под кровом шатора својега; на камену гору попео би ме. Тада бих подигао главу своју пред непријатељима који би ме опколили; принио бих у његову шатору жртву хвале; запјевао бих и хвалио Господа. Чуј, Господе, глас мој, тебе призивљем, смилуј се на ме и услиши ме. Срце моје говори пред тобом што си рекао: „тражите лице моје“; тражим лице твоје, Господе! Немој одвратити од мене лица својега, немој у гњеву оставити слуге својега; буди помоћник мој; немој ме одбити, и немој ме оставити, Боже, спаситељу мој! Јер отац мој и мати моја оставише ме; али Господ нека ме прихвати. Упути ме, Господе, на пут свој и води ме правом стазом поради онијех који ме вребају. Немој ме дати на вољу непријатељима мојим; јер усташе на ме лажни свјedoци; али злоба говори сама против себе. Вјерујем да ћу видјети доброту Господњу на земљи живијех. Уздај се у Господа, буди слободан; нека буде срце твоје крјепко, уздај се у Господа.

(Пс.69) Помози ми, Боже, јер дође вода до душе. Пропадам у дубоком глибу; гдје нема дна; тонем води у дубине, и вали ме затрпавају. Изнемогох вичући, промуче ми грло, побиијелеше ми

очи погледајући Бога. Онијех који мрзе на ме ни за што има више него косе на глави мојој; осилише који хоће да ме погубе, лажљиви непријатељи моји. Што нијесам отимао, ваља да вратим. Боже! ти знаш је ли у мени безумље, и кривице моје нијесу сакривене од тебе. Немој да се постиде у мени који се уздају у тебе, Господе, Господе над војскама! Немој да се посраме у мени који траже тебе, Боже Израиљев! Јер тебе ради подносим руг, и срамота попаде лице моје. Туђин постадох браћи својој, и незнан синовима матере своје. Јер ревност за кућу твоју једе ме, и ружења онијех који тебе руже падају на ме. Плачем, постим се душом својом, и то ми се прима за зло. Мјесто хаљине облачим врећу, и бивам им прича. О мени се разговарају сједећи на вратима, пијући вино пјевају ме. А ја се молим теби, Господе; вријеме је да се смилујеш, Боже; по великој милости својој услиши ме, јер је истинито спасење твоје. Извади ме из глиба, да не пропаднем; да се избавим од ненавидника и из дубоке воде; Да ме не узме вода на матицу, да ме не прождре пучина, и да не склопи јама нада мношћу ждријела својега. Услиши ме, Господе, јер је благост твоја милосрдна, по великој доброты својој погледај ме. Немој одвратити лица својега од слуге својега; јер ме је туга; похитај, услиши ме. Приблужи се души мојој, избави је; на супрот непријатељима мојим избави ме. Ти знаш под каквим сам ругом, стидом и срамотом; пред тобом су сви непријатељи моји. Срамота сатр срце моје, изнемогах; чекам хоће ли се коме сажалити, али нема никога; хоће ли ме ко потјешити, али не налазим. Дају ми жуч да једем, и у жећи мојој поје ме оцтом. Трпеза њихова нека им буде мрежа и замка, то нека им буде плата. Нека им потамне очи њихове, да не виде, и њихова бедра раслаби за свагда. Излиј на њих јарост своју, и пламен гњева твојега нека их обузме! Стан њихов нека опусти, и у њиховијем шаторима нека не буде никога да живи. Јер кога си ти поразио, они гоне, и умножавају јаде онима које си ти ранио. Мећи на њих кривицу за кривицом, да не добу до правде твоје. Нека се избришу из књиге живијех, и с праведницима нек не буду записани. А ја сам ништ и болан; помоћ твоја, Боже, нек ме заклони. Славићу име Божје у пјесми, величаћу га у хвали. То је Богу милије од вола, од телета с роговима и с папцима. Видјеће ништи и радоваће се. Који тражите Бога, оживјеће срце ваше. Јер Бог чује убоге, и сужања својих не оглуша се. Нека га хвале небеса и земља, мора и све што се у њима миче! Јер ће Бог спасти Сион,

сазидаће градове Јудине; и људи ће се ондје населити и наслиједиће га. И натражје ће се слуга његовијех утврдити у њему, и који љубе име његово наставаће на њему.

Псалам 50:

Помилуј ме, Боже... (стр. 27).

Затим: Тропар:

Не повери ме људској заштити, Пресвета Владичице, него прими мољење слуге твога; невоља ме опколила, трпети не могу демонско стрељање, заклона немам нити где да се склоним, кукавац увек побеђиван, и утехе немам осим Тебе, Владичице света. Надо и заштито верних, не презри мољење моје, корисно сатвори.

Онда свештеник: Милошћу и добротом и човекољубљем Јединородног Сина Твога, са којим си благословен, са свесветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим Молбени канон Господу нашем Исусу Христу, Пресветој Богородици, Бестелесним Силама, Апостолима, и Свима Светима. Глас 2.

Песма 1

Ирмос: Ходите људи, певајмо песму Христу Богу, који је раздвојио море и водио људе које изведе из египатског ропства, јер се прослави.

Припев: Спаситељу, као милосрдан избави од невоље слугу твога.

Творче, и избавитељу мој, и Господе, помоћи вернима, похитај, избави ме од садашње невоље, слуга твој (**или:** слушкиња твоја) вапије Ти, једини Човекољупче.

Једини зналаче наше немоћи, похитавши отми ме од садашње муке и насрнуле погибли, и спаси слугу твога (**или:** слушкињу твоју), Спаситељу.

Слава: Анђелски чиновни Невештаствених Сила, са Апостолима и Мученицима, умолите Господара свих, да избави од претешке невоље слугу свога (**или:** слушкињу своју).

И сада: Прибежиште верних, Приснодјево, моћна помоћи нас слугу твојих, молитвама твојим, Владичице, избави од садашње беде слугу твог (**или:** слушкињу твоју).

Песма 3

Ирмос: Утврди нас у Теби, Господе, који си Крстом умртно грех, и усади страх твој у срца нас који Те славимо.

Као што си некада угодника свог Јакова избавио од Исавове замке, тако, као Човекољубац, избави од садашње мукe и слугу твога (**или:** слушкињу твоју).

Човекољубиви Спаситељу, призивам Те налазећи се у невољи и тузи, не презри мене слугу твог (**или:** слушкињу твоју), него похитај и избави ме као милосрдан.

Слава: Једини добри, једини милосрдни, једини жалостиви и милостиви, молитвама Светих твојих, смиловавши се, ослободи слугу твога (**или:** слушкињу твоју).

И сада: Бога кога си родила, Чиста, моли са свима Анђелима и Апостолима, Пророцима и Мученицима, да избави мука слугу свога (**или:** слушкињу своју).

Затим, ирмос: Утврди нас у Теби, Господе, који си Крстом умртно грех, и усади страх твој у срца нас који Те славимо.

Онда свештеник помиње болесника:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо Господу Богу нашем, да услиши глас молитве наше, и да поштеди и помилује слугу свога (**или:** слушкињу своју), и да покаже на њему велику милост своју, и да одврати сваки гнев свој који с правом упућује на њега да му опрости све грехе, и да га избави од сваке напасти и невоље, од насиља и робовања лукавом ђаволу, и да одагна од њега свеварљиво сатанско маштање, и привиђање, и страховање, и сву његову мучилачку силу која га држи, и да му по доброты својој брзо подари и душевно и телесно здравље, и да њега и све нас помилује, рецимо сви, Господе, услиши и помилуј.

Народ пева са умилењем: Господе, помилуј (40 пута).

Свештеник: Услиши нас, Боже, Спаситељу наш, надо свих крајева земаљских и оних најудаљенијих, и милостив, милостив буди, Господе, нама грешнима, и помилуј нас. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда: Топло мољење, и тврђаво неосвојива, изворе милости, свету прибежиште, усрдно Ти вапијемо: Богородице Владичице, похитај и избави нас од невоља, Ти једина брза заштитнице.

Песма 4

Ирмос: Дошао си од Дјеве не заступник, ни анђео, већ Ти сам, Господе, оваплотивши се, и спасао си ме целог човека. Стога Ти кличем слава моћи твојој, Господе.

Тихоме пристаништу, Владико, упути слугу твога (**или:** слушкињу твоју) кога сада олуја невоља свирепо витла и пучина мука ковитла.

Мучитељи слуге твога (**или:** слушкиње твоје), Христе, умножише се, и језик наоштрише као мач оштар с обе стране. Погледај дакле, Човекољупче, и од неправедне смрти избави слугу твога (**или:** слушкињу твоју).

Слава: Арханђели, Власти, Силе, и Анђели, Апостоли, Мученици, Преподобни, Пророци и Праведници, молите се сви за кукавног паћеника (**или:** за кукавну паћеницу).

И сада: Готова помоћи људима, свехвална Владичице, укроти дивље валове искушења, и слугу твога (**или:** слушкињу твоју) који прибегава под твоју заштиту, спаси.

Песма 5

Ирмос: Даваоче светлости и Творче векова, Господе, води нас у светлости својих заповести, јер сем Тебе другога Бога не знамо.

Господе, који си некада испунио Језекијине молитве, испуни убрзо и моју, Једини Добри, и спаси слугу твог (**или:** слушкињу твоју) од сваке напасти.

Господе, који си некада божанском силом извео из тамнице врховног Ученика анђелским рукама, избави слугу твога (**или:** слушкињу твоју) који тешко пати.

Слава: Војске Анђела, и збор Апостола, Пророка, и свехвалних Мученика и Преподобних, молите се заједно за овог паћеника (**или:** ову паћеницу).

И сада: Мајко Христа Бога, похитај да верног слугу свог (**или:** верну слушкињу своју) избавиш од љуте невоље и беде које сада навалише, да би Те славио срцем и устима.

Песма 6

Ирмос: Ваљајући се у греховном понору, призивам неиспитљиви понор милосрђа твога: Боже, изведи ме из трулежи.

Владару Господе, који си некада избавио пророка свог из утробе кита, избави и слугу свога (**или:** слушкињу своју), да би Те са вером и љубављу славио.

Као што си Данила избавио од лавова, Христе, избави сада и мене слугу твога (**или:** слушкињу твоју) од лукавих демона, Господару, и подигни из трулежи и смрти.

Слава: Молитвама светих Анђела и Пророка, и молбама Мученика и премудрих твојих Ученика, Спасе, спаси напаћеног слугу твог (**или:** напаћену слушкињу твоју).

И сада: Не презри, Дјевице, слугу твога (**или:** слушкињу твоју) који тешко пати и у недоумици је, него по обичају свом избави, Пречиста, онога што прибегава под твоју заштиту.

Онда, Ирмос: Ваљајући се у греховном...

Затим свештеник помиње болесника:

Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

За избављење и ослобођење слуге његовог (**или:** слушкиње његове) (**име**) од насиља и напасти ђавоље, и од његовог свезлог лукавства, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај њега (**или:** њу) и нас, Боже, благодаћу твојом.

Народ: Господе, помилуј.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Јер си Ти цар мира и Спас душа наших, и Теби славу узносимо Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Затим говори: Богородичан:

Усрдно притекнимо сада к Богородици ми грешни и смире-ни, и припаднимо покајнички вапијући из дубине душе: Владичице, помози, сажаливши се на нас; похитај, пропадамо од мноштва сагрешења, не отпусти твоје слуге празне, јер Тебе имамо као једину наду.

Песма 7

Ирмос: Премудра деца не послужише златном телету, и сама у огањ убоше, и богове паганске исмејаше, усред пламена закликташе, и ороси их анђео: услышена је молитва уста ваших.

Као што си некада избавио Три Младића из ужарене пећи, избави као добар, молимо Те, Милосрдни, слугу твога (**или:** слушкињу твоју) од нагрнуле невоље и ватруштине неподношљивих искушења, Господару, да би Те славио.

Христе, Ти који једини знаш немоћ људску, и који си давао утехе у невољама, Човекољупче, избави ове мукe и слугу твога (**или:** слушкињу твоју) који пева: благословен Бог отаца наших.

Слава: Мноштво божанствених Анђела, Апостола, Пророка, Мученика, и божанствени скупе Праотаца, молите сада Доброга, да окрене плач на радост у онога што кличе: Благословен си, Боже отаца наших.

И сада: Једина надо и помоћи верних, Богородице, похитај помози слуги твојој (**или:** слушкињи твојој), кога са свих страна нападају невоље, и који је у недоумици, и болестан, и Теби са надом у души прибегава.

Песма 8

Ирмос: Бога који је сишао јеврејским младићима у ужарену пећ, и пламен у росу претворио, опевајте дела као Господа, и величајте у све векове.

Као што си примио молитве Павла и Силе, и избавио их од уза; услиши, Милостиви, и гласе нас недостојних који Ти сада вапијемо, и избави слугу твога (**или:** слушкињу твоју) и од пропасти и од смрти.

Не одврати, Христе, лице твоје од мене слуге твога (**или:** слушкиње твоје), јер патим; брзо ме услиши, Спасе, и избави од ове буре, преко нас Теби вапије слуга твој (**или:** слушкиња твоја), Жалостиви.

Слава: Боже, молитвама Невештаствених Служитеља, и Апостола, и хорава Мученика, и свештених Пророка, Преподобних, и свих Праведника, избави слугу твога (**или:** слушкињу твоју) од љуте невоље.

И сада: Прибежиште хришћана, помоћнице витланих страшним олујама, свесвета Дјево, не презри слугу твога (**или:** слушкињу твоју) кога невоље даве и који сада прибегава моћној заштити твојој.

Песма 9

Ирмос: Верни, једнодушно величајмо песмама Бога Логоса који је неисказаном мудрошћу дошао од Бога и неизрециво се нас ради оваплотио од Свете Дјеве, да обнови Адама, једењем страховито палог у трулеж.

Патње слуге твога (**или:** слушкиње твоје) од садашње невоље, његово силно и страшно кидање преобрази, Господару, и плач његов окрени на сталну радост, да би Те вером и љубављу непрестано величао.

Нека бескрајно мноштво мојих зала, Жалостиви, не победи твоје велико милосрђе, него уобичајеном твојом милошћу, преко нас вапије к Теби слуга твој (**или:** слушкиња твоја), спаси и избави нас, Христе, од сваке невоље, једини Многомилостиви.

Слава: Поштеди ме, Госпode, поштеди, када ми будеш судио, и не осуди ме на огањ, нити ме јарошћу својом покарај, моли Те, Христе, Дјева која Те је родила, мноштво Анђела, и збор Мученика.

И сада: Пресвета Дјево, са Бестелесним Служитељима, и свetim Анђелима, Апостолима, Пророцима, Мученицима, и свима

Преподобнима, молите јединог преблагот Бога да се избави од напасти слуга твој (или: слушкиња твоја).

Онда: Достојно је заиста славити Тебе, Богородицу, увек блажену и свebesпрекорну, и Матер Бога нашега. Часнију од Херувима и неупоредљиво славнију од Серафима, Тебе која си Бога-Реч непорочно родила, уистину Богородицу ми Те величамо.

Трисвето... **Затим:**

Све војске Анђела, Претечо Господњи, дванаесторице Апостола, сви Свети, сатворите са Богородицом молитву, да се спасемо.

Владичице и Мати избавитеља, прими молбу недостојних слугу твојих, да би посредовала код Онога кога си родила. О, Владарко света, буди посредница.

Онда јектенију у којој помиње болесника (види стр. 114).

Затим ујем из кандила, помазује болесника, и говори молитву:

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Оче свети, лекару душа и тела, који си послао јединородног Сина свог, Господа нашег Исуса Христа који исцељује сваку болест и од смрти избавља, исцели и слугу твога (или: слушкињу твоју) од његових телесних и душевних немоћи, и оживотвори га благодаћу Христа Твог: молитвама пресвете Владичице Богородице и Приснодјеве Марије; силом часног и животворног Крста; посредништвом чесних небесних Сила Бестелесних; чеснога славнога пророка, претече и крститеља Јована; светих славних и свехвалних Апостола; светих славних и добропобедних Мученика; преподобних и богоносних Отаца наших; светих исцелитеља и Бесребрника Козме и Дамјана, Кира и Јована, Пантелејмона и Ермолаја, Сампсона и Диомида, Фотија и Аниките; светих и праведних богородитеља Јоакима и Ане, и свих Светих. Јер си Ти извор исцелења, Боже наш, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и једносушним Твојим Духом, сада и увек и векове векова. Амин.

И отпуст.

МОЛИТВЕ,
то јест заклињање светог Василија Великог,
за оне који пате од демона, и на сваку немоћ

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Боже богова и Господе господа, творче огњених Чинова, и вешти Саздатељу Невештаствених Сила, Уметниче свега небеског и земаљског, кога нико од људи није видео, нити може видети; кога се боји и дршће сва твар; који си некада Архистратига, што се погордио и своје служење непослушношћу одбацио, на земљу збацио, и у мрачне дубине тартара отерао анђеле који су с њим отпали и демони постали, дај овоме заклињању, које се врши у страшно Име Твоје, да буде на страх овоме челнику зла и свима његовим пуковима који су заједно с њим отпали од вишње светлосности, и натерај га у бекство, и запрети њему и демонима његовим да сасвим отступе, да никакво зло не учине крштеној души, него да ови запечаћени приме силу моћи, да би ступали на змије и на скорпије и на сву силу вражију. Јер се пева и велича и од сваког живог бића са страхом слави свето Име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва друга, од истог Светитеља

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Заклињем тебе богохулног злоначелника, вођу непријатељске побуне, и самотворца зла. Заклињем тебе збаченог из вишње светлосности и у дубоку таму гурнутог због гордости. Заклињем тебе и сву палу силу која добровољно следује теби. Заклињем те, душе нечисти Богом Саваотом и свом војском Анђела Божјих, Адонаја, Елохима, Бога Сведржитеља, изиђи и отступи од слуге Божјег (**или:** од слушкиње Божје) (**име**). Заклињем те Богом који је све речју створио, и Господом нашим Исусом Христом, јединородним Сином његовим, који се пре векова родио од Њега на неисказан начин и бестрасно, који је саздао и видљиву и невидљиву твар, створио човека по лику своме, законом их најпре природно руководио, и додељивањем анђела чувао, во-

дом одозго потопио грех, и поднебесне бездане отворио, и безбожне дивове уништио, и кулу покварених срушио, и земљу содомску и гоморску огњем сумпорним испепелио, чега је сведок дим који се непрекидно пуши; који је море палицом раздвојио, и људе непоквашених ногу превео, и насилника фараона и богоборну војску безбожности занавек валовима потопио; који се у последње време на неизрецив начин оваплотио од Дјеве чисте, и печате чистоте читаве сачувао; који је благоизволео да крштењем спере нашу стародревну прљавштину, којом смо се путем греха опоганили. Заклињем те оним који се у Јордану крстио, и ознаку нам непролазности у води по благодати подарио; коме се Анђели и све Небеске Силе задивише гледајући оваплоћеног Бога како се понизио, када беспочетни Отац откри Синовље беспочетно рођење, и Светога Духа силазак, посведочивши јединство Тројице. Заклињем те оним који је ветру запретио, и буру на мору укротио, пук демона изгнао, и учинио да калом прогледају зенице очију слепима од рођења, и стародревно створење рода нашег обновио, и немима говор даровао, губаве исцељивао, и мртве из гробова васкрсавао, све до погребена са људима разговарао, и пакао васкрсењем опленио, и све човечанство учинио за смрт неосвојивим. Заклињем те Богом Сведржитељем који је богонадахнутим гласом људе надахнуо, и Апостолима сарађивао, и сву васељену побожношћу испунио, уплаши се, одлази, бежи, отступи, демоне нечисти и прљави, преисподњи, дубински, лажљиви, одвратни, видљиви бестидности ради, невидљиви лицемерства ради, ма где се налазио или отишао; или си сам Велзевул, или потреситељ, или змијолик, или зверолик, или као пара, или као дим, или као мушко или као женско, или као гмизавац, или као птица, или ноћно блебетало, или глув, или нем, или онај што изненадним нападом плаши, или онај што мучи, или онај што замке плете, или мори у сну, или у болести, или у немоћи, или онај што на смех голица, или онај што сластољубиве сузе изазива, или пожудни, или злосмрадни, или похотљиви, или сладострасни, или отровољубиви, или онај што залуђује пожудом, или онај што гата по звездама, или онај што гата по кућама, или бесрамни, или онај што потстиче на свабу, или нестални, или онај што се мења кад и месец, или онај што се управља према неком времену, или јутарњи, или подневни, или поноћни, или неке непогоде, или севања, или си случајно сусрео, или си од некога послан, или си изненада наишао, или у

мору, или у реци, или од земље, или од кладенца, или из урвине, или из јаме, или од језера, или из баре, или од вештаства, или од подземља, или од прљавштине, или из луга, или из шуме, или од дрвета, или од птице, или од грома, или од купатила, или од бање, или од гроба незнабожног, или од куда знамо или не знамо, или од познатих или непознатих крајева, и од непосећиваног места, – одвој се и склони се; застиди се лика руком Божјом сазданог и уобличеног; уплаши се подобија оваплоћеног Бога, и немој се сакрити у слуги Божјем (**или:** у слушкињи Божјој) (**име**); тебе чека гвоздени штап, и усијана пећ, и тартар, и шкргут зуба, одмазда за непослушност. Уплаши се, умукни, бежи, не враћај се, нити се скривај помоћу другог лукавства нечистих духова, него иди у земљу безводну, пусту, необраћену, на којој човек не живи, него је Бог једини надгледа, везујући све који опадају и нападају лик његов, и у оковима мрака предаје тартару на дугу ноћ и дан тебе Ђавола, кушача и проналазача свих зала. Јер је велики страх Божји, и велика слава Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва св. Јована Златоуста

Боже вечни, који си избавио род људски од робовања Ђаволу, избави слугу твога (**или:** слушкињу твоју) од сваког дејства духова нечистих; нареди злим и нечистим дусима и демонима да отступе од душе и тела слуге твога (**или:** слушкиње твоје) (**име**), и да не бораве нити се скривају у њему, него да у свето Име Твоје, и јединородног Сина Твог, и животворног Духа Твог, беже од створења руку твојих, да би, очистивши се од сваког деловања Ђаволског, поживео свето и праведно и побожно, удостојаван пречистих Тајни јединородног Сина Твог и Бога нашег, са којим си благословен и прослављен са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва друга, од истога Светитеља

Ти који си запретио свим нечистим дусима, и силом речи истерао легеона, јави се и сада преко јединородног Сина Твог ради створења које си саздао по лику твом, и отми га од насиља противниковог, да се, помилован и очишћен, присаједини светом стаду твом, и да се очува као живи храм Светога Ду-

ха, и божанских и пречистих Светиња, благодаћу и милосрђем и човекољубљем јединородног Сина Твог, са којим си благословен, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва трећа, од истога Светитеља

Привамо Те Владару Боже Сведржитељу, вишњи, необманљиви, мирни царе; призивамо Тебе Творца неба и земље, јер од Тебе произиђе и алфа и омега, почетак и крај; Ти даде људима на службу четвороножне и неразумне животиње, јер си их Ти потчинио, Господе; пружи руку своју силну, и мишицу своју узвишену и свету, и надгледањем посети ово створење твоје, и пошљи му анђела мира, анђела силна, чувара душе и тела, који ће запрети и отерати од њега сваког злог и нечистог демона, јер си Ти Господ једини вишњи Сведржитељ, благословен у векове векова. Амин.

Молитва четврта, од истога Светитеља

Ибожанствено, и свето, и велико, и страшно, и неподношљиво именоване и призиване чинимо да бисмо те прогнали, отпадниче; тако исто и претимо да бисмо те погубили, ђаволе. Бог свети, беспочетни, страшни, невидљиви по бићу, неупоредљиви по сили, и недокучљиви по Божанству, Цар славе, и Сведржитељ Владар, запрећује теби, ђаволе, Он који је речју све на диван начин из небића увео у биће, Он који ходи на крилима ветра. Запрећује теби, ђаволе, Господ који воду морску дозива и по лицу целе земље је разлива; име Му је Господ Сила. Запрећује теби, ђаволе, Господ коме са страхом служе и певају, коме се дрхшћући клањају и славе га безбројни небески Чинови Огњени и мноштво хорова анђелских и арханђелских. Запрећује теби, ђаволе, Господ кога окружују Силе, и страшни шестокрили и многооки Херувими и Серафими, који са два крила покривају лица своја, јер не могу да гледају у његово Божанство које се не може ни гледати ни испитивати; и са два крила покривају ноге своје, да их не би опалила неизрецива слава и недомисливо величанство његово; и са два крила лете, и небо испуњују усклицима својим: Свет, Свет, Свет је Господ Саваот, пуно је небо и земља славе његове. Запрећује теби, ђаволе, Господ Бог Логос који је из Очевог наручја сишао с неба и божанским, неизразивим и пречистим оваплоћењем од Свете Дјеве на не-

сказан начин јавио се свету, да би га спасао; и који је владарском силом својом збацио тебе с неба, и показао да си потпуно одбачен. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је мору рекао: умукни, престани! и оно по наређењу одмах престаде. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је пречистом пљувачком кал начинио, и слепоме од рођења очњи вид подарио. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је кћер старешине зборничког речју оживео, и удовичиног сина из уста смрти отео, и читава га и здрава мајци његовој даровао. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је, на удивљење многих, четвородневног Лазара васкрсао из мртвих неначета и неоштећена, као да није био умро. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је примањем приушака клетву уништио, и прободен копљем у пречиста ребра своја уклонио пламени мач са двери раја. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је убрисао сваку сузу са сваког лица тиме што је допустио да чесно лице Његово пљују. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је Крст учинио једином тврђавом и спасењем света, а падом твојим и свих твојих анђела. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је на Крсту повикао иза гласа, и завеса се у храму раздрла, и камење распало, и гробови се отворили, и од памтивека мртви устали. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је смрћу смрт умртвио и васкрсењем својим живот људима подарио. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је у ад сишао, и гробове његове испразнио, и све у њему оковане ослободио и себи дозвоао; кога, кад вратари ада видеше, претрнуше, и у агонији ада кријући се ишчезоше. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је из мртвих васкрсао, Христос Бог наш, и свима васкрсење своје даровао. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који се са славом узнео на небо Оцу своме и седи на престолу славе с десне стране Величине. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који ће опет доћи са славом на облацима небеским, са светим Анђелима својим, да суди живима и мртвима. Запрећује теби, Ђаволе, Господ који је припремио теби за вечно мучење огањ неугасиви, црва неуспављивог и таму најкрајњу. Запрећује теби, Ђаволе, Господ кога се све и сва боји и дршће од лица силе његове, јер је неподношљив гнев претње његове теби. Тај Господ запрећује теби, Ђаволе, страшним Именом Својим: препадни се, задрхти, уплаши се, отступи, нестани, бежи, ти, пали с неба, и с тобом сви зли дуси: сваки дух зли, дух нечистоте, дух неваљалства, дух ноћни и дневни, и подневни и вечерњи, дух поноћни, дух утварни, дух сусретни, или земни, или водени, или у дуби-

нама, или у барама, или у урвинама, или на раскршћима, у језерима или рекама, у домовима, у дворовима, и у купатилима, који иде из места у место, и квари, и мења ум људски: брзо се одвојте од створења Творца Христа Бога нашег, и удаљите се од слуге Божјег (или: од слушкиње Божје) (име), од ума, од душе, од срца, од утробе, од чула, и од свих удова његових да буде здрав и читав и слободан, познавалац свога Господара и Творца свих Бога, који скупља заблуделе, и даје им печат спасења рабањем и обнављањем у божанском крштењу, да би се удостојио пречистих и небесних страшних Тајни његових и присаједи-нио истинском стаду његовом, које пасе на зеленој паши и поји се на тихој води, и које палица Крста спасоносно и поуздано води у опроштај грехова и у живот вечни. Јер Њему приличи свака слава, част и обожавање и великолепност, са беспочетним Оцем његовим, и са пресветим и благим и животворним Духом његовим, сада и увек и у векове векова. Амин.

ПОРЕДАК ПРИЧЕШЋА БОЛЕСНИКА

Свештеник узима частицу Светих Тајни, ставља у путир, и налива мало вина, да би болесник могао лако примити Свето Причешће.

И почиње:

Благословен Бог наш. Царе небесни, Утешитељу, Душе Истине, који си свуда присутан и све испуњаваш, Ризнице добра и Животодавче, дођи и усели се у нас, и очисти нас од сваке нечистоте, и спаси, Благи, душе наше. Трисвето; Оче наш; Господе, помилуј (12 пута). Ходите, поклонимо се (трипут). Верујем у једнога Бога, Оца (Символ вере).

Господе, помилуј (40 пута).

Онда ову молитву:

Нека се свемилостиви Господ Бог смиљује на тебе. Нека Господ Исус Христос испуни све добре молбе твоје. Нека те свемоћни Господ избави од сваког искушења. Нека те Господ

науци. Нека те Господ уразуми. Нека ти Господ помогне. Нека те Господ спасе. Нека те Господ заштити. Нека те Господ сачува. Нека те Господ очисти. Нека те Господ испуни духовном радошћу. Нека Господ буде заштитник душе и тела твог. Нека ти Господ, као милосрдан и благи човекољубац, подари опроштај грехова. Господ Бог Исус Христос нека те помилује на дан Суда и нека те благослови у све дане живота твога. Јер Њему приличи свака слава, част и обожавање, са беспочетним Оцем његовим, и пресветим и благим и животворним Духом његовим, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва друга

Господе, знам да нисам достојан да под кров мој уђеш, у дом душе моје, јер је сва пушта и разорена, и нема у мени места достојног где би Ти главу склонио. Али пошто хоћеш да будеш са мном, ја Ти приступам уздајући се у твоје милосрђе. Заповеди да отворим двери својих недостојних уста, да бих се Тобом нахранио. Уђи у мене, и очисти ме од сваке телесне и душевне нечистоте. Буди ми помоћник и заштитник и удостој ме да станем с десне стране твоје, молитвама и мољењем пречисте Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије, и свих Светих који су Ти од памтивека угодили, јер си благословен занавек. Амин.

Молитва 3 (разрешна).

Владару Господе Исусе Христе, Спаситељу наш, који једини имаш власт отпуштати грехе, као благ и човекољубив Бог превиди све свесне и несвесне грехе слуге твог (**или:** слушкиње твоје) (**име**), и удостој га да без осуде прими пречисте Тајне твоје, не на муку нити на умножење грехова, него на очишћење душе и тела, и на заручење Царства твога, јер си Ти помоћ и сигуран заклон, и браник од свих противника, и очишћење грехова његових. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

И ако се болесник био исповедио пре овога, свештеник га одмах причешћује Светим Тајнама. Ако пак није, свештеник удаљује мало присутне и пита га за разне грехе, старајући се да га увери да ништа не сакрије или од стида не исповеди. И после исповести свештеник говори ову молитву:

Господе Боже наш, који си Петру и блудници сузама опростио грехе, и оправдао царника који је познао грехе своје,

прими исповест слуге твога (**или:** слушкиње твоје) (**име**), и као добар презри све грехе његове вољне и невољне, које Ти он учини речју или делом или помишљу. Јер Ти једини имаш власт отпуштати грехе, пошто си Бог милости и милосрђа, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим га причешћује говорећи молитву:

Верујем, Господе, и исповедам да си Ти заиста Христос, Син Бога Живога, који си дошао у свет да грешнике спасеш, од којих сам први ја. Још верујем да је ово само пречисто Тело твоје, и ова сама пречасна Крв твоја. Стога Ти се молим: помилуј ме, и опрости ми сагрешења моја, вољна и невољна, учињена речју и делом, свесно и несвесно, и удостој ме да се неосуђено причестим пречистим Тајнама твојим на отпуштење грехова и на живот вечни. Амин.

Прими ме данас, Сине Божји, за причасника Тајне Вечере твоје, јер нећу казати тајну непријатељима твојим, нити ћу Ти дати целив као Јуда, већ као разбојник исповедам Те: Помени ме, Господе, у Царству твоме.

После причешћа говори: Сада отпушташ слугу твога, Господе, по речи твојој у миру, јер видеше очи моје Спасење твоје, које си припремио пред лицем свих народа. Светлост да обасја незнабошце, и Славу народа твога Израиља.

Затим: Трисвето; Оче наш; Тропар дана.

Слава, Богородичан: Познасмо Бога који се из Тебе овапло-тио, Богородице Дјево; Њега моли да спасе душе наше.

И сада: Господе, молитвама свих Светих и Богородице, твој мир дај нам, и помилуј нас као једини Милосрдан.

И отпуст.

МОЛЕПСТВИЈЕ

Господу нашем Исусу Христу и пречистој
Богородици Мајци Господњој, при разлучењу
душе од тела сваког правоверног

Долази игуман, а световњаку његов духовни отац, и пита да ли је нека реч или дело по забраву или од стида, или нека пакост према брату остала неисповеђена или неопроштена. О свему томе треба да потанко пита и испита умирућег.

Онда почиње: Благословен Бог наш... Трисвето; по Оче наш: Господе, помилуј (12 пута). Ходите, поклонимо се... (трипут); Псалм 50 (стр. 27).

Канон молбени пресветој Богородици, са ирмосом на 6, од стране лица које се са душом растаје, и не може да говори. Глас 7.

Песма 1

Ирмос: По морском дну као по суву иђаше пешице Израиљ, и видећи гониоца Фараона где се дави клицаше: певајмо победничку песму Богу.

Припев: Пресвета Богородице, спаси нас.

Зли и мали дани моји, као кишне капље у летњој успарини, постепено ишчежавају већ, Владарко, спаси ме.

Твојом жалостивошћу и многим милосрђем твојим, Владичице, природно самилосна, стани уз мене у овај ужасни час, Помоћнице непобедива.

Душу моју сада обузима велики стах; неизразива је и мучна стрепња, када она треба да изађе из тела, Пречиста, утеши је.

Слава: Познато прибежиште грешних и смерних, Чиста; покажи према мени милост своју, и избави из демонских руку, јер ме опколише пси многи.

И сада: Ево време помоћи, ево време твоје заштите, Владарко, ево време за које сам дан и ноћ усрдно припадао к Теби и молио се.

Песма 3

Ирмос: Нема светога као што си Ти, Господе Боже наш, који си укрепио верне твоје, Добри, и утврдио их на камену исповедања твога.

Из далека назирући овај дан, Владарко, и замишљајући га увек као да је већ дошао, мољах се топлим сузама да ме не заборавиш.

Опколише ме мислени вуци урличући, и ишту да ме шчепају и растргну бесно; Ти, Чиста, зубе њихове и чељусти сломи, и спаси ме.

Пошто ми је орган говора потпуно малаксао, и језик се завезао, и глас изгубио, молим Ти се у скрушености срца: Спаситељко моја, спаси ме.

Слава: Са висине велике славе своје приклони к мени ухо твоје, Мајко Христа Бога мог, и услиши, Блага, последње уздисаје, и пружи ми руку.

И сада: Немој одвратити од мене обилну милост твоју, нити затворити човекољубиво срце твоје, Чиста; него стани уз мене сада, и сети ме се у час судни.

Песма 4

Ирмос: Христос је моја сила, Бог и Господ, чесна Црква богодолично пева кличући, од чистог разума у Господу празнујући.

Примајући скрушеност срца мог, Блага, бујицом суза мојих опери сада грехе моје. У Теби је сва нада моја, Блага, еда би ме на неки начин избавила страшних огњених мука, јер си Ти извор благодати, Богородице.

Свебеспрекорна Владичице, Ти си непостидно и непогрешно прибежиште свима који су у невољама; Ти ми буди заштитница у час Суда.

Раширивши пречисте и свечесне руке своје, као свештена голубија крила, покриј ме, Владичице, њиховим окриљем и сенком.

Слава: Удостој ме, Богородице, да одлазећи са земље несметано прођем поред ваздушног владара, насилника и мучитеља, који стоји на страшним путевима и изненадно истражује сваку реч.

И сада: Ето, Владичице, сусрете ме страх кога сам се и бојао; ето, захвати ме велика борба; буди ми у њој помоћница, на до спасења мога.

Песма 5

Ирмос: Душе оних који Ти се с љубављу моле, Благи, озари божанском светлошћу својом, молим Ти се, да би знали Тебе, Реч Божју, истинитог Бога, који позива из мрака греховнога.

Не заборави ме, Блага, нити одврати лице своје од мене, слуге твога (**или:** слушкиње твоје), него ме услиши, јер сам у невољи, и почуј душу моју, и избави је.

Сродници моји по телу, и браћо и пријатељи по духу, и обични познаници, плачите, уздишите, тугујте, јер се ево сада одвајам од вас.

Сада нигде избавитеља, и заиста никаквог помоћника. Ти ми помози, Владичице, да не бих, као беспомоћан човек, био прикљештен рукама непријатеља мојих.

Слава: Свети моји Анђели, ушавши станите пред судиштем Христовим, и преклонивши своја духовна колена, завапите Му са плачем: Творче свих, смилуј се на дело руку твојих, Благи, и не одбаци га.

И сада: Поклонивши се Господарици и пречистој Мајци Бога мога, помолите се, да и Она преклони колена с вама, и приволи Га на милост, јер ће као мајка и хранитељка бити услишена.

Песма 6

Ирмос: Гледајући море живота, узбуркано буром искушења, ја сам прибегао твоме тихом пристаништу и вапијем Ти: изведи из пропасти живот мој, Многомилостиви.

Усне моје ћуте, и језик не говори, али срце збори, јер док га огањ уништења сатире изнутра, оно пламти и дозива Те, Дјево, неисказаним дозивањем.

Погледај одозго на мене, Мати Божија, и милостиво ме са-слушај сада, и посети ме, да бих, видевши Те, изашао из тела радујући се.

Неподношљиву мuku и тегобу причињава ми кидање веза и растављање целокупног телесног састава, склопљеног природним законима.

Слава: Свештеним и чесним рукама светих Анђела пренеси ме, Владичице, да, покривен њиховим крилима, не бих видео одвратни, смрдљиви и мрачни лик демона.

И сада: Свечесна палато Божја, удостоји ме небеске духовне палате, запаливши светим јелејем милости твоје моју угашену и утуљену свећу.

Кондак, глас 6.

Душо моја, душо моја, устани, што спаваш? крај се приближује, и ти треба да се спремиш: прени се дакле, да би те поштедео Христос Бог који је свуда и све испуњава.

Икос:

Видећи Христово лечилиште отвореним и здравље које се из њега лије Адаму, баво пострадавши би рањен, и подносећи муке довикну својим пријатељима: шта ћу да чиним са сином Маријиним? убија ме Витлејемљанин који је свуда и све испуњава.

Песма 7

Ирмос: Анђео учини те пећ даде росу светим Младићима, а заповест Божја палећи Халдејце убеди мучитеља да узвикне: благословен си, Боже отаца наших.

Ноћ смрти, мрачна и без месечине, сугиже ме неспремног, и препуштајући ме неприпрењеног томе дугом и страшном путу, нека ми милост твоја, Владичице, буде сапутник.

Ето сви дани моји пробоше заиста у сујети, као што се пише, и године моје брзо, а ваистину горке замке смрти, које ме стежу, предухитрише моју душу.

Нека мноштво грехова мојих не надвлада твоје обилно милосрђе, Владичице, него нека ме опколи милост твоја и нека покрије сва безакоња моја.

Слава: Они што има да ме одведу одавде наилазе са свих страна, а душа моја одлаже и плаши се, јер је сва узнемирена. Утеши је, Чиста, појавом својом.

И сада: Не набох, Владарко, никога ко би са мном у невољи туговао или ме тешио; јер ме сви пријатељи и знанци напустише сада; но, Надо моја, Ти ме немој никако напустити.

Песма 8

Ирмос: Светима си из пламена росу извео, и жртву праведникову водом спалио, јер све што хоћеш, Христе, чиниш. Тебе величамо кроза све векове.

Као човекољубива Мати човекољупца Бога, погледај тихим и милостивим оком када се душа моја одваја од тела, да бих Те кроза све векове славио, света Богородице.

Удостоји ме, света Богородице, да избегнем пукове бестелесних варвара, и ваздушне бездане прелетим, и на небеса узићем, да бих Те вавек славио.

Света Богородице, која си родила Господа Сведржитеља, отерај далеко од мене светодршца-управитеља горких митарстава када треба да скончам, да бих Те увек славио.

Слава: Сети ме се, света Богородице, када сви буду васкрсли при великој последњој труби за страшни и ужасни суд.

И сада: Узвишена палато Владара Христа, пославши ми одозго благодат своју, предусретни ме сада у дан невоље, да бих Те славио кроза све векове, света Богородице.

Песма 9

Ирмос: Људима је немогуће Бога видети, на Њега не смеју ни чиновни Анђелски гледати; но кроз Тебе, Свечиста, јави се људима Логос оваплоћени. Њега величајући, ми Те са небеским војскама славио као блажену.

О, како ћу угледати Невидљивог? Како ћу поднети то ужасно виђење? Како ћу се усудити да очи отворим? Како ћу

смети да видим Господа Бога мога, кога нисам од младости престајао да стално врећам?

Света Дјевице, Богородице, милосрдно погледај на моје смирење, примивши ово моје умилно и последње мољење, и похитај да ме избавиш мучилачког огња вечног.

Душа моја, која је свете храмове оскрнавила, напуштајући и прљави храм телесни, моли Тебе, Божји свечесни храм, Дјевице Дјево Мати, да избегне таму најкрајњу и горење у свирепом паклу.

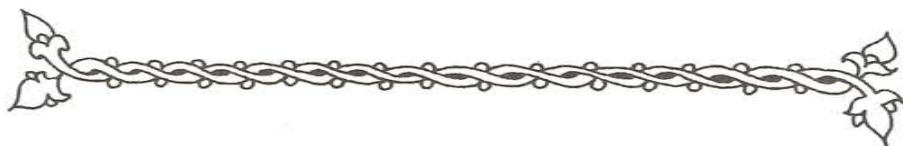
Слава: Гледајући блиски крај живота свог, и помишљајући на душу своју – радионицу срамних мисли и дела, Свечиста, стреле савести ме жестоко решетају; но Ти, смилувавши се, буди ми заштитница.

И сада: Син нам се даде за милост, син Божји, и Цар Анђела, Превечни, поставши човек од чисте утробе твоје; Њега умилостиви, Дјевице, према страсној души мојој коју сада чупају из јадног тела мог.

Онда: Достојно је заиста блаженом звати Тебе, Богородицу, увек блажену и пренепорочну и Матер Бога нашега. Часнију од Херувима и неупоредиво славнију од Серафима, Тебе што Бога-Реч непорочно роди, уистину Богородицу ми Те величамо.

Молитва коју свештеник чита на исход душе:

Владару Господе Сведржитељу, Оче Господа нашег Исуса Христа, који желиш да се сви људи спасу и добу у познање истине; који не желиш смрти грешника него да се обрати и жив буде, молимо Те и преклињемо, душу слуге твога (**или:** слушкиње твоје) (**име**) разреши од свих уза, и од сваке клетве ослободи, опрости му грехе, оне од младости, свесне и несвесне, оне од дела и речи, исповећене, или од заборава или од стида сакриване, јер си Ти једини који разрешује свезане и подиже уништене; Ти си нада безнадежних; Ти можеш отпуштати грехе свакоме човеку који се у Тебе узда. О, човекољубиви Господе, заповеди да се разреши од телесних и греховних уза, и прими у мир душу овог слуге твог (**или:** ове слушкиње твоје) (**име**), и упокој је у вечним обитељима са Светима твојим. Благодаћу јединородног Сина Твог, Господа и Оца и Спаситеља нашег Исуса Христа, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛЕПСТВИЈЕ ЗА РАЗЛУЧЕЊЕ ДУШЕ ОД ТЕЛА када се човек дуго мучи

Свештеник почиње: Благословен Бог наш... Трисвето; Пресвета Тројице; Оче наш; Јер је твоје царство... Господе помилуј (12 пута). Ходите, поклонимо се... (трипут).

И ове псалме: 70:

Боже, похитај да ме избавиш, Господе, да ми помогнеш! Нек се постиде и посраме који траже душу моју! Нек уступе натраг, и осрамоте се који ми зло желе! Са стидом нек се врате натраг који ми говоре: ха! ха! Нек се тјеше и веселе тобом који траже тебе, и који љубе спасење твоје, нека једнако говоре: велик је Бог! А ја сам ништ и убог, Боже, похитај к мени! ти си помоћ моја и избавитељ мој, Господе, не часи!

И 143:

Господе, услиши молитву моју, прими мољење моје по истини својој, услиши ме по правди својој. И не иди на суд са слугом својим, јер се не ће оправдати пред тобом нико жив. Непријатељ гони душу моју, гази у прах живот мој, посађује ме у мрак, као давно помрле. Трне у мени дух мој, нестаје у мени срца мојега. Помињем дане старе, пребрајам све послове твоје, размишљам о дјелима руку твојих. Пружам к теби руке своје; душа је моја као суха земља пред тобом. Похитај, услиши ме; Господе, нестаје духа мојега, немој одвратити лица својега од мене; јер ћу бити као они који одлазе у гроб. Рано ми јави милост своју, јер се у тебе уздам. Покажи ми пут, којим да идем, јер к теби подижем душу своју. Избави ме од непријатеља мојих, Господе, к теби притјечем. Научи ме творити вољу твоју, јер си ти Бог мој; дух твој благи нека ме води по стази правој. Имена ради својега, Господе, оживи ме, по правди својој изведи из мuke душу моју. И по милости својој истријеби непријатеље моје, и погуби све који муче душу моју, јер сам твој слуга.

Слава, и сада: Аلیلуја.

И Псалам 50: Помилуј ме Боже... (стр. 27).
И канон, глас 6.

Песма 1

Ирмос: По морском дну као по суву иђаше пешице Израилъ, и видећи гониоца Фараона где се дави, клицаше: певајмо победничку песму Богу.

Припев: Помилуј ме, Боже, помилуј ме.

Ходите, скупите се сви који сте побожно живели у животу, и плачите над душом која се отуђила од славе Божије и врло ревностно служила гнусним демонима.

Ето све време мога живота прође као дим, и већ добоше Анђели послани од Бога, немилостиво тражећи душу моју несрећну.

Слава: Ево добоше многи зли дуси, држећи списак мојих грехова, и силно вичу тражећи дрско душу моју потиштену.

И сада: Ко ме ћу завапити? Ко ће примити мој плач од бола и уздахе срца? Једино Ти, Свебеспрекорна, Чиста, надо хришћана и свих грешника.

Песма 3

Ирмос: Нема светога као што си Ти, Господе Боже наш, који си укрепио верне твоје, Добри, и утврдио их на камену исповедања твога.

Добри моји пријатељи и познаници, зашто не оплакујете, некада из срца и душе вољеног пријатеља и брата, а сада туђег Богу и свима вама?

Мила моја браћо, гледајући моја грешна дела, по правди карана, молите Христа Бога свих, да ми буде милостив.

Слава: Сећајући се, мили, мога пријатељства према вама, молите Христа да погледа на мене несрећна, лишена живота и мучена.

И сада: Пригни ухо своје к мени, Мајко Бога мог; са велике висине славе своје, Блага, чуј последње јецаје, и пружи ми руку.

Песма 4

Ирмос: Христос је моја сила, Бог и Господ, чесна Црква богодолично пева кличући, од чистога разума у Господу празнујући.

Тешко мени блудном (**или:** блудној), тешко мени кукавном (**или:** кукавној), јер пружам руке к пријатељима мојим, и сузе из очију проливам, али нико да се сажали на мене.

За душу моју настаде најопаснија битка, и упирући очи к светлим Анђелима Божјим, вапијем: оставите ме да још мало поживим! – али нико да ме чује.

Слава: Тугујте због мене, кукајте нада мном, скупови Анђела и сви христољубиви људи, јер се немилостиво душа моја разлучује од тела.

И сада: Владичице, Владичице, помилуј сада душу збуњену, која у Теби гледа једину заштиту, и не допусти, Блага, да будем предан демонима.

Песма 5

Ирмос: Душе оних који Ти се с љубављу моле, Благи, озари божанском светлошћу својом, молим Ти се, да би знали Тебе, Реч Божју, истинитог Бога, који позива из мрака греховнога.

Излиј на мене светлост духовну, да Те бар мало видим, Христе, пошто Те више нећу видети, јер облак демона нападе изненада на мене, и тама гнусних дела мојих покри ме.

Помозите сви, мили, који се показасте немилосрдни према мени несрећном и кукавном, јер када бисте сви једногласно завапили моме Господару, избавили бисте ме таме.

Слава: Помози, велики војводи Божји Михаило, поглавару Анђела, јер нећу више призивати свето име твоје да ми помажеш, јер умукоше усне моје и завеза се језик мој.

И сада: Помози и Ти, нескверна чиста Мајко Христа мог и Бога, јер кукавац, због грехова мојих, нећу више видети лик твој, јер се угаси светлост моја и ноћ ме покри.

Песма 6

Ирмос: Гледајући море живота, узбуркано буром искушења, ја сам прибегао твоме тихом пристаништу и вапијем Ти: изведи из пропасти живот мој, Многомилостиви.

Пригните к мени ухо своје, браћо моја, и кротко саслушајте кратку повест кукавних речи, и не пречујте, и сви ћете примити награду од Господа.

Ево, сада се душа с муком разлучује од јадног тела мог. Не мојте тело моје сахранити у земљу, оставите га несахрањено да би пси појели срце моје.

Слава: Када душа моја буде вргнута у вечне муке, каква ми је корист од тога што ћете ви опевати тело моје, јер није достојно, него га одвуците и баците псима.

И сада: Можда ће мимопролазници, видећи где пси развлаче кости, потресени, завапити од душе: помози, Владичице, души јадног тела овог.

Песма 7

Ирмос: Анђео учини те пећ даде росу светим Младићима, а заповест Божја палећи Халдејце убеди мучитеља да узвикне: благословен си, Боже отаца наших.

Ево, наваливши, изненада свирепо отргоше од тела несрећну душу, и одводе је судији грозном и страшном. Не заборавите, мили, да ми чините помен, као што сам вам говорио.

Смилујте се на мене, свесвети Анђели Бога Сведржитеља, и избавите од свих митарстава злих, јер немам добра дела да их противставим злим делима мојим.

Слава: Када узићете, свесвети моји Анђели, да пред судиште Христово станете, преклонивши колена завапите Му са плачем: Творче свих, смилуј се на дело руку твојих, Добри, и не одгурни од себе.

И сада: Приклонивши се Владарки и пречистој Мајци Бога мог, помолите се да се заједно с вама преклони и Њега на милост склони, јер ће услишена бити пошто му је Мајка и хранитељка.

Песма 8

Ирмос: Светима си из пламена росу извео, и жртву праведникову водом спалио, јер све што хоћеш, Христе, чиниш. Тебе величамо кроза све векове.

Сви крајеви земље уздахните сада нада мнош јадним, и плачите са мнош, јер одозго дође страшна одлука, да ми се руке свежу и ноге одузму.

Сав у недоумици, ја уздишући горко, Теби вапијем чувару живота мог кукавног: види муку моју од вечних окова, и не престај да се молиш за мене.

Слава: Пошто сам предат демонима, и они ме силом вуку у дубину пакла, знам да ме сада сви заборавише, али ти ме се сети, Анђелу Господњи!

И сада: Мајко Христа мога, како си ме заборавила? како ниси умилостивила Онога што крв источи из ребара да спасе оне што создаде? Авај мени, како се затвори милосрђе Христа мога!

Песма 9

Ирмос: Људима је немогуће Бога видети, на Њега не смеју ни чиновни Анђелски гледати; но кроз Тебе, свечиста, јави се људима Логос оваплоћени. Њега величајући, ми Те са небеским војскама славимо као блажену.

Бога нећу више споменути, јер се у паклу не спомиње Господ, него ћу страшном тамом покривен (**или:** покривена) седети, очекујући васкрсење свих људи, да бих, осуђен, био вргнут у огањ.

Бог ме неће више споменути, ни мноштво Анђела, сабор Арханђела, Пророка, скуп Апостола, и мноштво Мученика и свих Праведника; сам (**или:** сама) ћу трпети зла која сакупих.

Слава: Плачите нада мног сада и кукајте, дубино пакла и бездно и црве и тартаре; све муке јецајте нада мног, јер сам једини (**или:** једина) ја бедник доведен, и вама предат (**или:** предата), да се горко мучим.

И сада: Мајко Божја, погледај у бездан, види душу предату мукама на мучење, и преклонивши колена заплачи, да се смиљује ради твојих молитава Онај што је крв своју дао за мене, и да ме позове.

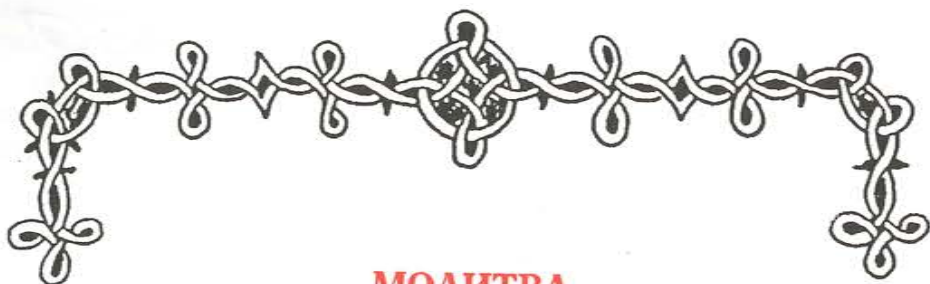

Господу се помолимо. Господе, помиљуј.

Господе Боже наш, Ти си неисказаном мудрошћу својом саздао човека, и од праха га уобличио, изгледом и лепотом украсио као скупочено небеско благо, за славословље и красоту славе твоје и царства, да би га боголикошћу и богоподобношћу обдарио. Али пошто заповест твоју наруши, примивши лик и не сачувавши, и да због тога зло не би постало бесмртно, Ти си човекољубиво наредио да се он разреши, и као Бог Отац, Ти си својом божанском вољом удесио да се ова нераскидљива веза раскине, и да се тело и душа растану: тело да се врати у оно од чега је састављено, а душа да се пресели онамо, где има да буде све до општега васкрсења. Тога ради молимо се Теби, беспочетном и бесмртном Оцу, јединородном Сину Твом и прсветом Духу Твом, да разреши од тела (**име**) ради упокојења; и ако се свесно или несвесно огреши о твоју доброту, или под свештеничком клетвом би, или своје родитеље увреди, или заклетву наруши, или у сањарије демонске и враџбине гнусне паде, завишћу лукавог демона, молимо твоју неисказану доброту, опрости му (**или: јој**). О, Владару Господе Боже, услиши у овај час мене грешног и недостојног слугу твог, и разреши слугу твога (**или: слушкињу твоју**) (**име**) од ових неподношљивих мука и љуте бољке, и упокој га где су духови праведних. Јер си Ти покој душа и тела наших, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА за душу сүбену

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Владару Господе Боже наш Сведржитељу, који желиш да се сви људи спасу и добу у познање истине; који не желиш смрти грешника него да се обрати и жив буде, молимо Те и преклињемо, душу слуге твога (**или:** слушкиње твоје) раздреши од свих уза, и од сваке клетве ослободи, јер си Ти једини који раздрешује сvezане и подиже оборене; Ти си нада безнадежних; нареди, дакле, Господару, да се раздреши у миру душа слуге твога (**или:** слушкиње твоје), и да се упокоји у вечним насељима твојим са свима светима твојим, преко јединородног Сина Твог, са којим си благословен, и са пресветим и благим и животворним Духом Твојим, сада и увек и у векове векова. Амин.

И отпуст.

ОПЕЛО НАД ЛАИКОМ ХРИШЋАНИНОМ

Када премине неко од православних, сродници одмах зову свештеника. Кад дође у кућу где лежи тело уснулога, свештеник с епитрахилом, кади тело покојника и присутне, и почиње:

Благословен Бог наш; Свети Боже; Пресвета Тројице; Оче наш... Јер је твоје царство.

И одмах поју ове тропаре, глас 4.

Са дусима преминулих праведника упокој, Спасе, душу слуге твога (**или:** слушкиње твоје), чувајући је у блаженом животу који је у Тебе, Човекољупче!

У почивалишту твоме, Господе, где почивају сви твоји Светитељи, упокој и душу слуге твога, јер си Ти једини човекољубац.

Слава: Ти си Бог који је сишао у ад, и ослободио окова сужње; сам и душу слуге твог упокој, Спаситељу.

И сада: Једина чиста и непорочна Дјево, која си Бога безсемено родила, моли да се спасе душа слуге твога.

Затим јектенију:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (**трипут**).

Још се молимо за упокојење душе уснулог слуге Божјег (**или:** слушкиње Божје), (**име**), и да му се опрости сваки грех вољни и невољни.

Господе, помилуј (**трипут**).

Да Господ Бог настани душу његову где праведници блаженствују.

Господе, помилуј (трипут).

Милост Божју, царство небеско, и опроштај грехова његових, молимо од Христа, бесмртног Цара и Бога нашега.

Подај, Господе.

Свештеник:

Боже духова и свакога тела, који си смрт сатро и ђавола победио, и живот свету твоме даровао; Ти сам, Господе, упокој душу уснулог слуге твога (или: слушкиње твоје) (име), у месту светлом, у месту цветном, у месту одмора, одакле одбеже бол, туга и уздисање. Сваки грех што је учинио речју, или делом, или мишљу Ти му као благ и човекољубив Бог опрости, јер нема човека да живи а да не греши. Ти си једини без греха; правда је твоја правда вечна, и реч је твоја истина.

Јер си Ти васкрсење, и живот, и покој уснулог слуге твога, (име), Христe Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и свесветим и благим и животворним твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Премудрост.

Часнију од Херувима и неупоредиво славнију од Серафима, Тебе што Бога-Реч непорочно роди, ваистину Богородицу ми Те величамо.

И отпуст: Васкрсли из мртвих Христос истинити Бог наш, који има власт над живима и мртвима, молитвама пречисте Матере своје, светих славних и свехвалних Апостола, преподобних и богоносних Отаца наших, и свих Светих својих, нека душу престављеног од нас слуге свог (или: слушкиње своје) (име) у насељима Светих настани, у наручју Авраама упокоји, и са Праведнима уврсти, и нас помилује и спасе као благ и човекољубив.

Када све буде готово за исход, свештеник започиње: Благословен Бог наш...

И узевши тело уснулога, и са страхом и сваким умилењем певајући: Свети Боже... одлазимо у храм. Свештеници иду испред за Крстом са свећама, ђакон са кадионицом, а сродници и народ за ковчегом.

Кад се дође у храм, тело се ставља обично у паперту, или у сам храм.

Затим се чита Псалом 91:

Који живи у помоћи Вишњег, настаниће се под окриљем Бога небескога. Рећи ће Господу: ти си заштитник мој, и прибежиште моје, Бог мој, у кога се уздам. Он ће те избавити од замке ловачке, и од речи збунљиве. Плећима својим осениће те, и под крилима његовим заклонићеш се; штитом ће те оградити истина његова. Нећеш се бојати страха ноћне, стреле која лети дању, ствари што иде по мраку, несреће подневнога демона. Пашће поред тебе хиљада, и десет хиљада с десне стране теби, а теби се неће приближити. Али ћеш гледати очима својим, и видећеш плату грешницима. Јер си ти, Господе нада моја! Вишњег си изабрао за уточиште своје. Неће те задесити зло, нити ће се рана дотаћи тела твог. Јер ће анђелима својим заповедити за тебе, да те чувају на свима путевима твојим. На руке ће те узети, да како не заплеш о камен ногом својом. На аспиду и на змију наступаћеш, и газићеш лава и змаја. Зато што се поуздао у мене, избавићу га; заклонићу га јер је познао име моје. Викнуће ме и услишићу га; с њим сам у невољи, избавићу га и прославићу га. Дуга живота испунићу га, и показаћу му спасење своје.

Слава; И сада. Алилуја, алилуја, алилуја, слава Теби, Боже (трипут).

И затим певају вишим гласом:

Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

Непорочни су за пут: Алилуја.

И пева се прва статија Непорочних (Псалом 119.)

На крају сваког стиха певамо: Алилуја. Глас 6

Блажени који су непорочни на путу, који ходе у закону Господњем: Алилуја. Блажени који испитују откривења Његова, свим срцем траже Га: Алилуја.

И остало из 1. статије Псалма 119 до ст. 72. Слава: Алилуја. **И сада:** Алилуја.

Бакон: Опет и опет у миру, Господу се помолимо.

Господе, помилуј.

Још се молимо за упокојење душе уснулог слуге Божјег (**или:** слушкиње Божје) (**име**), и да му се опрости сваки грех вољни и невољни.

Господе, помилуј (трипут).

Да Господ Бог настани душу његову где праведници блаженствују.

Господе, помилуј (трипут).

Милост Божју, Царство небеско, и опроштај грехова његових, молимо у Христа, бесмртнога Цара и Бога нашега.

Подај, Господе.

Господу се помолимо.

Господе, помилуј.

Јер си Ти васкрсење, и живот, и покој, уснулог слуге твог, (или: слушкиње твоје) (име), Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и свесветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И затим другу статију, глас 5. (од ст. 73-131).

На крају сваког стиха говоримо: Помилуј слугу твога (или: слушкињу твоју).

Певачи почињу: Заповести твоје..

Помилуј слугу твога!

Руке твоје створише ме и научише ме; уразуми ме, и научићу се заповестима твојим.

Који се Тебе боје, видеће ме, и обрадоваће се што се уздам у речи твоје.

И остало из 2. статије Псалма 119 до ст. 131, и по завршетку: Слава: Помилуј слугу твога. И сада: Помилуј слугу твога.

Онда: Мала заупокојена јектенија.

И затим трећу статију, глас 3.

Име твоје: Алилуја!

Певачи певају:

Погледај ме и смилуј се на ме, као што чинише онима који љубе име твоје. Алилуја.

Стопе моје упути по речи твојој, и нека никакво безакоње не овлада мноме. Алилуја.

И тако редом до краја псалма 119.

И по завршетку одмах:

Благословен си, Господе, научи ме наредбама твојим.

абор Светитеља пронађе извор живота и врата раја; ја сам изгубљена овца, да бих покајањем пронашао пут, позови ме, Спасе, и спаси ме.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама твојим.

Светитељи, који сте проповедали Јагње Божје, и били заклани као јагањци, и прешли у живот нестварив и вечни, Њега, Мученици, молите усрдно, да нам опрости дугове.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама твојим.

Сви ви који сте ишли уским тужним путем, у животу Крст као јарам носили, и за Мног ишли вером: Ходите, уживајте почести и небеске венце које сам вам припремио.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама твојим.

Слика сам неизрециве твоје славе, иако носим ране грехова; смилуј се, Господару, на своје створење, и очисти својим милосрђем; и дај ми жељену отаџбину, чинећи ме опет житељем раја.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама твојим.

Ти који си ме некада саздао из небића, и почаствовао твојим божанским ликом, а због прекршаја заповести опет вратио у земљу из које сам узет, врати ме богосличности, да се у првобитну лепоту обучем.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама твојим.

Упокој, Боже слугу твога (или: слушкињу твоју), и смести га у рај, где хорови Светитеља, Господе, и праведници сијају као звезде; упокој уснулог слугу твог, не гледећи ни на какве грехе његове.

Слава: Троструку светлост Једнога Божанства побожно певајмо кличући: свет јеси, Оче беспочетни, сабеспочетни Сине, и божанствени Душе! просвети нас који Ти вером служимо, и избави од вечнога огња.

И сада: Радуј се Чиста, која си родила Бога телом на спасење свију, и којом род људски нађе спасење; да бисмо Тобом нашли рај, Богородице чиста, благословена.

Алилуја, алилуја, алилуја, слава Теби, Боже (трипут).

Онда јектенија, као претходно:

Опет и опет у миру Господу се помолимо...

По возгласу пева се тропар, глас 5.

Упокој, Спасе наш, с Праведницима слугу твога (или: слушкињу твоју), и настани га у дворима твојим, као што је писано, не гледећи као Добар на сагрешења његова, вољна и невољна, и сва у знању и незнању учињена, Човекољупче!

Слава, и сада:

Христе Боже који си из Дјеве засијао свету, и преко Ње нас показао као синове светлости, помилуј нас!

Онда Псалам 50: Помилуј ме, Боже... (стр. 27).

И канон, глас 6. (Теофанов).

Песма 1

Ирмос: По морском дну као по суву ибаше пешице Израиљ, и видећи гониоца Фараона где се дави, клицаше: певајмо Богу победничку песму.

Припев: Упокој, Господе, душу преминулог слуге твог (**или:** слушкиње твоје).

У небеским дворима једнако Те моле храбри Мученици, Христе, удостој да добије вечна блага овај верни кога си са земље преселио.

Пошто си створио све, Ти си саздао мене човека, биће у коме је измешана ништавност са узвишеношћу. Стога душу слуге твога, Спасе, упокој.

Слава: У почетку си ме одредио за житеља и обрађивача раја; а када сам заповест твоју нарушио, Ти си ме истерао. Стога душу слуге твога, Спасе, упокој.

И сада, Богородичан: Онај што је некада од ребра створио нашу праматер Еву, облачи се, Пречиста, из чисте утробе твоје у тело, којим Он разори силу смрти.

Песма 3

Ирмос: Нема светога као што си Ти, Господе Боже наш, који си укрепио верне твоје, Добри, и утврдио их на камену исповедања твога.

Законито пострадаше твоји Мученици, Животодавче, и украсивши се венцем победа, усрдно дају вечно избављење преминуломе вернику.

Пошто си најпре многим чудесима и знамењима подучио мене заблуделог, Ти си, као жалостив, напослетку понизио Себе и, потраживши, нашао ме и спасао.

Слава: Оправдавши вером и благодаћу, Благи, онога што је из света пролазне трулежности прешао к Теби, удостој га да радосно живи у вечним насељима.

И сада, Богородичан: Нема беспрекорне као што си Ти, пречиста Богомајко, јер си једина зачала у утроби вечнога Бога истинитога, који разори силу смрти.

Бакон: Опет и опет...

Сједален:

Ваистину је све и сва таштина, а живот је сенка и сан; јер се узалуд мете сваки човек, као што рече Свето Писмо: Када цео свет стечемо, онда ћемо се у гроб настанити, где су заједно цареви и просјаци. Зато, Христе Боже, упокој престављеног слугу твог (**или:** слушкињу твоју), као Човекољубац.

Слава; и сада: Свесвета Богородице, за време живота мога не остави ме, људском старању не повери ме, него ме сама заштити, и помилуј ме.

Песма 4

Ирмос: Христос је моја сила, Бог и Господ, чесна Црква богородично пева кличући, од чистога разума у Господу празнујући.

Објављујући велико познање мудрости, и савршену доброту у даровима, Господару, Ти си хорове Мученика сјединио са хоровима Анђела.

Престављенога Теби, Христе, удостој да добије неисказану славу твоју где је обиталиште оних што се веселе и глас чистога радовања.

Слава: Овога који пева божанску силу твоју, овога кога си узео са земље, прими, чинећи га чедом светлости, разгонећи маглу греха, Многомилостиви.

И сада, Богородичан: Тебе красоту Јаковљеву, пречисти сасуд, свесепрекорни храм, ковчег свесвети, децствено место светиње, изабрао је Господ.

Песма 5

Ирмос: Душе оних који Ти се с љубављу моле, Благи, озари божанском светлошћу својом, молим Ти се, да би знали Тебе, реч Божју, истинитог Бога, који позива из мрака греховнога.

Мученици, који прослављеном Богу принесоше себе као свету жртву паљеницу и као првину људске природе, непрестано посредују за наше спасење.

Господе, уснулог верног слугу твог удостој боравка на небу и својих дарова, избављајући га од грехова.

Слава: Милосрдни, који си једини Живототворац по природи и уистини неистражљива пучина доброте, Ти преминулога удостој царства твог, једини Бесмртни.

И сада, Богородичан: Владичице, од Тебе се роди Снага и Песма свету, и поставши спасење пропалих, избавља од паклених сила оне што Те са вером славе.

Песма 6

Ирмос: Гледајући море живота, узбуркано буром искушења, ја сам прибегао твоме тихом пристаништу и вапијем Ти; изведи из пропасти живот мој, Многомилостиви.

Прикован на Крсту, привукао си себи хорове Мученика који подражавају твоје страдање, Благи. Стога Ти се молимо: упокој сада Теби престављенога.

Када са неисказаном славом својом будеш на облацима дошао да извршиш Страшни Суд над целим светом, Избавитељу, допусти да Те радосно сретне верни слуга твој кога си са земље примио.

Слава: Ти си извор живота, Господе, и божанским човештвом избављаш оковане, уведи у сладосни рај слугу твога који се вером Теби пресели.

И сада, Богородичан: Преступивши божанску заповест Божју ми се у земљу повратисмо, а Тобом, Дјево, са земље на небо се узнесосмо, стресавши са себе трулеж смрти.

Бакон: Опет и опет...

Са светима упокој, Христе, душу слуге твога (**или:** слушкиње твоје), где нема болести, ни жалости, ни уздисања, но где је живот бесконачни.

Икос:

Једини си Ти, Господе, бесмртан; који си створио и саздао човека; а ми смо земни, од земље саздани, и у исту земљу ћемо отићи, као што си Ти, Створитељ мој, заповедио и рекао ми: „Земља си, и у земљу ћеш отићи“ куда сви ми људи одлазимо. Али си Ти исти, Спасе наш, рекао да ко у Тебе верује, ако и умре живеће, и васкрснућеш га у последњи дан. Стога са надом васкрсења, уместо надгробног ридања, певамо Ти песму: Алилуја.

Песма 7

Ирмос: Анђео учини те пећ даде росу светим Младићима, а заповест Божја палећи Халдејце убеди мучитеља да узвикне: благословен си, Боже отаца наших.

Избављени твојом крвљу од првога греха, а окропивши се својом крвљу, Мученици јасно изображавају твоје заклање: благословен си, Боже отаца наших.

Свеживотворна Речи, Христе, Ти си умртно дрску смрт, а сада прими у вери уснулог, који пева и говори; благословен си, Боже отаца наших.

Слава: Свебожанствени Владару, Ти си мене човека божанским дахом одушетворио; удостој престављеног Царства твог, Спасе, да би Ти певао: благословен си Боже отаца наших.

И сада, Богородичан: Свебеспрекорна, Ти си постала узвишенија од сваке твари зачевши Бога, који развали врата смрти и сломи преворнице. Стога Те ми верни, Чиста, као Богоматер величамо.

Песма 8

Ирмос: Светима си из пламена росу извео, и жртву праведникову водом спалио, јер све што хоћеш, Христе, чиниш. Тебе величамо кроза све векове.

Показавши силне подвиге, украсисте се венцима победе, Мученици Христови многострадални, кличући: Тебе величамо, Христе, вавек.

Верне који су на свештен начин напустили живот и к Теби Господу прешли, прими као милосрдан, кротко им дајући покој, јер Те величају, Христе, кроза све векове.

Слава: Благоизволи, Спасе, да се сада настане у земљи кротких сви досад уснули, оправдавши их вером у Тебе и благодаћу, да би Те величали кроза све векове.

И сада, Богородичан: Сви Те славимо, Свблажена, јер си родила Бога реч, уистини Блаженог, који нас ради постаде тело; Њега величамо кроза све векове.

Песма 9

Ирмос: Људима је немогуће Бога видети, на Њега не смеју ни чиновни Анђелски гледати; но кроз Тебе, Свечиста, јави се Људима Логос оваплоћени. Њега величајући, ми Те са небеским војскама славимо као блажену.

Хорове Мученика нада окрепи и љубави твојој са жаром упутити, прасликујући тиме унапред заиста ненарушиви покој будући; удостој, Благо, да њега добије и овај верни што се преста-вио.

Благоизволи, Христе, да блиставу божанску светлост добије овај што се у вери преста-вио, дарујући му, као једини Милостив, одмор у наручју Авраамовом, и удостојавајући га вечнога блаженства.

Слава: Пошто си по природи добар и милосрдан, и љубитељ милости, и бездан самилости, Спаситељу, смести где сија твоја светлост овога кога си узео из овог места невоље и сенке смрти.

И сада, Богородичан: Чиста, Тебе знамо као свету сеницу и ковчег и таблицу закона и благодати, јер се Тобом подари опроштај оправданима крвљу Оваплоћенога из утробе твоје, Свбеспрекорна.

Бакон: Опет и опет...

Самогласне Јована Дамаскина:

Глас 1.

Која то сладост живота остаје нетакнута тугом? Која то слава на земљи оста непроменљива? Све је од сенке слабије, све је

од снова варљивије; у трен ока, и смрт све ово узима. Него, у светлости, Христе, лица твога, и у наслађењу лепотом твојом, упокој кога (или: коју) си изабрао, као Човекољубац.

Глас 2.

Авај мени, какву борбу има душа када се одваја од тела! Авај, колико тада плаче, и нема ко да се смилује на њу. К Анђелима подижући очи, узалуд се моли; к људима пружајући руке, нема ко да јој помогне. Зато, мила моја браћо, сетивши се краткоће живота нашег, молимо од Христа покој престављеном, и душама нашим велику милост.

Глас 3.

Таштина је све људско што после смрти не остаје; не остаје богатство, нити прати слава; јер кад смрт наиђе, све се то уништи. Стога завапимо Христу бесмртном: престављенога од нас упокој, где је обиталиште свих који се веселе.

Глас 4.

Где је приврженост свету? Где је маштање о пролазноме? Где је злато и сребро? Где је мноштво слугу и вреве? Све је прах, све пепео, све сенка. Но хајдете, завапимо Бесмртном Цару: Господе, вечних твојих добара удостој престављеног (или: престављену) од нас, дарујући му (или: јој) покој у неостаривом блаженству твоме.

Глас 5.

Опоменух се пророка који вапије: „Ја сам земља и пепео". И опет размотрих у гробовима, и видех кости обнажене, и рекох: па ко је цар, или војник, или богаташ, или просјак, или праведник, или грешник? Но с праведнима упокој, Господе, слугу твога.

Глас 6.

Творацка твоја заповест би ми почетак и темељ бића; јер Ти желећи да ме од видљиве и невидљиве природе живог начиниш, тело си моје саздао од земље, а душу си ми дао твојим божан-

ским животворним удахнућем. Зато, Христе Творче наш, слугу твога (**или:** слушкињу твоју) упокој у крају живих и у насељима праведних.

Глас 7.

Створивши у почетку човека по својој слици и прилици, Ти си га поставио у рај да влада твојим тварима; али преварен за вишћу ђавола, он окуси од плода, поставши нарушилац заповести твојих. Стога си га, Господе, осудио да се врати опет у земљу, од које је узет, и да моли покој.

Глас 8.

Плачем и ридам кад помислим на смрт и видим у гробовима нашу, по слици Божјој саздану, лепоту где лежи без облика, без славе, без изгледа. О чуда! Каква се то тајна догоди с нама? Како се предадосмо трулежи? Како се присајединисмо смрти? Ваистину, као што је писано, по заповести Бога који даје покој престављеноме (**или:** престављеној).

Блажена, глас 6.

Помени нас, Господе, када доћеш у Царство своје.

Блажени сиромашни духом, јер је њихово Царство небеско.

Блажени који плачу, јер ће се утешити.

Блажени кротки, јер ће наследити земљу.

Блажени гладни и жедни правде, јер ће се наситити.

Блажени милостиви, јер ће бити помиловани.

Разбојника, Христе, који Ти је на крсту завапио: „Помени мене“, Ти си покајањем учинио житељем раја; удостој тога и мене недостојнога.

Блажени чисти срцем, јер ће Бога видети.

Ти који владаш животом и смрћу, упокој у насељима светих кога (**или:** коју) си узео из привременог живота; и сети ме се, Господе, када доћеш у Царство своје.

Блажени миротворци, јер ће се синови Божји назвати.

Ти који господариш душама и телима, у чијој је руци дисање наше, утеха ожалашћених, упокој у насеобини праведних слугу твога кога си сада преселио.

Блажени прогнани правде ради, јер је њихово Царство небеско.

Нека те Христос упокоји у крају живих, и нека ти рајска врата отвори, и покаже те житељем Царства, и да ти опроштај свих грехова које си учинио у животу, Христољупче (или: Христољубитељко).

Блажени сте ако вас узасрамоте и успрогоне и реку на вас свакојаке рђаве речи лажући, мене ради.

Поћимо и видећемо у гробовима да су кости људске наге, храна црвима, и смрад, и познајмо шта је богатство, лепота, снага и красота!

Радуйте се и веселите се, јер је велика плата ваша на небеси-ма.

Чујмо шта објављује Сведржитељ: тешко онима што ишту да виде страшни дан Господњи! јер је он тама и јер све и сва у огњу испробава.

Слава: Беспочетном и рођењем и происхођењем, поклањам се родившем Оцу, славим Сина рођенога, певам сапросијавшег Оцу и Сину, Духа Светога.

И сада: Како из твојих дојки точиш млеко, Дјево? Како храниш Хранитеља творевине. То зна Онај који је жедним људима источио из камена воду, потоке вода жедноме народу, као што је писано.

Затим Бакон говори: Пазимо!

Свештеник: Мир свима.

Онда певају прокимен, глас 6.

Блажен је пут којим данас идеш, душо, јер ти је припремљено место покоја.

Стих: К Теби ћу, Господе, завапити, Боже мој.

Бакон: Премудрост.

Читач: Читање из Посланице Солуњанима Светога Апостола Павла (Зачало 270. 1 Сол.4, 13-17).

Браћо, нећемо пак, да вам буде непознато шта је са онима који су уснули, да не бисте туговали као они који немају наде. Јер ако верујемо да Исус умрије и васкрсе, тако ће Бог оне који су уснули у Исусу довести с Њим. Јер вам ово казујемо ријечју Господњом да ми који будемо живи о доласку Господњем, нећемо претећи оне који су уснули. Јер ће сам Господ са запов-

јешћу, гласом арханђела и са трубом Божјом, сићи с неба, и прво ће мртви у Христу васкрснути.

Свештеник: Мир теби.

Алилуја, глас 6.

Стих: Блажен кога си изабрао и примио, Господе.

Премудрост, право стојмо, чујмо свето Еванђеље. Мир свима.

Читање светог Еванђеља од Јована (Зачало 16. Јн. 5, 24-30).

Рече Господ присутним Јеврејима: Заиста, заиста вам кажем: Ко моју ријеч слуша и вјерује Ономе који ме је послао, има живот вјечни, и не долази на суд, него је прешао из смрти у живот. Заиста, заиста вам кажем: да долази час, и већ је настао, када ће мртви чути глас Сина Божијега, и чувши га оживјети. Јер као што Отац има живот у себи, тако даде и Сину да има живот у себи; И даде му власт да суди, јер је Син Човјечији. Не чудите се томе, јер долази час у који ће сви који су у гробовима чути глас Сина Божијега. И изићи ће они који су чинили добро у васкрсење живота, а који су чинили зло у васкрсење суда. Ја не могу ништа чинити сам од себе.

Бакон: Заупокојену јектенију: Помилуј нас, Боже...

По јектенији, најстарији свештеник, или архијереј ако служи, прилази близу покојника и говори молитву: Боже духова... Уз њега то чине и остали свештеници. Треба знати, да кад год Бакон говори јектенију, свештеник на кога је ред, док Бакон говори јектенију, чита тајно у себи молитву: Боже духова..., а гласно изговара: Јер си Ти васкрсење и живот...

После возгласа настаје целивање.

И певамо ове стихире. Глас 2. Подобан.

Приђите, браћо, последњи целив дајмо покојнику (или: покојници), благодарећи Бога; јер он напусти своје сроднике и ка гробу хита; не брине се више о таштим стварима, и о многонапаћеном телу. Где су сада сродници и пријатељи? Ево, растајемо се: помолимо се Господу да га упокоји.

Какав растанак, о браћо? какав плач? какво ридане у овој часу? Приђите, целивајте овога што је до мало пре био с нама, јер се гробу предаје, каменом покрива, у таму улази, с мртвима се сахрањује, и од свих сродника и пријатеља сада се растаје. Помолимо се Господу да га упокоји.

Сада се руши житејско злославље таштине. Јер дух напусти обиталиште, бласто поцрне, сасуд се разби, безгласан, неосетљив,

мртав, непокретан. Помолимо се Господу да вечни покој подари овоме кога сада испраћамо гробу.

Шта је наш живот? Уистини као цвет, и дим, и јутарња роса. Приђите дакле, загледајмо у гробове добро: Где је телесна лепота? Где младост? Где су очи, и облик телесни? Све је као трава свенуло, све је нестало. Ходите, зато, припаднимо Христу са сузама.

Велики је плач и ридане, велико уздисање и мука растанак душе, ад и погибао; привременни живот – пролазна сенка, варљив сан; труд живота земаљског – неблагоприятно маштање. Побегнимо, стога, далеко од сваког земаљског греха, да бисмо наследили небо.

Гледајући пред собом мртваца, замислимо сви свој смртни час: јер овај одлази са земље као дим, прецвета као цвет, покошен као трава, покровом увијен, земљом покривен; којег остављајући невидљива, помолимо се Христу да му дарује вечни покој.

Приђите, потомци Адамови, погледајмо на земљи распрострањеног како напушта сву красоту лица нашег, расточеног у гробу гнојем, црвима, прогутаног тамом, покривеног земљом; којег остављајући невидљива, помолимо се Христу да му дарује вечни покој.

Када страшни анђели силом отржу душу од тела, она заборава све сроднике и познанике, и брине се како ће предстати суду за све таште и бедне телесне ствари. Ходите, стога, преклињући Судију, помолимо се сви да јој Господ прости оно што је учинила.

Ходите, браћо, погледајмо у гробу пепео и прах из кога смо саздани; куда сада идемо? а шта бесмо? ко је убог, или богат? или ко је господар? ко ли слободњак? и зар нису сви пепео? Лепота лица истругле, и сав цвет младости сасуши смрт.

Све сласти и славе овога живота заиста су таштина и трулеж! Јер сви ишчезавамо, сви умиремо: и цареви и кнежеви, судије и насилници, богати и сиромаси, и сва природа људска; јер се сада суновраћају у гробове они што беху у животу. Помолимо се да их Господ упокоји.

Сада се показују непокретни сви органи тела који до мало пре беху покретни; сви су укочени, мртви, неосетљиви: очи

ишчилеше, ноге се свезаше, руке замреше, и слух с њима, језик умуче, гробу се предају. Ваистину је таштина све људско.

Спасавај оне што се на Тебе надају, Мајко незалазног Сунца, Богородице. Молимо Ти се, молитвама својим умоли преблагога Бога да упокоји сада престављеног где се духови праведних одмарају; покажи га, Свебеспрекорна, као наследника божанских добара у дворима праведних, у вечни спомен.

Слава; глас 6.

Гледајући ме где лежим безгласан и бездахан, плачите надамно, браћо и пријатељи, сродници и познаници, јер јуче разговарах с вама, и изненада наиђе на мене страшни час смрти. Но приђите сви што ме волите, и целивајте ме последњим целивом, јер нећу више с вама ходити, ни разговарати: одлазим Судији у кога нема пристрасности: пред Њим заједно стоје слуга и господар, цар и војник, богаташ и просјак, сви су једнаки; јер ће се сваки од својих дела или прославити или постидети. Но молим све и преклињем, молите се непрестано Христу Богу за мене, да по гресима мојим не будем одведен у место мучења, него да ме настани где је светлост живота.

И сада; Богородичан, глас исти:

Упокој, Христе, уснулога слугу твога, молитвама Мајке Твоје, и Претече твога, Апостола, Пророка, Јерараха, Преподобних и Праведних, и свих Светих.

Онда: Трисвето; Пресвета Тројице; Оче наш...

Затим: Са дусима преминулих праведника...

Бакон: Помилуј нас, Боже... Боже духова...

И отпуст:

Васкрсли из мртвих, Христос истинити Бог наш, молитвама пречисте своје Матере, светих славних и свехвалних Апостола, преподобних и богоносних Отаца наших, и свих Светих, нека душу слуге свог (**или:** слушкиње своје) (**име**) који се од нас представио, у насељима Праведних настани, у наручју Авраама упокоји, и са Праведнима уврсти, а нас помилује и спасе, као добар и човекољубив.

Народ: Амин.

Архијереј, или најстарији свештеник, говори:

Вечан ти спомен, достојни (**или:** достојна) блаженства и вечног спомена, брате наш (**или:** сестро наша) (**трипут**).

Сви певају: Вечни спомен (**трипут**).

А архијереј, ако је присутан, или свештеник, чита гласно опроштајну молитву:

Господ Исус Христос, Бог наш, који је својим светим Ученицима и Апостолима дао божанске заповести да везују и опраштају грехе палима, и од којих и ми примисмо власт да то исто чинимо: Он нека ти, чедо духовно, опрости све што си вољно или невољно учинио (или: учинила) у овом животу, сада и увек и у векове векова. Амин.

И тако узевши тело одлазимо гробу, напред иду свештеници певајући: Свети Боже... а за њима народ.

Онда: Пресвета Тројице; Оче наш... Са дусима преминулих... и на крају отпуст, и: Вечни спомен.

И спуштају тело у гроб. Архијереј, или свештеник, узевши лопатом земљу, крстолико је баца на тело, говорећи:

Господња је земља, и што је на њој; васељена, и сви што живе у њој.

И затим прелива јелејем из кандила тело, или сипа пепео из кадионице.

И тако се гроб затвара док се пева: Христос васкрсе из мртвих...

ОПЕЛО ДЕЧЈЕ*

Пошто свештеник благослови, певачи певају Псалам 91: Који живи у помоћи Вишњег... (стр. 142). И затим: Алилуја, глас 8. Стих: Блажен кога си изабрао. Стих: И спомен је његов из нараштаја у нараштај. Трисвето; и по Оче наш: Јер је твоје царство.

Онда: тропар, глас 8:

Једини Творче који дубоком мудрошћу све човекољубиво уређујеш, и свима дајеш оно што је корисно, упокој, Господе, душу детета твога, јер у Тебе наду положи, Творца и Саздатеља и Бога нашега.

Слава; и сада, Богородичан:

Тебе имамо и као тврђаву, и као пристаниште, и као драгу молитвеницу Богу кога си родила, Богородице невенчана, верних спасење.

Затим псалам 50:

Помилуј ме, Боже... (стр. 27).

После тога канон заупокојни над преминулим дететом.

Глас 8.

* Ово се опело свршава над децом која нису напунила седму годину. Дете се за упок спрема онако исто као што је изложено за световне људе.

Песма 1

Ирмос: Прешавши воду као копно, и побегавши од египатског зла, Израиљац клицаше: избавитељу и Богу нашем појмо!

Припев: Господе, упокој дете.

Ти си телом осиротео, Речи Божја, и изволео да без промене постанеш дете, молимо Те, спусти у наручје Авраамово дете које си примио.

Ти који си пре свих векова, појавио си се као дете; и као добар обећао си деци своје царство; уведи у њега и ово дете.

Слава: Примио си, Христе Спаситељу, невино дете пре но што је окусило земаљске сласти, удостојавајући га као човекољубив вечних добара.

И сада: Ти што си на неизрецив начин родила Свемудрост и Реч Очеви, исцели свирепу болест душе моје, и утишај бол срца.

Песма 3

Ирмос: Небеског свода врхотворче Господе, и Цркве градитељу, Ти ме утврди у љубави твојој, крају жеља, тврђаво верних, једини Човекољупче.

Припев: Господе, упокој дете.

Свесавршена Речи, који си се јавио као савршено дете, превео си к себи неодрасло дете. Упокој га, Једини Човекољупче, са свима Праведницима што су Ти угодили.

Молимо Те, Милостиви, учини заједничарем вечних добара непокварено дете, које си Ти, пре но што је окусило животне сласти преселио божанском заповешћу својом.

Слава: Пречисто дете које си по свом нахођењу, Спаситељу, преселио, учини заједничарем небеских двораца, и светлога покоја, и пресветог скупа Светих, Господе.

И сада: Лишен свега, пречиста Владарко, прибегавам твојој и јединој заштити, помози ми, јер се веома обогатих гресима а сав осиротех у врлинама.

Онда ирмос: Небеског свода...

И после ирмоса свештеник говори ову јектенију:

Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Још се молимо за упокојење блаженога детета (име), и да га по своје нелажном обећању удостоји свога небеског царства.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Да Господ Бог наш смести дух његов где сви праведници блаженствују.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Милост Божју, царство небеско, и упокојење са Светима, молимо за њега и за себе у Христа бесмртног Цара и Бога нашег.

Народ: Подај, Господе.

Свештеник: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Господе Исусе Христе Боже наш, Ти си обећао дати царство небеско, рођенима од воде и Духа и у невином животу Теби преставаљенима, и још си рекао: „Пустите децу нека долазе к мени, јер је таквих царство небеско“, стога Те смирено молимо, даруј, по твоје нелажном обећању, наслеђе царства твога сада од нас преставаљеном слуги твоје невином детету (име), а нас удостој да без порока проживимо и хришћански завршимо живот, и да се настанимо у небеским дворима са свима Светима твојим.

И гласно: Јер си Ти васкрсење, живот и покој свим слугама твојим, и сада преставаљеноме слуги твоје детету (име), Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда тропар: глас 6.

Ваистину је све таштина, а живот је сенка и сан; јер се узалуд мете сваки човек, као што рече Свето писмо: Када цео свет стечемо, онда ћемо се у гроб настанити где су заједно цареви и просјаци, старци и деца. Стога Христе Боже, упокој преминуло дете као Човекољубац.

Песма 4

Ирмос: Господе, чух тајну твога домостроја спасења, разумех дела твоја и прославих Твоје Божанство.

Припев: Господе, упокој дете.

Не оплакујмо децу, него најбоље ридајмо над собом, јер стално грешимо, да бисмо се избавили пакла.

Лишио си, Господе, дете земаљских наслада; као правосудан, удостоји га небесних блага.

Слава: Ваистину блажено дете, Онај што те са земље примио, показује те као житеља раја и придружује те сабору Светих.

И сада: Сви ми просвећени знамо Те Свечиста, као Богородицу јер си родила Сунце правде, Приснодјево.

Песма 5

Ирмос: Зашто си ме одгурнула од лица твога, Светлости Незалазна, те ме је бедника покрила тама нечувена? Но обрати ме, и к светлости заповести твојих управи ноге моје, молим се.

Припев: Господе, упокој дете.

Праведним судом твојим Ти си, као млади цвет пре него што се потпуно расцветао откинуо, дете које си узео, Господе. Но Ти га, Речи, уведи у божански врт вечних добара, и посади.

Мач смрти наиђе, о блажени! и као младу границу посече тебе који ниси окусио сласти живота. Но ево, Христос ти отвара небеска врата, придружјујући те, као милостив, Избранима.

Слава: Не плачите за мношвом, јер не учиних ништа достојно оплакивања, довикује преминуло дете, него, сродници и пријатељи, оплакујте стално себе саме што грешите, да не бисте допали мука.

И сада: Очајавам за себе када на многа дела своја гледам; а када ум мој помисли на Тебе, Богомајко, која си надумно родила Господа, ја се разблажим надом, јер Тебе као једину заштиту имамо.

Песма 6

Ирмос: Излићу молитву ка Господу, и Њему ћу казати туге моје, јер се душа моја испуни зала и живот се мој приближи аду, и молим се као Јона: Боже, изведи ме из трулежи.

Припев: Господе, упокој дете.

Као дете био си метнут у јасле, и био узет на руке од Старца, Ти који дајеш обличје деци у утроби, и превео си ово дете к

животу пре но што је потпуно одрасло; стога Те са захвалношћу славимо.

Рекао си, Речи, Апостолима: пустите децу нека долазе к мени, јер се царство моје даје онима који су таквога духа. Дете дакле, премештено к Теби, удостој светлости своје.

Слава: Твоје дете лишио си земаљских блага, да би га учинио заједничарем својих небеских блага, јер није нарушило божанску заповест твоју. Славимо неизмерну дубину судова твојих, Благи.

И сада: Девице, Тебе имамо као прибежиште и свесавршено спасење душама, и утеху у невољама; и светлошћу се твојом увек радујемо; њоме нас и сада, Владарко, спасавај од страсти и опасности.

Онда ирмос: Излићу молитву... **И после ирмоса говори свештеник јектенију горенаписану и молитву (види стр. 159).**

Затим кондак, глас 8.

Са светима упокој, Христе, душу детета Твога, где нема болести ни жалости, ни уздисања, но где је живот бесконачни.

Икос: Једини си Ти Господе, бесмртан; који си створио и саздао човека; а ми земни, од земље саздани, и у исту земљу ћемо отићи, као што си Ти, Створитељ мој, заповедио и рекао ми: „Земља си, и у земљу ћеш отићи“ куда сви ми људи одлазимо. Али си Ти исти, Спасе наш, рекао да ко у Тебе верује, ако и умре живеће, и васкрснућеш га у последњи дан. Стога са надом васкрсења, уместо надгробног ридања, певамо Ти песму: Алилуја.

И ове икосе:

Ништа није од мајке самилосније, ништа није од оца тронутије, јер им се срце кида, када децу одавде испраћају. Велика је жалост срца њиховог ради деце, нарочито када су благоречива, сећајући се речи њихових са песмом: Алилуја.

Често пута се пред гробом ударају у груди и говоре: о сине мој и чедо преслатко, не чујеш ли мајку своју где збори? Ево и утробе која те носила. Зашто не говориш, као што си нам говорио? Но тако ћутиш и не говориш с нама: Алилуја.

Боже, Боже, Ти си ме позвао; буди сада утеха дому моме, јер је тамо велики плач; сви су упирали очи у мене, био сам им

јединац. Но Ти који си се родио од Мајке Дјеве, утеши тугу моје мајке и ороси срце мога оца; кроз ово: Алилуја.

Онда опет кондак, глас 8. Са светима упокој...

Песма 7

Ирмос: Некада у Вавилону младићи, који беху дошли из Јудеје, вером тројичном угасише пламен пећни, појући: благословен си, Боже отаца.

Припев: Господе, упокој дете.

Милосрдни, као човекољубив запиши у књизи спасених дете своје, да би радујући се клицало моћи славе твоје: благословен си.

Светлошћу лица твога, Речи, просвети дете своје које Ти се сада у незрело доба са вером преставило, и кличе Ти: Господе Боже, благословен си.

Слава: Одлазак твој сада жалости оне што те воле, а теби заиста доноси радост и весеље, јер ћеш, дете, наследити живот вечни.

И сада: Види тугу моју, Дјево, коју изазва у мени мноштво зала мојих, и пре но што скончам ублажи је материнским молитвама да се Бог смилује на ме.

Песма 8

Ирмос: Халдејски мучитељ бесно у жеже пећ седмоструко за Побожне; но видевши их спасене бољом силом, он клицаше Творцу и Избавитељу: Младићи – благословите, свештеници – запевајте, људи – величајте у све векове.

Припев: Господе, упокој дете.

У наручју Авраама, у насељима покоја где је радост оних што свагда празнују, у местима одмора где је вода жива, сместиће те Христос, који је дететовао ради нас што Му непрестано певамо: прослављајте га свештеници, величајте Га људи у све векове.

Твој незаборавни одлазак заиста нас много ожалости и расплака, јер си напустио земљу и родитељско наручје пре но што си окусио радости живота, али Авраамово наручје примиће те као дете чисто од сваке прљавштине.

Слава: Што оплакујете мене, дете које се преставило? – невидљиво говори покојниче, јер не заслужујем оплакивање: деци је одређена радост свих Праведника који нису учинили дела, достојна оплакивања. Јер Христу певају: прослављајте Га свештеници, величајте Га људи у све векове.

И сада: Притеци ми у помоћ, Богородице, чуј молитву моју, и избави ме страшне осуде, мучног испитивања, таме и огња, и шкргута зуба, и демонске навале, и сваке беде, надо безнадежних, животе очајних.

Песма 9

Ирмос: Небо се препаде, и сви се крајеви земље удивише: јер Бог се јави људима телесно, и утроба твоја постаде пространија од неба. Стога Тебе Богородице величају вођства Анђела и људи.

Припев: Господе, упокој дете.

Христе, Ти си дететовао не променивши се; и на Крсту си висио добровољно; и на материнске си патње Родитељке своје погледао, олакшај тугу и тешку патњу верујућих родитеља умрлог детета, да бисмо славили моћ твоју.

Ти си, Свещаре, послао с висине, и узео блажено дете, као чисту птицу, Господару, у небеска гнезда, спасао си дух његов од различних замки, и духовима Праведних придружио, на слабујући га царством твојим.

Слава: Речи Божја, деци која нису ништа учинила дао си небеско насеље: јер си тако благоволео, Благи, да међу њих уврстиш твоје створење које сада долази к Теби; сам олакшај патњу родитељима као свемилостив и човекољубив.

И сада: Оком срца стално гледам у Тебе, која се матерински молиш своме Сину, јер Тебе певам, Свечиста: утишај страсти душе моје, изазови зору покајања у мени, Девице, и просвети ме светлошћу твојом.

Онда мала јектенија.

И егзапостилар:

Сада се упокојих, и обретох велику олакшицу, јер се преместих из трулежи и преселих у живот. Господе, слава Ти.

И народ то исто.

Стих: Човек је као цвет пољски, дани су његови као трава.

Стих: Јер дух одлази из њега, и он престаје да постоји.

Стих: Али Истина Господња остаје занавек.

И на сваки стих егзапостилар.

Онда: Слава; и сада:

Сада изабрах Богомајку Девицу, јер се од Ње роди Христос, избавитељ свију. Господе, слава Ти.

Свештеник: Јер си свет, Боже наш, и у светима почиваш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин. И пева: Свети Боже...

Прокимен, глас 6.

Блажен је пут којим ћеш данас поћи, душо; јер ти је спремно место одмора.

Стих: Врати се, душо моја, у покој твој.

Читање из посланице Коринћанима светог апостола Павла:

Апостол: Одељак 162: (Кор. 15, 39-46).

Браћо, није свако тијело исто тијело, него је друго тијело човјечије, а друго тијело животињско, а друго рибље а друго птичије. И постоје тјелеса небеска и тјелеса земаљска; али је друга слава небеских, а друга земаљских. Друга је слава сунца, а друга слава мјесеца, и друга слава звијезда; јер се звијезда од звијезде разликује у слави. Тако и васкрсеније мртвих: сије се у распаљивости, устаје у нераспаљивости. Сије се у бесчашћу, устаје у слави; сије се у немоћи, устаје у сили. Сије се тијело душевно, устаје тијело духовно. Постоји тијело душевно и постоји тијело духовно. Тако је и написано: Први човјек Адам постаде душа жива, а последњи Адам дух који оживљује. Али није прво духовно, него душевно, потом духовно.

Стих: Блажен је онај кога си Ти изабрао и узео Господе.

Стих: Душа његова настаниће се међу блаженима.

Читање светог Еванђеља од Јована:

Еванђеље, одељак 21: (Јн. 6, 35-39).

Рече Господ присутним Јеврејима: Ја сам хљеб живота; који мени долази неће огладњети, и који у мене верује неће никад ожедњети. Него вам рекох: и видјели сте ме, и не вјерујете. Све што ми даје Отац мени ће доћи; и онога који долази мени нећу истјерати напоље. Јер сам сишао с неба не да творим вољу своју, него вољу Оца, који ме посла. А ово је воља Оца који ме по-

сла, да све што ми је дао ништа од тога не изгубим, него да то васкрснем у последњи дан.

И одмах настаје последње целивање, а певачи певају ове стихире; глас 8.

О чедо моје, ко неће оплакивати твој тужни одлазак из овог живота? Као неодрасло дете из мајчиног загрљаја, сада као птичица брзо си одлетео, и к Творцу свих одбегао. О чедо, ко неће заплакати гледајући твоје светло лице како вене, до малочас као ружа нежна.

О ко неће зајецати, чедо моје, и с плачем нарицати за твојом милом лепотом и за красотом живота твога? Јер као лаба која не оставља трага, тако си се брзо изгубио из очију наших. Ходите, пријатељи моји, сродници и ближњи, целивајмо га заједно, испраћајући га гробу.

Смрт деци је одмор, јер не починише житејска зла, и покоју приспеше, и небеском радосћу радују се у Авраамовом наручју. И сада се заједно веселе са божанским хоровима свете деце, и са вером ликују, јер отидоше чиста из грехољубиве трулежи.

Слава, глас 6.

У мукy се Адам извргну што окуси с дрвета у Едему, када змија отров избљува, јер тиме уђе свеопшта смрт која прождире човека. Но Господар дође, победи змију, и подари нам покој. Стога завапимо к Њему: поштеди, Спаситељу, и са Светима твојим упокој онога кога си узео као Човекољубац.

И сада: Богородице Дјево, Ти си преображај уцвељених, ослобођење болних, спасавај град и људе, Ти, мире зараћених, тишино буром витланих, једина заштито верних.

Онда: Трисвето; Пресвета Тројице; Оче наш; Јер је твоје царство...

Затим тропари:

Са дусима преминулих праведника...(стр. 141).

Лектенија и молитва (стр. 141).

Бакон: Премудрост.

Народ: Часнију од Херувима и неупоредиво славнију од Серафима, Тебе што Бога-Реч непорочно роди, у истину Богородицу, ми Те величамо.

Слава и сада: Господе, помилуј (трипут). Благослови.

И свештеник врши овај отпуст:

Христе истинити Боже наш, Ти си васкрсао из мртвих и владаш живима и мртвима, молитвама пресвете Твоје Матере, и свих Светих твојих, душу од нас преставаљеног детета **(име)** сме-сти у насељима Светих, и придружи Праведницима, као благ и човекољубив.

После отпуста свештеник говори:

Вечан ти спомен, достојно блаженства и вечног спомена, де-те **(име)**.

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник говори ову молитву:

Господе, Ти чуваш децу у овом животу, и у будућем веку спремио си им ширину, Авраамово наручје, и према чистоти анђелска светозарна места, у којима бораве духови Праведних, Ти сам, Господе Христе, прими с миром душу слуге твога дете-та **(име)**. Јер си Ти рекао: „Пустите децу нека долазе к мени, јер је таквих царство небеско“. Јер Теби приличи свака слава, част и обожавање, са Оцем и Светим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И узевши тело одлазе гробу, напред иду свештеници, бакон и сав клир, и певају: Свети Боже...

Пошто се тело спусти у гроб, најстарији свештеник, узевши лопату баца земљу у гроб говорећи:

Господња је земља, и што је на њој; васељена, и сви што живе у њој.

И одлазе благодарећи Бога.

ОПЕЛО УСНУЛИХ НА ВАСКРС И ТОКОМ СВЕТЛЕ НЕДЕЉЕ

Пошто с клирицима дође у кућу где лежи тело уснулога, свештеник у епитрахилу и фелону окади тело, и почиње:

Благословен Бог наш свагда, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник пева тропаре:

Христос васкрсе из мртвих, смрт смрћу уништи, и свима у гробовима живот дарова (трипут).

Затим народ пева: Христос васкрсе... (трипут).

Свештеник говори стихове:

Стих 1: Нека васкрсне Бог и разаспу се непријатељи његови, и нека беже од лица његова сви који Га мрзе.

- Христос васкрсе...

Стих 2: Као што ишчезава дим нека ишчезну, као што се топи восак на домаку огња.

- Христос васкрсе...

Стих 3: Тако нека изгину грешници од лица Божија, а праведници нек се развеселе...

- Христос васкрсе...

Стих 4: Ово је дан који створи Господ, обрадујмо се и узвеселимо се у њему.

- Христос васкрсе...

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу.

- Христос васкрсе...

И сада и увек и у векове векова. Амин.

- Христос васкрсе...

Онда свештеник: Христос васкрсе из мртвих, смрт смрћу уништи...

Народ: И свима у гробовима живот дарова.

Док се ови тропари певају свештеник кропи светом водом тело умрлога и ковчег његов споља и изнутра, и полагају га у њега.

Потом Бакон говори јектенију:

Помилуј нас, Боже...

А после возгласа читају:

Видевши васкрсење Христово, поклонимо се светоме Господу Исусу, јединоме Безгрешноме. Крсту твоме клањамо се, Христе, и свето васкрсење твоје певамо и слаavimo; јер си Ти Бог наш, осим Тебе другога не знамо, име твоје именујемо. Ходите сви верни, поклонимо се светом васкрсењу Христовом. Јер, гле, кроз Крст дође радост целоме свету. Увек благосиљајући Господа, певајмо васкрсење његово, јер нас ради претрпевши Крст, смрћу смрт разруши.

Бакон: Премудрост.

И онда свештеник овакав отпуст:

Христос васкрсе из мртвих, смрћу смрт уништи, и свима у гробовима живот дарова, истинити Бог наш, молитвама пречисте своје Матере, и свих Светих својих, нека душу од нас престављеног слуге свог (или: слушкиње своје) (име), у насељима Светих настани, и са Праведнима уврсти, а нас помилује, као благ и човекољубив. Амин.

Онда свештеник: У блаженом уснућу вечни покој подај, Господе уснулом слуги твом (или: слушкињи твојој) (име), и учини му (или: јој) вечан спомен.

Народ: Вечан му спомен (трипут).

И узевши тело уснулога, одлазе цркви, напред иду свештеници, Бакон и остали клир, а световњаци за њима. Идући, и клирици и народ певају: Христос васкрсе из... А када добу у цркву, предстојатељ чини пасхални почетак са Крстом, свећом и кадионицом, возглашавајући: Благословен Бог наш...

Предстојатељ пева тропар: Христос васкрсе из... (трипут). И клир пева исти тропар трипут. Онда предстојатељ говори стихове: Нека васкрсне Бог... и све остало редом, као горе (стр. 168).

После возгласа: Јер си Ти васкрсење... Народ пева ускршњи канон, глас 1, по Уставу.

Песма 1

Ирмос: Просветимо се људи, дан Васкрсења је пасха, пасха Господња, јер нас, који певамо победну песму, Христос Бог преведе из смрти у живот, и са земље на небо.

Припев: Христос васкрсе из мртвих...

Очистимо осећања, и неприступачном светлошћу Васкрсења угледаћемо Христа који блиста и говори: радујте се! да бисмо јасно чули, певајући победну песму.

Нека се небеса достојно веселе, и земља нека се радује, и сав видљиви и невидљиви свет нека празнује, јер Христос устаде, весеље вечно.

Песма 3

Ирмос: Ходите да пијемо ново пиће, које се точи не из камена неродна, него га је извор бесмрћа – Христос излио из гроба, у коме се утврђујемо.

Сада се све испуни светлошћу: и небо, и земља, и преисподња. Нека стога сва твар празнује Христово васкрсење, у коме се утврђујемо.

Јуче се погребох с Тобом, Христе, данас устајем с Тобом васкрслим. Јуче се распах с Тобом, Ти ме сам прослави с Тобом, Спасе, у царству твојем.

Јектенија. И возглас: Јер си Ти васкрсење и ...

Затим: Жене које су пре сванућа дошле са Маријом и нашле камен одваљен од гроба, чуше од Анђела: Онога који је у вечној светлости што тражите као човека међу мртвима? Погледајте мртвачке покрове. Трчите и свету објавите да Господ устаде, умртвивши смрт, јер је Син Бога који спасава род људски.

Песма 4

Ирмос: Нека богоречити Авакум стане с нама на божанској стражи и покаже светлоснога Анђела који јасно говори: данас је спасење свету, јер васкрсе Христос као свемоћан.

Отворивши девичанску утробу, Христос се јави као човек; би назван безазленим Јагњетом, јер се не оскрнави; и би наречен: наша пасха, јер је Бог истинити, савршени.

Христос, као једногодишње Јагње, који нам благосиља круг године, добровољно би заклан за све, Пасха чистиљачка, и опет нам из гроба засија дивно Сунце правде.

Богоотац Давид играше скачући пред старозаветним ковчегом; а ми, свети Божји народ, гледајући испуњење праслика, веселимо се божански, јер Христос васкрсе као свемоћан.

Песма 5

Ирмос: Поранимо рано ујутру, и место мириса принесимо Владару песму, и видећемо Сунце правде, Христа, који свима живот израчује.

Они што беху у узама ада, видећи твоје безмерно милосрђе, веселим ногама хитаху к светлости, Христе, славећи вечну Пасху.

Свећеносци, приступимо Христу који као женик излази из гроба, и отпразнујмо свечано Пасху Божију спасоносну.

Песма 6

Ирмос: Сишао си у преисподњу земље, и сломио вечне преворнице које су држале сужње, Христе, и трећег дана васкрсао си из гроба као Јона из кита.

Ти, Христе, који ниси повредио девичанску утробу при свом рођењу, васкрсао си из гроба сачувавши читавима знаке, и отворио си нам рајска врата.

Спаситељу мој, живи и нежртвени приносе, Ти си као Бог сам себе добровољно принео Оцу, и васкрсавши из гроба, васкрсао си са собом праоца Адама.

Јектенија. И возглас: Јер си Ти васкрсење...

Затим кондак, глас 8.

Са светима упокој, Христе, душу слуге твога, где нема болести, ни жалости, ни уздисања, но где је живот бесконачни.

А место Трисветог: Који се год у Христа крстите, у Христа се обукосте. Алилуја.

Апостол из дела Апостолских за тај дан. Ако је погреб на сам први дан Ускрса, чита се овај апостол: Д.А.1,1-8; ако је у понедељак, зачало 2: Д.А. 1,12-26; ако је у уторак, зачало 4: Д.А. 2,14-21; ако је у среду, зачало 5: Д.А. 2,22-36; ако је у четвртак, зачало 6: Д.А. 2,38-43; ако је у петак, зачало 7: Д.А. 3,1-8; ако је у суботу, зачало 8: Д.А. 3,11-16.

Еванђеље васкрсно прво: од Матеја, зачало 116: Мт. 28, 16-20.

А Једанаест ученика отидоше у Галилеју, на гору куда им је заповједио Исус. И кад га видјеше, поклонише му се; а неки посумњаше. И приступивши Исус рече им говорећи: Даде ми се свака власт на небу и на земљи. Идите, дакле, и научите све народе крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа. Учећи их да држе све што сам вам заповједио; и ево, ја сам са вама у све дане до свршетка вијека. Амин.

И после тога: Видевши васкрсење Христово... (једанпут)

Песма 7

Ирмос: Онај што је Младиће избавио из пећи, поставши човек, страда као смртан, и страдањем смртно облачи у красоту бесмртности, једини благословен и свепрослављен Бог отаца.

Богомудре жене с мирисима хитаху к Теби, кога као мртва са сузама тражаху, радујући се поклонише се живоме Богу, и Пасху тајанствену благовестише ученицима твојим, Христе.

Празнујемо умртвљење смрти, разорење ада, почетак другог живота вечног, и играјући славимо виновника, јединог благословеног и свепрослављеног Бога отаца.

Ова уистини света, и свепразнична спасоносна ноћ, и светозарна јесте гласник светлоснога дана Ускрса; у њој телесно заблиста из гроба свима вечна светлост.

Песма 8

Ирмос: Овај наречени и свети дан недеље, постаде цар и господар над данима, празник над празницима, и славље над слављима, у њему благосиљамо Христа довека.

Ходите, једимо од плода новог винограда, божанскога весеља, у нарочити дан Васкрсења, царства Христова, славећи Га као Бога занавек.

Погледај унаоколо, Сионе, и види: ево дођоше к Теби чеда твоја као дивна светила са Запада, и Севера, и мора, и Истока, благосиљајући у теби Христа занавек.

Тројичан: Оче Сведржитељу, и Речи, и Душе, у трима Ипостасима једна природа, надсуштаствени и надбожанствени, у Тебе се крстисмо, и Тебе благосиљамо у све векове.

Песма 9

Ирмос: Анђео клицаше Благодатној: чиста Дјево, радуј се и опет велим: радуј се: твој Син васкрсе трећега дана из гроба, и подиже мртве; народи, веселите се.

Блистај се, блистај се, нови Јерусалиме, јер слава Господња Тебе обасја. Ликуј сада и весели се, Сионе, а Ти се радуј, Богородице чиста, због васкрсења Сина Твог.

О божанствени, о мили, о преслатки твој глас! јер си нелажно обећао Христе, да будеш с нама до свршетка века. Имајући Њега као тврђаву наде ми се верни радујемо.

О велика и свесвета Пасхо, Христе! О Мудрости, и Речи Божја, и Сило! дај нам да се присније причешћујемо Тобом у незалазни дан царства твога.

Егзапостилар:

Уснувши телом као мртав, Царе и Господе, васкрсао си трећега дана, подигавши Адама из трулежи, и уништивши смрт: Пасха нетрулежности, спасење света (двапут).

Затим певамо:

Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

Анђелски сабор задиви се видећи међу мртвима Тебе, Спасе, што силу смрти уништи и са собом Адама подиже и из пакла ослободи све.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

Зашто, о Ученице, мешате миро са сузама жалости? говораше Анђео Мироносицама блистајући у гробу: видите гроб и разумите, јер је Спас васкрсао из гроба.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

Врло рано Мироносице хитаху ка гробу твоме наричући; али пред њих стаде Анђео и рече: преста време нарицању, не плачите, него Апостолима васкрсење објавите.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

Жене Мироносице, дошавши с мирисима на гроб твој, Спасе, ридаху, а Анђео им рече говорећи: Што живога замишљате са мртвима? јер је као Бог васкрсао из гроба.

Слава: Поклонимо се Оцу и његовом Сину и Светоме Духу: Светој Тројици у једној суштини, кличући са Серафимима: Свет, Свет, Свет си, Гоподе.

И сада: Родивши Животодавца, Дјево, Адама си од греха избавила, а Еви си радост уместо жалости дала; а из Тебе рођени Бог и човек упути к животу отпале од живота.

Алилуја, алилуја, алилуја, слава Теби Боже (трипут).

Онда стихире Пасхи:

Стих: Нека васкрсне Бог и разаспу се непријатељи његови...

Пасха свештена данас нам се показује, пасха нова света пасха тајанствена, пасха свечесна: пасха - Христос Избавитељ, пасха беспрекорна, пасха велика, пасха верних, пасха која нам рајске двери отвара, пасха која освећује све верне.

Стих: Као што ишчезава дим нека ишчезну...

Ходите од виђења, жене благовеснице, и Сиону објавите: прими од нас радост благовешћа – васкрсења Христова: весели се, ликуј и радуј се, Јерусалиме, видевши цара Христа где излази из гроба као женик.

Стих: Тако нека изгину грешници од лица Божија, а праведници нек се развеселе.

У рано јутро жене Мироносице дошавши на гроб Животодавца набоше Анђела где седи на камену, и проговоривши он им овако говораше: Што тражите живога међу мртвима? што

оплакујете Нетрулежног као у трулежи? Идите, јавите Ученицима његовим.

Стих: Ово је дан који створи Господ, обрадујмо се и узвеселимо се у њему.

Пасха, дивна пасха, Господња пасха, пасха свечесна нам грану. Пасха – с радошћу загрлимо један другог! О пасха, избављење од жалости! Јер данас Христос, засијавши из гроба као из дворца, испуни жене радошћу говорећи: јавите Апостолима.

Слава; и сада; Глас 5.

Дан Васкрсења, и просветимо се слављем, и загрлимо један другог. Рецимо и онима који нас мрзе: браћо! опростимо све Васкрсењем, и тако ускликнимо: Христос васкрсе из мртвих, смрт смрћу уништи, и свима у гробовима живот дарова.

Онда: Христос васкрсе из... (трипут).

Док се ове стихире певају, бива уобичајено целивање, при коме се говори: Христос Васкрсе!

А после стихира прописана јектенија за преминуле, са молитвом коју громко чита архијереј, или свештеник, крај покојниковог тела. И возглас: Јер си Ти васкрсење и живот...

И бива уобичајени отпуст.

Онда опроштајна молитва:

Господ Исус Христос Бог наш, који својим светим Ученицима и Апостолима даде божанске заповести да задржавају и отпуштају грехе палима, и од којих ми примисмо власт да то исто чинимо: нека ти, чедо духовно, опрости све што си вољно или невољно учинио (или: учинила) у овом животу, сада и увек и у векове векова. Амин.

И одлазимо гробу, носећи тело уснулога на укуп. Свештеник са целим клиром иде испред тела, и певају: Христос васкрсе... И сахрањују га с благодарношћу и радошћу, чинећи и говорећи све оно што је написано у Опелу над мирјанином (стр. 157), и певајући тропар на глас 8.

Земљо, зини и прими пређе од тебе руком Божјом сазданог, који се опет враћа теби која си га родила; јер оно што је богиоко, прими Творац, а ти прими тело твоје.

Крај Опелу уснулих у дане Светле Седмице.

МОНАШКО ОПЕЛО

Када неко од монаха отиде ка Господу, не треба да се купа, нити да ико види наготу његову. Само одређени монах губом отире тело његово млаком водом, творећи губом крст на челу преминулог, на грудима, на рукама, на ногама и на коленима, и више ништа. Затим доноси чисту ризу, и облачи га, пошто најпре скине стару тако да нипошто не види његову наготу. И пошто га обуче, меће на њега кукуљ. Ако је великосхимник, меће му кацигу на главу и спушта је све до браде, да се не би видело лице тела његова. Онда ставља на њега аналав према чину његовом и палион, и опасује га појасом кожним, и обува му нове сандале. (А ако је малосхимник, само у власеницу и расу, и на главу му се ставља подкапа и камилавка). Онда се мандија његова распростире попречно, и подигавши тело његово, простиру је испод тела од ногу све до главе; и при погребу одређени монах расеца ножем крај мандије онде где се оба краја састају, обавија тело мандијом и онда преко тога повезује са два повезана убруса: почевши од главе прави три крста, један на глави, други на грудима, трећи на коленима, а преостатком двају убруса везује му ноге.

После тога зову свештеника чредног који, пошто стави на себе епитрахиљ, и тамјан у кадионицу, почиње као што је обичај:

Благословен Бог наш... Трисвето; **И** уобичајене тропаре: Са дусима преминулих праведника... **Све редом, па јектенија:** Помилуј нас Боже... Боже духова... (стр. 141). Јер си Ти васкрсење... Амин. **И отпуст.**

Онда братија узевши тело умрлога односи га у цркву, и ако је преминули брат - свештеник, стављају тело његово усред храма, а ако је прост монах - у паперти. Када настане време за опело, кандилопалитељ одлази и удара у тешка жељеза, правећи три прекида. И тако се скупља сва братија, и сасудочувар раздаје им свеће, и пале их.

И пошто Ђакон возгласи: **Благослови, владико! свештеник почиње по обичају: Благословен Бог наш... И почињемо псалм 91:**

Који живи у заклону Вишњег, у сјену свемогућег почива. Говори Господу: ти си уточиште моје и бранич мој, Бог мој, у којег се уздам. Он ће те избавити из замке птичарева, и од љутога помора. Перјем својим осјениће те, и под крилима његовијем заклонићеш се; истина је његова штит и ограда. Нећеш се бојати страхоте ноћне, стријеле, која лети дању. Помора, који иде по мраку, болести, која у по дне мори. Пашће поред тебе тисуће и десет тисућа с десне стране теби, а тебе се не ће дотаћи. Само ћеш гледати очима својима, и видјећеш плату безбожницима. Јер си ти, Господе, поуздање моје. Вишњег си изабрао себи за уточиште. Не ће те зло задесити, и ударци не ће досегнути до колибе твоје. Јер анђелима својим заповиједа за тебе да те чувају по свијем путевима твојим. На руке ће те узети да гдје не запнеш ногом својом. На лава и на аспиду наступашћеш и газићеш лавића и змаја. „Када ме љуби, избавићу га; заклонићу га, кад је познао име моје. Зазваће ме, и услишићу га; с њим ћу бити у невољи, избавићу га и прославићу га. Дуга живота наситићу га, и показаћу му спасење своје“.

Слава; И сада; Алилуја.

И братија пева: Алилуја, на глас 8.

Стих 1: Блажен кога си изабрао и примио, Господе.

Стих 2: Успомена његова из нараштаја у нараштај.

Тропар, глас исти:

Једини Творче који дубоком мудрошћу све човекољубиво уређујеш, и свима дајеш оно што је корисно, упокој, Господе душу слуге твога (**или:** слушкиње твоје), јер у Тебе наду положи, Творца и саздатеља и Бога нашега.

Слава; и сада, Богородичан:

Тебе имамо и као тврђаву, и као пристаниште, и као драгу молитвеницу Богу кога си родила, Богородице невенчана, верних спасење.

И одмах:

Благословен си Господе, научи ме наредбама својим.

И пева се прва статија Непорочних, Псалам 119 све до стиха 93 закључно. После сваког стиха понавља се: Благословен си Господе, научи ме наредбама својим.

Благо онима којима је пут чист, који ходе у закону Господњем.

Благо онима који чувају откривења његова, свијем срцем траже га;

Који не чине безакоња, ходе путовима његовијем!

Ти си дао заповијести своје, да се чувају добро.

Кад би путови моји били управљени да чувам наредбе твоје!

Онда се не бих постидио, пазећи на заповијести твоје;

Хвалио бих те с правијем срцем, учећи се праведнијем законима твојим.

Чуваћу наредбе твоје, немој ме оставити са свијем.

Како ће младић очистити пут свој? Владајући се по твојим ријечима.

Свијем срцем својим тражим тебе, не дај ми да заћем од заповијести твојих.

У срце своје затворио сам ријеч твоју, да ти не гријешим.

Благословен си, Господе! научи ме наредбама својим.

Устима својим јављам све судове уста твојих.

На путу откривења твојих радујем се као за велико богатство.

О заповијестима твојим размишљам, и пазим на путове твоје.

Наредбама твојим тјешим се, не заборављам ријечи твоје.

Учини милост слуги својему, да бих живио и чувао ријеч твоју.

Отвори очи моје, да бих видио чудеса закона твојега;

Гост сам на земљи, немој сакрити од мене заповијести својих.

Изнеможе душа моја желећи без престанка познати судове твоје.

Ти си страшан проклетим охолицама, које застрањују од заповијести твојих.

Одврати од мене руг и срамоту, јер чувам откривења твоја.

Сједе кнезови и договарају се на мене; а слуга твој размишља о наредбама твојим.

Откривења су твоја утјеха моја, савјетници моји.

Душа моја лежи у праху; оживи ме по ријечи својој.

Казујем путове своје, и чујеш ме; научи ме наредбама својим.

Узразуми ме о путу заповијести својих, и размишљаћу о чудесима твојим.

Сузе пролива душа моја од туге, окријепи ме по ријечи својој.

Пут лажни уклони од мене и закон свој даруј ми.

Пут истини изабрах, законе твоје тражим.

Прионух за откривења твоја, Господе; немој ме осрамотити.

Путем заповијести твојих трчим, јер си раширио срце моје.

Покажи ми, Господе, пут наредба својих, да га се држим до краја.

Узразуми ме, и држаћу се закона твојега, и чувати га свијем срцем.

Постави ме на стазу заповијести својих, јер ми је она омиљела.

Превиј срце моје к откривењима својим, а не к лакомству.

Одврати очи моје да не гледају ништавила, путем својим оживи ме.

Испуни слуги својему ријеч своју да те се боји.

Уклони руг мој, којег се плашим; јер су судови твоји благи.

Миле су ми заповијести твоје, правдом својом оживи ме.

Нека дође на ме милост твоја, Господе, помоћ твоја по ријечи твојој.

И ја ћу одговорити ономе који ме ружи; јер се уздам у ријеч твоју.

Немој узети нигда од уста мојих ријечи истине, јер чекам судове твоје.

И чуваћу закон твој свагда, до вијека и без престанка.

Ходићу слободно, јер тражим заповијести твоје.

Говорићу о откривењима твојим пред царевима, и нећу се стидјети.

Тјешићу се заповијестима твојим, које љубим.

Руке своје пружам к заповијестима твојим, које љубим, и размишљаам о наредбама твојим.

Опомени се ријечи своје к слуги својему, на коју си ми заповиједио да се ослањам.

У невољи мојој тјеши ме што ме ријеч твоја оживљава.

Охоли ми се ругају веома; али ја не одступам од закона твојега.

Памтим судове твоје од искона, Господе, и тјешим се.

Гњев ме обузима на безбожнике, који остављају закон твој.

Наредбе су твоје пјесма моја у путничком стану мојем.

Ноћу помињем име твоје, Господе, и чувам закон твој.

То је моје, да чувам заповијести твоје.

Дио мој ти се, Господе; наумио сам чувати ријечи твоје.

Молим ти се из свега срца, смилуј се на ме по ријечи својој.

Разматрам путове своје, и обраћаам ноге своје к откривењима твојим.

Хитим, и не затежем се чувати заповијести твоје.

Мреже безбожничке опколише ме, али закона твојега не забрављам.

У по ноћи устајем да те славим за праведне судове твоје.

У заједници сам са свима који се тебе боје и који чувају заповијести твоје.

Доброте је твоје, Господе, пуна сва земља; наредбама својим научи ме.

Учинио си добро слуги својему, Господе, по ријечи својој.

Доброј мисли и знању научи ме, јер заповијестима твојим вјерујем.

Прије страдања својега лутах, а сад чувам ријеч твоју.

Ти си добар, и добро чиниш; научи ме наредбама својим.

Охоли плету на мене лаж, али се ја свијем срцем држим заповијести твојих.

Задригло је срце њихово као сало, а ја се тјешим законом твојим.

Добро ми је што страдам, да се научим наредбама твојим.

Миљији ми је закон уста твојих него тисуће злата и сребра.

Руке твоје створиле су ме и начиниле ме; узразуми ме, и научићу се заповијестима твојим.

Који се тебе боје, видјеће ме, и радоваће се што се уздам у твоју ријеч.

Знам да су судови твоји, Господе, праведни, и по правди ме караш.

Нека буде доброта твоја утјеха моја, као што си рекао слуги својему.

Нека дође к мени милосрђе твоје, и оживим; јер је закон твој утјеха моја.

Нек се постиде охоли; јер ме без кривице оборише. Ја размишљам о заповијестима твојим.

Нек се обрате к мени који се тебе боје, и који знаду откривења твоја.

Срце моје нека буде савршено у наредбама твојим, да се не постидим.

Чезне душа моја за спасењем твојим, ријеч твоју чекам.

Чезну очи моје за ријечју твојом; говорим: кад ћеш ме утјешити?

Постадох као мијех у диму, али твојих наредаба не заборавих.

Колико ће бити дана слуге твојега? Кад ћеш судити онима који ме гоне?

Охоли ископаше ми јаму насупрот закону твојему.

Све су заповијести твоје истина; без кривице ме гоне, помози ми.

Умало ме не убише на земљи, али ја не остављам заповијести твојих.

По милости својој оживи ме, и чуваћу откривења уста твојих.

До вијека је, Господе, ријеч твоја утврђена на небесима,

Од кољена до кољена истина твоја; ти си поставио земљу, и стоји.

По твојој наредби све стоји сад; јер све служи теби.

Да није закон твој био утјеха моја, погинуо бих у невољи својој.

Заповијести твојих нећу заборавити до вијека, јер ме њима оживљаваш.

И одмах Ђакон јектенију заупокојену; и свештеник чита тајно молитву, и возглас (стр. 141).

Затим почињемо другу статистију од стиха 94 до 131, а на крају сваког стиха додајемо: Ја сам твој, спаси ме.

Ја сам твој, помози ми, јер тражим заповијести твоје.

Безбожници гледају да ме убију; а ја размишљам о твојим откривењима.

Свему савршеноме видјех крај; али је заповијест твоја веома широка.

Како љубим закон твој! Вас дан мислим о њему.

Заповијест твоја чини ме мудријега од непријатеља мојих; јер је са мношвом у вијек.

Разумнији постах од свијех учитеља својих; јер размишљам о твојим откривењима.

Мудрији сам од старца; јер заповијести твоје чувам.

Од свакога злога пута заустављам ноге своје, да бих чувао ријеч твоју.

Од наредаба твојих не одступам; јер си ме ти научио.

Како су слатке језику мојему ријечи твоје, слабе од меда устима мојима!

Од заповјести твојих постадох разуман; тога ради мрзим на сваки пут лажни.

Ријеч је твоја жижак нози мојој, и видјело стази мојој.

Заклех се да ћу чувати наредбе правде твоје, и извршићу.

Поништен сам веома, Господе, оживи ме по ријечи својој.

Нека ти буде угодна, Господе, добровољна жртва уста мојих, и судовима својим научи ме.

Душа је моја у руци мојој непрестано у невољи; али закона твојега не заборављам.

Безбожници су ми метнули замку; али од заповијести твојих не застраних.

Присвојих откривења твоја за ва вијек; јер су радост срцу мојему.

Приволио сам срце своје да твори наредбе твоје на вијек, до краја.

Који преступају закон, ја на њих мрзим, а закон твој љубим.

Ти си заклон мој и штит мој; ријеч твоју чекам.

Идите од мене, безаконици! И чуваћу заповијести Бога својега.

Укријепи ме по ријечи својој и бићу жив, и немој ме осрамотити у надању мом.

Утврди ме, и спашћу се, и размишљаћу о наредбама твојим без престанка.

Обараш све који одступају од наредба твојих; јер су помисли њихове лаж.

Као гар бацаш све безбожнике на земљи; тога ради омиљеше ми откривења твоја.

Дркће од страха твојега тијело моје, и судова твојих бојим се.

Чиним суд и правду, не дај ме онима који ме гоне.

Одбрани слугу својега на добро његово, да ми не чине силе охоли.

Очи моје чезну за спасењем твојим и за ријечју правде твоје.

Учини слуги својему по милости својој, и наредбама својим научи ме.

Ја сам слуга твој; узразуми ме, и познаћу откривења твоја.

Вријеме је да Господ ради; оборише закон твој.

Тога ради љубим заповијести твоје већма него злато и драго камење.

Тога ради заповијести твоје држим да су вјерне, на сваки пут лажни мрзим.

Дивна су откривења твоја; за то их чува душа моја.

Ријечи твоје кад се јаве, просветљују и узразумљују просте.

Отварам уста своја да одахнем, јер сам жедан заповијести твојих.

Онда трећу статију од стиха 132: Погледај на ме, и помилуј ме... **па све до краја псалма. На крају сваког стиха додајемо:** Помени, Господе, слугу твога (**или:** слушкињу твоју) у царству своме; **а завршни стих, тојест:** Жива ће бити душа моја, **певамо трипута, сваки пут додајући:** Помени, Господе, слугу твога (**или:** слушкињу твоју) у царству своме...

Погледај ме и смилуј се на ме, као што радиш с онима који љубе име твоје.

Тврди стопе моје у ријечи својој, и не дај никакоме безаконју да облада мношћу.

Избави ме од насиља људског, и чувају заповијести твоје.

Свјетлошћу лица својега обасјај слугу својега, и научи ме наредбама својим.

Очи моје лију потоке, за то што не чувају закона твојега.

Праведан си, Господе, и прави су судови твоји.

Јавио си правду у откривењима својим, и истину цијелу.

Ревност моја једе ме, за то што моји непријатељи заборавише ријечи твоје.

Ријеч је твоја веома чиста, и слуга је твој веома љуби.

Ја сам мален и поништен, али заповијести твојих не заборававам.

Правда је твоја правда вјечна, и закон твој истина.

Туга и невоља набе ме, заповијести су твоје утјеха моја.

Вјечна је правда у откривењима твојим; узразуми ме, и бићу жив.

Вичем из свега срца: услиши ме, Господе; сачувају наредбе твоје.

Призивам те, помози ми; држаћу се откривења твојих.

Претјечем свануће, и вичем; ријеч твоју чекам.

Претјечу очи моје јутрењу стражу, да бих размишљао о ријечи твојој.

Чуј глас мој по милости својој, Господе; по суду својему оживи ме.

Прикучују се који љубе безакоње; удаљили су се од закона твојега.

Ти си близу, Господе, и све су заповијести твоје истина.

Одавна знам за откривења твоја, да си их поставио за ва вијек.

Погледај невољу моју, и избави ме; јер не заборававам закона твојега.

Прими се ствари моје, и одбрани ме, по ријечи својој оживи ме.

Далеко је од безбожника спасење, јер се не држе наредба твојих.

Милосрђе је твоје, Господе, велико; по правоме суду свом оживи ме.

Много је противника мојих и непријатеља мојих; али ја не одступама од откривења твојих.

Видим одметнике, и мрско ми је; јер не чувају ријечи твоје.

Гледај, како љубим заповијести твоје, Господе, по милости својој оживи ме.

Основа је ријечи твоје истина, и вјечан је сваки суд правде твоје.

Кнезови ме гоне ни за што, али се срце моје боји ријечи твоје.

Радујем се ријечи твојој као онај који задобије велик плијен.

Мрзим на лаж и гадим се на њу; љубим закон твој.

Седам пута на дан хвалим те за судове правде твоје.

Велики мир имају они који љубе закон твој, и у њих нема спотицања.

Чекам спасење твоје, Господе, и заповијести твоје извршујем.

Душа моја чува откривења твоја, и ја их љубим веома.

Чувам заповијести твоје и откривења; јер су сви путеви моји пред тобом.

Нека изађе тужњава моја преда те, Господе! По ријечи својој узразуми ме.

Нека дође мољење моје преда те! По ријечи својој избави ме.

Уста ће моја пјевати хвалу, кад ме научиш наредбама својим.

Језик ће мој казивати ријеч твоју, јер су све заповијести твоје праведне.

Нека ми буде рука твоја у помоћи; јер ми омиљеше заповијести твоје.

Жедан сам спасења твојега, Господе, и закон је твој утјеха моја.

Нека живи душа моја и тебе хвали, и судови твоји нека ми помогну.

Заћох као овца изгубљена: тражи слугу својега; јер заповијести твојих не заборавих.

После Статија одмах:

Благословен си, Господе... Сабор Светитеља пронађе... (стр. 144).

Онда јектенија заупокојена (као после прве Статије).

Затим: Упокој, Спасе наш, с праведницима...

Слава, и сада: Христe Боже који си из Дјеве засијао... (стр. 145).

Онда се чита псалам 50 (стр. 27).

Затим почињемо ове Антифоне: Антифон 1, глас 1.

Када сам у невољи, чуј моје патње, Господе, Теби вапијем.

Пустињаци, живећи ван сујетног света, непрестано желе оно што је божанско.

Слава: Светоме Духу приличи част и слава, као Оцу, а такође и Сину; тога ради да певамо Тројици једномоћној.

И сада: Исто.

Онда стихире светoга Теофана, глас 1.

Теби се молимо, Спаситељу, удостој преставаљенога твоје слатке заједнице, и настани у дворима праведних, у обитељима Светих твојих у небеским насељима, милосрђем својим прелазећи преко његових грехова и дајући му покој.

Нико, нико од људи не би безгрешан, само Ти, Једини Бесмртни. Стога, Боже милостиви, смести у светлости слугу твога са хоровима Анђела твојих, милосрђем твојим прелазећи преко његових безакоња, и дајући му покој.

Спаситељу, твоја обећања су изнад видљивога: оно што око не виде, и ухо не чу, и у срце не дође. Допусти да у њима прелатког удела узме Теби преставаљени, и подај му живот вечни.

Слава; и сада: Мати Дјево, умоли Сина свог Христа да опроштај грехова да служи твоме, који је Тебе Богородицу побожно проповедао и истинском речју објавио, и да га удостоји светлости Светих и весеља у царству свом.

Антифон 2, глас 2.

На небо упирем очи срца свога, к Теби Спасе, спаси ме твојим обасјањем.

О Христe мој, помилуј нас који Ти сваког часа много грешимо, и дај нам прилике да се пре смрти покајемо пред Тобом.

Слава: Светом Духу приличи да царује, да освећује, да покреће твар, јер је Бог, једносущтан са Оцем и Логосом.

И сада: Исто.

Стихире, глас 2.

Својом живоносном смрћу, Владико, Ти си срушио силу смрти и трулеж, и свима источио живот вечни, и смртнима си даровао васкрсење из мртвих. Стога Ти се молимо, Спаситељу,

упокој онога што Ти се са вером преставио, и удостој га преслатке лепоте твоје, Човекољупче.

Да би људе учинио учесницима царства Божјег, Ти си претрпео крст примивши добровољно смрт. Тога ради ми се молимо твоме милосрђу: покажи учесником царства твога овог што Ти се са вером преставио, и удостој га преслатке лепоте твоје, Човекољупче.

У ужасном и страшном трепету стоје пред твојим судиштем мртви од памтивека, очекују праведан одговор твој, Спаситељу, и чекају божанско правосуђе. Тада поштеди, Владико Спаситељу, слугу твога што је са вером прешао к Теби, и удостој га вечне насладе и блаженства твога.

Слава; и сада: Богородичан:

Зачевши Бога, Ти си, Чиста, одужила дуг праматере Еве, дарујући вернима и нетрулежност и васкрсење, и венчавајући славом бесмрћа оне који Те величају; Њега сада не престај молити, Богородице, да овога смести у виделу своје светлости.

Антифон 3, глас 3.

Робље сионско Ти си избавио из Вавилона, и мене од страсти приведи к животу, Боже.

Који са божанским сузама сеју у невољи, пожњеће с радошћу класје вечнога живота.

Слава: Светоме Духу приличи свака част, као Оцу и Сину; у Њему све живи и миче се.

И сада: Исто:

Стихире, глас 3.

Славим Крст Твој часни, кроз који се живот и уживање сјаја дарова онима што Те са вером и љубављу славе, Једини Многомилостиви. Стога Ти вапијем, Христе Боже: престављенога од нас упокој где је обиталиште свих што се веселе у Теби, да би славио Твоје Божанство.

Једини милостиви и жалостиви, Ти си необухватна пучина доброте, и знаш људску природу коју си саздао; Тебе молимо, Христе Боже, престављенога од нас упокој где је обиталиште свих што се веселе у Теби, да би славио Твоје Божанство.

Заспавши у гробу као човек, Ти си непобедивом силом као Бог васкрсао оне што су спавали у гробовима и неућутно Ти песму приносили. Стога Ти вапијемо, Христе Боже, престављено-

га од нас упокој где је обиталиште свих што се веселе у Теби, да би славио Твоје Божанство.

Слава; и сада: Богородичан:

Богородице, сви Тебе знамо као духовну свећу која носи светлост Божанства што се сјединила са грубошћу људске природе. Стога моли Сина Твога и Бога да престављенога упокоји у радости где је обиталиште свих што се веселе, Чиста, да би славио Тебе свебеспрекорну.

Антифон 4, глас 4.

Од младости моје многе страсти војују на ме; но сам ме заштити и спаси, Спаситељу мој.

Постидите се од Господа ви што ненавидите Сион, јер ћете огњем као трава бити спарушени.

Слава: Светим Духом свака душа живује и чистотом се узвишује; светли се Тројичним јединством свештенотајно.

И сада: Исто.

Стихире, глас 4.

Заиста је страшна тајна смрти! како се душа силом од тела одваја, најприроднији савез по уређењу и сједињењу – раскида се по Божјој вољи. Стога Те молимо, човекољубиви Животодавче, упокој престављенога у насељима твојих Праведника.

Смрт се показује вернима као сан, пошто си Ти, који владаш над свим, био положен у гроб, и разорио државу смрти, и уништио њено многовековно насиље. Стога Те молимо, настани престављенога у насељима Светих твојих, у обиталиштима Чистих.

Ти си нам постао и правда и освећење, и душама искупљење, јер си нас привео Оцу оправдане и откупљене, примивши нашу дужничку обавезу. И сада Те молимо, упокој престављенога у радости и светлости Светих, добротворе Спаситељу наш.

Слава; и сада: Богородичан:

Следујући, Свебеспрекорна, речима богопроповедника, ми Те исповедамо Богородицом, јер си незамисливо родила оваплоћеног Бога који је ослободио нас, заробљене гресима. Стога Те сада молимо: престављенога слугу твога, Пречиста, просвети светлошћу својом.

Антифон 5, глас 5.

Када сам у невољи, давидски певам Теби, Спаситељу мој: избави душу моју од језика лажљивог.

Блажен је живот пустињака, окриљују се божанском љубављу.

Слава: Светим Духом се држи све, и видљиво и невидљиво, јер будући самосталан, нелажно је један од Тројице.

И сада: Исто.

Стихире, глас 5.

Светлошћу лица твога, Христе, као жалостив озари престављенога, настањујући га у месту цветном, на водама твога чистог и божанственог покоја, у жељеном наручју праоца Авраама, где се твоја чиста светлост јавља и жуборе извори доброте, где ликују хорови Праведника светло се веселећи због твоје доброте; њима придружи слугу твога, указујући му велику милост.

Благослови, Милостиви, славитеља твоје моћи који се из привременог живота преселио к Теби, Господару свих и Човекољупцу, да Те достојно слави, дајући му да се освети красотом твоје лепоте, и да прими слатко и дивно заједништво твоје, и да се наслађује, Свечисти, где око престола твога ликују Анђели и радосно стоје хорови Светих твојих; с њима подај слуги твоје покој и велику милост.

Где је скуп Пророка, чиновни Апостола и Мученика и свих што су се од памтивека оправдали твојим спасоносним страдањем и крвљу, којом си искупио заробљеног човека, тамо, као човекољубив, упокој са вером уснулог, опраштајући му и грехе, јер си једини безгрешан на земљи поживео, уистину свет, и једини слободан међу мртвима. Стога, подај слуги твоје покој и велику милост.

Слава; и сада: Богородичан:

Нас поробљене законом греха Ти си, Владичице, ослободила, зачевши у утроби законодавца и цара Христа, једина Мати Дјево, којим се оправдавамо и забадава и благодаћу. Њега сада моли да упише у књигу живота душе оних што славе Тебе Богоматер, да бисмо, спасени посредовањем твојим, Свебеспрекорна, добили од Сина Твога жељено избављење, клањајући се Њему који даје свету велику милост.

Антифон 6, глас 6.

На небо очи своје подижем к Теби, Речи; обаспи ме милосрђем да бих живео Теби.

Помилуј нас ништавне, Боже, правећи од нас Твоје корисне сасуде.

Слава: Светоме Духу припада сваки свеспасоносни узрок; ако Он кога по достојанству задахне, брзо га одваја од земаљског, окриљује, узвишује, устремљује горе.

И сада: Исто.

Стихире, глас 6.

Имајући за нас неисказано милосрђе и непресушни извор божанске доброте, Многомилостиви, настани у земљи живих, Владару, овога што је к Теби дошао, дарујући му вечно наслеђе у насељима милих и жељених, јер си Ти за све пролио крв своју, Христе, и животоносном вредношћу свет искупио.

Животворно умртвљење поднео си добровољно, и живот си излио, и вечну насладу вернима си дао; у њу уведи уснулог са надом на васкрсење, опраштајући му добротом све грехе, као једини Безгрешан, једини благ и човекољубив, да бисмо сви величали Име твоје, Христе, и спасени славили човекољубље твоје.

Знајући Те, Христе, као оног који божанском влашћу влада над живима и господари над мртвима, ми Те молимо: верног слугу твог који је отишао Теби, једином добротвору, упокој са Избранима твојим, Човекољупче, у месту прохладном, у светлостима Светих, јер си љубитељ милости, и као Бог спасаваш оне што си по лику свом саздао, једини Многомилостиви.

Слава; и сада; Богородичан:

Показала си се богодолично обиталиште, Пресвета, јер си Бога сместила, и Бога родила небрачна као човека, двоструког по природи, а једног по ипостаси. Моли Њега јединца и првенца, који Те је и по рођењу сачувао беспрекорном Дјевом, да душу с вером уснулог упокоји у светлости, у бесмртном сјају и блаженству.

Антифон 7, глас 7.

Обратио си од обмане робље сионско, Спаситељу, оживи и мене, избављајући ме од робовања страстима.

Који са сузама сеје у тузи поста, тај ће пожњети радосне руковети вечне хране.

Слава: У Светом Духу је извор божанских блага: од Њега је мудрост, разум, страх. Њему хвала, и слава, и част, и моћ.

И сада: Исто.

Стихире, глас 7.

На крсту био си виђен умртвљен, Једини Бесмртни, и у гроб био си положен као смртан, избављајући људе од умртвљености

и трулежи и смрти. Но пошто си неисцрпна пучина милосрђа, и извор доброте, упокој душу слуге твога (или: слушкиње твоје) који се од нас отселио.

Удостој, Добри, Теби престављенога да се просвећује твојом бесмртном лепотом и сладошћу, зрацима твоје красоте, у невештаственом врелу светлости твоје светлосне појаве, са Анђелима ликујући због Тебе Владара, и Цара славе, и Господа.

Пошто имаш непотрошиву красоту дарова, пошто си непрегледна ризница бескрајне доброте, Ти као Бог настани престављенога (или: престављену) Теби у насељу Избраних твојих, на месту одмора, у дому славе твоје, у наслади рајској, у девственничком дворцу, као милосрдан.

Слава; и сада; Богородичан:

Рађаш Испуњење Закона, Искупителџа који постаде тело, јер не беше оправдања онима што беху раније у закону, него нас сада распети Христос оправда. Имајући слободу као Мати, моли Сина Твог милостивог, да упокоји душу од нас престављеног.

Антифон 8, глас 8.

Од младости моје враг ме куша, распаљује ме сладо-страшћем; а ја га побеђујем уздајући се у Тебе, Господе.

Који ненавиде Сион нека буду пре смрти као трава, јер ће Христос посећи вратове њихове мачем мука.

Слава: Светим Духом све живи, Светлост од Светлости, Бог велики, ми Га славимо са Оцем и Сином.

И сада: Исто.

Стихире, глас 8.

Царски си ми потписао ослобођење, Господару, црвеном бојом крви своје обагривши прсте своје. И сада Те са вером молим: Теби милосрдноме прешавшег придружи првороднима твојим и удостој га радости Праведника твојих.

Свештенослужбеникујући као човек, заклавши себе, принео си жртву Оцу, избављујући човека од трулежи. Као Човекољубац дакле смести престављенога у насељу живих, где потоци насладе жуборе, где вечни извори кључају.

Дубином неисказане мудрости своје одређујеш живот и провидиш смрт, и у други живот пресељујеш човека. Стога, онога што си сада узео, настани крај вода покоја, у сјају светлости Светих твојих, где је песма радовања и слављења.

Слава; и сада; Богородичан:

Као Она која си зачала беспочетног Логоса Божјег и Бога, материнском слободом својом моли усрдно, да слугу свога сме-сти где је непрекидно ликоване оних што се веселе и славе Те, где је вечна светлост и дивна песма оних што празнују, Богородитељко.

Бакон: Опет и опет... и остало.

И по возгласу кондак, глас 8.

Са светима упокој, Христе, душу слуге твога, где нема болести, ни жалости, ни уздасања, но где је живот бесконачни.

Икос: Једини си бесмртан Ти, Господе; који си створио и саздао човека; а ми земни, од земље смо саздани, и у исту земљу ћемо отићи, као што си Ти, Створитељ мој, заповедио и рекао ми: „Земља си, и у земљу ћеш отићи“; куда сви ми људи одлазимо. Али си Ти исти, Спасе наш, рекао да ко у Тебе верује, ако и умре живеће, и васкрснућеш га у последњи дан. Стога са надом васкрсења, уместо надгробног ридања, певамо Ти песму: Аلیلуја.

И одмах Блажена, глас 2.

Помени нас, Господе, када доћеш у царство своје.

Блажени сиромашни духом, јер је њихово царство небеско.

Блажени који плачу, јер ће се утешити.

Блажени кротки, јер ће наследити земљу.

Блажени гладни и жедни правде, јер ће се наситити.

Блажени милостиви, јер ће бити помиловани.

Милосрдни, помени нас као што си поменуо разбојника у царству своје.

Блажени чисти срцем, јер ће Бога видети.

Сви који се боје Бога, тамо ће се у царству небеском веселити о Њему.

Блажени миротворци, јер ће се синови Божји назвати.

Онога Христе, који је Теби служио на земљи испосништвом и православљем, прослави Спаситељу, на небу.

Блажени прогнани правде ради, јер је њихово царство небеско.

Прослави на небу, Спаситељу, онога који је вером и надом и љубављу богодостојно проживео на земљи.

Блажени сте када вас узасрамоте и успрогоне и реку на вас свакојаке рђаве речи лажући, мене ради.

Боже, као добар, упокој са Светима у царству небеском слугу твога.

Радуйте се и веселите се, јер је велика плата ваша на небесима.

Спаситељу, прослави на небу онога који је свет напустио и у чесном животу побожно поживео.

Слава: Благочестиви имајући веру, побожно славимо једног Бога у три Лица.

И сада; Богородичан: Сви Те називамо блаженом, Чиста, јер си бесемено родила телом Бога и Цара небескога.

Затим Ђакон возглашава: Пазимо!

Свештеник: Мир свима.

Читач: И духу твоме.

Ђакон: Премудрост, пазимо!

Читач: Прокимен, глас 6. Блажен је пут којим данас идеш, душо, јер ти је спрењено место покоја.

Стих: Окрени се, душо моја, покоју своме, јер ти Господ учини добро.

Ђакон: Премудрост.

Читач: Читање из посланице Солуњанима светога апостола Павла: **(Зачало 270. 1 Сол. 4, 13-17).**

Браћо, нећемо да вам буде непознато шта је са онима који су уснули, да не бисте туговали као они који немају наде. Јер ако вјерујемо да Исус умрије и васкрсе, тако ће и Бог оне који су уснули у Исусу довести с Њим. Јер вам ово казујемо ријечју Господњом да ми који будемо живи о доласку Господњем, нећемо претећи оне који су уснули. Јер ће сам Господ са заповјешћу, гласом арханђела и са трубом Божијом, сићи с неба, и прво ће мртви у Христу васкрснути. А потом ми живи који останемо бићемо заједно с њима узнесени на облацима у сретанье Господу у ваздуху, и тако ћемо свагда с Господом бити.

Свештеник: Мир теби.

Читач: И духу твоме.

Читач: Псалам Давидов, Алилуја, **глас 6.**

Блажен кога си изабрао и примио, Господе.

Ђакон: Премудрост, право стојмо; чујмо свето Еванђеље.

Свештеник: Мир свима.

Читање светога Еванђеља од Јована: **(Зачало 16. Јн. 5, 24-30).**

Рече Господ присутним Јеврејима: Заиста, заиста вам кажем: Ко моју ријеч слуша и вјерује Ономе који ме је послао, има живот вјечни, и не долази на суд, него је прешао из смрти у живот. Заиста, заиста вам кажем, да долази час, и већ је настао, када ће мртви чути глас Сина Божијега, и чувши оживјеће. Јер као што Отац има живот у себи, тако даде и Сину да има живот у себи. И даде му власт да и суд чини, јер је Син Човјечији. Не чудите се томе, јер долази час у који ће сви који су у гробовима чути глас Сина Божијег, и изаћи ће они који су чинили добро у васкрсење живота, а који су чинили зло у васкрсење суда. Ја не могу ништа чинити сам од себе; како чујем онако судим, и суд је мој праведан; јер не тражим вољу своју но вољу Оца који ме је послао.

Народ: Слава Теби, Господе, слава Теби.

Бакон: Помилуј нас, Боже...

Свештеник чита громко молитву: Боже духова.. (стр. 141).

После тога настаје целивање по реду, и певају се стихире, глас 2.

Приђите, браћо, последњи целив дајмо покојнику (**или:** покојници), благодарећи Бога; јер он (**или:** она) напусти своје сроднике и ка гробу хита; не брине се више о таштим стварима, и о многонапаћеном телу. Где су сада сродници и пријатељи? Ево, растајемо се: помолимо се Господу да га (**или:** је) упокоји.

Какав растанак, о браћо? какав плач? какво ридане у овом часу? Приђите, целивајте овога (**или:** ову)што је мало био (**или:** била) с нама, јер се гробу предаје, каменом покрива, у таму улази, с мртвима се сахрањује, и од свих сродника и пријатеља сада се растаје, помолимо се Господу да га (**или:** је) упокоји.

Сада се руши житејско злославље таштине. Јер дух напусти обиталиште, блато поцрне, сасуд се разби, безгласан, неосетљив, мртав, непокретан. Помолимо се Господу да вечни покој подари овоме (**или:** овој) кога (**или:** коју) шаћемо гробу.

Шта је наш живот? Уистини цвет, и дим, и јутарња роса. Приђите дакле, загледајмо у гробове добро; где је телесна лепота? где младост? где су очи, и облик телесни? Све је као трава свенуло, све је нестало. Ходите, припаднимо Христу са сузама.

Сада се показују залудни сви органи тела који до мало пре беху покретни; сви су укочени, мртви, неосетљиви: очи

ишчилеше, ноге се свезаше, руке замреше, и слух с њима, језик умуче, гробу се предају. Ваистину је таштина све људско.

Слава; и сада; Богородичан:

Спасавај оне што се на Тебе надају, Мајко незалазног Сунца, Богородице. Молимо Ти се, молитвама својим умоли преблагога Бога да упокоји сада престављеног (или: престављену) где се духови праведних одмарају; покажи их, Свобеспрекорна, као наследнике божанских добара у дворима праведних, у вечни спомен.

Самогласан, глас 8. Прешавши увек бурно море живота, престављени стиже вером у твоје пристаниште, но у твојој тишини и вечној сладости водећи га са Светима, упокој, Христе, душу слуге твога.

Глас 4. Данас се испуњује славна реч божанственога Давида који каже: човек је као трава, дани су његови као цвет пољски, тако прецвета, јер кога до малочас гледасмо жива и говорећа, ево лежи мртав, непокретан, бездахан; изађе и отиде одавде тамо где је награда за дела, тамо где је радост свих Светих. Боже, као милостив и човекољубив, упокој са њима уснулога.

Глас 8. Сведржитељу Господе, душу слуге твога упокој у насељима Праведних, где светлост твоја сија свима достојнима, Једини Многомилостиви.

Ишчезох од мојих сродника, и напустих остало живота свога, и Теби прибегах, Господе, спаси ме.

Молитвама Богородице умири живот нас који Ти кличемо: Животодавче, слава Теби.

И када се заврши целивање, онда певамо ове тропаре:

Са дусима преминулих праведника ... (стр. 141).

Бакон: Помилуј нас, Боже... **Свештеник:** Боже духова...

Јер си Ти васкрсење...

И бива отпуст.

После отпуста духовник, или настојатељ, чита опроштајну молитву:

Господ Исус Христос Бог наш, који својим светим Ученицима и Апостолима даде божанске заповести да задржавају и отпуштају грехе палима, и од којих ми примисмо власт да то исто чинимо: нека ти, чедо духовно, опрости све што си вољно или невољно учинио (или: учинила) у овом животу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда узевши одар са телом, одлазимо на гробље, певајући стихире самогласне, ове:

Глас 1. Која то сладост живота остаје недарнута тугом? Која је то слава на земљи непроменљива? Све је од сенке слабије, све од снова варљивије; у трен ока, и све ово смрт узима. Него, Христе, у светлости лица твога, и у наслађењу красотом твојом, као човекољубац упокој кога (**или:** коју) си изабрао.

Глас 2. Авај мени, какву борбу има душа када се одваја од тела! авај, колико тада плаче, и нема ко да се смилује на њу. К Анђелима подижући очи, узалуд се моли; к људима пружајући руке, нема ко да јој помогне. Зато, мила моја браћо, сетивши се краткоће живота нашег, молимо од Христа покој престављеноме (**или:** престављеној), и душама нашим велику милост.

Глас 3. Таштина је све људско што после смрти не остаје; не остаје богатство, нити прати слава; јер кад смрт наиђе, све се то уништи. Стога завапимо Христу бесмртноме: престављенога (**или:** престављену) од нас упокој, где је обиталиште свих који се веселе.

Глас 4. Где је приврженост свету? Где је маштање о пролазноме? Где је злато и сребро? Где је мноштво слугу и врева? Све је прах, све пепео, све сенка. Но хајдете, завапимо Бесмртноме Цару: Господе, вечних твојих добара удостој престављенога (**или:** престављену) од нас, дајући му (**или:** јој) покој у неостаривом блаженству твојом.

Глас 5. Опоменух се пророка који вапије: „Ја сам земља и пепео“. И опет размотрих у гробовима, и видех кости обнажене, и рекох: па ко је цар, или војник, или богаташ, или просјак, или праведник, или грешник? Но с праведнима упокој, Господе слугу твога (**или:** слушкињу твоју).

Глас 6. Стваралачка заповест твоја би ми почетак и темељ; јер Ти, зажелевши да ме од невидљиве и видљиве природе жива начиниш, тело си моје саздао од земље, а душу си ми дао твојим божанским и животворним удахнућем. Зато, Христе, слугу твога (**или:** слушкињу твоју) упокој у крају живих и у насељима праведних.

Глас 7. Створивши у почетку човека по својој слици и прилици, Ти си га поставио у рају да влада твојим тварима; али преварен завишћу ђавола, он окуси од плода, поставши на-

рушилац заповести твојих. Стога си га, Господе, осудио да се врати опет у земљу, од које је узет, и да моли покој.

Глас 8. Плачем и ридам кад помислим на смрт и видим у гробовима нашу, по слици Божјој саздану, лепоту где лежи без облика, без славе, без изгледа. О чуда! Каква се то тајна догоди с нама? Како се предадосмо трулежи? Како се присајединисмо смрти? Ваистину, као што је писано, по заповести Бога који даје покој престављеноме (или: престављеној).

Док дођемо до гробља тело се три пута спушта на земљу, и бива јектенија и молитва. Када стигнемо на гробље, тело се спушта у гроб. Свештеник, узевши лопатом земљу, крстолико је баца на тело, говорећи.

Господња је земља, и што је на њој; весељена, и сви што живе у њој.

И излива јелеј, говорећи овај тропар:

Ликом Крста твога, Човекољупче, смрт се умртви, и ад зароби, и давно умрли уставши песму Ти принесоше. Стога Ти кличемо, Христе Боже: престављенога од нас упокој где је обиталиште свих што се у Теби веселе, да би славио Твоје Божанство.

И као што је обичај, затрпавају гроб, говорећи ове тропаре, гл. 8.

Земљо, зини и прими пребе од тебе руком Божјом сазданог, који се опет враћа теби која си га родила; јер оно што је боголико, прими Творац, а ти прими тело твоје.

Као што си, Господе, рекао Марти: „Ја сам васкрсење”, и реч делом испунио дозвавши Лазара из ада, тако и слугу твога подигни из ада, Човекољупче.

Духовна браћо моја и сапостници, када се молите, не заборављајте мене, него гледајући мој гроб, сећајте се моје љубави, и молите Христа да дух мој смести са Праведницима.

Бакон говори јектенију: Помилуј нас, Боже,... и остало по реду. **А свештеник молитву:** Боже духова и свакога тела..., и по возгласу Слава, и сада: и отпуст. **А чинимо и дванаест поклона за уснулог брата нашег, сви који се налазимо на погребу, говорећи:** Упокој, Господе, душу слуге Твога. **И тако одлазимо у своје ћелије, славећи Бога.**

СВЕШТЕНИЧКО ОПЕЛО

Када неко од мирских свештеника отиде ка Господу, долазе три свештеника, скидају га са одра, и полагају на земљу преко рогоже. И пошто не треба да се купа, свештеници га обнажују и отиру чистим јелејем. Онда га облаче у његове обичне хаљине, а затим у потпуно свештеничко одјејање, и покривају му лице воздухом, и стављају свето Еванђеље на њега. Затим долазе свештеници обучени у свештеничка одјејања. Предстојатељ почиње: **Благословен Бог наш... И присутни свештеници читају: Свети Боже; Пресвета Тројице; Оче наш; Јер је твоје царство...**

И одмах певају ове тропаре, глас 4. Са дусима преминулих...

Бакон: Помилуј нас Боже...

Свештеник: Боже духова... Јер си Ти васкрсење и живот...

И одмах узимају свештеници тело, и преносе га у паперту храма, и стављају свето Еванђеље поврх њега, као што горе рекосмо, и свећњак са свећама у облику крста, и почиње појац:

Они који су чисти за пут: Алилуја, на глас 6. Затим прва Статија 17-е Катизме (Пс. 119) (стр. 178).

Благо онима којима је пут чист, који ходе у закону Господњем. Алилуја.

Благо онима који чувају откривења његова, свим срцем траже га. Алилуја.

И тако редом стихови псалма 119, од ст. 3 надаље до стиха 72 закључно. После сваког стиха говори се као припев: Алилуја.

Прва Статија завршава се: Слава; Алилуја; И сада; Алилуја.

Онда јектенија заупокојна: Опет и опет... Боже духова... Јер си Ти васкрсење и живот...

Затим друга Статија, на глас 5. После сваког стиха припев:
Помилуј слугу твога.

Заповести твоје: Помилуј слугу твога.

Руке твоје створиле су ме и начиниле ме; узразуми ме, и научићу са заповестима твојим.

Помилуј слугу твога.

И тако редом: од ст. 74 до ст. 131 закључно.

Слава; Помилуј слугу твога.

И сада; Помилуј слугу твога.

Онда јектенија заупокојна: Опет и опет... Боже духова... Јер си Ти васкрсење...

После тога трећа Статија:

Име твоје. Алилуја.

Погледај ме и смилуј се на ме, као што радиш с онима који љубе Име твоје. Алилуја.

И тако редом: од ст. 133 до ст. 176 закључно. После сваког стиха као припев: Алилуја.

Онда: Благословен си Господе, научи ме наредбама својим.

Сабор Светитеља пронађе Извор живота... (стр. 144).

Затим: јектенија заупокојна: Опет и опет... Боже духова... Јер си Ти васкрсење...

Онда тропар, глас 5. Упокој, Спасе наш... (стр. 145). Слава, и сада: Христе Боже који си из Дјеве...

Онда степена, глас 6. На небо очи своје подижем... (стр. 189).

Затим прокимен, глас 6.

Блажен је пут којим данас идеш, душо, јер ти је спремљено место покоја.

Стих: Окрени се, душо моја, у покој свој, јер ти Господ учини добро.

Читач: Читање из Посланице Солуњанима светог апостола Павла (зачало 270. 1 Сол. 4, 13-17).

Браћо, нећемо да вам буде непознато шта је са онима који су уснули, да не бисте туговали као они који немају наде. Јер ако вјерујемо да Исус умрије и васкрсе, тако ће и Бог оне који су умрли у Исусу довести с Њим. Јер вам ово казујемо ријечју Господњом да ми који будемо живи о доласку Господњем, нећемо претећи онијех који су уснули. Јер ће сам Господ са заповијешћу, гласом арханђела, и са трубом Божијом, сићи с неба,

и прво ће мртви у Христу васкрснути. А потом ми живи који останемо бићемо заједно с њима узнесени на облацима у сретанье Господу у ваздуху, и тако ћемо свагда с Господом бити.

Свештеник: Мир теби.

Читач: И духу твоме.

Читач: Псалам Давидов. Алилуја. **Глас 8.** Блажен кога си изабрао и примио, Господе.

Бакон: Премудрост, право стојмо, чујмо свето Еванђеље.

Свештеник: Мир свима.

Свештеник: Читање светог Еванђеља од Јована. (**Зачало 16. Јн. 5, 24-30**).

Рече Господ присутним Јеврејима: Заиста, заиста вам кажем: Ко моју ријеч слүша и вјерује Ономе који ме је послао, има живот вјечни, и не долази на суд, него је прешао из смрти у живот. Заиста, заиста вам кажем, да долази час, и већ је настао, када ће мртви чути глас Сина Божијега, и чувши га оживјеће. Јер као што Отац има живот у себи, тако даде и Сину да има живот у себи; и даде му власт и да суди, јер је Син Човјечији. Не чудите се томе, јер долази час у који ће сви који су у гробовима чути глас Сина Божијега. И изићи ће они који су чинили добро у васкрсење живота, а они који су чинили зло у васкрсење суда. Ја не могу ништа чинити сам од себе. Како чујем онако судим, и суд је мој праведан; јер не тражим вољу своју но вољу Оца који ме је послао.

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

И свештеник молитву:

Владару Господе Боже наш, једини имаш бесмртност, обитаваш у неприступној светлости; убијаш, и оживотвораваш; сводиш у ад, и изводиш. Ти си премудрошћу саздао човека; и опет га у земљу враћаш, истражујући душевни дуг; Тебе молимо: прими душу слуге твога, и упокој га у наручју Авраама и Исаака и Јакова; и дај му венац правде твоје, үдео спасаваних, у славу изабраних твојих, да би за оно, око чега се трудио у овом свету Имена твога ради, примио богато үдарје у обитељима Светих твојих, благодаћу и милосрђем и човекољубљем јединородног Сина Твог Господа нашега Исуса Христа, амин.

Сједалец, глас 2.

Данас се растајем од сродника, и прибегавам Теби Јединоме Безгрешноме: у насељима Праведних са изабранима твојим упокој.

Онда говоримо псалом 23:

Господ је пастир мој, ништа ми неће недостајати: алилуја!

На зеленој паши пасе ме, води ме на тиху воду: алилуја!

Душу моју опоравља, води ме стазама праведним имена ради својега: алилуја!

Да пођем и долином сјена смртнога, нећу се бојати зла; јер си ти са мнош; штап твој и палица твоја тјешу ме: алилуја!

Поставио си преда мнош трпезу на видикун непријатељима мојима; намазао си уљем главу моју, и чаша је моја преопуна: алилуја!

Да! доброта и милост твоја пратиће ме у све дане живота мојега, и ја ћу наставити у дому Господњем за дуго: алилуја!

Затим овај тропар, глас 2.

Пошто сви морамо у то исто боравиште, и под исти поћи камен, и сами ћемо ускоро бити прах: молимо од Христа покој престављеноме. Јер је овај наш живот на земљи, браћо, играчка: кад не постојимо – да постанемо, и када постанемо – да се распаднемо; ми смо – пролазни сан, неодрживи дах, лет пролазеће птичице, лаба на мору која не оставља трага. Стога завапимо Бесмртноме Цару: Господе, удостој га бесконачног блаженства твог.

Прокимен, глас 6. Блажен кога си изабрао и примио, Господе.

Стих: Теби приличи песма, Боже на Сиону.

Апостол: Читање из посланице Римљанима светог апостола Павла (Зачало 89. Рм. 5, 12-21).

Браћо, као што кроз једнога човјека уђе у свијет гријех, и кроз гријех смрт, и тако смрт уђе у све људе, пошто сви сагријешу. Јер гријех бјеше на свијету до закона, али се гријех не рачуна када нема закона. Али смрт царова од Адама до Мојсеја и над онима који не сагријешу сличним пријеступом као Адам, који је слика Онога који ће доћи. Али благодатни дар није тако као пријеступ, јер ако пријеступом једнога помријеше многи, много се више благодат Божија и дар у благодати једнога човјека Исуса Христа изобилно изли на многе. И не би са даром онако као што би са пријеступом кроз једнога; јер суд због једнога би осуда, а благодатни дар би оправдање од многих

пријеступа. Јер ако се пријеступом једнога зацари смрт кроз једнога, тим прије ће они који примају изобиље благодати и дар праведности у животу царовати кроз једнога Исуса Христа. Тако, дакле, као што једним пријеступом дође осуда на све људе, тако и једним оправдањем дође на све људе оправдање живота. Јер као што кроз непослушност једнога човјека посташе многи грјешни, тако ће и кроз послушност једнога постати многи праведни. А закон уз то дође да се умножи пријеступ; а гдје се умножи гријех ондје се још већма умножи благодат. Да би, као што царова гријех у смрти, тако и благодат царовала праведношћу за живот вјечни кроз Исуса Христа, Господа нашега.

Алилуја, **глас 6. Стих:** Блажен кога си изабрао и примио, Господе.

Еванђеље, Јованово, зачало 15. Јн. 5, 17-24.

Рече Господ присутним Јеврејима: Отац мој до сада дјела, и ја дјелам. И зато још више тражаху Јудејци да га убију, не само што нарушаваше суботу, него што и Бога називаше својим Оцем градећи се једнак Богу. А Исус одговори и рече им: Заиста, заиста вам кажем: Син не може ништа чинити сам од себе него што види да Отац чини; јер што Он чини, то исто чини и Син; јер Отац љуби Сина, и све му показује што сам чини; и показаће му већа дјела од ових да се ви чудите. Јер као што Отац подиже мртве и оживљава, тако и Син које хоће оживљава. Јер Отац не суди никоме, него је сав суд дао Сину. Да сви поштују Сина као што поштују Оца. Ко не поштује Сина не поштује ни Оца који га је послао. Заиста, заиста вам кажем: Ко моју ријеч слуша и вјерује Ономе који ме је послао, има живот вјечни, и не долази на суд, него је прешао из смрти у живот.

Онда ђакон: Господу се помолимо.

И свештеник молитву:

Благодаримо Ти Господе Боже наш, јер само Теби припада живети бесмртно, и слава неисказана, и човекољубље неизрециво, и царство бесконачно, и у Тебе нема пристрасности, јер си одредио свима људима општу границу живота, када се живот испуни. Стога Те молимо, Господе: слугу твога, и нашег бившег саслужитеља (**име**) који је уснуо са надом на васкрсење и живот вечни, упокој у наручју Авраама и Исаака и Јакова; као што си га на земљи поставио за служитеља у цркви, тако га и у небеском храму твом покажи, Господе. Пошто си га међу људима украсио духовним достојанством, прими га неосуђена и у славу Анђела.

Сам си прославио живот његов на земљи, сам и одреди да његов излазак из овог живота буде улазак међу твоје свете Праведнике, и дух његов придружи свима што су Ти отпамтивека угодили. Јер си Ти васкрсење и живот и покој уснулога слуге твога (**име**), Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Антифон 2, глас 6.

Када Господ не би био у нама, нико од нас не би могао победити врага у борби; а који победе, узносе се одавде.

Нека зуби њихови, Спасе, не дохвате душу моју као птицу. Авај мени, како ћу се отети од врага када сам грехољубив?

Слава: Од Светог Духа је свима обожење, благовољење, разум, мир и благослов, јер је исте делатности са Оцем и Сином.

И сада: Исто.

Псалом 24. После сваког стиха: Алилуја.

Господња је земља и што је год у њој, васељена и све што живи на њој: алилуја!

Јер је он на морима основа, и посред ријека утврди је: алилуја!

Ко ће изаћи на гору Господњу? и ко ће стати на светом мјесту његову? алилуја!

У кога су чисте руке и срце безазлено, ко не изриче имена његова узалуд и не куне се лажно: алилуја!

Он ће добити благослов од Господа, и милост од Бога спаса својега: алилуја!

Таки је род онијех који га траже, и који су ради стајати пред лицем твојим Боже Јаковљев: алилуја!

Врата! узвисите врхове своје, узвисите се врата вјечна! Иде цар славе: алилуја!

Ко је тај цар славе? Господ крјепак и силан, Господ силан у боју: алилуја!

Врата! узвисите врхове своје, узвисите се врата вјечна! Иде цар славе: алилуја!

Ко је тај цар славе? Господ над војскама; он је цар славе: алилуја!

Алилуја. **Слава;** Алилуја. **И сада;** Алилуја.

Тропар, глас 2.

У вери, и нади, и љубави, и кротости, и чистоти, и у свештеничком достојанству поживео си побожно, незаборавни. Стога ће превечни Бог, коме си и служио, сам настанити дух твој у месту светлом и дивном, где праведници блаженствују, и добићеш на суду Христовом опроштај и велику милост.

Сједален, глас 5.

Знаш, Боже наш, да смо се у гресима родили. Стога Те молимо: престављенога од нас упокој, прелазећи као добар преко грехова које као смртни човек почини у животу, молитвама Богородице, Једини Човекољупче.

Прокимен, глас 6. Блажен кога си изабрао и примио, Господе.

Стих: Спомен је његов из нараштаја у нараштај.

Апостол: Коринћанима, зачало 158. 1 Кор. 15, 1-11.

Браћо напомињем вам, јеванђеље које вам проповједах, које и примисте, у коме и стојите, кроз које се и спасавате, ако држите како вам проповједах, осим ако узалуд не повјеровасте. Јер вам најприје предадох што и примих, да Христос умрије за гријехе наше по Писму. И да би погребен, и да уста трећи дан, по Писму, и да се јавио Кифи, затим Дванаесторици; Потом се он јавио одједном више од пет стотина браће, од којих су већина и сада живи, а неки се упокојише. Потом се јавио Јакову, затим свима апостолима; а послвије свију, као каквом недоношчету, јавио се и мени. Јер сам ја најмањи од апостола, који нисам достојан назвати се апостол зато што гоних Цркву Божију. Но благодаћу Божијом јесам што јесам, и благодат његова која је у мени не оста празна, него се потрудох више од свију њих, али не ја, него благодат Божија која је са мнош. Било, дакле, ја било они, тако проповиједамо, и тако повјеровасте.

Алилуја. **Стих:** Блажен кога си изабрао и примио, Господе.

Еванђеље од Јована, зачало 21. Јн. 6, 35-39.

Рече Господ присутним Јеврејима: Ја сам хљеб живота: који мени долази неће огладњети, и који у мене вјерује неће никада ожедњети. Него вам рекох: и видјели сте ме, и не вјерујете. Све што ми даје Отац мени ће доћи; и онога који долази мени нећу истјерати напоље. Јер сам сишао с неба не да творим вољу своју, него вољу Оца који ме посла. А ово је воља Оца који ме посла, да све што ми је дао ништа од тога не изгубим, него да то васкрснем у последњи дан.

Онда Ђакон: Господу се помолимо.

И свештеник молитву:

Господе сила, тужних радости, и уплаканих утехо, и свима малодушнима Ти си помоћ: утешивши твојим милосрђем оне што плачу за уснулим, сваки бол срца њиховог исцели, и слугу твога (име), уснулог са надом на васкрсење и живот вечни, упокој у наручју Авраама. Јер си Ти васкрсење и живот и покој слуге твога (име), Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Антифон 3, гласа 6.

Који се уздају у Господа страшни су непријатељима, и дивни свима, јер гледају горе.

Скуп праведника, Спаситељу, имајући Тебе за помоћника не пружа руке своје у безакоња.

Слава: Моћ Светога Духа је над свима: Њему се клањају Небеске Војске са свим оним што дише овде доле.

И сада: Исто.**Псалам 84 по реду, понављајући на сваком стиху:** алилуја.

Како су мили станови твоји, Господе над силама! алилуја!

Гине душа моја желећи у дворе Господње; срце моје и тијело моје отима се к Богу живоме: алилуја!

И птица наводи кућу, и ластавица гнијездо себи гдје леже птиће своје, код олтара твојих, Господе над силама, царе мој и Боже мој! алилуја!

Благо онима који живе у дому твом! Они те хвале без престанка: алилуја!

Благо онима којима је сила у теби, и којима су у срцу путеви твоји! алилуја!

Идући долином плачевном, претварају је у изворе, и дажд је одијева благословима: алилуја!

Иду збор за збором, јављају се пред Богом на Сиону: алилуја!

Господе, Боже над силама! услиши молитву моју, Боже Јаковљев! алилуја!

Боже, браничу наш! сагни се и види лице помазаника својега! алилуја!

Јер је боље један дан у дворима твојим од хиљаде. Волим бити на прагу дома Божијега него живјети у шаторима безбожничким: алилуја!

Јер је Господ Бог сунце и штит, Господ даје благодат и славу; онима који ходе у безазлености не украђује ни једнога добра: алилуја!

Господе над силама! благо човјеку, који се у те узда! алилуја!

Онда тропари, глас 6.

Браћо моја мила, не заборављајте ме када славите Господа, него се сећајте и братства нашег, и молите Бога да ме с праведнима упокоји Господ.

Изненада ме снађе смрт, и одвоји ме данас од мојих. Но Ти, Христе, који си ме преселио, упокој у местима прохладним.

Помилуј нас, Господе помилуј нас, јер ми грешници, немајући никакав изговор, приносимо Теби као Владару ову молитву: помилуј нас.

Слава: Господе, помилуј нас, јер се у Тебе уздасмо; не гневи се јако на нас, нити помињи безакоња наша, него и сада као милостив погледај и избави нас од непријатеља наших: јер си Ти Бог наш, и ми смо народ твој, сви смо дело руку твојих, и Име Твоје призивамо.

И сада; Богородичан: Отвори нам двери милосрђа, благословена Богородице, да не погинемо ми који се у Тебе надамо, него да се Тобом избавимо од беда: јер си Ти спасење рода хришћанскога.

Прокимен, глас 6. Душа ће његова у добру почивати. **Стих:** К Теби ћу, Господе, повикати.

Апостол: Коринћанима, зачало 160. 1 Кор. 15, 20-28.

Браћо, Христос је устао из мртвих, те постаде првенац оних који су умрли. Јер пошто је кроз човјека смрт, кроз човјека је и васкрсење мртвих. Јер као што у Адаму сви умиру, тако ће и у Христу сви оживјети. Но сваки у своме реду: првенац Христос, потом, о његову доласку, они који су Христови; онда крај, кад преда Царство Богу и Оцу, кад укине свако поглаварство и сваку власт и силу. Јер он треба да царује док не положи све непријатеље под ноге своје. Посљедњи непријатељ укинуће се – смрт. Јер све покори под ноге његове. А када каже да му је све покорено, очигледно, осим Онога који му покори све. А кад му све покори, онда ће се и сам Син покорити Ономе који му све покори, да буде Бог све у свему.

Алилуја. Блажен муж који се боји Господа. **Стих:** Силно ће бити на земљи потомство његово.

Еванђеље од Јована, зачало 22. Јн. 6, 40-44.

Рече Господ присутним Јеврејима: Ово је воља Оца који ме посла, да сваки који види Сина и вјерује у њега има живот вјечни; и ја ћу га васкрснути у посљедњи дан. Тада гунђаху Јудејци на њега што рече: Ја сам хљеб који сиђе с неба. И говораху: Није ли ово Исус, син Јосифов, коме ми знамо оца и матер? Како, дакле, он говори: С неба сам сишао? А Исус им одговори и рече: Не гунђајте међу собом. Нико не може доћи мени ако га не привуче Отац који ме посла; и ја ћу га васкрснути у посљедњи дан.

Онда Блажена, на глас 2.

У царству своме, помени нас Господе, када доћеш у царство своје.

Блажени сиромашни духом, јер је њихово царство небеско.

Блажени који плачу, јер ће се утешити.

Блажени кротки, јер ће бити помиловани.

Блажени гладни и жедни правде, јер ће се наситити.

Блажени милостиви, јер ће бити помиловани.

Некада Адам, пошто окуси од рода с дрвета би истеран из раја, а разбојник који је на крсту висио, пошто Те исповеди као Бога, уђе у рај. И ми, спасени твојим страдањем, Господе, угледајући се на разбојника, вапијемо са вером: помени и нас, када доћеш у царство своје.

Блажени чисти срцем, јер ће Бога видети.

Узевши прах од земље, онај што ме створи, саздаде тело моје божанском вољом, и удахнувши у њега душу својим живоносним дахом, Он је стави под свету заповест. Мене, ужасно потчињена греховној трулежи, Ти си по бескрајном милосрђу дозвоа оданде. Но упокој, Боже, са Светима твојим кога си узео.

Блажени миротворци, јер ће се синови Божји назвати.

Ужасна је и страшна тајна за све, када се душа од тела разлучује: душа онда одлази наричући, а тело се предаје земљи и затрпава. Стога и ми, дознавши за последњи одлазак, похитајмо Спаситељу, вапијући са сузама: помени и нас, када доћеш у царство своје.

Блажени прогнани правде ради, јер је њихово царство небеско.

Зашто ме тако страшно оплакујете, о људи? зашто се узалуд кидате? престављени свима објављује: смрт је свима покој. А чујмо и глас Јова који каже: смрт је покој човеку. Но упокој, Боже, са Светима твојим кога си узео.

Блажени сте када вас узасрамоте и успрогоне и реку на вас свакојакe рђаве речи лажући, мене ради.

Свемудри Павле јасно претсказа престављење свих учећи да ће мртви устати нераспадљиви, а ми ћемо се изменити по Божјој заповести. Тада ће и труба она страшна затрубити, и подићи из сна све који отпамтивeка спавају. Но упокој, Боже, са Светима твојим кога си узео.

Радујте се и веселите се, јер је велика плата ваша на небесима.

Престављени, и у гробу лежећи мртав, спокојан свима довикује: ходите земнородни к мени, погледајте лепоту телесну како је поцрнела. Стога, браћо, познавши по њој крај, похитајмо Спаситељу са сузама вапијући: Боже, упокој са Светима твојим овога кога си узео.

Слава; и сада; Богородичан:

Натприродно си, Владичице, у утроби својој зачала без семена Бога превечног, и родила си телом Њега Бога и човека, непроменљиво и несливено. Стога и ми, знајући Те увек као Богородицу, са вером вапијемо Богу који се из Тебе родио: помени и нас у царству своме.

Прокимен, глас 6. Блажен кога си изабрао и примио, Господе.

Стих: Душа ће његова у добру почивати.

Апостол: Римљ. зачало 113. Рм. 14, 6-9.

Браћо који разликује дане, Господу разликује, а који не разликује дане, Господу не разликује. Који једе, Господу једе: јер благодари Богу; и који не једе, Господу не једе, и благодари Богу. Јер нико од нас не живи самоме себи, и нико не умире самоме себи. Јер ако живимо, Господу живимо; ако ли умиремо, Господу умиремо. Дакле, и кад живимо и кад умиремо, Господњи смо.

Алилуја, **глас 6.** Блажен кога си изабрао и примио, Господе.

Стих: Душа ће његова у добру почивати.

Еванђеље од Јована, зачало 23. Јн. 6, 48-54.

Рече Господ присутним Јеврејима: Ја сам хлеб живота. Оци ваши једоше ману у пустињи, и помријеше. Ово је хлеб који си-

лази с неба: да који од њега једе не умре. Ја сам хљеб живи који сиће с неба; ако ко једе од овога хљеба живјеће вавијек; и хљеб који ћу ја дати тијело је моје, које ћу ја дати за живот свијета. Јудејци се пак препираху међу собом говорећи: Како може овај дати нама тијело своје да једемо? А Исус им рече: Заиста, заиста вам кажем: ако не једете тијело Сина Човјечијега и не пијете крви његове, немате живота у себи. Који једе моје тијело и пије моју крв има живот вјечни; и ја ћу га васкрснути у посљедњи дан.

Онда псалам 50: (стр. 27).

И канон, глас 6.

Песма 1

Ирмос: Онога који је у старини валовима морским потопио гониоца-мучитеља, потомци спасених зареше под земљу; а ми као девојке певајмо Господу, јер се славно прослави.

Припев: Упокој, Господе, душу уснулог слуге твог.

Теби добротвору и Господару свих Христу припадамо усрдно са сузама, приносећи ову надгробну песму са плачем: вернога слугу твог упокој као милосрдан.

Умрлога са надом на васкрсење удостој, Спасе, светога стајања с десне стране Тебе са Избранима твојим, свесрдно Ти се молимо славећи Те, Човекољупче.

Избранога слугу твога, Човекољупче, који се преселио са земље, удостој да се светло радује у чесном царству небеском, не гледећи као милосрдан на душевна сагрешења његова.

Слава: Тешко мени, житејска слава као трава, тек што ниче, одмах и увену. Где је у гробу част? где је тамо светлост или лепота? Стога, Господе, поштеди слугу твога као милосрдан.

И сада; Богородичан: Сви Те по дужности с љубављу увек славимо, Дјево пречиста Маријо Мати Божја, јер је око молитве твоје неуспављиво. Избави нас сада од грехова и суда смртнога.

Песма 3

Ирмос: Нема светога као што си Ти, Господе Боже наш, који си укрепио верне твоје, Добри, и утврдио их на камену исповедања твога.

Нема човека на земљи, Спасе, који не сагреши. Стога прими мољење нас смирених, Господе, и разреши, опрости све грехе слуге твога.

И који је човекољубац милостив као Ти, Господе, који са великом влашћу опрашташ грехе и живима и мртвима? Стога спаси њоме и слугу твога.

Слава: Спаситељу, покажи сунаследником вишњег звања са вером престављенога, примајући његову последњу молитву сзуну, Једини Безгрешни.

И сада; Богородичан: Владичице наша, свесвета Дјево, не престај молити Бога кога си родила, да престављенога са вером удостоји царства свога.

Сједален, глас 6.

Ваистину је све и сва таштина, а живот је сенка и сан; јер се узалуд мете сваки човек, као што рече Свето Писмо: Када цео свет стечемо, онда ћемо се у гроб настанити, где су заједно цареви и просјаци. Зато Христе Боже, упокој престављеног слугу твог, као Човекољубац.

Песма 4

Ирмос: Провиђајући твоје божанско понижење на Крсту Авакум, ужаснут, вапијаше: Ти си, као свемоћан, Благи, разорио државу силника, присаједињујући се онима у аду.

Претње оног страшног дана су као неподношљиви суд; усрдно молимо у Христа опроштај свих грехова престављеноме у вери и нади на васкрсење.

Као слугу који је покајањем пре смрти радосно упалио свећу Теби, Христе, удостој га радосно дворца твога, милосрдни Владико Спаситељу.

Слава: Када будеш обелоданио све што је сакривено, Христе, и изобличио наше грехе, Господе, поштеди кога си узео, Благи, опомињући се његовог покајања.

И сада; Богородичан: Света Богородице, покоје свих, не заборављај оне који Ти с плачем усрдно вапију да обаспеш добрима верног слугу твог што се од нас преставио.

Песма 5

Ирмос: Видевши незалазну светлост твога милостивног Богојављења нама, Христе, Исаија из ноћи клицаше бдећи: васкрснуће мртви, и устаће они што су у гробовима, и сви ће се земнородни узрадовати.

У друштву изабраних и у сладости рајској, Жалостиви, настани кога си у вери преместио од нас, јер си Ти, Спаситељу наш, свима грешницима одредио божанско покајање; као Господар удостој и овога царства твога.

По власти као Бог владарски милујеш твоје саздање, Господе, Једини Човекољупче, који си се закону људском потчинио. Стога, разреши, опрости, Спаситељу, сагрешења у вери представљеноме, и удостој га царства твога.

Слава: Нико неће избећи тамо страшни суд престола твог, сви ће заједно предстати, моћни цареви и слуге; и страшни глас Судије послаће грешне људе на суд паклу; од кога избави слугу твога, Христе.

И сада; Богородичан: Избавитеља, који се на натприродни начин родио од Тебе по човечанској природи, усрдно моли, Дјево невестна, да избави све мука и страхота и ужасних адских мучења. Спаси онога што се сада преставио од нас са вером.

Песма 6

Ирмос: Последња бездна грехова опколи ме, не подносећи више буру, као Јона Господу вапијем Ти: изведи ме из трулежи.

Смрт, и гроб, и суд нас очекује, који изобличава сва дела. Од њега, Човекољупче, избави слугу твога кога си преселио.

Спаситељу мој, молимо Ти се, отвори представљеноме врата милости твоје, Христе, да би ликовао у слави, заједничарећи у весељу моћи твоје.

Слава: Милошћу својом, Спаситељу, избави од грехова слугу твога кога си сада у вери преместио, јер се делима људским нико не оправдава, Човекољупче.

И сада; Богородичан: Богородице, телом се роди Творац, умртвљење смрти и скидање проклетства; и као благ и човекољубив спасава све у вери умрле.

Бакон: Опет и опет...

Свештеник: Боже духова... Јер си Ти васкрсење и ...

Кондак, глас 8. Са светима упокој...

Разборито молим, чујте! Јер с муком и ово зборим: вас ради учиних ридане, еда би коме било на корист! Но када ово будете певали, сетите се каткад мене познаника, јер се много пута заједно стицасмо, и у дому Божјем заједно певасмо: Алилуја.

Уставши сви се скупите, и севши реч чујте: страшно је, браћо, судиште, коме морамо сви предстати; нема тамо роба ни слободњака; нема тамо малог ни великог, него ћемо сви предстати наги. Тога ради добро је одридати често псалам: Алилуја.

Залијмо се сви сузама, гледајући мртво тело, и пришавши да га целивамо, рецимо му при растанку и ово: ето, напустио си оне који те воле, не разговараш више с нама, о пријатељу! Због чега не говориш, као што си нам говорио? Но тако ћутиш, да би певао с нама: Алилуја.

Браћо, како су горке речи самртника, које изговарају када одлазе: од браће се одвајам, пријатеље све остављам, и одлазим. А куда то одлазим? Не знам. И још: како ће ми бити тамо? Не знам. То само Бог зна који ме је позвао. Но спомен чините са песмом: Алилуја.

Куда то душе сада иду? Како ли сада тамо живе? Желех да сазнам тајну, али нико није у стању да ми је искаже: да ли се и они сећају својих, као и ми њих; или они, можда, заборавише оне што их оплакују и поју песму: Алилуја.

Пријатељи, пратите умрле, и пажљиво их до гроба допратите, и тамо брижљиво загледајте, и ноге своје спремите: свака младост тамо иструле, сваки узраст тамо увену; тамо је прах и пепео, и црви; тамо свако ћутање, и нико не говори: Алилуја.

Ево сада видимо онога који лежи овде, али више никада неће лежати пред нама. Ето, већ и језик умуче; ето, већ и уста занемеше. Здравом да сте пријатељи, децо! спасавајте се, браћо; спасавајте познаници; ја ево одлазим на пут свој, али ви вршите помен за мене са песмом: Алилуја.

Нико од тамошњих не оживе, да нам каже како живе, нико од браће и сродника наших који испред нас отидоше тамо ка Господу. Стога много пута говоримо: да ли ћемо тамо видети један другога? да ли ћемо тамо видети браћу? да ли ћемо тамо заједнички одпсалити псалам: Алилуја?

Одлазимо вечним путем ка јединоме Богу Вечноме, да предстанемо као осуђени, сви покуњене главе. Где је тада лепота? где новци? где је тада слава овога живота? Ништа нам од тога неће тамо помоћи, до само често говорење псалма: Алилуја.

Што се без потребе кидаш, о човече? Један час, и све пролази. Јер у паклу нема покајања, нити тамо има попуштања. Тамо је црв неуспављив, тамо земља сва тамна и мрачна, где ја имам бити осуђен: јер се уопште не трудих да често говорим псалм: Алилуја.

Ништа се тако лако не заборавља као растанак човека са човеком, јер ако неко време и спомињемо, али на смрт одмах заборављамо, као да овај није умро; јер и родитељи децу стварно заборављају, коју су од рођења васпитавали, и пролили сузе са песмом: Алилуја.

Подсећам вас, браћо моја, и децо и пријатељи моји: не заборављајте ме када се молите Господу; молим, умољавам и преклињем: навикните се на то, и оплакујте ме дан и ноћ, као Јов пријатељима рећи ћу вам: седите да опет рекнемо: Алилуја.

Оставивши све хајдмо, и наги и тужни предстанимо, јер лепота као трава вене, но ми се људи само варамо. Наг си се родио, о јаднице, наг ћеш и тамо несумњиво предстати. Не маштај, човече, никада у животу, него само непрестано уздиши с плачем: Алилуја.

Човече, ако си се смиловао на човека, он ће се тамо смилувати на тебе; и ако си се сажалио на неко сироче, оно ће те избавити тамо од невоље; ако си у животу нагог оденуо, он ће те тамо оденути, и певати псалм: Алилуја.

Мучан је пут којим одлазим; никада њиме уствари нисам ишао; и крај ми је тај непознат; нико ме тамо уопште не познаје; ужасно је видети оне што ме језиво воде на позив Господара живота и смрти, и који нас зове тамо када хоће: Алилуја.

Када требамо путовође идући у неку земљу, шта ћемо радити када поћемо у земљу коју не познајемо? много ти је онда потребно путовођа, много молитава да те прате, да би једну душу сачувао док стигне до Христа и рекне Му: Алилуја.

Подложни телесним страстима, неће тамо никако имати одмора, јер су тамо страшни тужитељи; тамо се и књиге отварају. На коју ћеш страну онда погледати, човече? и ко ће ти тада по-

моћи тамо? Једино – добро што си за живота чинио, и добро што си сиротима учинио, певајући: Алилуја.

Младост и лепота телесна у време смрти увену, и језик тада страшно гори, и грло сасушено пече, лепота очију гасне, красота лица се мења сва, лепота врата руши се, и остало ћути не говорећи често: Алилуја.

Ћутите дакле ћутите! умукните сада пред овим што лежи, и видећете велику тајну; јер је страшни час. Умукните, да би душа његова с миром отишла; у великој се борби находи, и у великом страху моли Бога: Алилуја.

Ја видех дете где умире, и живот мој оплаках, јер се веома узнемири и дрхташе, и када дође час, повика: оче, помози ми! мајко, спаси ме! И нико не беше тада у стању да му помогне, само гледајући вену, и оплакују крај гроба: Алилуја.

Колико њих изненада бише узети од самих дојки у гроб, и сјединише се вечним сједињењем, и учинише плач велики, и од постеље не устадоше, него им уједно би и брак и гроб, уједно сједињење и разлучење, уједно и смех и плач, уједно и псалам: Алилуја.

Ми горимо од узбуђења слушајући само да је тамо вечна светлост, тамо - извор живота нашег, тамо - наслада вечна, тамо - рај, коме се свака душа праведна радује. Стекнимо се сви у Христу и ми, да бисмо сви завапили Богу овако: Алилуја.

Богородичан: Свесвета Дјево неневестна, Ти си родила светлост неприступну; молим, преклињем и умољавам: не престај молити Господа за уснулог слугу твог, Пречиста, да обрете тамо опроштај грехова у дан суда, Свечиста, јер имаш слободу као Владичица да молиш Сина Твога свагда: Алилуја.

Онда опет кондак: Са светима упокој...

Песма 7

Ирмос: Неисказано чудо: Онај који свете Младиће избави у пећи од пламена, полаже се мртав бездахан у гроб – на спасење нас који певамо: Избавитељу, Боже, благословен си.

Огња пакленог и страшне пресуде избави, Христе, као милостив, слугу твога кога си у вери узео од сада, и дај слүзи твојој да Ти пева: избавитељу Боже благословен си.

Удостојивши, Боже, слугу твога у вери уснулога да буде у земљи кротких, у рајској наслади, у чудесним насељима славе дај му да Ти пева: избавитељу Боже, благословен си.

Слава: Велики је суд, а невоља у паклу неисказана, браћо, јер се тамо душе грешника са телом пеку, и у мукама лију сузе, не могући вапити: избавитељу Боже, благословен си.

И сада: Свебеспрекорна Богородице, увек ограђуј молитвама твојим живе који Те славе као несумњиву Божију Матер, а представљене избави горких мука, да би с Тобом Христу клицали: избавитељу Боже, благословен си.

Песма 8

Ирмос: Ужасни се уплашено небо, и нека се поколебају темељи земље: јер, где, у мртве се сврстава Вишњи, и у мали гроб се смешта. Њега, Младићи, благословите, свештеници – појте, народи – величајте у све векове.

О како страшан час, браћо, очекује оне што греше! о какав страх тада! огањ ће их пакла прогутати, и вечно ће их мучити. Стога, Христе, милосрдни Господару, од нас сада престављенога избави страшне претње, отми од паклених мука занавек.

О радости Праведних, коју ће примити када Судија дође! Тамо је спремљен двораци, и рај, и цело Христово царство. Учини, Христе, да се у њему слуге твоје веселе увек са Светима.

Слава: Ко ће издржати, Христе, страшни призор доласка твога? Тада ће се небо на страшан начин савити као лист хартије, и звезде ће попадати, страх ће потрести сву твар, и светлост ће се променити. Но тада, Спасе, поштеди престављенога од нас.

И сада; Богородичан: Син, кога си натприродно оваплотила, Чиста, Он је судија живих и мртвих, и суди свој земљи, и спасава од мука које хоће, а нарочито оне што Му се с љубављу клањају на иконама, и што Тебе као Богородицу величају кроза све векове.

Песма 9

Ирмос: Не оплакуј мене, мати, гледајући у гробу Сина кога си у утроби зачала без семена: јер ћу устати и прославићу се, и

као Бог узнећу са славом оне који Те са вером и љубављу непрестано величају.

Не ридајте ви што у вери помресте, јер Христос за нас претрпе телом и крст и погреб, и начини синовима бесмртности све који Му вапију: немој се судити са слугом твојим.

Свесрдно се, верни, помолимо Христу, да брата, уснулога у вери и нади на васкрсење, настани у насељима Светих, јер је суд тамо ужасан, и испитивање страшно, и нико сам себи помоћи не може, сем добра дела и заједничка молитва верних, и завапимо: немој се, Господе, судити са слугом твојим.

Слава: У неостаривој слави твојој и сладости рајској настани, Благи, од нас сада престављенога, јер Ти је православлем и покајањем прибегао у вери, и учини га изабраним учесником царства твога.

И сада; Богородичан: Ми верни побожно славимо Тебе, Богородице Дјево, која си натприродно Мајка Живота, јер ми, раније умрли, обесмртивши се Тобом, обретосмо живот, и ево Ти песму приносимо.

Бакон јектенију: Опет и опет...

Свештеник: Боже духова... Јер си Ти васкрсење...

Егзапостилар:

Сада се упокојих, и обретох велики одмор, јер се преставих од трулежи, и преселих се животу, Господе, слава Ти. **И народ исто.**

Стих: Човек је као трава, дани су његови као цвет пољски.

Стих 2: Дуне ветар на њ, и нестане га.

Стих 3: Истина Господња остаје навек. **И на сваки стих егзапостилар.**

Онда, Слава, и сада:

Сада изабрах Богомајку Дјевицу, јер се од Ње роди Христос, избавитељ свих. Господе, слава Ти.

И одмах: Хвалите Господа с небеса... **Онда стихире, глас 6.**

Обоготворен сада у престављењу животворном Тајном твојом, Христе, к Теби пређе божански служитељ твој: прими у руке своје душу његову као птицу, настани је у дворима твојим и међу анђелске хорове, и упокој кога си заповешћу својом узео, Господе, ради велике милости твоје.

Необична је тајна смрти: наилази на све у невреме, природа трули, насилно узима старце, игумане, књижевнике, учитеље који лакомислено умују, уништава епископе, пастире, и свако људско биће. Но завапимо са сузама: Господе, кога си заповешћу својом узео, упокој, ради велике милости твоје.

Свештеник твој, Христе, и приносиатељ божанских Тајни, пошто је поживео у побожности и доброти, по божанској заповести твојој пређе из животне вреве к Теби. Примивши га као свештеника, Спаситељу, спаси га, и ради велике милости своје упокој с праведнима кога си узео.

Слава; и сада; Богородичан:

Познасмо Бога, Богородице Дјево, који се од Тебе оваплодио; моли Њега да се спасу душе наше.

Онда: Слава на висини... **и по:** Удостој Господе... **ове самогласне стихире, Дамаскинове: Глас 1.**

Која то сладост живота остаје нетакнута тугом? Која то слава на земљи оста непроменљива? Све је од сенке слабије, све од снова варљивије; у трен ока, и све ово смрт узима. Него, Христе, у светлости лица твога, и у наслади красотом твојом, као човекољубац упокој кога си изабрао.

Стих: Господ ме напаса, и ништа ми неће недостајати.

Делом, Спаситељу мој, показујеш да си Ти васкрсење свих; речју си, Господе, Лазара васкрсао из мртвих: тада се преворнице сломише, а врата ада узнемирише; тада се смрт људска показа као сан. Но Ти који си дошао да спасеш своје сздање а не да осудиш, као човекољубив упокој кога си изабрао.

Слава; и сада; Богородичан: Показала си се, Богородитељко, као усрдна заштитница свих, као заклон свих, и као сила од Бога онима што Ти прибегавају, као помоћница невољних, као брзо ослобођење заробљених, јер је Христос одредио Тебе за одбрану од туђинаца, и за покровитељку, и за неразориви бедем, и за неосвојиву тврђаву немоћнима, и за дародавку мира душама нашим.

Глас 2.

Авај мени, какву борбу има душа када се одваја од тела! авај, колико тада плаче, и нема ко да се смилује на њу. К Анђелима подижући очи, узалуд се моли; к људима пружајући руке, нема ко да јој помогне. Зато, мила моја браћо, сетивши се

краткоће живота нашег, молимо од Христа покој престављеноме, и душама нашим велику милост.

Стих: Када у невољи бејаш, завапих ка Господу, и услиши ме.

Ходите, погледајмо сви надумно чудо: онај што јуче беше с нама сада лежи мртав. Ходите, познајмо да ћемо скоро и ми скончати и покровом бити покривени. Они што су се мазали дивним мирисима, леже смрдљиви; они што су се златом китили, леже неокићени и безоблични. Стога, мила браћо моја, схвативши краткоћу живота, молимо у Христа престављеноме покој и душама нашим велику милост.

Стих: Господе, избави душу моју од уста неправедних.

Збогом, суетни животе! Збогом сви ви, моји пријатељи, сродници и децо, јер идем на пут којим никада нисам ишао. Но ходите, сетивши се моје љубави према вама, испратите ме, и гробу предајте ово моје благо, и са сузама молите Христа који има да суди душу моју потиштену, да ме избави од огња неугасивог.

Слава; и сада; Богородичан: Непроходна врата, тајанствено запечаћена, благословена Богородице Дјево, прими наша мољења, и принеси Твоме Сину и Богу, да Тобом спасе душе наше.

Глас 3.

Мила браћо моја, ево лежим усред свих ћутљив и нем: уста опустеше, језик умуче, усне се укочише, руке се свезаше, ноге се оковаше, лице се измени, очи се угасише и не виде оне што плачу, слух не прима јавк уцветљених, нос не осећа кадиони мирис, но истинска љубав никада не умире. Стога молим све познанике и пријатеље моје: помените ме пред Господом, да у дан суда обретем милост на оном страшном судишту.

Стих: Подигох очи своје ка горама, одакле ће доћи помоћ моја.

Таштина је све људско што после смрти не остаје; не остаје богатство, нити прати слава; јер кад смрт наиђе, све се то уништи. Стога завапимо Христу бесмртноме: престављенога од нас упокој, где је обиталиште свих који се веселе.

Стих: Господ ће чувати улазак твој и излазак твој, одсада и до века.

Људи, што се узалуд узрујавамо? Трка коју трчимо је брза и кратка: живот је дим, пара и пепео, и ускоро ћемо бити прах,

и као цвет увенућемо. Стога Христу бесмртноме завапимо: представљенога од нас упокој где је обиталиште свих што се веселе.

Слава; и сада; Богородичан: Витлани буром на пучини живота, ми Тебе имамо за пристаниште спасења, Богородице Дјево. Стога моли Бога, који се од Тебе без семена оваплотио и неизрециво очовечио, да спасе душе наше.

Глас 4.

Где је приврженост свету? Где је маштање о пролазноме? Где је злато и сребро? Где је мноштво слугу и врева? Све је прах, све пепео, све сенка. Но хајдете, завапимо Бесмртноме Цару: Господе, вечних твојих добара удостој представљенога од нас, дајући му покој у неостаривом блаженству твојем.

Стих: Обрадовах се када ми рекоше: хајдемо у дом Господњи!

Наиће смрт као грабљивац; наиће затирач и сруши ме; наиће и показа ме као непостојећег; наиће, и ја који сам земља, лежим као да ме нема. Заиста сам сан, заиста смо привићење ми људи. Но ходите, завапимо Бесмртноме Цару: Господе, представљенога од нас удостој вечних добара твојих, упокојавајући га у нестаривом животу.

Слава; и сада; Богородичан: Једина чиста и беспрекорна Дјево, која си Бога без семени родила, моли да се спасу душе наше.

Глас 5.

Опоменух се пророка који вапије: „Ја сам земља и пепео“. И опет размотрих у гробовима, и видех кости обнажене, и рекох: па ко је цар, или војник, или богаташ, или просјак, или праведник, или грешник? Но с праведнима упокој, Господе, слугу твога.

Стих: Ноге наше стојаху на вратима твојим, Јерусалиме!

Ти си рекао, Христе, који верују у Тебе неће видети смрт; но као што сам ја светлост од светлости, тако ћете се и ви просветити са мном у слави мојој; јер ја, истинити Бог, добох да спасем оне што ме у истинитом православљу штјују као јединог Господа Бога: двојаког по природама тела и Божанства а једног по Ипостаси. Стога верног слугу твог, који Те је тако исповедао, упокој, као човекољубив, са светима у светлости лица твога.

Слава; и сада; Богородичан: Благословена, Теби се молимо као Божијој Матери: моли да се спасемо.

Глас 6.

Стваралачка заповест твоја би ми почетак и темељ; јер Ти, зажеливши да ме од невидљиве и видљиве природе жива начиниш, тело си моје саздао од земље, а душу си ми дао Твојим божанским и животворним удахнућем. Зато, Христе, слугу твога упокој у крају живих и у насељима праведних.

Стих: К Теби подигох очи своје, који живиш на небесима.

Почаствовао си ликом твојим, Спасе, саздање руку твојих, јер си у вештаственом телу живописао подобије умнога бића, чијим си ме и заједничарем учинио, одредивши ме на земљи да самовласно владам над тварима. Стога, Спаситељу, упокој слугу твога у крају живих и у насељима праведних.

Слава; и сада; Богородичан: Бога од Тебе оваплоћенога познасмо, Богородице Дјеве, Њега моли да се спасу душе наше.

Глас 7.

Створивши у почетку човека по својој икони и подобију, Ти си га поставио у рају да влада твојим тварима; али преварен завишћу ђавола, он окуси од плода, поставиши нарушилац заповести твојих. Стога си га, Господе, осудио да се врати опет у земљу, од које је узет, и да моли покој.

Стих: Како су мила насеља твоја, Господе сила.

Смрт, предата од Адама, разара сву природу нашу, јер постадосмо трулежни окусивши од плода. Знамо дакле да, саздани од земље, опет ћемо постати прах и пепео, као што бесмо раније. Стога, плачући умолимо Саздатеља, да престављеноме дарује одмор и милост.

Слава; и сада; Богородичан: Ми верни имамо Тебе, Богородице, као неразориву тврђаву и наду. Стога немој престати, Владичице, да се молиш за слуге твоје, уснуле са вером, да им буде олакшице на суду, када буде сео Син Твој и Бог, – јер Ти знаш природу како се сада меша са разноврсним гресима, – да бисмо Те сви величали.

Глас 8.

Плачем и ридам кад помислим на смрт и видим у гробовима нашу, по икони Божјој саздану, лепоту где лежи без облика, без славе, без изгледа. О чуда! Каква се то тајна догоди с нама? Како се предадосмо трулежи? како се присајединисмо смрти? Ваистину, као што је писано, по заповести Бога који даје покој престављеноме.

Стих: Господе над војскама, чезне и исчезава душа моја.

Ми који смо носили нетрулежни лик, и дахом Божјим добили бесмртну душу, и постали мешано биће, – као што је писано – како постадосмо трулежни? И како преступисмо заповест Божју? О чуда! Како остависмо јело живота, а једосмо јело које нам донесе горку смрт? како се, обманути, лишисмо божанскога живота? Стога завапимо Христу: настани у дворима твојим кога си преместио.

Слава; и сада; Богородичан: Заштита твоја, Богородице Дјеве, лек је духовни, јер прибегавајући њој ми се избављамо од душевних недуга.

Друге стихире, самогласне глас 8.

Оне што живе блудно чека бескрајна мука, шкргут зуба, и плач неутешни, мрак неосетљиви, и тама најкрајња, и црв недремљиви, сузе узалудне, и суд без милости. Стога завапимо пре смрти, говорећи: Владико Христе, упокој са избранима кога си изабрао.

Загрмеће труба, и као од сна устаће мртви, желећи да добију живот небески, полагајући сву наду у Тебе, свога Творца и свога Господа. Стога не осуди слугу твога, Бесмртни, који си нас ради постао смртан. Тога ради завапимо пре смрти, говорећи: Владико Христе, упокој са избранима кога си изабрао.

Ето, и стихије, небо и земља ће се изменити, и сва твар ће се у нетрулежност обући: уништиће се трулежност и нестаће тама при доласку Твом, јер ћеш опет доћи са славом, као што је писано, Владико Христе, да свакоме даш према делима. Упокој са избранима кога си изабрао.

Слава; глас 6.

Приђите и видите сви необичан и страشان призор, свима познат, лик сада видљив, и не мудрујте више о привременом: данас се душа разлучује од тела, премешта се у вечни свет, јер одлази на пут којим никада није ишла, и к Судији непристрасном, где присуствују чиновни Анђела. Страшно је, браћо моја, оно судиште, коме ћемо сви предстати наги: једни дакле овенчани а други посрамљени. Стога завапимо Бесмртноме Цару: када будеш испитивао тајне људске, поштеди слугу твога кога си узео, Господе човекољубиви.

И сада; Богородичан: Молитвама, Христе, Оне што Те родила, и Претече Твога, Апостола, Пророка, Јерараха, Преподобних, и Праведних, и свих Светих, упокој уснулог слугу твога.

Онда: Добро је хвалити Господа... Трисвето; Оче наш:

Упокој, Спасе наш, с Праведницима слугу твога, и настани га у дворима својим, као што је писано, не гледећи као добар на сагрешења његова вољна и невољна, и сва у знању и незнању учињена, Човекољупче!

У почивалишту твоме, Господе, где почивају сви твоји Светитељи, упокој и душу слуге твога, јер си Ти једини Човекољубац.

Слава; и сада; Богородичан: Мајко света неисказане Светлости, штудјући Те анђелским песмама, ми Те побожно величамо.

Бакон: Помилуј нас, Боже...

Свештеник: Боже духова и свакога тела... Јер си Ти васкрсење и живот...

После возгласа настаје целивање, а певају се стихире, глас 2. Подобан.

Приђите, браћо, последњи целив дајмо покојнику, благодарећи Бога; јер он напусти своје сроднике и ка гробу хита; не брине се више о таштим стварима, и о многонапаћеном телу. Где су сада сродници и пријатељи? Ево, растајемо се: помолимо се Господу да га упокоји.

Какав растанак, о браћо? какав плач? какво риданье у овом часу? Приђите, целивајте овога што је мало био с нама, јер се гробу предаје, каменом покрива, у таму улази, с мртвима се сахрањује, и од свих сродника и пријатеља сада се растаје: помолимо се Господу да га упокоји.

Сада се руши житејско злославье таштине. Јер дух напусти обиталиште, бласто поцрне, сасуд се разби, безгласан, неосетљив, мртав, непокретан. Помолимо се Господу да вечни покој подари овоме кога шаљемо гробу.

Шта је наш живот? Уистину цвет, и дим, и јутарња роса. Приђите дакле, загледајмо у гробове добро: где је телесна лепота? где младост? где су очи, и облик телесни? Све је као трава свенуло, све је нестало. Ходите, припаднимо Христу са сузама.

Велики је плач и риданье, велико уздисање и мука растанак душе, ад и погибао; привремени живот – пролазна сенка, варљиви сан; труд живота земаљског – неблагоприятно маштање. Побегнимо стога далеко од сваког земаљског греха, да бисмо наследили небо.

Гледајући пред собом мртваца, замислимо сви свој самртни час: јер овај одлази са земље као дим, прецвета као цвет, посече

се као трава, покровом увијен, земљом покривен. Помолимо се Христу да да вечни покој овоме кога остављамо невидљива за наше очи.

Приђите, потомци Адамови, погледајмо на земљи распростраг како напушта сву красоту лика нашег, расточеног у гробу гнојем, црвима, прогутаног тамом, покривеног земљом. Помолимо се Христу да да вечни покој овоме, кога остављамо невидљива за наше очи.

Када страшни анђели силом отржју душу од тела, она заборавља све сроднике и познанике, и брине се како ће предстати суду за све таште и бедне телесне ствари. Ходите стога преклињући Судију, помолимо се сви да Господ прости оно што он учини.

Ходите, браћо, погледајмо у гроб пепео и прах из кога смо саздани; куда сада идемо? а шта бесмо? ко је убог, или богат? или ко је господар? ко ли слободњак? и зар нису сви пепео? Лепоћа лица иструле, и сав цвет младости сасуши смрт.

Све сласти и славе овога живота заиста су таштина и трулеж! јер сви ишчезавамо, сви умиремо: и цареви и кнежеви, судије и насилници, богати и сиромаси, и сва природа људска; јер се сада суновраћују у гробове они што беху у животу. Помолимо се да их Господ упокоји.

Сада се показују празни сви органи тела који до мало пре беху покретни; сви су укочени, мртви, неосетљиви: очи ишчилеше, ноге се свезаше, руке замреше, и слух с њима, језик умуче, гробу се предају. Ваистину је таштина све људско.

Спасавај оне што се на Тебе надају, мајко незалазног Сунца, Богородице. Молимо Ти се, молитвама својим умоли преблагога Бога да упокоји сада престављеног где се духови праведних одмарају; покажи га, Свебеспекорна, као наследника божанских добара у дворовима праведних, у вечни спомен.

Слава; глас 6.

Гледајући ме где лежим безгласан и бездахан, плачите нада мном, браћо и пријатељи, сродници и познаници, јер јуче разговарах с вама и изненада наиђе на мене страшни час смрти. Но приђите сви што ме волите и целивајте ме последњим целивом, јер нећу више с вама ходити, ни разговарати: одлазим Судији у кога нема пристрасности; пред Њим заједно стоје слуга и господар, цар и војник, богаташ и просјак једнаки су, јер ће се сваки

од својих дела или прославити или постидети. Но молим све и преклињем, молите се непрестано Христу Богу за мене, да по гресима мојим не будем низведен у место мучења, него да ме смести где је светлост живота.

И сада; Богородичан, глас исти. Упокој, Христе, уснулога слугу твога молитвама Мајке Твоје, и Претече твога, Апостола, Пророка, Јерараха, Преподобних и Праведних, и свих Светих.

А идући ка гробу, свештеници певају ирмосе Великога Канона, тојест:

Помоћник и покровитељ би ми на спасење; то је Бог мој, и славићу Га; Бог оца мога, и узвеличаћу Га, јер се славно прослави.

Утврди, Господе, на камену заповести твојих узнемирено срце моје, јер си једини свет и Господ.

Чу пророк за твој долазак, Господе, и уплаши се, јер хоћеш да се од Дјеве родиш, и да се људима јавиш, па говораше: чух глас твој и уплаших се. Слава сили твојој, Господе.

Човекољупче, молим Ти се, просвети мене који од ноћи бдим, и упути и мене на заповести твоје, и научи ме, Спаситељу, да творим вољу твоју.

Из пакла преисподњег завапих свим срцем својим милосрдном Богу, и Он ме чу, и изведе из пропасти живот мој.

Сагрешисмо, безакононасмо, чинисмо неправду пред Тобом; нити испунисмо, нити поступи смо као што си нам заповедио; ипак нас немој потпуно напустити, Боже отаца.

Све што дише и сва твар певајте, благословите и величајте кроза све векове Онога кога славе све Небеске Војске, и пред којим дршћу Херувими и Серафими.

Неизразив је Пород бесеменог зачећа, непролазан Плод Мајке безмужне, јер Божје рођење обнавља природу. Стога Те сви нараштаји православно величамо као Мајку–Богоневесту.

Трисвето; Оче наш...

Са дусима преминулих праведника...

У почивалишту твоме Господе...

Слава: Ти си Бог...

И сада: Једина чиста и непорочна Дјево, која си Бога безсемено родила, моли да се спасе душа слуге твога.

Онда: Помилуј нас, Боже... **и остало по реду:** Боже духова... **И сахрањује се тело, и бива отпуст.**

СЛУЖБА ЗА ПОКОЈНЕ ПАРАСТОС ИЛИ ПАНИХИДА

Пошто свештеник стави на себе епитрахиљ и обуче фелон, стаје пред већ спремљено кољиво, узима кадионицу, и говори:

Благословен Бог наш, свагда, сада и увек и у векове векова. Амин. Трисвето; Пресвета Тројице; Оче наш; Јер је Твоје царство... Господе помилуј. (12 пута); Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут).

И одмах кади око кољива у облику крста. Чтец чита псалм 91:

Који живи у помоћи Вишњега, настаниће се под окриљем Бога небескога. Рећи ће Господу: Ти си заштитник мој, и прибежиште моје, Бог мој, у кога се уздам. Он ће те избавити од замке ловачке, и од речи збунљиве. Плећима својим осениће те, и под крилима његовим заклонићеш се; штитом ће те оградити истина његова. Нећеш се бојати страхоте ноћне, стреле која лети дању, ствари што иде по мраку, несреће подневнога демона. Пашће поред тебе хиљада, и десет хиљада с десне стране теби а теби се неће приближити. Али ћеш гледати очима својим, и видећеш плату грешницима. Јер си Ти, Господе нада моја! Вишњега си изабрао за уточиште своје. Неће те задесити зло, нити ће бич досегнути до тела твог. Јер ће анђелима својим заповедити за тебе, да те чувају на свима путевима твојим. На руке ће те узети, да како не запнеш о камен ногом својом. На аспиду и на змију наступаћеш, игазићеш лава и змаја. Зато што се поуздао у мене, избавићу га; заклонићу га, јер је познао име моје. Вик-

нуће ме и услишићу га; с њим сам у невољи, избавићу га и прославићу га. Дуга живота испунићу га, и показаћу му спасење своје.

Слава; и сада: Алилужа, алилужа, алилужа, слава Теби Боже (трипут).

Затим јектенија заупокојена:

У миру Господу се помолимо.

За вишњи мир и за спасење душа наших, Господу се помолимо.

За опроштај грехова онима што се у блаженој успомени преставише (што се у блаженој успомени престави), Господу се помолимо.

За незаборавне слуге Божје (за незаборавног слугу Божјег, **или:** за незаборавну слушкињу Божју) (**име**), за њихов (његов, **или:** њен) покој, тишину, блажену успомену, Господу се помолимо.

Да им (му **или:** јој) се опрости свако сагрешење вољно и невољно, Господу се помолимо.

Да неосуђени (неосуђен **или:** неосуђена) ступе (ступе) пред страшни престо Господа славе, Господу се помолимо.

За оне што плачу (за онога што плаче, **или:** за ону што плаче), и пате (пати), чекају (чека) Христову утеху, Господу се помолимо.

Да се ослободе (ослободи) сваке патње, и туге, и уздисања, и да се настане (настани) где сија светлост лица Божја, Господу се помолимо.

Да Господ Бог наш настани душе њихове (душу његову **или:** душу њену) у месту светлом, у месту цветном, у месту одмора, где сви Праведни блаженствују, Господу се помолимо.

Да их (њега **или:** њу) стави под окриље Авраама, Исаака и Јакова, Господу се помолимо.

Да се избавимо од сваке невоље, гнева и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Измоливши милост Божју, и царство небеско, и опроштај грехова за ове (за овога, **или:** за ову), сами себе, једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Јер си Ти васкрсење, и живот, и покој уснућих слугу твојих (или: уснулог слуге твога, или: уснуле слушкиње твоје) (име) Христe Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда: Алилуја, алилуја, алилуја (трипут), глас 8.

Стих 1: Блажени су које си изабрао и примио, Господе.

Стих 2: Успомена је њихова из нараштаја у нараштај.

Стих 3: Душе ће њихове почивати у добру.

Онда тропар, глас 8.

Једини Творче који дубоком мудрошћу све човекољубиво уређујеш, и свима дајеш оно што је корисно, упокој, Господе, душе слугу твојих (или: душу слуге твога, или: слушкиње твоје), јер у Тебе наду положише (положи), Творца и Саздатеља и Бога нашега.

Слава; и сада; Богородичан:

Тебе имамо и као тврђаву, и као пристаниште, и као драгу молитвеницу Богу кога си родила, Богородице невенчана, верних спасење.

Онда тропари, глас 5.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

Сабор Светитеља пронађе извор живота и врата раја; ја сам изгубљена овца; да бих покајањем пронашао пут, позови ме Спаситељу, и спаси ме!

Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

Светитељи, који сте проповедали јагње Божје, и били заклани као јагањци, и прешли у живот нестарив и вечни, Њега, Мученици, молите усрдно, да нам опрости дугове.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

Сви ви који сте ишли уским тужним путем, у животу крст као јарам носили, и за мношћом ишли вером, ходите, уживајте почести и небеске венце које сам вам припремио.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

Слика сам неизрециве твоје славе, иако носим ране грехова; смилуј се, Господару, на своје створење, и очисти својим милосрђем; и дај ми жељену отаџбину, чинећи ме опет житељем раја.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

Ти који си ме некада саздао из небића, и почаствовао твојим божанским ликом, а због прекршаја заповести опет ме вратио у земљу из које сам узет, врати ме богосличности, да се у првобитну лепоту обучем.

Благословен си, Господе, научи ме наредбама својим.

Упокој, Боже, слуге твоје (**или:** слугу твога, **или:** слушкињу твоју), и смести их (**или:** га, **или:** је) у рај, где зборови Светитеља, Господе, и праведници сијају као звезде; упокој уснуле слуге твоје (**или:** уснулог слугу твог, **или:** уснулу слушкињу твоју), не гледећи ни на какве грехе њихове (**или:** његове, **или:** њене).

Слава: Троструку светлост једнога Божанства побожно опевајмо кличући: Свет јеси, Оче беспочетни, сабеспочетни Сине, и божанствени Душе. Просвети нас који Ти вером служимо, и избави од вечнога огња.

И сада: Радуј се, Чиста, која си родила Бога телом на спасење свију, и којом род људски нађе спасење; да бисмо Тобом нашли рај, Богородице чиста, благословена.

Алилуја, алилуја, алилуја, слава Теби, Боже (**трипут**).

Онда Ђакон или свештеник:

Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Господе, помилуј.

Још се молимо за упокојење душа уснулих слугу Божјих (**или:** уснулог слуге Божјег, **или:** уснуле слушкиње Божје) (**име**) и да им (**или:** му, **или:** јој) се опрости сваки грех вољни и невољни.

Господе, помилуј (**трипут**).

Да Господ Бог настани душе њихове (**или:** душу његову, **или:** душу њену) где Праведници блаженствују.

Господе, помилуј (**трипут**).

Милост Божју, царство небеско, и опроштај грехова њихових (**или:** његових, **или:** њених) молимо у Христа, бесмртнога Цара и Бога нашега.

Подај, Господе.

Господу се помолимо.

Свештеник: Јер си Ти васкрсење, и живот, и покој уснулих слугу твојих (**или:** уснулог слуге твог, **или:** уснуле слушкиње твоје) (**име**) Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са бе-

спочетним Твојим Оцем, и свесветим, и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим се певају ови тропари, глас 5.

Упокој, Спасе наш, с Праведницима слуге твоје (или: слугу твога, или: слушкињу твоју), и настани их (или: га, или: је) у дворима својим, као што је писано, не гледајући као добар на сагрешења њихова (или: његова, или: њена), вољна и невољна, и сва у знању и незнању учињена, Човекољупче.

Слава; и сада:

Христе Боже који си из Дјеве засијао свету, и преко Ње нас показао као синове светлости, помилуј нас.

Онда псалам 50, и Канон за усопше по гласу у Октоиху (обично гл. 6).

После 3 песме, Ирмос, глас 6.

Нема светога као што си Ти, Господе Боже наш, који си укрепио верне твоје, Добри, и утврдио их на камену исповедања твога.

Свештеник:

Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Онда Сједален, глас 6.

Ваистину је све и сва таштина, а живот је сенка и сан; јер се узалуд мете сваки човек, као што рече Свето Писмо: Када цео свет стечемо, онда ћемо се у гроб настанити, где су заједно цареви и просјаци. Зато Христе Боже, упокој престављене слуге твоје (или: престављеног слугу твог, или: престављену слушкињу твоју), као Човекољубац.

Слава, и сада:

Свесвета Богородице, за време живота мога не остави ме, људском старању не повери ме, него ме сама заштити и помилуј ме.

После 6 песме, Ирмос, глас 6.

Гледајући море живота, узбуркано буром искушења, ја сам прибегао твоме тихом пристаништу и вапијем Ти: изведи из пропасти живот мој, Многомилостиви.

Свештеник:

Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Кондак, глас 8.

Са светима упокој, Христе, душе слугу твојих (**или:** душу слуге твога, **или:** душу слушкиње твоје), где нема болести, ни жалости, ни уздисања, но где је живот бесконачни.

Икос: Једини си Ти, Господе, бесмртан, који си створио и саздао човека; а ми земни, од земље саздани, и у исту ћемо земљу отићи, као што си Ти, Створитељ мој, заповедио и рекао ми: „Земља си, и у земљу ћеш отићи“; куда сви ми људи одлазимо, Али си Ти исти, Спасе наш, рекао ко у Тебе верује, ако и умре живеће, и васкрснућеш га у последњи дан. Стога са надом васкрсења, уместо надгробног ридања, певамо Ти песму: Алилуја.

И опет: Са Светима упокој, Христе...

После 9 песме, свештеник говори:

Богородицу и Матер светлости узвеличајмо у песмама.

Певачи: Духови и душе праведника славиће Те, Господе (трипут).

Ирмос 9 песме, глас 6.

Људима је немогуће Бога видети, на Њега не смеју ни чиновни Анђелски гледати; но кроз Тебе, Свечиста, јави се људима Логос оваплоћени. Њега величајући, ми Те са небеским војскама славимо као блажену.

Онда: Трисвето; Оче наш. **Затим ови тропари, глас 4.**

Са дусима преминулих праведника упокој, Спасе, душе слугу твојих (**или:** душу слуге твога, **или:** душу слушкиње твоје) чувајући их (**или:** је) у блаженом животу који је у Теби, Човекољупче.

У почивалишту твоме, Господе, где почивају сви твоји Светитељи, упокој и душе слугу твојих (**или:** душу слуге твога, **или:** душу слушкиње твоје), јер си Ти једини Човекољубац.

Слава: Ти си Бог који је сишао у ад, и ослободио окова сужње; сам и душе слугу твојих (**или:** душу слуге твога, **или:** душу слушкиње твоје) упокој, Спаситељу.

И сада: Једина чиста и непорочна Дјево, која си Бога безсемено родила, моли да се спасу душе слугу твојих (**или:** да се спасе душа слуге твога, **или:** да се спасе душа слушкиње твоје).

Јектенија:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Господе, помилуј (**трипут**).

Још се молимо за упокојење душа уснулих слугу Божјих (**или:** душе уснулог слуге Божјег **или:** душе уснуле слушкиње Божје) (**име**), и да им (**или:** му, **или:** јој) се опрости сваки грех вољни и невољни.

Господе, помилуј (**трипут**).

Још се молимо да Господ Бог настани душе њихове (**или:** душу његову, **или:** душу њену) где Праведници блаженствују.

Милост Божју, царство небеско, и опроштај грехова њихових (**или:** његових, **или:** њених) молимо у Христа, бесмртнога Цара и Бога нашега.

Подај, Господе.

Господу се помолимо.

Боже духова и свакога тела, Ти си смрт сатро и Ђавола победио и живот свету твоме даровао; Ти сам, Господе, упокој душе уснулих слугу твојих (**или:** душу уснулог слуге твога, **или:** душу уснуле слушкиње твоје) (**име**), у месту светлом, у месту цветном, у месту одмора, одакле одбеже бол, туга и уздисање. Сваки грех што су учинили (**или:** што је учинио, **или:** што је учинила), речју, или делом, или мишљу Ти им (**или:** му; **или:** јој) као благ и човекољубив Бог опрости, јер нема човека да живи а да не греши. Ти си једини без греха; правда је Твоја правда вечна, и реч је Твоја истина.

Јер си Ти васкрсење, и живот, и покој уснулих слугу твојих (**или:** уснулог слуге твога, **или:** уснуле слушкиње твоје) (**име**) Христe Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и свесветим, и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек, и у векове векова. Амин.

Свештеник: Премудрост.

Народ: Часнију од Херувима и неупоредљиво славнију од Серафима, Тебе што Бога-Реч непорочно роди, уистини Богородицу, ми Те величамо.

Свештеник: Слава Теби, Христe Боже, надо наша, слава Ти.

Народ: Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада, и увек, и у векове векова. Амин. Господе, помилуј; Господе, помилуј; Господе, помилуј, благослови!

Свештеник говори отпуст: Васкрсли из мртвих Христос истинити Бог наш, молитвама пречисте своје Матере, светих славних и свесхвалних Апостола, преподобних и богоносних Отаца наших, и свих Светих, нека душе од нас престављених

слугу својих (**или:** нека душу од нас преставаљеног слуге свога, **или:** нека душу од нас преставаљене слушкиње своје) (**име**), у насељима Праведних настани, у наручју Авраама упокоји, и са Праведнима приброји, а нас помилује и спасе, као добар и човекољубив.

Народ: Амин.

Свештеник: У блаженом уснућу вечни покој подај, Господе, уснулим слугама твојим (**или:** уснулом слуги твојој, **или:** уснулој слушкињи твојој) (**име**), и учини им (**или:** му, **или:** јој) вечан спомен.

Народ: Вечан им (**или:** му, **или:** јој) спомен (**трипут**).

ЧИН МАЛОГ ОСВЕЂЕЊА ВОДЕ

Свештеник, у епитрахиљу и фелону, стаје пред сто на коме је суд са водом, свећа и босиљак, ставља крст, кади унакрст и говори:

Благословен Бог наш, свагда, сада, и увек, и у векове векова.

Народ: Амин.

Псалам 143:

Господе, услиши молитву моју, прими мољење моје по истини својој, услиши ме по правди својој; и не иди на суд са слугом твојим, јер се неће оправдати пред тобом нико жив. непријатељ гони душу моју, газу у прах живот мој, посађује ме у мрак, као давно помрле. Трне у мени дух мој, помете се у мени срце моје. Помињем дане старе, пребрајам све послове твоје, размишљам о делима руку твојих. Пружам к теби руке своје: душа је моја као сува земља пред тобом. Брзо ме услиши, Господе, нестаје духа мога; немој одвратити лица свога од мене, јер ћу бити као они који одлазе у гроб. Рано ми јави милост своју, јер се у тебе уздам. Покажи ми, Господе, пут којим да идем, јер к теби подижем душу своју. Избави ме од непријатеља мојих, Господе, к теби прибегах. Научи ме творити вољу твоју, јер си ти Бог мој, Дух твој благи нека ме води по стази правој. Имена ради свога, Господе, оживи ме правдом твојом, изведи из муче душу моју. И по милости својој истреби непријатеље моје, и погуби све који муче душу моју, јер сам слуга твој.

Слава Оцу и Сину и Светом Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Алилуја, алилуја, алилуја, слава Теби, Боже (трипут).

Бог је Господ, и јави се нама, благословен који долази у име Господње (трипут).

И ови тропари, глас 4.

Усрдно притекнимо сада Богородици ми грешни и смирени, и припаднимо покајнички вапијући из дубине душе: Владичице, помози, сажаливши се на нас; похитај, пропадамо од мноштва сагрешења, не отпусти слуге твоје празне, јер Тебе имамо као једину наду.

Слава; исто. И сада:

Ми недостојни нећемо никада ућутати, Богородице, казујући чудеса твоја; јер када Ти не би предстојала молећи, ко би нас избавио од толиких беда? Ко би нас сачувао до сада слободне? Нећемо отступити од Тебе, Владичице, јер Ти слуге твоје увек спасаваш од свих опасности.

Онда Псалам 50: Помилуј ме, Боже...

Затим певамо ове тропаре, глас 6.

Дјево, која си примила од Анђела „Радуј се!“ и родила Творца свог, спасавај оне који Те величају (двапут).

Славимо Сина твог, Богородице, и кличемо: од сваке опасности избави слуге твоје, пречиста Владарко.

Ти си похвала царева, пророка, апостола и мученика, и заштитница свету, Свебеспекорна.

Сваки језик православних хвали, и благосиља, и слави пречисто Чедо твоје, Маријо Богоневесто.

Дај, Христе мој, као милостив, и мени недостојном опроштај грехова, молим Ти се, молитвама Оне која Те је родила.

На Тебе своју наду положих, Богородице, спаси ме твојим молитвама, и даруј ми опроштај грехова.

Оживи ме Ти која си родила Животодавца и Спаситеља; спаси молитвама твојим, благословена Надо душа наших.

Свебеспекорна Дјево, која си у утроби својој зачала Творца свих, молитвама твојим спаси душе наше.

Свехвална Богородице, која си речју на неизрецив начин родила Бога Реч, моли Га да спасе душе наше.

Молитвама твојим, Владичице, учини да Син твој буде милостив судија према мени сагрешившем више од сваког човека.

По дугу Ти кличемо: Радуј се, Богородице чиста Приснодјево, молећи да се спасемо молитвама твојим.

Избави ме од вечнога огња, и мука које ме очекују, Богородитељко, да бих Те величао.

Не презри молбе слугу твојих, молим Ти се, Владарко свехвална да бисмо се избавили од сваке неприлике.

Од недуга, и од сваке болести, и од опасности ослободи нас који прибегавамо под твоје свето окриље.

Необично чудо догоди се с Тобом, Богородитељко: јер се ради нас сличан нама роди од Тебе Творац свих и Бог наш.

Храм твој, Богородице, показа се као бесплатно лечилиште болести и утеха потиштених душа.

Пресвета Богородице, која си родила Спаситеља, спаси слуге своје од опасности и од сваке друге невоље.

Пресвета Богородице, избави слуге твоје од сваке долазеће страхоте, и од сваке душевне и телесне штете.

Дјево Богородице, спаси молитвама твојим све који Ти прибегавају, и избави од сваке невоље и муке.

Ко прибегавајући храму твоме, Богородице, не прима брзо исцељење душе и тела, Пречиста?

Мољен од свих Светих и Вишњих Сила, Милосрдни, очисти ме Оном која Те родила.

Поштеди, Спаситељу, душе браће наше који су умрли у нади на живот, и разреши и опрости им грехе.

Радуј се умилоствилиште света, Дјево! Радуј се Сасуде божанске мане и свезлатни свећњаче Светлости, Богоневесто.

Тројичан: Певамо Тебе, једнога Бога у Тројици, приносећи Ти трисвету песму, молећи се да добијемо спасење.

Слава: О Дјево, која си родила Спаситеља и Владара света и Господа, моли Њега да спасе душе наше.

И сада: Радуј се, горо! Радуј се, купино! Радуј се, врата! Радуј се, лествице! Радуј се божанска трпезо! Радуј се, помоћи свих, Владарко.

Молитвама твоје пречисте мајке и свих Светих твојих, Милостиви, даруј милост твоју људима твојим.

Молитвама славних Арханђела и Анђела и Вишњих Сила, сачувај добро слуге твоје, Спаситељу.

Молитвама чеснога и славног Крститеља твог, пророка и Претече, чувај слуге твоје, Христе Спасе мој.

Молитвама славних Апостола, и Мученика, и свих Светих твојих, даруј милост твоју људима твојим.

Молитвама славних Бесребреника, сачувај слуге твоје, Богородице, као заштита и потпора света.

Слава: Оца и Сина и Светога Духа славимо, говорећи: Света Троице, спаси душе наше.

И сада: Дјево, која си на неизрецив начин, у последње време, зачала и родила Творца свога, спасавај оне што Те величају.

Онда: Отвори нам двери милосрђа, благословена Богородице, да не погинемо ми који се у Тебе надамо, но да се Тобом избавимо од беда, јер си Ти спасење рода хришћанскога.

Господу се помолимо.

Свештеник: Јер си свет, Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим ове тропаре, глас 6.

Сада наста време које све освећује, и праведни Судија нас чека, но ти, душо моја, окрени се покајању, као блудница вапијући са сузама: Господе, помилуј ме.

Христе, који си водом напунио извор исцељења, данас у свечесном храму Дјеве, кропљењем твога благослова прогони болести болних, Лекару душа и тела наших.

Као Дјева која није познала мужа Ти си родила, и као Мати невенчана остала си Дјева, Богородице Маријо, моли Христа Бога нашег да се спасемо.

Пресвета Богородице Дјево, управљај делима руку наших, и измоли нам опроштај грехова, када певамо анђелску песму:

Свети Боже, Свети Крепки, Свети Бесмртни, помилуј нас (трипут).

Пошто се Трисвето отпева, ђакон говори:

Пазимо!

Свештеник: Мир свима.

Народ: И са духом твојим.

Читач: прокимен, глас 3.

Господ је просветљење моје и Спаситељ мој, кога ћу се бојати?

Стих: Господ је заштитник живота мог, кога ћу се плашити?

Читач: Читање из посланице Светог Апостола Павла Јеврејима: (2, 11-18).

Браћо, и Онај који освећује, и они који се освећују, сви су од једнога; зато се не стиди да их назива браћом, говорећи: Објавићу Име твоје браћи својој, усред сабора пјесмом ћу те величати. И опет: Ја ћу се уздати у Њега. И опет: Ево ја и деца коју ми даде Бог. А пошто та дјеца имају заједницу у крви и меси, и Он узме најприснијег удјела у томе, да смрћу сатре онога који има моћ смрти, то јест Ђавола. И да ослободи оне који из страха од смрти цијелога живота бијашу кривци за своје робовање. Јер заиста се не присаједини анђелима, него се присаједини сјемени Авраамову. Стога је требало да у свему буде подобан браћи, да би био милостив и вјеран првосвештеник у служби Богу, како би очистио гријехе народа. Јер пошто је и сам страдао будући кушан, зато може помоћи онима који бивају кушани.

Свештеник: Мир теби.

Алилуја, глас 6.

Стих 1. Изрече срце моје реч добру.

Стих 2. Казаћу дела моја цару.

Свештеник: Премудрост, смерно стојмо; чујмо свето Еванђеље: Мир свима.

Читање светог Еванђеља од Јована (Јн. 5, 1- 4).

У време оно изађе Исус у Јерусалим. А у Јерусалиму код Овчијих врата постоји бања, која се јеврејски зове Витезда, и има пет тријемована. У њима лежаше велико мноштво болесника, слијепих, хромих, сухих, који чекаху да се вода заталаса. Јер анђео Господњи повремено силажаше и узбуркаваше воду; и који би први ушао пошто се узбурка вода, оздравио би, ма од какве болести боловао.

Онда ђакон јектенију:

У миру Господу се помолимо.

Народ: Господе помилуј.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за непоколебљивост светих Божјих Цркава и сједињење свију, Господу се помолимо.

За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим улазе у њега, Господу се помолимо. (Ако се

освећење воде врши у дому, онда: За овај чесни дом, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим живе у њему).

За преосвећеног епископа нашег, **(име)**, за часно свештенство, за ђаконство у Христу, за сав клир и верни народ, Господу се помолимо.

За овај град **(или:** за ово село, **или:** за ову обитељ) за сваки град, крај, и оне који вером живе у њима, Господу се помолимо.

За благорастворење ваздуха, за изобиље плодова земаљских и времена мирна, Господу се помолимо.

За оне који плоче, путују, болују, пате, за заробљенике, и за њихово спасење, Господу се помолимо.

Да се вода ова освети силом, и дејством, и силаском Светога Духа, Господу се помолимо.

Да дође на воду ову очистилачко дејство Надсупштствене Тројице, Господу се помолимо.

Да ова вода буде на исцељење душа и тела, и на прогнање сваке противничке силе, Господу се помолимо.

Да Господ Бог пошаље благодат искупљења, благослов Јордана, и да освети воду ову, Господу се помолимо.

За све који потребују од Бога помоћ и заштиту, Господу се помолимо.

Да нас просвети светлошћу познања, Једносупштом Тројицом, Господу се помолимо.

Да нас Господ Бог наш учини синовима и наследницима Царства свога, пијењем ове воде и кропљењем, Господу се помолимо.

Да нас избави од сваке невоље, гњева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију, са свима Светима, сами себе, и једни друге, и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Свештеник: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник ову молитву:

Господу се помолимо.

Господе Боже наш, велики у савету и чудесан у делима, Творче све видљиве и невидљиве твари, који чуваш завет свој и милост своју онима који Те љубе и држе заповести твоје, и примаш сузе жалоснице од свих што су у невољи; јер си тога ради дошао у обличју слуге, не плашећи нас утварама, него истинско здравље дајући телу, и говорећи: Ето си здрав, не греси више! И блатом си исцелио очи слепоме, и, наредивши му да се умије, учинио си речју да се светлост настани у њему. Ти који разбијаш таласе мрских страсти, и исушујеш горко море овога живота, и укроћујеш тегобне валове сласти; Ти сам, човекољубиви Царе, који си нам дао да се обучемо у белу као снег одећу од воде и Духа, пошаљи нам твој благослов кроз пијење ове воде и кропљење, справши прљавштину страсти. Да, Господару, ми Ти се молимо: посети нашу немоћ, Сведобри, и милошћу својом исцели нам болести и душе и тела: молитвама свепречисте, преблагословене Владарке наше Богородице и Приснодјеве Марије; силом часног и животворног Крста; посредништвом чесних Бестелесних Сила небеских; чеснога, славнога пророка, претече и Крститеља Јована; светих, славних и свехвалних Апостола; преподобних и богоносних отаца наших; светих отаца наших, великих јерараха и васељенских учитеља: Василија Великог, Григорија Богослова и Јована Златоуста; светих отаца наших Атанасија и Кирила, патријараха александријских; светог оца нашег Спиридона, Тримитунског Чудотворца; светог оца нашег Николаја, архиепископа Мирликиског Чудотворца; светих словенских учитеља и просветитеља Кирила и Методија, Климента и Наума; светих српских просветитеља и учитеља: Симеона Мироточивог, светитеља: Саве, Арсенија, Максима, Василија и Петра; светих славних великомученика Георгија Победоносца, Димитрија Мироточивог и Лазара Косовског и свих светих и добропобедних Мученика и Новомученика; светих и праведних богородитеља Јоакима и Ане; светих славних и чудотвораца бесребрника: Козме и Дамјана, Кира и Јована, Пантелејмона и Ермолаја, Сампсона и Диомида, Мокија и Аниките, Талалеја, и Трифуна; и светога (**име дневног**) чији спомен празнујемо и свих твојих Светих.

И спаси, Господе и помилуј пресветог патријарха (**или**: преосвећеног епископа) нашег (**име**) даруј му душевно и телесно здравље. Помени, Господе, свако епископство православних, које правилно управља речју Истине твоје, и сав свештенички и мо-

нашки ред, и спасење њихово. Помени, Господе, и оне што нас мрзе и оне што нас воле, браћу и сестре наше што служе, овде присутне, и оне благословено одсутне, и све који су нама недостојнима заповедили да се молимо за њих. Помени, Господе, браћу нашу што су у ропству и затвору и свакој невољи, и помилуј њих и нас по великој милости својој, избављајући све нас од сваке нужде.

Јер си Ти извор исцељења, Христе Боже наш, и Теби славу уносимо, са беспочетним твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Главе своје приклоните Господу.

Свештеник молитву:

Приклони ухо твоје, и услиши нас, Господе, који си благоволео да се крстиш у Јордану и да осветиш воде: и благослови све нас који приклањањем својих глава показујемо да смо слуге твоје; и удостој нас да се пијењем и кропљењем воде ове испунимо твога освећења, и да нам буде, Господе, на здравље душе и тела.

Јер си Ти освећење наше, и Теби славу и благодарност и поклоњење уносимо са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда, узевши часни Крст, благосиља воду трипут, крстообразно, погружавајући Крст и подижући га право, и пева тропар, глас 1.

Спаси, Господе, народ свој, и благослови наслеђе своје, победу даруј благоверном роду нашем над свима противницима, и Крстом својим чувај народ твој православни (трипут).

Онда свештеник целива часни Крст, као и сви присутни, и кропи све светом водом, па олтар и сву цркву (а у дому сва одељења).

И певају се ови тропари:

Глас 2. Удостој нас твојих дарова, Богородице Дјеве, не обзирући се на грехе наше, и дајући исцељења онима који са вером примају благослов твој, Пречиста.

Глас 4. Свети Бесребрници, имајући извор исцељења, ви дајете исцељење свима који ишту, јер сте удостојени превеликих дарова од непресушног извора Спаса нашег. Јер Господ каже вама, као равноапостолним ревнитељима: Ево вам дадох власт над духовима нечистим, да их изгоните, и да исцељујете сваку болест и сваку слабост. Стога, пошто сте добро живели по Његовим заповестима, на дар сте добили, на дар и дајите, исцељујући страсти душа и тела наших.

Погледај на молбе слугу твојих, Свебеспрекорна, угушујући страшне устанке против нас, ослобађајући нас од сваке невоље; јер Тебе једину имамо чврсту и сигурну котву, и стекосмо твоје посредништво, да се не посрамимо, Владарко, призивајући Те. Похитај на усрдну молбу оних што Ти са вером кличу: Радуј се, Владарко, помоћи свију и радости и заштити и спасење душа наших.

Прими, Владарко, молитве слугу твојих, и избави нас од сваке нужде и жалости.

И после кропљења јектенија:

Помилуј нас Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за овај град (или: ово село, или: ову обитељ), и сваки град и земљу, да буду сачувани од глади, помора, земљотреса, поплаве, пожара, покоља, најезде тубинаца, и међусобног рата, и да благи и човекољубиви Бог наш буде милостив и предусретљив, да отстрани сваки гнев уперен на нас, и да нас избави од блиске и праведне своје претње, и да нас помилује.

Народ: Господе помилуј (40 пута).

Свештеник: Услиши нас, Боже, Спаситељу наш, надо свих крајева земаљских, и оних најудаљенијих; и милостив, милостив буди, Господе, нама грешнима, и помилуј нас. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Главе своје приклонимо Господу.

Свештеник ову молитву:

Владико Многомилостиви, Господе Исусе Христе Боже наш, молитвама свепречисте Владарке наше Богородице и Приснодјеве Марије; силом часнога и животворног Крста; посредништвом чесних небеских Бестелесних Сила; чесног, славног пророка, претече и Крститеља Јована; светих славних и свехвалних Апостола; преподобних и богоносних Отаца наших; светих отаца наших, великих јерараха и васељенских учитеља: Василија Великог, Григорија Богослова и Јована Златоуста; светог оца нашег Николаја, архиепископа Мирликиског Чудотворца; светих српских просветитеља и учитеља: Симеона Мироточивог, светитеља: Саве, Арсенија, Максима, Василија и Петра; светих праведних богородитеља Јоакима и Ане; и светог (**дневног и храма**) и свих твојих Светих: прими благопријатну молитву нашу, даруј нам опроштај грехова наших, заклони нас окриљем крила твојих, одагнај од нас свакога непријатеља и противника, умири живот наш, Господе, помилуј нас и свет твој, и спаси душе наше, као добар и човекољубив.

Народ: Амин.

И отпуст:

Христос истинити Бог наш, молитвама своје пречисте Матере и светог (**чији је дан**)... и свих Светих, нека нас помилује и спасе као добар и човекољубив.

Народ: Амин.

БЛАГОСИЉАЊЕ КОЉИВА

Кољиво се донесе у цркву. После заамвоне молитве свештеник стаје пред кољиво и кади га, док појци поју тропар и кондак празнованом светитељу или празнику. Онда свештеник говори:

Господу се помолимо. **Појци:** Господе, помилуј.

Господе, Ти си све речју својом савршио, и наредио земљи да производи разноврсне плодове за употребу и храну нашу; Ти си учинио те су Три Младића и Данило, храњени семењем у Вавилону, били светлијих лица од оних однегованих у раскоши; Ти сам, сведобри Царе, благослови и семење ово са разним плодовима, и освети верне који буду јели од њега, јер слуге твоје принесосше ово

Теби у славу твоју и у част светога (име) и у спомен оних који преминуше у благочестивој вери. Испуни, благи Господе, све спасоносне молбе онима који ово украсише и спомен врше, и дај им да се наслађују вечних добара твојих, молитвама пречисте Владатељке наше Богородице и Приснодјеве Марије и светога (име), чији и спомен вршимо, и свих Светих твојих.

Јер Ти благосиљаш и освећујеш све и сва, Боже наш, и Теби славу узносимо, беспочетном Оцу са јединородним твојим Сином и пресветим и благим и животворним твојим Духом сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И отпуст литургије.

ЧИН БЛАГОСИЉАЊА КОЉИВА И СЛАВСКОГ КОЛАЧА

Свештеник стави на себе епитрахиљ и почиње као обично:

Благословен Бог наш, свагда, сада и увек и у векове векова.
Амин.

Свети Боже, свети Крепки, свети Бесмртни, помилуј нас
(трипут).

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Пресвета Тројице, помилуј нас; Господе, очисти грехе наше; Владару, опрости безакоња наша; Свети, посети и исцели немоћи наше, Имена твога ради.

Господе, помилуј (трипут).

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Оче наш, који си на небесима, нека се свети Име твоје, нека дође царство твоје, нека буде воља твоја и на земљи као на небу; хлеб наш насушни дај нам данас; и опрости нам дугове наше као што и ми опраштамо дужницима својим; и не уведи нас у искушење, него избави нас од нечастивога.

Јер је твоје царство и сила и слава Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Тропар светоме, Слава; и сада: **кондак.**

Окадивши кољиво, предложени хлеб и присутне, свештеник чита молитву кољива, (стр. 243) затим благосиља колач трипут у виду крста, говорећи:

Господе Исусе Христе Боже наш, благослови овај хлеб и ово вино јер си Свет, свагда, сада и увек, и у векове векова. Амин.

Затим узима колач, узноси га и говори: Господе Боже наш, ово Ти приносимо у славу и част светог (име), чијим молитвама прими, Свемилосрдни, жртву ову у наднебесни твој жртвеник.

После тога реже колач са доње стране у виду крста, прелива га вином и окрећући га са присутнима, пева на гл. 7.

Свети Мученици, пошто сте храбро страдали и увенчали се, молитвено се Господу да се смилује на душе наше.

Слава Теби, Христе Боже, похвало Апостола, радовање Мученика, чија је проповед Тројица једносушна.

Глас 5. Исаије ликуј, Дјева заче, и роди Сина Емануила, Богочовека, Исток Му је име; величајући Њега, ми прослављамо Дјеву.

Када ово отпева, свештеник са домаћином преломљује хлеб надвоје, онда саставља обе половине тако, да лице колача буде споља и целивају га трипут, при чему свештеник говори:

Христос међу нама. **А домаћин одговора:** И јесте, и биће. Тако три пута.

Затим пева: **Гл. 2. самогласан:** Слава Оцу и Сину и Светоме Духу: Молитвама светога (име), Милостиви, очисти мноштво сагрешења наших.

И сада и увек и у векове векова. Амин. Молитвама Богородице, Милостиви, очисти мноштво сагрешења наших.

Глас 6. Помилуј нас, Боже, по великој милости Својој, и по обиљу доброте Своје очисти безакоња наша.

И јутрењска стихира празнованог светитеља, или пак ово:

Благодат Светога Духа данас нас сабра, и сви узевши Крст твој говоримо: благословен који иде у име Господње, осана на висини.

Затим јектенија: Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Још се молимо за све благочестиве и православне хришћане.

Још се молимо за пресветог патријарха (или: за преосвећеног архијереја) нашег (име).

Још се молимо за сву браћу и за све православне хришћане.

Још се молимо за овај дом и за његове житеље (имена), за милост, живот, мир, здравље и спасење њихово.

Возглас: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и векове векова. Амин.

И отпуст.

ЛИТИЈА

Литија се носи у току лета, када је празник храма, или када је празник града или села, или у дане Господњих, Богородичних или Светитељских празника, ради мољења и искања милости Божје, или ради захвалности Господу за учињена добра, помоћу којих Он призива своје верне људе да чувају свету православну веру и да извршавају његов божански закон.

Литија се врши овако: По завршетку литургије излази из храма поворка: напред иде Крст, па црквени барјаци, па свећеносци, па рипидоносци, за њима певачи певајући тропар празника, па ђакони са свештеницима који носе Крст, Еванђеље и икону храма или празника. Излазе на западна врата, и с десна обилазе цркву два пута, затим стају пред западним вратима изван храма, и најстарији свештеник почиње:

Благословен Бог наш, свагда, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Читач: Царе небесни, Утешитељу, Душе истине, који си свуда и све испуњаваш, ризницо добара и Животодавче, дођи и усели се у нас и очисти нас од сваке нечистоте и спаси, Благи, душе наше.

Трисвето; **и по** Оче наш: Јер је твоје царство и сила и слава, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон: Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за благоверног и христољубивог господара и краља нашег (име), и за сав краљевски дом.

Још се молимо за преосвећеног архијереја нашег (име).

Још се молимо за овај град (или: ово село, или: ову свету обитељ), за милост, живот, мир, здравље, спасење, похођење, опроштај грехова и напредовање у добру свих житеља овога града (или: села; или: ове свете обитељи).

Још се молимо за све преминуле у вери и покајању оцеве и браћу и сроднике наше.

Још се молимо за сву браћу и за све хришћане.

Возглас: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим Ђакон: И да се удостојимо слушања светог Еванђеља, Господа Бога молимо.

Господе, помилуј (трипут).

Ђакон: Премудрост, право стојмо; чујмо свето Еванђеље.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Свештеник: Читање светог Еванђеља од Матеја.

Ђакон: Пазимо! (Одељак 116. Мт. 28, 16-20).

У време оно једанаест ученика отидоше у Галилеју, на гору куда им је заповједио Исус. И кад га видјеше, поклонише му се; а неки посумњаше. И приступивши Исус рече им говорећи: даде ми се свака власт на небу и на на земљи. Идите, дакле, и научите све народе крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа. Учећи их да држе све што сам вам заповједио; и, ево, ја сам са вама у све дане до свршетка вијека. Амин.

По завршетку Еванђеља чита се ова молитва:

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже, Оче, Сине и Свети Душе, Тројице Света, једносушна и нераздељива, Саздатељу, Спаситељу, Осветитељу и Промислитељу свега што постоји у васељени, прими, Милосрдни, усрдне молбе нас грешних слугу твојих који Те са вером, љубављу и надом призивамо. Ти сам, Господе Сведржитељу, погледај на нас лишене првобитне красоте, и опрости нам све грехе наше по великој доброты својој и човекољубљу. Ми грешисмо, безакононасмо, безбоштвовасмо, заборависмо заповести твоје и ходисмо за прља-

вим жељама својим, живесмо недостојно звања и Еванђеља Господа Исуса Христа. Свештеници и народ заједно грешећи, постадо смо достојни невоља. Али, милост је твоја неисказана, и човекољубље твоје непобедиво, Човекољупче, и богатство милосрђа твог неистражљиво; ослањајући се на њих, ми Те молимо и преклињемо: смилуј се на нас који се кајемо и иштемо помоћ пречистих страдања Сина Твога, Господа нашега Исуса Христа. Свеблагим оком својим погледај с неба на слуге твоје, благослови их сваким благословом, освети их свеосвећујућом благодаћу твојом, постави уз свакога анђела који ће нас чувати, просвећивати и на свако добро дело упућивати. Одврати срца наша од рђавих мисли; болесне исцели; здраве сачувај и окрепи; сваку болест и сваку немоћ удаљи од народа твога; плодност земљи даруј; лепо време одржи; ветрове украти; благовремени дажд пошљи земљи; једнодушност љубави међу људима зацари; истину вере узвиси; на пут побожности нас упути; пастире закрили; паству заштити; подај клиру добродушност, монасима уздржљивост, онима у девичанству - целомудреност, онима у чесном браку - добар и сложан живот, покајницима - опроштај, богатима - милосрдност, сиромасима - помоћ и трпљење; убоге нахрани, старце ободри, младиће целомудри, невернике просвети и обрати у истиниту свету веру, раздоре умири, појаве јереси уништи. Молимо Ти се, свемилосрдни Царе, својом свемоћном десницом сачувај нас читаве од свакога зла, љуте невоље и пагубне муке. Још припадамо Теби и вапијемо: О, преблагИ Оче, Творче неба и земље, сачувај нас, избави нас, узразуми нас, окрепи нас; развесели срца наша, изнурена тугом и немиром; сачувај нас од сваког дела злог, а придружи сваком добром делу. О, Господе, Боже наш, огради нас силом Крста твог, помилуј посредништвом пречисте Твоје Богомајке и Приснодјеве Марије, заузимањем Бестелесних Сила и молитвама (светога чији је дан) и свих Светих твојих; јер си Ти извор милости и пучина неистражљивог милосрђа, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем и са пресветим и благим и животоврним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим обилазе цркву по трећи пут и у истом поретку одлазе у поља, њиве, и када дођу до дрвета на коме је изрезан Крст, које се зове запис, обилазе га двапут, певајући тропар, Слава и сада - кондак, и чита се 6. васкрсно Еванђеље: (зач. 114. Лк. 24, 36-53).

У време оно Исус стаде међу њих, и рече им: Мир вам! А они се уплашише, и будући устрашени, помислише да виде ду-

ха. И рече им: што сте збуњени? И зашто такве помисли улазе у срца ваша? Видите руке моје и ноге моје, да сам ја главом; опипајте ме и видите; јер дух нема тијела и костију као што видите да ја имам. И ово рекавши показа им руке и ноге. А док још не вјеровашу од радости и док се чуваху, рече им: Имате ли овдје шта за јело? А они му дадоше комад рибе печене, и меда у саћу. И узевши једе пред њима. А њима рече: Ово су ријечи које сам вам говорио још док сам био с вама, да се мора све испуни-ти што је о мени написано у Закону Мојсејеву и у Пророцима и у Псалмима. Тада им отвори ум да разумију Писма. И рече им: Тако је писано, и тако је требало да Христос пострада и васкрсне из мртвих трећег дана. И да се у његово име проповједа покајање и опроштење гријехова по свим народима, почевши од Јерусалима. А ви сте свјedoци овоме. И ево, ја ћу послати обећање Оца својега на вас; а ви сједите у граду Јерусалиму док се не обучете у силу с висине. И изведе их напоље до Витаније, и подигавши руке своје благослови их. И док их он благоси-љаше, одступи од њих и узносаше се на небо. А они му се поклонише и вратише се у Јерусалим са радошћу великом. И бјеху непрестано у храму хвалећи и благосиљајући Бога. Амин!

Затим јектенију:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо да се сачува овај град (или: ово село), и сваки град и крај, од глади, погибије, земљотреса, поплаве, пожара, мача, најезде туђинаца, и међусобног рата; да благи и човекољубиви Бог наш буде милостив и снисходљив, да одврати сваки гнев уперен на нас, и да нас избави од блиске и праведне своје претње, и да нас помилује.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Возглас: Услиши нас, Боже Спаситељу наш, надо свих крајева земаљских, и оних најудаљенијих; и милостив, милостив буди, Господе, нама грешнима, и помилуј нас. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва:

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже наш, који си у почетку свога саздања створио небо и земљу и сву васељену: небо украсио великим светилима да обасјавају и загревају све на земљи, а земљу оденуо биљем, травом и различитим плодовима, и наредио нам да се од ње хранимо. О, свемилостиви Оче, Творче неба и земље, ми смо, уздајући се у твоје човекољубље, посејали по земљи разно семење ради хране наше. Али, узалуд је труд наш, узалуд је старање наше, ако Ти, Господе Боже наш, не благословиш усеве наше, ако Ти не наредиш земљи да произведе и роди, и не издаш своје свемоћно наређење семењу и свакој биљци, свакој стабљници и дрвету да произведе и род донесе. Тога ради, смерно припадајући, ми Ти се молимо, Господе, услиши сада молитве наше, и отвори нам твоју велику, драгоцену и небеску ризницу, и излиј благослов свој на усеве наше, на њиве, ливаде, градине и винограде наше, од којих, ми верне слуге твоје, желимо да збринемо себе и да исхранимо и себе и стоку нашу. Сведржитељу Господе, уклони од нас све што упропаштиће род наш земаљски и сваку казну с правом уперену на нас због грехова наших. Ти сам и сада, Господару, погледај из светог обиталишта свог на иметак овај, на њиве, градине, поља и винограде, који има да нам даду све што је потребно за живот. Славе своје ради благослови сав иметак наш, сачувај га неповређеним од сваке непогоде и напасти, и заповеди му да нам родове доноси на време, као милост твоју, нашег свемилосрдног Оца и добротвора. Дај нам весеље и радост да се наслађујемо твојим обилним милосрђем, и да, славећи твоје препуне љубави поклоне и дарове, обратимо Теби срца свих ближњих и даљних људи и народа. Сачувај, Господе, иметак овај од свакога зла, од звериња и гмизаваца; одагнај од њега црве, мушице, медљику и труљење, жегу и врућину; свемоћном десницом својом задржи непогодне ветрове који наносе штету нашем здрављу и напредовању плодова земље наше. О, свемилостиви Саздатељу и Хранитељу наш, пошљи свима људима твојим обилну милост твоју; упути срца наша вршењу заповести твојих; огради нас светим Анђелима твојим, да бисмо без препрека испуњавајући свету вољу твоју, праведно живели, и уклањајући се од греха, трудили се да по заповести твојој једемо хлеб свој у труду и зноју лица свог. И као слуге твоје ми иштемо милост и милосрђе твоје, будући охрабрени благодаћу и човекољубљем јединородног Сина Твог, са којим си благословен, и с пресветим и благим и животворним Духом Твојим, сада и увек и у векове векова. Амин.

Васкрсно Еванђеље 10. (зач. 65. Јн. 20, 19-31).

А кад би увече онога првога дана седмице, и док су врата била затворена, гдје се бијаху ученици његови сакупили због страха од Јудејаца, дође Исус, и стаде на средину и рече им: Мир вам! И ово рекавши, показа им руке и ребра своја. Тада се ученици обрадоваше видјевши Господа. А Исус им рече опет: Мир вам! Као што је Отац послао мене, и ја шаљем вас. И ово рекавши, дуну и рече им: Примите Дух Свети! Којима опростите гријехе, опраштају им се; и којима задржите, задржани су. А Тома, звани Близанац, један од Дванаесторице, не бјеше са њима када дође Исус. А други му ученици говораху: Видјели смо Господа. А он им рече: Ако не видим на рукама његовим ране од клинова, и не метнем прст свој у ране од клинова, и не метнем руку своју у ребра његова, нећу вјеровати. И послѣје осам дана опет бијаху унутра ученици његови и Тома с њима. Дође Исус кад бијаху врата затворена, и стаде на средину и рече: Мир вам! Затим рече Томи: Пружи прст свој амо и види руке моје; и пружи руку своју и метни у ребра моја, и не буди невјеран него вјеран. И одговори Тома и рече му: Господ мој и Бог мој! Рече му Исус: Зато што си ме видио, повјеровао си; блажени који не видјеше а вјероваше. А и многа друга знамења учини Исус пред ученицима својим која нису записана у књизи овој. А ова су записана да вјерујете да Исус јесте Христос, Син Божији, и да вјерујући имате живот у име његово.

Онда свештеник благосиља крстом на све четири стране, говорећи: Спаси, Боже, народ свој и благослови место ово.

Народ: Амин.

Затим, обишавши запис једанпут, одлазе даље и, дошавши код другог записа, понављају све што је речено и учињено код првог записа, а записи се обнављају и заливају вином, и читају се ове молитве:

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Владару Господе Боже наш, који имаш власти над сваком твари и управљаш светом, Теби се молимо и Тебе преклињемо, као што си благоизволео погледати на ливаде и умножити стада слуге твога патријарха Јакова, благослови ливаде и умножи, и сва разноврсна стада ових људи твојих што стоје овде и моле се. Ти умножи, окрепи и увећај их на хиљаде; избави их од насиља ђаволског, и од лопова, и од сваке напасти непријатељске, и од смртоносног вазду-

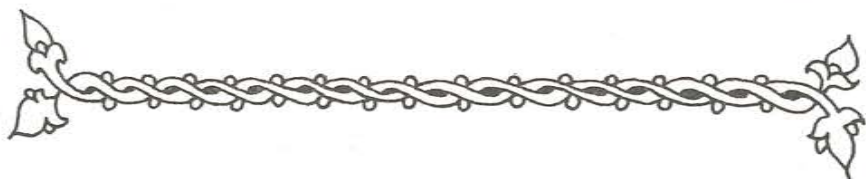
ха и пагубних болести; ограда их светим Анђелима твојим, одго-нећи од њих сваку немоћ, сваку завист, и искушење, и враџбине и мађије, који наилазе по дејству Баволском. Јер је твоје царство и сила и слава Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже, Владару Сведржитељу, лекару душа и тела, који смираваш и уздижеш, кажњаваш и опет исцељујеш: посети ми-лошћу својом немоћне људе твоје; пружи десницу своју, препуну исцељења и лекова, и исцели све болеснике, подижући их из постеље и немоћи; запрети духу немоћи; удаљи од свих нас сваку болест, сваку немоћ, сваку рану, сваку ватру и грозницу; одреси, отпусти, опрости свако сагрешење и безакоње наше, ради великог човекољубља твог. Прими, Господе, преокрет и покајање наше; прими сузе и уздахе наше; прими смерну молбу нашу. О, Владару Господе, погледај на вапаје наше које Ти из дубине срца шаљемо, да би понор милосрђа твог победио мноштво грехова наших; подај овим људима твојим избављење и ослобођење од искушења и исцељење од смртоносних рана. Теби се молимо и Тебе усрдно молимо, Бога и Оца Господа нашега Исуса Христа, да милостивим оком погледаш на верне људе твоје и на наслеђе твоје; смилуј се на нас и на земљу нашу, да бисмо олакшањем од невоља и изобиљем добара, прослављали Тебе, Оца Господа нашега Исуса Христа, а са Њим и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

За све време Литије народ пева катавасију празника, или Господе, помилуј. Где нема храма, врши се у селу бденије или вечерње и јутарње богослужење, и затим водоосвећење. После тога бива Литија; на њој треба прочитати три или четири молитве, према броју записа или главних места која се обилазе Литијом. Ако буде више записа, онда код њих читати само васкрсна Еванђеља.

МОЛИТВА ЗА СВАКУ ЛИТИЈУ

Господу се помолимо. Госпoде, помилуј.

Госпoде, једини у милости, и добротом срца снисходљиви према мољењу нас грешних и недостојних слугу твојих; Ти све што нам је на корист уређујеш и руководиш својим свемудрим промислом; живот наш пратиш, и на све могуће начине спасење нам желиш; Ти који си по природи дуготрпељив и многомилостив; Ти који кажњаваш, и опет исцељујеш; и кад кажњаваш, кажњаваш благо и човекољубиво, да не би упропастио створење руку твојих, него га опет привео првобитној красоти, коју изгубисмо по наивнојсти ума и по савету проклетoга, желећи и на све могуће начине старајући се да нас осиротеле опет подигнеш и спасеш од онога пада, – Ти сам, Господару Сведржитељу, погледај на нас, и чуј мољење нас грешних: мноштво безакоња наших учини нас ропкима, те не смемо ни опроштај да молимо за грехе наше; али знајући твоје човекољубље, милосрђе, велику милост, дуготрпељивост, незлобивост, и превелику доброту, и ослањајући се на њихову безграничност, и на пучину блакости твоје, ми пружамо руке, и усрдно Ти вапијемо: сагрешисмо, безаконовасмо, безбоштвовасмо, јер заборависмо заповести твоје, и за рђавим мислима својим ходисмо, и живесмо недостојно звања и Еванђеља Христа Твог, и светог страдања његовог, и унижења његовог ради нас, јер постадосмо руг твоме Љубљеноме. Свештеници и народ твој залудесмо, сви скупа застранисмо, непотребни постадосмо: нема ко чини суд и правду, нема ни једнога; злим нашим и рђавим делима, у којима живесмо, спречисмо самилост твоју, и човекољубље твоје, и милосрђе Тебе Бога нашег. Ти си добар, али ми безаконовасмо; Ти си дуготрпељив, али ми смо достојни шибe; знамо твоју доброту, иако смо неразумни; мало смо бијени према ономе колико сагрешисмо. Ти си страшан, и ко ће Ти се успротивити? Горе дршћу пред Тобом; и јачини мишице твоје ко ће приговорити; ако затвориш небо, ко ће га отворити? и ако закључаш изворе своје, ко ће опстати? Лако је пред очима твојим осиромашити и обогатити, оживети и умртвити, поразити и исцелити; чим нешто зажелиш, већ постаје

дело. Ти си се разгневио, а ми сагрешисмо, каже неко од старих исповедајући се. Ми пак треба и обратно да кажемо: ми сагрешисмо, а Ти си се разгневио. Стога постадосмо потсмех суседи-ма нашим. Ти си одвратио лице своје, и ми се испунисмо непоштењем. Ипак, престани са гневом, Господе! олакшај, Господе! сажали се, Господе! и немој нас ради безакоња наших напустити потпуно, нити ранама нашим казнити друге! Дај нам да нас патње других опамете! Којих то других? Народа који Те не знају, и царстава која се не покоравају власти твојој. А ми смо твој народ, и палица наслеђа твога, зато нас казни, али по благости, а не по јарости својој, да нас не би унизио, и ми се обрели униженији од свих житеља земаљских. Јер је милост твоја неизрецива, и човекољубље твоје ненадмашно, и богатство добротe твоје безгранично; и уздајући се у њих ми Те молимо и преклињемо, савијајући колена срца наших: престани са љутим гневом својим, молимо Те усрдно, као што си то учинио према народу твоме за време Давида, иако показујемо недовољно покајање, него као предобар заустави гнев свој, укроти јарост своју оправдану, и подај здравље паћеницима, снагу немоћнима, а здраве сачувај у здрављу, отерај сваку болест и сваку немоћ од народа твога; ослободи све од тог очекивања, бранећи их од замке патњи, и сведржитељском руком својом чувајући их неприкосновене од ове љуте невоље и пагубног сатирања. Јер јарост гнева твог заиста поколеба све и збуни. Иако се, дакле, не одвраћамо потпуно од својих зала, ипак нас све Ти сам избави од зле савести, и дај да у сваком добром делу угодимо Теби: молитвама свеблагословене, славне Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије, посредништвом светих и боголиких Анђела, и свих Светих. Јер си Ти извор милости и бескрајна пучина милосрђа, и Теби славу узносимо, беспочетном Оцу, са јединородним Твојим Сином и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛЕПСТВИЈЕ ЗА КИШУ

Свештеник почиње: Благословен Бог наш... **Читач:** Трисвето; Пресвета Тројице; Оче наш... **Свештеник:** Јер је твоје царство... **Читач:** Господе, помилуј. (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се..., (трипут). И псалам 65:

У теби је уздање, Боже, теби припада хвала на Сиону, и теби се извршују завјети. Ти слушаш молитву; к теби долази свако тијело. Безакоња ме притискују, ти ћеш очистити гријехе наше. Благо ономе кога избираш и примаш, да живи у двору твом! Наситићемо се добром дома твојега, светињом цркве твоје. Дивно нам одговараш по правди својој, Боже, спаситељу наш, узданицо свих крајева земаљских, и народа преко мора далеко. Који си поставио горе својом силом, опасао се јачином, који утишаваш хуку морску, хуку вала њиховијех и буну по народима! Боје се твојих чудеса који живе на крајевима земаљским; све што се јавља јутром и вечером ти будиш да слави тебе. Надгледаш земљу и заливаш је, обилно је обогаћаваш; поток је Божји пун воде, спремаш за њих жито, јер си тако уредио. Бразде њезине напајаш, равниш груде њезине, кишним капљама размекшаваш је, благосиљаш је да раба. Ти вјенчаваш годину, којој добро чиниш; стопе су твоје пуне масти. Тију паше по пустињама, и хумови се опасују радошћу. Луке се осипају стадима, и поља се заодијевају пшеницом; веселе се и пјевају.

Бакон говори велику јектенију:

У миру Господу се помолимо.

Господе, помилуј.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за непоколебивост светих Божјих цркава, и сједињење свију, Господу се помолимо.

За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим улазе у њега, Господу се помолимо.

За преосвећеног архиепископа нашег (име), за пречасно презвитерство, за Ђаконство у Христу, за сав клир, и верни народ, Господу се помолимо.

За све благочестиве и православне хришћане, Господу се помолимо.

Да им помогне и да покори под ноге њихове свакога непријатеља и противника, Господу се помолимо.

За овај град (за свету обитељ ову) за сваки град, крај, и оне који вером живе у њима, Господу се помолимо.

За благорастворење ваздуха, за изобиље плодова земаљских и времена мирна, Господу се помолимо.

За оне који плове, путују, болују, пате, за заробљенике, и за њихово спасење, Господу се помолимо.

Да не помене безакоња и неправде људи својих, и да одврати од нас сав гнев свој праведно уперен на нас, и да нас не умори глађу и жеђу, Господу се помолимо.

Да милостиво пошаље земљи и људима својим благопријатну промену ваздуха и благовремене кише ради напредовања усева, Господу се помолимо.

Да у гневу своме не помори људе своје и стоку, него да нареди облацима да нам даду кишу и да оквасе земљу ради напредовања усева, Господу се помолимо.

Да нареди земљи да произведе плодове на весеље и храну људима својим, и поврће за потребу људима а траву за потребу животињама, Господу се помолимо.

Да молбе наше буду пријатне, и да нас послуша као некада Илију, и даде нам кишу и благопријатну промену ваздуха, и да нас помилује, Господу се помолимо.

Да нас избави од сваке невоље, гнева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Возглас: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин. **И одмах певају:** Бог Господ и ове тропаре глас 2.

Господе, који наређењем својим вршиш промене у ваздуху, даруј земљи обилну кишу са благопријатном променом у ваздуху, да би људима твојим донела изобилне родове и исхранила по твојој доброту свако живо биће, молитвама Богородице и свих Светих твојих.

Слава; глас 6.

Знајући Те, Господе, као Творца и Саздатеља свих, и као даваоца добара, Теби припадамо и усрдно Те молимо: поштеди нас, Милосрдни, и као добар опрости безакоња наша, и избави слуге своје од садашњега праведнога гнева, дајући као добар жедној земљи плодносне кише, као једини многомилостив.

И сада:

Непостидна заштитнице хришћана, непроменљиво ка Творцу заступништво, не презри гласе мољења нас грешних, него као блага притекни у помоћ нама који Те са вером призивамо; пожурни на молитву и похитај на умољавање, Богородице, свагдашња заштитнице оних који Те поштују.

Онда псалам 50.

Прокимен, глас 4.

Бразде земљине напој, и умножи жита њена.

Стих: Капљама њеним обрадоваће се све што је никло.

Читање из саборне посланице светог апостола Јакова: **(Одељак 56. Јак. 5, 7-9. 17-18).**

Браћо трпите до доласка Господњега. Гле, ратар исчекује драгоцјени плод земље, стрпљиво га чекајући док не прими дажд рани и позни. Будите, дакле, и ви стрпљиви, утврдите срца ваша, јер се долазак Господњи приближи. Не јадикујте један на другог, браћо, да не будете осуђени: гле, Судија стоји пред вратима. Илија бјеше човјек исто као и ми, и молитвама помоли се Богу да не буде дажда, и не удари дажд на земљу за три годи-

не и шест мјесеци. И опет се помоли и небо даде дажд, и земља изнесе род свој.

Алилуја. **Стих 1.** Ти ћеш благословити целу годину доброте твоје, и поља твоја испуниће се плодовима. **Стих 2.** Пустинје ће постати плодносне, и хумови ће се опасати радошћу.

Бакон: Премудрост, смерно стојмо; чујмо свето Еванђеље.

Свештеник: Мир свима.

Свештеник чита Еванђеље:

Читање светог Еванђеља од Матеја: (Одељак 65. Мт. 16, 1-3. Лк. 4, 24-26. Јн. 6, 30-33).

У време оно приступивши Исусу фарисеји и садукееји кушајући га искаху да им покаже знак са неба. А он одговарајући рече им: Увече говорите: биће ведро, јер је небо црвено; и ујутру: данас ће бити непогода, јер је небо црвено и мутно. Лицемери, лице небеско умијете распознавати, а знаке времена не можете? Заиста вам кажем: никакав пророк није мио у својој постojбини. Истину вам кажем: многе удовице бежаху у Израилу у време Илијино кад се небо затвори три године и шест месеци и би велика глад по свој земљи; и ни једној од њих не би послан Илија до у Сарепту Сидонску, жени удовици. А Јевреји му рекоше: Какав дакле знак ти показујеш да видимо и да верујемо? Шта радиш ти? Оцеви наши једоше ману у пустињи, као што је написано: хлеб с неба даде им да једу. Тада им рече Исус: заиста, заиста вам кажем: Мојсије не даде вама хлеба с неба, него вам Отац мој даде хлеб истинити с неба; јер је хлеб Божји онај који силази с неба и даје живот свету.

Народ: Слава Теби, Господе, слава Теби.

Молбени канон човекољупцу Господу. Глас 2.

Песма 1

Ирмос: Ходите људи, певајмо песму Христу Богу, који је раздвојио море и водио људе које изведе из египатског ропства, јер се прослави.

Припев: Помилуј нас Боже, помилуј нас.

Прими, Спаситељу, мољење из наших недостојних уста, и с неба пошљи земљи плодносне кише, Ти који си човекољубив и многомилостив.

Очисти сада, Господе, грехе наше, и одврати, Спасе, гнев који је по правди уперен на нас, и подај земљи кише с неба.

Слава: Ходите људи, заплачимо к Богу свих, у умилењу вапијући: опрости, Човекољупче, грехе наше и жедној земљи пошљи кише с неба.

И сада; Богородичан: Тобом светлост познасмо, Богородице; стога Те молимо и преклињемо, немој престати да молиш Творца и Сина свог да земљи пошаље кишу.

Катавасија, после сваке песме: Избави од невоље слуге твоје, Милостиви, јер ми усрдно прибегавамо к Теби, милостивом избавитељу, Владару свих Господу Исусу.

Спаси од невоље слуге твоје, пресвета Богородице Дјево, јер ми сви по Богу к Теби прибегавамо као неразрушивој тврђави и заштити.

Песма 3

Ирмос: Утврди нас у Теби, Господе, који си Крстом умртвио грех, и усади страх твој у срца нас који Те певамо.

Господе, који сву твар дланом држиш, као милосрдан услиши молбе слугу твојих, и пошљи воду свој земљи.

Ти благи и лакоумољиви, као безмерно сажалив, не презри молбе наше, него нам пошљи тиху кишу.

Слава: Богатство што си нам дао, потрошисмо расипнички. Но Ти, Господе, који си неизмерно милосрдан, и који си добар Отац, сажали се и дај земљи потребне кише.

И сада; Богородичан: Чиста, Ти која имаш према човекољубивом Сину свом милу слободу, посредништвом својим умоли Га да земљи да плодносну кишу.

Песма 4

Ирмос: Славим Те, Господе, јер ушима чух и запрепастих се: Ти к мени долазиш, тражећи мене заблуделог. Зато прослављам, Многомилостиви, огромно твоје понижење мене ради.

Благи, погледај одозго на нас грешнике, и даруј, Господе, свој земљи милост своју, и пошљи, молимо Ти се, Човекољупче, у изобиљу милост своју.

Човекољупче, на нас сагрешивше најбе гнев твој, те затвори небо да не да кише земљи твојој. Стога Те ми слуге твоје молимо, Речи, да нас јарошћу својом не казниш.

Слава: Господе, који наређењем својим вршиш промене у ваздуху, подај нам обилну кишу да нам донесе изобилне плодове, да би се по твојој доброты исхранило свако живо биће.

И сада; Богородичан: Богородице, Ти си Мати Бога нашег; стога Те, Владарко, сви са вером молимо као ону која има слободу: моли Њега за све нас да пошаље воду свој земљи.

Песма 5

Ирмос: Даваоче светлости и творче векова, Господе, води нас у светлости својих заповести, јер сем Тебе другога Бога не знамо.

Молитвама Бестелесних, Спаситељу, милостиво услиши све нас који Ти се увек молимо, и дај кишу жедној земљи твојој, као једини Човекољубац.

Дванаесторица Ученика, са Мученицима молите се за нас Богу, да нас избави од сваке невоље, гнева и жалости.

Слава: Буди милосрдан према нама у време искушења, Господе, и спаси нас устремљене претње, и пошљи земљи твојој обилну кишу.

И сада; Богородичан: Сви ми земнородни заиста Те имамо као посредницу пред Богом. Стога Ти се молимо, Чиста, окриљем твојим спасавај град твој (**или:** село твоје) од свакога ропства.

Песма 6

Ирмос: Ваљајући се у греховном понору, призивам неиспитљиви понор милосрђа твога: Боже, изведи ме из трулежи.

Мноштво Мученика, молите се као они који имају велику слободу према Господу, да сада подари кишу и изобиље плодова по свој земљи.

Молимо Ти се, Господе, молитвама твојих Ученика олакшај, опрости грехе наше, и гнев одврати од нас, и подај земљи кишу.

Слава: Владару Господе, као благ и човекољубив молимо Те љубављу душе: поштеди нас, и жедној земљи даруј плодноне кише.

И сада; Богородичан: Пречиста Богородице, молимо Ти се, немој престати да молиш Сина Твог за нас слуге твоје, да нас умири и спасе од сваког гнева.

Песма 7

Ирмос: Премудра деца не послужише златном телету, и сама у огањ убоше, и богове паганске исмејаше, усред пламена закликаше, и ороси их анђео: услишена је молитва уста ваших.

Знајући Те, добри, као онога који влада свима душама, ми Те молимо: поштеди, опрости као благ и човекољубив, и избави нас од садашње праведне претње, и као добар даруј кишу жедној земљи.

Као што си некада, Спаситељу, избавио покајавшег се Манасију од бакарне животиње, и спасао га, Милосрдни, од смртне опасности, подај, Жалостиви, и нама милост твоју, и сачувај нас од погибије и земљотреса.

Слава: Као благ и милостив смилуј се сада на нас, јер сагрешисмо, безаконовасмо и чинисмо неправду сви. Стога Те са страхом молимо: немој гневом твојим, Човекољупче, казнити клир и људе, него пошљи воду земљи.

И сада; Богородичан: Богородице, сви људи знамо Тебе као сигурно прибежиште и непобедиво оружје; и молимо Те слуге твоје: избави људе и град твој (**или:** село твоје) од варварске опасности, од глади и погибије, од земљотреса и сваке пропасти.

Песма 8

Ирмос: Бога који је сишао јеврејским младићима у ужарену пећ, и пламен у росу претворио, опевајте дела као Господа, и величајте у све векове.

Илија речју задржава кишу на земљи, и опет речју низводи с неба; стога Те молимо: молитвама његовим, Милосрдни, пошљи земљи кишу с неба.

Са хоровима Бестелесних, сабор Апостола, и Пророка, Мученика и Свештеника, и мноштво Преподобних, моли Тебе као Творца свих и Господа да спасеш оне који Те славе.

Слава: Као што си, Добри, избавио Јону од звера и мора као Бог, и Данила из јаме и од зверова, тако и сада услиши слуге своје, и избави од сваке невоље људе своје.

И сада; Богородичан: Исусе, Богородицу која Те је родила потстичемо сада на молитву, да се смилује и спасе људе који су сагрешили, и опет с љубављу прибегавају Теби и величају Те кроза све векове.

Песма 9

Ирмос: Од Бога, Бога Логоса, који је по неисказаној мудрости дошао да обнови Адама, јелом потпуно палог у трулеж; Њега који се на неизрецив начин нас ради оваплотио од Свете Дјеве, Верни, једнодушно величајмо песмама.

Према жедној земљи, Милосрдни, и према нама који иштемо твоје човекољубље, Благи, Господару, покажи се милостив као Бог Сведржитељ, и даруј нам као добар плодносне кише, и спаси душе наше.

Смилуј се, Милостиви, на дело руку твојих, опрости нам као добар; немој јарошћу својом карати људе, него приклони ухо своје и чуј молитву нашу, и подај земљи твојој, Господе, обилне кише.

Слава: Избави, Милосрдни, град твој (или: село твоје) и све људе од незнабожаца и варвара, и од свакога непријатеља; и подари нам, Човекољупче, плодносне кише на изобиље свих плодова, и пошљи нам спасење.

И сада; Богородичан: Вавилонска пећ прасликујући Тебе, Богородице, расхлађиваше росом младиће који усред ватре ликовваху. А сада и нас, који од суше као у зажареној пећи горимо, расхлади кишом, Владарко, и спаси слуге твоје молитвама твојим, Мајко човекољубивог Бога.

Бакон јектенију:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Ти који не желиш смрти грешника, него чекаш његово обраћање и покајање, услиши нас који Ти се молимо.

Ти који навлачиш облаке са крајева земље, нареди им да даду земљи тиху кишу, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Ти који дозиваш воду морску и разливаш је по лицу целе земље, пошљи благослов свој на нас који Ти се молимо.

Ти који задеваш небо облацима и припремаш земљи кишу, пошљи милост своју нама који Ти се молимо.

Ти који чиниш да расте трава стоци, и зелен на потребу људима, спаси људе са стоком, ми Ти се молимо.

Кишу обилну и пљусак тихи подај земљи, Човекољупче, и спаси све и сва, ми Ти се молимо.

Пошли кише своје, Човекољупче, на она места где треба и за која Ти се молимо.

Жалостиви и милостиви, смилуј се и обрадуј нас који Ти се молимо, Човекољупче.

Услиши нас, Боже, јер је блага милост твоја, и твојим милосрђем помилуј нас који Ти се молимо.

Возглас: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон: Још се молимо да се сачува овај град (**или:** ово село; **или:** ова обитељ) и сваки град и крај, од глади, погибије, земљотреса, поплаве, пожара, мача, скакаваца, града, најезде тубинаца, и међусобног рата, и изненадне смрти; и да благи и човекољубиви Бог наш буде милостив, благонаклон и снисходљив према нама, да одврати и развеје сваки гнев покренут на нас, и да нас избави од блиске и праведне своје претње; и да нам пошаље тиху кишу, и да залије земљу даждем доброте, и да помилује нас који Му се молимо.

Господе, помилуј (**четрдесет пута**).

Возглас: Услиши нас, Боже, Спаситељу наш, надо свих крајева земаљских, и оних најудаљенијих; и милостив, милостив буди Господе, нама грешнима, и помилуј нас. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Молитве за кишу састав Калиста, патријарха цариградског

Молитва прва

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Владару Господе Боже наш, Ти си послушао Илију Тесвићанина ради ревности према Теби, који је наредио да за неко време не пада киша на земљу, и онда опет молитвом својом подарио земљи плодносну кишу. Ти сам, Господару свих, умољен од самог ми-

лосрђа свог, дај обилну кишу наслеђу твоме, и не гледећи на грехе наше, пошљи нам кише своје где је потребно и нужно; обрадуј лице земље ради убогих људи твојих, и деце, и стоке, и свих осталих, јер од Тебе чекају да им даш храну у потребно време. Јер си Ти Бог наш, Бог који милује и спасава, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и векове векова. Амин.

Молитва друга, од истог Светитеља

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже Сведржитељу, који навлачиш облаке са крајева земље, ствараш муње за време кише, изводиш ветрове из њихових скривница, дозиваш воду морску и разливаш је по лицу целе земље; Теби се молимо и Тебе преклињемо, исповедајући грехе наше, и иштући од Тебе обилну милост: заповеди облацима да излију кишу; сажали се на сва земаљска створења твоја; смилуј се на старце и младиће и одојчад, на слуге твоје и на слушкиње, на синове и кћери, и на сву стоку земљину, – да би нам киша произвела хлеб за храну и траву стоци; прими молбе свих људи твојих, и не одбаци уздахе сиротиње, нити нас јарошћу својом покарај, нити нас гњевом својим казни, нити глађу и жеђу људе своје умори, јер очи свих у Тебе гледају, да приме од Тебе храну у потребно време; у Тебе се надамо, и осим Тебе другога не знамо; од Тебе обилну милост очекујемо. Јер си благ и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва трећа, од истог Светитеља

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже наш, знамо да смо недостојни твоје милости, и нисмо достојни да подигнемо очи своје, и да погледамо у небо, и да стојимо пред Тобом, и да износимо искања своја Теби. Јер какво добро учинисмо, да бисмо добили оно што иштемо? Ти си нас по неизмерној доброты својој из небића увео у биће, почаствовао нас твојим ликом, и сву нам твар потчинио. Но ми, толиким добрима обасути, показасмо се као непријатељи: и заповести твоје, Добротвору, презресмо; и живот порочан и мисао прљаву и нечисту усвојисмо; и не само љубав твоју одбацисмо, него и као зверови један на другог кидишемо, и један другог гриземо разноврсном грамљивошћу и неправедном вољом својом. Како смо онда достојни да

примимо добротинства твоја? Јер Ти си праведан, ми – неправедни; Ти љубиш, ми – мрзимо; Ти си милосрдан, ми – немилосрдни; Ти – добротвор, ми – грабљивци. Какву заједницу с Тобом имамо, да бисмо постали заједничари и твојих добара? Исповедамо праведност твоју, познајемо осуђеност своју, проповедамо твоја добротинства, хиљаде смрти заслужујемо. Ето, ми се налазимо под твојом снагом и сведржећом руком. Ако је по вољи твојој свемоћној руци, може нас за трен ока уништити. Погледамо ли пак на наш живот и наше намере, праведно је, свеправедни Судијо, да будемо предани погибији. Али свакако то није достојно, најчовекољубивији Господару, твоје непобедиве доброте и неисказане благодати. Тога ради, ослањајући се на неистражљиво милосрђе твоје и на незлопамтљиво срце твоје, ми неразумни и незахвални приступамо Теби добротвору: немој нас грехова наших ради предати у руке суши, нити нас безакоња наших ради сатрти глађу, него доброте твоје ради подај земљи, коју си одредио, и наслеђу твоме, обилну кишу, и испуни земљина недра животворним водама твојим. Ето ње пред Тобом, као мајка са сасушеним дојкама, јер као што мајчине дојке, лишене млека, доносе смрт детету, тако и земља, чије бразде немају влаге, сасушује траву и наноси уништење плодовима својим, и нама страшну погибију и смрт. Јер од суше жега као нека пламена грозница спржује усеве, уништава плодове земљине; али Ти – посети је милошћу својом, и кишноним облацима разблажи ваздух, и обилном својом кишом земљу напој, и усеве њене оживи, и дувањем благопријатних ветрова учини плодове читавима и пунима, и уможи их милосрђем својим, јер си Ти одредио да се помоћу њих одржава телесни живот. Ако Ти не учиниш доброту преко обилних киша својих, земља наша неће дати рода свог. Али ради неизмерне милости твоје, услиши мољење нас недостојних слугу твојих. Јер си Ти извор милости, и давалац добара, и Теби славу уносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва четврта, од истог Светитеља

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе, Господе, који си преко пророка твог Илије обуставио сушу, и изливањем киша лице земље оквасио, и изобиљем плодова богато нахранио људе твоје, – Ти сам и сада, умољен природном добротом својом, даруј земљи тихе кише, ради успевања

летних плодова, јер си Ти онај што је воде распоредио по местима, и створио земљу видљиву коју оне покривају: Ти си онај што си јој наредио да произведе плодове на нашу корист; Ти си онај што си због греха људи за време Ноја изворе бездана отворио и водопаде небеске пустио, и поплавио сву земљу ради истребљења сваког тела; Ти си онај што водама покрива горње светове; ти си онај што облаке навлачи и наређује им да сипају кишне капље; Ти си онај што подиже воду морску и њоме залива сву земљу; Ти си онај што си кишама одредио намену, и обилне кише давао; Ти и реке водама испуњујеш, и земљу напајаш, и бразде њене појиш, ради умножавања дивних плодова њених; Ти си онај што је море раздвојио, и реку прелазном учинио, и воду из камена извео, и горчину воде у сладост претворио. Зна природа воде свога Творца, зна свога Господара, зна шта треба да ради ако угледа Тебе Господара разгневног на нас, она се онда или сва покрене и пустош направи, или се прикрије те наступи суша, и ваздух се ужеже, и плодови земље увену, и ми падамо у руке невоље; ако пак угледа Тебе, човекољубивог Бога, благонаклоњеног и готовог на добро, она припрема кише, те се пљускови лију на земљу, и ваздух постаје пријатан, и земља, чувши твоје наређење, производи изобилне плодове из својих недара. Тебе дакле Творца и Саздатеља свих и свега молимо, говорећи: смилуј се на нас Господе, смилуј се на нас; опомени се да смо дело руку твојих, погледај на немоћ природе наше, јер си нас Ти створио; погледај на уздисање птица, на рику стоке, на плач деце, на тужњаву младића, на невољу стараца, на оскудицу сирочади, на самотињу удовица, на немаштину убогих, и на молбени глас свих људи твојих, те посети земљу, и напој је бујним кишама, јер, лишена влаге, она прети плодовима увенућем а људима и стоци пропашћу. Када си некада водом навео уништење, опоменуо си се Ноја који је пловио у ковчегу по неизмерним водама оним, а опоменуо си се и птица његових, и стоке, и звериња, и гмизаваца, и Ти посла дугу на земљу те преста вода; и сачувао си Ноја и с њим животиње као семе за развој другога света; и сада када суша пржи ваздух, и прети глађу и смрћу, опомени се људи који се у Тебе уздају; опомени се и птица, опомени и животиња; и пошљи дах росе, те нека престане суша, и учини да роди земља за исхрану и људи и животиња; и удостој твога промисла све и сва. Јер Ти чиниш те расте трава за стоку и зелен на корист људима, и Ти изводиш хлеб из земље, и вино точиш, и јелејем помазујеш лица људска, да бисмо, добијајући од Тебе обилна добра, у весељу срца

прославили твоју доброту, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва пета, од истог Светитеља

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Владару Господе Исусе Христе Боже наш, који си све речју својом извео из небића, узео прах од земље и створио човека, и почаствовао га душом разумном и ликом твојим, и рекао: рабајте се и множите се, и напуните земљу; Ти који дајеш храну стоци и птићима; Ти који си за време свог великог и спасоносног боравка у телу нахранио многе хиљаде људи, најпре са седам а потом са пет хлебова, – Ти сам, сведобри Господару, својом свестваралачком и сведржитељском руком богато прехрани и ове људе твоје који призивају пресвето Име твоје. Погледај, Господе, на убоге људе твоје, отварајући руку своју и насићујући добротом свако живо биће; обдари све нас милостиво, јер си Ти, човекољубиви Господару, једини Отац свију нас, и у Тебе очи упиремо, као одојче у мајку своју. Твоја је реч, сведобри Господе: „Иштите, и даће вам се; тражите, и наћи ћете“, – подај дакле, Господе, и онима што сада ишту, са духовном храном и храну потребну телу, и прехрани гладне људе твоје; даруј земљи благовремене кише, и разблажење ваздуха, и изобиље разноврсних плодова; посети оне што се пате у немоћи и несрећи, у грозници и разним болестима; избави, Господе, град овај (или: село ово или: обитељ ову) што призива Име твоје, и сваки град и крај, од глади, погибије, земљотреса, поплаве, пожара, мача и убиства, дарујући нам милост твоју, благодаћу беспочетног и једносущног Оца Твог, и пресветог и једночестног Духа Твог, молитвама и молбама сваблагословене Богородице, богоглагољивих Апостола твојих, и свих Светих твојих. Амин.

Молитве шеста, од истог Светитеља

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Исусе Христе Боже наш, који си ради спасења нашег благоизволео носити на Себи тело, да би неисказаним својим милосрђем и добротом прославио разумну природу, и који обећаваш да опростиш онима што Ти се у истинском познању обраћају из дубине грехова: јер када у Тебе погледају као смерне слуге које истински испуњују божанске заповести твоје, онда Те и смело могу сматрати за Бога милостивог и милосрдног. Стога нам

сада опрости сва безакоња, приклони к нама ухо своје, и услиши нас смерне и грешне, као што си некада услишио Илију Тевифанина да једном речју затвори небо на духовно оздрављење непослушних људи оних, па си затим излио уобичајено човекољубље своје: наредивши облацима сву си земљу напојио благом кишом; тако и сада, на молбе и топле молитве тог истог угодника твог, прећи преко безакоња и грехова наших, и прими молитве наше, и услиши овог часа нас који Ти се искрено молимо, и уклони са земље сушу ову ради исповедања и вапаја људи твојих, и пошљи нам кишу благу, да бисмо се наситили воде, и земља ће наша у потребно време дати плодове за исхрану нашу и оних очигледно бесловесних животиња. О, Господе Боже наш, услиши нас грешне и недостојне слуге твоје, и не презри молбе наше, и нека безакоње наше не победи милост твоју, него приклони, Господе, ухо своје и услиши нас. Види скрушеност, и сажали се; погледај из светог обиталишта свог; види уздисање сиротиње; погледај дечицу коју мучи страшна жеђ; види патње невине одојчади; погледај срца материнска; види стареж и младеж, као да су у вериге оковани, – и не узми у обзир грехе наше, оне свесне и оне несвесне, оне у уму и оне у разуму; и не одбаци нас потпуно, јер пропадамо не само од жеђи него и од безброј других зала, због грехова наших. Ка Теби гледамо: нека се излије на нас киша савршена и обилна; нека престане праведни гнев твој овога свирепог ропства. Молимо Те, Човекољупче, и преклињемо за две ствари: кладенце и поља наша напуни водом, и душевне њиве наше напој потпуно и испуни твојом добротом; и кладенце, тојест срца наша напој весељем и неизрецивом радошћу и радовањем, и заустави устремљени на нас страшни напад безбожних Агарјана. Јер си Ти ослободилац душа и тела наших, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

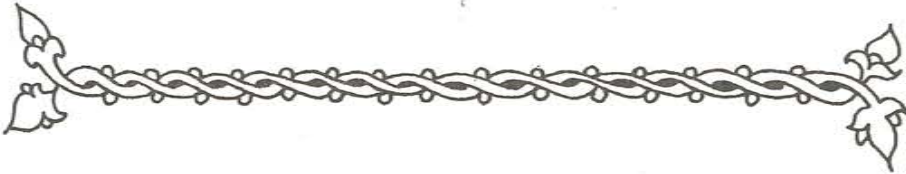
Молитва седма, од истог Светитеља

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Благи човекољупче Господе, који си једном речју саздао твар, и од ње створио човека, а затим га, пошто је био пао и постао роб греха, по неисказаном човекољубљу примио и осветио, да не би сасвим пропало дело руку твојих; Ти који си човеку и заповести своје дао, као успомену на свој долазак, на своје наредбе и на своје божанско учовечење; зато си се мучио, и подвизавао, и гладовао, и жеђовао, испунио све људско што ради нас треба, на лађи путовао

и по мору ишао, дивље таласе и бес ветрова утишао, и све патње чак до Крста и смрти поднео, да би, у чему си пострадао и искушан био, помогао и нама немоћнима, – Ти сам и сада, Царе свети, који си из човекољубља узео на себе немоћ нашу, смилуј се на нас, силно витлане олујом, и изнурене оскудицом; подај нам твоју доброту; напој земљу нашу чистом водом; ради плодности њене даруј нам разблажење ваздуха; и као што си некада Ученике своје, који су се давили, спасао од мора и беса ветрова, тако и сада спаси нас од садашње невоље: заустави и сада свирепост мора, укроти штетне ветрове, својим божанским наређењима; дај нам мир и одмор од беде. О, Господе Исусе Христе Боже наш, види и погледај из светог обиталишта свог на виноград овај, који засади десница твоја, и усаврши га, и дај Духа правога да нас ослободи од искушења која наилазе на нас, молитвама Мајке која Те родила и свих Светих твојих. Амин.

Затим бива дневни отпуст.

МОЛЕПСТВИЈЕ КАД ДУГО ПАДА КИША

Свештеник: Благословен Бог наш... **Читач:** Царе Небесни; Трисвето; Оче наш; **Свештеник:** Јер је твоје царство... **Читач:** Господе, помилуј (12 пута). Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалм 69.

Помози ми, Боже, јер дође вода до душе. Пропадам у дубоком глибу, гдје нема дна; тонем води у дубине, и вали ме затрпавају. Изнемогох вичући, промуче ми грло, побијељеше ми очи погледајући Бога. Онијех који мрзе на ме ни за што има више него косе на глави мојој; осилише који хоће да ме погубе, лажљиви непријатељи моји. Што нијесам отимао, ваља да вратим. Боже! ти знаш је ли у мени безумље, и кривице моје нијесу сакривене од тебе. Немој да се постиде у мени који се уздају у тебе, Господе, Господе над војскама! Немој да се посраме у мени који траже тебе, Боже Израиљев! Јер тебе ради подносим руг, и срамота попаде лице моје. Туђин постадох браћи својој, и незнан синовима матере своје. Јер ревност за кућу твоју једе ме, и

ружења онијех који Тебе руже падају на ме. Плачем, постим се душом својом, и то ми се прима за зло; мјесто хаљине облачим врећу, и бивам им прича. О мени се разговарају сједећи на вратима, пијући вино пјевају ме. А ја се молим теби, Господе; вријеме је да се смилујеш, Боже; по великој милости својој услиши ме, јер је истинито спасење твоје. Извади ме из глиба, да не пропаднем; да се избавим од неправедника и из дубоке воде; да ме не узме вода на матицу, да ме не прождре пучина, и да не склопи јама нада мношћу ждријела својега. Услиши ме, Господе, јер је благодат твоја милосрдна, по великој доброты својој погледај ме. Немој одвратити лица својега од слуге својега; јер ме је туга; похитај, услиши ме. Приближи се души мојој, избави је; на супрот непријатељима мојим избави ме. Ти знаш под каквим сам ругом, стидом и срамотом; пред тобом су сви непријатељи моји. Срамота сатр срце моје, изнемогах; чекам хоће ли се коме сажалити, али нема никога; хоће ли ме ко потјешити, али не налазим. Дају ми жуч да једем, и у жеђи мојој поје ме оцтом. Трпеза њихова нека им буде мрежа и замка, то нека им буде плата. Нека им потамне очи њихове, да не виде; и њихове бедре раслаби за свагда. Излиј на њих јарост своју, и пламен гњева твојега нека их обузме! Стан њихов нека опусте, и у њиховијем шаторима нека не буде никога да живи. Јер кога си ти поразио, они гоне, и умножавају јаде онима које си ти ранио. Међи на њих кривицу за кривицом, да не дођу до правде твоје. Нека се избришћу из књиге живијех, и с праведницима нек не буду записани. А ја сам ништ и болањ; помоћ твоја, Боже, нек ме заклони. Славићу име Божије у пјесми, величаћу га у хвали. То је Богу милије од вола, од телета с роговима и с папцима. Видјеће ништи и радоваће се. Који тражите Бога, оживјеће срце ваше. Јер Бог чује убоге, и сужања својих не оглуша се. Нека га хвале небеса и земља, мора и све што се у њима миче! Јер ће Бог спасти Сион, сазидаће градове Јудине; и људи ће се ондје населити и населијеће га. И натражје ће се слуга његовијех утврдити у њему, и који љубе име његово наставаће на њему.

Затим Бакон говори ову јектенију:

У миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за благостање светих Божјих цркава, и сједињење свију, Господу се помолимо.

За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим улазе у њега, Господу се помолимо.

За преосвећеног епископа нашег (**име**), за пречасно презвитерство, за ђаконство у Христу, за сав клир, и верни народ, Господу се помолимо.

За све благочестиве и православне хришћане, Господу се помолимо.

Да им помогне и да покори под ноге њихове свакога непријатеља и противника, Господу се помолимо.

За овај град (за свету обитељ ову), за сваки град, крај и оне који вером живе у њима, Господу се помолимо.

За благорастворење ваздуха, за изобиље плодова земаљских и времена мирна, Господу се помолимо.

За оне који плове, путују, болују, пате, за заробљенике, и за њихово спасење, Господу се помолимо.

Да нас у гневу претње своје не уништи због грехова наших и безакоња, него да се опомене своје исконске милости и доброте, и да нас помилује, Господу се помолимо.

Да се опомене обећања свог Ноју, и да прекомерном влагом и мрачним рђавим стањем у ваздуху и тешком маглом не оштети земљу и сироте људе своје, него да милостиво поштеди наслеђе своје, и да нареди сунцу да плодносим зрацима и умереном топлотом сине на земљи, Господу се помолимо.

Да нареди обалцима да престану с прекомерном кишом, и да се разведри, и да сунце сине, Господу се помолимо.

Да поштеди људе, и стоку, и сву земљу ову, и да је не оштети прекомерним кишима, Господу се помолимо.

Да наслеђу свом подари благопријатну ведрину, и да умножи плодове земаљске, Господу се помолимо.

Да нам не узврати по гресима нашим, и да нас не казни, него да по великој милости својој и по неизмерној доброту својој брзо покаже на нама своје човекољубље и благост, Господу се помолимо.

Да од прекомерних киша не иструну плодови и усеви земљини због грехова наших, него да их жељеном ведрином поштеди и учини да добро роде ради убогих људи својих, Господу се помолимо.

Да наше молитве буду пријатне, и да нас избави од глади и помора, земљотреса, поплаве, пожара, града, покоља, најезде туђинаца, међусобног рата, и сваке смртоносне болести, Господу се помолимо.

Да нас избави од сваке невоље, гњева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши Пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби Господе.

Возглас: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и векове векова.

Народ: Амин.

Онда: Бог Господ и јави се нама, благословен који иде у име Господње. **Глас 2.**

Тропар, глас исти:

Погледај милостиво, Боже, на људе што сагрешише, и не презри оне што Ти у покајању прибегавају, него као благ помилуј, и брзо избави од праведне претње своје, молитвама Богородице, Једини Човекољупче (**двапут**).

Слава; и сада; Богородичан:

Брза помоћнице свету, Дјево Богородице, усрдно иштемо твоју помоћ и моћну заштиту, сажали се на невољне људе, и умоли свог милостивог Сина и Бога, да нас избави од ове опасности и од праведне претње своје, једина Благословена међу женама.

Онда псалам 50. После тога...

Канон глас 6.

Песма 1

Ирмос: По морском дну као по сувом иђаше пешице Израиљ, и видећи гониоца Фараона где се дави, клицаше: певајмо Богу победничку песму.

Припев: Помилуј нас, Господе, народ сагрешивши.

Ходите верни, отпојмо песму нову Господу Богу, говорећи: сажали се као милосрдан, и помилуј нас који смо Ти безмерно сагрешили.

Слава: Христe Боже, прими молитве и сузе од нас, слугу твојих који Ти се сада молимо, и даруј ведро време земљи ради плодоношења.

И сада; Богородичан: Похитај, Владичице Марије, да милостиво подигнеш пречисте руке ка Сину Твоме и Богу, да подари ведрину, и храну верним слугама својим.

Катавасија по свакој песми:

Избави од невоља слуге твоје, Милостиви, јер ми усрдно прибегавамо к Теби, милостивом избавитељу, Владару свих Господу Исусу.

Спаси од невоља слуге твоје, пресвета Богородице Дјево, јер ми сви по Богу к Теби прибегавамо као неразрушивој тврђави и заштити.

Песма 3

Ирмос: Нема светoга као што си Ти, Господе Боже наш, који си укрепио верне твоје, Добри, и утврдио их на камену исповедања твога.

Господе, не покарај нас у јарости својој, нити нас казни у гневу своме, као што виче Пророк, него молитвама Пречисте Твоје Матере изли на нас обилно милости твоје.

Слава: Новозвани народ са сузама Ти вапије, Владико: сажали се као Милосрдан, и дај нам ведрину, ваздух благорастворен, изобиље и велику ведрину земљи, и народу твоме велику милост.

И сада; Богородичан: Богородице Владичице, не презри сузе наше, и да Ти не буду мрски уздаси наши, но усрдно моли Сина Твога, да дарује ведрину земљи, и народу твоме велику милост.

Катавасија: Избави од невоље...

Сједален, глас 5.

К Теби Спаситељу наш Исусе, превечни Боже, прибегавамо ми грешне слуге твоје, и припадајући у покајању са сузама Ти вапијемо: поштеди, поштеди, Милосрдни, народ који нема изговора, и не потри нас неугодним падањем кише, и тешким вазду-

хом; но даруј ведрину, и уможи плодове земље, као човекољубац.

Слава; и сада; Богородичан:

Тебе свеопевана Богородице, светију од Херувима, и вишу од небеса, уистину исповедајући, ми грешни имамо као заступницу и налазимо у време спасења. Стога не престај да се молиш за нас, моћи и уточиште душама нашим.

Песма 4

Ирмос: Христос је моја сила, Бог и Господ, чесна Црква богодолочно пева кличући, од чистога разума у Господу празнујући.

Владико Христе, у руци твојој држиш све наднебесне и поднебесне воде и сунчану топлоту. Стога Те молимо, обоје по мери потребе даруј на корист слугама твојим.

Слава: Нама који исповедамо твоју владавину, Устројитељу све твари, Христе, који држиш свод небески, и храниш сва створења, даруј благорастворење ваздуха и изобиље земаљско, молитвама Пречисте Матере Твоје.

И сада; Богородичан: Велику смелост имаш према Ономе кога си родила, као нико други, стога Владичице, моли се за слуге твоје да се избаве од глади, и најезде туђинаца.

Песма 5

Ирмос: Душе оних који Ти се с љубављу моле, Благи, озари божанском светлошћу својом, молим Ти се, да би знали Тебе, Реч Божју, истинитог Бога, који позива из мрака греховнога.

Христе, пристаниште морепловаца и надо безнадежних, тврђаво кнезова и брзи послушнике свих хришћана који су у беди, услиши и нас сада, и даруј ведрину земљи ради плодоношења.

Слава: Христе, небески Царе, лекару болесних и тужних утешитељу, погледај са висине светог обиталишта твога, и чуј плач и уздахе слугу твојих, и као милосрдан даруј ведрину земљи ради плодоношења.

И сада; Богородичан: Госпођо, брзо прими молитву слугу твојих, не сећајући се наших безбројних зала, и испроси нам, Дјево, ведрину на корист земљи ради плодоношења.

Песма 6

Ирмос: Гледајући море живота, узбуркано буром искушења, ја сам прибегао твоме тихом пристаништу и вапијем Ти: изведи из пропасти живот мој, Многомилостиви.

Господе, на молбу Пророка твога, затворио си небеса за три године и шест месеци, ради познања и покајања противника. То не тражи сада од нас, Господе, него милошћу својом смилуј се на нас.

Слава: Христе, који си примио покајање разбојника, и њега спасао у једном часу, када Ти је завапио: помени ме, Господе, у царству. И нас, који ти сада у покајању припадамо, поштеди и помилуј.

И сада; Богородичан: Помоли се за нас, Владичице, Сину Твоме и Богу, да нас због грехова наших не потре падањем кише као у време Ноја, него да нас помилује као Ниневљане који су се покајали.

Кондак, глас 2.

Господару, не одбаци сасвим народ твој који Ти је сажрешио, нити удаљи од нас милост и милосрђе твоје, но будући као бездан милосрђа и пучина милости, прими молбе наше, и избави нас од наилазеће беде и невоље, јер си једини лакоумољив.

Песма 7

Ирмос: Анђео учини те пећ даде росу светим Младићима, а заповест Божија палећи Халдејце убеди мучитеља да узвикне: Благословен си, Боже, отаца наших.

Спаситељу милосрдни, никада се не одвајај од нас, као пастир од својих оваца, но увек пребивајући неодступно с нама, ослободи од свих беда оне који Ти верно од срца кличу: благословен си, Боже, и препрослављен.

Слава: Ти, Боже свесилни, и Царе пресвети, који си разапео небо као кожу, и море песком оградио, пошаљи топлоту сунчану, и благорастворење ваздуха, нама који Ти верно кличемо: благословен си Боже, и препрослављен.

И сада; Богородичан: Владичице, надо свих крајева земље, научи језик мој да говори корисно, и моли се Сину Твоме и Бо-

гу, да дарује ведрину земљи, и да се смилује на оне који Христу кличу: благословен си Боже, и препрослављен.

Песма 8

Ирмос: Светима си из пламена росу извео, и жртву праведникову водом спалио, јер све што хоћеш, Христе, чиниш. Тебе величамо у све векове.

Чије смо ми слуге и створења, нисмо ли Твоји, Боже, превечни? Услиши, дакле, наше убоге молитве, и пусти ведрину на земљу и росу корисну, да Те преузнамо у све векове.

Слава: Рекао си милостиви Господару, карајући нас ради покајања: тражите, и наћи ћете; куцајте, и отвориће вам се; молите, и примићете. Стога Теби припадамо, и усрдно молимо: поштеди, милостиви, нас који Те преузнамо у све векове.

И сада; Богородичан: Чиста Владичице, Богородице, избави молитвама твојим народ свој од страдања и сваког рата, дајући обилне милости, и плодове за храну онима који Те поштују, и преузносе у све векове.

Песма 9

Ирмос: Људима је немогуће Бога видети, на Њега не смеју ни чиновни Анђела гледати; но кроз Тебе, Свечиста, јави се људима Логос оваплоћени. Њега величајући, ми Те са небеским војскама славимо као блажену.

Павле, покајавши се због гоњења, постаде изабрани сасуд Теби Господару и Богу свих. И ми грешници уздајући се у твоје милосрђе у покајању Ти вапијемо: опрости сва сагрешења наша, и пошаљи ведрину земљи, и росу благу и корисну, молитвама Пречисте Ти Матере.

Слава: Врховни ученик твој Петар, одрекавши се трипут Тебе, горким плачем нађе опроштај у Теби милосрдни Христе. И ми ревнујући његовим покајањем, у умиљењу са сузама вапијемо Теби: сагрешисмо, опрости Милосрдни, и избави нас од свакога зла, молитвама пречисте Ти Матере.

И сада; Богородичан: Избави нас, Пречиста, од сваког злог стања, и од неугодног падања кише, које је наишло сада на нас, и измоли одозго од Сина Ти и Бога, да дарује благовремену ведрину слугама својим, и изобилни плод земаљски за храну народу, да Те непрестано величамо.

Свештеник: Јер си свет, Боже наш, и у Светима обитаваш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин. **И певају:** Свети Боже...

Читач: Прокимен, глас 4.

Спаси ме, Боже, јер ми вода дође до душе.

Стих: Западох у дубоки глиб, где нема дна.

Апостол Римљанима (зачало 98. Рм. 8, 22-27).

Браћо знамо да сва твар заједно уздише и тугује до сада. А не само она, него и ми који прве дарове Духа имамо, и ми сами у себи уздишемо чекајући усиновљење, избављење тијела нашега. Јер се надом спасосмо. А нада која се види није нада. Јер кад ко види нешто, како и да се нада? Ако ли се надамо ономе што не видимо, чекамо са стрпљењем. А такође нам и Дух помаже у нашим немоћима: јер не знамо за шта ћемо се молити као што треба, него сам Дух се моли за нас уздисајима неизрецивим. А Онај што испитује срца, зна шта је жеља Духа, јер по вољи Божијој посредује за свете.

Еванђеље од Матеја: (зачало 20. Мт. 7, 7-11).

Иштите, и даће вам се; тражите, и наћи ћете; куцајте и отвориће вам се. Јер сваки који иште, прима; и који тражи, налази; и који куца, отвориће му се. Или који је међу вама човјек у кога ако заиште син његов хлеба камен да му да? Или ако рибе заиште да му да змију? Кад дакле ви, зли будући, умијете даре добре давати дјечи својој, колико ће више Отац ваш небески дати добра онима који га моле?

Затим Ђакон говори јектенију ову:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за све благочестиве и православне хришћане.

Још се молимо за пресветог патријарха (или: за преосвећеног архијереја) нашег (име) и за сву у Христу браћу нашу.

Заслужисмо казну, и праведни суд твој нас постиже, Господе; него поштеди, поштеди људе што сагресише, и одврати гнев свој с правом покренут на нас, у покајању Теби прибегавамо и смирено Те молимо, услиши и помилуј.

Нека нас силна вода не поплави, Господе; и немој земљи нашкодити, и нас људе твоје глађу уморити; него као добар заустави силну кишу, и као моћан нареди сунцу да сине на земљи, усрдно Ти се молимо, Царе пресвети, услиши и помилуј.

Ради сиротих људи твојих и стоке, нареди, свемилостиви Господе, да се растуре мрачни облаци и густа магла, и да сину сунчани зраци, да не бисмо у невреме изгинули, молимо Ти се, брзо услиши и помилуј.

Спаси нас, Господе, од блата, и од великог глиба, и од дубоких вода, да не би дани наши прошли у таштини и године наше у уздасима, него се опомени обећања свога Ноју, и поступи с нама по милости својој, молимо Ти се скрушена срца, услиши и помилуј.

Не на дугу коју си као знак обећања поставио у облацима, Господе, него на доброту твоју погледамо, и милост твоју желимо да привучемо, скрушена срца молимо се Теби, богатом у милости и безграничном у доброту, подари нам умерену и плодносну ведрину са благопријатном променом у ваздуху, и као жалостив брзо услиши и помилуј.

Ти који са крајева земље сабираш воду у облацима, заустави је заповешћу својом, и пошљи ведрину на земљу, са умилењем Ти се молимо, свемилостиви Господару, услиши и милостиво помилуј.

Ти који посећујеш земљу, и умножаваш усеве њене, и чиниш те расте трава стоци и зелен на корист људима, смилуј се на људе и на стоку, и запрети страшној киши, и нареди сунцу да благовремено греје на земљи и да умножи плодове њене, молимо Ти се, милосрдни Господе, услиши и као добар помилуј.

Надо и спасење оних који православно верују у Тебе, Господе, избави (ако је у манастиру: обитељ ову; а у граду: град овај; у селу: село ово) од глади, помора, земљотреса, поплаве, пожара, покоља, најезде туђинаца, међусобног рата, и сваке смртоносне болести, и буди, Човекољупче, милостив и благ и снисходљив према гресима нашим, и помилуј нас: и одврати сав гнев свој с правом кренут на нас, и избави нас од ове праведне претње своје, и благодаћу својом просвети све поднебесје ради плодности земље и ради прехране живота нашег, рецимо сви са сузама: Господе свети, брзо услиши и милостиво помилуј.

И сви певају: Господе, помилуј (трипут). Свештеник не говори возглас, него **Бакон** каже:

Преклонивши колена са умиљењем сви Господу се помолимо.

И пошто се отпева трипут: Господе, помилуј; **преклањају колена,**

И свештеник чита громко ову молитву:

Владико Господе Боже наш, Ти си у старо време услишио молбу пророка твог ревнитеља Илије, и благоволео си обуставити кишу на неко време, – Ти и сада, човекољубиви Творче и милостииви Господе, погледај и на смерне молбе нас ништавних и недостојних слугу твојих, и као добар не узми у обзир наше грехе, и умољен од самог човекољубља твог, подари ведрину наслеђу твојме, и учини да сунце обасја оне којима је потребно и који ишту милост твоју; обрадуј лице земље ради сиротих људи твојих, и деце и стоке, и свих осталих животиња, које храниш по својој доброти, и дајеш им храну на време. О, Господе Боже наш, не одбаци молбу нашу као узалудну, нити посрами очекивање наше, него нас поштеди по милости својој и посети добротом својом, јер пролазе дани наши у таштини и нестаје у патњама живот наш. Не погуби нас ради безакоња наших, због којих навукосмо на себе негодовање и јарост твоју, него поступи с нама по кротости својој и по великој милости својој. Јер ево, душе скрушене и духа смирена прибегавамо к Теби, и као непотребне слуге, заслужни чак и веће казне, вапијемо Ти с умиљењем у покајању: сагрешисмо и безакоња чинисмо, и у свему се огрешисмо, нарушавајући заповести твоје, и због тога све што шаљеш на нас, шаљеш истином и судом, али нас немој сасвим предати пропасти и глади и погибији, и нека нас силна вода не поплави, него се у гневу опомени милости и, мада нисмо заслужили, сажали се на нас ради доброте своје, и као добар помилуј створења своја и дело руку својих, и брзо избави од свакога зла.

Возглас: Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и векове векова.

Народ: Амин.

Бакон: Премудрост.

И свештеник врши отпуст обични дана или празника.

МОЛЕПСТВИЈЕ НА ЊИВИ ИЛИ У ВИНОГРАДУ када их нападају црви или друге штеточине

Треба да буде литургија, и да се упали кандило светоме Трифуну, или светоме Евстатију, или светоме Јулијану Ливијском, или и обојци.

После божанствене литургије узима се уље из кандила, и богојављенска водица, и свештеник кропи крстолико њиву, или виноград, или градину, говорећи ову молитву:

Господу се помолимо. Госпoде, помилуј.

Госпoде Боже наш, Ти си у почетку стварања створио небо и земљу; и небо си украсио великим светилима да обасјавају земљу, и да се Теби, јединоме Творцу и Господару творевине диве људи; а земљу си украсио биљем и травом, и различитим семењем што се по врстама сеје, и окитивши је сву цвећем ради лепоте Ти си је благословио; – Ти сам и сада, Господару, погледај из светог обиталишта свог на иметак овај, и благослови га, и сачувај га неоштећена од сваке чаролије, и враџбине, и сваког зла, и злонамерне радозналости, и лукавства рђавих људи; и дај му да на време доноси род, испуњен благословом твојим; и одагнај од њега свако звериње, и гмизавце, и црве, и бубе, и медљику, жегу и запару, и непогодне ветрове што штету наносе. Јер се освети и прослави пречасно и величанствено Име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Заклињање светог мученика Трифуна:

Знај, свештениче, да од животиња, назначених у овој молитви, треба споменути само оне које у даном тренутку наносе штету.

Беспочетним Богом Оцем, и сабеспочетним и једносушним Сином Његовим, и пресветим Духом Његовим, Оцу и Сину једносушним и животворним – заклињем вас, разноврсне звери, црви, гусенице, бубине и скакавци, мишеви, пацови и кртице, и различите врсте мува и мушица, и мољаца, и мрава, и стршљенова, и оса, и многоножаца, и разнолике врсте пузаваца, птица, што нано-

сите штету и повреде њивама, виноградима, вртовима и градинама. Заклињем вас очовечењем јединородног Сина Божјег, Господа нашег Исуса Христа, и његовим животом на земљи са људима, и његовим спасоносним страдањем, и његовом животворном смрћу, и његовим тридневним васкрсењем, и вазнесењем на небо, и целокупним његовим божанским домостројем спасења. Заклињем вас и светим многооким Херувимима, шестокрилим Серафимима, који лете око престола и кличу: свет, свет, свет је Господ Саваот. Заклињем вас светим Анђелима и свуколиком Силом, што безбројни стоје са великим страхом пред славом Господњом, да не оштетите виноград, нити њиву, нити градину, нити дрвеће, нити поврће слуге Божјег (или: слушкиње Божје) (име), него идите у дивље планине, на неродна дрвета, где вам је Бог припремио свакодневну храну. Заклињем вас и чесним телом и крваљу Господа нашег Исуса Христа, истинитог Бога и Спаситеља нашег, којим нам се даде и спасење и избављење, за чије име имамо умрети, да не оштетите ни њиву, ни виноград, ни градину, нити које дрво родно и неродно, ни поврће слуге Божјег (или: слушкиње Божје) (име). Ако ме пак не послушате, и нарушите заклетву којом вас заклекх, нећете одговарати мени, смиреном и ништавном Трифуну, него Богу Авраама и Исаака и Јакова, који ће доћи да суди живима и мртвима. Стога, као што вам рекох, идите у дивље планине, на неродна дрвета. А ако ме не послушате, ја ћу молити човекољубивог Бога, да пошаље Анђела свог који је над зверињем, и свеже вас веригама и уништи, јер одбацисте заклетве и молитве мене смиреног Трифуна. Но и птице, послане на моју молитву, нека вас потамане. Још вас заклињем великим Именом, које и камен не поднесе него се истопи као восак од огња: удаљите се из наших места у места непроходна и безводна и неплодна; удаљите се са имања слугу Божјих који призивамо у помоћ и заштиту и спасење, – да се и у њима слави пресвето име Оца и Сина и Светога Духа, и да се испуне молитве и молбе смиреног Трифуна. Јер Богу припада слава и моћ у векове векова. Амин.

Свештеник: Мир свима. И духу твоме.

Главе своје приклоните Господу.

И свештеник чита громко ову молитву:

Владару Господе Боже наш, Ти си својим телесним домостројем спасења благословио Витлејем и Гетсиманију, и некада си дом Јаковљев, који би и благословљен, назвао Израил; Ти си благословио и дом Аведаријин и дом Давидов, – Ти сам благослови и имање

ово, и учини да у благослову донесе род: молитвама пречисте Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије; силом часног и животворног Крста; часног славног пророка, претече и крститеља Јована, светих славних и свехвалних Апостола; светих добропобедних Мученика; светих славних Великомученика: Трифуна, Евстатија и Јулијана; и светога (име) чији спомен данас славимо, и свих твојих Светих. Јер си Ти који благосиља и освећује све и сва, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Свештеник узима освећену водицу, кропи цео простор, говорећи:

Нека од овог места отступе и ишчезну све животињице кропљењем ове освећене воде, у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

Певачи: Богородичан: глас 4.

Погледај, Свебеспрекорна, на молбе слугу твојих, обустављајући љуте нападе на нас, ослобађајући нас сваке невоље, јер Тебе имамо као једину сигурну и познату потпору, и твоју заштиту стекосмо, нека се не постидимо, Владарко, призивајући Те, похитај на умољавање оних који Ти са вером кличу: радуј се, Владичице, помоћи свих, радости и окриље и спасење душа наших.

И бива обичан отпуст у коме се спомињу свети Мученици: Трифун, Евстатије, Јулијан. И онда одлазе својим домовима.

ЧИН БЛАГОСИЉАЊА УСЕВА

против птица, црва и штетних инсеката

После уобичајеног почетка, свештеник говори: Господу се помолимо. И чита ову молитву:

Господару, Оче свети, Творче свемогући, превечни Боже наш, смерно прибегавајући твоме милосрђу, ми Ти се молимо: пошаљи Духа Свог Светог, са Анђелима и Арханђелима и Господствима и свима Светима који су Ти угодили, да сачувају усеве ове од свих опаких и штетних инсеката, гмизаваца, црва и птица. Услиши, Господару, мољења наша, и прости нам сагрешења наша,

ради којих нас с правом кажњаваш, и погледај на сироте људе, на децу и стоку, и сачувај поља, градине, винограде и реке од свих шкодљивих црва, мишева, мува, инсеката, гмизаваца и птица, да бисмо се избавили од свих невоља и прославили са свима небеским Силама и Угодницима твојим Тебе, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда се благослови вода и со у њој, ради кропљења места где су се појавили шкодљиви црви и остале штеточине:

Благослови, Господе Боже, воду ову и со, да би она далеко одгонила од усева наших црве, све гмизавце и птице, призивањем имена Господа Исуса Христа, које призивамо на ова поља, градине, винограде и њиве, и молимо Ти се, Боже наш, да се смилујеш на нас, и да нас сачуваш, благосиљајући поља, градине, винограде и њиве, да би нам родили и доносили жетву, за храну нама који живимо од њих свемилосном милошћу Творца и добротвора нашег. Јер си Ти човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и векове векова. Амин.

И овом водом, у којој је растопљена со, кропе се њиве, поља, градине, виногради и остало.

Онда отпуст.

МОЛЕПСТВИЈЕ У ВРЕМЕ ПОМОРА СТОКЕ

Свештеник долази код болесне стоке, ставља на себе епитрахил, и почиње:

Благословен Бог наш... Царе небесни... Трисвето; Оче наш... Господе, помилуј (12 пута) Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и затим псалам 71:

У Тебе се, Господе, уздам, немој ме оставити под срамотом вјечном. Правдом својом избави ме, и опрости ме, пригни к мени ухо своје и помози ми. Буди ми град гдје бих свагда долазио да живим, уреди спасење моје; јер си ти град мој и крјепост моја. Боже мој! узми ме из руке безбожникове, из руке безаконикове и насилникове. Јер си ти надање моје, Господ је поуздање моје од младости моје. Тебе се држим од рођења, од утробе матере

моје ти си бранич мој; тобом се хвалим свагда. Чудо сам многи-ма, а ти си уточиште моје јако. Уста су моја пуна хвале твоје, славе твоје сваки дан. Немој ме одбацити под старост, кад ме издаје снага моја, немој ме оставити. Јер непријатељи моји мисле о мени, и који вребају душу моју договарају се, говорећи: Бог га је оставио, потјерајте и ухватите га, јер га нема ко избавити. Боже! не буди далеко од мене; Боже мој! похитај ми у помоћ. Нек се постиде и погину противници душе моје; нека попадне стид и срамота на оне који ми траже зла! А ја ћу се свагда уздати, и понављаћу хвале теби. Уста ће моја казивати правду твоју, сваки дан добротинства твоја, јер им не знам броја. Ући ћу у сили Господа, Господа, и славићу само твоју правду. Боже! ти си ме учио од младости, и до данас казујем чудеса твоја. Ни у старости и кад осижедјех немој ме оставити, Боже, еда бих казивао мишицу твоју натражју, свој омладини силу твоју. Правда је твоја, Боже, до највише висине; у великим дјелима, која си учинио, Боже, ко је као ти? Колико си ме пута бацао у велике и љуте невоље, пак си ме опет оставио међу живима и из бездана ме земаљских опет извадио. Много си ме пута подизао и понављао утјехе. И ја те хвалим уз псалтир, твоју вјерност, Боже мој; ударам ти у гусле, свече Израиљев! радују се уста моја кад пјевам теби, и душа моја, коју си избавио. И језик мој сваки дан казује правду твоју; јер су постиђени и посрамљени који ми траже зла.

Затим, имајући пред собом сву болесну стоку, окренут истоку, и пошто рекне: Господу се помолимо, **и народ:** Господе, помилуј; **чита ову молитву:**

Господе Боже наш, Боже силни и моћни, Ти имаш власт над животом и смрћу; Ти спасаваш и људе и стоку, и Ти брзо излазиш у сусрет свима што Те са вером призивају, и њихове молбе милостиво испуњујеш; – Теби се смирено молимо и Тебе скрушеним срцем преклињемо ми недостојне слуге твоје који Ти са вером прибегавамо: погледај милостиво на стоку ову која тешко болује и љуто пати, и силом твога благослова брзо је исцели; обустави ватру која је изнутра пече, и болове утишај; изазови благопријатну промену у ваздуху који их мори; и отерај све што је у њих или против њих од злог дејства демонског, и зло нанесено им чарањем, бајањем или неком другом врацбином, и насиљем ђаволским; и даруј им живот и подај оздрављење ради сиротих верних људи твојих, који Ти преко нас вапију и просе милост од твоје добротe; молитвама пречисте Владичице наше Богородице и Приснодјеве

Марије; силом часног и животворног Крста; посредништвом небеских Сила Бестелесних; часног и славног пророка, претече и крститеља Јована; светих славних и свехвалних Апостола; светих и добропобедних Мученика; светих бесплатних лекара Козме и Дамјана, Кира и Јована, Пантелејмона, и свих Светих твојих. Јер си Ти извор живота и давалац живота, који спасаваш и људе и стоку, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и векове векова.

Народ: Амин.

После тога чита псалам 14:

Рече безумник у срцу својем: нема Бога; неваљали су, гадна су дјела њихова; нема никога добро да твори. Господ погледа с неба на синове човјечије, да види има ли који разуман, тражи ли који Бога. Сви су зашли, сви се покварили, нема никога добро да твори, нема ни једнога. Зар се неће опаметити који чине безакоње, једу народ мој као што једу хљеб, не призивају Господа? Ондје ће задрхтати од страха; јер је Господ у роду праведном. Смијете се ономе што убоги ради; али Господ њега заклања. Ко ће послати са Сиона помоћ Израиљу? Кад Господ поврати заробљен народ свој, онда ће се радовати Јаков и веселиће се Израиљ.

Онда узима благословљени тамјан, меће га на жар који се налази у чистом суду, и ставља га међу стоку како би сва стока могла осетити његов мирис, и, чита псалам 68:

Устаће Бог, и расуће се непријатељи његови, и побјећи ће од лица његова који мрзе на њ. Ти ћеш их разагнати као дим што се разгони; као што се восак топи од огња, тако ће безбожници изгинути од лица Божијега. А праведници ће се веселити, радоваће се пред Богом, и славити у радости. Појте Богу, попијевајте имену његову; равните пут ономе што иде преко пустиње; Господ му је име, радујте му се. Отац је сиротима и судија удовицама Бог у светоме стану свом. Бог самцима даје задругу, сужње изводи на мјеста обилна, а непокорни живе гдје је суша. Боже! кад си ишао пред народом својим, кад си ишао преко пустиње; земља се тресијаше, и небо се растапаше од лица Божијега, и овај Синај од лица Бога, Бога Израиљева. Благодатни си дажд излио, Боже, и кад изнемагаше достојање твоје, ти си га кријепио. Стадо твоје живљаше ондје; по доброты својој, Боже, ти си готовио храну јадноме. Господ даје ријеч; гласника велико је мноштво. Цареви над војскама бјеже, а која сједи дома, дијели

плијен. Смиривши се у својим крајевима, ви сте као голубица, којој су крила посребрена а перје јој се златни. Кад је свемогући расипао царева на овој земљи, она се блисташе као снијег на Селмону. Гора је Васанска гора Божија; гора је Васанска гора хумовита. За што гледате завидљиво, горе хумовите? Ево гора, на којој омиље Богу живјети, и на којој ће Господ живјети до вијека. Кола Божијих има сила, тисуће тисућа. Међу њима је Господ, Синај у светињи. Ти си изашао на висину, довео си робље, примио дарове за људе, а и за оне који се противе да овдје наставаш, Господе Боже! Благословен Господ сваки дан! Ако нас ко претовара, Бог нам помаже. Овај је Бог наш Бог спаситељ, у власти су Господу врата смртна. Господ сатире главу непријатељима својим и власато тјеме онога који остаје у безакоњу својем. Рече Господ: од Васана ћу довести, довешћу из дубине морске, да ти огрезне нога у крви непријатељској и језик паса твојих да је лиже. Видјеше како идеш, Боже, како свето иде Бог мој, цар мој. Напријед ибаху пјевачи, за њима свирачи сред дјевојака с бубњевима: „На сабору благосиљајте Господа Бога, који сте из извора Израиљева!" Ондје млади Венијамин, старјешина њихов; кнезови Јудини, владоци њихови; кнезови Завулонови, кнезови Нефталимови. Бог твој даровао ти је силу. Утврди Боже ово што си учинио за нас! У цркви твојој, у Јерусалиму, цареви ће приносити даре. Укроти звијер у риту, крд волова с теоцима народа, да би попадали пред тобом са шипкама сребра; распи народе који желе бојеве. Доћи ће властела из Мисира, Етиопија ће пружити руке своје к Богу. Царства земаљска, појте Богу, попијевајте Господу, који сједи на небесима небеса исконских. Ево грми гласом јаким. Дајте славу Богу; величанство је његово над Израиљем и сила његова на облацима. Диван си, Боже, у светињи својој! Бог Израиљев даје силу и кријепост народу. Благословен Бог!

Затим свештеник узима свету водицу и кропи њоме сву стоку, говорећи;

Нека нестане и буде прогнана од ове стоке свака болест и патња и све зло дејство ђаволско кропљењем свете воде ове у име Оца и Сина и Светог Духа.

И кропи све просторије где стока борави, и сено које једе, певајући Богородичан: глас 4.

Погледај, Свобеспрекорна, на молбе слугу твојих, обустављајући љуте нападе на нас, ослобађајући нас сваке невоље, јер Те-

бе имамо као једину сигурну и познату потпору, и твоју заштиту стекосмо, нека се не постидимо, Владарко, призивајући Те, похитај на умољавање оних који Ти са вером кличу: радуј се, Владичице, помоћи свих, радости и окриље и спасење душа наших.

И обичан дневни отпуст.

Ваља знати да болесној стоци сваког дана, када је поје треба у воду налити свете водице, и сено њено кропити и со благословљену давати.

МОЛИТВА Св. МОДЕСТА
за стоку када страда од ма какве
болести и невоље

Господе Исусе Христе Боже наш, милостиви и свеблаги, Ти си сву духовну и видљиву твар премудрошћу створио; Ти доброту своју изливаш на све што си створио; Ти свеблагим промислом својим промишљаш о свему; Ти се бринеш за сва створења твоја: невештаствена, вештаствена, словесна, бесловесна, са душом, без душе, – од првих па до последњих; јер у Тебе Творца и Промислитеља свега ништа није остављено без промисла и занемарено. Јер Ти отвараш руку своју и обасипаш свако живо биће добротом. Ти чиниш те расте трава стоци, и зелен на корист људима. Ти си у старини сачувао стада стоке израиљске, а помором сатро првенце стоке мисирске. Ти си домостројем спасења путем оваплоћења свог сатро онога који има државу смрти, тојест Ђавола; и својом си смрћу умртвио смрт. Теби се дакле молим, свеблаги Господару и Творче свега, и Теби, виновнику сваког живота прибегавам: услиши мољење ово, и одагнај сваку смртоносну болест и сваку невољу од животиња потребних слугама твојим, који призивају Тебе, даваоца свих добара.

О, Господе Исусе Христе, по милосрђу свом смилуј се на напаћену стоку коју коси коса смрти, и пошто не уме да говори она само рикањем и ужасним и потресним гласовима тужно исказује своје страдање и муку, да би и словесна бића побудила на милост и сажалење према себи. Јер када праведник, као што стоји у Светом Писму, показује сажалење према души стоке, како се не би сажалио Ти, Творац и Промислитељ њихов? Јер си се Ти, Милосрдни, побуђен својом благошћу и жалостивошћу, сећао и стоке која је била у Нојевом ковчегу, да би се, снагом и размножавањем волова и осталих четвороножних животиња, земља добро обрађивала, а род умножавао, како би се слуге твоје, који призивају Име твоје, обилно наслађивали плодовима труда свог; и како би имајући свако задовољство од њих, изобиловали у сваком добром делу, и прослављали Тебе, даваоца свакога добра. Јер Теби приличи свака слава, част и обожавање, са беспочетним Твојим Оцем, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА КОЈОМ СЕ БЛАГОСИЉА стадо оваца или друге стоке

Свештеник са епитрахијем на себи почиње:

Благословен Бог наш... **Читач:** Трисвето; Оче наш... Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалам 8:

Господе, Господе наш! како је величанствено Име твоје по свој земљи! Подигао си славу своју више небеса. У устима мале дјече и која сисају чиниш себи хвалу на супрот непријатељима својим, да би учинио да замукне непријатељ и немирник. Кад погледам небеса твоја, дјело прста твојих, мјесец и звијезде, које си ти поставио; шта је човјек, те га се опомињеш, или син човјечији, те га полазиш? Учинио си га мало мањег од анђела, славом и чашћу вјенчао си га; поставио си га господаром над дјелима руку својих, све си метнуо под ноге његове. Овце и волове све, и дивље звјериње, птице небеске и рибе морске, што

год иде морским путевима. Господе, Господе наш! како је величанствено име твоје по свој земљи!

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Чита молитву ову:

Владару Господе Боже наш, Ти имаш власт над сваком твари, Теби се молимо и Тебе просимо, као што си благословио и умножио стада патријарха Јакова, благослови и стадо овог слуге твога (**или:** слушкиње твоје) (**име**), и умножи га, и укрепи, и охиљади, и избави га од насиља ђавољег, и од туђинаца, и од сваког напада непријатељског, и од ваздуха смртоносног и помора; огради га светим анђелима својим, одгонећи од њега сваку болест, сваку завист, и напаст врачарску и чаролиску што бивају по дејству ђаволском. Јер је твоје царство и сила и слава Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

И одмах кропи стадо освећеном водом говорећи:

Благослови, Господе стадо ово, и избави га од сваке напасти видљивих и невидљивих непријатеља, и од помора, и од сваке болести, и од свих ђаволских злодела, и умножи га у свето Име твоје, и кропљењем ове свете воде подари му здравље, у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

И пошто покропи цело стадо, врши обичан дневни отпуст.

БЛАГОСИЉАЊЕ ПЧЕЛА

Пошто дође где се налазе пчеле, свештеник почиње: Благословен Бог наш... Трисвето; Оче наш; **после возгласа:** Господе, помилуј (12 пута). Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалом 50:

Помилуј ме, Боже... (стр. 27).

Онда псалом 85: Смиловао си се, Господе, на земљу своју, повратио си робље Јаковљево. Простио си неправду народу својему, покрио си све гријехе његове. Уставио си сву јарост своју, ублажио жестину гњева својега. Поврати нас, Боже спаситељу наш, прекини срдњу своју на нас. Зар ћеш се до вијека гневити на нас, и протегнути гнев свој од кољена на кољено? Зар се не ћеш повратити и оживити нас, да би се народ твој радовао о теби? Покажи нам, Господе, милост своју, и помоћ своју дај нам. Да послушам што говори Господ Бог. Он изриче мир народу својему и свецима својим, и онима који се обраћају срцем к њему. Да, близу је онијех који га се боје помоћ његова, да би населио славу у земљи нашој! Милост и истина сретће се, правда и мир пољубиће се. Истина ће никнути из земље и правда ће с неба приникнути. И Господ ће дати добро, и земља наша даће плод свој. Правда ће пред њим ићи, и поставиће на пут стопе своје.

Затим псалом 123: К теби подижем очи своје, који живиш на небесима! Као што су очи слугама упрте у руку господара њиховијех, као очи слушкињине у руку госпође њезине, тако су очи наше у Господа Бога нашега, док се смилује на нас. Смилуј се на нас, Господе, смилуј се на нас, јер смо се довољно напитули срамоте. Довољно се напитула душа наша руга од поноситијех, и срамоте од охолијех.

Док се псалми читају, свештеник кропи сав пчелињак, говорећи и сам тајно у себи псалом 50. Затим, пошто рекне: Господу се помолимо, **и читач:** Господе, помилуј, – **свештеник чита ове молитве:**

Створитељу свих, Боже, Ти благосиљаш и умножаваш семена и удешаваш их за употребу нашу, посредништвом претече и крститеља Јована милостиво слушајући молитве наше, благоизволи по милосрђу свом благословити и осветити пчеле ове да изобилније доносе плод свој, да би уједно послужио и за улепшавање

и украшавање храма твог и светих олтара твојих, и за употребу нашу, у Христу Исусу Господу нашем, коме част и слава у векове векова. Амин.

Господу се помолимо. Господе помилуј.

И чита ову молитву:

Боже, Ти знаш да преко труда људи и бесловесних животиња чиниш доброту, и Ти си нас по неисказаном милосрђу свом научио да плодове и дела самих пчела користимо за наше потребе, смерно се молимо величанству твоме да изволи благословити пчеле ове и умножити их на корист рода људског, чувајући их и прехрањујући, да се сваки, који се око њих труди и гаји их, уздајући се у узвишеност твоју и безграничну доброту твоју, удостоји примити изобилне плодове труда свог, и испунити се небеског благослова, у Христу Исусу Господу нашем, коме част и слава у векове векова. Амин.

Онда свештеник опет кропи пчелињак и говори:

И да се удостојимо слушања светог Еванђеља, Господа Бога молимо.

Господе, помилуј (трипут).

Премудрост, право стојмо; чујмо свето Еванђеље:

Мир свима. Читање светог Еванђеља од Луке (Одељак 114. Лк. 24, 36-44).

У време оно када Исус васкрсе из мртвих, стаде међу ученицима својим, и рече им: Мир вам! А они се уплашише, и будући устрашени, помислише да виде духа. И рече им: Што сте збуњени? И зашто такве помисли улазе у срца ваша? Видите руке моје и ноге моје, да сам ја главом; опипајте ме и видите; јер дух нема тијела и костију као што видите да ја имам. И ово рекавши показа им руке и ноге. А док још не вјероваху од радости и док се чуваху, рече им: Имате ли овдје шта за јело? А они му дадоше комад рибе печене, и меда у саћу. И узевши једе пред њима. А њима рече: Ово су ријечи које сам вам говорио још док сам био с вама, да се мора све испунити што је о мени написано у закону Мојсејеву и у Пророцима и у Псалмима.

После Еванђеља, кропећи пчелињак, свештеник говори ово:

Овим еванђелским речима нека се очисте греси наши, и униште и нестану све враџбине, ако их има на овом месту; и нека сиђе на њега благослов свемогућег Бога, Оца и Сина и Светог Духа. Амин.

После тога говори дневни отпуст.

БЛАГОСИЉАЊЕ НОВОГ МЕДА

Свештеник: Благословен Бог наш... Трисвето; **и по** Оче наш: Господу се помолимо. Господе, помилуј; **и ова молитва:**

Безгранични у милости и неисказани у доброти, Господе Исусе Христе, диван си у слави и чиниш чудеса; Ти си некада, дејством Светога Духа благословио Израиљ, и нахранио га медом из камена; Ти сам и сада погледај одозго на ово створење твоје, и небеским благословом својим благослови и освети саће пчела и мед њихов, и дај му најсавршеније благодатно дејство, да би сваки, који куша од њега, прима га и једе, стекао добро здравље, и заситио се овом храном, и испунио сваког добра. Јер Ти дајеш сва добра, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И кропи светом водом.

МОЛИТВА ПРИ ЗАСАБИВАЊУ ВИНОГРАДА

Пошто дође у виноград, свештеник меће епитрахил и, окренут истоку, почиње: Благословен Бог наш... Трисвето; Оче наш; Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалм 80:

Пастире Израиљев, чуј! који водиш синове Јосифове као овце, који сједиш на Херувимима, јави се! Пред Јефремом и Венијамином и Манасијом пробуди крјепост своју, и ходи да нам поможеш. Боже! поврати нас, нека засја лице твоје да се спасемо! Господе, Боже над војскама! докле ћеш се гњевити кад те моли народ твој? Храниш их хљебом сузњијем, и појиш их сузама троструком мјером. Учинио си да се око нас свађају сусједи наши, и непријатељи се наши смију међу собом. Боже над војскама! поврати нас, нека засја лице твоје да се спасемо! Из Мисира си препио чокот, изагнао

народе, и посадио га. Окрчио си за њ, и он пусти жиле, и заузео сву земљу. Горе се покрише његовијем сјеном, и лозе су му као кедрима Божјим. Пустио је лозе своје до мора и огранке своје до ријеке. За што си му развалио ограду, да га кида ко год прође? Горски вепар подгриза га, и пољска звијер једе га. Боже над војскама! обрати се, погледај с неба и види, и обиђи виноград овај. Сад овај, који је посадила десница твоја, и сина, којег си укријепио себи! Попаљен је огњем, исјечен, од страшнога погледа твојега пропаде. Нека буде рука твоја над човјеком деснице твоје, над сином човјечијим којег си утврдио себи! И нећемо одступити од тебе, оживи нас, и име твоје призиваћемо. Господе, Боже над војскама! поврати нас, нека засја лице твоје, да се спасемо!

Свештеник чита ову молитву:

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Исусе Христе Боже наш, Ти си чокот прави, и Отац је Твој виноградар; Ти си и Апостоле назвао лозама; Ти си, извевши Израил из Египта, потиснуо друге народе и засадио њега као виноград. Тако и сада, Господару, посети овај виноград и засади га, укорени га, умножи милост твоју на њему; постави му помоћ твоју за чувара; промислом твојим огради улазе и излазе његове; избави њега и сву његову околину од сваке непогоде, од града и снега, мраза и леда, од љуте зиме и врелих ветрова, од олује и демона, и од сваког насртаја видљивих и невидљивих непријатеља. Погледај и обиђи виноград овај и благослови га, и посади га десницом својом, да би, однегован, дао у своје време род свој; и да се и ми благодаћу твојом удостојимо скупити род и принети од њега Теби, нашем Господару и Добротвору, за вршење бескрвне жртве пречисте и божанске Крви твоје, која се по твојој предању и заповести врши ради опроштаја грехова наших. Јер си Ти Бог милости и доброте, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и векове векова. Амин.

И узевши свету воду, кропи њоме виноград говорећи:

Нека благослов Господњи сиђе и остане на овом винограду - кропљењем воде ове свете, у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

После тога врши обичан дневни отпуст.

МОЛИТВА ЗА БЛАГОСИЉАЊЕ ВИНА

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Владару Господе Боже наш, предобри и преблаги, који милујеш и храниш нас, веселиш срца наша, благослови ово вино да буде на здравље свима који призивају свето Име твоје, како би сви што пију од њега крепили душу и тело, и славили Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва друга

Господе Боже наш, благи и човекољубиви, погледај на вино ово и на оне који од њега пију, и благослови га, као што си благословио студенац Јаковљев, и бању Силоамску, и чашу светих Апостола твојих. Дошавши у Кану Галилејску, Ти си благословио шест судова са водом, и воду си у вино претворио, и светим твојим Ученицима и Апостолима показао славу своју, сам и сада, Господе, пошљи Светог Духа Твог на вино ово, и благослови га у свето Име своје. Јер Ти благосиљаш и освећујеш и уможаваш све и сва, Христе Боже наш, и Теби славу уносимо, са Оцем и Светим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

БЛАГОСИЉАЊЕ ЈЕЛЕЈА

Благословен Бог наш... Трисвето; Оче наш; Јер је твоје царство... Господу се помолимо, **и молитва ова над јелејем:**

Владару, Господе Боже наш, Теби духом служе Анђелске Војске стојећи са страхом пред Тобом, и славе Те непрестано кличући: свет, свет, свет! И ми земнородни стојећи пред Тобом, богато награђени обилним родом маслина, смирено се молимо, и припадајући са страхом вапијемо Ти: благоволи милостиво погледати, благословити и осветити јелсј овај, добијен од маслиновог дрвета, којим си наредио да се болесни помазују, да би оздрављали, и Теби

истинитоме Богу благодарност приносили. Молимо Те, Свемоћни, дај овоме јелеју, да се сви који у име твоје од њега једу, и помазују се њиме, избеаве од сваке болести, и од замки непријатељских, и да све противничке силе беже од створења твога, које Син Твој јединородни искупи скупоцењом Крвљу, и да га никада она стара зла змија не уједе. Милосрђем јединородног Сина Твог, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда кропи јелеј освећеном водом, говорећи:

Благосиља се јелеј овај кропљењем воде ове освећене: у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И отпуст.

МОЛИТВА КОЈОМ СЕ БЛАГОСИЉАЈУ СИР И ЈАЈА

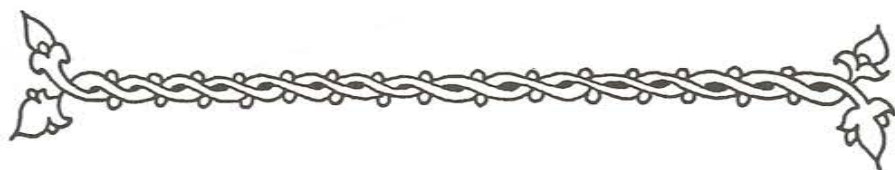
Владару Господе Боже наш, Створитељу и Саздатељу свега, благослови сир и јаја са њим, и сачувај нас у доброту твоју, да бисмо се, једући од њих, испунили твојих изобилних дарова и неизразиве доброту твоју. Јер је твоја моћ, и твоје је царство и сила и слава Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА НАД СОЉУ

Боже Спаситељу наш, Ти си у време пророка Јелисеја дошао у Јерихон, и шкодљиве воде сољу очистио; Ти сам благослови и ову со, и претвори је у жртву радовања. Јер си Ти Бог наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

БЛАГОСИЉАЊЕ СЕМЕНА ЗА СЕТВУ

Узевши са собом освећену воду са кропилом и пшеницу, благословљену на свеноћном бденију, свештеник долази на њиве где има да се сеје, ставља на себе спитрахиљ и, окренут Истоку и семени, почиње као обично:

Благословен Бог наш...и чита Царе небесни; Трисвето; Оче наш; Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалам 65:

У теби је удање, Боже, теби припада хвала на Сиону, и теби се извршују завјети. Ти слушаш молитву; к теби долази свако тијело. Безакоња ме притискују, ти ћеш очисти гријехе наше. Благо ономе кога избираш и примаш, да живи у двору твом! Наситићемо се добром дома твојега, светињом цркве твоје. Дивно нам одговараш по правди својој, Боже, спаситељу наш, узданицо свијех крајева земаљских, и народа преко мора далеко. Који си поставио горе својом силом, опасао се јачином. Који утишаваш хуку морску, хуку вала њиховијех и буну по народима! Боје се твојих чудеса који живе на крајевима земаљским; све што се јавља јутром и вечером ти будиш да слави тебе. Надгледаш земљу и заливаш је, обилно је обогаћаваш; поток је Божји пун воде, спремаш за њих жито јер си тако уредио. Бразде њезине напајаш, равниш груде њезине, кишним капљама размекшаваш је, благосиљаш је да рађа. Ти вјенчаваш годину, којој добро чиниш; стопе су твоје пуне масти. Тију паше по пустињама, и хумови се опасују радошћу. Луке се осипају стадима, и поља се заодијевају пшеницом; веселе се и пјевају.

Онда: Господу се помолимо. И чита ову молитву:

Господе Боже наш, пред лице твоје приносимо семе ово, поклон пречистих и пребогатих руку твојих, и молимо Ти се, Господару, да га Ти посејеш, јер га ми не бисмо смели затворити у неосетљива недра земље, да се претходно писмо загледали у наредбу твога величанства, која наређује земљи да рађа, производи и даје семе сејачу и хлеб за јело. И сада Ти се молимо, Боже наш, услиши

наше молитве, и отвори нам ризницу твоју велику, и богату, и небеску, и излиј благослов свој, док се не задовољимо; и одагнај од нас све што штети нашем плоду земном и сваку казну с правом устремљену на нас грехова наших ради; и пошљи обилну милост твоју свима људима својим, благодаћу и човекољубљем јединородног Сина Твог, са којим си благословен, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

После тога, узевши благословљену пшеницу, свештеник је сипа у семе говорећи:

Благослови, Господе, добротом својом круг године, и поља твоја нека се засите обиљем, и долине твоје умноже пшеницу.

Затим узевши освећену воду, кропи њоме семе говорећи:

Благослов твој, Господе, нека сиће на семе ово, и нека никне и донесе многи род, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И одмах кропи и земљу, по којој ће се сејати, говорећи:

Посети, Господе, земљу ову, и напој је, и обогати; бразде њене овлажи, и умножи жита њена. Јер си Ти Бог наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светога Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

После тога свештеник узима у руке семе и три пута га баца на њиву, говорећи:

У име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И тако стапу сви сејати у име Господње. А свештеник извршивши дневни отпуст, одлази дому свом.

БЛАГОСИЉАЊЕ ГРОЖБА НА ПРЕОБРАЖЕЊЕ ГОСПОДЊЕ

Грожбе се донесе у цркву, метне на уобичајено место, где остане за време свете литургије. После заамовне молитве свештеник окади грожбе док певачи певају тропар и кондак празника. Онда **Њакон:** Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Боже Спаситељу наш, Ти си благоволео да се јединородни Син Твој, Господ наш Исус Христос, назове чокотом; и Ти си благодаћу Духа Твог учинио да род његов буде узрок бесмрћа, – Сам и

сада, Господару, благослови и ово грожђе, и свима слугама твојим који од њега једу подај освећење и напредак душе са телесним здрављем; и благодаћу твојом чувај увек живот наш безметежним, украшавајући душе наше твојим вечним и неодоузимаљивим даровима, и дарујући свагда мир душама нашим. Винограде пак верних слугу твојих благослови, умпожи, и учини да увек обилно рабају, и домове њихове испуни сваким земаљским добром твојим, да имајући свега довољно, обилују у сваком добром делу. Благодатћу и милосрђем и човекољубљем јединородног Сина Твог, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Благослови, Господе, овај нови род винове лозе, за који си благоизволео да сазри помоћу лепог времена, и благовремених киша и тишине ваздуха; нека буде на радост нама који га једемо, и на очишћење грехова када га Теби приносимо у свештеном и светом телу Христа Твог, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда кропи грожђе освећеном водом, говорећи:

Благосиља се и освећује грожђе ово кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа.

Народ: Амин.

Затим бива отпуст празнични, и раздаје се антидор и освећено грожђе.

БЛАГОСИЉАЊЕ ВРБЕ НА ЦВЕТИ

На јутрењу, по завршетку Педесетог псалма, свештеник говори ову молитву:

Господе Боже наш, који седиш на Херувимима, Ти си подигао силу Сина Твог, Господа нашега Исуса Христа, да спасе свет Крстом, и погребенјем, и васкрсењем Својим, Кога и сада при доласку у Јерусалим на добровољно страдање, људи који седе у тами и сенци смрти, узевши знамење васкрсења, гранчице од дрвећа и

палмове гранчице, сретеше. Ти сам, Господару, чувај и брани нас који по угледу на њих носимо у рукама гранчице у овај предпразнични дан, да бисмо, као они људи и деца што Ти клицаху Осана, и ми такође у песмама и певањима духовним дочекали животворно и тридневно Васкрсење у самом Христу Исусу Господу нашем, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда кропи врбове гранчице освећеном водом, говорећи:

Освећују се гранчице ове кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа.

Народ: Амин.

И наставља се јутрење.

БЛАГОСИЉАЊЕ ТЕМЕЉА НОВЕ КУЋЕ

Пошто дође на место где ће се зидати кућа, свештеник (треба да има са собом освећену воду) ставља на себе епитрахиљ и почиње:

Благословен Бог наш... Трисвето; Оче наш; Господе помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклопимо се... (трипут), и псалм 70:

Боже, похитај да ме избавиш, Господе, да ми помогеш! Нек се постиде и посраме који траже душу моју! Нек уступе натраг, и осрамоте се који ми зло желе! Са стидом нек се врате натраг који ми говоре: ха! ха! Нек се тјеше и веселе тобом који траже тебе, и који љубе спасење твоје, нека једнако говоре: велик је Бог! А ја сам ништ и убог, Боже, похитај к мени! ти си помоћ моја и избавитељ мој, Господе, не часи!

После псалма чита или пева овај тропар, глас 2.

Творче и Саздатељу свега, Боже, дело руку наших које почињемо у славу Твоју, благословом својим брижљиво руководи, и као једини свемоћан и човекољубив, силом га својом брзо приведи крају.

Слава; и сада: Богородичан, глас 6.

Непостидна заштитнице хришћана, непроменљиво Богу заступништво, не презри гласе молења нас грешних, него као блага притекни у помоћ нама који Те са вером призивамо: пожурни на молитву и похитај на умољавање, Богородице, свагдашња заштитнице оних који Те поштују.

Онда: Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже Сведржитељу, Ти си небеса разумом створио, и земљу на темељу њеном засновао; Саздатељу и Творче свега, погледај на слугу твог (**име**), који жели да у царству моћи твоје подигне грађевину за становање; утврди је на тврдом камену и заснуј, да јој, по твојој божапственој еванђелској речи, не узмогне нашкодити ни ветар, ни вода, нити што друго; благослови да се доврши, и сачувај од сваког противничког насртаја оне што ће живети у њој. Јер је твоја моћ, и твоје царство и сила и слава Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и векове векова. Амин.

Ако ће кућа бити од камена, свештеник узима три камена, и ставши крај рова где има темељ да буде, говори:

Поставља се темељ кући овој, у име Оца, и начинивши над ровом знак крста једним каменом, меће га у ров. Онда узима други камен и, учинивши исто, меће га у ров говорећи: и Сина. Затим узима трећи камен и, учинивши исто, меће га у ров говорећи: И Светога Духа, амин.

И одмах кропи освећеном водом све ровове и сав простор, говорећи: У име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Ако ће пак кућа бити од дрвета, узима секиру, удара три пута у једну греду која је метнута према Истоку, говорећи:

Поставља се темељ кући овој, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Онда кропи освећеном водом место, и греду, и присутне, и врши обичај дневни отпуст.

БЛАГОСИЉАЊЕ НОВЕ КУЋЕ ПРИ УСЕЉЕЊУ У ЊУ

Пошто дође у кућу коју има да благослови, свештеник врши мало освећење воде. На столу стоји и јелеј. Затим почиње као обично:

Благословен Бог наш... **И одмах пева: Царе небесни...Пошто се отпева, чита се: Трисвето; Оче наш; Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалам 91.**

Који живи у заклопу вишњег, у сјену свемогућег почива. Говори Господу: ти си уточиште моје и бранич мој, Бог мој, у којег се уздам. Он ће те избавити из замке птичарева, и од љу-

тога помора. Перјем својим осјениће те, и под крилима његовијем заклонићеш се; истина је његова штит и ограда. Не ћеш се бојати страхоте ноћне, стријеле, која лети дању. Помора, који иде по мраку, болести, која у подне мори. Пашће поред тебе тисућа и десет тисућа с десне стране теби, а тебе се неће дотаћи. Само ћеш гледати очима својима, и видјећеш плату безбожницима. Јер си ти, Господе, поуздање моје. Вишњегга си изабрао себи за уточиште. Не ће те зло задесити, и ударац неће досегнути до колибе твоје. Јер анђелима својим заповиједа за тебе да те чувају по свијем путовима твојим. На руке ће те узети да гдје не запнеш ногом својом. На лава и на аспиду наступаћеш и газићеш лавића и змаја. „Кад ме љуби, избавићу га; заклонићу га, кад је познао име моје. Зазваће ме, и услишићу га; с њим ћу бити у невољи, избавићу га и прославићу га. Дуга живота наситићу га, и показаћу му спасење своје.“

После псалма чита, или пева, овај тропар, глас 8.

Као што Закхејевој кући, Христe, твојим уласком дође спасење, тако и сада уласком твојих свештенослужитеља, и с њима светих твојих Анђела, подај кући овој мир твој, и милостиво је благослови, спасавајући и просвећујући све који ће живети у њој.

Стојећи пред покривеним столом, на коме се налазе Еванђеље, Крст, упаљене четири свеће, освећена вода и јелеј, свештеник, окренут Истоку, говори:

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

И чита громко ову молитву:

Господе Исусе Христe Боже наш, изволео си у кућу Закхејеву ући и спасење њему и целој кући његовој постати, Ти сам и сада оне, који хоће овде да живе и преко нас недостојних молбе и молитве Ти припосе, сачувај неповређене од ма каквог зла, благосиљајући њих и ово обиталиште, дајући им обилно сва добра твоја на корист. Јер Теби приличи свака слава, част и обожавање, са беспочетним Твојим Оцем, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Свештеник: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник чита тајно ову молитву:

Владару Господе Боже наш, Ти на висинама живиш и на све гледаш; Ти си благословио дом Лаванов уласком Јакова, и дом Пентефријев уласком Јосифа; Ти си благословио дом Аведаријев уласком ковчега, и за време живота у телу Христа Бога нашег спасење кући Закхејевој подарио, Ти сам благослови и ову кућу, и страхом твојим огради оне што ће живети у њој, и неповређене их сачувај од непријатеља, и твој благослов пошљи са висине обиталишта свог, и благослови и умножи сва добра у кући овој.

Возглас: Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Затим осењујући трипута крсним знаком јелеј, говори:

У име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И чита над њим ову молитву:

Господе Боже наш, погледај сада милостиво на молитву мене смиреног и недостојног слуге твог, и пошљи благодат Пресветог Духа свог на овај јелеј, и освети га, да би био на освећење месту овоме, и на њему подигнутој кући, и на прогнање сваке непријатељске силе и сатанских напасти. Јер Ти благосиљаш и освећујеш све и сва, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

После ове молитве свештеник узима освећену воду, и кропи њоме све зидове наоколо и сва одељења, говорићи:

Нека кропљењем ове свете воде, у име Оца и Сина и Светога Духа, удари у бекство свако лукаво ђаволско дејство. Амин.

Пошто окропи све, узима јелеј, помазује њиме зидове куће крстообразно, почевши од источног зида, па западни, па северни, па јужни, и при сваком помазивању говори:

Благосиља се кућа ова помазивањем овог светог јелеја, у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

Пошто заврши помазивање јелејем, упаљеним свећама (сваком по једно место) прижиже свако место које је помазао на зидовима. Док свештеник то ради, певачи певају ову стихиру, глас 5.

Благослови, Господе, кућу ову, и испуни је твојим земаљским добрима, и оне што ће у њој побожно живети сачувај неповређене од сваке љуте невоље, и даруј им свако изобиље твог небеског и

земаљског благослова, и као милосрдан помилуј по великој милости својој.

После извршеног помазивања, свештеник се окреће лицем Истоку, и чита Еванђеље, рекавши:

Премудрост, смерно стојмо; чујмо свето Еванђеље; мир свима.

Читање светог Еванђеља од Луке.

Народ: Слава Теби, Господе, слава Теби.

(И чита од Луке, Одељак 94. Лк. 19, 1-10).

У време оно, пролажаше Исус кроз Јерихон. И гле, човјек зван именом Закхеј, и он бјеше старјешина цариника, и бјеше богат. И тражаше да види Исуса ко је он; и не могаше од народа, јер бјеше малога раста. И он потрчавши напријед, попе се на дивљу смокву да га види; јер је поред ње требало да прође. А кад Исус дође на оно мјесто, погледавши горе, видје га и рече му: Закхеју, сићи брзо; јер ми данас ваља бити у дому твоме. И сиће брзо; и прими га радујући се. И сви који видјеше негововаху, говорећи како уће да гостује код грјешнога човјека. А Закхеј стаде и рече Господу: Господе, ево пола свога имања даћу сиромасима. И ако кога нечим оштетих, вратићу четвороструко. А Исус му рече: Данас дође спасење дому овоме; јер је и ово син Авраамов. Јер Син човјечији дође да потражи и спасе изгубљено.

Народ: Слава Теби, Господе, слава Теби.

И одмах читају псалм 101:

Милост и правду пјевам; тебе, Господе, славим. Размишљам о путу правом, кад би год дошао к мени, ходим у безазлености срца својега у дому свом. Не стављам пред очи своје ријечи непотребне, мрзим на дјела која су против закона, не пристајем за њима. Срце покварено далеко је од мене; злијех не знам. Ко тајно опада ближњега својега, тога изгошим; ко је охола ока и надута срца, тога не трпим. Очи су моје обраћене на вјерне на земљи, да би сједјели са мнош. Ко ходи путем правијем, тај служи мени. Не живи у дому мојем који ради лукаво; који говори лажи, не стоји пред очима мојима. Јутром затирем све безбожнике на земљи, да бих истријебио из града Господњег све који чине безаконе.

Свештеник кади целу кућу. Затим говори ову јектенију:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо да Господ излије благослов свој на кућу ову и на слугу свога (или: слушкињу своју) (име), и на све који ће побожно живети у њој; и да им пошаље Анђела свог, милостивог, који ће их чувати и бранити од свакога зла, и упућивати на вршење свих врлина и испуњење светих Христових заповести; и да их сачува од глади, помора, земљотреса, поплаве, пожара, покоља и најезде тубинаца, и сваке смртоносне болести, и да им подари здравље и дуг живот, и да им да изобиље у свему, рецимо сви: Господе, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за сву браћу и за све хришћане.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Возглас: Услиши нас, Боже Спаситељу наш, надо свих крајева земаљских, и оних најудаљенијих, и милостив, милостив буди, Господе, нама грешнима, и помилуј нас. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И врши обичан дневни отпуст.

БЛАГОСИЉАЊЕ НОВЕ ВОДЕНИЦЕ

Свештеник: Благословен Бог наш... Царе небесни; Трисвето; **после возгласа:** Бог Господ... **глас 4. И тропај:** усрдно притекнимо сада к Богородици... (стр. 234). **Слава, дана; И сада:** Ми недостојни... и псалом 50, и остало све редом из Малог освећења воде. **На крају свештеник говори:** Господу се помолимо, и чита ову молитву:

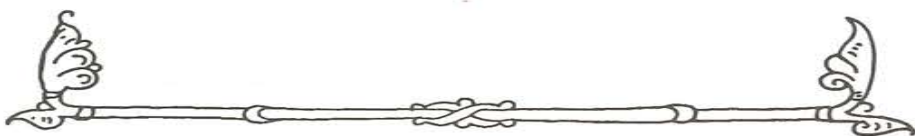
Господе Исусе Христе, јединородни Сине Бога Оца, благоизволео си милошћу својом да заволиш нас недостојне слуге твоје, и да од свих зала сачуваш живот наш на земљи, дарујући верним људима твојим пречисто Тело твоје као хлеб; молимо твоју благод и милосрђе, благослови воде ове, воденичне каменове ове, и зграду ову, где ће се зрневље у брашњу и храну претварати, како ради исхране тела људских, тако и ради исхране душа њихових Хлебом приношеним у тајни Евхаристије од истога брашна. Ти си рекао,

Господе, да ће доћи време када ће две млети на жрвњевима: једна ће се узети, а друга ће се оставити. Погледај, Свемилосрдни, на немоћ нашу и благослови ову воденицу да остане читава и неоштећена од ветрова и олуја; и освети је божанским благословом твојим и кропљењем ове освећене воде; сачувај је и учини да свагда буде корисна и подесна за обављање потребног посла, ради хране људске, како би и људи, окрепљени храном, служили твоје величанству и твојој благодати. О, свеблагославни Господе, прими мољења наша, и дај нам све што нам треба, благосиљајући и освећујући дело руку наших, које нам је од потребе и на корист, а у славу твога Имена. Припадајући Ти и молећи Те, ми Ти узносимо хвалу, благодарност и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, Богу нашем сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда кропи освећеном водом говорeћи:

Благосиља се воденица ова кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

И врши обичан дневни отпуст.

БЛАГОСИЉАЊЕ НОВЕ ПЕКАРЕ

Свештеник врши Мало освећење воде; а после освећења говори ове молитве:

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Боже вечни, који си у Вавилону пламен у седмоструко усијаној пећи претворио у росу, и читаве сачувао света три младића: Ананију, Азарију и Мисаила, које је у њу цар Навуходоносор бацно, – Ти сам по великој милости својој благослови и пекару ову, и благослови у њој дела руку слугу твојих, и буди им на руци добротворством твојим, и води их по великој добротли твојој: молитвама пречисте Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије; силом часног и животворног Крста; посредништвом превеликих војсковођа: Михаила и Гаврила, и свих небеских Бестелесних Сила; часнога славнога пророка, претече и крститеља Јована; светих славних и свехвалних Апостола; светога свештеномученика Кипријана; светога оца нашег Николаја, архиепископа Мирликиског Чудотворца, и свих Светих. Јер Ти благосиљаш и освећујеш све и

сва, Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва друга:

Владару Господе Боже наш, Ти на висинама живиш и на смирене гледаш; Ти си благословио дом Лаванов уласком Јакова, и дом Пентефријев уласком Јосифа; Ти си благословио дом Аведаријев уласком ковчега; Ти си учовечењем Христа твог постао спасење дома Закхејевог, – Ти сам благослови пекару ову, и страхом твојим оне што је направише сачувај, и неповређене их од непријатеља очувај, и твој благослов пошаљи им са висине своје, и благослови и умножи дела руку њихових, да бисмо свагда са захвалношћу славили свесвето име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

И узевши освешену воду, свештеник кропи пекару изнутра и споља, говорџи: Благосиља се пекара ова кропљењем воде ове освешене, у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

Онда говори ову јектенију:

Помилуј нас Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Још се молимо за милост, живот, мир здравље, спасење, похођење, опроштај и отпуштење грехова слугу твојих (**име**), и да се благослове и умноже дела руку оних што раде у пекари овој, молимо Ти се, Господе, услиши и помилуј.

Господе, помилуј (трипут).

Услиши нас, Боже Спаситељу наш, падо свих крајева земаљских, и оних најудаљенијих, и милостив, милостив буди, Господе, нама грешнима, и помилуј нас. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Амин.

И врши дневни отпуст.

МОЛИТВА ЗА КОПАЊЕ БУНАРА

Господе Боже наш, Сведржитељу свемоћни, Ти све радиш и пре-
рађујеш једино вољом; Ти неисказаном и недокучљивом му-
дрошћу проналазиш пролазе по непроходним местима; Ти си дао
те је из сувог камена потекла река воде, и жедне људе твоје напо-
јио, – Ти сам и сада, Господару, услиши мољење свих нас недостој-
них слугу твојих, и даруј нам воду на овом месту, слатку и укусну,
довољну за употребу а нешкодљиву за пиће, те да бисмо и у томе
славили пресвето и величајствено име твоје, Оца и Сина и Светога
Духа, сада и увек у векове векова. Амин.

МОЛИТВА НАД НОВИМ БУНАРОМ

Творче вода и Створитељу свега, Господе Боже Сведржитељу,
Ти си све и сва створио, и преображаваш, Ти сам освети воду
ову; пошљи јој свету силу твоју, која уклања све што је шткодљиво,
и свима што је употребљавају за пиће или за умивање дај здравље
души и телу и ослобођење од сваке патње и сваке болести, како би
свима, који се њоме користе и служе, била вода исцељења и покоја.
Јер Теби приличи свака слава, част и обожавање, Оцу и Сину и
Светој Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА КАД МА ШТА НЕЧИСТО ПАДНЕ У БУНАР

Треба најпре извадити из бунара 40 кофа воде и просути. Онда
свештеник пали свећу, и узевши кадионицу кади око бунара. За-
тим трипут а сипа у облику крста свету богојављенску воду и, окре-
нувши се Истоку, моли се говорећи:

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже сила, Ти си све и сва створио веома добро; Ти именом својим очишћујеш сваку прљавштину и нечистоту, и освећујеш све и сва преображајем; Ти сам и сада, Господару, доћи у ово време преко знамења Крста твог, и очисти бунар овај од сваке нечистоте што је у њему, и од пале у њега прљавштине или животиње, снисходећи несавршеној мисли нашој и слабости помисли наших, и не осуди нас што успешно не усвајамо оно што је добро, него нас очисти од сваке прљавштине тела и духа, и освети воду ову Духом Твојим Светим. Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Боже велики и чудесни, Ти неисказаном својом благошћу и богатим промислом уређујеш живот људски, и дарујеш нам земаљска добра твоја; Ти си у време Мојсија претворио људима горку воду у слатку, и у време Јелисеја шкодљиве воде сољу очистио; Ти си апостолу твоме Петру преко виђења дао закон да ништа не сматра прљавим или нечистим; Ти сам, човекољубиви Господару, знамењем Крста твога очисти воду ову од сваке прљавштине, и освети је Духом Твојим Светим, да би била чиста за оне што је пију. Јер си Ти Бог наш, који благосиљаш и освећујеш све и сва, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

И отпуст.

МОЛИТВА НАД ОПОГАЊЕНОМ ПШЕНИЦОМ ИЛИ БРАШНОМ

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже наш, Ти си за време свога домостроја спасења у телу објавио да не погани човека оно што улази споља, него да је чистима све чисто; Ти си нас преко изабраног сасуда Павла, твога апостола, научио да верујемо да је све што си Ти створио добро и да се освећује божанском речју и молитвом Теби, Ти сам и сада, Господару, имајући сажаљење према слабостима нашим, благослови ову пшеницу благодаћу својом и човекољубљем, благословом и окропљењем ове воде, освећене у Име Твоје, и очисти је од

сваке прљавштине и од палог у њу по лукавству Ђавољем, и одагнај сумњу из мисли слугу твојих, и дај им да са надом у Тебе и са убеђењем у твоју доброту једу од ње, и да остану неосуђени ради захвалности светом Имену Твом. Јер Ти благосиљаш и освећујеш све и сва, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА ЗА КУЋУ КОЈОЈ ДОСАБУЈУ ЗЛИ ДУСИ

Господе Боже спасења нашег, Сине Бога живог, Тебе носе Херувими; Ти си изнад свих Поглаварстава, и Власти, и Сила, и Господстава; Ти си велики и страшан свима око Тебе; Ти се разапело небо као шатор; Ти си створио земљу силом својом и управљаш васељеном премудрошћу својом; Ти тресеш поднебесје из темеља, а стубови су његови непомични; Ти кажеш сунцу, и не сија; Ти запечаћујеш звезде; Ти господариш морем, и пресушујеш га; од твоје јарости нестају поглаварства и власти; и камење се испепели од Тебе. Ти си врата гвоздена развалио, и довратнике железне сломио; Ти си Јакога свезао, и покућство његово разграбио; Ти си насилника Крстом својим збацио, и Ђавола удицом очовечења свог привукао, у тартар послао и оковима мрака оковао. Стога Ти сам Господе, тврђаво оних што у Тебе паду полагају, моћна одбрано оних што се у Тебе уздају, учини да отступе, одагнај, и у бекство натерај сваку Ђаволску силу и сваки сатански насртај, сваку навалу противничке и нападачке силе од крова овога и од оних што живе под њим и носе Крст, знак огромне победе Твоје над демонима, и призивају Име Твоје благо. О, Господе, Ти си легеон Ђавола истерао, и глумоме и немоме демону и нечистоме духу наредио да изађе из човека и да се више не враћа; Ти си сву војску невидљивих непријатеља наших разбио, а вернима и онима који су Тебе познали рекао: „Ево дајем вам власт да стајете на змије и скорпије и на сваку силу непријатељску". Ти сам, Господару, који си изнад сваке повреде и искушења, сачувај све што су у овој кући, избављајући их од ноћног страха, и стреле што лети по дану, од онога што ходи по мраку, од несреће и демона подневног, да би слуге твоје,

слушкиње твоје и деца, уживајући помоћ твоју, и чувани војском Анђела, сви као један једнодушно са вером певали: Господ је помоћник мој, и не бојим се; шта ће ми учинити човек? и опет: нећу се уплашити зла, јер си Ти са мнош. Јер си Ти, Боже, тврђава моја, моћни владатељ, кнез мира, Отац будућег века, и царство је твоје царство вечно: и само је твоје царство и сила и слава, са Оцем и Светим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

ЧИН БЛАГОСИЉАЊА НОВОГ БУНАРА ИЛИ КЛАДЕНЦА

Свештеник, пошто дође код кладенца са освећеном водом и кропилом, упали три свеће, ставља на себе епитрахил, окади кладенац унаоколо, и окренут Истоку почиње:

Благословен Бог наш... **Читач:** Царе небесни ; Трисвето; Оче наш; Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут) и псалм 29:

Дајте Господу, синови Божији, дајте Господу славу и част. Дајте Господу славу имена његова. Поклоните се Господу у светој красоти. Глас је Господњи над водом, Бог славе грми, Господ је над водом великом. Глас је Господњи силац, глас је Господњи славан. Глас Господњи ломи кедре, Господ ломи кедре Ливанске. Као теле скаче од њега; Ливан и Сирион као млад биво. Глас Господњи сипа пламен огњени. Глас Господњи потреса пустињу, потреса Господ пустињу Кадес. Глас Господњи опрашта кошуте бремена, и са шума скида одијело; и у цркви његовој све говори о слави његовој. Господ је сједио над потопом, и сједеће Господ као цар у вијек. Господ ће дати силу народу својему, Господ ће благословити народ свој миром.

И чита над кладенцом ову молитву:

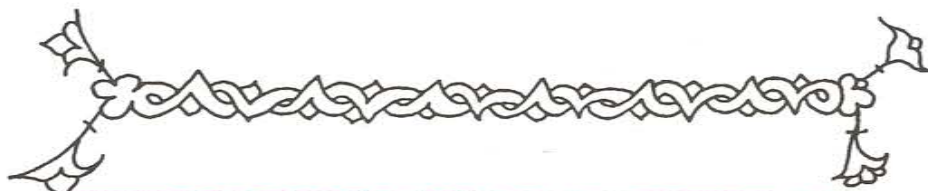
Саздатељу и Творче свега, Ти си у почетку створио небо и земљу и воде над којима се пошаше дух Божји; и Ти си речју својом сабрао поднебесне воде уједно; Ти си извео изворе по долинама, и провео воде између гора, које напајају све звери пољске; Ти си под Мојсијем горку воду у пустињи жезлом засладио, и у камен ударио те је потекла вода, и Ти си жедне људе своје напојио; а под пророком Јелисејем Ти си сољу горку воду у питку претворио; –

Ти и сада, молимо Ти се смерно, погледај, као добар и човекољубив, на молитву нас недостојних слугу твојих, и пошљи свој небески благослов на воду ову у студенцу овом, и својом божанском силом и крепком десницом одагнај од ње сваку противничку силу и дејство Ђавола; уклони из ње сваку горчину и сланост и опорост; и благослови и освети је, и учиши је питком и укусном; и свима који захватају и пију од ње, и мију се њоме, дај да буде на здравље, и отстрањење сваке страсти и немоћи, и на исцељење од сваке болести, у славу Тебе, једног у Тројици слављеног Бога. Јер Ти благосиљаш и освећујеш све и сва, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда узима освећену воду, излива је трипут у студенац крстико, говорећи:

Благосиља се и освећује се студенац овај и воде у њему, благодаћу Светога Духа, изливањем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин. (трипут).

И врши обичан дневни отпуст.

ЧИН БЛАГОСИЉАЊА НОВОГ РИБЊАКА

Свештеник: Благословен Бог наш... Трисвето; **и после возгласа:** Јер је Твоје царство... **Свештеник каже:** Господу се помолимо. **И чита ову молитву:**

Свемоћни и превечни Боже, Оче Господа нашега Исуса Христа, Оче милосрђа и доброте, Ти си изволео да рибе расту и множе се по рекама и морима; подај, молимо Ти се, да се и ове мале рибице, метнуте у овај нови рибњак благодаћу твојом множе и расту на корист и употребу слугу твојих, који Те љубе и величају као Творца и добротвора, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Кропећи рибњак освећеном водом, говори:

Растите и множите се, мале рибе, и испуњујте овај рибњак, кропењем воде ове освећене, у име Оца и Светога Духа, Бога нашега, који нека вам да свој свесвети благослов, амин.

И врши обичан дневни отпуст.

ЧИН БЛАГОСИЉАЊА НОВИХ РИБОЛОВНИХ МРЕЖА

Свештеник почиње: Благословен Бог наш...**Читач:** Трисвето; Оче наш; и псалом 50. **Свештеник:** Господу се помолимо. **И чита ову молитву:**

Господе Исусе Христе Боже наш, Ти си са пет хлебова и две рибе нахранио пет хиљада људи, и учинио да од онога што је претекло накупе дванаест пуних котарица; Ти си и по васкрсењу свом, божанском заповешћу својом напунио мноштвом риба мреже ученика твојих; Ти сам Господару свемоћни, благослови и ове мреже, и божанским благословом својим испуњуј их свагда мноштвом риба за храну слугама твојим, молитвама преблагословене, славне Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије, и светих славних и свехвалних апостола Петра, Томе, Натанаила, Јакова и Јована, и осталих што су били рибари, и сачувај у миру и здрављу душевном и телесном оне који буду јели од риба ухваћених овим мрежама. Јер си Ти давалац свих добара, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И узевши освећену воду, кропи њоме мреже, говорћи:

Благосиљају се мреже ове, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И врши дневни отпуст.

ЧИН БЛАГОСИЉАЊА ГУМНА ИЛИ ЖИТНИЦЕ

Свештеник: Благословен Бог наш...Трисвето; Оче наш; и псалом 145:

Узвишаваћу те, Боже мој, царе мој, благосиљаћу име твоје од вијека до вијека. Сваки ћу те дан благосиљати, и хвалићу име твоје до вијека и без престанка. Велик је Господ, и ваља га славити, и величанство његово не може се досегнути. Од кољена до кољена хвалиће дјела твоја, и силу твоју казивати. О високој слави твојега величанства и о дивним дјелима твојим размишљам. Приповије-

даће силу чудеса твојих, и ја ћу величанство твоје казивати. Хвалиће велику доброту твоју и правду твоју пјеваће. Податљив је и милосрдан Господ, дуго трпи и велике је милости. Добар је Господ према свима, и жалостив на сва дјела своја. Нека те славе, Господе, сва дјела твоја, и свеци твоји нека те благосиљају. Нека казују славу царства твојега, и силу твоју приповиједају; да би јавили синовима људским силу твоју, и високу славу царства твојега. Царство је твоје царство свијех вијекова, и влада твоја на сва кољена. Господ прихвата све који падају, и исправља све погнуте. Очи су свијех к теби управљене, и ти им дајеш храну на вријеме; отвараш руку своју, и ситиш свашта живо по жељи. Праведан је Господ у свијем путовима својим, и свет у свијем дјелима својим. Господ је близу свијех који га призивају, свијех, који га призивају у истини. Жељу испуња онима који га се боје, тужњаву њихову чује, и помаже им. Чува Господ све који га љубе, а безбожнике све ће истријебити. Хвалу Господу нека говоре уста моја, и нека благосиља свако тијело свето име његово у вијек и без престајка.

После псалма свештеник рекне: Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Чита ову молитву:

Господе Боже наш, изворе добара, Ти си из милосрђа свог и доброту наредио земљи да произведе род; благослови и умножи и гумно ово (**или:** житницу ову), и летицу слугу твојих; напуни складишта њихова сваким добрим родом, пшеницом, вином и јелејем, и сачувај их са свима њиховима од свакога искушења, и просвети их знањем твојим, да би се угодивши Теби, удостојили вечних добара Твојих. Јер се благослови Име твоје пресвето, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Узевши освећену воду, кропи гумно (или: житницу) говорећи:

Благосиља се гумно ово (**или:** житница ова) кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И дневни отпуст.

ЧИН БЛАГОСИЉАЊА И ОСВЕЋЕЊА НОВОГ ГРОБЉА

На месту где има да буде гробље треба подигнути крст од дрвета усред гробља, пред њим наместити сто и на њему три свеће, извршити освећење воде, и после тога почети освећење гробља овако:

Свештеник: Благословен Бог наш... Царе небесни; Трисвето; Оче наш; Јер је твоје царство... Госпoде, помилуј (12 пута). Слава; и сада. Ходите, покломимо се... (трипут), псалам 50.

Затим свештеник говори велику јектенију: У миру Господу се помолимо, **све до:** за оне који плове... **Онда подиже крст и говори:**

Да се ово гробље благодаћу твојом ослободи од лукавства свих непријатељских духова и разноврсних завојевања њихових, Господу се помолимо.

Да се ово гробље божанском помоћи твојом успешно и потпуно очисти, Господу се помолимо.

Да ово гробље благодатним очишћењем твојим добије обилан благослов, Господу се помолимо.

Да се овом гробљу небеским благословом твојим дарује преславно освећење, Господу се помолимо.

Да нас избави од сваке невоље, гњева, опасности и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот Христу Богу предајмо.

Нарад: Теби Господе.

Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и векове векова. Амин.

После јектеније, свештеник кропећи освећеном водом крст и цело место одређено за гробље, говори:

Покропи ме исопом, и очистићу се; умиј ме, и бићу бељи од снега.

По свршеном кропљењу певамо тропаре, глас 5.

Тебе предусретљивог Бога молимо, упокој у наручју Авраамовом слуге твоје, Христе, и оне који из животне вреве буду премештани к Теби и овде сахрањивани удостој вечне светлости, прелазећи као добар преко њихових сагрешења.

Кондак, глас 3.

Када по речи твојој будемо стали пред неподмитљиво судиште твоје, Господе, немој постидети оне који су у Тебе веровали, Спаситељу наш. Јер сви грешисмо, али не отсуписмо од Тебе. Стога Те молимо за све праведне твоје, Христе, и представљене које будеш примио, упокој јер си једини безгрешан.

Богородичац, глас 4.

Душе премештених из привременог живота к Теби, Спаситељу, и овде сахрањиваних, Ти као бесмртан и свемоћан и једини човекољубац, упокој; опрости им као милосрдан оно што су учинили; и помилуј, Милостиви, дела руку твојих, молитвама Богородице, Једини Човекољупче.

Свештеник: Господу се помолимо **и чита ову молитву:**

Свемогући Боже, чувару душа, заштитниче спасења, наградиоче верујућих, погледај милостиво, молимо Ти се, на недостојност нашег смиреног служења, те очисти, благослови и освети ово гробље за наш одмор, да се људска тела, по изласку из овога живота, овде сахрањивана, у велики дан Страшнога суда твог, заједно са верним душама, удостоје весеља вечнога живота. Јер си Ти васкрсење, живот и покој успулих слугу твојих, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, и беспочетном Оцу Твом, и Пресветом Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Пазимо! Мир свима. Премудрост.

Прокимен, глас 6. Бог јупаштвом изводи сужње, тако исто и оне који огорчавају оне што обитавају у гробовима.

Стих: Бог у светом стану свом, Бог настањује једномишљенике.

Апостол: Дела Апостолска, (одељак 33. Д.А. 13, 25-37).

У дане оне када Јован завршаваше подвиг свој, говораше: За кога ме ви сматрате, ја нисам тај, него ево иде за мношћом Онај коме ја нисам достојан одријешити ремена на обући његовој. Људи браћо, синови рода Авраамовог, и који се међу вама боје Бога, вама се посла ријеч овога спасења. Јер они што живе у Јерусалиму, и старјешине њихове, не познаше Овога, него осудивши га, испунише пророчке ријечи које се читају сваке суботе. И не нашавши ниједне кривице смртне, молише Пилата да га погуби. А када свршише све што је писано за њега, скинуше га са дрвета и положише у гроб. А Бог њега подиже из мртвих. Он се јављаше у току више дана онима који изиђоше са њим из Галилеје у Јерусалим, који су сад свјedoци његови пред народом. И ми вам благовијестимо да је обѕање, дато оцима, Бог испунио нама, дјечи њиховој, васкрснувши Исуса. Као што је и написано у другом псалму: Сии мој јеси ти, ја те данас родих. А да васкрсе из мртвијех Њега који се више неће вратити у трулежност овако је рекао: Даћу вам Светиње Давидове, вјерне. Зато и на другоме мјесту говори: Нећеш дати да Светац твој види труљење. Јер Давид, послуживши роду својему, по вољи Божијој умрије, и положише Га код отаца његових, и видје труљење. А Онај којега Бог подиже не видје трулежности.

Еванђеље од Јована, (одељак 62. Јн. 19, 38-42).

У време оно Јосиф из Ариматеје, који бјеше ученик Исусов, али кришом због страха од Јудејаца, замоли Пилата да узме тијело Исусово. И допусти Пилат. Онда дође и узме тијело Исусово. А дође и Никодим, који је први пут долазио ноћу Исусу, и донесе помијешане смирне и алоја око сто литара. Тада узеше тијело Исусово, и обавише га платном с мирисима, као што је обичај у Јудејаца да сахрањују. А на ономе мјесту, гдје бјеше распет био је врт, и у врту гроб нов, у који још нико не бијаше положен. Ондаје, дакле, због петка јудејскога, пошто бјеше близу гроб, положише Исуса.

Затим: Господу се помолимо. **И ова молитва:**

Боже, целога света Сведржитељу, рода људскога Искупитељу, и свих видљивих и невидљивих твари савршени Управитељу, молбеним гласом и чистим срцем молимо Те да очистиш, благословиш и осветиш ово гробље, где ће почивати тела слугу и слушкиња твојих по брзом истеку овог кратковременог живота. И онима којима твоје превелико милосрђе буде хтело да опрости све грехе, а чија ће тела по престављењу бити овде сахрањивана и очекивати трубу твога првог Арханђела, благоизволи подарити

вечно весеље, милостиивошћу Господа нашега Исуса Христа, јединородног Сина Твог, са којим си благословен вавек. Амин.

Мир свима. Господу се помолимо.

Боже, по чијој милости душе верних налазе покој, молимо Ти се усрдно, Господе, пошљи твог светог Анђела, чувара овог гробља; и душе оних, чија тела буду овде сахрањена, ослободи од свих окова греховних, да би Ти се са свима светима бескрајно радовале. Боже свемогући, Оче превечни и Господе пресвети, Ти си свих места освећење и на боље преображење; од Тебе и Тобом силази с неба на земљу сваки благослов; благоизволи очистити, благословити и осветити ово место, да би ово гробље било сладак сан и одмор сахрањеним овде телима оних што одлазе, и да би се испунила вечном слашћу насладе твоје. Сада пак нека у горњем Јерусалиму уснуле слуге твоје буду у радости и весељу, док у велики дан Суда не приме од гробова своја властита тела, и тако узмогну са плодом добрих дела срести на судишту долазећег Господа. Јер си Ти васкрсење, живот и покој уснулих слугу твојих, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим јетенија за упокојење преминулих, и отпуст.

Васкрсли из мртвих Христос, истинити Бог наш, молитвама своје пречисте Матере, силом часног и животворног Крста, святих славних и свехвалних Апостола, и свих Светих својих, нека нас помилује и спасе као благ и човекољубив. Амин.

ЧИН БЛАГОСИЉАЊА И ОСВЕБЕЊА НАДГРОБНОГ КРСТА

Свештеник, обучен у епитрахил и фелон, окренут Истоку и окадивши нови Крст, почиње:

Благословен Бог наш... **Онда тропар Крсту:**

Спаси, Господе, људе своје, и благослови наслеђе своје, дарујући православним хришћанима победу над непријатељима, и Крстом својим чувајући народ свој.

И кондак његов глас 4.

Ти који си драговољно био подигнут на крст, даруј милост своју новом живљу твој, Христе Боже, обрадуј силом твојом благоверног господара и краља нашег (**или:** православне хришћане), дајући му победе над непријатељима, имајући као савезника твоје оружје мира, непобедиву победу.

Затим пошто рекне: Господу се помолимо, **чита ову молитву:**

Господе Боже славе, и Оче и Сведржитељу, Боже Саваоте, Ти си дрветом живота усред раја прасликовао животворни Крст, на коме љубљени Син Твој прикован умре, и смрћу смрт умртви, и подари га Цркви својој као непобедиво оружје, тврђаву вере, чврсту наду спасења и добијање живота. Стога ми слуге твоје, захваљујући што се забадава удостојисмо толике благодати твоје, приносимо твоме величанству као молбу, славу и благодарност и смирено поклоњење: пошљи сада благодат Пресветог Духа свог, милостиво погледајући на овај Крст који означава гроб уснулог верног слуге твог који овде лежи (**или:** уснуле верне слушкиње твоје која овде лежи) (**име**) и благослови га и освети, и дај му да буде страшан и силан знак против свих видљивих и невидљивих непријатеља, прогонитеља и одбацитеља свих лукавстава и насртаја ђаволских; а људима твојим нека буде моћна заштита, тврђава вере, подршка наде, победа у борбама, напредак у свим врлинама; и сви ма који се пред овим знамењем Теби клањају и молбе приносе, буди милостив услышитеља и дарежљив давалац свега што служи

спасењу. И као што си Крстом ослободио свет од осуде за грех, тако и слуге твоје који ово крсно знамење са вером направише и из љубави према мртвима и уснулима што овде почивају поставише, покажи свагда као победитеље греха силом Крста љубљеног Сина Твог, и даруј им сва земаљска и небеска блага своја, и Крстом упућујући увек све верше добру, приведи их добијању небеског венца. Јер си Ти извор освећења, и дарежљив давалац свих добара, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Кропећи трипут освећеном водом Крст, говори трипут:

Освећује се овај Крст благодаћу Пресветог Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

И одмах врши отпуст:

Христос истинити Бог наш, који је благоволео да ради спасења нашег буде на крсном дрвету распет и смрт поднесе, и који је после три дана васкрсао из мртвих, молитвама пречисте своје Матере, силом часног и животворног Крста, светих славних и свехвалних Апостола, и свих Светих својих, нека нас помилује и спасе као благ и човекољубив.

МОЛИТВА НАД СУДОМ ОПОГАЊЕНИМ

Суд треба опрати, и када се у њега крстолико налије света вода, говорити ову молитву:

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже наш, Једини Свети, освети овај суд освећујућим силаском својим, и очисти га, да би као чист био од користи слугама твојим; и дај нам да се свагда у светости молимо у светим твојим црквама, како бисмо, вазда чуваши Тобом, славу и поклоњење узносили Теби, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

ПОРЕДАК ОСВЕЂЕЊА МА КОЈЕ СТВАРИ

Свештеник: Благословен Бог наш... Трисвето; Оче наш; **возглас:** Јер је твоје царство... **Онда свештеник говори:**

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Творче и Саздатељу рода људског, даваоче благодати духовне, поклониоче вечнога спасења, Ти сам, Господе, пошљи Духа Твог Светог са вишњим благословом на ову ствар, да би, наоружана силом небеске помоћи, била од помоћи онима који је употребљавају, на телесно спасење, и заштиту, и потпору, у Христу Исусу Господу нашем. Амин.

Онда свештеник кропи освећеном водом, и после тога врши обичан дневни отпуст.

БЛАГОСИЊАЊЕ АРТОСА* НА ВАСКРС

После заамвоне молитве свештеник чита над артосом ову молитву:

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Боже свемоћни и Господе Сведржитељу, Ти си преко слуге твог Мојсија, поводом изласка Израиља из Египта и у спомен ослобођења људи твојих од горког робовања фараону, наредио да се закоље јагње, праобразујући добровољно на Крсту заклано нас ради Јагње, које узима на себе грехе света, милог Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа; Ти и сада, смирено Те молимо, погледај на овај хлеб, и благослови и освети га: јер и ми слуге твоје у овај свесветли, преславни и спасоносни дан Пасхе приносимо овај хлеб у част и славу и у спомен славног Васкрсења тог истог Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа, којим се од вечног робовања ђаволу

* Артос – посебно припремљени хлеб, у виду славског колача. Уместо украса, утиснуто је у њега у виду крста пет обојених васкрсних јаја. Овај хлеб стоји пред иконом Христовом до суботе Светле седмице.

ослободисмо и од нераздрешивих окова адских раздрешисмо и преведени бисмо; даруј свој небески благослов нама који Ти овај хлеб приносимо, и њега целивамо, и од њега једемо, и силом својом одагнај од нас сваку болест и немоћ, дајући свима здравље. Јер си Ти извор благослова и давалац исцељења, и Теби славу узносимо беспочетном Оцу, са јединородним Твојим Сином, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И одмах кропи артос светом водом, говорећи:

Благосиља се и освећује се овај артос кропљењем воде ове свете, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

МОЛИТВА

приликом ломљења артоса у суботу Свете седмице, после свете Литургије

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Исусе Христе Боже наш, хлебе анђелски, хлебе вечнога живота, који си сишао с неба, нахранио нас у свесветле дане ове духовном храном твојих божанских добротинастава, ради тридневног и спасоносног Васкрсења, погледај и сада, смирено Те молимо, на молбе и благодарења наша, и као што си благословио пет хлебова у пустињи, благослови и сада овај хлеб, да се сви који једу од њега удостоје телесног и душевног благослова и здравља, благодаћу и добротом твога човекољубља. Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем и свесветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Изломивши артос како трсба, свештеник га на литургији после заамвоне молитве раздаје место нафоре свима вернима.

МОЛИТВА ПРЕ СПАВАЊА: ПРОТИВ ИСКУШЕЊА У СНУ

Преславни Господе, непролазни, чисти, једини безгрешни, очисти мене, слугу твога, од сваке нечистоте тела и духа, и покажи ме чиста благодаћу Христа Твог, и освети ме силаском Светога Духа Твог, да бих се, тргнувши се од магле нечистих маштања баволских и свакога искушења, удостојио да у потребно време приступим и примим ужасне и страшне Тајне Твоје. Јер Ти благосиљаш и освећујеш све и сва, Боже наш, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и са пресветим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА ПРОТИВ ОСКВРЊЕЊА: када се деси некоме да у сну буде искушан по дејству бавола

Уставши из постеље, говори:

Молитвама светих Отаца наших, Господе Исусе Христе Боже наш, помилуј нас. Амин.

Молитве ове говори са умилењем и скрушеним срцем, као осуђеник; а трсба их и сузама пропратити.

Онда говори: Слава Теби, Боже наш, слава Теби. Царе небесни; Трисвето; по Оче наш: Господе помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут). Затим, псалом 50: Помилуј ме, Боже...

Онда Молитва прва, Светога Василија Великог:

Опет се јадник спотакох умом, и по рђавој навизи служећи греху; опет ме зароби кнез таме и родитељ страсних сласти, и као пониженог роба приморава ме да служим његовој вољи и телесним жељама. И шта да чиним, Господе мој, и избавитељу, и заштитниче оних што се у Тебе надају, ако не да се опет вратим Теби, и зајецам, и испросим милост за оно што сам учинио? Али,

бојим се и дрхћем, да не бих некако, свагда се исповедајући и обећавајући да отступим од зала, сваки час грешно, и не упутивши молитву своју Теби Богу моме, потстакао дуготрпељивост твоју на негодовање. И ко ће поднети гњев твој, Господе? Но познавајући мноштво милосрђа твог и пучину човекољубља твог, ја опет прибегавам милости твојој, и вапијем Ти: што сагрешних опрости, помилуј ме палог; дај ми руку помоћи заглибљеном у глибу сласти; не допусти, Господе, да створење твоје пропадне у безакоњима својим и у гресима својим, него, побуђен уобичајним милосрђем твојим и добротом, избави ме из блата и телесне нечистоте, и од страсних помисли које стално прљају кукавну душу моју. Јер ево, Господе, као што видиш, у њој нема места чиста, него се сва огуба, и цело тело покри раиа. Сам дакле, Човекољупче, лекару душа и тела, и изворе милости, очисти је бујицом суза мојих; чистићи да их избилно проливам, излиј на мене човекољубље твоје, и дај ми оздрављење и очишћење, и исцели мене скрушена, и не одврати лице своје од мене, да ме огањ очајања не би прогутао као ствар. Него као што си рекао, истинити Боже, да велика радост бива на небу за једнога грешника који се каје, учини то и са мноштем грешним, и не затвори уши милосрђа твог пред молитвом покајања мог, него их отвори, и нека она као кад изађе преда Те. Јер Ти знаш немоћ природе, Творче, и лако падање у грех младости, и тромост тела, и не гледаш на грехе, и примаш покајање оних који Те истински призивају. Јер се благослови и прослави пречасно и величанствено име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва друга, од истог Светог Василија Великог:

Многомилостиви, испролазни, чисти, безгрешни Господе, очисти мене, непотребног слугу твог, од сваке прљавштине телесне и духовне, и нечистоту моју која се од психата и мрзовоље моје умножила у мени са свим осталим безакоњима мојим. И покажи ме чиста, Господару, ради доброте Христа Твог; и освети ме силаском Пресветог Духа Твог, да бих се, дошавши к себи од магле нечистих привиђења ђаволских и сваке прљавштине, удостојио чистом савешћу отворити своја прљава и нечиста уста и славити свесвето име Твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Опда: Часнију од Херувима и неупоредљиво славнију од Серафима, Тебе која си Бога-Реч непорочно родила, уистину Богороди-

цу ми Те величамо. **Слава; и сада:** Господе помилуј (трипут). Благослови. **И отпуст.**

Онда ово: Прими, Господе, молитву од мене грешнога, и помилуј ме као благ и човекољубив.

МОЛИТВА ПРОТИВ ПОХОТЉИВОСТИ

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Боже сила, који исцељујеш сваку болест и сваку немоћ по људима, очисти слуге твоје, и не допусти човеку заједницу са демонима, запрети нечистим дусима, сатри Сатану под ноге слугу твојих, обнови их Светим Духом Твојим, присаједини их светој Цркви твојој, и, избавивши их од сваког дејства противниковог, приведи их светом олтару твом, и удостој небесних и животворних Тајни твојих. Јер си Ти Бог наш, Бог оних који се кају, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва друга против похотљивости

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже правде, снаго моја и помоћи, и прибежиште моје у зли дан, Ти спасаваш у време невоље, спаси ме, јер добоше воде до душе моје, западох у дубоки муљ, и нема мира од врага насилника, јер потре душу моју, смрви у прах живот мој, сву ноћ војујући ожалости ме. Смилуј се, Господе, те ме избави из руке беззаконика и неправедника, да не бих сагрешио Теби, јер страх смртни нападе на ме, и покри ме тама. Докле ћу викати, Господе, и Ти не чујеш? докле ћу вапијати к Теби, дављен неправдом, и Ти не спасаваш? Погледај с неба, Господе, и види из светог дома твог и славе твоје. Где је богатство саучешћа твог, по милости твојој, да би нам притекао у помоћ. Господе, суди опима што нам чине неправду; не буди као човек који спава и као муж који није у стању да спасе. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА ПРОТИВ РУЖНИХ ПОМИСЛИ

Владару Господе Боже мој, у чијим је рукама судба моја, заштити ме по милости својој, и не допусти да пропаднем са безаконјима мојим, нити да идем за вољом тела које похотом војује против духа. Твоје сам створење; не презри дело руку својих. Немој се одвратити од мене; сажали се, али не понизи. Слаб сам, немој ме презрети, Господе, јер Теби прибегах заштитнику моме Богу, исцели душу моју, јер сагрших Теби; спаси ме ради милости твоје, јер сам Ти одан од младости своје; нека се постиде они што траже да ме одгурну од Тебе помоћу нечистих дела, ружних помисли, некорисних сећања; отерај од мене сваку прљавштину, свако зло, јер си Ти једини свет, једини силан, једини бесмртан, и у свему беспримерно моћан, и Ти свима дајеш силу за борбу против ђавола и његових војски. Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА ОНОМЕ КОЈИ СЕ ЛАЖНО ЗАКЛЕО

Боже милосрђа и доброте, једини срцезналче и испуњени љубављу и блакости, Господе Исусе Христе, ослањајући се на твоју велику милост коју никакве неправде људске не могу победити, ми Ти се молимо: опрости овоме слуги твоме (**или:** овој слушкињи твојој) који се лажно клео Именом твојим светим; помилуј створење твоје, и немој се судити с њим који је лажном заклетвом ожалостио божанско величанство твоје. О, Господе, разреши га овог тешког окова, и немој га на твом страшном и непристрасном Суду узимати на одговорност за лажне речи неразумне заклетве његове, него му даруј истинско покајање, да би родио родове покајања и спрао тешку кривицу своју, и прославио речју и делом Тебе, милостивог човекољупца и Спаситеља душа наших, са Оцем и Светим Духом, у векове векова. Амин.

МОЛИТВА ОНОМЕ КОЈИ ПОГАЗИ ЗАКЛЕТВУ

Владару многомилостиви, Господе Исусе Христе, Боже Спаситељу наш, Ти си забранио људима да се куну ни небом, ни земљом, нити којом другом тешком заклетвом, људима који нарушавају заповести твоје или из лакомислености, или због opakих искушења, или по злој вољи својој, или вођени грешним срцем. Али велика милост твоја и човекољубље побеђују свако зло које ми учинимо. Стога прибегавамо твоме величанству и молимо твоју доброту: опрости слуги овом (**или:** слушкињи овој **(име)**) који је по слабости људској погазио заклетву своју, и који је због гажења заклетве крив пред величанством славе твоје. Услиши нас сада који се за њега молимо, и не поступи с њим по делима његовим, него покажи према њему велико милосрђе своје, разреши га овог тешког окова, и немој убудуће помињати његову кривицу због нарушења заклетве. Даруј му, Господе, истинско покајање, посведочено добрим делима, да би, чуван њима као и милошћу твојом, спрао своје велико безакоње, јер Ти не желиш смрти грешника него да се обрати и жив буде. Ти сам, Човекољупче, обрати и овог грешника с пута неправде и гажења заклетве на пут правде и истине, и даруј му спасење, чувајући га од сваког искушења тешког и сплеткарења лукавог, да би се у њему прославило свесвето и величанствено Име твоје, са Оцем и пресветим Духом, у векове векова. Амин.

МОЛИТВА КОЈОМ СЕ РАЗРЕШАВА ХУЛИТЕЉ СВЕТИЊЕ

Господе Исусе Христе, Сине Божји, Спаситељу наш, Ти си за време крсних страдања својих дуготрпељиво подисо од Јевреја хуљења и ударце. Ти си се, висећи на Крсту, молио Богу и Оцу, за своје хулитеље и распинатеље, да им то не узме у грех. Ти сам, свеблаг Господе, услиши ово наше мољење, и овоме слуги твоме

(или: овој слушкињи твојој) (име) не упиши у грех безумну хулу, којом, научен од Ђавола, увреди светињу твоју и божањско величанство славе твоје. Опрости, Господе, овоме хулинику, од Ђавола прелашћеном, у попор чамотиње и очајања палом, и ветром неверја свирепо витланом. Пастиру добри, потражи ову заблуделу овцу стада твог; узми је на раме милосрђа твог, и отргни је од вечне пропасти; разреши окове тешке хуле и неверја, у које се окова ово створење руку твојих; благоизволи удахнути у душу слуге твога (или: слушкиње твоје) истиниту веру и право исповедање твога Божанства; светлосћу пак благодати твоје растерај у њему таму хуле и сваког неверја, да бисмо познали Тебе, вечну светлост, и прославили пречасно и дивно Име твоје, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и животворним Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА ЗА ИЗМИРЕЊЕ ОНИХ ШТО СУ У НЕПРИЈАТЕЉСТВУ

Благодаримо Ти, човекољубиви Господе, Царе вјекова и дародавче добара, Ти си срушио бедем непријатељства, дао мир роду људском, даруј и сада мир слугама твојим: укорени у њима страх твој, и утврди љубав међу њима; угаси сваку свађу, уклони сва искушења неслоге. Јер си Ти мир наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА КОЈА СЕ ЧИТА ОСУЂЕНОМЕ НА СМРТ

Свемилостиви, сведобри, свеблаги Господе Исусе Христе, Сине Божји, Спаситељу наш, Ти си благоизволео, из љубави према грешном човеку, да будеш осуђен на смрт, да спасења нашег ради будеш распет, и да на Крсту дух свој праведни предаш Богу и Оцу. Молимо Ти се, свеблаги Господару, погледај милосрђем својим на овог слугу твог који је судом људским осуђен на смрт; опрости му кривицу смртну, улиј му истинско покајање у срце, да Те у овај

предсмртни час, као некада благоразумни разбојник, и он испове-
ди као Бога и Спаситеља свог, и удостоји се милости твоје. О, Оче и
Господе, дуготрпељиви и многомилостиви, не осуди праведним су-
дом својим овог осуђеног грешника (имс); опрости му грехе њего-
ве, а овом смртном казном избави га од вечне смрти, која је
припремљена непокајаним грешницима, да би Те и он прославио
са свима покајаним и Тобом спасеним грешницима, јер си Ти једи-
ни безгрешан, и Теби приличи слава, част и обожавање, са бе-
спочетним Твојим Оцем, и пресветим и животворним Духом,
свагда, сада и увек и у векове вскова. Амин.

БЛАГОСИЉАЊЕ СУПРУЖНИКА КОЈИ ДЕЦЕ НЕМАЈУ*

Свештеник: Благословено царство... **Народ:** Амин.

Пошто муж и жена клекну, свештеник говори ову јектенију;

У миру Господу се помолимо... **све до:** За оне који плове...

Онда ово:

Да Господ сачува слуге своје (**имена**), Господу се помолимо.

Да их сачува неповређене од сваког налета Сатаниног, Господу се помолимо.

Да их сачува од замки вражијих, Господу се помолимо.

Да избави и њих и нас од сваке невоље, гнева и нужде, Господу се помолимо.

Заштити спаси...

Поменувши пресвету, пречисту..., **Возглас:** Јер Теби приличи...

Народ: Амин.

Свештеник: Господу се помолимо; **и чита молитву ову:**

Вслиши нас, свемилосрдни и свемоћни Боже, да твоја благодат испуни оно што ми свештеници твоји молимо. Буди милостив, Господе, према мољењима нашим, и сети се заповести својих које си дао ради умножења рода људског, милостиво покажи да оно што си Ти сјединио, то се твојом помоћу чува.

* Ово се чита само онима који су у црквеном благословеном браку.

Боже предобри, Ти си влашћу силе своје све из ничега створио, и свима стварима почетке установио; Ти си човека по лику Божјем створио, са нераздвојном помоћи жене, и благоизволео да телу женском даш почетак од мушког, учећи да никако не треба раздвајати оно што је Бог од једнога образовао. Боже наш, Ти си високом тајном осветио јединство брачног савеза, да би тиме предзнаменовао тајну Христа са Црквом; њиме се невеста присаједињује мужу, и таквим благословом дарује се првобитно установљено пријатељство, које се не уништи ни прародитељским грехом ни потопом Нојевим. Тога ради погледај, Милосрдни, на слуге твоје (имена), брачним савезом везане, који у Тебе ишту уточишта и помоћи, да буде у њих јарам милости и мира и радовања, и да Сатана ништа свога не нађе у делима њиховим; да буду плодни, и да дочекају синове синова својих, чак до трећег и четвртог колена; да доживе многожељену старост и уђу у небеску скинију. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Пошто супрузи устану, свештеник их кропи освешћеном водом.

Паримија из књиге Товита: (8, 4-7).

Тада устаде Товија са постеље и рече: Устани, сестро, и помолимо се да нас помилује Господ. И стаде Товија говорити: Благословен си Боже отаца наших, и благословено вавек име твоје свето и славно; нека Те благослове небеса, и сва створења твоја. Ти си створио Адама, и дао си му Еву његову жену за помоћницу и потпору. Од њих се роди људски род. Ти си рекао: Није добро да је човек сам; да му начиним помоћницу према њему. И сада, Господе, ја узимам ову сестру не ради похоте него ради истине: нареди да будем помиловац, и да заједно дочекамо старост. И она рече са њим: Амин.

Онда Еванђеље од Јована, (зачало 6: Јн. 2, 1-11).

У време оно би свадба у Капи Галилејској, и ондје бјеше ма-ти Исусова. А позван бјеше и Исус и ученици његови на свадбу. И кад несташ вина, рече мати Исусова њему: Немају вина. Исус јој рече: Шта хоћеш од мене, жено? Још није дошао час мој. Рече мати његова слугама: Што год вам рече учините. А ондје бјеше шест камених судова за воду, постављених по обичају јудејског очишћења, који хватаху по двије или по три мјере. Рече им Исус: Напуните судове водом. И напунише их до врха. И рече им Исус: Захватите сад и носите куму. И однесоше. А кад

окуси кум вино које је постало од воде, и не знађаше откуђа је, а слуге знадиђаху које су захватиле воду, позва кум женика. И рече му: Сваки човјек најприје добро вино износи, а када се опију, онда лошије; а ти си чувао добро вино до сада. Овим, у Кани Галилејској, учини Исус почетак знамења, и показа славу своју; и вјероваше у њега ученици његови.

После Еванђља: Господу се помолимо, и чита ову молитву:

Господе Исусе Христе, пресвети Сице преблагословене Дјеве Марије, заручене Јосифу, Ти си у рају земаљском уставио брак ради умножавања и одржавања рода људског; Ти си га и доласком својим чудесно почаствовао, и првим чудом својим осветио, благоволи ове слуге твоје (**имена**), које си сјединио, благословити посредништвом преблагословене Дјеве Марије, Мајке Твоје, и молитвама свих Светих твојих, и ослободити од сваке завезаности, злодејства и мађија Сатане и слугу његових; дај им благодат рађања деце, да слободно обављају брачне дужности своје, да би родили и васпитали децу у хвалу и славу Твоју: у име Оца и Сина и Светога Духа. Амин.

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Исусе Христе, Сице Бога живога, Ти си утробу Пресвете Дјеве Марије на чудесан начин учинио плодном, да од Духа Светога зачне, роди и одгаји Тебе Бога и Спаситеља нашег; Молимо Те и преклињемо Те, свемилосрдни Господе, да овим слугама твојим (**имена**) подариш плод, да роде и одгаје децу за живот вечни. Боже превечни, Ти си прародитеље наше благословио браком, благослови и ове, дарујући им плод семену и оживотвори утробу невесте, да би добили наслеђе дома хришћанскога на добро: у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Окадивши супружнике благосиља заједничку чашу вина, и при кађењу говори:

Нека благослов Бога Оца и Сина и Светога Духа сиђе на вас и нека свагда остане на вама.

Дајући им чашу са вином, говори:

Пијте и напредујте, и умножавајте у срцу свом, веру и љубав к Богу, који нека умножи пород ваш у славу Божју и на радост вашу: у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Јектенију, и отпуст.

МОЛИТВА

првобрачној невести која хоће да по венчању уђе у цркву и добије благослов

Дошавши цркви, новобрачна невеста стаје напољу пред вратима цркве, свештеник пак, обучен у спитрахил и фелон, стаје на вратима цркве, и говори јој:

Уђи, чедо, у дворе Господње, и са сваком побожношћу и страхом Божјим посећуј увек цркву његову, да добијеш од њега милост и обрешеш пред њим благодат, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Онда свештеник улази у цркву, и за њим невеста са својим другарицама. Пошто се свештеник заустави у паперти, а ту стане и невеста, он почиње по обичају: Благословен Бог наш... Трисвето; Оче наш; Јер је твоје царство... Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, покломимо се... (трипут), и псалм 67:

Боже, буди нам милостив и благосиљај нас, обасјавај нас лицем својим, да би се знао на земљи пут твој, по свима народима спасење твоје. Да те славе народи, Боже, да те славе сви народи! Да се веселе и радују племена; јер судиш народима право, и племенима на земљи управљаш. Да те славе народи, Боже, да те славе сви народи! Земља даде плод свој. Да нас благосиља Бог, Бог наш! да нас благосиља Бог, и да га се боје сви крајеви земаљски!

И после тога ове стихове из псалма 5:

Чуј, Господе, ријечи моје, разумиј помисли моје.

Слушај вику моју, царе мој и Боже мој! јер се теби молим, Господе.

У јутру слушах глас мој, у јутру стојим пред тобом, и чекам.

А ја по великој милости твојој улазим у дом твој, и клањам се у светој цркви твојој са страхом твојим.

Господе! Води ме у правди својој; ради непријатеља мојих правни преда мном пут свој.

Онда невеста приклања главу своју.

Свештеник: Господу се помолимо,
Господе помилуј.

И чита над њом ову молитву:

Боже, Боже наш, Ти си говорио преко пророка и унапред објавио просвећење разума које има да буде свима народима у последње време; Ти си, не желећи да ико од Тобом сазданих људи остане без удела у твоме спасењу, преко свога изабраног сасуда апостола Павла прописао законе мужевима и женама што у вери живе: да мужеви све у славу твоју чине, и то непокривене главе да приносе хвалу и славословље пресветом Имену Твом, а жене да покривене главе у побожности и целомудрености добро украшавајући себе добрим делима, вером потврђенима, приносе слави твојој хвале и молбе с благодарношћу. Стога Ти сам, човекољубиви Господару благослови ову слушкињу твоју (**имс**), и украси главу њену красотом Теби благоугодном, да би, живећи по твојим заповестима и напредујући по твојој вољи у свима врлинама, сачувала себе у целомудрености, и добила вечна твоја блага заједно са својим супругом кога си јој Ти дао. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим свештеник десницом благосиља главу њену, и меће саван на њу, говорећи:

Нека те Господ заштити окриљем крила својих, и сачува од свакога зла у све дане живота твога; и нека ти да да у миру и благостању видиш синове синова својих, све до трећег и четвртог колена заједно са мужем својим.

Онда је кропи освећеном водом, говорећи:

Кропљењем воде ове освећене нека сиће и остане на теби благослов Оца и Сина и Светога Духа сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Слава Теби Боже наш, слава Теби.

Народ: Слава; и сада: Господе, помилуј (**трипут**), благослови.

* Саван – покривало, veo, покровац.

И свештеник врши уобичајени дневни отпуст. И после отпуста, благосиљајући невесту десницом, говори јој:

Иди с миром, и брижљиво држи све заповести Господње, са страхом Божјим у све дане живота свога повињавајући се своме мужу по заповести Господњој, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И тако благодарећи Господа одлазе дома.

ПРИЗИВАЊЕ ПОМОБИ, БЛАГОДАТИ И ДАРА ПРЕСВЕТОГА ДУХА У ПОЧЕТКУ СВАКОГ ДОБРОГ ПОСЛА

Пошто свештеник дође на место где се почиње исти добри посао, меће епитрахиљ и почиње: Благословен Бог наш... и врши Мало освешћење воде све до: Спаси Господе, људе своје... Пошто ово отпева, не кропи и не целива часни Крст него одмах говори јектецију ову:

У миру Господу се помолимо...**све до:** За оне који плове... и онда додаје ово:

Да благослови добру намеру и посао слуге свога (или: слугу својих) (име) и да благоволи да срећно почне и успешно, без икакве сметње, у славу своју доврши силом, дејством и благодаћу Пресветога Духа, Господу се помолимо.

Да ревниосним радницима подари успех у овоме, и да посао руку њихових води, и да силом, дејством и благодаћу Пресветога Духа свог успешно приведе крају, Господу се помолимо.

Да доброј ревности слуге свога подари успех са сваким задовољством, силом, дејством и благодаћу Пресветога Духа свога, Господу се помолимо.

Да овоме послу и радницима одреди Анђела Чувара, да невидљиво одстрањује све сметње видљивих и невидљивих непријатеља, и да им силом, дејством и благодаћу Пресветога Духа свог подари

у свему успех, и мудрост и силу за обављање и довршење, Господу се помолимо.

Да се избавимо од сваке невоље...

Заштити...

Поменувши пресвету... Јер Теби приличи...

По возгласу тропар, глас 2.

Творче и Саздатељу свега, Боже, дела руку наших, која почињемо у славу твоју, благословом својим успешно води, и нас од свакога зла избави, као једини свемоћан и човекољубив.

Слава, кондак глас 6.

Брз на заштиту и моћан за помоћ, сићи благодаћу силе своје сада, и благословивши дај снаге, и приведи крају добронамерне послове слугу твојих, јер као силни Бог можеш чинити све што хоћеш.

И сада, глас 6.

Непостидна заштитнице хришћана, непроменљиво Богу заступништво, не презри гласе мољења нас грешних, него као блага притекни у помоћ нама који Те са вером призивамо; пожурни на молитву и похитај на умољавање, Богородице, свагдашња заштитнице оних који те поштују.

Прокимен, глас 4. Нека је светлост Господа Бога нашега са нама, и дела руку наших води. **Стих:** И погледај на слуге твоје, и на дела своја.

Апостол Филибљ. (2, 12-16).

Браћо, као што сте свагда били послушни, не само у мојем присуству, него много више сада у одсуству мојем, градите спасење своје са страхом и трепетом. Јер Бог је онај који чини у вама и да хоћете и да творите по његовом благовољењу. Све чините без гунђања и двоумљења. Да будете беспрекорни и честити, дјеца Божија непорочна усред рода неваљалога и покваренога, у којем сијате као свјетила у васиони. Држећи ријеч живота на моју похвалу за дан Христов, да ми не буде узалуд трчање, нити труд узалуд.

Еванђеље од Јована, (14, 10-21).

Рече Господ својим ученицима: Ријечи које вам ја говорим не говорим од самога себе, него Отац који пребива у мени он твори дјела. Вјерујте ми да сам ја у Оцу и Отац у мени; ако ли не, због самих дијела вјерујте ми. Заиста, заиста вам, кажем: Ко вјерује у мене, дјела која ја творим и он ће творити, и већа од ових ће творити; јер ја идем, Оцу своме. И што год заштете (од Оца) у име моје,

то ћу учинити, да се прослави Отац у Сину. И ако шта заштете у име моје, ја ћу учинити. Ако ме љубите, заповјести моје држите. И ја ћу умолити Оца, и даће вам другог Утјешитеља да пребива с вама вавијек. Духа истине, кога свијет не може примити јер га не види, нити га познаје; а ви га познајете, јер са вама пребива, и у вама ће бити. Нећу вас оставити сиротне; доћи ћу к вама. Још мало и свијет ме неће видјети, а ви ћете ме видјети, јер ја живим, и ви ћете живјети. У онај дан знаћете ви да сам ја у Оцу своме, и ви у мени, и ја у вама. Ко има заповјести моје и држи их, то је онај који ме љуби; а који мене љуби, тога ће љубити Отац мој; и ја ћу га љубити и јавићу му се сам.

Јектенија: Ресцимо сви... и остало. **Онда се додаје ово:**

Погледај, Човскољупче, милостивим оком својим на слуге твоје (или: слугу твога) (имс) који прибегавају твојој доброты, и чувши мољења њихова, благослови добру намеру и посао њихов, и да срећно почну и успешно, без икакве сметње, у славу твоју доврше, молимо Ти се као свемоћном цару, услиши и помилуј.

Ти свима у свему помажеш на добро, Господе, помози и слугама твојим који Ти се преко нас моле, Спаситељу, и благослови да успешно и срећно доврше послове своје, молимо Ти се, свемоћни Господару, услиши и помилуј.

Предусретљиви Господе, одреди послу овом свог Анђела Чува-ра, да уклања све сметње видљивих и невидљивих непријатеља, и да радницима помогне у свему да га срећно доврше, молимо Ти се, преблаги Спаситељу, услиши и помилуј.

Ти наређујеш, Господе, да се све чини у славу твоју, подај слугама твојим, који у славу твоју почињу свој посао, да га с благословом твојим срећно и задовољно доврше, дарујући им здравље и напредак, молимо Ти се, дарожљиви Творче, услиши и милостиво помилуј.

Возглас: Јер си милостив и човскољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник чита молитву ову:

Господе Исусе Христе Боже наш, прими ову молитву ради опроштаја грехова слугу твојих (или: слуге твога), и благослови добру намеру и посао њихов, да срећно почну и без сваке сметње доврше у славу твоју; а радницима помози и посао руку њихових води, и учини да га силом Пресветога Духа успешно доврше. Јер

си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у вкове векова.

Народ: Амин.

Онда кропи освећеном водом и говори: Спаси, Боже, народ твој... целива часни Крст, као и сви присутни, док се певају тропари:

Глас 3. Незаслужено удостојени твојих добротинастава и дарова, ми непотребне слуге твоје, Господе, усрдно прибегавајући Теби приносимо по моћи својој ово благодарење, и славећи Те као Добротвора и Творца, кличемо: Слава Теби, Боже свемилостиви.

Слава; глас 4.

Свети Бесребрници, имајући извор исцељења, ви дајете исцељења свима којима треба, јер сте се од вечнотекућег извора - Спаситеља нашег - удостојили превеликих дарова. Јер Господ говори вама као равноапостолским ревнитељима: ево, дадох вам власт над духовима нечистим да их изгоните и да исцељујете од сваке болести и сваке немоћи. Стога, пошто сте истински живели у заповестима његовим, забадава примисте, забадава дајете, исцељујући страсти душа и тела наших.

И сада; глас исти.

Погледај на молбу слугу твојих, Свобеспрекорна, отклањајући жестоке нападе на нас, ослобађајући нас сваке исвоље, јер Тебе једину имамо као јаку и сигурну тврђаву, и твоју заштиту стекосмо, да се не постидимо, Владичице, призивајући Тебе. Похитај на молбу оних што Ти кличу: радуј се, Владичице, помоћи, радости и заштити свих, и спасење душа наших.

И остало. Затим заврштак Малог освећења воде, и отпуст.

**МОЛИТВЕНО ПРИЗИВАЊЕ
СВЕТОГА ДУХА ПРЕД ПОЧЕТАК ЗАСЕДАЊА:
сабора, скупштине и других друштвених
представника**

Благословено царство... **Народ:** Амин. **Клир псва:** Царе небесни... **Читач:** Трисвето; Оче наш; и псалам 34.

Благосиљам Господа у свако доба, хвала је његова свагда у устима мојима. Господом се хвали душа моја; нека чују који страдају, па нека се радују. Величајте Господа са мношвом, узвишујмо име његово заједно. Тражих Господа, и чу ме, и свијех невоља мојих опрости ме. Који у њега гледају просвјетљују се, и лица се њихова неће постидјети. Овај страдалац завика, и Господ га чу, и опрости га свијех невоља његовијех. Анђели Господњи станом стоје око оних који се њега боје, и избављају их. Испитајте и видите како је добар Господ; благо човјеку који се узда у њ. Бојте се Господа, свети његови; јер који се њега боје, њима нема оскудице. Богати осиромаше и огладне, а који траже Господа, не премиче им се ни једнога добра. Ходите, дјецо, послушајте ме; научићу вас страху Господњему. Који човјек жели живота, љуби да не би видио добро? Устављај језик свој ода зла, и уста своја од пријеварне ријечи. Клони се ода зла, и чини добро, тражи мира и иди за њим. Очи су Господње обраћене на праведнике, и уши његове на јавк њихов. Али је страшно лице Господње за оне који чине зло, да би истријебио на земљи спомен њихов. Вичу праведни, и Господ их чује, и избавља их од свијех невоља њиховијех. Господ је близу оних који су скрушена срца и помаже онима који су смјерна духа. Много невоље има праведник, али га од свијех избавља Господ. Чува Господ све кости његове, ни једна се од њих неће сломити. Безбожник убиће зло, и који ненавиди праведника превариће се. Господ искупљује душу слуга својих, и који се год у њега уздају, неће се преварити.

И јектенија:

У миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за благостање светих Божјих цркава, и сједињење свију, Господу се помолимо.

За преосвећеног епископа нашег (**име**), за часно свештенство, у Христу Ђаконство, за сав клир, и верни народ, Господу се помолимо.

За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим улазе у њега, Господу се помолимо.

За благочестивог и Богом чуваног краља нашег, за сав двор његов и војску, Господу се помолимо.

Да му помогне и да покори под ноге његове свакога непријатеља и противника, Господу се помолимо.

За овај град (за свету обитељ ову), за сваки град, крај и оне који вером живе у њима, Господу се помолимо.

За благорастворење ваздуха, за изобиље плодова земаљских и времена мирна, Господу се помолимо.

За оне који плове, путују, болују, пате, за заробљенике, и за њихово спасење, Господу се помолимо.

Да сада чује глас молења нас недостојних слугу својих, и да добру намеру и жељу ових верних људи својих испуни на добро, Господу се помолимо.

Да на верне људе ове пошље Духа мудрости и разума, и да им отвори ум и уста, и да им просвети срце, Господу се помолимо.

Да им подари Мудрост сапрестолцу Њему, и да је настани у срцима њиховим, да би их научио ономе што је угодно пред Њим, Господу се помолимо.

Да они буду мудрост и добродетељни живот и благостање у православној вери, радост и утеха народу нашем, а Цркви светој потпора, Господу се помолимо.

Да сачува отаџбину нашу, и народ што овде стоји и моли се, од сваке невоље, опасности, гнева и нужде, и од свих непријатеља видљивих и невидљивих; и да верне своје увек ограђује здрављем, дугим животом, миром и војском аиђела својих, Господу се помолимо.

Да овим изабраним верним људима дарује једнодушност, слогу, добру вољу, мудро делање на добро народа, отаџбине и свете Цркве, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај њих и све нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби Господе.

Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бог Господ и јави се нама, благословен који иде у име Господње.

Тропар, глас 8.

Благословен си, Христе Боже наш, Ти си објавио мудре Ловце, пославши им Духа Светога, и прско њих си уловио васељену, Човекољупче, слава Ти.

Слава; и сада; глас 6. Непостидна заштитнице хришћана, непроменљиво Богу заступништво, не презри гласе молења нас грешних, него као блага притекни у помоћ нама који Те са вером призивамо; пожурни на молитву и похитај на умољавање, Богородице, свагдашња заштитнице оних који Те поштују.

Пазимо! Мир свима. Премудрост.

Прокимен, глас 4. Нека је светлост Господа Бога нашега на нама, и дела руку наших води.

Апостол Ефесцима (зачало 218: Еф. 1, 16-23).

Браћо, не престајем благодарити за вас спомињући вас у својим молитвама. Да вам Бог Господа нашега Исуса Христа, Отац славе, даде Духа мудрости и откривеше да га познате, и просвијетљене очи срца вашег да бисте знали у чему је нада позива његова, и какво је богатство славе насљеђа његова у светима, и каква је неизмјерна величина силе његове на нама који вјерујемо по дејству силе моћи његове, коју учини у Христу васкрсавши га из мртвих, и посади себи с десне стране на небесима, изнад свакога начелства, и власти, и силе, и господства, и изнад свакога имена што се може назвати, не само у овоме вијеку, него и у будућем. И све покори под ноге његове, и Њега постави изнад свега за главу Цркви. Која је тијело његово, пуноћа Онога који све испуњава у свему.

Народ: Алилуја (трипут).

Премудрост, право стојмо; чујмо свето Еванђеље; мир свима.

Читање светог Еванђеља од Матеја (зачало 90: Мт. 22. 15-22).

У време оно, отидоше фарисеји и на вијећању се договорише како би га ухватили у ријечима. И послаше к њему ученике своје са иродовцима, говорећи: Учитељу, знамо да си истинит и путу Божијему заиста учиш и не обазиреш се ни на кога, јер не гледаш ко је ко од људи. Кажи нам, дакле, шта ти мислиш: треба ли дати порез ћесару или не? Разумијевши Исус лукавство њихово рече: Што ме кушате, лицемјери? Покажите ми новац порезни. А они му донесоше динар. И рече им: Чији је овај лик и натпис? Рекоше му: Ћесарев. Тада им рече: Подајте, дакле, ћесарево ћесару, и Божије Богу. И чувши задивише се, и оставивши га отидоше.

Онда јектенија: Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за благоверног и христољубивог господара и краља нашег (име).

Још се молимо за сву христољубиву војску.

Још се молимо Господу Богу нашем, да милостиво погледа на ове људе, и да им пошље у срца, у ум и у уста Духа мудрости, и разума, и побожности, и страха свог, и да их просвети светлошћу благоразумности своје, да би се украсили свим добрим делима, у славу пресветог Имена његовог, и на добро отаџбине и народа нашег, и да им подари здравље и дуг живот ради напретка и славе Цркве своје, рецимо сви: Господе, услиши и милостиво помилуј.

Услиши нас, Боже, Спаситељу наш, надо свих крајева земаљских и оних најудаљенијих, и милостив, милостив буди, Господе, нама грешнима, и помилуј нас. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Опет и опет преклонивши колена, Господу се помолимо.

И молитва ова:

Боже, Боже наш, Ти си нас људе почаствовао својим ликом и обдарио слободном вољом, и Ти си, свемилосрдни Господару, када си у половици празника ушао у храм, учио људе, који су се дивили науци твојој. А Давид говори: Ходите децо, к мени, страху Господњем научићу вас. Ти си Соломона мудрости научио. Погледај и сада, Саздатељу и Творче, на присутне људе твоје, и даруј им мудрост и разум, да би разумели свету вољу твоју; загреј срце њихово, да би љубили Тебе и ближње; упути их на пут истине и прав-

де, удаљујући срце њихово од пристрасности и подмитљивости; и уједини их у мислима и осећањима; и усели у њих братољубље; и благослови их на дело добро и корисно; а свима нама, нарочито светој Цркви, богољубивом народу и отаџбини даруј корист од мудре делатности ових претставника народних. О, свемилосрдни Господе, Боже наш, Боже доброте и сваке утехе: не одврати лица свога од нас, и не посрами очекивање нас који се у Тебе надамо; молимо Ти се: дај нам мир, спокојство, јединство духа, слогу и напредак, благорастворење ваздуха, изобиље плодова земаљских и све што нам је потребно за времени и вечни живот. Јер Ти једини знаш шта нам треба, и пре по што иштемо дајеш, и дарове осигураваш. Јер си Ти Бог силан у милости и благ у моћи, и Теби приличи свака слава, част и обожавање, Оцу и Сину и Светоме Духу, свагда, сада и увек и у векове векова. Амин.

Клир одмах почиње велико славословље: Слава Теби који си нам показао светлост...**И одмах многољетствије владару; затим уобичајени отпуст.**

Предстојатељ благосиља крстом све; и када целивају Крст он свакога благосиља крстом и кропи освећеном водом.

МОЛЕПСТВИЈЕ У ПОЧЕТКУ ШКОЛСКОГ РАДА

Свештеник почиње: Благословен Бог наш...**Чита се:** Царе небесни; Трисвето; Оче наш; Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалам 34 (стр. 339).

Слава; и сада; Алилуја (трипут), и јектенија:

У миру Господу се помолимо... **Све до:** За оне који плове...

И додаје се ово:

Да пошаље на ученике ове духа мудрости и разума, и да им отвори ум и уста, и просвети срца за усвајање поуке добрих наука, Господу се помолимо.

Да усади у срца њихова клицу мудрости, страх свој божански, и тиме одагна из срца њихових младалачку лакомисленост, и да

просвети умове њихове, да би се уклањали од зла и чишили добро, Господу се помолимо.

Да им отвори ум, да би усвајали и схватали и памтили све добре и души корисне науке, Господу се помолимо.

Да им подари Мудрост сапрестолну Њему, и да је усади у срца њихова, да би их научио ономе што је угодно пред њим, Господу се помолимо.

Да напредују у мудрости и узрасту у славу Божју, Господу се помолимо.

Да мудрошћу и врлинским животом, и напредовањем у православној вери буду на радост и утеху родитељима својим, и Цркви православно-васељенској на потпору, Господу се помолимо.

Да се избавимо од сваке невоље... **и остало.**

И возглас: Јер Теби приличи...

Бог Господ и јави се нама... **и ови тропари, глас 6.**

Као што си међу ученике своје дошао, Спаситељу, дајући им мир, дођи к нама, и спаси нас.

Дух твој Свети, Христе Боже, некињжевне ученике начини учитељима, и као свемоћан падахићутим језицима он уништи идолопоклонство.

Слава; глас 8.

Благословен си, Христе Боже наш, Ти си објавио мудре Ловце, пославши им Духа Светога, и прско њих си уловио васељену, Човекољупче, слава Ти.

И сада; глас 6. Непостидна заштитнице хришћана, непроменљиво Богу заступништво, не презри гласе молења нас грешних, него као блага притекни у помоћ нама који Те са вером призивамо; пожури на молитву и похитај на умољавање, Богородице, свагдашња заштитнице оних који Те поштују.

Прокимен, глас 4.

Из уста мале деце и која сисају начинио си себи хвалу.

Стих: Обрадоваће се срце моје спасењу твоме.

Затим, Апостол Ефесцима, (зачало 218 и 223: Еф. 1, 16-19; 3, 18-21).

Браћо, не престајем благодарити за вас, спомињући вас у својим молитвама, да Бог Господа нашега Исуса Христа, Отац славе, даде Духа мудрости и откривења да га познате, и просвијетљене очи срца вашег да бисте знали у чему је пада позива његова, и које је богатство славе наслеђа његова у светима, и каква је неизмјерна величина силе његове на нама који вјерујемо по дејству силне

моћи његове. Да бисте, укорјењени и утемељени у љубави, могли разумјети са свима светима шта је ширина и дужина, и дубина и висина. И познати љубав Христову која превазилази разум, да бисте се испунили сваком пуноћом Божијом. А Ономе који може још и неупоредиво више учинити од онога што ми иштемо или мислимо, по сили која дејствује у нама, њему нека је слава у Цркви у Христу Исусу кроз све нараштаје у вијекове вијекова. Амин.

Бакон: Премудрост, право стојмо; чујмо свето Еванђеље.

Свештеник: Мир свима.

Еванђеље од Марка, (зачало 44: Мк. 10, 13-16).

У време оно допашаху к Исусу децу да их се дотакне; а ученици забрањиваху онима што их допашаху. А видјевши Исус узнеговдова и рече им: Пустите дјецу нека долазе мени, и не брашите им; јер је таквих Царство Божије. Заиста вам кажем: Који не прими Царства Божијега као дијете, неће ући у њега. И загрливши их стави руке на њих те их благослови...

Онда Бакон сугубу јектенију: Рецимо сви... **до:** Још се молимо за сву христољубиву војску. **Затим:**

Још се молимо Господу Богу нашему, да милостиво погледа на ученике ове, и да им пошаље у срца, у ум и у уста духа мудрости, и разума, и побожности, и страха свога, и да их просвети светлошћу благоразумности своје, и да им подари силу и крепост, да би брзо схватили и успешно усвојили учење његовог божанског закона и све добре и корисне науке, како би напредовали у мудрости и разуму, у свима врлинама и у вршењу заповести његових у славу пресветог Имена његовог; и да им дарује здравље и дуг живот ради напредовања и украшења Цркве своје, рецимо сви: Господе, услиши и милостиво помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Возглас: Услиши нас, Боже,... (стр. 342).

Бакон: Опет и опет преклонивши колена, Господу се помолимо.

Свештеник чита громко ову молитву:

Господе Боже и Створитељу наш, Ти си нас људе ликом својим почаствовао; Ти си научио избране своје да уважавају оне што слушају твоју науку; Ти си мудрост објавио деци; Ти си научио Соломона и све који ишту мудрост твоју, отвори срца, умове и уста ових слугу твојих, да би усвајали силу закона твога и са успехом схватили корисне науке које им се предају, у славу пресветог Име-

на Твог, на корист и напредовање свете Цркве твоје, и познали добру и савршену вољу твоју. Избави их од сваког напада непријатељског; сачувај их у православној вери, и у свакој побожности и чистоти у све дане живота њиховог, да напредују у знању и у вршењу заповести твојих, да тако припремљени прославе пресвето Име Твоје, и буду наследници царства твога. Јер си Ти Бог силан у милости и благ у моћи, и Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Бакон: Премудрост.

Народ: Часнију од Херувима и неупоредљиво славнију од Серафима, Тебе која си Бога-Реч непорочно родила, уистину Богородицу, ми Те величамо.

И уобичајени отпуст. Свештеник благосиљајући ученике крстом, говори:

Благослов Господњи иска је на вама, његовом благодаћу и добротом и човекољубљем, свагда, сада и увек и у векове векова. Амин.

Затим ученици целивају свети Крст, и свештеник их кропи освећеном водом.

МОЛЕПСТВИЈЕ НА НОВУ ГОДИНУ

По завршетку литургије Бакон говори: Благослови, владико! **Свештеник:** Благословено царство Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин. **И читају:** Ходите, поклонимо се... (трипут) и псалм 65:

У теби је уздање, Боже, теби припада хвала на Сиону, теби се извршују завјети. Ти слушаш молитву; к теби долази свако тијело. Безакоња ме притискују, ти ћеш очистити гријехе наше. Благо ономе кога избираш и примаш, да живи у двору твом. Наситићемо се добром дома твојега, светињом цркве твоје. Дивно нам одговараш по правди својој, Боже, спаситељу наш, узданицо свијех крајева зе-

мањских, и народа преко мора далеко. Који си поставио горе својом силом, опасао се јачином, који утишаваш хуку морску, хуку вала њиховијех и буну по народима! Боје се твојих чудеса који живе на крајевима земаљским; све што се јавља јутром и вечером ти будиш да слави тебе. Надгледаш земљу и заливаш је, обилно је обогаћаваш; поток је Божји пун воде, спремаш за њих жито, јер си тако уредио. Бразде њезине напајаш, равниш груде њезине, кишним капљама размекшаваш је, благосиљаш је да раба. Ти вјенчаваш годину, којој добро чиниш; стопе су твоје пуне масти. Тију паше по пустињама, и хумови се опасују радошћу. Луке се осипају стадима, и поља се заодијевају пшеницом; веселе се и пјевају.

Слава; и сада: Алилуја, (трипут).

Затим Ђакон говори Велику јектенију:

У миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за благостање светих Божјих цркава, и сједињење свију, Господу се помолимо.

За овај свети храм, и за оне који са вером, побожношћу и страхом Божјим улазе у њега, Господу се помолимо.

За преосвећеног епископа нашег (име), за часно свештенство, у Христу Ђаконство, за сав клир, и верни народ, Господу се помолимо.

За благочестивог и Богом чуваног краља нашег (име), за сав двор његов и војску, Господу се помолимо.

Да му помогне и да покори под ноге његове свакога непријатеља и противника, Господу се помолимо.

За овај град (за свету обитељ ову), за сваки град, крај и оне који вером живе у њима, Господу се помолимо.

За благорастворење ваздуха, изобиље плодова земаљских и времена мирна, Господу се помолимо.

За оне који плове, путују, болују, пате, за заробљенике, и за њихово спасење, Господу се помолимо.

Да садашње благодарење и молбу нас недостојних слугу својих милостиво прими у небесни свој жртвеник, и да нас самилосно помилује, Господу се помолимо.

Да молење наше буде пријатно, и да нама и свима људима својим опрости све грехе вољне и невољне, које срамно починисмо у минулој години, Господу се помолимо.

Да благодаћу човекољубља свог благослови почетак и ток године ове, и да нам подари времена мирна, благорастворење ваздуха, и безгрешан живот у здрављу и изобиљу, Господу се помолимо.

Да одврати од нас сав гнев свој, с правом уперен на нас грехова наших ради, Господу се помолимо.

Да одагна од нас све душегубне страсти и рђаве навике, и да страх свој божапски усади у срца наша на вршење заповести његових, Господу се помолимо.

Да дух прави обнови у срцима нашим, и да нас утврди у православној вери, и да нас учини ревније за чињење добрих дела и вршење свих заповести његових, Господу се помолимо.

Да уништи све јереси и отпадништва, и да свуда засади правоверје и побожност, и да обрати познању истине своје све који су отпали од праве вере, и да их присаједини својој светој православној Цркви, Господу се помолимо.

Да избави Цркву своју свету и све нас од сваке невоље, опасности, гнева и нужде, и од свих видљивих и невидљивих непријатеља, и да верне слуге своје свагда ограда здрављем, дугим животом, и миром, и војском Анђела својих, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славу Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Затим: Бог Господ и јави се нама..., и тропар овај, глас 4.

Ми недостојне слуге твоје, Господе, благодарни због твојих великих добротинастава према нама, славћи Те, ми хвалимо, благосиљамо, захваљујемо, певамо и величамо твоје милосрђе, и смерном љубављу кличемо Ти: добротвору Спасе наш, слава Теби.

Слава; глас 3.

Незаслужено удостојени твојих добротинастава и дарова, ми непотребне слуге твоје, Господе, усрдно прибегавајући Теби при-

носимо по моћи својој ово благодарење, и славећи Те као Добротвора и Творца, кличемо: Слава Теби, Боже свемилостиви.

И сада; глас 2.

Творче целокупне твари, Ти си времена и године ставио под своју власт, благослови целу годину доброте твоје, Господе, чувајући у миру православне хришћане, молитвама Богородице, и спаси нас.

Онда прокимен, глас 4.

Запеваћу Господу који ми добро чини.

Стих: Обрадоваће се срце моје спасењу твоме.

Апостол, (зачало 282: 1 Тм. 2, 1-6).

Чедо Тимотеје, молим дакле, прије свега да се чине молења, молитве, прозбе, благодарења за све људе. За царе, и за све који су у власти, да тих и мирни живот поживимо у свакој побожности и честитости. Јер је ово добро и угодно пред Спаситељем нашим Богом, који хоће да се сви људи спасу, и да добу у познање истине. Јер је један Бог, један и посредник између Бога и људи, човјек Христос Исус, који себе даде у откуп за све, свједочанство у назначена времена.

Еванђеље од Луке, (зачало 13: Лк. 4, 16-22).

У време оно дође Исус у Назарет гдје бјеше одгајен, и уће по обичају своме у дан суботни у синагогу, и устаде да чита. И дадоше му књигу пророка Исаије, и отворивши књигу нађе мјесто гдје бјеше написано: Дух Господњи је на мени; зато ме помаза да благовијестим сиромасима; посла ме да исцијелим скрушене у срцу; да проповиједим заробљенима да ће бити пуштени, и слијепима да ће прогледати; да ослободим потлачене; и да проповиједам пријатну годину Господњу. И затворивши књигу врати је служитељу па сједе: и очи свију у синагоги бијаху упрте у њега. А поче им говорити: Данас се испуни ово Писмо у ушима вашим. И сви му свједочаху.

Бакон јектенију:

Рецимо сви..., **и остало до:** Још се молимо за сву христољубиву војску нашу...

И затим ово:

Спаситељу и Владару наш Господе, захваљујући са страхом и трепетом као непотребне слуге милосрђу твом за твоја добротинства која си богато излио на слуге твоје, ми припадамо и славословље Ти као Богу приносимо, и с умилењем вапијемо: избави од свих

опасности слуге твоје, и као милостив испуњуј свагда на добро жеље свију нас, усрдно Ти се молимо, услиши и помилуј.

Да добротом својом благословиш годину која настаје, и да учиниш међу нама крај свима непријатељствима, немирима и међусобним борбама; и да нам подариш мир, јаку и нелицемерну љубав, долично уређење, и добродетељни живот, молимо Ти се, сведобри Господе, услиши и помилуј.

Да не поменеш безбројна безакоња и рђава дела наша, која у минулој години починисмо, и да нам не узвратиш по делима нашим, него да нас се опоменеш у милости и доброты својој, молимо Ти се, милосрдни Господе, услиши и помилуј.

Да нам подариш благовремене кише, и ране и позне, плодносно росу, тихе и благе ветрове, и сунчану топлоту, молимо Ти се, свемилосрдни Господе, услиши и помилуј.

Да се сетиш Цркве своје свете, и да је ојачаш, утврдиш, прошириш и умириш, и да је заувек сачуваш неповршену и непобеђену од врата паклених и од свих напада видљивих и невидљивих непријатеља, молимо Ти се, свемоћни Господару, услиши и помилуј.

Да искорениш и уништиш сву богохулну безбожност агарјанску, и да царство њихово разориш и предаш правовернима, молимо Ти се, свемоћни Господе, услиши и помилуј.

Да нас у овој години, и у све дане живота нашег, избавиш од глади, помора, земљотреса, поплаве, града, пожара, мача, најезде туђинаца, и међусобног рата, и од сваке смртоносне болести, невоља и нужде, молимо Ти се, милосрдни Господе, услиши и помилуј.

Возглас: Услиши нас, Боже, Спаситељу наш, надо свих крајева земаљских и оних најудаљенијих, и милостив, милостив буди, Господе, нама грешнима, и помилуј нас. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон: Опет и опет преклопивши колена, Господу се помолимо.

Певачи: Господе, помилуј.

И свештеник чита ову молитву:

Владару Господе Боже наш, изворе живота и бесмрћа, Створитељу целокупне твари видљиве и невидљиве, Ти си времена и године ставио под своју власт, и премудрим и сведобрим проми-

слому управљаш над свим. Благодаримо Ти за доброту твоју коју си излио на нас у минуло време живота нашег; молимо Те, свемилосрдни Господе, добротом својом благослови годину која настаје; сачувај љубљене слуге своје, благоверне и христољубиве хришћане православне; умножи дане живота њиховог у ненарушивом здрављу, и даруј им успех у свима врлинама. Подари одозго и свима људима твојим добра твоја, и здравље и спасење, и у свему добар напредак. Цркву твоју свету, овај град, и све градове и земље, избави од сваке љуте напасти, и даруј им мир и спокојство, да би свагда приносили благодарност Теби, беспочетном Оцу, са јединородним Твојим Сином, свесветим и животворним Твојим Духом, у једном бићу слављеном Богу; и прослављали пресвето Име твоје.

Онда возглашава: Слава Теби Богу, добротвору нашем кроза све векове.

Народ: Амин.

И одмах певају Велико Славословље, тојест:

Слава Богу на висинама... или место тога песму светога Амвросија, епископа Медиоланског: Тебе Бога хвалимо...

После тога свештеник врши овај отпуст:

Христос истинити Бог наш, који се у осми дан изволео ради нашега спасења обрзати телом, молитвама своје пречисте Матере, светог оца нашег Василија Великог, архиепископа Кесарије Кападокиске, и свих Светих, пека нас помилује и спасе као благ и човекољубив.

МОЛЕПСТВИЈЕ У ВРЕМЕ РАТА ЗА ВОЈСКУ И НАРОД

После заамвоне молитве, архијереј или свештеник возглашава:
Слава светој и једносушној и животворној и неразделивој Троици, свагда, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Читач: Слава Теби, Боже наш, слава Теби. Царе небесни; Три-свето, Оче наш; Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут).

Затим народ пева: С нама је Бог, разумите народи...

Бакон јектенију:

У миру Господу се помолимо... **све до:** За оне који плове...

Онда додаје ово:

Да лук гвозден стави на мишице верних својих, и да десницу њихову ојача силом моћи своје ради победе и уништења противника наших, Господу се помолимо.

Да христољубивој војсци нашој подари неослабиву, непобедиву и победилачку силу, крепост и јунаштво с храброшћу за победу над непријатељима и противницима нашим и над свима њиховим вештим нападима, Господу се помолимо.

Да лица противника наших испуни стидом и срамом, а срца њихова - страхом и ужасом, и да их Аићсо Господији прогоши и побсђује, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Присподјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Архијереј или свештеник возглашава: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Затим: Бог Господ и јави се нама... **са стиховима, глас 1. Тропар:**

Спаси, Господе, народ свој, и благослови наслеђе своје, дарујући свим православним хришћанима нашим победу над противницима, и крстом својим чувајући људе своје.

Слава; исто. И сада; Богородича:

Заштито страшна и непостидна, не презри, Блага, молитве наше, свехвална Богородице: заштити православни народ наш, и подај му с неба победу, јер си родила Бога, једину Благословена.

Прокимен, глас 4. Господе, с твоје силе развеселиће се цар; и због спасења твог обрадоваће се веома.

Стих: Што му је срце желело, дао си му, и молитве уста његових писи одбио.

Апостол (зачало 172. 2 Кор. 2, 14-16).

Браћо, хвала Богу који нам свагда даје побједу у Христу Исусу, и кроз нас јавља мирис познања својега на свакоме месту. Јер смо ми Христов миомир Богу међу опима који се спасавају и који

пропадају: једнима мирис смрти за смрт, а другима мирис животни за живот. А за ово ко је способан? Цару пак векова бесмртном, једином, премудром Богу част и слава кроза све векове, амин.

Затим, архијереј или свештеник чита Еванђеље од Матеја, (зацало 20. од половине: Мт. 7, 7-11).

Рече Господ: Иштите, и даће вам се; тражите, и наћи ћете; куцајте, и отвориће вам се. Јер сваки који иште, прима; и који тражи налази; и који куца, отвориће му се. Или који је међу вама човјек од кога ако син његов заиште хлеба камен да му да? Или ако рибе заиште да му да змију? Када дакле ви, зли будући, умијете даре добре давати деци својој, колико ће више Отац ваш небески дати добра онима који му ишту?

Бакон јектенију: Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Певачи: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за све благочестиве и православне хришћане.

Још се молимо за пресветог патријарха (или: пресвећеног архијереја) нашег (име).

Још се молимо за сву христољубиву војску.

Не уздамо се у лук свој, нити ће нас оружје наше спасти, Господе, него просимо твоју свемоћну помоћ, и ослањајући се на силу твоју идемо на непријатеље наше, и Име Твоје са вером призивамо, и са умилењем Ти се молимо, свемоћни Господе, милостиво услиши и помилуј.

Заштитниче слугу твојих, пусти стреле своје, Господе, и створи пометњу код непријатеља наших; севни муњом, и разагнај их; пружи руку своју одозго, и покори их, и предај их у руке својој верној војсци, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Да народ наш и христољубива војска његова свагда буду непобедиви и победоносни над непријатељима, и да се мир и слава зацаре у земљи нашој, молимо Ти се усрдно, Господе, услиши и помилуј.

Архијереј или свештеник возглас: Услиши нас, Боже, Спаситељу наш... (стр. 342).

Народ: Амин.

Бакон: Преклопивши колена, са умилењем Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Архијереј или свештеник, преклонивши колена, врло пажљиво и са умилењем чита громко ову молитву:

Господе Боже наш, Ти си послушао Мојсија који је к Теби руке пружио, и Израиљце укрепио против Амалика; Ти си Исуса Навина повео у бој и наредио сунцу да стане, Ти и сада, Владару Господе, услиши нас који Ти се молимо: укрепи силом својом благоверни и христољубиви православни род наш; благослови дела његова; увећај славу његову победама над противницима државе његове; свесилном десницом својом учврсти царство његово; сачувај војску његову; пошљи Анђела свога који ће их крепити; одврати од њих сваку глад и несрећу; и избави их од огња и мача и навале непријатеља, и од сваке противничке побуне; подари им све што ишту за спасење, помажући их у свему. Пружи, Господе, невидљиво десницу своју, да у свему заштићује слуге твоје, јер је твоја моћ, царство и сила, од Тебе сви помоћ добијамо, у Тебе се надамо, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Затим Ђакон возглашава многољетије:

Благоверном и христољубивом православном роду нашем подари Господе, срећан и миран живот, здравље и спасење, а над непријатељима победу и надмоћност, и сачувај га на многаја љета!

Архијереј са клиром пева: На многаја љета!

Онда: Победоносној и христољубивој војсци нашој многаја љета!

И народ пева: Многаја љета!

Затим: Нека је благословено име Господње од сада и вавек (трипут).

И остало по реду, и отпуст.

Треба знати да се молепствије овако врши само први пут; а затим у недељне, празничне и остале дане на јутрењу, литургији и вечерњу, молепствије бива овако:

На великој јектенији, после: За оне који плоче... **умће се и ово:**

Да нашој христољубивој војсци подари силу и крепост, и да је учини јуначком и храбром против сваког непријатеља и противника, и да слугама својим дарује мир и безбедност, и брзо ослобођење од свих опасности и невоља и непријатељских напада, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Да нас непријатељима и противницима нашим не преда на пропаст и уништење, него да сву смелост њихову претвори у бекство, и да мишицу њихову сломи, и да их покори под ноге верних својих, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Да лук гвозден стави на мишице верних својих, и да десницу њихову укрепи силом моћи своје, ради победе и уништења непријатеља и противника који устају на нас, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

А на сугубој јектенији, после: Још се молимо за блажене и славне... **умеће се ово:**

Господе Боже наш, погледај с неба и види како противници наши потегоше мач и уперише лук свој да устреле сироте и јадне слуге твоје, и да покољу оне што Те правоверно славе, и силом својом свемоћном сломи лукове њихове, и учини да се мач њихов брзо зарије у срца њихова, дарујући слугама твојим победе над њима и надмоћност, молимо Ти се, свемоћни царе, услиши и помилуј.

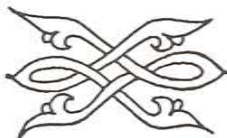
Народ: Господе, помилуј (трипут).

Не уздамо се у лук свој, нити ће нас оружје наше спасти, Господе, него твоју свемоћну помоћ призивамо, и ослањајући се на силу твоју идемо на непријатеље наше, и Име Твоје са вером призивамо, Ти их заустави и уништи, и предај у руке верној војсци и народу нашем, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Пусти стреле своје, Господе, и створи пометњу код непријатеља наших; севни муњом, и разагнај их; пружи руку своју одозго и истреби их са земље, и ослободи нас, и избави Имена Твога ради, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

БЛАГОДАРЕЊЕ ЗА КРАЉА на његов рођендан или имендан

Архијереј, или свештеник, почиње: Благословено царство Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек, и у векове векова.

Народ: Амин.

Клир пева: Царе небесни... **Читач:** Трисвето; Оче наш; **Свештеник:** Јер је твоје царство, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. **Народ:** Амин. **Читач:** Ходите, поклонимо се... (трипут).

Затим клир пева у олтару царски псалом 21:

Господе, с твоје се силе весели цар; и како му је велика радост што ти помажеш! Што му је срце желело, дао си му, и молитве уста његових ниси одбио. Јер си га дочекао благословима милосним, метнуо си му на главу вијенац од драгога камења. Молио те је за живот и дао си му да му се продуже дани до вијека. Велика је слава његова твојом помоћу; славу си и красоту метнуо на њ. Дао си му благослове до вијека, развеселио си га радошћу лица својега. Јер се цар узда у Господа и у милост вишњега; и не колеба се. Наћи ће рука твоја све непријатеље твоје, наћи ће десница Твоја оне који мрзе на тебе. Учинићеш их као пећ зажарену, кад се разгневиш; гњев ће их Господњи прогутати, и огањ ће их прождријети. Род њихов истребићеш са земље, и семе њихово између синова човјечијих; јер подигоше на тебе зло, смислише и не могоше извршити. Јер ћеш их метнути за бијегу, из лукова својијех пустићеш стреле у лице њихово. Подигни се, Господе, силом својом; ми ћемо певати и славити јакост твоју.

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

После тога ђакон говори јектенију:

У миру Господу се помолимо... **све до:** Да им помогне и да покори...

Онда додаје ово:

Да десница Вишњегача учврсти скиптар његов, Господу се помолимо.

Да добије с неба силу и мудрост за управљање и правосудје, Господу се помолимо.

Да његово краљевање у свему буде срећно и дуговечно, Господу се помолимо.

Да га Господ услиши у дан туге, и да га заштити име Бога Јаковљева, Господу се помолимо.

Да му Господ пошаље помоћ са светог обиталишта свог, и да га заштити из Сиона, Господу се помолимо.

Да му Господ да што му срце жели, и да испуни све добре намере његове, Господу се помолимо.

Да потчињене великаше његове сачува неподмитљиве и непристрасне, Господу се помолимо.

Да Господ сила оружје његово увек чини силним, Господу се помолимо.

Заштити, спаси...

Поменувши пресвету...

Возглас: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење...

Онда: Бог Господ и јави се нама... (трипут).

И ове тропаре, глас 4.

Ми недостојне слуге твоје, Господе, благодарни због твојих великих добротинастава према нама, славећи Те, ми хвалимо, благосијамо, захваљујемо, певамо и величамо твоје милосрђе, и смерном љубављу кличемо Ти: добротвору Спасе наш, слава Теби.

Слава; глас 1.

Спаси, Господе, људе своје, и благослови наслеђе своје, дарујући благоверноме Господару и Краљу нашем (име) победу над противницима, и крстом својим чувајући народ свој.

И сада; глас 4.

Ти који си драговољно био подигнут на крст, даруј милост своју новом живљу твом, Христе Боже, обрадуј силом твојом благоверног Господара и Краља нашег (име), дарујући му победу над непријатељима, имајући као савезника твоје оружје мира, непобедиву победу.

Бакон: Пазимо! **Свештеник:** Мир свима. **Читач:** И духу твоме. **Бакон:** Премудрост. **Читач:** Прокимен, глас 4.

Господе, с твоје силе развеселиће се цар; и због спасења твог обрадоваће се веома.

Стих: Што му је срце желело, дао си му, и молитве уста његових ниси одбио.

Бакон: Премудрост.

Апостол Римљанима, (зачало 111. Рм. 13, 1-7).

Браћо, свака душа да се покорава властима које владају, јер нема власти да није од Бога, а власти што постоје од Бога су устављене. Зато ко се противи власти противи се уредби Божијој, а који се противе, примиће осуду на себе. Јер старјешине нису страх за добра дјела него за зла. Хоћеш ли пак да се не бојиш власти? Чини добро, и имаћеш похвалу од ње, јер је слуга Божији теби за добро. Ако ли зло чиниш, бој се, јер не носи мача узалуд, јер је Божији слуга, осветник, да излије гњев на онога који зло чини. Зато је потребно покоравати се не само због гњева, него и због савјести. Јер због тога и порезе плаћате, јер су службеници Божији који се тиме стално баве. Подајте, дакле, свакоме што сте дужни: коме порезу - порезу, коме царину - царину, коме страх - страх, коме част - част.

По однесеној победи: Апостол 2 Кор. (зачало 172. 2, 14-16).

Браћо, хвала Богу који нам свагда даје побједу у Христу Исусу, и кроз нас јавља мирис познања својега на сваком мјесту. Јер смо ми Христов миомир Богу међу онима који се спасавају и међу онима који пропадају: једнима мирис смрти за смрт, а другима мирис живота за живот. А за ово ко је способан? Цару пак векова бесмртном, невидљивом, једином, премудром Богу част и слава у векове векова, амин.

Затим свештеник чита: Еванђеље од Матеја, (зачало 90. Мт. 22, 15-22).

У време оно, отидоше фарисеји и на вијећању се договорише како би Исуса ухватили у ријечи. И послаше к њему ученике своје са иродовцима, говорећи: Учитељу, знамо да си истинит и путу Божијем заиста учиш, и не обазиреш се ни на кога, јер не гледаш ко је ко од људи. Кажи нам, дакле, шта ти мислиш: треба ли дати порез ћесару или не? Разумијевши Исус лукавство њихово рече: Што ме кушате, лицемјери? Покажите ми новац порезни. А они му донесоше динар. И рече им: Чији је овај лик и натпис? Рекоше му: Ћесарев. Тада им рече: Подајте, дакле, ћесарево ћесару, и Божије Богу. И чувши задивише се, и оставивши га отидоше.

Бакон јектенију:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за благоверног и христољубивог господара и краља нашег (име).

Још се молимо за благоверног патријарха (или: преосвећеног епископа) нашег (име).

Још се молимо за сву христољубиву војску.

Спаситељу и Владару наш, Господе, као слуге непотребне благодарећи са страхом и трепетом твојој доброту за твоја добротинства која си изобилно излио на слуге твоје, ми прибегавамо и славословље Ти као Богу приносимо, и с умилењем вапијемо: избави од свих опасности слуге твоје, и свагда као милостив испуни на добро жеље свију нас, усрдно се молимо, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (велико трипут).

Безгранични у милости Боже наш, слуги твоме благоверном и христољубивом господару и краљу нашем (име), кога си одредио да краљује у нас, подај успех Мојсијев, јунаштво Давидово, и мудрост Соломонову, на славу Имена Твога, молимо Ти се, свесвети Царе, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Ти Господару, који си све мудрошћу створио и управљаш целокупном творевином, учврсти државу слуге твога благоверног и христољубивог господара и краља нашег (име), испуни жеље и молбе срца његовог, и прослави Христа Твог, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (велико трипут).

Возглас: Услиши нас, Боже, Спаситељу наш... (стр. 342).

Народ: Амин.

Бакон: Опет и опет преклонивши колена, Господу се помолимо.

Архијереј, или свештеник пошто преклоне колена, чита ову молитву:

Боже велики и чудесни, Ти над свим управљаш неисказаном добротоу и богатим промислом; по твојим премудрим и неистражљивим одредбама људски живот и заједница добија разне границе, ми с благодарношћу изјављујемо да ниси поступио с нама по безакоњима нашим, нити нам узвратио по гресима нашим. Ми грешисмо Господе, и безаконовасмо и заслужисмо твоје крајње

незадовољство. Али Ти си, о Неисказана Доброто, милостив и дуго-трпељив и тугујеш због људских зала, Господе. Пошто си нас казнио краткотрајном тугом, ето, Ти си срца наша испунио великим весељем и радошћу одредивши да над нама краљује љубљени слуга твој благоверни и христољубиви господар и краљ наш **(име)**; умудри га и упути да ово велико служење Теби врши без спотицања; даруј му разум и мудрост, да по правди суди људима твојим, и да ово наслеђе твоје очува у миру и без муке; учини да буде победоносан над непријатељима, страшан злотворима, милостив и благонаклоњен добрима; загреј срце његово за старање о сиротињи, за гостопримство, за заштиту потлачених; а потчињене му власти води путем истине и правде, одвраћај их од пристрасности и подмитљивости; и учини да му искрено буду верни сви људи које си му у држави његовој поверио, и да им се он радује као отац деци својој; и нас обаспи великом милошћу својом. Умножи дане живота његовог у ненарушивом здрављу и непроменљивом благостању; и за владе његове даруј и свима нама, мир, тишину и напредак, благопријатне промене у ваздуху, плодност земље, и све што нам је потребно за привремени и вечни живот. О свемилосрдни Господе наш, Боже доброте и Оче сваке утехе, не одврати лице твоје од нас, и не посрами очекивање наше; уздајући се у Тебе ми Ти се молимо, и молећи Ти се ми се уздамо у доброту твоју, јер Ти једини знаш шта нам треба, и пре молитве дајеш, и дарове шаљеш, и сваки добри поклон и сваки савршени дар одозго је, силази од Тебе, Оца светлости. Јер Теби припада слава и моћ, са јединородним Твојим Сином, и свесветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И одмах се пева славословље: Слава на висини Богу... или место тога песма светог Амвросија, епископа Медиоланског, тојест: Тебе Бога хвалим...

По завршетку тога свештеник врши уобичајени отпуст.

Ако са свештеником служи ђакон, или са архијерејем архиђакон или протођакон, пошто се прочита Еванђеље, ђакон возглашава многољетије краљу.

Благоверноме и христољубивоме господару и краљу нашем **(име)** подари, Господе, срећан и миран живот, здравље и спасење, а над непријатељима победу и надмоћност, и сачувај га на многаја љета!

Архијереј са клиром пева: На многаја љета!

БЛАГОДАРЕЊЕ ЗА ИСПУЊЕЊЕ МОЛБЕ, И ЗА СВАКО ДОБРОЧИНСТВО БОЖИЈЕ

Свештеник, кадећи пред светим престолом, почиње:

Слава светој и једносушној и животворној и нераздељивој Тројици, свагда, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Трисвето, Оче наш; Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се..., (трипут), и псалам 118.

Хвалите Господа, јер је добар, јер је до вијека милост његова. Нека рече Израиљ да је до вијека милост његова; Нека рече дом Аронов да је до вијека милост његова; нека реку сви који се боје Господа да је до вијека милост његова. Из тјескобе повиках ка Господу и услиши ме, изведе ме на пространо мјесто Господ. Господ је са мном, не бојим се: шта ће ми учинити човек? Господ ми је помоћник: слободно ћу гледати у непријатеље своје. Боље је уздати се у Господа него ли се ослањати на човека, боље је уздати се у Господа него ли се ослањати на кнезове. Сви ме народи опколише; али их у име Господње разбих. Оптекоше, опколише ме; али их у име Господње разбих. Опколише ме као пчеле сат, и угасише се као огањ у трњу: у име их Господње разбих. Отиснуо си ме да паднем, али ме Господ прихвати. Господ је хвала моја и пјесма; он ми постаде спаситељ. Глас радости и спасења чује се у колибама праведничким: „десница Господња даје силу; десница Господња узвишује, десница Господња даје силу“. Нећу умријети, него ћу жив бити, и казивати дјела Господња. Карајући покара ме Господ; али ме смрти не даде. Отворите ми врата од правде, ући ћу на њих, славићу Господа. Ево врата Господња, на која улазе праведници! Хвалим те, што си ме услишио, и постао ми спаситељ. Камен, који одбацише зидари, поста глава од угла. То би од Господа и дивно је у нашим очима. Ево дац, који створи Господ! Радујмо се и веселимо се у њ! О Господе, помози! О Господе, дај да буде у напредак! Благословен који иде у име Господње! Благосиљамо вас из дома Господњег. Господ је Бог крјепак, и он нас обасја; жртву празничну, везану врвцама, водите к роговима жртвенику. Ти си Бог мој, тебе

хвалим, Боже мој, тебе узвишујем. Хвалите Господа, јер је добар, јер је милост његова до вијека.

Јектенија: У миру Господу се помолимо... **све до:** За оне који плове... **Онда додаје ову благодарну јектенију:**

Да Господ милостиво прими у наднебесни свој жртвеник ово благодарење наше и молбу нас недостојних слугу својих, и да нас милосрдно помилује, Господу се помолимо.

Да се Господ не узгнуша благодарења нас непотребних слугу својих које Му са смиреним срцем приносимо за добротинства која нам је учинио, него да Му благодарење наше буде као миомирисан кад и као благопријатна жртва пребогата, Господу се помолимо.

Да Господ и сада услиши глас мољења нас недостојних слугу својих, и да свагда добре намере и жеље верних слугу својих испуњује на добро, и као милосрдан увек нас обасипа својим даровима, и да светој Цркви својој и сваком верном слуги свом испуњује молбе, Господу се помолимо.

Да Господ избави Цркву своју свету и све нас од сваке невоље, опасности, гњева и нужде, и од свих видљивих и невидљивих непријатеља, и да здрављем, дугим животом, и миром и војском святих Анђела својих свагда окружује верне слуге своје, Господу се помолимо.

Заштити, спаси...

Поменувши пресвету...

Јер Теби приличи...

Затим: Бог Господ и јави се нама...

И ови тропари, глас 4.

Ми недостојне слуге твоје, Господе, благодарни због великих добротинастава твојих према нама, славећи Те ми хвалимо, благосиљамо, захваљујемо, певамо и величамо твоје милосрђе, и смерном љубављу кличемо Ти: Добротвору Спасе наш слава Теби.

Слава; глас 3.

Незаслужено удостојени, твојих добротинастава и дарова, ми непотребне слуге твоје, Господе, усрдно прибегавајући Теби приносимо по моћи својој ово благодарење, и славећи Те као Добротвора и Творца, кличемо: Слава Теби, Боже свемилостиви.

И сада; глас исти.

Богородице, хришћанима помоћнице, стекавши Твоје заступништво, ми слуге твоје кличемо: радуј се пречиста Богородице Дје-

во, и од свих опасности избављај нас увек молитвама твојим, једина брза Заступнице.

Пазимо; мир свима.

Читач: И духу твоме.

Премудрост, пазимо.

Читач: Прокимен, глас 4.

Запеваћу Господу Добротвору мом, и певаћу имену Господа вишњег.

Стих: Обрадоваће се срце моје поводом спасења твог.

Читање из посланице Ефесцима светога апостола Павла (Еф. 5, 8-21).

Браћо, некада бијасте тама, а сада сте свјетлост у Господу; владајте се као дјеца свјетлости; јер плод Духа је у свакој доброту и праведности и истини. Истражујте што је угодно Господу. И немојте узимати учешћа у бесплодним дјелима таме, него их још разоткривајте. Јер је срамно и говорити о ономе што они тајно чине. А све што се разоткрива свјетлошћу се објелодањује; јер све што је објелодањено излази на свјетлост. Зато вели: Устани ти који спасаш и васкрсни из мртвих, и обасјаће те Христос. Дакле, пазите добро како живите, не као немудри, него као мудри, искупљујући вријеме, јер су дани зли. Због тога не будите неразумни, него схватите шта је воља Господња. И не опијајте се вином, у чему је разврат, него се испуњавајте Духом, говорећи међу собом у псалмима и химнама и пјесмама духовним, пјевајући и појући Господу у срцу своме. Захваљујући свагда за све Богу и Оцу у име Господа нашега Исуса Христа. Покоравајући се један другом у страху Божијем.

Еванђеље од Луке, (17, 12-19).

У време оно, кад Исус улажаше у једно село, среташе га десет губавих људи, који стадоше издалека, и подигоше глас говорећи: Исусе, Учитељу, помилуј нас! И видјевши их, рече им: Идите и покажите се свештеницима. И догоди се, док одлажаху, да се очистише. А један од њих, видјевши да је излијечен, врати се славећи Бога из свега гласа. И паде ничице пред ноге његове, и благодари му. И тај бјеше Самарјанин. А Исус одговарајући рече: Зар се не очистише десеторица? А гдје су деветорица? Како се не нађе ниједан други да се врати и даде славу Богу, него само овај иноплеменик? И рече му: Устани, и иди; вјера твоја спасла те је.

После Еванђеља јектенија:

Помилуј нас Боже...

Још се молимо за преосвећеног архијереја нашег...

Још се молимо за све благочестиве и православне хришћане.

Са страхом и трепетом као непотребне слуге твоје ми благодаримо милосрђу твојом Спаситељу наш и Господе, за твоја добротворства која си изобилно излио на слуге твоје, и припадамо к Теби, и славословље Ти као Богу приносимо и са умилењем вапијемо: избави од свих опасности слуге твоје, и као милостив увек испуњуј на добро жеље свију нас, свесрдно Те молимо, услиши и помилуј.

Госпoде Боже наш, као што си сада милостиво услишио молитве слугу твојих и показао на њима милосрђе човекољубља твог, тако и у будуће човекољубиво испуњуј у славу твоју све добре жеље верних твојих, и јављај свима нама богату милост твоју, превиђајући сва сагрешења наша, молимо Ти се, услиши и помилуј.

ПреблагИ Госпoде, нека ово благодарење буде благопријатно као кад миомирисни и као богата жртва пред величанством славе твоје, и Ти милосрдни шаљи свагда слугама твојим изобилне милости и дарове твоје, и Цркву твоју свету и све верне њене избави од свих нападаја видљивих и невидљивих непријатеља њених, а свима људима твојим даруј здравље и безгрешну дуговечност и напредак у свима врлинама, молимо Ти се свемилоствиви Царе, милостиво услиши и брзо помилуј.

Услиши нас, Боже, Спаситељу наш... (стр. 342).

Госпoду се помолимо. **И молитва:**

Госпoде Исусе Христе Боже наш, Боже сваког милосрђа и добротворе, твоја је милост неизмерна и пучина човекољубља твог бескрајна; припадајући величанству твојем, ми недостојне слуге твоје са страхом и трепетом смирено сада приносимо благодарење милосрђу твојем за добротворства учињена слугама твојим, и слави-мо Те као Госпoда и Владатеља и Добротвора, и хвалимо, и певамо и величамо, и падајући пред Тобом опет благодаримо, смерно молећи твоје безмерно и неисказано милосрђе: да као што си сада снисходљиво примио молбе слугу твојих и милостиво их испунио, тако и у будуће учини да они напредују у љубави према Теби и ближњима и у свима врлинама, и удостој све верне слуге твоје да добију добра твоја избављајући Цркву твоју свету и све верне њене од сваке опасности, и даруј им мир и спокојство, и удостој их да они Теби са беспочетним Твојим Оцем и пресветим и благим и јед-

носушним Твојим Духом, у једном бићу слављеном Богу, свагда приносе благодарење, певајући Те и славећи Те од све душе.

И одмах велегласно возглашава:

Слава Теби Богу, Добротвору нашем, у векове векова.

Народ: Амин. **И:**

Тебе Бога хвалимо, Тебе Господа исповедамо...

Бакон: Премудрост.

Читач: Часнију од Херувима и славнију неупоредиво од Серафима, Тебе што Бога-Реч непорочно роди, уистину Богородицу ми Те величамо.

Господе, помилуј (трипут). Благослови.

После тога свештеник врши дневни отпуст.

И после отпуста, благосиљајући људе десницом, говори:

Нека благослов Господњи дође на вас, Његовом благодаћу и милосрђем и човскољубљем, свагда, сада и увек, и у векове векова.

Народ: Амин.

БЛАГОСИЉАЊЕ И ОСВЕЋЕЊЕ НОВЕ ЦРКВЕ ИЛИ НЕКЕ МОЛИТВЕНИЦЕ вршеног од јереја

Пошто је немогуће да архијереј свагда и свуда иде на освећење цркве, то да повоподигнуте у славу Божју цркве не би надуго остале неупотребљиве, архијереј даје благослов и шаље антиминос који је место престола потпуно освећен, да се на њему врши божанствена бескрвна жртва док архијереј потпуно не освети цркву.

Опуномоћеник архијереја, протојереј или јереј, сазове све околне свештенике, врши у новој цркви с вечери малу вечерњу, а затим уобичајено сеноћно бдење храму. После јутрења, а пре службе, долази цркви и, пошто се са осталим свештеницима обуче у епитрахиљ и фелон, врши Мало освећење воде. И то пред црквом, или у притвору цркве, где је претходно постављен и чесно покривен сто, и на њему антиминос, Еванђеље и Крст, и вода у суду. За то време у цркви нема никога, а престо и жртвеник су откривени. После Малог освећења воде врши литију око цркве, не носећи ништа осим Крстова, и певају литијне стихире или ирмосе храму. А настојатељ кропи све зидове црквене, говорећи:

Покропићеш ме исопом, и очистићу се; умићеш ме, и бићу бели од снега: у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Пошто једанпут обићу, стану пред црквеним вратима, Ђакон рекне:

Господу се помолимо. **Клир:** Господе, помилуј.

Настојатељ чита ову молитву:

Господе Боже наш, молитвама пречисте Владичице наше Богородице и приснодјеве Марије (и име Светога чији је храм), и свих Светих твојих, руководи дела руку нас недостојних слугу твојих, и удостој нас да у свему угађамо твојој доброти, јер си свештеницима својим подарио такву благодат изнад других, да све добију што у Име Твоје затраже на достојан и савршен начин, и да се оно што они учине сматра да си Ти учинио. Стога Ти се усрдно и смирено молимо, и твоје милосрђе преклињемо, да све оно што ми сада походимо походиш, и што ми благосиљамо благословиш, и да учиниш да са уласком нашим буде улазак и светих Анђела који нам саслужују и заједно с нама прослављају твоју доброту, и који сву ђаволску војску нагоне у бекство, и руководе одласке и доласке наше ка вршењу заповести твојих. Јер Ти чиниш све на спасење душа наших, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И одмах затим десницом осећује врата крстолико, говорећи:

У име Оца и Сина и Светога Духа, уђимо у миру.

И отворивши врата, улази у цркву, а клир говори:

У име Господње.

Одмах певају ову стихиру, глас 8.

Као што твој улазак, Христе, би спасење дому Закхејеву, тако и сада уласком свештених служитеља твојих, и с њима светих Анђела твојих, подај мир свој храму овом, и милостиво га благослови, спасавајући и просвећујући душе наше.

И настојатељ кропи сву цркву и сав олтар, говорећи:

Окропићеш ме исопом, и очистићу се; умићеш ме, и бићу бели од снега: у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Пошто он заврши кропљење, и клир певање, стаје пред царским вратима, и почиње по обичају:

Благословен Бог наш... **И сав клир пева:** Царе небесни... **Затим читају:** Трисвето; Оче наш... **Ходите, поклонимо се...** (трипут), **и одмах псалам 122.**

Обрадовах се кад ми рекоше: хајдемо у дом Господњи! Ево, стоје ноге наше на вратима твојим, Јерусалиме! Јерусалим је изидан, као град сливен у једну зграду. Онамо иду племена, племена

Господња, по наредби Израилевој да славе име Господње. Ондје стоје пријестоли судски, пријестоли дома Давидова. Иштите мира Јерусалиму; нека буде добро онима који љубе тебе! Нека буде мир око зидова твојих, и честитост у дворима твојим! Ради браће своје, и пријатеља својих говорим: мир ти! Ради дома Господа Бога нашега желим ти добро.

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

Бакон говори јектенију ову (ако ђакона нема, онда сам настојатељ):

У миру Господу се помолимо.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за благостање светих Божјих цркава, и сједињење свију, Господу се помолимо.

За пресветог патријарха (**или:** за преосвећеног архијереја) нашег (**име**), Господу се помолимо.

Да посети ово место, и да га благодаћу својом осени, Господу се помолимо. **Ово говори трипут.**

Настојатељ подигавши десницу увис према Истоку, благосиља осењујући крстолико.

За благоверног и христољубивог господара и краља нашег (**име**), за сав двор његов и војску, и да у срцу његовом свагда гаји мир и свако добро према светој Цркви, Господу се помолимо.

За благочестиве и христољубиве осниваче часног храма овог, и за све који са вером, побожношћу и страхом Божјим улазе у њега, Господу се помолимо.

За благорастворење ваздуха, за изобиље плодова земаљских и времена мирна, Господу се помолимо.

За оне који плоче, путују, болују, пате, за заробљенике, и за њихово спасење, Господу се помолимо.

Да искорени све јереси и отступништва, и све агарјанско безбожје, а да свуда засади правоверје и побожност, и да прослави православне хришћане, Господу се помолимо.

Да услиши молбе свију који се са вером моле у храму овом, и да милостиво испуни исцања њихова, Господу се помолимо.

Да нас избави од сваке невоље, гнева и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Возглас: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда читају псалом 121:

Подигнем очи своје ка горама, одакле ми долази помоћ. Помоћ је мени од Господа, који је створио небо и земљу. Неће дати да попузне нога твоја; не дријемље чувар твој. Гле, не дријемље и не спава чувар Израиљев. Господ је чувар твој, Господ је сјен твој, он ти је с десне стране. Дању те неће сунце убити ни мјесец ноћу. Господ ће те сачувати од свакога зла, сачуваће душу твоју Господ. Господ ће чувати улазак твој и излазак твој, од сад и до вијека.

А по завршетку псалма певају ову стихиру, глас 5.

Благослови, Господе, овај храм подигнут Имену Твоме; и услиши у њему молитве наше, и прими жртве и припосе; и очисти све грехе људи твојих, и учини да добију благодат од Тебе, и све нас помилуј по великој милости својој.

Пошто се заврши певање, настојатељ улази у олтар, говорећи:

У миру уђимо. **Клир:** У име Господње.

И настојатељ кропи престо и жртвеник, говорећи.

Покропићеш ме исопом, и очистићу се; умнћеш ме, и бићу бели од снега: у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Затим благосиља индителије престолне и жртвеничне.

Пошто то сврши, одева престо и жртвеник не говорећи ништа.

Онда стане пред престолом, ђакон рекне: Господу се помолимо, **клир:** Господе, помилуј. **И он чита ову молитву:**

Господе Боже наш, царе векова и Творче свих, Ти си на сваком месту владавине твоје, све испуњујеш, и све чиниш; избираш места за славење Тебе, и благосиљаш их, погледај сада на молитву нас смиренних слугу твојих, и буди покровитељ и заштитник храму овом који си у славу своју изабрао и подигао, да не би могло боравити овде никакво зло непријатељских сила него да га сила твоја увек прогони. О, Господе Боже, Спаситељу наш, излиј свој небески благослов на овај молитвени храм, да сви који Те у њему призивају, осете помоћ милосрђа твог; и благослов овога места сачувај занавек благодаћу својом неодољивим и неугроженим

од ма каквих противничких напада, да би Ти свагда били пријатни у њему наше чисто служење и молитве и жртве и благодарeња које Ти са славословљем приносимо. Јер си Ти Бог милости и доброте и човекољубља, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

И одмах узима антиминос, и ставља га на престо, говорећи громко:

Виме Оца и Сина и Светога Духа, с благословом и благовољењем пресветог патријарха (**или:** преосвећеног архијереја) нашег (**име**) стављам на овај благословени престо, у овом божанском храму, овај благодаћу Пресветог Духа, а руком његове светости (**или:** његовог архијерејства), потпуно освећени антиминос, да се на њему, док се црква и овај престо не освете потпуно његовом Архијерејском руком, врши божанска Бескрвна жртва у славу Бога једнога у Тројници Светој слављеног, а на спасење свих православних људи.

И одмах за овим клир пева горњу стихиру, глас 5. Благослови, Господе, овај храм... (**види стр. 369**).

Пошто се то отпева, Бакон, ако пак Бакона нема, онда сам настојатељ говори ову јектенију:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (**трипут**).

Још се молимо за благоверног и христољубивог господара и краља нашег (**име**), и да Господ Бог наш свагда гаји у срцу његовом мир и свако добро према светој Цркви и према свим људима својим, и да му помаже у свему, и да покори под ноге његове сваког непријатеља и противника.

Још се молимо за пресветог патријарха (**или:** преосвећеног архијереја) нашег (**име**).

Још се молимо за блажене и незаборавне осниваче сада благословљеног храма овог, и да их Господ Бог наш благослови, и да их обдари здрављем и дугим животом и сваким напретком, и да их обаспе сваким добром.

Још се молимо да буду услишене молитве свих који долазе у овај храм, и да им се испуни све што ишту за своје спасење.

Још се молимо за сву браћу нашу и за све православне хришћане.

И настојатељ возглас: Услиши нас, Боже, Спаситељу наш... (стр. 342).

А по возгласу Ђакон: Премудрост.

Народ: Часнију од Херувима и неупоредиво славнију од Серафима, Тебе која си Бога-Реч непорочно родила, уистину Богородицу, ми Те величамо.

Слава, и сада: Господе, помилуј (трипут), благослови.

Настојатељ врши уобичајени отпуст храму.

Ако сасуди и одјејања црквена нису освећени, освећују се по прописаном чину (види стр. 501 и 503).

Пошто се освете, свештеник који ће служити свету литургију почиње проскомидију. А настојатељ, ако иконостас, тојест иконе нису освећене, освећује их по прописаном чину (види стр. 475). Ако су пак раније освећене, не освећује их по други пут, него се одмах читају Часови. После Часова служи се света Литургија по прописаном чину. Прокимен храма и дана, Апостол и Еванђеље такође и причастан.

ЧИН ОТВАРАЊА И ОЧИШЋЕЊА ЦРКВЕ коју су оскврнали безбожни незнабошци, или јеретици, или отпадници

Светог оца нашег Никифора Исповедника, патријарха цариградског

Треба знати: од незнабожаца, тојест Турака, Татара и других, црква бива оскврнављена када је за време најезде насилно отворе, и по њој ногама својим газе, и баратају и пљачкају, али престо и жртвеник остану неповређени и читави. А ако јеретици или отпадници, ма на који начин узму цркву од правоверних, и у њој на светом престолу изврше своје богомрске службе, онда су оскврнављени и црква и свети престо у њој. Због тога у таквој цркви, пошто је оскврнављена, није допуштено правовернима ни да се моле, акамоли да Бескрвну жртву приносе. Стога се о овоме

мора известити надлежни епископ. И он, или сам ако хоће врши овај чин, или овлашћује некога од месних свештеника својим благословом да то учини. Јер без епископског благослова није никоме допуштено да овај чин обави. Дакле, сам архијереј, или његов опуномоћеник, сакупи колико може свештеника у некој неоскврњеној цркви, ако такве има, ако пак не, у неком дому. Ту отслужи вечерњу и јутрењу по обичају. А рано, пре почетка свете литургије, ако хоће, долази из друге цркве, ако је има, са литијом, обучен у целокупно свештено одјејање. Ако пак нема друге цркве, долази без литије оскврнављеној цркви. У цркви су са престола и жртвеника скинути покривачи, и врата су црквена затворена. Пред вратима цркве стоји чесно покривен сто, и на њему Еванђеље, Крст и вода у суду са босиљком. Ту се облачи у свештено одјејање са целокупним клиром, и врши обично Водоосвећење. А по обављеном Водоосвећењу, почиње:

Благословен Бог наш... **Певачи певају:** Царе небесни... на глас 6. **Затим читају:** Трисвето; Оче наш... Господе, помилуј (12 пута). Ходите, поклонио се... (трипут), и псалам 50: Помилуј ме, Боже... и певају ове тропаре, глас 6.

Помилуј нас, Господе, помилуј нас, јер ми грешници, немајући никакав изговор, приносимо Теби као Владару ову молитву: помилуј нас!

Слава: Господе, помилуј нас, јер се у Тебе уздасмо; не гневи се јако на нас, нити помињи безакоња наша, него и сада као милостив погледај и избави нас од непријатеља наших: јер си Ти Бог наш, и ми смо људи твоји, сви смо дело руку твојих, и Име твоје призивамо.

И сада: Отвори нам двери милосрђа, Благословена Богородице, да не погинемо ми који се у Тебе надамо, него да се Тобом избавимо од беда, јер си Ти спасење рода хришћанскога:

Док се то пева, обилазе цркву, и архијереј, или опуномоћеник његов, кропи сву цркву споља освећеном водом и говори:

Покропићеш ме исопом, и очистићу се; умићеш ме, и бићу бели од снега: у име Оца и Сина и Светога Духа.

При томѐ, напред иду певачи, за њима ђакон, за овим свештеници по два и два, а за овима сам началствујушчи, док се испред њега налазе свећеносци са свећама. Ако се појање поменутих тропара заврши пре но што се обави обилажење цркве, певају Богородичан овај, глас 4.

Погледај на мољења слугу твојих, Свенепорочна, пре-
краћујући све опаке нападе на нас, избављајући нас од сваке нево-
ље, јер Тебе једину имамо као чврсту и познату тврђаву, и твоју
заштиту стекосмо, да се не постидимо, Владичице, призивајући Те,
похитај на умољавање оних који Ти са вером кличу: радуј се, Вла-
дичице, помоћи свију, радости и окриље, и спасење душа наших.

**Пошто се заврши кропљење цркве, сав клир стаје пред врати-
ма цркве, окренут Истоку. Бакон рекне: Господу се помолимо. И
клир: Господе, помилуј. Началствујушчи са сваким умилењем чита
громко ову молитву:**

Боже сила, небо Ти је престо а земља подножје; Ти си такође
свете храмове своје учинио сликом небеског обитаваљашта
свог ради обитавања свете славе твоје, а нама грешницима си их
установио као велико уточиште и спасоносно пристаниште за
очишћење грехова наших и сваке страсти душе и тела због божан-
ске и Бескрвне жртве која се у њима врши, молимо Тебе, благог
Бога нашег, буди милостив нама грешницима, примајући нас и све
молитве наше, јер са непоколебљивом вером приступамо, не на
своје заслуге гледајући него се у твоју кротост и безгранично чове-
кољубље надајући. Треба исповедати: твоји поклони су заиста неис-
казани, и изливање дара Пресветога Духа обилно; али си Ти због
мноштва грехова наших допустио да безбожни незнабошци (**или:
ако су то учинили јеретици, онда: нечастиви јеретици; ако пак от-
падници, онда: нечастиви отпадници**) насиљем оскврнавe и загаде
овај божански и свети храм. Но молимо се твојој незлопамтљивој
доброти, пригни ухо своје и услиши нас, Боже Спаситељу наш, у
овај час када призивамо неизречено човекољубље твоје, и осење-
њем животодавног и животворног Духа Твог учини и сада овај
храм обитаваљаштем пресветог Имена Свог и стаништем славе
своје, местом одмора, кивотом освећења твог, обасјаног светлошћу
лица твог, обученог у пређашњу лепоту и красоту, и обogaћеног
неисцрпном благодаћу твојом, да би се у њему беспрекорно чисто
вршиле Божанске тајне. И ако што скверно и нечисто унесе у ње-
га безбожни паганци (**ако су јеретици, онда: нечастиви јеретици;
ако пак отпадници, онда: нечастиви отпадници**) својим прљавим и
недостojним рукама по лудости својој, Ти сам, Господару, очисти,
и опет подигни славу његову, и обнови у њему оскврнављени
жртвеник, и снабди поругану светињу своју, Ти који си успоставио
Давиду палу скинију, и разорено поправио; сачувај убудуће овај
храм беспрекорним и чистим од сваког непријатељског напада;

очувај га чврсто чак и до краја света, и благоизволи да сва Црква твоја остане непоколебљива; а очисти и нас смирене, и спери сваку страст и скверну душевну и телесну које су у нама од греха; и ојачај нам веру у Тебе, утврди нас у љубави, и сачувај постојане у нади; усади страх у срца наша; отвори нам милосрдно срце човекољубља твог; и даруј нама слугама твојим да уђемо, и у Светињи над светињама будемо са Блаженим силама које нас уче и просвећују ум наш, да бисмо се, улазећи у твој свети храм, чистом савешћу и спокојним умом поклонили у дворима твојим, Господе, и узнели пријатне молитве наше пред свети наднебесни твој жртвеник, приносећи Ти тајне службе и духовне тајне, благодаћу и човекољубљем јединородног Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа, са којим Теби приличи слава, заједно са Светим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

После ове молитве началствујушчи приступа вратима, осењује их десницом крстолико, говорећи:

У име Оца и Сина и Светога Духа, уђимо у миру.

А клир говори: У име Господње.

Он пак крстом отвара врата, и сам улази први у цркву, и за њим сав клир, певајући ову стихиру, глас 8.

Као што Твој улазак, Христе, би спасење дому Закхејеву, тако и сада уласком свештених служитеља твојих, и с њима светих Анђела твојих, подај мир свој храму овом, и очисти га благодаћу Духа Твога, и начини у њему обитавалиште себи, спасавајући и просвећујући душе наше.

Док клир пева ово, началствујушчи кропи све зидове цркве и сав олтар, говорећи:

Покропићеш ме исопом, и очистићу се; умићеш ме, и бићу бели од снега: у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И одмах затим, ако је црква оскврнављена од незнабожаца, читају сви псалом 79.

Боже! незнабошци дођоше у достојање твоје; оскврнише свету цркву твоју, Јерусалим претворише у зидине. Трупље слуга твојих дадоше птицама небескијем да их једу, тијела светаца твојих звијерима земаљским. Пролише крв њихову као воду око Јерусалима, и не бјеше ко да погребе. Постадосмо подсмјех у сусједа својих, ругају нам се и срамоте нас који су око нас. Докле ћеш се, Господе, једнако гневити, јарост твоја горјети као огањ? Излиј гнев свој на

народе који те не знају, и на царства која не призивљу твојега имена. Јер изједоше Јакова, и насеље његово опустише. Не помињи пређашњих безакоња наших, већ похитај да нас пресретеш милосрђем својим, јер смо веома олошали. Помози нам, Боже, спаситељу наш, ради славе имена својега, избави нас и очисти од гријеха наших ради имена својега. За што да говорe незнабошци: гдје је Бог њихов? Нека се покаже пред очима нашим освета над незнабошцима за пролиту крв слуга твојих! Нека изађу пред лице твоје уздаси сужањски, силом мишице своје сачувај намијењене смрти. Седмином врати у њедра сусједима нашим ружење, којим те ружише, Господе! А ми народ твој и овце паше твоје до вијека ћемо тебе славити и од кољена на кољено казивати хвалу твоју.

Ако пак од јеретика, читају псалом 80.

Пастире Израиљев, чуј! који водиш синове Јосифове као овце, који сједиш на херувимима, јави се! Пред Јефремом и Вспијамином и Манасијом пробуди крјепост своју, и ходи да нам поможеш. Боже! поврати нас, нека засја лице твоје да се спасемо! Господе, Боже над војскама! докле ћеш се гњевити кад те моли народ твој? Храниш их хљебом сузнијем, и појиш их сузама троструком мјером. Учинио си да се око нас свађају сусједи наши, и непријатељи се наши смију међу собом. Боже над војскама! поврати нас, нека засја лице твоје да се спасемо! Из Мисира си пренио чокот, изагнао народе, и посадио га. Окрчио си за њ, и он пусти жите, и заузео сву земљу. Горе се покрише његовијем сјеном, и лозе су му као кедре Божији. Пустио је лозе своје до мора и огранке своје до ријеке. Зашто си му развалио ограду, да га кида ко год прође? Горски вепар подгриза га, и пољска звијер једе га. Боже над војскама! обрати се, погледај с неба и види, и обићи виноград овај; Сад овај, који је посадила десница твоја, и сина, којег си укријепио себи! Попаљен је огњем, исјечен, од страшнога погледа твојега пропаде. Нека буде рука твоја над човјеком деснице твоје, над сином човјечијим којег си утврдио себи! И нећемо одступити од тебе, оживи нас, и име твоје призиваћемо. Господе, Боже над војскама! поврати нас, нека засја лице твоје, да се спасемо!

Слава; и сада: Алилuja (трипут).

Стојећи усред цркве, Ђакон говори ову јектенију:

У миру Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за благостање светих Божјих цркава, и сједињење свију, Господу се помолимо.

За пресветог патријарха (**или:** преосвећеног архијереја) нашег (**име**), Господу се помолимо.

За благоверног и христољубивог господара и краља нашег (**име**), за сав двор његов и војску, Господу се помолимо.

Да услиши глас нас грешних и недостојних слугу својих, и да посети храм овај, и жртвеник, и порту што је око њега, силом, дејством и благодаћу Светога Духа, Господу се помолимо.

Да га очисти од оскврђења што је на њему, Господу се помолимо.

Да обнови прву благодат која је освећењем била дата овоме храму и жртвенику, и да учини да заувек остане на њему, Господу се помолимо.

Да нас удостоји да Му у овом храму и жртвенику неосуђено приносимо Бескрвну жртву, Господу се помолимо.

Да у храму овом молбе наше буду услишене и пријатне, Господу се помолимо.

Да очисти и све нас од сваке скверне тела и духа, и да нас испуни благодаћу Свога Духа, Господу се помолимо.

Да избави нас и све верне од сваке невоље, гнева и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Присподјеву Марију са свима светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Народ: Теби, Господе.

Стојећи пред светим царским дверима, началствујушчи возгласава:

Јер Теби приличи свака слава, част и обожавање, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон говори: Преклопивши сви колена, са умилењем Господу се помолимо.

Пошто началствујушчи са свима присутнима преклони колена пред царским дверима, чита са сваком побожношћу и умилењем ову молитву светог оца нашег Никифора Исповедника, патријарха цариградског:

Господе Боже наш, Ти си овај храм учинио својим обиталиштем силаском Твога животворнога Духа у чесном помазању које је осветило Пророке и Апостоле; затим си због грехова наших допустио да га оскврнавеш и да пречисти Жртвеник твој упрљају безбожни народи који не знају преславно и величанствено Име славе твоје **(ако је пак оскрнављен од јеретика, то се не говори, него ово: ...упрљају они што смутише и раздреше Цркву одбацивши и наруживши пречиста Еванђелска и Апостолска и Отачка правилна предања).** Ти сам опет, милостивим оком примајући нас који Ти са правом вером приступамо, и свесно и покајнички исповедамо грехе своје, и желимо да Ти у овом храму приносимо жртве чисте и бекрвне, очисти га од скверне што је прионула за њ и испуни пређашњом чистотом, јер си Ти једини сам чистота и суштаствена светиња, и Ти једини можеш да осветиш срца оних који Ти се обраћају и да нас потпуно очистиш од зле савести и од сваке недоумице и двоумљења. Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

Одмах затим клир пева ову стихиру, глас 5.

Благослови, Господе, храм овај, подигнут Имену Твоме, и очисти га; и учини да молитве наше у њему буду услышене, и прими жртве и приносе; и очисти све грехе људи твојих, и учини да добију благодат твоју, и све нас помилуј, по великој милости својој.

Началствујушчи говори: Уђимо у миру. **Клир:** У име Господње. **И певају ову стихиру, глас 8.** Као што твој улазак, Христе, би спасење дому Закхејеву.... (стр. 374).

Кад се појање заврши, Бакон говори: Опет и опет, преклонивши колена, Господу се помолимо.

Началствујушчи, ушавши кроз царске двери у олтар, преклања колена са свима присутнима, пред светим престолом, док клир пева: Господе, помилуј (трипут), и он чита ову молитву светог оца нашег Тарасија, патријарха цариградског:

Владару, Господе Боже наш, молимо Тебе милостивог и снисходљивог према гресима нашим, услыши мољење слугу твојих, и ако **(ако је црква оскрнављена од незнабожаца говори ово: од поступака безбожних незнабожаца; ако пак од јеретика или отпадника, говори ово: од јеретичких и отпадничких поступака)** приону какво бешчашће за свети Жртвеник твој, уклони га као благ и човекољубив, да бисмо се, стојећи неосуђено пред светом славом твојом, удостојили служити на њему и приносити Теби Бе-

скрвне жртве истинске службе наше, и добити вечна блага што си уготовио онима који љубе Тебе, Госпoде. Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

Уставши, началствујушчи кропи освећеном водом свети престо и жртвеник, говорећи: Покропићеш ме исопом...

Затим навлачи на њих индителије и саване, и меће на свети престо антиминос, Еванђеље, Крст и свеће; а на жртвеник све сасуде, покрупивши их освећеном водом. Док он то чини, клир чита: Три-свето; Оче наш... и после: Јер је твоје царство... Тропар и кондак храма. Слава; и сада; Богородичан гласа. И затим врши уобичајени отпуст храму. И почиње се проскомидија, и читају се часови, и потом се служи света литургија у славу Божију.

ЧИН ОТВАРАЊА И ОЧИШЋЕЊА ЦРКВЕ у којој се деси да човек буде убијен, или се у некој побуну попрска људском крвљу црква или порта

Треба знати: ни у ком случају свештеник не сме служити у таквој цркви, јер му претстоји одлучење и строга казна од епископа. И не само ако се у цркви деси убиство или крвопролиће, него ако се то догоди и у порти, свештеник нека се не усуди да служи, него нека о томе одмах извести архијереја. И архијереј, ако хоће, сам врши овај чин освећења, или даје благослов некоме свештенику да то учини.

Архијереј дакле, или овлашћени свештеник, сакупи колико може свештеника, и рано, пре почетка свете литургије, долази цркви, и наређује да се дотично место очисти, и ако се деси крв на зиду или на земљи, да се такође очисти. Место на зиду се иструже, или секиром сасече, и добро водом опере. А ако је само на земљи, да се копа два педа дубоко и да се земља избаци, да се камен добро иструже и чистом водом опере. Пошто се то уради, врши се Мало водоосвећење напољу пред црквом. После тога почиње по обичају:

Благословен Бог наш... Царе небесни; Трисвето; Оче наш... Господе, помилуј (12 пута). Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалам 50: Помилуј ме Боже... И затим певају ове тропаре, глас 6: Помилуј нас Господе, помилуј нас... Слава: Господе, помилуј нас, јер ми грешници... И сада: Отвори нам, двери милосрђа... И Богородичан, глас 4. Погледај на мољење слугу твојих... (стр. 373).

Док се то пева, архијереј, или свештеник, кропи сву цркву споља, говорећи:

Покропићеш ме исопом, и очистићу се; умићеш ме, и бићу бели од снега: у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И архијереј, или свештеник са целокупним клиром и народом стају пред вратима цркве, која су затворена, и Ђакон говори јектенију:

У миру Господу се помолимо (све као на страни 375).

После тога началствујушчи прилази вратима, благосиља их десницом крстолико, говорећи: Убимо у миру. Клир: У име Господње. И жезлом отвара врата (а ако је свештеник, отвара их не жезлом него Крстом), и улази у цркву, а певачи певају ову стихиру, глас 8. Као што твој улазак... (види стр. 374)

Док клир пева ово, началствујушчи кропи сву цркву, говорећи:

Покропићеш ме исопом...

И ако су убиство извршили безбожни незнабожци или јеретици, началствујушчи стаје усред цркве и са умилењем чита псалам 79. (стр. 374).

Ако се убиство десило на неки други начин, онда не чита овај псалам, него псалам 143:

Господе, услиши молитву моју, прими мољење моје по истини својој, услиши ме по правди својој. И не иди на суд са slugом својим, јер се неће оправдати пред тобом нико жив. Непријатељ гони душу моју, гази у прах живот мој, посађује ме у мрак, као давно помрле. Трне у мени дух мој, нестаје у мени срца мојега. Помињем дане старе, пресбрајам све послове твоје, размишљам о дјелима руку твојих. Пружам к теби руке своје; душа је моја као суха земља пред тобом. Похитај, услиши ме; Господе, нестаје духа мојега, немој одвратити лица својега од ме-

не; јер ћу бити као они који одлазе у гроб. Рано ми јави милост своју, јер се у тебе уздам. Покажи ми пут, којим да идем, јер к теби подижем душу своју. Избави ме од непријатеља мојих, Господе, к теби притјечем. Научи ме творити вољу твоју, јер си ти Бог мој; дух твој благи нека ме води по стази правој. Имена ради својега, Господе, оживи ме, по правди својој изведи из муче душу моју. И по милости својој истријеби непријатеље моје, и погуби све који муче душу моју, јер сам твој слуга.

И после псалма улази у олтар, а Ђакон возглашава:

Преклопивши сви колена, са умилењем Господу се помолимо.

Пошто началствујући са свима присутнима преклони колена, чита са сваком побожношћу ову молитву:

Владару, Господе Боже наш, по великој и неисказаној доброти својој Ти си благоволео да се храм **(име)** назове обиталиштем твоје неприступне и неописиве славе, осветивши га дејством пречистог и животворног Духа Твог; а сада си због мноштва грехова наших допустио да буде оскврнављен, насиљем и проливањем крви људске путем насилничке смрти, што је у човеку, сазданом по слици твојој, испочетка од лукавства човекоубице Ђавола. Ти сам опет, по великој и безграничној милости својој, примајући од нас грешних и непотребних слугу твојих молитву, коју Ти од истинске вере приносимо, очисти храм овај и жртвеник што је у њему, силаском Светога Духа Твог, и обнови му пређашњу благодат, славословље чисто, принос пријатни, Бескрвну жртву, у славу и похвалу твоје доброте. О, Господару свих, Ти си једини по природи чист и свесвет; Ти све и сва речју својом освећујеш; Ти и нас који Те свим срцем тражимо очишћујеш од сваке скверне тела и духа, сумњалачких помисли, и саблажњиве савести. Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Ова се молитва говори и при отварању храма, у коме бесловесна животиња, по учењу Старог Завета, нечиста и нежртвена, или угише или се породи. Само се место речи: насиљем и проливањем крви људске путем насилничке смрти, што је у човеку, сазданом по слици твојој, говори ово: допустио да буде оскврнављен, по дејству лукавства Ђавољег, смрћу бесловесне животиње која је, према учењу твог Старог светог Закона, нежртвена и нечиста.

И онда наставља: Ти сам опет, по великој и безграничној...

А о животињи која се породила, ово:

Допустио да буде оскврнављен, по дејству лукавства Ђавољег, рођењем бесловесне животиње која је, према учењу твог Старог светог Завета, нежртвена и нечиста...

После молитве устаје, и кропи свети престо, говорећи:

Покропићеш ме исопом, и очистићу се; умићеш ме, и бићу белји од снега: у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Затим кропи жртвеник и сав олтар, говорећи исто.

Клир чита: Трисвето; Оче паш...

Архијереј, или свештеник: Јер је твоје царство...

Народ: Амин.

Онда клир пева тропар и кондак храму: Слава; и сада: Богородичан, гласа. И пошто се изврши уобичајени отпуст, почиње се проскомидија и врши се света литургија.

**ЧИН ПРИМАЊА ОДРАСЛИХ ЈЕВРЕЈА
који приступају једној, светој,
саборној и апостолској Цркви,
и истински желе да јој се присаједине**

Најпре их треба тачно и брижљиво испитати, да их неко већ није крстио, и да ли истински желе да се удостоје светог крштења из љубави према Спаситељу Христу Богу нашем, ради спасења душе своје, а не ради неке зараде или ради неког другог привременог разлога. И пошто се увери архијереј, или свештеник кога је он одредио за овај посао, да заиста то желе једино са разлога спасења, он их првог дана оглашава, тојест поучава их хришћанској вери, и надева им хришћанска имена.

Чин оглашења одраслих и надевање хришћанских имена.

Они који желе да се огласе и добију хришћанска имена долазе са својим кумовима архијереју, и пошто добију од њега благослов, одлазе цркви и стају побожно са страхом Божјим споља пред вратима цркве. Ако их има мушких и женских, мушкиње стаје с десне а женскиње с леве стране.

Архијереј пак, дошавши у цркву, улази у олтар, меће на себе мандију, епитрахиљ и омофор, и митру на главу, излази из олтара и узима жезал у леву руку. А свештеник, обучен у епитрахиљ и фелон, са целокупним клиром излази из олтара ка вратима цркве, читајући или певајући псалом 34 (стр. 339).

И пошто добу на врата цркве, завршивши унутра у цркви псалом, ако је епископ, седа на припремљено му место (ако је пак свештеник, стоји), окренут Западу, а припремљеници стоје пред њим, окренути Истоку. Архијереј (или свештеник) их онда пита (ако их је много, у множини; ако је један, у једнини), овако говорећи:

Ко си ти?

А он одговара: Човек сам који је залутао од пута спасења, и веома сам помрачен јеврејским неверјем.

Архијереј пита: Зашто си дошао светој Божјој Цркви, и шта од ње желиш?

Одговара: Дошао сам светој Божјој Цркви да се од ње вери научим, и желим да јој се присајединим.

Архијереј пита: Вера шта ће ти дати?

Одговара: Живот вечни.

Архијереј говори:

Ако хоћеш да имаш живот вечни, ти мораш неизоставно да држиш веру православну. А вера православна је ово: да Бога у Тројици, и Тројицу у Јединици исповедаш и поштујеш, не сливајући Лица, нити раздељујући суштину. Уз ово исповедање вере неопходно је, ради добијања вечног живота, да верујеш и исповедаш оваплоћење Господа нашег Исуса Христа, који је Бог и човек - Бог је, јер је од Оца рођен пре свих векова; човек је, јер је од Мајке рођен на крају векова: пострадао је телом ради спасења нашег, васкрсао је трећег дана из мртвих, узнео се на небо, и седи с десне стране Бога Оца Сведржитеља, одакле ће доћи да суди живима и мртвима; и при доласку његовом сви ће васкрснути са телима својим, и даће одговор за дела своја; и који су чинили добро ући ће у живот вечни, а који су чинили зло отићи ће у огањ вечни. То је вера једне, свете, саборне и апостолске Цркве. Њу проповедаше божанствени Апостоли, и научише све народе да тако верују. Њу исповедаше свети Мученици, и крвљу својом запечатише. Њу и богоносни Оци светих седам Васељенских и Помесних сабора објавише и утврдише. Ко њу не буде до краја свог живота верно и чврсто држао, не може бити спасен. Поред овог исповедања и тачног држања вере мораш држати и заповести Господње, које нам је Господ Бог предао у Десетословљу и Еванђељу; укратко овим речима изражене: Љуби Господа Бога свог свим срцем својим, и свом душом својом, и свом снагом својом, и свом мишљу својом; и ближњега свог као себе самог. О овим двама заповестима виси сав закон и пророци. И испуњене заповести Господње називају се хришћанским врлинама. Није доста хришћанину да има само праву веру без добрих дела: јер је вера без добрих дела мртва, као што су и добра дела без праве вере мртва, и ништа не користе; но ко право верује, треба увек да се клони од свакога зла и чини добро. Стога дакле и ти, пошто желиш да будеш правоверни хришћанин, и да живот вечни наследиш, треба да верујеш овако како изложисмо, и да одбациш сва рђава дела, и да се увек клониш од њих и уздржаваш, јер погубљују душу. А корење свих рђавих дела

ово је: гордост, грамзљивост, свака телесна нечистота, завист, прејдање и пијанство, гнев и леност за слављење Бога и сваког добра дела. Који ово чине, не могу наследити царство небеско. А ти ако желиш да будеш наследник царства небеског, ове грехе побеђуј овим врлинама и у себи искорењуј: гордост - смирењем; грамзљивост - жалостивошћу и милостињом; нечистоту - чистотом; завист - љубављу и милосрђем; прејдање и пијанство - постом и умереним једењем и пијењем; леност - ревнијом побожношћу и добрим молитвама и сваким благочешћем. Искоренивши на тај начин греховно корење, моћи ћеш се лако уклонити и од свих грана њихових.

Кад ово заврши, архијереј (или свештеник) пита га овако:

Желиш ли ову свету непорочну хришћанску веру да истински од срца примиш, и да јој се учиш, и да је неотступно све до краја живота свога држиш, и да се у свима хришћанским врлинама обучаваш и да у њима до смрти боравиш?

А он одговара:

Желим истински и од свега срца и обећавам да се у овој светој вери и у хришћанским врлинама обучавам, и да благодаћу Божјом и у вери и у врлинама све до смрти своје боравим.

Архијереј му говори:

Преклони колена своја пред Господом Богом нашим.

И он преклања колена пред црквеним вратима, прекрстивши руке на грудима. Архијереј му трипута десницом осењује главу крсним знаком, говорећи: У име Оца и Сина и Светога Духа.

Клир: Амин.

Архијереј стојећи чита над њим молитву првог оглашења:

Благословен си Господе Боже, Оче Господа нашег Исуса Христа, који од свих народа изабираш себи људе одабране, ревнитеље добрих дела, - Ти и сада благослови овог слугу твог (**име**) који је дошао светој Цркви твојој, и отвори му духовне очи срца за схватање дивних чудеса твојих; отвори му уши за слушање твојих божанских речи, и приброј га оглашеним људима твојим, да би се у погодном време удостојио бање рођења и одеће бесмртности.

И опет трипут осењује главу његову крсним знаком, говорећи:

У име Оца и Сина и Светога Духа.

Клир: Амин.

И возглашава архијереј, говорећи:

Име његово нека буде записано у оглашене.

И опет се моли над њим овом молитвом:

Ти Господару Боже Оче, послао си спасење свету Светог Сина Твог, да испуни сву вољу твоју; Ти си избавио душу слуге твога од нечастивога, Ти је и просвети и упути освећењу у Христу Твом, и немој допустити ни једном духу зломе да борави у њему. Јер си Ти једини избавитељ рода нашег, и Теби славу и благодарење приносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

И одмах га архијереј поверава искусном свештенику, и наређује му да га научи Символу свете вере, тојест: Верујем у једнога Бога... и Молитви Господњој, тојест: Оче наш... и псалмима, и другим хришћанским молитвама Богу и Светима његовим, нарочито Пресветој Богородици, и добродетељном животу.

И свештеник га узима, и назове га својим духовним сином. И овај четрдесет дана (или колико одреди свештеник према духовном стању његовом) проводи у посту и молитвама; и долази на све дневне и ноћне црквене службе, остаје на њима од почетка до краја, молећи се са сузама врло брижљиво скрушена срца за опроштај грехова својих, да би се удостојио примити свето крштење. Он стоји пред црквеним вратима, тојест у паперти црквеној, са сваком побожношћу. А свештеник га са усрдном ревношћу поучава сваки дан светој вери, заповестима Господњим; показује му силу светог крштења и осталих светих тајни; а наређује му да се и дома моли коленопреклоно, упражњавајући сваког дана што чешће ову молитву: Господе Исусе Христе Боже наш, помилуј ме грешнога, - и остале кратке молитве. Исто тако, често га и подробно испитује и са сваком тачношћу проверава да ли истински или преварно приступа светој вери. Тачно и добро у свему испитан и проверен, и вери светој и молитвама и васцелој хришћанској побожности научен, овако се оглашује.

Оглашење прво

На једну седмицу пре но што се наврше четрдесет дана, пред вечерње или после вечерња, архијереј, ако он ово врши, меће на себе преко мандије епитрахиљ, омофор и митру (ако пак свештеник, облачи епитрахиљ и фелон), клања се три пута пред светим престолом, целива и излази из олтара читајући или певајући са клиром псалам 8 (стр. 288).

Када дођу до црквених врата, и пошто се заврши псалом, ако је епископ, седа на седиште припремљено на црквеним вратима, окренут Западу (ако је свештеник, стоји), а оглашени, ако је један, или многи, стоје пред њим у паперти, окренути Истоку. Архијереј или свештеник говори му:

Ето чедо, дани твога испитивања, обучавања и оглашавања смањују се и приближавају крају. Стога те треба не само посебно поучити и испитати да ли заиста из чисте љубави према Господу нашем Исусу Христу приступаш и ради спасења своје душе, и да ли истински а не преварно желиш да будеш православни хришћанин, него си дужан да се и пред целом Црквом одрекнеш свога ранијег безбоштва у коме си био, и да га прокунеш, а да веру православну јасно исповедиш. Ако си дакле готов на ово, одговарај потпуно искрено на свако моје питање, стојећи пред Господом Богом.

Пошто епископ то рекне, овако га пита.

Најпре те питам, да ли се одричеш, као богопротивних и душегубних, свеколиког безбоштва и свих јеврејских сујеверја и басни, и свих њихових богоборних хула, проклетстава и напада на Господа Бога и Спаситеља нашег Исуса Христа, истинитог Сина Божјег, на пречисту Мајку његову, и на све Свете његове, и на све хришћане; и да ли их одбацујеш?

Одговара:

Одричем се и одбацујем их.

Архијереј пита:

Одричеш ли се обрезања, празновања суботе, празника пресних хлебова, и свих јеврејских празника, и свих прања, и јела и пића, и свих обреда Старога Завета, као већ прошлих и бескорисних.

Одговара:

Одричем се свега тог старозаветног као већ прошлог.

Архијереј пита:

Одричеш ли се целокупног богопротивног учења књиге зване Талмуд, које измислише христомрзитељски равини јеврејски; усто и свих њихових, на Свето Писмо, богохулних древних и садашњих тумачења, учења, и басни, које против Господа Исуса Христа, и свих Светих његових, и против свих хришћана измишљају, пишу и уче; и да ли их одбацујеш?

Одговара:

Одричем их се и одбацујем их.

Архијереј пита:

Одричеш ли се лажнога месије, тојест антихриста, названог од пророка Данила мрзошћу опустошења, кога Јевреји чекају и који ће по дејству Бавола доћи; и да ли се одричеш њега и свију који чекају његов пагубни долазак?

Одговара:

Одричем их се и одбацујем их.

Архијереј пита:

Јеси ли се истински одрекао целокупног христомрзитељског неверја јеврејског, свих њихових хула, обичаја и богомрских басни, и целокупног лажног учења њиховог; и пљујеш ли на њих?

Одговара:

Одрекао сам их се и пљујем на њих.

Архијереј пита:

Желиш ли да се истински, без икакве сумње и притворства, свом душом својом и свим срцем својим присајединиш Господу и Богу нашем Исусу Христу, и верујеш ли у Њега као у истинитог Сина Бога живог?

Одговара:

Желим да се истински, без икакве сумње и притворства, свим срцем својим и свом душом својом присајединим Господу и Богу Исусу Христу, и верујем у Њега као у истинитог Сина Бога живог.

Архијереј онда устаје и говори:

Благословен Бог који хоће да се сви људи спасу и добу у познање истине, благословен вавек.

Бакон говори:

Оглашени, главе своје приклоните Господу.

Клир: Теби, Господе.

Архијереј чита над њим ову молитву:

Боже, Боже наш, Творче и Градитељу свега, Ти хоћеш да се сви спасу и добу у познање истине, погледај на слугу свога оглашенога, и избави га од сваке прелести и замки противника, и позови га у живот вечни, просвећујући му душу и тело, и присаједињујући га словесном стаду свом, у коме се свето Име Твоје при-

жива. Да и он с нама слави пречасно и величанствено Име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

После молитве архијереј седне, и држи поуку оглашеноме, поучавајући га вери и разним потребним за спасење стварима, које су претходно споменуте. А кад заврши поуку, благосиља га и отпушта. Затим архијереј улази у олтар, свлачи са себе свештеничко одјејање, и одлази дома.

Оглашење друго

Другога дана, када дође време, пред вечерње или после вечерња, архијереј чини исто што и јуче, улази у олтар, и са клиром излази из олтара, певајући или читајући псалом 23 (стр. 110).

И пошто дође на исто место на које и јуче, архијереј седа на своје место, и говори оглашеноме овако га питајући:

Јеси ли се истински одрекао свеколиког христомрзилачког неверја јеврејског, свих хула, обичаја и богомрсних басни, и целокупног лажног учења њиховог против Христа Бога нашег; и одричеш ли их се и сада исто тако, и пљујеш ли на њих?

Одговара:

Истински их се одрекох, и сада их се исто тако одричем, и пљујем на њих.

Архијереј пита:

Присаједињујеш ли се истински, без икакве сумње и притворства, свом душом својом и свим срцем својим једином истинитом у Тројици Светој слављеном Богу; и верујеш ли у Њега?

Одговара:

Присаједињујем се истински, и верујем у Њега.

Архијереј пита:

Исповедаш ли да је Отац, Син и Дух Свети један Бог, по суштини нераздељив, а по Лицима раздељив; и верујеш ли у Њега, клањаш ли се Њему?

Одговара:

Исповедам, верујем у Њега, и клањам се као Творцу и Спаситељу моме.

И одмах чини метаније до земље, и опет устаје.

Архијереј пита:

Верујеш ли и исповедаш ли, да Господ наш Исус Христос, истинити и јединородни Син и Логос Божји, рођен од Оца пре свих

векова, сиђе на земљу ради спасења људи, и дејством Светога Духа оваплоти се од Приснодјеве Марије, и истински постаде човек, не отступивши од свога Божанства, и у једној Ипостаси, а у двема природама, непоmeshано, неизменљиво и несливено - Бог истинити и човек истинити?

Одговара:

Тако верујем, и тако несумњиво исповедам.

Архијереј пита:

Верујеш ли да Господ наш Исус Христос ради спасења људског пострада телом, не под морањем него добровољно, и истински а не привидно, Божанством пак остаде нестрадалан; да истински као човек умре, и би погребен, и трећег дана силом Божанства свог васкрсе, и са телом се на небо узнесе, и седи с десне стране Бога Оца; и да ће отуда опет доћи да суди живима и мртвима, и да ће царовати вавек, и царству његовом неће бити краја?

Одговара:

Све то тако верујем и од срца истински исповедам.

Архијереј пита:

Верујеш ли и исповедаш ли да је Господ наш Исус Христос на божански начин озаконио свету тајну Евхаристије, и да се ми у њој под видом хлеба и вина причешћујемо самим телом и крвљу Његовом, и тиме постајемо истински чланови Цркве његове, добијамо опроштај грехова, освећење душе и тела, и бивамо наследници вечнога живота?

Одговара:

Верујем, и од срца истински тако исповедам, и сам желим да се Божанским тајнама овим причестим.

Архијереј пита:

Верујеш ли да је тајна светога крштења, које желиш да се удостојиш, истинско очишћење од свих грехова, и духовно рабање, и од сина погибли прави сина Божјег и наследника царства небесног, вером онога који се крштава?

Одговара:

О светом крштењу тако верујем и исповедам, и сам усрдно желим да га се удостојим.

Архијереј пита:

Верујеш ли да се пречиста Дјева Марија, која је телом родила Христа Бога нашег, с правом назива Богородица; и да је због тога

по благодати часнија и узвишенија од Херувима и Серафима; и да се као Мајка, која има велику слободу према Сину свом и Богу нашем, моли за нас и умилостивљује Га према нама; и да је стога треба већма од свих Светих поштовати, клањати јој се, и побожно је призивати да се моли за нас?

Одговара:

Све ово о Пресветој Дјеви Марији тако верујем, и тако исповедам; и поштујем је као Божју Мајку, и клањам јој се, и побожно је призивам да се моли за мене.

Архијереј пита:

Верујеш ли да су Апостоли, Пророци, Мученици, Учитељи, Исповедници и Преподобни, и сви Свети, који су Христа Бога проповедали, и Њему угодили, које света Црква поштује и на молитву призива, заиста верне и свете слуге и служитељи Божји, и пријатељи и угодници његови, и да се, веселећи се у небеским дворима, свагда моле за све хришћане; и да су због тога достојни да их сви верни чествују и призивају?

Одговара:

О свима Светима Божјим тако верујем, и поштујем их као свете пријатеље и служитеље и верне слуге Божје, и на молитву их призивам.

Архијереј пита:

Верујеш ли, и исповедаш ли, да четири Еванђеља, и цело Свето Писмо Новог Завета, јесу Писмо Духом Светим састављено и богонадахнуто и Богом дато; и да ли га свето и спасоносно примаш; и да ли га целиваш; и да ли се одричеш оних који га не примају и безбожно хуле на њега?

Одговара:

Верујем и исповедам да су четири Еванђеља и сви апостолски списи Новог Завета богонадахнуто и свето Писмо; поштујем их и целивам, и одричем се оних који их не примају и хуле на њих.

Архијереј пита:

Верујеш ли, и исповедаш ли, да су света и душеспасоносна сва апостолска и светоотачка предања, и свете тајне црквене, и сви благочестиви хришћански обичаји и молитве, које света саборна православна Црква држи као сагласне речи Божјој; и да ли их примаш?

Одговара:

Верујем и исповедам да су сва света и душеспасоносна, и примам их.

Архијереј пита:

Верујеш ли, и исповедаш ли, да Крст Господа нашега Исуса Христа, на коме Он би распет телом, и изврши наше спасење, није више оруђе проклетства и смрти, него знамење слободе и вечнога живота и победе над Ђаволом и над смрћу; и да његово знамење и изображење, силом на њему распетог Христа, прогони Ђаволе, и избавља и ослобађа верне од замки и мрежа Ђаволских?

Одговара:

Тако о Крсту Господњем верујем и исповедам, и овим спасоносним знамењем наоружавам себе против свих Ђаволских замки; и верујем да ће ме избавити од њих сила распетог на Крсту Христа Бога нашег.

Говорећи ово, осењује себе крсним знаком.

Архијереј пита:

Да ли чесне иконе, које изображавају јављање људима Бога Логоса по телу, и Пречисту Богородицу која Га је нетљено родила, боговидне Апџеле и све Свете, као оне које изображавају прволикве, и достојне поштовања, примаш, поштујеш, целиваш; и да ли се одричеш свих оних који их безбожно називају идолима?

Одговара:

Чесне иконе које изображавају оваплоћење Бога Логоса, Пречисту Богородицу, и све Свете, као достојне поштовања примам, поштујем и целивам, и одричем се као безбожника свих оних који их не примају, нарочито оних који их идолима називају.

Архијереј пита:

Да ли све ово од свег срца, и од све душе и слободне воље своје истински ради спасења душе своје тако исповедаш, и искрено хришћанској вери приступаш, и желиш да се удостојиш спасоносног крштења?

Одговара:

Истински све од свег срца и од све душе и од све слободне воље своје што исповедих, исповедам, и обећавам да ћу исповедати све до краја живота свога, и без икаквог притворства приступам хришћанској вери, и желим да се удостојим спасоносног крштења.

Архијереј говори:

Ако је заиста тако, као што си рекао пред Господом Богом, коме си прибегао, потврди и заклетвом пред целом Црквом.

И он, ако уме да чита, држећи хартију у руци чита; ако је пак неписмен, онда његов кум, или један од клирика, чита реч по реч, а он за њим изговара све то:

Ја (**име**), који данас из јеврејства приступам хришћанској вери, пред свевидећим и свезнајућим Господом Богом кога сад истински исповедих, и пред његовом светом Црквом истински исповедам, и ово моје вероисповедање заклетвом потврђујем, да се одричем јеврејске вере, и свих јереси и хула, и приступам истински спасоносној хришћанској вери, не због неке опасности, или нужде, или страха, или сиромаштва, или дуга, или користољубља, или преваре неке, или одговорности неке пред једновернима, или неког потајног прикривеног разлога; и тако као што исповедих исповедам и верујем; хришћанској вери приступам, и хоћу да будем хришћанин, и желим да се удостојим светога крштења, побуђен самом истином хришћанске вере, само ради спасења душе своје, љубећи свом душом и срцем својим Христа Бога Спаситеља, и тачно знајући да ће пропасти сви који не верују у Христа Господа, истинитог Сина Божјег. Ако пак због неког од помнутих разлога ово преварно и притворно исповедам, а не приступам Христу Господу са свесрдном и искреном вером, и сада се само претварам да сам хришћанин а затим ћу се одрећи хришћанске вере и опет вратити јеврејској христомрзилачкој вери, и учествовати у њиховим хулама, молитвама, постовима, празницима и јелима, и кришом разговарајући са њима хришћанство ружити, а не нарочито се клонити њих и јавно изобличавати њихову безбожност, нека падну на мене сада и у све дане мога живота, сва проклетства која Мојсије исписа у Књизи Поповљених закона, и дрхтавица Кајинова и губа Гијезијева; и усто нека неизоставно будем подвргнут казнама грађанских закона и суду Божјем, амин.

Одмах архијереј говори:

Благословен Бог који хоће да се сви људи спасу и дођу у познање истине, благословен вавек, амин.

Бакон говори:

Оглашени, главе своје приклоните Господу.

Клир: Теби Господе.

Они приклањају главе, и кад Ђакон рекне: Господу се помолимо, и клир: Господе, помилуј.

Архијереј чита над њим ову молитву:

Боже велики, узвишени и славни, Ти си прву таму осветлио речју уста својих, и послао у свет јединородног Сина свог очишћење грехова наших; Ти седиш на Херувимима, и славе Те Серафими; Теби се клања свако колено оних који су на небу и на земљи и у преисподњој, и сваки Те народ исповеда као цара; Ти си сабрао заблуделе овце у стадо Спаситеља нашег Исуса Христа; и Ти обрађаш грешника са преварног пута његовог; Ти сам обрати и ове слуге твоје (**или:** и овог слугу твог) (**име**) к светлости вечној; дозови их од прелести Ђавоље у благоразумност јединородног Сина Твог; утврди срце њихово у вери и љубави Христа Твог; даруј им удела и наслеђа у Цркви твојој. Јер си Ти Бог наш, и осим Тебе другога не знамо, и Име Твоје именујемо; јер си свагда и у свима благословен Бог наш, и јединородни Твој Син, и Дух Твој пресвети, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

Архијереј, пошто трипут осени крсним знаком главе оглашених, седа на своје седиште, и поучава их вери, и врлинама, и хришћанском животу. А кад заврши поуку, устаје и окреће се Истоку. Ђакон рекне: Господу се помолимо, и клир: Господе, помилуј. И он чита ову молитву:

Боже велики, и страшни, и свети, и човекољубиви, Ти си нас удостојио да и у овај час станемо пред неприступачном славом твојом ради певања и слављења чудеса твојих, очисти нас грешне и недостојне слуге твоје од сваке скверне тела и духа, и подај нам благодат да Ти скрушена срца смерно принесемо трисвето славословље и благодарност за велике твоје дарове које си нам подарио, и стално нам дарујеш. Опомени се, Господе, немоћи наше и ових слугу твојих (**или:** овог слуге твог) које призиваш познању Тебе, јединог истинитог Бога Оца, и Твог јединородног Сина Господа нашега Исуса Христа, и пресветог и животворног Твог Духа; и немој погубити ни њих ни нас са безакоњима нашим, него сатвори велику милост с њима и са смерношћу нашом, да бисмо, избегнувши таму греха, ходили у светлости правде, и обукавши се у оружје светлости, остали поштеђени од сваке замке нечастивога, и смело славили за све Тебе, јединог истинитог Бога беспочетног Оца, са једносушним и сабеспочетним Твојим Сином, и пресветим сајестественим Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

Пошто архијереј заврши све ово, одлази у олтар, свлачи свештено одјејање, и одлази дома.

Оглашење треће

Кад дође време да се оглашени одрекну Сатане и сједине са Христом, и да се удостоје божанског рођења, ако је света Четрдесетница, онда се ово оглашење њихово врши на Велику Суботу, ако је пак у друге дане онда пошто се наврше четредесет дана.

Архијереј, или за ово одређени свештеник, долази пред свету литургију; и ако сам архијереј има намеру да служи, дошавши у цркву, чита пред светим дверима прописане молитве, целива свете иконе, и обично се на амвону облачи у целокупно свештено одјејање (ако је пак свештеник све ради као што је прописано). А ако архијереј сам не буде литургисао, облачи се у олтару у целокупно свештено одјејање, клања се пред светим престолом (као и прошлих дана), целива га, и излази са клиром, певајући псалам 42.

Као што кошута тражи потоке, тако душа моја тражи тебе, Боже! Жедна је душа моја Бога, Бога живога, кад ћу доћи и показати се лицу Божијем? Сузе су ми хљеб дан и ноћ, кад ми сваки дан говоре; гдје је Бог твој? Душа се моја пролева кад се опомињем како сам ходио сред многога људства, ступао у дом Божји, а људство празнујући пјеваше и подвикиваше. Што си клонула, душо моја, и што си жалосна? Уздај се у Бога; јер ћу га још славити, спаситеља мојега и Бога мојега. Клонула је у мени душа за то што те помињем у земљи Јорданској, на Ермону, на гори малој. Бездана бездану дозивље гласом слапова твојих; све воде твоје и вали твоји на мене навалише. Дању је јављао Господ милост своју, а ноћу му је пјесма у мени, молитва Богу живота мојега. Рећи ћу Богу, граду својему; за што си ме заборавио? за што идем сјетан од пакости непријатељевог? Који ми пакосте, пребијајући кости моје, ругају ми се говорећи ми сваки дан; гдје ти је Бог? Што си клонула, душо моја, и што си жалосна? Уздај се у Бога; јер ћу га још славити, спаситеља мојега и Бога мојега.

Дошавши на амвон, клања се према Истоку, и благосиља људе крстолико. Бакон рекне: Пазимо! Архијереј говори: Мир свима. Клир: И духу твоме. И одлази к вратима цркве, седа на место на коме је и раније седео, а пред њим стоје оглашени, боси и гологлави, окренути Истоку, и он им говори:

Стојте са страхом, прекрстите се, отпашите се и свуците се. И ђакони им отпасују појасе, и свлаче им хаљине, и само у доњој хаљини приводе их архијереју. И кад стану пред архијерејем са рукама спуштеним доле, архијереј им трипута осењује крсним знаком чело и груди, ставља им руку на главу, говорећи:

Господу се помолимо.

(И онда све по реду: види стр. 9 - 14).

После тога архијереј седа и говори оглашенима (ако их је много - у множини, ако је један - у једнини):

Ето, одрекосте се ђавола и сјединисте се са Христом, обавеза се написа, Господар је има на небесима. Пазите дакле да обете потпуно сачувате, јер ће ова ваша обавеза у дан Суда пред оним страшним судиштем и праведним Судијом стати пред савест вашу, и тада ћете имати дати одговор за веру, наду и љубав: да ли тако веровасте до краја свога живота; да ли наду своју полагасте на Бога, коме сада прибегосте; да ли гладнога нахранисте, жеднога напојисте, нагога оденусте, сужња ослободисте, болнога посетисте, странца у дом уведосте, и мртвога сахранисте, јер су ово телесна дела љубави. А духовна су ова: да ли онога што греши исправисте и речју и примером; да ли неугога научисте; да ли онога што сумња добро посаветовасте; да ли се за ближњег молисте; да ли тужног утешисте; да ли неправду кротко поднесте; да ли дужности испунисте; и да ли слична овима добра дела сатвористе. Јер је дужност хришћанске праведности не само побожно веровати, него се и клонити од зла, тојест од греха, и творити добро. Пазите дакле да се не посрамите на оној страшној позорници целог света, немајући брачну одећу, тојест успех у врлинама којима се душа украшава.

Тада ће се силе небеске покренути; и сва природа људска биће страшно испитана и суђена; и претстаће с трепетом сва анђелска мноштва, арханђелске војске и чиновни Вишњих Сила; и потећи ће огњена река, и јавиће се неуспављиви црв и тама најкрајња, да муче грешнике. Стога се овде постарајте док времена имате, да постигнете успех у вери и у врлинама. Јер ће вам вера и добра дела притећи тамо у помоћ, и избавити вас вечних мука: осим њих нико други и ништа друго не може вам тамо помоћи. Ономе који је овде у опасности помажу имања, сродници и пријатељи, и красноречивост; а тамо ништа од тога не може помоћи, јер ћемо предстати наги и од свих осуђени, и немоћни да се бранимо. Ако поред истинске вере буду добра дела, оправдаће нас; ако пак зла, осу-

диће нас; јер без добрих дела вера је мртва, као и дела без вере. Стога пазите да најбрижљивије потпуно сачувате обете.

Одрекосте се Ђавола, и свих његових анђела, као поглавара и сарадника свакога зла. Стога му се чврсто у свему противите; и јуначки се с њим борите; и силом Христовом, с којом се сједините, побеђујте га. Одрекосте се свих дела његових, тојест грехова. Стога немојте пожелети да се опет делима Ђаволским вратите, и будући већ слободни од робовања њему, да му се, грешећи, дате у ропство: јер ко чија дела чини ономе је слуга. Одрекосте се сваког служења Сатани, а то је: враџбина, бабских бајања, мађијских лечења, врачања, општења и мољења с неверницима и с јеретицима, и других који се противе слави и истинском служењу Божјем.

Чувајте се дакле, и од свега овога далеко бегајте, дан и ноћ у светости и праведности са сваком ревностију служите Богу живоме и истинитоме, са којим се сједините, са страхом и трепетом градећи своје спасење. У свима потребама и невољама својим подижите руке своје к Њему; Њему се са вером молити; Њему прибегавајте; Њега призивајте; Њему јединоме служите; јер осим Њега нема Избавитеља. Он ће вас услишити; Он ће вас помиловати; Он ће вас заштитити, и сва ваша добра искања испунити; јер је да-режљив и милостив, и добар је према свима који Га истински призивају, и чини по вољи оних који Га се боје.

Одрекосте се васцеле гордости Ђаволске, а то је: играња, махнитог весеља, ружних песама, непристојних и смехотворних разговора, од којих долазе пијанства и блуд, и свих таштих призора који скрећу ум од богومислија на свако зло и богопротивно дело и спречавају га да увек гледа Господа пред собом. А ви, драги моји, чувајте се од свега тога и бегајте, и у молитвама и псалмима и песама духовним свагда прослављајте Господа. Место будаластих игара нека вам буду стајања на молитвама, и метанија; место махнитих весеља и ружних песама - црквене песме и молитве; место рђавих разговора - слушање и читање Светога Писма; и место таштих призора - размишљање о Божјим добротинама, и поучавање у њима, и разговарање о Божјим заповестима са побожним људима. Јер ове ствари ум људски окриљују и узносе к Богу, и сједињују с Њим.

Пазите дакле да се нађете као они који се не само речима него и делима одричу Ђавола, и свих анђела његових, и све гордости његове, јер непријатељ наш ричући као лав иште кога би прогутао, и мотри и на речи и на помисли и на подвиге и на делатност, да би

вас могао на суду упропастити. Али ви се овако против њега наоружајте: да бисте му се у свему јуначки супротставили, творите свагда вољу Божију благу, благоугодну и савршену, како бисте, представши непостиђени у дане непристрасног суда Христовог, чули онај његов благословен и божанствени глас: Ходите благословени Оца мога, примите царство које вам је приправљено од постања света. Нека све нас благодаћу својом удостоји да њега добијемо, молитвама Пресвете Богородице и свих својих Светих, амин.

После тога архијереј устаје, пружа им крај омофора који они прихватају десном руком, и уводи их у цркву говорећи:

Уђите у свету Божју цркву, и примите божански, наднебесни благослов од Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа, и имајте удео са Њим и са свима Светима Његовим вавек, амин.

Ако је пак један оглашени, говори у једнини: Уђи у свету... итд.

Пошто уђу у цркву и стану у средини цркве он им говори:

Подигните руке своје увис.

И пошто их подигну, архијереј се окреће на Исток, и говори:

За уређење целог света, за благостање светих Божјих цркава, и за сједињење свију, и да Господ Бог наш све невернике обрати познању истине, и да их просвети светлошћу своје благоразумности рецимо сви: Господе, услиши и помилуј.

Клир: Господе, помилуј (трипут).

За благоверног и христољубивог господара и краља нашег (име), за сав двор његов и војску, и за све христољубиве људе, рецимо сви: Господе, услиши и помилуј.

Клир: Господе, помилуј (трипут).

За спасење душа наших, и да ускоро сатре Сатану под ноге наше, рецимо сви: Господе, услиши и помилуј.

Клир: Господе, помилуј (трипут).

Да се овај град, и сваки град и крај, и они који с вером живе у њима, сачувају неоштећени, чврсти и непобедиви, и од сваке љуте напасти, рецимо сви: Господе, услиши и помилуј.

Клир: Господе, помилуј (трипут).

Возглас: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

После тога, окренувши се оглашенима, ђакон говори:

За браћу нашу што се припремају за свето просвећење, и за њихово спасење, верни, Господу се помолимо.

Клир: Господе, помилуј.

Да их Господ Бог наш утврди и укрепи.

Клир: Господе, помилуј.

Да их просвети просвећењем разума и побожности.

Клир: Господе, помилуј.

Да их удостоји бање препорода, опроштаја грехова и одеће нетрулежности.

Клир: Господе, помилуј.

Да их роди водом и Духом.

Клир: Господе, помилуј.

Да им подари савршенство вере.

Клир: Господе, помилуј.

Да их уврсти у своје свето изабрано стадо.

Клир: Господе, помилуј.

Спаси, помилуј, заштити и сачувај њих и нас, Боже, благодаћу својом.

Клир: Господе, помилуј.

Онда ђакон говори: Господу се помолимо.

Клир: Господе, помилуј.

Архијереј, окренувши се оглашенима, чита громко ову молитву (ако их је много у множини; ако је пак један, у једини):

Владару Господе Боже наш, Ти си дозвоа светом просвећењу Твом слуге твоје (**име**), удостој их ове велике благодати своје, сједињења са Христом Твојим, спери њихову скверну и роди их за живот вечни, и усаврши их силом Светога Духа Твог.

И одмах ђакон говори:

Који су за просвећење, приступите да се руке ставе на вас и да добијете благослов.

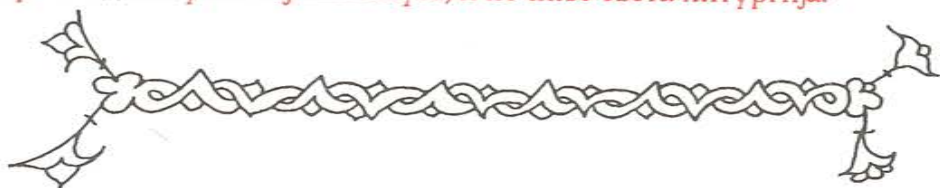
Пошто они приђу, архијереј ставља руке своје на свакога од њих (били људи или жене), говорећи ову молитву:

Боже Спаситељу наш који хоћеш да се сви људи спасу и дођу у познање истине, и да у срцима нашим засија светлост знања, оне што се сада добро припремају за свето просвећење, удостој бесмртног дара твог, и присаједини их својој светој, саборној и апостолској Цркви.

Онда возглашава: Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

И улази у олтар, и клања се пред светим престолом. Ако архијереј жели да их сам крсти, одмах излази из олтара, испред њега иде сав клир и свећеносци са свећама, долази светој крстионици, и обавља свету тајну крштења. А ако крштење одложи за сутрадан, врши одмах уобичајени отпуст, и почиње света литургија.

ЧИН ОДРИЦАЊА САРАЦЕНСКОГ ТОЈЕСТ ТУРСКОГ (ИСЛАМСКОГ) ЗЛОВЕРНОГ БЕЗБОЖЈА ПО ПИТАЊИМА И ОДГОВОРИМА

Види упуство о припреми за примање јудеја у веру хришћанску (стр. 382).

Архијереј пита:

Најпре те питам: да ли се одричеш у свему богопротивне турске вере, и целокупног њиховог нечистог умовања, и да ли их проклињеш?

Одговара:

Одричем се у свему богопротивне турске вере, и целокупног њиховог нечистог умовања, и проклињем их.

Архијереј пита:

Одричеш ли се Мухамеда, којег Турци поштују као божијег апостола и пророка, и проклињеш ли га као Ђаволског а не Божјег слугу, и лажног пророка?

Одговара:

Одричем се Мухамеда, као Ђаволског слуге и лажног пророка, и проклињем га.

Архијереј пита:

Одричеш ли се Ресула и Алије, зетова Мухамедових, и Хасана и Хусеина, синова његових, и Абубекира, и Омера, и Талхана, и

Абупокрина, и Садухина, и Моиса, и Зупира, и Адељана, и Зайта, и Изета, и Османа, и свих осталих укућана и помоћника, и присталица Мухамедових; и као лажне учитеље, и богопротивне Ђаволске слуге, проклињеш ли их?

Одговара:

Одричем се свих ових турских лажних учитеља, и као Ђаволске служитеље, проклињем их.

Архијереј пита:

Одричеш ли се и проклињеш ли Задизе, и Ансе, и Сенеп, и Имкелфиму, прве и најнечистије од жена Мухамедових, и Фатиму кћер његову?

Одговара:

Одричем се свих њих, и као богопротивне делатељке нечистоте проклињем их.

Архијереј пита:

Одричеш ли се целог богохулног писања проклетог Мухамеда, које се зове Ал'кураан, и свих учења и законских одредби, и предања, и хула његових, и као богопротивне и душегубне, проклињеш ли их?

Одговара:

Одричем се АЛ'КУРАНА, и свих списа и учења проклетог Мухамеда, и као богопротивне и хуле, и душегубне, проклињем их.

Архијереј пита:

Одричеш ли се свих лажљивих и хулних учења турских, и свих богохулних и брбљивих басана Мухамедових, и свих који су после њега били, који су о неком богу свекованом, и о рају, и о животињском и нечистом у њему животу њиховом по васкрсењу, о браку и брачним разрешењима, и све о женама и наложницама нечистим, и о свему сличном овоме, и о присталицама њихових нечистих заповести и уредби, и као богомрске проклињеш ли их?

Одговара:

Одричем их се свих, и као богомрске проклињем их.

Архијереј пита:

Одричеш ли се свих Мухамедових о Христу Господу нашем, и пречистој Његовој Матери, и о хришћанству хулних брбљања, и проклињеш ли их?

Одговара:

Одричем се и проклињем их.

Архијереј пита:

Одричеш ли се свих нечистих, Мухамедових уредаба о молитви, о хаџилуку у Меку, о молитвеним домовима који су тамо, и тога самог места које се назива Мека, и све околине његове, и свих скупова, и молитвених обичаја турских, и проклињеш ли их?

Одговара:

Одричем се свих њих и проклињем их.

Архијереј пита: Јеси ли се одрекао нечисте и богопротивне вере турске, и богохулног учитеља њиховог Мухамеда, и свих његових присталица, и свег хулног учења њиховог, проклињеш ли их, и пљујеш ли на њих?

Одговара:

Одрекао сам се нечисте и богопротивне вере турске, и богохулног учитеља њиховог Мухамеда, и свих његових присталица, и свег хулног учења њиховог, и проклињем их, и пљујем на њих.

Архијереј пита:

Сједињујеш ли се истински, без било каквог предумишљаја и лицемерја, од све душе твоје, и од свег срца твог, једином истинитом Господу и Богу нашем Исусу Христу; и верујеш ли у Њега као у истину Сина Бога Живога?

Одговара:

Сједињујем се истински, без било каквог предумишљаја и лицемерја, од свег срца, и од све душе моје, јединоме истинитом Господу и Богу Исусу Христу, и верујем у Њега као у истину Сина Бога Живога.

И по одрицању овом, крштава се онај који приступа од агарјана (муслимана).

**ЧИН ПРИМАЊА У ПРАВОСЛАВНУ ВЕРУ
оних који су измалена били одгајени изван
Православне Цркве а имају истинско крштење
у име Оца и Сина и Св. Духа**

Архијереј, или свештеник од њега за то овлашћени, најпре добро испита таквога, његово расположење и чистоту његове намере. Затим нека га научи православној вери и утврди у њој. Пошто га тачно испита и са сваком ревношћу научи вери, нека му нареди да исповеди све грехе своје које памти од младости своје. Разрешење пак грехова нека му не даје одмах, него после исповести и поуке нека иде с њим цркви, и нека га постави пред вратима цркве споља. И архијереј, обучен у епитрахил, омофор и митру, са својим пастирским жезлом у левој руци, седе на своје седиште, (ако пак ово врши овлашћени од епископа свештеник, он, обучен у епитрахил и фелон, стаје на вратима цркве) и пошто нареди приправљенику да клекне, пита га говорећи:

Хоћеш ли да се присајединиш и да живиш у вери православној?

И он одговара: Хоћу.

И архијереј, уставши, десницом га осењује крсним знаком, говорећи:

У име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И метнувши руку на његову главу, па пошто ђакон рекне: Господу се помолимо, клир: Господе помилуј, чита ову молитву:

Ради имена свог, Господе Боже истине, и јединородног Сина Твог, и Светог Духа Твог, погледај на слугу твога (или: на слушкињу твоју) (име), који се удостојио да прибегне светој Православној

Цркви твојој, и да се под окриљем њеним сачува. Испуни га истинском вером у Тебе и надом и љубављу; дај му да по свима заповестима твојим ходи, и да вољу твоју твори; јер ако то чини човек, биће жив у њима; запиши га у књизи живота твога, присаједини га стаду наслеђа твога, да би се у њему прославило свето Име твоје, и љубљеног Сина Твога Господа нашег Исуса Христа, и животворног Духа Твог. Нека очи твоје увек милостиво гледају на њега, и уши твоје нека увек примају глас молења његовог; развесели га у делима руку његових, да би се исповедао Теби, клањајући Ти се и славећи велико и узвишено Име Твоје, и хвалио Те увек у све дане живота свога. Јер Тебе певају све Силе Небесне, и твоја је слава, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова, амин.

Затим архијереј, или свештеник, говори приправљенику:
Желиш ли да се присајединиш Православној Цркви?

Он одговара:
Желим свим срцем својим.

Архијереј га пита:

Верујеш ли у једнога Бога, у Тројици Светој слављеног и обожаваног, Оца и Сина и Светога Духа, и да ли Му се клањаш као Цару и Богу?

Он одговара:

Верујем у једнога Бога, у Тројици слављеног и обожаваног, Оца и Сина и Светога Духа, и клањам Му се као Цару и Богу.

И одмах чини метаније, и чита Символ вере.

Верујем у једнога Бога, Оца, Сведржитеља, Творца неба и земље и свега видљивог и невидљивог.

И у једнога Господа Исуса Христа, Сина Божјег, Јединородног, рођеног од Оца пре свих векова, Светлост од Светлости, Бога истинитог од Бога истинитог, рођеног не створеног, једносушног са Оцем кроз Кога је све постало;

Који је ради нас људи и ради нашега спасења сишао с неба, и оваплотио се од Духа Светог и Марије Дјеве и постао човек;

Који је распет за нас у време Понтија Пилата, страдао и погребен;

И Који је васкрсао у трећи дан као што је писано;

И Који се узнео на небо и седи с десне стране Оца;

И Који ће опет доћи са славом да суди живима и мртвима, и Његовом Царству неће бити краја.

И у Духа Светога, Господа животворног, Који од Оца исходи, Који се заједно са Оцем и Сином обожава и слави, Који је говорио кроз пророке.

У једну, свету, саборну и апостолску Цркву.

Исповедам једно крштење за отпуштење грехова.

Чекам васкрсење мртвих.

И живот будућег века. Амин.

Архијереј говори:

Благословен Бог који просвећује свакога човека који долази на свет.

Архијереј опет пита:

Реци нам како држиш остале догмате, предања и уредбе Православне Цркве наше?

Он одговара:

Примам и исповедам апостолске и црквене законе, утврђене на светих седам Васељенских Сабора и Помесних Сабора, и остала предања и уредбе и прописе Православне Цркве. Исто тако, Свето Писмо примам и тумачићу га онако како га је држала и држи света Црква источна, мајка наша.

Верујем и исповедам да постоје седам тајни Новог Завета, то јест: крштење, миропомазање, причешће, покајање, свештенство, брак и јелеосвећење, које су од Господа Христа и Његове Цркве установљене за добијање вишње благодати дејством и примањем њих.

Верујем и исповедам да Свете који са Христом царују на небу треба поштовати и призивати по схватању свете источне Цркве, и да њихове молитве и посредовања делују код милосрдног Бога на спасење наше. Исто тако богоугодно је чествовати као драгоцене остатке њихових врлина мошти њихове, прослављене нераспадљивошћу.

Признајем да иконе Христа Спаситеља, и Присподјеве Богородице, и осталих Светитеља, треба имати и чествовати, не ради боготворења него да би нас гледање на њих побуђивало на побожност и на подражавање праведних дела, претстављених светим иконама.

Исповедам да Божје милосрђе прима на добро молитве које верни узносе Богу за спасење преминулих у вери.

Верујем и исповедам да је Христос Спаситељ дао Православној васељенској Цркви власт да везује и разрешава, и да ће, што год

се том влашћу свеже или раздреши на земљи, бити свезано или раздрешено и на небу.

Верујем и исповедам да је светој васељенској Цркви Православној темељ, глава и врховни Архиепископ и Архиепископ Господ наш Исус Христос, који је установио архиепископе, пастире и учитеље за управљање Црквом, и да је Дух Свети руководио и крманош ове цркве.

Исповедам да је Црква невеста Христова, и да је у њој истинско спасење.

Обећавам да ћу пресветом патријарху (или: преосвећеном архиепископу) (име), као пастиру православне Српске цркве, и свештеницима од њега постављеним, указивати све до краја свога живота истинско послушање.

После тога архиепископ му пружа крај од омофора (ако пак свештеник ово врши, крај од епитрахиља) у десну руку говорећи:

Уђи у цркву Божју и штуду Господа Бога Оца Сведржитеља, Сина његовог Исуса Христа и Духа Светога, једног живог и истинитог Бога, Свету Тројицу једносушну и нераздељиву.

Пошто то изговори, уводи га у цркву, а он се држи краја омофора (или епитрахиља), и поставља га пред амвон где на столу стоји свето Еванђеље. Чим ту стану, испушта из руку крај од омофора. А за време улажења у цркву клир чита псалм 67 (стр. 333).

По завршетку псалма архиепископ му наређује да клекне пред светим Еванђељем. Онда архиепископ говори ове стихове:

Пошли Духа свог, и постаће; и обновићеш лице земљи.

Што не погледаш, Господе? и умољен буди за слугу твога.

Кривине ће се исправити и неравнине на путу поравнати.

Боже мој, спаси слугу твога који се у Тебе нада.

Господе, буди му јака тврђава пред лицем непријатеља.

Нека непријатељ његов не успе против њега, и син безакоња нека му више не наноси зла.

Господе, услиши молитву моју, и јављак мој нека дође до Тебе.

После тога ђакон говори: Господу се помолимо. Клик: Господе, помилуј. А архиепископ са сваком умилењем чита ову молитву:

Господе Боже Сведржитељу, једини свети, и који у светима обитаваш, из велике и безграничне љубави своје према људима Ти свагда предлажеш грешницима разне начине покајања, и заблуделима од истине показујеш прави пут ка познању Тебе јединог истинитог, у Тројици слављеног и обожаваног Бога, да ниједан од њих

не би пропао, него да се сви спасу и добу у познање истине. Благодаримо Ти, слаavimo Те и величамо, што си и сада овом разумном саздању свом (име) зажегао у срцу светлост познања истине твоје, и удостојио га да прибегне твојој светој апостолској Православној весељенској Цркви. Стога Те смирено молимо, Господару, распали потпуно у срцу његовом светлост благодати Светога Духа Твог на познање истине светог Еванђеља твог; дај му да се непритворно, неповратно и истински присаједини твојој светој саборној Цркви, и да истински прими и исповеда православну васељенску веру; учврсти га у своје изабрано стадо, и присаједини га телу Цркве твоје свете; начини га чесним сасудом и обитавалиштем Светога Духа Твог, како би свагда Њиме чуван и упућиван држао спасоносне заповести твоје, и творећи вољу твоју благу и благоугодну и савршену, удостојио се примити и небеска блага твоја са свима који су Ти угодили. Јер си Ти Бог милости и доброте и човекољубља, и хоћеш да се сви људи спасу, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

После молитве архијереј му наређује да устане, говорећи:

Устани, и стој добро, стој са страхом.

И он уставши говори:

Ову истинску веру Православне Цркве, коју сада добровољно исповедам и истински држим, трудићу се, Божјом помоћу, да је сву и неповрећену све до последњег даха свог чврсто држим и исповедам, и да је изучавам и проповедам, колико будем могао, и да с радошћу ревностно испуњавам верске дужности, чувајући у врлини и чистоти срце своје. И у потврду овог мог истинског и чистосрдачног вероисповедања целивам речи и Крст Спаситеља мог. Амин.

Онда му архијереј пружа свето Еванђеље и Крст да их целива; и по целивању говори:

Благословен Бог који хоће да се сви људи спасу и добу у познање истине, благословен вавек.

Клир: Амин.

Затим говори њему:

Преклони колена своја пред Господом Богом кога си исповедио, и добићеш опроштај грехова својих.

И он преклања колена и главу своју, гледајући доле. И архијереј, (или његов опуномоћеник), разрешава га овако: Начин ра-

зрешења од грехова овога који тако приступа православној вери, и присаједињења његовог светој Цркви Православној:

Господ и Бог наш Исус Христос, који је апостолима својим уручио кључеве царства небеског и својом благодаћу дао им сву власт да свезују и разрешавају људе од грехова на земљи, нека те Он сам по неисказаној милости својој прости и разреши. И ја свемоћном влашћу његовом, која је преко његових светих апостола и њихових прејемника дата мени, иако недостојном архијереју (**или:** јереју), праштам ти и разрешавам те, чедо (**име**), од свих грехова твојих, и присаједињујем те заједници верних и телу Цркве Христове, и чиним те заједничарем божанских тајни црквених, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

После тога архијереј му говори:

Устани, брате, и као верни слуга Исуса Христа, помоли Му се с нама, да те у помазању светим миром удостоји да примиш благодат Светога Духа.

И он уставши, стоји са сваким умилењем.

ЧИН ПОМАЗИВАЊА МИРОМ оних што приступају православној вери и присаједињују се Цркви васељенској

Пошто се обави претходни чин, један од свештеника, или протођакон (ако је архијереј, сам врши ово), узима сасуд са светим миром, и сунђер, и стручак, и у малом суду топлу воду у којој ће се сунђер умакати и места миром помазана отирати. Све то меће на припремљени сто, на који се ставља и свето Еванђеље и животворни Крст, и још два светњака са упаљеним свећама.

Пошто се све то спреми, архијереј (или свештеник) са свима присутнима клања се трипут према Истоку.

Бакон рекне: Благослови, владико.

Свештеник говори: Благословено царство Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

И одмах певају стихиру, глас 6.

Царе небесни, Утешитељу, Душе истине, Који си свуда и све испуњаваш, Ризницо добара и Животодавче, дођи и усели се у нас и очисти нас од сваке нечистоте и спаси, Благи, душе наше.

Пошто се отпева стихира, бакон одмах говори јектенију светог миропомазања:

У миру Господу се помолимо... **све до:** да им помогне и покори... **Онда:**

Да се помазањем свесветог, благотворног и свеизвршујућег мира подари божанска сила слуги Божјем (**име**) сада светој Цркви васељенској присаједињеном, ради победе и уништења свих непријатељских замки ђаволских, и напасти што наилазе од тела и од света, Господу се помолимо.

Да буде храбар и победоносан војник Христа Бога нашег силом, дејством, благодаћу и силаском Светога Духа помоћу помазања свесветим миром, Господу се помолимо.

Да помазањем свесветим миром буде чврст и јак и непоколебљив у православној вери и љубави и нади у све дане живота свога, Господу се помолимо.

Да му се преко помазања свесветим миром подари благодат, да би смело без страха и стида исповедао пред свима име Христа Бога нашег, и свагда желео да с љубављу страда и умре за Њега, Господу се помолимо.

Да помазањем свесветог мира напредује у свим врлинама и успева у заповестима Христа Бога нашег, Господу се помолимо.

Да се помазањем светим миром душа његова сачува светим страхом у чистоти и правди, Господу се помолимо.

Да достигне у човека савршена, у меру раста висине Христове, силом, дејством, благодаћу и силаском Светога Духа помоћу помазања свесветим и свеизвршујућим миром, Господу се помолимо.

Да се и он и ми избавимо од сваке невоље, гнева и нужде, и да сви достигнемо у јединство вере и познања Сина Божјег, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај њега и нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Возглас: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Госпoде, помилуј.

Архијереј чита громко ову молитву:

Благословен си Госпoде Боже Сведржитељу, изворе добара, Сунце правде, Ти си онима у тами послао светлост спасења појавом јединородног Сина Твог и Бога нашег; и Ти си нама недостојнима даровао блажено очишћење у светој води и божанствено освећење у животворном помазању; Ти си сада благоволео да овај слуга твој (**име**) позна истину твоју, и у покајању прибегне твоме милосрђу, и да се присаједини светом твојм избраном стаду, и Ти си му преко мене недостојног слуге твог подарио опроштај грехова, Ти сам Го-

сподару и милосрдни царе свих, даруј му печат дара светог, свемоћног и обожаваног Духа Твог, и причешће светим Телом и чесном Крвљу Исуса Христа Твог; сачувај га у твојој освећењу, утврди у православној вери, избави од нечастивога и свих замки његових, и спасоносним страхом својим сачувај душу његову у чистоти и правди, да би, угађајући Теби у сваком делу и речи, постао син и наследник наднебесног царства твог. Јер си Ти Бог наш, Бог који милује и спасава, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

После молитве свештеник одмах помазује светим миром новоприсаједињеног, правећи знак Крста на челу, на очима, на ноздрвама, на уснама, на оба ува, на грудима, на рукама и на ногама, говорећи:

Печат дара Духа Светога, амин.

Пошто се то сврши, **Бакон рекне:** Господу се помолимо. **Клир:** Господе, помилуј. **И свештеник чита молитву ову:**

Господе Боже наш, Ти си удостојио да покажеш савршеним овог слугу твог (**име**) правом вером у Тебе и печатом дара Светога Духа у твојој светом и наднебесном помазању, Ти, Господару свих, сачувај у њему истинску веру, васпитај га у правди и истини, и украси свима даровима својим. Јер си Ти Бог наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда узима сунђер, умаче га у млаку воду, и отиरे места помазана миром, говорећи:

Оправдао си се, просветио си се, осветио си се именом Господа нашег Исуса Христа и Духом Бога нашег, и помазао си се миром у име Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Затим архијереј говори: Мир свима.

Народ: И духу твојој.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

Пошто сви приклоне главе, архијереј чита тајно молитву ову:

Онај што се обуче у Тебе, Христа и Бога нашег, с нама приклони Теби главу своју; учини да буде непобедиви борац против оних који низашта непријатељствују против њега и против нас; и твојим бесмртним венцем све нас покажи као победиоце до самога краја.

Возглас: Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш Христe Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда јектенију:

Помилуј нас Боже, по великој милости својој..

Још се молимо за благоверног и христољубивог господара и краља нашег **(име)**.

Још се молимо за пресветог патријарха **(или:** преосвећеног архијереја) нашег **(име)**.

Још се молимо за милост, живот, мир, здравље, спасење и отпуштење грехова слуге Божјег **(име)** кума.

Још се молимо за новопросвећеног слугу Божјег **(име)**, да се у све дане живота свога одржи у вери чистог исповедања, и у свакој побожности и у испуњавању заповести Христових.

Возглас: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Слава Теби, Христe Боже, надо наша, слава Ти.

Слава; и сада; Господе, помилуј **(трипут)**, благослови.

И свештеник врши отпуст.

И миропомазаноме даје благослов да се на божанственој литургији причести пречистим тајнама Тела и Крви, Господње. Јер се све ово обавља пред свету литургију.

МОЛБЕНА ЈЕКТЕНИЈА ЗА МНОГО БОЛЕСНИКА ИЛИ ЗА ЈЕДНОГ

На великој јектенији после: За оне који плове... **умеће се ово:**
Да слугама својим (**или:** слуги своје) (**име**) опрости сваки грех вољни и невољни, и да се смилује на њих, Господу се помолимо.

Да уклони ватру, и утиша болове, и милостиво исцели болести њихове, Господу се помолимо.

Да их брзо, као капетановог слугу, Хананејкину кћер и Петрову ташту, речју силе своје милостиво исцели, и са постеље болесничке подигне, Господу се помолимо.

Да ради милости доброте своје не помене грехе младости њихове и незнања, и грехе родитеља њихових, Господу се помолимо.

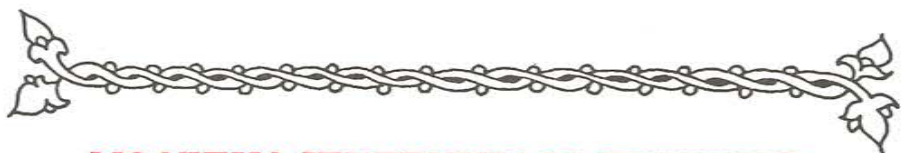
На сугубој јектенији пред: Још се молимо за оне који плод доносе... **умеће се ово:**

Лекару душа и тела наших; са умилењем у срцу скрушеном к Теби припадамо и уздишући вапијемо: исцели болести, излечи патње слугу твојих (**или:** слуге твога) (**име**), и као милосрдан опрости им све грехе, вољне и невољне, и брзо подигни са болесничког одра, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Милостиви Госпode, Ти нећеш смрти грешника него да се обрати и живи буду, поштеди и помилуј слуге твоје (**име**), запрети патњи, удаљи сву мuku и сву болест, и пружи снажну руку своју, и подигни их, као Јаирову кћер, са болесничког одра, и оздрави их, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Ти који си Петрову ташту додиром исцелио, исцели и сада милосрђем својим тешко болесне слуге твоје, брзо им дајући здравље, урдно Ти се молимо, изворе исцељења, услиши и помилуј.

МОЛБЕНА ЈЕКТЕНИЈА ЗА ПУТНИКЕ

На великој јектенији после: За оне који плове... **умеће се ово:**

Да помилује слуге своје (**или:** слугу свога) (**име**), и да им опрости сваки грех вољни и невољни, и да благослови путовање њихово, Господу се помолимо.

Да им пошаље анђела мира, сапутника и путовођу, који ће их чувати, помагати, и неповређене сачувати од сваке љуте напасти, Господу се помолимо.

Да им подари безопасно и мирно путовање, и срећан повратак у здрављу и свакој побожности и честитости, Господу се помолимо.

На сугубој јектенији пред: За оне који плод доносе... **умеће се ово:**

Ти управљаш стопе људске, Господе, погледај милостиво на слуге твоје (**или:** слугу твога) (**име**), и простивши им сваки грех вољни и невољни, благослови добру намеру њихову, и руководи одласке и доласке с путовања, усрдно Ти се молимо, услиши и помилуј.

Ти си Исаку и Товију послао анђела за сапутника, и тиме учинио мирним и срећним њихово путовање и повратак, и сада, предобри Господе, пошаљи анђела мира слугама твојим који Ти се преко нас моле, да их упућује на свако добро дело и избавља од видљивих и невидљивих непријатеља и од сваке љуте напасти, и да их на славу твоју врати здраво, мирно и срећно, усрдно Ти се молимо, услиши и помилуј.

Ти си био сапутник Луки и Клеопи у Емаус, и откривши им себе Ти си учинио да се они весело врате у Јерусалим, буди сада сапутник својом благодаћу и божанским благословом и слугама твојим (**име**), који Ти се преко нас усрдно моле, и помажи им у сваком добром делу на славу пресветог Имена Твог, чувајући их у здрављу и напретку, и враћајући их благовремено, молимо Ти се као свемилостивом Добротвору, брзо услиши и милостиво помилуј.

МОЛБЕНА ЈЕКТЕНИЈА У ВРЕМЕ ПОМОРА

На великој јектенији после: За оне који плове ... **умеће се ово:**

Да Господ не помене безакоња и саблазни нас грешних и недостојних слугу својих, него да милостиво очисти грехе наше, и да одврати гнев свој с правом кренут на нас, Господу се помолимо.

Да нас јарошћу не покара и гневом не казни, него да се опомене да смо тело, дух што ходи и ишчезава, и да милостиво поштеди од смрти душе наше, и да се у гневу опомене милости, Господу се помолимо.

Да не ступи у парбу са слугама својим, и да се не загледа у безакоња наша, него да их очисти, и да буде милостив, и да поштеди људе који су сагрешили, Господу се помолимо.

На сугубој јектенији пред: За оне који плод доносе... **умеће се ово:**

Сагрешисмо и безакоња чинисмо, и ради тога постиже нас праведни гнев твој, Господе Боже наш, и сенка смрти опколи нас, и приближисмо се вратима пакла, но у патњи својој умилно вапијемо к Теби Богу нашем: поштеди, поштеди људе твоје, и не уништи их сасвим, смирено Ти се молимо, услиши и помилуј.

Опомени се, Господе, да смо тело, дух што ходи и ишчезава, и милостиво одврати гнев свој с правом кренут на нас, којим нас као мачем у невреме посећујеш, заустави патњу и уклони болест која нас изненада сатире, јер Те мртви неће славити, ни они што силазе у ад, него Те ми живи славимо, и у болу срца уздишући молимо Ти се, услиши и помилуј.

Више од свих сагрешисмо Ти и безакоња починисмо, Господе, и мада покајање не стекосмо, место покајања прими намеру нашу, и покажи се милостив: од смртоносне болести и љутих патњи ослободи као свемоћан слуге твоје, болно јецајући, молимо Ти се, брзо услиши и помилуј.

МОЛИТВА ЗА ВРЕМЕ БУРЕ НА МОРУ

Човекољубиви Владару, Господе Исусе Христе, Ти си све-моћном речју својом укротио буру на мору и силу ветрова, и руку спасења пружио апостолу Петру који је због маловерја почео да се дави на пучини, Ти сведобри, видиш и сада буре и страшну олују ветрова, које угрожавају пловидбу слугу твојих те им прети блиска пропаст. Ради тога Ти се молимо, Господе, похитај у помоћ слугама твојим који су у опасности; укроти буру, хуку морских валова претвори у тишину, и нека се умире ветрови који страшно дувају, да би пловидба била тиха и спокојна, и срећно се свршила на славу светог Имена Твог, на корист и спасење ових слугу твојих што плове и моле се Теби. О Господе, човекољубиви, и Спаситељу наш, молитвама пречисте Твоје Мајке, светих славних и свехвалних Апостола твојих, и великог светитеља и чудотворца Николаја, светога свештеномученика Фоке, светог Саве, архиепископа и учитеља српског, и свих Светих твојих, покажи милост своју слугама твојим које витла буре и морски валови и који осим Тебе немају другу наду на спасење и избављење. Смилуј се, Господе, на слуге твоје и не допусти да се створења руку твојих подаде у мору, него их избави и пристаништу приведи, да би прослављали Тебе, цара мира и спасења, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим Твојим Духом, свагда, сада и увек и у векове векова. Амин.

МОЛИТВА ПРЕД БОЖИЋ

Када свештеник посећује дом свога парохијана, улазећи у дом говори: Мир дому овом и онима што живе у њему. **И пошто стане где треба, почиње:** Благословен Бог наш... Царе небесни; Трисвето; Оче наш... Јер је твоје царство... Господе, помилуј (12 пута). Господу се помолимо.

И чита ову молитву:

Боже Оче свемогући, Ти си, враћајући у његово првобитно достојанство човека који је кроз грех отпао од твоје добротe, благоволео да се у Витлејему јудејском роди од Приснодјеве Марије јединородни Син Твој, да би сав свет познао Тебе и Сина Твог са Светим Духом у нераздељивој суштини, смирено Те сада молимо, Човекољупче, у ове свете дане од нас пост и молитве принесене примајући као кад духовнога миомира, удостој све што у овом дому живе да се са мудрацима и пастирима безгрешно поклоне божанственом Рођењу Исуса Христа, љубљеног Сина Твог. Стога и после проповеди Пророка који су вам објавили благовест о рођењу Христа у Витјелему, и ја вам благовестим: радујте се! Са Анђелима посетите Емануила који се рађа! Не бојте се, и радујући се са умилењем овако славословите: Слава на висини Богу, и на земљи мир, међу људима добра воља! А са Црквом певајте: Христос се рађа, славите! Христос са неба, сретните Га! Христос на земљи, веселите се! Новорођени Христе, помилуј све људе који овде живе, да би, чествујући у чистој савести Твоје божанствено Рођење, могли, у време које Ти одредиш, неосуђени достићи и у небеско царство Твоје, они који заједно са многим величају и славе Тебе са Оцем и Духом Светим, амин.

Јереј благосиља крстом; и пошто сви целивају крст, говори отпуст.

МОЛИТВА ПРЕД БОГОЈАВЉЕЊЕ

Почетак као горе; онда тропар празника: Када си се Ти, Господе, крштавао у Јордану... **или:** Глас Господњи...

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Господе Боже наш, свети, благословени, страшни, свеславни, чудесни, обожавани, желећи да нас слуге твоје очистиш од тајних грехова наших и да нас сачуваш од туђих грехопада, Ти си припремио небеса отворена, и Јордан реку слатку, земљу испуњену радости, горе и брежуљке веселе, јер крштен у Јордану од Јована Исус Христос, истинита Светлост, дође да свакога човека обнови бањом препоробаја и просвети Духом Светим, да бисмо, оправдавши се благодаћу његовом, по нашој нади постали наследници живота вечног. Свемилостиви, смирено се молимо ми који Те вером знамо, с радошћу се усубујемо певати Христу: јавио си се данас васељени, и светлост твоја, Господе, обасја нас који Те разумом славимо, дошао си и јавио се Светлост Неприступна. И просвећени том светлошћу ми можемо сада говорити: избави нас, Господе, од свих зала, садашњих и будућих. Господе, избави нас, слуге твоје и слушкиње твоје, од мача, глади, искушења ђаволских, од напасти света, и од опаких болести и патњи, и подари нам свима да у потребно време гледамо вечну светлост величанства твога, да би све Силе Небесне, и ми људи с њима, славили Тебе, Бога Оца и Сина и Светога Духа, свагда, сада и увек и у векове векова. Амин.

И остало као у претходном чину.

ЧИН ВЕЛИКОГ ВОДООСВЕЂЕЊА НА СВЕТО БОГОЈАВЉЕЊЕ

Пошто свештеник прочита заамвону молитву, излазимо сви на студенац (или реку, или посуду напуњену водом). Напред иду свећеносци, а за њима Ђакони и свештеници са Еванђељем и кадионицом, док братија пева ове тропаре, глас 8.

Глас Господњи на водама, виче говорѣћи: Приступите, примите сви Духа премудрости, Духа разума, Духа страха Божјега, јавившег се Христа (трипут).

Данас се освећује природа вода, и раздваја се Јордан и своје токове зауставља, гледајући Господа који се крштава (двапут).

Као човек дошао си на реку Христe Царе, и хитао си Добри да примиш крштење слуге из Претечеве руке, а ради наших грехова, Човекољупче (двапут).

Слава; и сада: Глас исти.

Ка Гласу вапијућег у пустињи: „приправите пут Господњи“, дошао си Господе, обличје слуге примивши, за крштење молѣћи не учинивши греха. Видеше Те воде и уплашише се; уздрхта Претеча, и повика говорѣћи: Како ће свећњак осветлити светлост? како руку да положи слуга на Господара? Освети мене и воде Спаситељу, који узимаш грех света.

И ставши при студенцу (или где се освећује вода), Ђакон одмах говори:

Премудрост.

Читање из пророштава Исаије (Ис. 35, 1-10).

Тако говори Господ: Радоваће се томе пустиња и земља сасушена, веселиће се пустош и процвјетати као ружа. Процвјетаће обилно, и веселиће се радујући се и попијевајући; слава Ливанска даће јој се и красота Кармилска и Саронска; та ће мјеста видјети славу Господњу, красоту Бога нашега. Укрјепите клонуле руке, и кољена изнемогла утврдите. Реците онима којима се срце уплашило: охрабрите се, не бојте се; ево Бога нашега; освета иде, плата Божија, сам иде, и спашће вас. Тада ће се отворити очи слијепима, и уши глухима отвориће се. Тада ће хромац скакати као јелен, и језик нијемога пјеваће, јер ће у пустињи проврети воде и потоци у земљи сасушеној. И сухо ће мјесто постати језеро, и земља сасушена извори водени, у стану змајевском, по ложама њиховијем, биће трава, трска и сита. И ондје ће бити насип и пут, који ће се звати свети пут; неће ићи по њему нечисти, него ће бити за њих; ко узиде за њим, ни луд неће заћи. Неће ондје бити лава, и љута звијер неће ићи по њему; пити ће се ондје паћи, него ће ходити избављени. И које искупи Господ, вратиће се и доћи у Сион пјевајући, и вјечна ће радост бити над главом њиховом, добиће радост и весеље, а жалост и уздихање бјежаће.

Читање из пророштава Исаије (Ис. 55, 1-13).

Тако говори Господ: Ој жедни који сте год, ходите на воду, и који немате новаца, ходите, купујте и једите; ходите купујте без новаца и без плате вина и млијека. Зашто трошите новце своје на оно што није храна, и труд свој на оно што не сити? Слушајте ме, па ћете јести што је добро, и душа ће се ваша насладити претилине. Пригните ухо своје и ходите к мени; послушајте и жива ће бити душа ваша, и учинићу с вама завјет вјечан, милости Давидове истините. Ево, дадох га за свједока народима, за вођа и заповједника народима. Ево, зваћеш народ којег пијеси знао, и народи који те пијесу знали стећи ће се к теби, ради Господа Бога твојег и свеца Израилева, јер те прослави. Тражите Господа, док се може паћи; призивајте га, докле је близу. Нека безбожник остави свој пут и неправедник мисли своје; и нека се врати ка Господу, и смиловаћу се на њ, и к Богу нашему, јер прашта много. Јер мисли моје пијесу ваше мисли, путеви су ваши путеви моји путеви, вели Господ; него колико су небеса виша од земље, толико су путеви моји виши од ваших путова, и мисли моје од ваших мисли. Јер како пада дажд или снијег с неба и не враћа се опамо, него патапа земљу и учини да рађа и да се зелени, да даје сјемена да се сије и хљеба да се једе, тако ће бити ријеч моја кад изиде и мојих уста: неће се

вратити к мени празна, него ће учинити што ми је драго, и срећно ће свршити на што је пошљем. Јер ћете с весељем изаћи, и у миру ћете бити вођени; горе и брегови пјеваће пред вама од радости, и сва ће дрвета пљескати рукама. Мјесто трња никнуће јела, мјесто коприве никнуће мирта; и то ће бити Господу у славу, за вјечан знак, којег неће нестати.

Читање из пророштава Исаије (Ис. 12, 3-6).

Тако говори Господ: С радошћу ћете црпсти воду из извора овога спасења. И тада ћете рећи: хвалите Господа, гласите име његово, јављајте по народима дјела његова, напомињите да је високо име његово. Појте Господу, јер учини велике ствари, нека се зна по свој земљи. Кликуј и пјевај, која седиш у Сиону, јер је светац Израилев велик посред вас.

Бакон: Премудрост. **Прокимен, глас 3.**

Господ је просветљење моје, и Спаситељ мој, кога ћу се бојати?

Стих: Господ је заштитник живота мога, кога ћу се страшити?

Чтец: Читање из прве посланице Коринћанима, светога апостола Павла (**Зачало 143 од половине. 1. Кор. 10, 1-4**).

Браћо, нећу да не знате да оци наши сви под облаком бијаху, и сви кроз море пробоше. И сви се у Мојсија крстише у облаку и мору; и сви исто јело духовно једоше; и сви исто пиће духовно пише; јер пијаху од духовне стијене која их је слиједила, а стијена бјеше Христос.

Алилуја, **глас 4.**

Глас је Господњи на водама, Бог славе загрми, Господ је на водама многим.

Бакон: Премудрост, смерно стојмо, чујмо свето Еванђеље.

Свештеник: Мир свима.

Читање светог Еванђеља од Марка (**Зачало 2. Мк. 1, 9-11**).

У време оно, дође Исус из Назарета Галилејскога, и крсти га Јован у Јордану. И одмах излазећи из воде видје небеса гдје се отварају и Дух као голуб силази на њега. И глас дође с неба: Ти си Син мој љубљени који је по мојој вољи.

Бакон говори јектенију:

У миру Господу се помолимо... **После:** За оне који плоче... **иду ове прозбе:**

Да се освети вода ова силом, и дејством, и силаском Светога Духа, Господу се помолимо.

Да очистилачко дејство падсуштаствене Тројице сиђе на воду ову, Господу се помолимо.

Да се силом и дејством и силаском Светога Духа дарује води овој благодат искупљења и благослов Јордана, Господу се помолимо.

Да ускоро сатремо сатану под ноге наше, и да уништимо сваку злу замисао уперену против нас, Господу се помолимо.

Да нас Господ Бог избави од сваког напада и искушења противника, и да нас учини достојнима обећаних блага, Господу се помолимо.

Да нас силаском Светога Духа просвети просвећењем разума и побожности, Господу се помолимо.

Да Господ Бог испошље благослов Јорданов, и да освети воду ову, Господу се помолимо.

Да нам вода ова буде на избављење од грехова, на исцељење душе и тела, на освећење срца и ума, и на сваку изврсну корист, Господу се помолимо.

Да нам вода ова буде водитељ у живот вечни, Господу се помолимо.

Да вода ова увек одгони од нас сваки насртај видљивих и невидљивих непријатеља, Господу се помолимо.

За оне који захватају и узимају воду ову ради освећења домава својих, Господу се помолимо.

Да вода ова буде на очишћење душа и тела свима који је са вером захватају и пију, Господу се помолимо.

Да се, пијући ову воду, испунимо освећења невидљивом појавом Светога Духа, Господу се помолимо.

Да Господ Бог услиши глас молeња нас грешних, и да нас помилује, Господу се помолимо.

Да нас избави од сваке невоље, гнева, опасности и шужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси...

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену...

Свештеник молитву ову:

Господе Исусе Христе, јединородни Сине, Ти који си у наручју Оца, истинити Боже, Изворе живота и бесмрћа, Светлост од Светлости, дошао си у свет да га просветиш, озари разум наш Светим Духом Твојим, и прими нас који Ти приносимо хвалу и благодарност за сва твоја од памтивека дивна велика дела;

и за твоје спасоносно промишљање о нама, што си се Ти, Царе свију, оваплотио, обукао у наше немоћно и бедно тело, и изједначио са слугама; и још за то што си допустио да те рука слуге крсти у Јордану, да би Ти, безгрешни Господе, осветивши природу воде, пропутио нам пут за поновно рођење водом и Духом, и за повратак наш к првобитној слободи. И ми, празнијући спомен ове Божанске Тајне, молимо се Теби, човекољубиви Господе, окропи нас, недостојне слуге твоје, по божанском обећању твом, водом чистом – даром милосрђа твог, да би мољење нас грешних над овом водом било благопријатно твојој благодати, и да се њоме дарује благослов твој и нама и свима верним људима твојим, у славу светог и обожавапог Имена Твог. Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, са беспочетним Твојим Оцем, и прссветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове вјекова. Амин.

Свештеник велегласно молитву ову:

Велики си, Господе, и чудна су дела твоја, и никаква реч људска није у стању да опева чудеса твоја (**трипут**).

Јер си Ти по вољи својој из небића извео у биће све и сва; и Ти својом моћи одржаваш твар, и својим промислом урсеђујеш свет. Ти си од четири стихије сачинио твар, и са четири доба украсио годишњи круг. Од Тебе дршћу све умне Силе; Тебе пева Сунце; Тебе слави Месец; Теби присуствују Звезде; Тебе слуша светлост; Тебе се страше бездани; Теби служе извори; Ти си распростро небо као кожу; Ти си утврдио земљу на водама; Ти си оградио море песком; Ти си разлио ваздух за дисање; Теби анђелске Силе службују; Теби се хорови Арханђела клањају; многооки Херувими и шестокрили Серафими, стојећи око Тебе и летећи око Тебе, покривају се страхом неприступне славе твоје. Ти Бог неописани и беспочетни, и неискazани, дође на земљу узевши обличје слуге, поставши човек као и други људи; јер због самилости милосрђа свог, Господе, ниси могао гледати како ђаво мучи људски род, него си дошао, и спасао си нас. Исповедамо благодат, проповедамо самилост, не тајимо добротинство. Ти си ослободио род људски; Ти си рођењем својим осветио девичанску утробу; сва твар велича Тебе што си се јавио, и са људима поживео; Ти си Јорданску воду осветио, пославши с неба Светога Духа Твог, и размрсао главе змија које су се тамо гнездиле.

Стога Ти сам човекољубиви Царе, дођи и сада силаском Светога Духа Твог, и освети воду ову. **(Ово свештеник говори трипут, при чему сваки пут благосиља воду руком.)**

И дај јој благодат искупљења, благослов Јорданов; учини је извором бесмртности, даром освећења, разрешењем грехова, исцељењем недуга, пропашћу ђавола, неприсупачном противничким силама, испуњеном анђелске моћи, да би свима, који од ње захватају и пију, била на очишћење душа и тела, на исцељење страсти, на освећење домова, и на сваку благовремену корист. Јер си Ти Бог наш, који си водом и Духом обновио, овешталау грехом природу нашу; Ти си Бог наш, који си водом потопио грех у време Ноја; Ти си Бог наш, који си преко Мојсија морем ослободио народ Јеврејски од робовања Фараону; Ти си Бог наш, који си расекао камен у пустињи, те потече вода, и набујаше потоци, и Ти напоји жедне људе твоје; Ти си Бог наш, који си преко пророка Илије водом и огњем одвратио Израиљ од обмане Ваалове.

Ти сам и сада, Господе, освети воду ову Духом Твојим Светим **(трипут).**

И свима који је додирују, и који пију од ње, и који се помазују њоме, подај освећење, здравље, очишћење и благослов.

И спаси, Господе, и помилуј све православне хришћане, и сачувај их под окриљем твојим у миру; покори им сваког непријатеља и противника; даруј им све што служи њиховом спасењу, и живот вечни, да би и стихије и људи и анђели, видљива и невидљива бића, славили пресвето Име Твоје, са Оцем, и Светим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Свештеник: Мир свима.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Свештеник приклонивши се, моли се:

Приклони Господе ухо твоје, и услиши нас; Ти који си изволео да се крстиш у Јордану, и осветиш воде, благослови све нас који приклањањем својих вратова, показујемо да смо слуге твоје, и удостој нас да се испунимо твога освећења, пијењем воде ове, и да нам буде, Господе, на здравље душе и тела.

Возглас: Јер си Ти освећење наше, и Теби славу и благодарност и поклоњење узносимо, са беспочетним Твојим Оцем и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек, и у векове векова, амин.

И одмах благосиља воду крстообразно часним Крстом. Погружава га усправно, спуштајући у воду и уздижући, држећи га са обе руке, певајући и овај тропар, глас 1.

Када си се Ти, Господе, крштавао у Јордану, показало се поклоњење Тројице. Јер глас Родитеља сведочаше за Тебе, називајући Те љубљеним Сином; а Дух у виду голуба, потврђиваше истинитост речи. Христе Боже, који си се јавио, и свет просветио, слава Ти (трипут).

Свештеник, док се тропар пева трећи пут, кропи светом водом народ, држећи у левој руци Крст а у десној босиљак. А улазећи у храм певамо ову стихиру самогласно, глас 6.

Опевајмо верни, величину Божјег добротворства према нама: јер због наших грехова поставши човек, очишћује се, као и ми, у Јордану: Он једини чист, и петрулежан освећује мене и воде, сатирући главе змија у води. Стога, браћо, захватимо воду с весељем, јер се онима који је с вером захватају, невидљиво дарује благодат Духа, од Христа Бога и Спаса душа наших.

Затим: Нека је име Господње... и Псалом 34.

Благосиљам Господа у свако доба, хвала је његова свагда у устима мојима. Господом се хвали душа моја; нека чују који страдају, па нека се радују. Величајте Господа са мношвом, узвишујмо име његово заједно. Тражих Господа, и чу ме, и свијех невоља мојих опрости ме. Који у њега гледају просветљују се, и лица се њихова неће постидјети. Овај страдалац завика, и Господ га чу, и опрости га свијех невоља његовијех. Анђели Господњи стапом стоје око оних који се њега боје, и избављају их. Испитајте и видите како је добар Господ; благо човјску који се узда у њ. Бојте се Господа, свети његови; јер који се њега боје, њима нема оскудице. Лавови су убоги и гладни, а који траже Господа, не премиче им се ниједнога добра. Ходите, дјецо, послушајте ме; научићу вас страху Господњему. Који човјек жели живота, љуби да не би видио добро. Устављај језик свој ода зла, и уста своја од пријеварне ријечи. Клони се ода зла, и чини добро, тражи мира и иди за њим. Очи су Господње обраћене на праведнике, и уши његове на јук њихов. Али је страшно лице Господње за оне који чине зло, да би истријебио на земљи спомен њихов. Вичу праведни, и Господ их чује, и избавља их од свијех невоља њиховијех. Господ је близу оних који су скрушена срца, и помаже онима који су смјерна духа. Много нево-

ља има праведник, али га од свијех избавља Господ. Чува Господ све кости његове, ниједна се од њих неће сломити. Безбожника убиће зло, и који ненавиде праведника превариће се. Господ искупљује душу слуга својих, и који се год у њега уздају, неће се преварити.

И пошто најпре пијемо освећену воду, примамо од свештеника нафору.

И бива отпуст богојављенски.

МОЛИТВА ПРЕД ВАСКРСЕЊЕ ХРИСТОВО

Почетак као на стр. 416.

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Владару, Господе Исусе Христе Боже наш, благодаримо и величамо Тебе, Спаса и добротвора нашег, јер си нас, недостојне слуге твоје удостојио, да пређемо време часног и божанственог поста и да доживимо четвородневно васкрсење пријатеља твог Лазара и преславни твој улазак у Јерусалим на магарету, и да будемо подражаваоци јеврејске деце која су Ти гранчице донела и певала: *Осапа на висинама!* и да видимо пресвето и спасоносно страдање твоје, и да се поклонимо твоме божанском распећу и боготелесном погребенју, и да дочекамо свеславно и божанско Васкрсење. Смирено Ти сада припадамо и усрдно се молимо за ове слуге твоје што су прибегли под кров светог храма твог: прими њихову исповест и покајање, као цариникове уздахе, и ради свог светог тридневног Васкрсења опрости им све грехе вољне и невољне, и очисти их као блудницу која је плакала, и прими их као што си примио Петра који Те се одрекао и плакао горко; и стави у срца њихова страх твој, да би Те се бојали и љубили Те свим срцем својим и живели по вољи твојој, и удостој их да се исосуђено причесте пречистим Телом Твојим и пречасном Крвљу Твојом, да би се, поставши заједничари Васкрсења твог, удостојили са свима Светима небеског царства. Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш, Боже наш, и Теби

славу и благодарност, част и поклоњење узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Целивање Крста, и отпуст.

МОЛИТВА КОЈА СЕ У ДОМУ ЧИТА НА ВОДООСВЕЂЕЊУ ПРЕД ОТПУСТ

Господе Исусе Христе, Сине Божји, помилуј нас грешне.

Господе Владару, Христе Цару, усрдно Ти се молимо, услиши нас и милосрдно погледај на овај дом, и сачувај га чврст и неразорив; и својом родитељском бригом чувај православне хришћане што живе у њему; и својом свемоћном благодаћу огради их од свих зала, дарујући им здравље души и телу; настани у срцу њиховом божански страх твој, да би живели у миру и тишини; и учини да обитавају у нелицемерној љубави; обрати их на пут покајања, обаспи их милошћу својом, загревај им душу вером у Тебе, усељавајући у богољубива срца њихова велику љубав к Теби, и смирење и трпљење, да би сада и свагда славили, хвалили и величали Тебе, свога Створитеља и Искупитеља, упућујући их на свако добро и Теби угодно делање. Погледај, о свеблагословни Господе, на дом овај и даруј му изобиље плодова земаљских; умножи стокунегову и сва добра, чувајући га од пожара, глади и других зала; људе твоје што у њему живе сачувај од међусобних распри, од изненадне смрти, и од свих непријатељских насртаја; пошљи Анђела свог да чува овај дом и верне људе твоје што у њему живе (**имсна**), да их учи како да творе свету вољу твоју и славе пречасно и величанствено Име Твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Молитва друга

Пресвета Богородице, молитвама и посредништвом твојим спаси нас грешне.

Пречиста Богомајко, милостива заштитнице хришћана, Теби прибегавамо и Теби се молимо: умоли Сина свог да благослови овај дом својим свемоћним и изобилним благословом; да га испуни земаљским добрима на корист и потребу људи твојих који

љубе Тебе и милостиви су према сиротињи. Погледај, о преблага Владарко наша и преблагословена Богородице, на овај дом и на оне што у њему живе, и милостиво их заштити; покри их чесним својим омофором, и сачувај их неповређене од сваке љуте напасти. Умоли, о Приснодјево, Господа и Спаса нашег, да подари изобиље и добар напредак дому овом, а људима што у њему живе здравље, дуг живот, небеску и земаљску радост. Молитвама твојим, Пречиста Дјево, и светих српских просветитеља и учитеља: Симеона, Саве, Арсенија и Максима, и светога (чији је дан) и осталих Светих, нека Господ помилује, обаспе милосрђем и спасе дом овај и оне што у њему живе, као Цар света и Спаситељ душа наших, коме приличи благодарност и поклоњење, сада и увек и у векове векова. Амин.

ОПРОШТАЈНА МОЛИТВА КОЈУ АРХИЈЕРЕЈ ЧИТА НАД ПРЕМИНУЛИМ АРХИЈЕРЕЈЕМ

Уиме свете и животворне Тројице, Оца и Сина и Светога Духа, ево ја смерни архијереј (име) молећи се Теби Христу, моме Господару, праштам и разрешавам Именом Твојим овог слугу твог (име архијереја) подражавајући реч твојих божанских уста коју си рекао светим твојим Ученицима и Апостолима: Ако вам људи сагреше седам пута седамдесет, опраштајте им; и опет: Што год свежете на земљи, биће свезано на небу; и што год разрешите на земљи, биће разрешено на небу. По свом божанском и неисказаном промислу, Господе, Ти си ме овим превеликим чином удостојио да праштам и разрешавам људске грехе, и ја смерни архијереј (име) Именом Твојим, Владико Христе, благосиљам, разрешавам и праштам овог слугу твог (име архијереја) од свих грехова које он учини и Теби сагреси, вољно или невољно, речју или делом или мишљу. Јер си Ти, Господе Христе, цар свих, дошао да грешнике и неодбранљиве спасеш, и само си Ти једини без греха, и нема човека који је живео а да Теби није сагресио. Но молим, Господе, твоје огромно човскољубље, да у велики дан страшног и неумитног Суда твог не лишиш удела оних што су с десне стране твоје овог слугу твог (име архијереја) за кога молим твоје милосрђе, и у небеском царству твојем даруј му наслеђе са свима што су Ти од памтјевака угодили, амин.

МОЛИТВЕ У ПОЧЕТКУ ПОСТА СВЕТЕ ЧЕТРДЕСЕТНИЦЕ

Ове молитве свештеник чита својим парохијанима у први понедељак Светог Великог Поста, или у који други дан прве седмице Поста; чита их у цркви после јутрења, или после Часова, са спитрахијем на себи; чита ове молитве са сваким умилењем.

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Надо свих крајева земаљских, и оних далеких крај мора, Боже, Ти си ове свете дане поста унапред објавио преко закона, пророка и Еванђелиста, удостој све нас да у чистоти пређемо поприште поста, да веру сачувамо неокривену, и да заповести твоје држимо у све дане живота свога. Заповеди Анђелу мира да чува наше доласке и одласке на свако добро дело, и да нам помогне и припреми нас за савршено причешће Пречистим Тајнама твојим. Прими, Господе, метанија и пост слугу твојих, подајући духовни благослов њима, и свима нама, због Христа Исуса Господа нашег, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

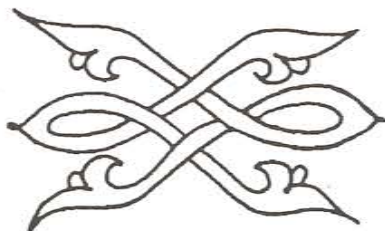
Благословен си Господе Сведржитељу, Боже отаца наших, Авраамов, Исааков и Јаковљев, Ти си створио небо и земљу и море, и све што је у њима; Ти си примио сузе слуге твога пророка Давида и дао му опроштај грехова чим се покајао; Ти си молитву примио и грехе отпустио Манасији, окованом у гвоздене окове, чим се покајао и исповедио Теби; Ти си спасао и с миром отпустио блудницу, која је пред уходама својим познала милост твоју; Ти сам и сада услиши мољење мене недостојног слуге твог и превиди сва сагрешења ових слугу твојих који Ти с покајањем прибегавају; и дај им скрушеност у срцу и тугу због грехова којима прогневише Тебе Творца свог, тугу која их може очистити од грехова њихових;

подај им благодат твоју да би, побуђени и поткрепљени њоме, постали свесни свих рђавих дела својих, и сва их истински исповедили у страху твом духовном оцу свом, кога си Ти одредио за судију; и по твојем нелажном обећању удостој их да се истински осете криви у срцу свом скрушеном и смерном, и да се кају, и да оплакују себе због грехова својих, и да твојим милосрђем преско њиховог духовника и судије добију разрешење грехова својих; јер си Ти рекао: „Што разрешите на земљи, биће разрешено на небесима“. О, Владару Господе Исусе Христе Боже наш, прими слуге твоје који се кају за своје грехе, знане и незнане, вољне и невољне, и које по твојем наређењу исповедају. Примивши их милостиво твојом силом и благодаћу, укрепи их да се више не враћају својим гресима и рђавим и неприличним делима, у које много пута падоше, него их подигни и заштити од лукавстава ђавољих и од свих замки убијачних, да би Ти без сметње послужили у светости и правди у све дане живота свог. Јер си Ти Бог наш, који си дошао у свет да зовеш, не праведнике него грешнике на покајање. И Ти си заповедио да седам пута седамдесет опраштамо сагрешења онима који падају у грех. Као што ниси осудио жену, коју фарисеји ухватише у прелјуби и доведоше је к Теби кушајући Те, него си милостиво рекао: иди, и од сада више не греши, тако и ове не осуђуј, него их човекољубиво помилуј. И као што си се по милости својој смисловао и на другу блудницу која плакаше и сузама ноге твоје омиваше и косом својом отираше, тако и овим слугама твојим подај обилне и топле сузе у њиховом истинском покајању. Утврди њихов ум и срце, да знају Тебе, јединог истинитог Сина Божјег, који узима грехе света. Прими их као што си примио Петра, који се одрече Тебе, па се покајањем и горким сузама обрати. Пружи десницу своју и прими их као што си примио Петра када се он поче топити у мору; и укрепи их против ђавола који војује на њих; очисти им душу и тело од сваке прљавштине. Јер си сам рекао, благи Господе: Не требају здрави лекара него болесни. И дошао си, не да спасеш спасене него оне који гину. Стога, Господе Исусе Христе Боже наш, дај овим слугама твојим: да беспрекорно заврше овај отпочели Свети Пост; да у њему извршују заповести твоје; да у молитвама буду ревниви; и да помоћу свих врлина угађају Теби у све дане живота свог, да би се чисте савести и неосуђено причестили, твога Божанског Тела и твоје Животворне Крви, проливане за сав свет, и удостојили се отпуштења грехова, и да би победили и посрамили ђавола који војује против њих. Јер си Ти, Боже, Бог оних који се

кају, и не желиш смрти грешника него да се обрати и жив буде. Јер Ти не желиш, Господе, да погубиш створење руку твојих, нити је Теби у вољи погибао човекова, него хоћеш да се сви спасу и дођу у познање истине. Стога и сада, Владару, не одврати лице своје од ових слугу твојих, него им подај истинско обраћање к Теби од грехова, и избављење од свих рђавих дела. И удостој све нас, у миру испуњене добрим делима, да се поклонимо спасоносним страдањима твојим и светом Васкрсењу, и да на крају живота нашег добијемо у Теби, Богу и Спаситељу нашем вечну радост, заједно са свима који су угодили Теби. Јер си Ти Бог милости, доброте и човекољубља, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Потом их благосиља десницом, говорећи:

Благослов Господњи на вама његовом благодаћу, добротом, и човекољубљем, свагда, сада и увек и у векове векова. Амин.

После Литургије, свештеник одмах почиње ВЕЧЕРЊЕ, како је изложено у Пентикостару. После входа и великог прокимена свештеник, или ђакон, говори громко:

Опет и опет преклонивши колена, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Пошто сви преклоне колена, свештеник у олтару, на дверима окренут народу, и сам клечећи, чита ове молитве громко да сви чују:

Мречисти, неоскврњени, беспочетни, невидљиви, недокучљиви, неиспитљиви, непроменљиви, непобедиви, неизмерни, незлобиви Господе, Ти једини имаш бесмртност; Ти живиш у светлости неприступачној; Ти си створио небо, и земљу, и море, и све што је на њима; Ти свима дајеш пре него што Те моле; Теби се молимо, и Тебе молимо, човекољубиви Господару, Оца Господа и Бога и Спаса нашега Исуса Христа, који је ради нас људи и ради нашега спасења сишао с неба и оваплотио се од Духа Светога и Марије Приснодјеве и преславне Богородице; који најпре учаше речју, а затим и делима потврђиваше; када претрпе спасоносно страдање, Он нареди нама, смерним и грешним и недостојним слугама твојим, да ми, приклопивши главе и колена, приносимо Теби молбе за своје грехе и за људска незнања; Ти сам многомилостиви Човекољупче, услиши нас кад год Те призивамо, нарочито пак у овај дан Педесетнице, у који, по Вознесењу Господа нашега Исуса Христа на небо и садању с десне стране Тебе Бога и Оца, посла Светога Духа на своје свете Ученике и Апостоле, који и стаде на

свакога од њих, и напунише се сви неисцрпиве благодати његове, и говораху на другим језицима велика дела твоја, и прорицаху. Сада услиши нас који Ти се молимо, и опомени се нас ништавних и осуђених, и поврати из ропства душе наше, имајући твоје милосрђе које се за нас моли. Прими нас који прибегавамо Теби и вапијемо: сагрешисмо, Теби смо одани још од утробе мајке своје, Ти си Бог наш. Али пошто у сујети ишчилеше дапи наши, ми изгубисмо помоћ твоју, лишисмо се сваког оправдања. Но, ослањајући се на твоју доброту, ми молимо: грехе младости наше и незнања не спомињи, и од тајних грехова наших очисти нас; и не одбаци нас у дане старости, кад изнемогне снага наша; не остави нас док се у земљу не вратимо; удостоји нас да се Теби повратимо, и саслушај нас снисходљиво и благодатно; за безакоња наша узврати нам добротом твојом; мноштву грехова наших противстави бездан милосрђа твог; са свете висине своје погледај, Господе, на овај народ твој који очекује од Тебе обилну милост. Посети нас добротом твојом; избави нас од насиља ђавољег; утврди живот наш твојим светим и свештеним законима. Анђела верног чувара додели народу твом; сабери све у Царство твоје; подај опроштај онима што се у Тебе надају; опрости грехе њима и нама; очисти нас дејством Светога Твога Духа; уништи замке вражије против нас.

Додаје и ову молитву:

Благословен си, Господе Владару Сведржитељу, Ти осветљујеш дан сунчевом светлошћу, и обасјаваш ноћ пламеним сјајем; Ти си нас удостојио да преживимо дан и да се приближимо сутону; услиши мољења наша и целог народа твог, и опростивши нам свима вољне и невољне грехе, прими наше вечерње молитве, и пошаљи наслеђу твоме обилну милост твоју и доброту твоју; ограда нас светим Анђелима твојим; наоружај нас оружјем правде твоје; обзидај нас истином твојом; сачувај нас силом твојом; избави нас од сваке опасности, од сваке папасте непријатељске, а подај нам ово вече, са наилазећом ноћи, савршено, свето, мирно, безгрешно, несаблажњиво, несањариско, и све дане живота нашег, молитвама Свете Богородице, и свих Светих који су Ти од памтивека угодили.

Бакон: Заштити спаси...

Поменувши пресвету...

Свештеник: Јер је твоје да нас милујеш и спасаваш...

Бакон: Рецимо сви од све душе...

После сугубе јектеније ђакон говори:

Опет и опет преклопивши колена, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Свештеник се моли:

Господе Исусе Христе Боже наш, Ти си дао људима мир твој и дар Пресветога Духа, и будући с нама у животу још увек дајеш вернима у несутуђиво наслеђе. Ти си ову благодат на најочигледнији начин послао данас твојим Ученицима и Апостолима, и њихова уста огњеним језицима обогатио, од њих сав род људски, богопознање на свом језику слухом уха примивши, светлошћу се Духа просветисмо, и прелести као таме ослободисмо, и разделявањем видљивих и огњених језика и натприродним дејством научисмо вери у Тебе, и бисмо озарени да славимо као Бога Тебе са Оцем и Светим Духом у једном Божанству и сили и власти. Ти си блистање Оца, непроменљива и стална ознака његове суштине и природе, извор мудрости и благодати, отвори и мени грешноме уста, и научи ме како треба и ради чега треба да се молим, јер Ти знаш безброј грехова мојих, али ће их безгранично милосрђе твоје победити. Ево, са страхом стојим пред Тобом, отиснувши очајање душе моје на пучину милости твоје: Крмани животом мојим Ти што целокупном творевином управљаш речју и неизмерној силом мудрости, Ти тихо пристаниште витланих буром, и кажи ми пут којим да идем; дух мудрости твоје подај мислима мојим; дух разума даруј безумљу мом; духом страха твога осени дела моја, и дух правди обнови у мени, и духом царственим утврди клизавост ума мога, да бих се, сваки дан упућиван Духом Твојим благим на корисно, удостојио творити заповести твоје, и увек имати на уму твој славни долазак и суд над делима нашим. Немој допустити да се саблажњујем трулежним лепотама овога света, него ме укрепи да желим стећи блага будућег живота. Јер си Ти, Владико, рекао: што год ко заиште у Име Твоје, несумњиво ће добити од Твога вечнога Бога и Оца. Стога и ја грешни, у дан силаска Светога Духа Твог, молим твоју доброту: што год исках, подај ми на спасење. О, Господе, дарожљиви даваоче свакога добра, и дародавче добри, јер Ти дајеш изобилно оно што иштемо, Ти си сажалив и милостив; Ти си на безгрешан начин био заједничар тела нашег, и с љубављу се спушташ до оних што преклањају колена своја Теби, умилостивљење за грехе наше. Стога дај, Господе, народу твоме добра твоја; услиши нас са светог неба твог; освети нас силом спасоносне деснице твоје; закрили нас окриљем крила твојих; немој презрети дела руку твојих. Теби јединоме грешимо, али и Теби јединоме

служимо. Не знамо се клањати богу туђем, нити пружати руке своје, Владико, ка богу другом. Опрости нам грехе и, примивши наше коленапреклоне молитве, пружи нам свима руку помоћи; прими молитву свих као пријатан кад, приман пред твојим преблагим Царством.

Додаје и ову молитву:

Господе, Господе, Ти си нас сачувао од сваке стреле што лети по дану; сачувај нас и од свега што ходи по тами. Прими жртву вечерњу, принос руку наших. Удостој нас да и поћно поприште пређемо беспрекорно, несаблажњени од зала. И избави нас од сваке пометености и плашљивости, које нам од Ђавола долазе. Даруј душама нашим умилење, и мислима нашим бригу о ономе што нас на страшном и праведном суду твом очекује. Прикуј тела наша за страх твој, и умртви удове наше који су на земљи, да бисмо се и спокојством сиа просветили гледајући судове твоје. Уклони од нас свако неприлично сањарење и штетну похоту. Подигни нас у време молитве, утврђене у вери и напредне у заповестима твојим.

Бакон: Заштити спаси...

Поменувши пресвету...

Свештеник: Благовољењем и благодаћу јединородног Сина Твог, са којим си благословио, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом...

После: Удостој Господе...**Бакон говори:**

Опет и опет преклонивши колена, Господу се помолимо.

Свештеник молитву:

Непресушни, животни и просветилачки Изворе, савечна, саде-латна Оцу Сило, Ти си дивно извршио сав домострој спасења људског, Христе Боже наш; раскинуо си нераскидљиве окове смрти и преворнице ада, и сатро мноштво злих духова; Ти си ради нас привео себе на невино заклање, и пречисто тело, неприкосновено и неприступно ни за какав грех, принео на жртву, и овим страшним и неисказаним свештеносејством живот нам вечни подарио; Ти си у ад сишао, и вечне полуге на вратима сломио, и ошма што седе у тами излаз показао, а свезлог и дубинског Ђавола богомудрим мамцем уловио, и веригама мрака везао у тартару и огњу неугасивом, и у тами најкрајњој безграничном снагом твојом приковао, преславна Свемудрости Очева; Ти си се показао велики помоћник искушаванима, и просветио оне што седе у тами и сеици смрти; Ти Господе вечне славе, и љубљени Сине Оца вишњег,

Вечна Светлости од Вечне Светлости, Сунце правде, услиши нас који Ти се молимо, и упокој душе слугу твојих, досада преминулих отаца и браће наше, и осталих сродника по телу, и свих твојих у вери, за које сада и помен чинимо, јер је у Теби власт над свима и у руци својој држиш све крајеве земље. Владико Сведржитељу, Боже отаца и Госпoде милостиви, Творче и смртнога рода и бесмртнога, и свакога јестества људскога, које се и саставља и опет распада, и живота и коначне, борављенија овде и прелажења тамо; Ти одређујеш године живима, и опредељујеш часове смрти; Ти уводиш у ад и изводиш; Ти везујеш у немоћи, и отпушташ у сили; Ти падом на васкрсеније веселиш убоденије жаоком смрти; Ти сам дакле, Господару свих, Боже Спаситељу наш, надо свих крајева земље и оних најудаљенијих, Који си нам и у овај последњи и велики спасоносни дан празника Педесетнице показао тајну свете, и једносущне, и савечне, и нераздељиве, и несливене Тројице, и силазак и долазак Светога и животворног Духа Твог, у виду огњених језика, излио на свете Апостоле твоје, и поставио их за благовеснике вере наше благочестиве, и показао их као исповеднике и проповеднике истинског богословља; Ти који си нас удостојио да и на овај свесавршени и спасоносни празник примаш молитвена умилостивљења за оне у аду, а дајеш нам и велику наду да ћеш послати олакшицу и утеху онима што пате од разних нечистота, услиши нас, смирене и бедне који Ти се молимо, и душе досад преминулих слугу твојих упокој у месту светлом, у месту цветном, у месту прохладном, одакле побеже сваки бол, туга и уздисање, и настани душе њихове у насељима праведних, и удостој их мира и олакшице, јер Те мртви неће славити, Госпoде, нити ће се усудити да Те исповедају они у аду, него Те ми живи благосиљамо и молимо, и молитве умилостивљења и жртве Ти за душе њихове приносимо.

Додаје и ову молитву:

Боже велики и вечни, свети, човекољубиви, Ти си нас удостојио у овај час да станемо пред неприступачну славу твоју ради певања и слављења чудеса твојих; очисти нас недостојне слуге твоје и подај благодат да Ти скрушена срца понизно приносимо трисвето славословље и благодарност за велике дарове твоје, које си нам учинио, и свагда нам чиниш. Опомени се, Госпoде, немоћи наше, и не погуби нас са безакоњима нашим, него покажи велику милост према нама смиренима, да бисмо, избегнувши таму греха, ходили путем правде, и наоружани светлошћу, живели неузнемиривани ни од каквог лукавства ђавољег, и слободно прославили за све Те-

бе, јединог истиинитог и човекољубивог Бога. Ваистину је, Господару свих и Творче, стварно велика твоја тајна привремено разрешење твојих твари, и затим њихово удруживање и вечно упокојење. Хвалимо благодат твоју за све и сва: за наш улазак у овај свет, и излазак; за наду у васкрсење наше и живот бесмртни, које си нам својим нелажним обећањем осигурао, да ћемо их примити при другом доласку твом, јер си Ти вођ нашега васкрсења и непристрасни и човекољубиви судија свих што су живели, и Владар и Господар награде. Ти си исто тако, из крајње снисходљивости, узео на себе наше тело и крв, и, из самилосне доброте, примивши на себе добровољно наше несудљиве страсти, постао си нам добровољни помоћник у ономе у чему си сам пострадао и искушан био, стога си и нас са собом увео у твоје бестрашће. Прими дакле, Господару, молбе и мољења наша, и упокој све: свачијег оца и мајку, и децу, и браћу, и сестре, и рођаке, и све досада преминуле душе са надом васкрсења вечнога живота; имена њихова упиши у књигу живота; духове њихове смести у паручју Авраама и Исаака и Јакова, у земљи живих, у царству небесном, у рају насладе, уводећи их свесветлим Ангелима твојим у свете обитељи твоје, васкрсавајући и тела наша у дан у који си одредио, према твојим светим и нелажним обећањима. Господе, нама слугама твојим није смрт када излазимо из тела, и Теби Богу нашем долазимо; него је то прелазак из најтужнијег у најкорисније, у најслађе, у покој и радост. За све што сагрешисмо Теби, буди милостив и нама и њима, јер нико није чист пред Тобом, ако је макар један дан поживео. Само си се Ти једини на земљи показао безгрешан, Господ наш Исус Христос; од кога се сви надамо да добијемо милост и опроштај грехова. Тога ради, као благ и човекољубив Бог, и нама и онима разреши, отпусти, опрости грехе наше, вољне и невољне, оне са знањем и оне из незнања, објављене и заборављене, оне у делу, оне у мисли, оне у речи, оне у свима нашим доживљајима и покретима. Онима што су отишли одавде даруј слободу и одмор, а нас што смо овде благослови, дарујући и нама и свима људима твојим благ и миран крај, и изливајући на нас милост и човекољубље при страшном и ужасном доласку твом; и учини нас достојнима твога Царства.

Додаје и ову молитву:

Боже велики и виши, Ти једини имаш бесмртност; Ти живиш у светлости неприступачној; Ти си сву твар мудрошћу саздао; Ти си поделио светлост од таме; Сунце си одредио за дан, а Месец и Звезде за ноћ; Ти си удостојио нас грешне да и данас изађемо пред

лице твоје са исповешћу и да Ти вечерњу службу принесемо, Ти сам, човекољубиви Господе, учини да молитва наша изађе као кад преда Те, и прими је као миомир, а нама подај да у миру проведемо ово вече и идућу ноћ; наоружај нас оружјем светлости; избави нас од ноћног страха, и од свега што ходи по тами; и подари нам сан, који си нам даровао за одмор немоћи наше, слободан од сваког сањарења ђаволског. О, Господару свих, даваоче добара, дај нам да се, скрушавајући се срцем и на постељама нашим, сећамо и ноћу пресветог Имена Твог, и да, обасјани поукама заповести твојих, у радости душевној устанемо за слављење твоје доброте, приносећи твоме милосрђу молитве и молења за грехе наше и за све људе твоје, које молитвама Пресвете Богородице милостиво посети.

Бакон: Заштити, спаси...

Поменувши пресвету...

Свештеник: Јер си Ти упокојење душа и тела наших, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину, и Светоме Духу, сада и увек, и у векове векова. Амин.

Затим Бакон: Допунимо вечерњу молитву... и даље вечерња до краја.

БЛАГОСИЊАЊЕ И ОЧИШЋЕЊЕ РЕКЕ КАДА СЕ У ЊОЈ ПОЈАВИ НЕШТО НЕЧИСТО

Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Владару, Господе Исусе Христе, Ти си благословио реку Јордан, и благоволео си да се у њој крстиш, чиме си очистио воде, да ова стихија буде чиста од сваке прљавштине и на отпуштење грехова. Молимо Ти се, благослови и очисти реку ову и освети воду њену, да не остане у њој ништа нечисто, ништа пагубно или штетно, ништа разорно, него да у њој буде све чисто, све неоскврњено, како бисмо све што је она саздала за потребу нашу узимали на здравље наше и у славу твоју. Јер си Ти Спас наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда узима освећену воду и три пута је крстолико излива у реку, говорећи:

Благосиља се и освећује река ова и вода у њој благодаћу Светога Духа, изливањем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин. (трипут).

Затим уобичајени дневни отпуст.

БЛАГОСИЉАЊЕ НОВОГА МОСТА

После водоосвећења свештеник говори: Благословен Бог наш... Царе небесни; Трисвето; Оче наш... Јер је твоје царство...

Јектенија: У миру Господу се помолимо... све до: За оне који плове... и затим:

Да благослови темељ и све осигураче моста овога, и да благоизволи да се срећно почне и без икакве сметње у славу твоју доврши, Господу се помолимо.

Да ревносним радницима подари успех у свему, и да посао руку њихових води, и да силом својом брзо приведе крају, Господу се помолимо.

Да мост овај осигура благословом одозго, да му дарује Анђела чувара да невидљиво одбија сва зла видљивих и невидљивих непријатеља, Господу се помолимо.

Да подари њему и свима који прелазе преко њега благодат и сигурност силом и дејством Пресветога Духа, Господу се помолимо.

Да нас избави од... и остало, са возгласом: Јер Теби приличи свака слава...

Онда: Бог Господ... и тропар, глас 2.

Творче и Саздатељу свега, Боже, осигурај дело руку наших, и благословом твојим учврсти мост овај, и оне што преко њега прелазе избави од сваког зла, као једини моћан и човекољубив.

Слава; и сада; Богородичан: Непостидна заштитнице хришћана, непроменљиво Богу заступништво, не презри гласе молења нас грешних, него као блага притекни у помоћ нама који Те

са вером призивамо; пожури на молитву и похитај на умољавање, Богородице, свагдашња заштитнице оних који Те поштују.

Псалм 50: Помилуј ме Боже... (стр. 27).

Затим: Господу се помолимо. Господе помилуј.

Владару, Боже Сведржитељу, Оче Господе нашег Исуса Христа, Ти си створио небо разумом и земљу засновао на темељу њеном, Градитељу и Творче свега, погледај на молитву нас недостојних слугу твојих који Ти се дапас на овом месту смирено молимо, и пошљи свој небески благослов на темељ моста овога, јер од Тебе долази сваки добри дар, свака крепост и сила, и све што треба људима. И као што си некада превео стари Израил преко Црвеног Мора као по суву, Ти и сада милостиво погледај на мост овај, и утврди га и учврсти непоколебљиво, да мирно и без бојазни прелазе преко њега људи и стока ништа не сумњајући. О, молимо Ти се, Господе Боже, осигурај мост овај и заштити својим божанским промислом и крепком помоћи; постави му Анђела чувара да га чува и избавља од сваке опасности, од сваког рушења и бурних валова, избављајући њега, и људе и стоку што преко њега прелазе, од свих злих насртаја нечастивога, да би Те, прелазећи преко Њега, величали и славили. Господе свежалостиви, не заборави људе своје, и смилуј се на нас; даруј нам свима мир и спокојство; домове наше испуни свим што нам је потребно за живот; сиромаше и путнике заштити и сачувај; подари нам благопријатне промене у ваздуху и плодовитост земље; дај да напредујемо у свему на спасење; благослови наше доласке и одласке; и огради нас анђелском помоћи и заштити свагда, и нарочито када путујемо и прелазимо овај мост као по земљи, молитвама пречисте Владичице наше Богородице, силом часног и животворног Крста; посредништвом небесних Сила Бестелесних; часнога славнога пророка, претече и крститеља Јована; светих и добропобедних Мученика, и светога боговидца пророка Мојсија, и свих Светих. Јер си Ти снага и тврђава наша, и Теби славу и благодарност узносимо, са јединородним Твојим Сином, и свесветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и векове векова. Амин.

Јектенија као на јутрењу пред шестопсалмије.

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Још се молимо за преосвећеног архијереја нашег (име).

Још се молимо са сву браћу и за све хришћане.

Услиши нас, Боже Спаситељу наш, падо свих крајева земаљских, и оних најудаљенијих, и милостив, милостив буди, Господе, нама грешнима, и помилуј нас. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда тропар, глас 1.

Спаси, Господе, народ свој, и благослови наслеђе своје, дарујући благоверноме господару и краљу нашем **(име)** победу над противницима, и Крстом својим чувајући људе своје.

Слава; и сада. Кондак, глас 4:

Ти који си драговољно био подигнут на Крст, даруј милост своју новом живљу твој, Христе Боже, обрадуј силом твојом благоверног господара и краља нашег **(име)** **(или:** православне хришћане), дајући му победу над непријатељима, имајући као савезника твоје оружје мира, непобедиву победу.

Затим кропи мост освећеном водом, говорећи:

Благосиља се мост овај кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин **(трипут).**

И отпуст.

БЛАГОСИЉАЊЕ И ОСВЕЋЕЊЕ МИРИСАВИХ ТРАВА

По уобичајеном почетку: Трисвето; Оче наш; **возглас. Онда,** свештеник рекне: Господу се помолимо. **Псвачи:** Госпoде, помилуј.

И чита молитву ову:

Госпoде Боже Сведржитељу, Ти си речју својом све извршио, и земљи заповедио да све плодове производи у своје време, и да их даје људима на радост и на живот, Ти сам, сведобри Господару, благослови и освети Духом твојим Светим и семење ово, са разним травама принесено у овај свети храм; и ове слуге твоје, који узимају ове траве са семењем, очисти од сваке нечистоте, и домове њихове испуни сваког миомира, да би овима и свима што их са вером чувају и каде се њима ради одбране и избављења од свих непријатељских напада и ради прогнања сваког маштања које налази по дејству Ђавола, дневног и ноћног, били на благослов и душама и телима, верним твојим људима и стоци, и домовима и местима. И да сви који узимају ове траве, добију заштиту души и телу. И нека траве ове тајном благодати твоје буду лек нашем спасењу, да ма где стављене или ма на коме употребљене, буду праћене твојим благословом, и прогоне сваку противничку силу, помогнуте десницом твојом, у славу пресветога, величанственог и свеслављеног Имена Твог, коме приличи свака слава, част и поклоњење, са Оцем и Светим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

И кропи освећеном водом трипут, говорећи: Благосиља се трава ова кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И отпуст.

БЛАГОСИЉАЊЕ ТАМЈАНА

Пошто свештеник метне спитрахиљ, почиње по обичају: Благословен Бог наш... и чита: Царе небесни; Трисвето; Оче наш... Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалам 66.

Покликни Богу, сва земљо! Запјевајте славу имену његову, дајте му хвалу и славу. Реците Богу: како си страшан у дјелима својим! ради велике силе твоје ласкају ти непријатељи твоји. Сва земља нек се поклони теби и поје теби, нека поје имену твојему. Ходите и видите дјела Бога страшнога у дјелима својим над синовима људским. Он је претворио море у сухоту, преко ријеке пријебосмо ногама; ондје смо се веселили о њему. Влада силом својом у вијек, очи његове гледају на народе. Бунтовници, да се нијесте подигли! Благосиљајте, народи, Бога нашега, и гласите хвалу њему. Он је даровао души нашој живот, и није дао да поклизне нога наша. Ти си нас окушао, Боже, претопио си нас, као сребро што се претапа. Увео си нас у мрежу, метнуо си бреме на леђа наша. Дао си нас у јарам човјеку, уђосмо у огањ и у воду; али си нас извео на одмор. Ући ћу у дом твој са жртвама што се сажижу, извршићу ти завјете своје, које рекоше уста моја, и каза језик мој у тјескоби мојој. Жртве паљенице претиле ћу ти приијети с димом од претилине овнујске, приијећу ти теоце с јарићима. Ходите, чујте сви који се бојите Бога, ја ћу вам казати шта је учинио души мојој. К њему завиках устима својим, и језиком својим прославих га. Да сам видио у срцу свом безакоња, не би ме услишио Господ. Али Бог услиши, прими глас молења мојега. Благословен Бог, који не одврже молитве моје и не остави ме без милости своје!

Свештеник: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

И чита ову молитву:

Владару, Господе Исусе Христе, Боже наш, изворе освећења и даваоче благослова, услиши молитву мене грешнога и пошљи свој свети небесни благослов на овај тамјан, благослови га и освети, и улиј у њега свој богати дар; и даруј му силу да свима, који га са вером чувају и каде се пљиме, буде одбрана и избављење од свих непријатељских напада, и на прогнање сваког сањарења што наилази по дејству ђавола, и дневног и ноћног, и на благослов душама и телима верних људи твојих, и домовима и местима, и у славу пресветог и величанственог Имена Твог, коме приличи свака слава, моћ, част и поклоњење, са Оцем и Светим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник кропи тамјан освећеном водом, говорећи:

Благосиља се и освећује тамјан овај кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И врши дневни отпуст.

БОГОСЛУЖЕЊЕ ПРИ ПОЛАГАЊУ КАМЕНА ТЕМЕЉЦА ЦРКВИ И ПОБИЈАЊУ КРСТА

Треба знати да камен темељац цркви може полагати само епископ, или протојереј или јереј кога он изволи послати са нарочитим благословом за ово. А ово полагање камена темељаца бива на овај начин: Архијереј, или онај који има његов благослов за ово, наређује да се ископа ров где има да буде камен темељац, а спреме се каменови и малтер. На једном четвороугаоном камену изобрази се Крст, а под Крстом (ако архијереј или његов опуномоћник хтедне) направи се место за стављање светих моштију, а на пергаменту или бакарној плочи (може и обичан папир) стави се овакав натпис ПОВЕЉЕ потписане од архијереја:

У име Оца и Сина и Светога Духа би положен камен темељац овој цркви у част и спомен(име Празника Господњег, или Богородичног, или Светога), за владе његовог величанства краља(име), а за време епископства пресвећеног епископа(име), положене су овде мошти светога (или: светих)(име) године од створења светате и те, а од рођења Бога Слова у телу(година, месец и дан).

Треба пак знати, да се камен темељац храму може поставити и без моштију светога и оваквога натписа, али не може без гореспоменутог четвороугаоног камена. Усто се спреми велики Крст од дрвета, и онде где има да буде престо ископа се рупа, и у њу пободе тај Крст.

Пошто се све то припреми, архијереј, или његов опуномоћник, у најближој цркви од онога места где има да се положи

камен темељац, обуче се у потпуно архијерејско одјејање (ако је свештеник, у потпуно свештеничко одјејање), и са целокупним клиром излази: напред иду ђакони са кадионицама, за њима свештеници са крстовима по два и два, а за овима најстарији. Идући певају стихире на литији храма будуће цркве. А када дођу на место, међу свето Еванђеље и Крст на већ часно спремљени и покривени сто. Ако пак најстарији изволи, и без овакве литије, одмах се одлази на спремљено место и полаже камен темељац. Овде надлежни парох чита припремљену ПОВЕЉУ која се затим ставља у флашу са уљем. И пошто ђакон узме кадионицу, и трипута окади сто крстолико, и рекне: Благослови, владико! најстарији почиње као обично: Благословен Бог наш свагда, сада и увек, и у векове векова.

Народ: Амин.

Клир пева: Царе небесни, Утешитељу, Душе истине, Који си свуда и све испуњаваш, Ризнице добара и Животодавче, доби и усели се у нас и очисти нас од сваке нечистоте и спаси, Благо, душе наше.

И док се не заврши певање, началствујући стоји пред светим Еванђељем кадећи га. А после певања кади све ровове или одређена места где се има положити темељ, почевши од првог зида олтарског идући западу наоколо док не дође одакле је почео. Затим кади клир и народ, и опет свето Еванђеље.

Читач: Трисвето... И по Оче наш... Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалом 143.

Господе, услиши молитву моју, прими мољење моје по истини својој, услиши ме по правди својој. И не иди на суд са слугом својим, јер се неће оправдати пред тобом нико жив. Непријатељ гони душу моју, газу у прах живот мој, посађује ме у мрак, као давно помрле. Трне у мени дух мој, нестаје у мени срца мојега. Помињем дане старе, пребрајам све послове твоје, размишљам о делима руку твојих. Пружам к теби руке своје; душа је моја као суха земља пред тобом. Похитај, услиши ме; Господе, нестаје духа мојега, немој одвратити лица својега од мене; јер ћу бити као они који одлазе у гроб. Радо ми јави милост своју, јер се у тебе уздам. Покажи ми пут, којим да идем, јер к теби подижем душу своју. Избави ме од непријатеља мојих, Господе, к теби притјечем. Научи ме творити вољу твоју, јер си ти Бог мој; дух твој благи нека ме води по стази правој. Имена ради својега, Господе, оживи ме, по правди својој изведи из

муке душу моју. И по милости својој истријеби непријатеље моје, и погуби све који муче душу моју, јер сам твој слуга.

Слава; и сада: Алилужа (трипут).

Бакон јектенију: У миру Господу се помолимо... **све до:** За оне који плове... **И онда:**

Да милостиво погледа на место ово, изабрано за зидање цркве, у славу пресветог Имена његовог, и да га благослови својим небеским благословом, Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Да благослови ову добру намеру и дело слугу својих (**или:** слуге свога; **или:** слушкиње своје) (**име оснивача храма**), Господу се помолимо.

Да благослови почетак темеља грађевине ове, и да се у славу Имена његова срећно отпочне, и да се без икакве сметње успешно доврши силом, дејством и благодаћу Пресветога Духа, Господу се помолимо.

Да трудбеницима у свему да успеха, и да послове руку њихових води, и да их штити силом, дејством и благодаћу Пресветога Духа, Господу се помолимо.

Да овом добром настојању слугу својих (**или:** слуге свог; **или:** слушкиње своје) подари успех са сваким задовољством, силом, дејством и благодаћу Пресветога Духа, Господу се помолимо.

Да овоме делу у његовим извршиоцима постави свога Анђела чувара, да невидљиво отклања све противничке нападе видљивих и невидљивих непријатеља, и да у свему подари успех, и за грађење мудрост, и за довршење снагу, силом, дејством и благодаћу Пресветога Духа, Господу се помолимо.

Да нас избави од сваке невоље... **све до краја.**

Началствујушчи возглашава: Јер Теби приличи...

А по возгласу певају: Бог Господ и јави се нама, благословен који иде у име Господње.

Ако храм има да буде Господњи, по гласу тропара празничног, а по празничном на: Слава, певамо тропар полагању темеља. И сада празника. **Ако пак храм има да буде Богородичан, најпре тропар полагању темеља; Слава, понавља се исто, И сада: певамо храма. А ако је неког другог од Светих, најпре певамо тропар полагању темеља, на:** Слава, Светога, **И сада: Богородичан по гласу тропара Светога.**

Тропар полагању темеља, глас 2.

Творче и Саздатељу свега, Боже, дело руку наших, које почињемо у славу твоју, твојим благословом руководи успешно, и силом твојом брзо доврши, као једини свемоћан и човекољубив.

После тропара одмах се чита псалам 50: Помилуј ме, Боже... А доносе се и међу на сто два суда, један са чистом водом, други с јелејем. По завршетку псалма, певају трипут овај тропар, глас 6.

Пошљи благодат с неба, Животодавче, и освети воду ову, и учини да она буде очишћење од свих прљавштина.

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Началствујушчи чита ову молитву над водом:

Боже славни, Оче Господа нашега Исуса Христа, Ти једини чиниш чудеса којима нема броја; твој је глас на многим водама; Тебе видеше воде и уплашише се, и узнемирише се бездани и силно захучаше многе воде; твоји су путеви на мору и стазе на водама многим, и стопе се твоје не познају; Ти си воде Јордана осветио крштењем јединородног Сина Твог оваплоћеног, и силаском на Њ Пресветога Духа у виду голуба, и твојим Очинским гласом. Ми недостојне слуге твоје смирено Те сада молимо и преклињемо: пошаљи благодат Пресветога Духа на воду ову, и небеским твојим благословом благослови је, очисти и освети, и подари јој благодат и благослов Јорданов, и силу која очишћује све прљавштине и исцељује сваку болест, и прогони демоне и све њихове нападе и замке. И учини да она силом, дејством и благодаћу Пресветога Духа буде свима слугама твојим који је са вером буду пили, примали и кропили се, на отпуштање грехова, на истребљење страсти, на прогнање свакога зла, на умножење врлина, на исцељење од болести, на освећење и благослов домова и свакога места, на отстрањење пагубних и разноврсних злотворних зараза, и на усвајање благодати твоје. Јер Ти благосиљаш све и сва, Боже наш, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби Господе.

Свештеник чита тајно ову молитву:

Пригни, Господе, ухо твоје и услиши ме Ти који си воде Јордана осветио појавом Христа Твога, и благослови све нас који Ти преклањањем својих глава изражавамо покорност и удостој нас да се примањем ове воде испунимо освећења твога, и да нам буде на здравље и душама и телима.

И возглас: Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Началствујушчи узевши крст погружава га у воду крстолико, певајући тропар, глас 1.

Спаси Господе, народ свој и благослови наслеђе своје, дарујући благоверноме господару и краљу нашем (име) победу над противницима, и Крстом својим чувајући људе своје (трипут).

Затим благосиља јелеј десницом трипута, говорећи: У име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Бакон: Господу се помолимо.

Клир: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву над јелејем:

Господе Боже отаца наших, коме би угодно и пријатно изливање јелеја које изли Јаков на камен, који, пошто постави као стуб, назва домом Божијим, погледај, молимо Ти се, и сада милостиво на овај јелеј, и благослови га и освети небеским благословом својим, и дај му силу благодаћу Пресветога Духа Твог да буде угодно и пријатно Теби све што се њиме у славу твоју помазује, освећује и благосиља: милосрђем јединородног Сина Твог, са којим си благословио, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Началствујушчи, узевши освећену воду, кропи њоме место где се Крст има побити, говорећи:

Благоизволи, Господе Исусе Христе Боже наш, да се страшним знамењем и силом Крста Твог огради ово место, у славу Тебе распетога Бога нашега, и Твога беспочетнога Оца, и пресветога Духа Твога; и да од њега одступи свепагубни анђео и све непријатељске силе. Јер је твоја моћ и твоје је царство и сила великога Бога и Спаса нашега Исуса Христа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Свештеници пак, узевши Крст, побијају га у спремно место, заједно са настојатељем певајући овај тропар, глас 2.

Када Крст би побијен у земљу, сруши се и потпуно уништи гордост ђавола, а човек, некада одбачен опет улази у рај. Но слава Теби једином Богу нашем, што је тако била воља твоја.

Затим певају кондак полагању темеља, глас 6.

Брз на заштиту и силам у помоћи, јави се благодаћу силе твоје сада, и благословивши укрепи, и успешно доврши дела слугу твојих, јер као свемоћни Бог можеш чинити све што хоћеш.

Слава; и сада; Богородичан: Непостидна заштитнице хришћана, непроменљиво пред Богом заступништво, не презри глас мољења нас грешних, него као блага притекни у помоћ нама који Те са вером призивамо; пожурни на молитву и похитај на умољавање, Богородице, свагдашња заштитнице оних који Те поштују.

Бакон: Господу се помолимо. Господе, помилуј.

Началствујушчи окренут Истоку, чита ову молитву пред побијеним Крстом:

Господе Боже Сведржитељу, Ти си Мојсијевим жезлом прасликовао часни и животворни Крст љубљеног Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа, Ти сам благослови и освети место ово, силом и дејством часног и животворног дрвета оног крсног (које си снабдео кропљењем чесне крви Сина Твог) на прогнање демона и свега непријатељског, чувајући ово место, и оне што Ти на њему буду служили, неповршене ни од каквог зла, молитвама прославне Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије (**овде помиње и светог, чији ће храм бити**). Јер је благословено и прослављено Царство твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда началствујушчи одлази до рова где се камен темељац има ставити, а приготовљени четвороугаони камен меће се на сто пред њим, и клир пева псалом 84.

Како су мили станови твоји, Господе над силама! Гине душа моја желећи у двореве Господње; срце моје и тијело моје отима се к Богу живоме. И птица наводи кућу, и ластавица гнијезде себи гдје леже птиће своје, код олтара твојих, Господе над силама, царе мој и Боже мој! Благо онима који живе у дому твоме! Они те хвале без престанка. Благо онима којима је сила у теби, и којима су у срцу путови твоји! Идући долином плачевном, претварају је у изворе, и дажд је одијева благословима. Иду збор за збором, јављају се пред Богом на Сиону. Господе, Боже над силама! Услиши молит-

ву моју, Боже Јаковљев! Боже! браничу наш сагни се и види лице помазаника својега! Јер је боље један дан у дворима твојим од хиљаде. Волим бити на прагу дома Божијега него живјети у шаторима безбожничким. Јер је Господ Бог сунце и штит, Господ даје благодат и славу; онима који ходе у безазлности не украђује ни једнога добра. Господе над силама! благо човјску, који се у те узда!

Началствујушчи чита над каменом ову молитву:

Господе Исусе Христе, Сине Бога живог, истинити Боже, блистање и обличје беспочетнога Оца, и животе вечни: Ти, који си крајеугаони камен, од пречисте Девичанске Горе без руку мужа отсечен, и непоколебљиви темељ своје Цркве, Ти си проливањем чесне своје крви Цркву своју основао, и смрћу је подигао, Васкрсењем довршио, Вознесењем благословио, а силаском Светога Духа Твог осветио си је и распространио, Теби се сада смирено молимо: пошљи благодат Твога Светога Духа, и благослови полагање овога камена и сав темељ ове грађевине у славу пресветог Имена Твог **(ако је Господњи празник, говори: у част и спомен светог твог Рођења, или другог чега, или: Успења пречисте твоје Мајке; или код другог празника њеног; или: Светога, изговарајући његово име).** И Ти који си Алфа и Омега, почетак и крај, који си дивно саздао све, буди почетак, напредак и довршење делу овом, благослови и осниваче и раднике, и помози делу руку њихових, и све што је потребно за зидање и довршење овога храма изобилно умпожи твојим божанским промислом, да би храм био савршен и пун славе твоје, и у њему се прославило пресвето и велико Име Твоје са Оцем и Пресветим Духом, будући благословено свагда, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И началствујушчи, узевши освећену воду, кропи њоме камен, говорѣћи:

Благосиља се камен овај кропљењем ове свете воде за непоколебљиви темељ храма, који се гради у име Оца, и Сина, и Светога Духа, амин.

И одмах началствујушчи, узевши камен, својим рукама га полагаје на припремљени малтер у рову, говорѣћи:

Полагаје се темељ цркви овој у славу великога Бога и Спаса нашега Исуса Христа, у част и спомен **(име празника Његовог или Богородичног, или Светога храма)** у име Оца, и Сина, и Светога Духа, амин.

Узевши пак јелеј, говори:

Вишњи основа ову цркву, Бог усред ње, и неће се покренути, помоћи ће јој Бог рано ујутро.

И излива јелеј на положени камен, говорећи:

Нека је благословено и ознамењено место ово за дом молитвени, у част и славу Бога, у Тројици Светој слављенога, Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Овде се сада додаје и остало припремљено камње, као и флаша са повељом, и све се то залива малтером од стране радника.

За то време целокупни клир пева ово, глас 6.

Уставши Јаков изјутра, и узевши камен, који беше метнуо за узглавље себи, направи од њега стуб, и изливајући преко њега јелеј, рече: Господ је на овом месту, и ја не знадох; страшно је ово место, не ово него дом Божји, и ово су врата небеска. Алилуја, алилуја, алилуја.

После тога одмах почиње до кропи сав темељ унаоколо, идући од северне стране ка западној, и говорећи:

У име Оца и Сина, и Светога Духа, амин.

А клир чита псалом 87.

Што је сам основао на горама светијем, Врата Сионска љуби Господ више свијех стапова Јаковљевих. Славно казују за тебе, граде Божји! „Међу оне, који ме знају, бројићу Мисир и Вавилон. Гле и Филистеји и Тир с Етиопском ондје су се родили.“ О Сиону ће се говорити: тај се и тај родио у њему; сам вишњи утврђује га. Господ ће у пријепису народа завикати: овај се родио у њему. И који пјевају и веселе се, сви су извори моји у теби.

Настојатељ, пошто је прошао први део темеља северне стране, окрене се Северу, и кад се заврши псалом, и ђакон рекне: Господу се помолимо. И клир: Господе, помилуј.

Началствујушчи чита ову молитву:

Господе Боже наш, Ти си саздао Север и море и све и сва; Тебе небо и земља сместити не могу; Ти си изволео да на земљи имаш храм за непрекидно слављење пресветог Имена Твог, припадајући Ти смирено, молимо твоје човскољубље, благослови темељ овога храма и сву његову грађевину, и утврди силом твојом, и учини је непоколебљивом и неразрушивом, у славу Тебе јединог у Тројици Светој слављеног Бога, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

После молитве кропи други део темеља, говорећи:

У име Оца, и Сина, и Светога Духа, амин.

А клир чита псалам 127.

Ако Господ неће градити дома, узалуд се муче који га граде; ако неће Господ чувати града, узалуд не спава стражар. Узалуд раните, доцкан лијезете, једете хљеб уморни; миломе својему он даје сан. Ево нашљедства од Господа: дјeca, пород је дар од њега. Што су стријеле у руци јакоме, то су синови млади. Благо човјеку који је њима напунио тул свој! Неће се осрамотити кад се стану разговарати с непријатељима на вратима.

Пошто дође на западну страну, окрене се Западу, и кад се заврши псалам, и Ђакон рекне: Господу се помолимо. **И клир:** Господе, помилуј. **Началствујушчи чита ову молитву:**

Господе Боже наш, чије се име слави од Истока до Запада, Ти си својим божанским промислом изабрао ово место за своје обитавалиште – пошљи сада, смирено Те молимо, небески благослов свој на њега, и благослови почетак ове грађевине, и учврсти је, и успешно приведи завршетку, јер Ти све радиш на корист душа наших, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

После молитве кропи трећи део темеља, говорећи:

У име Оца, и Сина, и Светога Духа, амин.

А клир чита псалам 122.

Обрадовах се кад ми рекоше: хајдемо у дом Господњи! Ево, стоје ноге наше на вратима твојим, Јерусалиме! Јерусалим је изидан, као град сливен у једну зграду. Онамо иду племена, племена Господња, по наредби Израилјевој да славе име Господње. Ондје стоје пријестоли судски, пријестоли дома Давидова. Иштите мира Јерусалиму; нека буде добро онима који љубе тебе! Нека буде мир око зидова твојих, и честитост у дворима твојим! Ради браће своје, и пријатеља својих говорим: мир ти! Ради дома Господа Бога нашега желим ти добро.

Пошто началствујушчи дође на јужну страну, окрене се Југу, и кад се заврши псалам, и Ђакон рекне: Господу се помолимо. **И клир:** Господе, помилуј.

Чита ову молитву:

Господе Исусе Христе Боже наш, Ти си с Југа дошао на спасење наше, и од сеновите Девичанске Горе као свет се јавио, и са људима поживео, погледај милостиво, молимо Ти се, на храм који од стране задужбинара почиње да се зида у Име Твоје; и благослови их у свему; и даруј им силу и крепост, и снагу и изобиље са здрављем, и у свему успех ради довршења у славу твоју започетог дела. Јер си Ти Бог милости, и доброте, и човекољубља, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

После молитве опет чини као и раније. И иде кропећи четврти део темеља, и говорећи:

У име Оца, и Сина, и Светога Духа, амин.

А клир чита псалам 132.

Опомени се, Господе, Давида и све смјерности његове, како се кунијаше Господу, и завјетоваше Богу Јаковљеву: „Нећу ући у шатор дома својега, нити ћу лећи на постељу одра својега; нећу дати сна очима својима, ни вјећама својима дријема, док не нађем мјесто Господу, стана Богу Јаковљеву.“ Ево, чусмо да је у Јефремовој земљи, нађосмо га на пољима Каријат-Јаримским. Уђимо у стан његов, поклонимо се подножју ногу његовијех. Стани, Господе, на почивалишту својем, ти и ковчег силе твоје. Свештеници твоји нек се обуку у правду, и свеци твоји нек се радују. Ради Давида слуге својега немој одвратити лица од помазаника својега. Закле се Господ Давиду у истини, од које неће одступити; од рода твојега посадићу на пријестолу твојему. Ако синови твоји ушчувају завјет мој и открићења моја, којима ћу их научити, онда ће и синови њихови до вијека сједјети на пријестолу свом. Јер је изабрао Господ Сион, и омиље му живјети на њему. Ово је почивалиште моје у вијек, овдје ћу се населити; јер ми је омиљело. Храпу ћу његову благословити, ниште његове наситићу хљеба. Свештенике ћу његове обући у спасење, и свети ће се његови радовати. Ту ћу учинити да узрасте рог Давиду, поставићу видјело помазанику својему. Непријатеље ћу његове обући у срамоту; а на њему ће цвјетати вијенац његов.

А када дође на место одакле је почео кропити, престаје, и отишавши стаје пред побијеним Крстом окренут Истоку. Пошто се заврши псалам, сам началствујући са сваким умилењем почиње заједно са целокупним клиром певати: Царе небесни... Кад се пева-

ње заврши, **Бакон рекне:** Господу се помолимо. **И клир:** Господе, помилуј.

Началствујушчи чита ову молитву:

Господе Боже наш, Ти си благоволео да на овом месту и на овом положеном и у Име Твоје благословљеном камену заснујеш себи цркву, сам милостиво примивши што Ти твоји од твога приносе, узврати им обиљем твојих небеских и земаљских добара ради довршења за слављење Тебе зиданог храма, у част и спомен (**име празника или Светога**); и свима који доприносе и помажу да се ова црква доврши даруј телесно здравље и душевно спасење; раднике укрепи, чувајући их неповређене од ма каквог зла; темеље ове очувај неразрушивима и непоколебљивима; и овај храм твој брзо приведи завршетку, да бисмо у њему непрестано похвалним песмама, славословљима и бескрвним жртвама славили и величали Тебе, јединог истинитог Бога нашег. Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сињу и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Началствујушчи: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон говори: Опет и опет преклопивши колена, са сваким умилењем Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

И сви преклањају колена, а началствујушчи и сам преклопивши колена, са умилењем чита ову молитву:

Хвалимо Те, Господе Боже сила, Спаситељу наш, што си по великој својој доброты и човскољубљу изабрао и осветио ово место, и ударио на њему темељ за зидање цркве у славу пресветог Имена Твог од стране нас недостојних слугу твојих. Молимо Те смирено, преклопивши колена душа и тела наших, благослови да се на овом месту и жртвеник направи за приношење на њему бескрвне жртве пресветог Тела и чесне Крви Христа Твога, у славу твоју и на спасење душа наших. И као храм, тако и овај жртвеник, који сада добија почетак, божанском силом својом приведи успешном завршетку, да би се у њему и на њему све до свршетка света слављење пресветога Имена Твог и твоје бескрвне словесне жртве непрестано без икакве сметње приносили и свршавали од правоверних слугу твојих, јер је Теби све могуће, и Теби славу уз-

носимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Пошто сви устану, ђакон говори ову јектенију:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за благоверног и христољубивога господара и краља нашег (име).

Још се молимо за пресветога патријарха (или: за преосвећенога архијереја) нашег (име), и за сву у Христу браћу нашу.

Још се молимо и да Господ Бог наш услиши глас мољења нашег, и да благослови дела руку наших, рецимо сви: Господе, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за побожне задужбинаре (име), да у славу Божију сазидају започети храм, и за успешно окончање светога дела њиховог, и за здравље, спасење и опроштај грехова њихових, рецимо сви: Господе, услиши и помилуј.

Још се молимо да овоме светоме делу постави Анђела Чувара, који од сваке зле напасти и сметњи видљивих и невидљивих непријатеља избавља и заштићује, и раднике укрепује, рецимо сви: Господе, услиши и помилуј.

Народ: Господе, помилуј (трипут).

Началствујушчи возглашава:

Услиши нас, Боже, Спаситељу наш, надо свих крајева земаљских и оних најудаљенијих; и милостив, милостив буди, Господе нама грешнима, и помилуј нас, и задужбинаре овога светога храма. Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И одмах бива убичајени отпуст храму. Пошто благослови људе, архијереј или протојереј, ако је био дошао са литијом, као што је горе речено, са литијом се враћа у цркву одакле је дошао, а клир пева стихире храму, или што друго, у славу Божију.

ЧИН ОСВЕЋЕЊА ХРАМА ВРШЕНОГ ОД АРХИЈЕРЕЈА

Уочи освећења храма служи се свеноћно бденије. Са службом обнављања сједињује се служба храму. Служба обнављања је изложена у Минеју (13. септембра) и у Дополнитељном треснику.

Бденије се служи испред иконостаса. Царске двери су затворене и завеса на њима павучена.

Испред царских двери поставља се сто и покривач поврх стола. На сто се поставља: Јеванђеље, часни Крст и свећњаци са свећама. Сто је постављен тако да се може на вечерњу извршити мали вход око њега.

Пред Спаситељевом иконом поставља се сточић и на овај се стави свећњак са свећом, дискос, звездаца и дарак за дискос. Приликом доласка у храм, Архијереј доноси св. Мошти и поставља их на дискос. (Ако Архијереј донесе св. Мошти још уочи освећења, за све време бденија пред св. Моштима гори свећа).

У олтару с десне стране поставља се сто са покривачем и на њему се налази св. миро, црвено вино, ружина вода, стручац за помазање св. миром, освећена вода, босиљкача, суд са топлом водом, неколико сунџера и убруса.

У олтару с леве стране поставља се сто са покривачем и на њему се налази: срачица, ипдитаја, освећени антиминос, антиминосна губа, илитоц, Јеванђеље, иконице четири Јеванђелиста, напостолни Крст, свећњаци са новим, неупалењим свећама, путир, дискос, копље, кашичица, убрус, губа за путир, просфоре, вино и во-

да, свећњак са свећом за жртвеник и подужа мотка (од неколико метара) за помазивање зидова храма св. миром.

Изјутра, на дан освећења, одређени свештеник освећује већу количину воде по чину малог освећења воде.

Архијереј одређује једно свештено лице да води рачуна о воскомастиху. Непосредно пред долазак Архијереја, укључује се у олтару решо на коме се налази суд од неколико литара вреле воде. У овај суд се ставља земљана посуда са воскомастихом, који се мора непрестано мешати, јер прети опасност да искипи.

После доласка Архијереја у храм, узимања времена и облачења, чтеци или свештеници облаче Архијереја и по његовом уласку у олтар, заједно са свештенством, почиње освећење храма.

Бакон приноси Архијереју освећену воду а Архијереј кропи њоме трпезу са свих страна, а исто тако и воскомастих.

Бакон: Господу се помолимо.

Свештеници: Господе, помилуј.

Архијереј чита гласно ову молитву:

Господе Боже, Спаситељу наш, који све чиниш за спасење рода људскога, прими молитву нас недостојних слугу твојих, и оспособи нас у овом часу, да несубјено извршимо освећене овога храма, у име Светога (**име**) и да у њему извршимо постављање трпезе.

Возглас: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Сада Архијереј освећеном водом кропи горњи део трпезе (плочу). За то време чита се псалм 145.

Узвишавају те, Боже мој, царе мој, благосиљају име твоје од вијeka до вијeka. Сваки ћу те даи благосиљати, и хвалићу име твоје довијeka и без престанка. Велик је Господ, и ваља га славити, и величанство његово не може се досегнути. Од кољена до кољена хвалиће дјела твоја, и силу твоју казивати. О високој слави твојега величанства, и о дивним дјелима твојим размишљам. Приповједаће силу чудеса твојих, и ја ћу величанство твоје казивати. Хвалиће велику доброту твоју и правду твоју пјеваће. Податљив је и милосрдан Господ, дуго трпи и велике је милости. Дobar је Господ према свима, и жалостив на сва дјела своја. Нека те славе, Господе, сва дјела твоја, и свети твоји нека те благосиљају. Нека казују славу царства твојега, и силу твоју приповједају; да би јавили синовима

људским силу твоју, и високу славу царства твојега. Царство је твоје царство свијех вијскова, и влада твоја на сва кољена. Господ прихвата све који падају, и исправља све погнуте. Очи су свијех к теби управљене, и ти им дајеш храну на вријеме; отвараш руку своју, и ситиш свашта живо по земљи. Праведан је Господ у свијем путовима својим, и свет у свијем дјелима својим. Господ је близу свијех који га призивају, свијех, који га призивају у истици. Жељу испуња ошима који га се боје, тужљаву њихову чује, и помаже им. Чува Господ све који га љубе, а безбожнике све ће истријебити. Хвалу Господу нека говоре уста моја, и нека благосиља свако тијело свето име његово увијек и без престајка.

По завршетку псалма говори:

Архијереј: Благословен Бог наш свагда, сада и увек и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Затим се чита псалом 23:

Господ је пастир мој, ништа ми неће недостајати. На зеленој паши пасе ме, води ме на тиху воду. Душу моју опоравља, води ме стазама праведним имена ради својега. Да пођем и долином сјена смртнога, нећу се бојати зла; јер си ти са мном; штап твој и палица твоја тјешу ме. Поставио си преда мном трпезу на видик непријатељима мојим; намазао си уљем главу моју, и чаша је моја препуна. Да! доброта и милост твоја пратиће ме у све дане живота мојега, и ја ћу наставити у дому Господњем задуго.

Архијереј: Благословен Бог наш свагда, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Бакон: Опет и опет, преклонивши колена, Господу се помолимо.

Свештеници, пак, изнутра у олтару певају: Господе, помилуј.

Архијереј, окренувши се народу, клекне на царским дверима, а такође и сви свештеници и бакони у олтару, као и народ у храму. Архијереј чита гласно ову молитву:

Боже беспочетни, и вечни, који си све из небића привео у биће, који живиш у светлости неприступачној, који за престо имаш небо, а земљу за подножје, који си Мојсеју дао заповест и план, а у Веспелела усадио дух премудрости, и оспособио их да саграде скинију сведочајства, у којој службе оправдања беху слике и предображења истине. Који си Соломону даровао широко и пространо

срце, и њиме подигао стари храм, а светим и свехвалним Апостолима у духу службу, обнављајући благодат истинске скиније, а преко њих, Господе сила, свете цркве твоје и жртвенике твоје насадио си по целој земљи, да се у њима приносе Теби свештене и бескрвне жртве. Ти си благоизволео да се и овај храм сазида у име Светога (име), а у славу твоју, и јединородног Сина Твога, и свесветог Твога Духа. Сам бесмртни и дарежљиви Царе, опомени се милосрђа твога и милости твоје од памтивска, и немој се узгнушати на нас оскврњене многим гресима, и не раскидај завета твога због наше начистоте, него превиди и сада сагрешења наша, и укрепи нас, и оспособи благодаћу и доласком животворног и светог Твога Духа, да извршимо без осуде освећење овога храма, и жртвеника у њему, да би Те и на њему благосиљали псалмима и песмама, и служењем светих тајни, величајући твоју доброту. О, Владару Господе Боже наш, надо свих крајева земље, услиши нас грешне који Ти се молимо, и пошаљи пресветога Твога и обожаваног и свесилног Духа, и освети овај храм, и жртвеник овај, испуни га вечном светлошћу, изабери га за обиталиште твоје, учини га местом пребивања славе твоје, украси га божанским твојим и небеским даровима. Учини га да буде пристаниште витланих буром, исцељење страсти, прибежиште немоћних, прогнање ђавола. Да очи твоје гледају на њега дан и ноћ, а уши твоје да пазе на молитву оних који са страхом твојим и побожношћу долазе у њега и призивају свечесно и обожавано Име Твоје, да све што заишту у Тебе, Ти чујеш горе на небесима и учиниш милост, и милостив будеш. Сачувај га до свршетка века непоколебљивим, а жртвеник који је у њему учини да буде светиња над светињама, силом и дејством Светога Твога Духа, прослави га још више по закону очишћења, да на њему свршавана свештеносејства достигну у свети и пренебесни и духовни жртвеник твој, и да нам отуда допосе благодат твога пречистог обасјања, јер се не уздамо на служење наших руку, но на твоју неисказану доброту.

По свршетку молитве устаје Архиепископ, одлази у олтар светој трапези, а Бакон у олтару говори јектенију:

Бакон: Заштити, спаси, помилуј, подигни и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Свештеници: Господе, помилуј.

Бакон: У миру Господу се помолимо.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир свега света, за непоколебивост светих Божјих цркава и сједињење свију, Господу се помолимо.

За најсветијег патријарха нашег (**или:** преосвећеног архијереја нашег) (**име**) и дела руку његових, и свештенике који су са њим, Господу се помолимо.

Да се освети храм овај и жртвеник који је у њему доласком и силом Светога Духа, Господу се помолимо.

За благоверни и христољубиви род наш православни, Господу се помолимо.

За овај град (**или:** ово село: **или:** обитељ ову), сваки град, земљу, и оне који вером живе у њима, Господу се помолимо.

Да нас избави од сваке туге, гњева и нужде, Господу се помолимо.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Присподјеву Марију и Светога (**име, чији се храм освећује**), са свима Светима, сами себе и једни друге, и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Архијереј возглас: Јер си свет Боже наш, који у чесним Мученицима обитаваш који су за Тебе пострадали, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек, и у вскове векова.

Свештеници: Амин.

Архијереј: Благословен Бог наш, свагда, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Архијереј: У миру изиђимо!

Архијереј са свештеницима, који му претходе, излази из олтару кроз царске двери уз певање тропара гл. 4.

Црква твоја украси се као баграницом и скерлетом, крвљу Мученика твојих из целог света, и преко њих Ти вапије Христе Боже; људима твојим низпошљи милосрђе твоје, мир подари насељу твоме, и душама нашим велику милост.

Слава; и сада; глас 8.

Као првине плодова Створитељу твари, Васељена Ти приноси Господе, богоносне Мученике. Њиховим молитвама, у стабилном миру Цркву Твоју и људе твоје сачувај, молитвама Богородице многомилостиви.

За време певања ових тропара, Архијереј долази и стаје испред Спаситељеве иконе, пред св. Мошти. Свештеници стоје десно и лево од њега. Архијереј три пута метанише пред св. Моштима и благосиља оне који ту стоје.

Бакон: Опет и опет у миру Господу се помолимо.

Свештеници: Господе, помилуј.

Бакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас Боже, благодаћу твојом.

Свештеници: Господе, помилуј.

Бакон: Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Присподјеву Марију, са свима Светима, сами себе и једни друге, и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Свештеници: Теби Господе.

Архијереј возглас: Јер си свет Боже наш, и у чесним Мученицима који су за Тебе пострадали почиваш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину, и Светоме Духу, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин. Трисвето.

Бакон: Господу се помолимо.

Скида се митра са Архијереја. Архијереј говори ову молитву:

Господе Боже наш, веран у речима својим, и нелажан у обећањима својим, који си даровао светим твојим Мученицима да се добрим подвигом подвизавају, и да ток побожности заврше, и веру истинског исповедања сачувају, Ти сам, Владико пресвети, њиховим молитвама умољен буди, и даруј нама недостојним слугама твојим да имамо удео и наслеђе са њима, да будући подражатељи њихови, удостојимо се и добара која њима припадају.

Возглас: Милошћу и човскољубљем јединородног Сина Твог, са Којим си благословен, са пресветим, и благим, и животворним Твојим Духом, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Архијереј: Мир свима.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Архијереј (тајно говори молитву):

Господе Боже наш, молитвама пресвете Владичице наше Богородице, и свих Светих, дела руку наших, недостојних слугу твојих управи, и удостој нас да у свему угађамо твојој доброту.

Возглас: Нека је благословена и препрослављена моћ Царства твог, Оца, и Сина и Светога Духа, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Архијереј узима од Бакона кадионицу и кади трипут св. Мошти, а потом узима дискос са св. Моштима, покривен дарком преко звездице, ставља га на главу и излази са свештенством ван храма.

Опход (за време којег звоне сва звона) врши се полазећи од западне стране ка јужној и то овим редом:

- 1) Крст
- 2) Свећеносци и рипидоносци
- 3) Литије (= барјаци)
- 4) Школска деца
- 5) Хор
- 6) Чтеци са жезлом и митром
- 7) Свештенство (два најстарија свештеника носе јсванџеље и храмовну икону)
- 8) Бакони са кадионицама (каде св. Мошти и Архијереја)
- 9) Архијереј са два чтеца који носе трикирије и дикирије
- 10) Председник црквене општине
- 11) Народ

Литији око храма претходи одређени свештеник, који освећеном водом кропи зидове храма.

Одмах по изласку из храма, затварају се западна врата (у храму остаје само један свештеник који ће одговорати на питања). За време опхода свештеници поју тропар глас 3.

Ти који си на камену вере саздао Цркву твоју Блаже, у њој утврди мољења наша, и прими народ који Ти са вером вапије: Спаси нас Боже наш, спаси нас.

Затим се певају и ови ирмоси:

Глас 3. Песма 3.

Тврђаво оних који се у Тебе надају, утврди Господе Цркву, коју си стекао часном Крвљу својом.

Глас 8. песма 3.

Творче небескога свода и планина, Господе, и градитељу Цркве, Ти ме утврди у љубави твојој, крајња жељо и тврђаво верних, једини Човекољупче.

Глас 5. Песма 4.

Ти који си заповешћу својом поставио земљу на ничему, и обе-
сио је тешку без подржавања, на непокретном Христе, камену за-
повести твојих, утврди Цркву твоју, једини Блаже и Човекољубче.

После првог опхода када се стигне до западних врата храма, Архијереј скида са главе дискос са св. Моштима и поставља га на припремљени сточић пред црквеним вратима. И одмах говори:

Бакон: Пазимо!

Читач, прокименц, Глас 3. Господ је просвећење моје и Спаси-
тељ, кога ћу се бојати?

Стих: Господ је заштитник живота мога, од кога да се
страшим.

Бакон: Премудрост.

Читач: Читање из посланице Јеврејима светог апостола Па-
вла (зач. 306, Јевр. 2, 11-18).

Бакон: Пазимо.

Читач: Браћо, и Онај који освећује и они који се освећују сви
су од једнога; зато се не стиди да их назива браћом, говорћи: Об-
јавићу Име твоје браћи својој, усред сабора пјесмом ћу те величати.
И опет: Ја ћу се уздати у Њега. И опет: Ево ја и дјеца коју ми даде
Бог. А пошто та дјеца имају заједницу у крви и месу, и Он узе нај-
приснијег удјела у томе, да смрћу сатре онога који има моћ смрти,
то јест ђавола. И да избави оне који из страха од смрти цијелога
живота бијашу кривци за своје робовање. Јер, заиста се не присаје-
дини анђелима, него се присаједини сјемени Авраамову. Стога је
требало да у свему буде подобан браћи, да би био милостив и вје-
ран првосвештеник у служби Богу, како би очистио гријехе наро-
да. Јер пошто је и сам страдао будући кушан, зато може помоћи
онима који бивају кушани.

Архијереј: Мир ти. **Читач:** И духу твоме. **Бакон:** Пазимо!

Свештеници: Алилуја (трипут).

Бакон: Премудрост, смерно стојмо, чујмо свето Еванђеље.

Архијереј: Мир свима.

Свештеници: И духу твоме.

Архијереј: Читање светог Еванђеља од Матеја (зач. 67, Мт. 16,
13-19).

Свештеници: Слава Теби, Господе, слава Теби.

Бакон: Пазимо!

Архијереј: У време оно, када дође Исус у крајеве Кесарије Филипове, запита ученике своје говорећи: Шта о мени говоре људи ко је Син Човјечији? А они рекоше: Једни говоре да си Јован Крститељ, други да си Илија, други опет Јеремија, или који од пророка. Рече им Исус: А ви шта велите ко сам ја? А Симон Петар одговори и рече: Ти си Христос, Син Бога живога. А Исус одговарајући рече му: Блажен си, Симоне, сине Јонин! Јер тијело и крв не открише ти то, него Отац мој који је на небесима. А и ја теби кажем да си ти Петар, и на томе камену сазидаћу Цркву своју, и врата пакла неће је надвладати. И даћу ти кључеве Царства небескога: и што свежеш на земљи биће свезано на небесима; и што раздријешиси на земљи биће раздријешено на небесима.

Свештеници: Слава Теби, Господе, слава Теби.

Затим се обиђе други и трећи пут око храма, уз певање тропара на глас 7.

Свети Мученици, пошто сте храбро страдали и увенчали се, молитe се Господу да се смилује на душе наше **(двапут)**.

Слава Теби, Христе Боже, похвало Апостола, радовање Мученика, чија је проповед Тројица Једносушна **(једанпут)**.

Када се после трећег опхода дође пред велика црквена (западна) врата, Архијереј поново скида са своје главе дискос са св. Моштима, поставља га на припремљени сточић пред црквеним вратима, клања се св. Моштима трипут, ставља митру на главу и благосиља свештенике на обе стране.

Бакон приноси Архијереју кадионицу. Примивши кадионицу, Архијереј кади свети дискос, трипут, свето Еванђеље, Крст, иконе, десну и леву страну (народа), а затим свештенослужитеље.

После кађења, Бакон прима кадионицу од Архијереја и кади Архијереја трипут.

Архијереј: Благословен си Христе Боже наш, свагда, сада и увек, и у векове векова.

Свештеник (који је остао у храму): Амин.

Архијереј: Узвисите, врата, врхове своје, и узвисите се врата вечна, и ући ће Цар славе.

Свештеник (из храма): Ко је тај Цар славе?

Архијереј: Узвисите, врата, врхове своје, и узвисите се врата вечна, и ући ће Цар славе.

Свештеник (из храма): Ко је тај Цар славе?

Бакон: Господу се помолимо.

Свештеници: Господе, помилуј.

Архијереј (скида митру и говори повишеним гласом молитву):

Боже и Оче Господа нашега Исуса Христа, благословени у векове, који си завесом тела његовог обновио нама улаз у цркву прворођених записаних на небесима, где је живљење оних који празнују и глас радости. Ти сам човскољупче Владару, погледај на нас грешне и недостојне слуге твоје, који празнују обнављање чеснога храма (**име Светитеља коме је храм посвећен**) као слику твоје најсветије Цркве, тојест, самог тела нашег, које си удостојио да га свехвални апостол Павле назове храмом твојим и удовима Христа Твога; и утврди га да до краја века остане непоколебљив, и у Теби прослављен; и удостој нас да у њему смело приносимо похвале и славословље слави твојој, и јединородном Сину Твом, Господу нашем Исусу Христу, и Светом Духу Твом, и да клањајући се Теби у страху твоем разумно и у сваком осећању, покажемо се достојни божанског милосрђа; и да доброты твојој буду благопријатне молбе ове приношене неизрецивом твоем милосрђу за нас и сав народ твој, молитвама пречисте Владичице наше Богородице и Присподјеве Марије.

Возглас: Јер си свет Боже наш и у Светима обитаваш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину, и Светоме Духу, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Архијереј: Мир свима.

Свештеници: И духу твоем.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Свештеници: Теби Господе (**велико**).

Архијереј (тајно говори ову молитву):

Владико Господе Боже наш, који си установио на небесима чинове, војске аиџела и арханџела за служење слави твојој; учини да са уласком нашим буде улазак и светих аиџела, који заједно са нама служе и славослове твоју доброту.

Возглас: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу, и Сину, и Светоме Духу, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Архијереј затим узима дискос са св. Моштима, и пред вратима понавља горе наведени дијалог: Узвисите, врата... а када трећи пут свештеник из храма упита: Ко је је тај Цар славе? Архијереј са св. Моштима осењује врата храма крстообразно и говори (= пева):

Господ крепак и силан, Господ силан у боју, Господ над војскама, Он је Цар славе!

Свештеник у храму такође пева: Господ над војскама, Он је Цар славе.

Чтеци уклањају сточић и Архијереј улази у храм са свештеницима који певају тропар глас 4.

Господе, као што си показао лепоту небеског свода, и земаљску красоту светога стана славе твоје, утврди ово здање у сва времена, и прими наша мољења која Ти у њему непрестано будемо приносили, молитвама Богородице, животе свих и васкрсење.

Архијереј пак улази кроз царске двери у свети олтар, поставља дискос са св. Моштима на сто са леве стране и клања се пред св. Моштима.

Чтеци или свештеници облаче Архијереја (поврх одежди) у срачицу (белу кошуљу).

Затим се приноси топла вода, црвено вино и ружина вода.

Бакон: Господу се помолимо.

Свештеници: Господе, помилуј (лагано).

Архијереј благосиља топлу воду, црвено вино и ружину воду, и приклонивши главу тајно говори молитву:

Господе Боже наш, Ти си осветио воде Јорданске спасоносним својим јављањем; Ти сам и сада ниспошли благодат Светога Духа Твога, и благослови воде ове и вино за освећење и постављење овог жртвеника твога, јер си благословен у векове векова. Амин.

После молитве Архијереј излива на трпезу трипут топлу воду, говорећи:

У име Оца, и Сина, и Светога Духа, амин.

У једном, пак, суду измеша се црвено вино са ружином водом.

Сада се Архијереју и свештеницима додају: сапун, губе и убруси и они њима перу и отиру трпезу. Док се ово чини, чита се псалм 84.

Како су мили станови твоји, Господе над силама! Гине душа моја желећи у дворе Господње; срце моје и тијело моје отима се к Богу живоме. И птица наводи кућу, и ластавица гнијездо себи гдје леже птиће своје, код олтара твојих, Господе над силама, царе мој и Боже мој! Благо онима који живе у дому твом! Они те хвале без престајка. Благо онима којима је сила у теби, и којима су у срцу путови твоји! Идући долином плачевном, претварају је у изворе, и

дажд је одијева благословима. Иду збор за збором, јављају се пред Богом на Сиону. Господе, Боже над силама! услиши молитву моју, Боже Јаковљев! Боже, браничу наш! сагни се и види лице помазаника својега! Јер је боље један дан у дворима твојим од хиљаде. Волим бити на прагу дома Божијег него живјети у шаторима безбожничким. Јер је Господ Бог сунце и штит, Господ даје благодат и славу; онима који ходе у безазлености не украђује ниједнога добра. Господе над силама! благо човјеку, који се у те узда!

По завршеном омивању и отирању трапезе говори

Архијереј: Слава Богу нашем у векове векова.

Свештеници: Амин.

Архијереј узима црвено вино помешано са ружином водом, излива трипут, крстообразно, на трапезу и растире по трапези рукама. Када то чини, говори на сваком кропљењу:

Покропи ме исопом и очистићу се, умиј ме и бићу бели од снега.

После кропљења престола и антимиаса освећеном водом, читају се остали стихови 50 Псалма од стиха 8-ог до краја:

Дај ми да слушам радост и весеље, да се прену кости које си потро. Одврати лице своје од гријеха мојих, и сва безакоња моја очисти. Учини ми, Боже, чисто срце, и дух прав попови у мени. Немој ме одвргнути од лица својега, и светога духа својега немој узети од мене. Врати ми радост спасења својега, и дух владалачки нека ме поткријепа. Научићу безаконике путовима твојим, и грјешници к теби ће се обратити. Избави ме од крви, Боже, Боже, спаситељу мој, и језик ће мој гласити правду твоју. Господе! отвори уста моја, и она ће казати хвалу твоју. Јер жртве нећеш: ја бих је приио; за жртве паљенице не мариш. Жртва је Богу дух скрушен, срца скрушена и поштиена не одбацујеш, Боже. По доброты својој, Господе, чини добро Сиону, подигни зидове Јерусалимске. Онда ће ти бити миле жртве правде, приноси и жртве паљенице; онда ће метати на жртвеник твој теоце.

Пошто је трапеза добро отрвена губама, Архијереју се ставља митра на главу, а потом приноси кадионица. Архијереј, примивши кадионицу, кади св. Мошти на престолу трипут и саслужитеље са обе стране. Протођакон, пак примивши од Архијереја кадионицу, кади Архијереја трипут. Архијереј, благословивши саслужавше, скида са диска дарак и звездицу и, пошто му један од свештеника принесе св. миро, помазује св. Мошти св. миром, па их ставља у

кутијицу, залије их воскомастихом и ставља у унапред припремљени отвор на горњој страни плоче престола и залива их воскомастихом.

Сада се Архијереју поново приноси свето миро. Архијереј, примивши стручац, помазује трапезу крстообразно чинићи три крста: један у средини, а друга два са стране мало ниже: + +. При сваком помазању Ђакон говори: Пазимо, а Архијереј: Алилуја (по трипут).

Архијереј такође помазује и стубове трапезе на обе стране, на средини и на ивицама, а за то време свештеници поју Псалам 133:

Како је лијепо и красно кад сва браћа живе заједно! Као добро уље на глави, које се стаче на браду, браду Аронову које се стаче на скут од хаљине његове. Као роса на Емону, која слази на горе Сионске. Јер је ондје утврдио Господ благослов и живот до вијека.

Сада одређени свештеник приноси Архијереју воскомастих и иконице четири Еванђелиста, које се постављају (лпе) на четири угла свете трепезе.

Архијереј на сваки угао трапезе ставља неколико капи воскомастиха а на њега иконицу еванђелиста: Матеја, Марка, Луке и Јована, а за то време поје се тропар поменутих св. апостола од стране свештеника.

Свештеници: Апостоле свети и еванђелисте (име), моли милостивога Бога, да опроштај сагрешења дарује душама нашим.

Сада свештеници приносе срачицу и Архијереј је кропи светом водом, изнутра и споља, и облачи њоме трапезу.

Док се врши облачење трапезе срачицом, чита се Псалам 132:

Опомени се, Господе, Давида и све смјерности његове, како се кунијаше Господу, и завјетоваше Богу Јаковљеву: „Нећу ући у шатор дома својега, нити ћу лећи на постељу одра својега; нећу дати сна очима својима, ни вјсбама својима дријема, док не нађем мјеста Господу, стана Богу Јаковљеву.“ Ево, чүсмо да је у Јефремовој земљи, паћосмо га на пољима Каријат-Јаримским. Уђимо у стан његов, поклонимо се подножју ногу његовијех. Стани, Господе, на почивалишту својем, ти и ковчег силе твоје. Свештеници твоји пек се обуку у правду, и свеци твоји пек се радују. Ради Давида слуге својега немој одвратити лица од помазаника својега. Закле се Господ Давиду у истини, од које неће отступити; од рода твојега посадићу на пријестолу твојему. Ако синови твоји ушчувају завјет мој и откривења моја којима ћу их научити, онда ће и синови њихови довијек сједјети на пријестолу свом. Јер је изабрао Господ

Сион, и омиље му живјети на њему. Ово је почивалиште моје у вијек, овдје ћу се населити; јер ми је омиљело. Храну ћу његову благословити, ниште његове наситићу хљеба. Свештенике ћу његове обући у спасење, и свети ће се његови радовати. Ту ћу учинити да узрасте рог Давиду, поставићу видјело помазанику својему. Непријатеље ћу његове обући у срамоту; а на њему ће цвјетати вијенац његов.

По свршетку Псалма говори

Архијереј: Слава Богу нашем, у векове векова.

Потом свештеници приносе индितिју. Архијереј је кропи светом водом изнутра и споља, па њоме облачи свети престо. Затим се полаже илитош са антимишом, као и св. Еванђеље и часни Крст. Све се ово пре полагања на престо кропи св. водом.

При облачењу престола и постављању споменутих ствари, чита се Псалам 93:

Господ царује. Обукао се у величанство, обукао се Господ у силу, и опао се. Зато је васиљена тврда, и неће се помјерити. Пријесто твој стоји од искона; од вијека ти си. Подижу ријеке, Господе, подижу ријеке глас свој, подижу ријеке вале своје. Од ујања воде многе и силце, од вала морских силцији је на висини Господ. Свједочанства су твоја веома тврда; дому твојему припада светост, Господе, на дуго вријеме.

Архијереј: Благословен Бог наш, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Затим Архијереј заповеда началствујушчем од саслужитеља да украси предложење (жртвеник), кропећи га освећеном водом. Затим се постављају покрови и сасуди и покривају пеленом (посебним платном). При том се ништа не говори, већ само бива кропљење св. водом.

После овога скида се са Архијереја бела кошуља (запон).

Бакон узима кадионицу и кади кругом св. престо, жртвеник, олтар и сав храм. Началствујушчи од саслужитеља кропи зидове св. водом, а Архијереј помазују мотком са фатом на врху умоченом у св. миро зидове храма крстообразно: прво у олтару над горњим местом, затим над западним црквеним вратима, онда над вратима или прозорима на јужној и северној страни цркве. Ако служе три архијереја, најмлађи кади, други кропи зидове освећеном водом, а најстарији помазује крстообразно зидове светим миром.

Служашчи свештеници свакоме од њих „праве пут“ кроз присутни народ.

За време кађења храма, кропљења и помазања зидова св. миром, чита се Псалам 26:

Суди ми, Господе, јер у простоти својој ходим и у Господа се уздам; нећу се поколебати. Испитај ме, Господе, и искушај ме; претопи што је у мени и срце моје. Јер је милост твоја пред очима мојима, и ходим у истини твојој. Не сједим с безумницима, и с лукавима се не мијешам. Ненавидим друштво незаконичко, и с безбожницима не сједим. Умивам правдом руке своје, и идем око жртвеника твојега, Господе. Да разглашујем хвалу твоју и казујем сва чудеса твоја. Господе! омилио ми је стан дома твојега, и мјесто насеља славе твоје. Немој душе моје погубити, ни живота мојега с крвопилцима. Којима је злочинство у рукама, и којима је десница пуна мита. А ја ходим у простоти својој, избави ме, и смилуј се на ме. Нога моја стоји на правом путу; на скупштинама ћу благосиљати Господа.

Ако бива освећење иконостаса, Архијереј стане пред царске двери и пошто Ђакон каже: Господу се помолимо, Архијереј кропи освећеном водом иконостас, говорећи:

Освећују се иконе ове, кропљењем воде ове освећене, у част и славу великога Бога и Спаса нашега Исуса Христа, и у спомен Светих његових, у име Оца, и Сина, и Светога Духа, амин. (трипут).

По завршеном освећењу иконостаса, ушавши у олтар, говори

Архијереј: Слава Оцу, и Сину, и Светоме Духу, сада и увек, и у векове векова. Амин.

Ђакон узевши кадионицу од Архијереја и окадивши га трипут, говори малу јектенију: Опет и опет... пред престолом стојећи на левој страни од Архијереја.

Архијереј не говори возглас после јектеније, већ када Ђакон каже: Господу се помолимо, скинувши митру, стојећи пред престолом говори гласно ову молитву:

Господе неба и земље, Ти си по неизрецивом промислу основао свету Цркву твоју, и успоставио чин свештенства на земљи по угледу на небеско анђелско служење, Ти сам Владико многодарежљиви, прими нас који Ти се сада молимо, не као достојне да те за толико молимо, него да се покаже преузвишеност твоје благодати, јер ниси престао да на разне начине добро чиниш роду људском. А као основ добротинства даровао си нам долазак у телу

Твога Јединородног Сина, који јавивши се на земљи и засијавши онима у тами светлосту спасења, принесе Себе на жртву за нас, и поста очишћење целом свету, учинивши нас заједничарима свога васкрсења. А узневши се на небо, обуче своје Ученике и Апостоле, као што је обећао, у силу с висине, која је Дух Свети, обожавани и свемоћни, који исходи од Тебе Бога и Оца. Апостоли поставши њиме моћни у делу и речи, предадоше крштење усиновљења, подигоше цркве, основаше жртвенике, поставише правила и законе за свештенство. Њиховим молитвама и ми грешни држећи предање, припадамо Теби вечном Богу, и молимо Ти се Милосрдни: храм овај саздан за славословље Теби, испуни божанском славом твојом, и у њему постављени жртвеник као светињу над светињама, да ми који пред њим стојимо, као пред страшним престолом царства твога, неосуђено служећи Теби, узносимо молбе за нас и за све људе и приносимо бескрвну жртву твојој доброты, за опроштај вољних и невољних грехова, за исправку живота, за утврђење доброг владања, и за извршење сваке правде.

Јер се благослови пресвето Име Твоје, Оца, и Сина, и Светога Духа, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Архијереј: Мир свима.

Свештеници: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Архијереј тајно говори молитву:

Благодаримо Ти Господе Боже сила, што си благодат, коју си излио на свете Апостоле твоје и на преподобне Оце наше, удостојио ради великог човекољубља твог, да се она простре чак и до нас грешних и непотребних слугу твојих. Стога Ти се молимо, Владико многомилостиви, испуни славом, и светињом, и благодаћу жртвеник овај, да се бескрвне жртве приношене на њему Теби, претварају у пречисто Тело, и часну Крв јединородног Сина Твог, Господа и Бога и Спаса нашег Исуса Христа, ради спасења свега народа твога, и наше недостојности.

Возглас: Јер си Ти Бог наш, Бог који милује и спасава, и Теби славу узносимо, Оцу, и Сину, и Светоме Духу, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

После овога приноси се Архијереју свећњак са неупаљеном новом свећом, коју Архијереј пали својом руком, па свећњак постав-

ља на горње место, поред трона. До овога времена у храму се не пале никакве свеће.

Бакон: Господу се помолимо.

Свештеници: Господе, помилуј.

Архијереј:

Господе Боже наш, Ти си и ову славу даровао светим Мученицима који су за Тебе пострадали, да се њихове Мошти распоређују по целој земљи, у светим храмовима твојим, и да доносе плодове исцељења. Ти сам Владико, даваоче свих добара, молитвама Светих, чије си Мошти благоизволео да буду положене у овај часни жртвеник твој, удостоји нас да неосуђено принесемо на њему бескрвну жртву Теби, и даруј нам све што иштемо ради спасења, дарујући награду и свима који су пострадали за свето Име Твоје, да би они тиме чудотворили за наше спасење.

Возглас: Јер је твоје царство, и сила, и слава, Оца, и Сина, и Светога Духа, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Бакон: Господу се помолимо.

Свештеници: Господе, помилуј.

Архијереј чита на глас:

Господе Боже наш, Ти си једном речју створио твар и привео је у постојање, а неизрецивим начинима си је украсио и у поредак довео Духом Твојим који се над њом носио, и ову светлост сунчану излио си на њу ради њеног обновења. Ти си падахнуо угодника твога Мојсија да неку изузетну хвалу изрази о твоме врло добром створењу, и да каже да си Ти видео светлост да је добра, и да је назовеш даном. И ми видећи ту светлост, и ово сијајуће сунце, које сваког дана обнавља твар, слаavimo Тебе истинито Сунце дана, и светлост твоју незалазну. Ти си нам заповедио прско Сина Твога да обновимо природу нашу Духом Твојим Светим, да би и по овом праведном дару засијали као сунце; Теби се молимо и просимо од Тебе Оца Слова, Господа и Бога нашега; пошто је неизрецивим твојим човекољубљем и неизрецивом милошћу твојом, твар примила обновење и Стари Закон постао праслика Новог Завета у твоме боговићењу на Гори Синајској, и у предивној оној купини, и у скинији сведочанства, и у прекрасном храму Соломоновом; милостивим оком погледај на нас грешне и недостојне слуге твоје, који пребивају у овом небосличном дому, похвали васељене, истинитом жртвенику неизрециве славе твоје, и испошљи Пресветога Духа

Твога на нас и на наслеђе твоје, и по божанском Давиду, дух прави обнови у срцима нашим, и духом владалачким утврди нас. И благоверном и христољубивом православном роду нашем даруј успехе и победе над видљивим и невидљивим непријатељима, а нама једнодушност и мир. Онима, пак, који су подигли ово здање и усрдно извршили освећење храма из љубави према Теби, подај опроштај грехова и даруј им све што ишту за спасење. Подигни их на вршење заповести твојих, даруј им обновљење дара Светога Твога Духа, да се неосуђено клањају Теби истинитом Богу, и кога си послао Исусу Христу, молитвама Богородице, **(и онога чији је храм)** и свих Светих твојих. Амин.

После молитве говори

Бакон: Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу, и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Свештеници: Теби Господе.

Архијереј возглас: Јер си свет Боже наш, и на светим, чесним Мученицима који су Тебе ради пострадали, почиваш, и Теби славу узносимо, Оцу, и Сину, и Светоме Духу, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Затим Архијереј иде са жезлом на амвон, а свештеници се поставе по чину са обе стране. Архијереј ставши и помоливши се, осењава присутне.

Бакон говори јектенију: Помилуј нас, Боже, по великој милости твојој, молимо Ти се услиши и помилуј.

Свештеници: Господе, помилуј **(трипут)**.

Још се молимо за благоверни и христољубиви православни род наш, за моћ, победу, пребивање, мир, здравље и спасење његово, да Господ Бог наш особито похита и помогне њему у свему, и покори под ноге његове сваког непријатеља и противника.

Још се молимо за најсветијег патријарха нашег **(или: преосвећеног митрополита, или: преосвећеног епископа нашег) (име)**.

Још се молимо и за сву христољубиву војску.

Још се молимо за блажене и незаборавне осниваче овога светога храма.

Још се молимо за милост, живот, мир, здравље, спасење, просвећење, опроштај и отпуштање грехова слугу Божјих, браће наше.

Још се молимо за оне који плодове доносе, и добро творе у светом и свечасном храму овом, за оне који се труде, певају и за присутни народ, који очекује од Тебе велику и обилну милост.

Архијереј говори возглас: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу, и Сину, и Светоме Духу, сада и увек, и у векове векова.

Свештеници: Амин.

Најстарији свештеник подноси Архијереју Крст. Архијереј узевши Крст и стојећи на амвону благосиља Крстом по трипут на све четири стране: на исток, на запад, југ и север, а ђакон кади према Крсту трипут, и прилазећи говори:

Ђакон: Господу се помолимо, рецимо сви.

Свештеници: Господе, помилуј (трипут).

Ђакон: Премудрост.

Архијереј, са Крстом и жезлом у рукама, говори:

Пресвета Богородице, спаси нас.

Свештеници: Часнију од Херувима...

Архијереј: Слава Теби Христе Боже, надо наша, слава Ти.

Свештеници: Слава; и сада... Господе, помилуј (трипут). Владико свети, благослови.

Архијереј говори отпуст.

Ђакон говори многољетствије, а после овога подноси Архијереју св. воду. Архијереј кропи св. водом исток, запад, југ и север. После кропљења само Архијереј целива часни Крст, а после литургије целиваће и остали свештеници и народ, при чему ће Архијереј, или одређени свештеник, кропити свакога св. водом.

На литургији прокимен обновљења и храма. Апостол Јеврејима зач. 304 и храма. Еванђеље од Јована зач. 37 од половине и храма.

БЛАГОСИЉАЊЕ И ОСВЕЂЕЊЕ ИКОНОСТАСА

Треба знати: ако је иконостас постављен у цркви, која је од епископа потпуно освећена или од његовог намесника благословљена, онда га протојереј, или по његовом одобрењу месни свештеник, одмах освећује. А ако је у неосвећеној, или неблагословљеној, онда се најпре црква освећује, или благосиља, па затим иконе, одмах после миропомазивања зидова, пре кађења. Архијереј, пошто стане пред царским дверима и ђакон рекне: Господу се помолимо, чита доле изложене молитве, и освећеном водом кропи иконе, а затим кади и врши освећење. Ако је пак његов намесник, благосиља цркву, пре отпуста пред царским дверима, после Господу се помолимо, чита све ниже написано, и затим врши уобичајени отпуст. Ако су пак у већ освећеној или благословљеној цркви постављене нове иконе, овако се благосиљају: свештеник обучен у епитрахиљ и фелон, ако нема освећене воде, врши најпре Мало освећење воде, а затим стаје пред царске двери и почиње као обично:

Благословен Бог наш... онда певају: Царе небесни... и чита се Трисвето; и по Оче наш... Ходите, поклонимо се..., (трипут), псалом 132 (стр. 468).

Слава, и сада: Алилуја, алилуја, алилуја, слава Теби Боже (трипут).

Ђакон: Господу се помолимо. Клир: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже наш, Боже богова и Господе господа, Боже Саваоте, творче и саздатељу целокупне видљиве и невидљиве твари, Оче Господа нашега Исуса Христа, Ти си знао да срце народа израиљског лако прелази од Тебе истинитога Бога туђим лажним боговима, стога Ти избављајући их од идолослужења, и желећи да свагда неодступно остану у познању и служењу Теби једином истинитом Богу, забранио си да Теби истинитоме Богу праве ликове и слике, који су Ти мрски, и да им се као Господу клањају и

служе. Сlike пак опет и ликове, којима се слави пресвето и величанствено Име Тебе јединог истинитог Бога, а не туђих лажних и непостојећих богова (не задовољавајући људе своје само Писмом завета и закона), наредио си преко угодника свог Мојсија да се направе најпре, по обличју показаном му на гори, ковчег завета од нетрулећег дрвета обложен златом, у њему таблицу завета, златно посуђе, и Аронов жезал, и над њима два златна Херувима, и на завесама извезе мноштво Херувима, а два Херувима у угловима чистилишта, а затим и у храму што Ти је Соломон подигао да се поставе два Херувима, од кипарисовог дрвета златом обложена. И наредио си да се то са страхом и трепетом и богодоличним поклоњенјем, кађењем и молењем пред њима, има поштовати као твоје присуство међу људима и знамењем величанствене славе твоје, и спомен твојих превеликих и преславних чудеса и добротинастава преко њих објављених (и ако беху дела руку људских); и то поштовање милостиво си примио као Теби самоме указано, а оне који су их бешчастили и оне који их пишу како треба поштовали, Ти си на разне начине, као Озу оног, мучио и погубио. Разлику пак и растојање између поштовања богопријатних и богомрских ликова јасно си показао при Илију, свештенику и судији израиљском, у уништењу Дагона идола и у израњавањности шоплеменика. А када се наврши време, послао си јединородног Сина Свог, Господа нашег Исуса Христа, рођеног од жене Присподјеве Марије, који, узевши обличје слуге и поставши као и други људи, на лице своје божанско стави убрис и изобрази на њему лик свој, и посла Авгару, кнезу Едеском, и исцели га њиме од болести, и свима што су му долазили и с вером му се клањали даваше безбројна исцелења и многа добротинастава чудотворећи. Стога и ми, о свеслаги и свемилостиви Господе, у овом светом храму твом пред твојим величанством чесно постависмо ове иконе милог Сина Твог, у спомен спасоносног оваплоћења и свих преславних чудеса његових, и страдања и распећа и смрти и свеславног васкрсења, и на небо вазнесења, и свих његових добротинастава која, јавивши се као човек, показа на земљи роду људском, о којима нам божанска Еванђеља јасно причају; такође и Пречисте Мајке његове, као пречасније и узвишеније од сваке твари, и у Тебе најпријатније молитвенице наше и заштитнице; и Анђела и Пророка и Апостола богопроповедних, Мученика и Светитеља и Преподобних и свих Светих, као твојих угодника, и верних слугу и присних пријатеља; и не боготворећи твоје истините иконе, него знајући да поштовање лика прелази на

прволик, ми у овом светом храму твојом чесно предложисмо и припадајући усрдно се молимо: погледај милостиво на нас и на иконе ове, урађене Њему у спомен и славу, и ради јављања у телу милога Сина Твог, и васцелог његовог телесног божанског домостроја спасења, и молитвама пречисте и преблагословене Матере његове, свјетих небесних Сила Бестелесних, чеснога пророка, претече и крститеља Јована, богопроповедних Пророка, духоносних Апостола, добропобедних Мученика, и Светитеља, Преподобних и Праведних, и свјих Светих твојих, у чију част и спомен ово устројисмо, пошљи иконама овим твој небески благослов, и подај им целебну силу, и одбојну за све ђаволске замке, и испуни их благослова и силе и моћи, које си богато излио на онај свети нерукотворни лик додиром пресветог и пречистог божанског лица јединородног Сина Твог, да би и ове иконе чиниле силе и чудеса на утврђење православне вере и спасење људи твојих. Свима пак који се буду Теби, и јединородном Сину Твом, и пресветом и животворном Духу Твом, пред овим иконама клањали и усрдно са вером молили, и милост искали, и оне који Светитеље, као твоје верне слуге и присне пријатеље, – обећао си милостиво узвратити платом пророчком или праведничком или ученичком за чашу студене воде, дату у име њихово, – буду са вером призивали гледајући на ове иконе њихове са молбом Теби у бедама и нуждама и невољама и у свима својим потребама, удостој да њихове молбе и мољење и усрдна искања буду услишени, и учини да се милост човекољубља твог излије на њих, и подај им опроштај грехова, и даруј им благодат. Јер си Ти освеђење наше, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник, приклонивши главу, чита тајно ову молитву:

Господе Боже, Ти не одбацујеш сликане ликове Светитеља твојих него их с љубављу примаш, да бисмо се, кад год их телесним очима гледамо, увек духовним очима сећали и размишљали о њиховим делима и животу богоугодном, поштујући их молитвено. Усрдно Те молимо, да ове иконе, које направисмо у част и сла-

ву и у спомен спасоносног оваплоћења, чудеса и добротинастава јединородног Сина Твог, о којима нам божанствено Еванђеље говори, не само поштујемо, него да и на изображења гледајући у душу их примамо и с благодарношћу се односимо; исто тако и Пречисте Дјеве Богородице, небеских Сила Бестелесних, светога Јована претече и крститеља, светих Апостола, Пророка, Мученика и свих Светих твојих, милостиво небеским твојим благословом кроз кропљење овом освећеном водом благослови и освети, и све који са вером буду пред њима призивали Тебе Бога Оца, и јединородног Сина, и пресветог и животворног Твог Духа, и Пречисту Богородицу, и све твоје Свете, чија су изображења на овим иконама, достојно поштујући твоје божанско милосрђе, и иштујући од њих као од твојих присних слугу и пријатеља молитве за себе пред Тобом и Господом, а посредништвом и помоћи, и молитвама Светих твојих учини да брзо добију твоје милосрђе, даруј им и опроштај грехова, и као добар удостој их да буду наследници Царства твог.

И возглашава:

Јер си Ти Бог милости, и доброте, и човекољубља, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Архијереј или свештеник кропи освећеном водом сав иконостас одоздо па све до врха, говорѝ:

Освећују се иконе ове кропљењем воде ове освећене, у част и славу великога Бога и Спаса нашег Исуса Христа, и у спомен Светих његових, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

А клир одмах пева, ове тропаре, глас 2.

Клањамо се пречистом лику твоме, Благи, молећи опроштај за грехе наше, Христе Боже, јер си добровољно благоволео да телом узиђеш на Крст, да би оне које си саздао избавио од робовања врагу. Стога Ти захвално узвикујемо: радошћу си испунио све, Спаситељу наш, који си дошао да спасеш свет.

Слава; глас 2.

Апостоли, Пророци, Светитељи, Преподобни, Праведни и сви Свети, који сте добро подвиг окончали, и веру сачували, имајући слободу према Спаситељу, молите Га за нас као благог, да спасе оне који вас са вером призивају, и побожно поштују иконе ваше као пријатеља Божијих.

И сада; глас 1.

Дјево чиста, онима који с љубављу поштују твоју свету икону, и сложено Те за истинску Божју Мајку објављују, и са вером Ти се клањају, буди чуварка и моћна заштитница, удаљујући од њих свако зло као она која све може.

Одмах за овим чини обични отпуст.

БЛАГОСИЉАЊЕ И ОСВЕЂЕЊЕ ИКОНЕ ПРЕСВЕТЕ ЖИВОТОДАВНЕ ТРОЈИЦЕ, у виду три анђела, или Крштења, или Преображења, или Силаска Светога Духа

Пошто се пред амвоном постави сто, чесно покривен, и на њега метне икона, свештеник, обучен у епитрахиљ и фелон, окади унакрст икону, и почиње:

Благословен Бог наш... **Читач:** Царе небесни... Трисвето; Оче наш... и **после:** Јер је твоје царство... Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се..., (трипут), и псалом 67 (стр. 333).

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

Бакон: Господу се помолимо. **Народ:** Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже, у светој Тројици слављен, Тебе нити ум може постигнути, нити реч може исказати; Тебе никада нико од људи видео није; но као што од Светога Писма и учења богопроповедних Апостола научисмо, тако верујемо и тако исповедамо Тебе, Бога Оца беспочетног, и Сина Твог једносущног, и Духа Твог сапрестолног и саприродног. И као што нам Стари Завет казује о јављању Твом у виду три Анђела ономе преславном патријарху Аврааму; а у новој благодати се јави Отац у гласу, Син телом у Јордану, Дух Свети у виду голуба; и опет, Син који се телом узнесе на небо, и седи с десне стране Бога, посла на Апостоле Утешитеља Духа у виду огњених језика; на Тавору Отац у гласу, Дух Свети у облаку, а Син у пресејаној светлости показа се тројици ученика, тако ради непрекидног сећања на Тебе јединог слављеног Бога, не само устима исповедамо, него и икону маламо, не да би је боготворили, него да би, гледајући на њу телесним очима, гледали на Тебе Бога нашега духовним, и поштујући њу, славили и величали Тебе Творца, Искупитеља и Осветитеља нашег, и сећали се твојих безбројних

доброчинстава, јер поштовање лика прелази на Прволик. Ставивши ову икону са побожном намером пред твоје величанство, просимо, молимо и преклињемо твоје милосрђе: погледај милостиву на њу, и пошљи јој свој небески благослов, и благослови је и освети у Своје Трисвето Име, да би они, који је побожно буду поштовали, и пред њом се Теби смирено клањали, и са вером молили, налазили милост, добијали благодат, и ослобађали се свих невоља и тешкоћа, и добијали опроштај грехова, и удостојавали се царства небеског, благодаћу и добротом и човекољубљем Тебе једног у Тројници слављеног Бога, Оца и Сина и Светога Духа, коме слава, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Свештеник чита тајно молитву ову:

Господе Боже, у Светој Тројници слављен и обожаваи, услиши сада молитву нашу, и пошљи божански благослов свој небески, и благослови и освети икону ову кропљењем воде ове освећене, у славу твоју и на спасење људи твојих.

И возглашава: Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник кропи освећеном водом икону, говорећи:

Освећује се икона ова благодаћу Пресветога Духа кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин **(трипут)**.

И одмах пева ову стихиру, глас 8.

Ходите људи, поклонимо се Триипостасном Божанству, Сину у Оцу са светим Духом; јер Отац вапремено роди Сина савечног и сапрестолног, и Дух Свети беше у Оца, са Сином прослављан: једна сила, једна суштина, једно Божанство, коме клањајући се сви говоримо: Свети Боже, који све створи Сином, садејством Светога Духа; Свети Крепки, којим познасмо Оца, и Дух Свети дође у свет; Свети бесмртни, Утешитељни душе, који од Оца излази и у Сину почива; Тројице Света, слава Теби.

Треба знати да се ова стихира пева ако је икона Свете Тројице; ако је пак Богојављења, или Преображења, или Силаска Светога Духа, пева се, или се чита, тропар и кондак празника, и бива празнични отпуст.

У почетку све као на стр. 479 све до псалма; овде и псалам 89.

Милости ћу Господње пјевати у вијек, од кољена на кољено јављаћу истину твоју устима својима. Јер знам да је за вајвијек основа милост и на небесима да си утврдио истину своју, рекавши: „Учиниш зајет с изабраним својим, заклек се Давиду, слуги својему. До вијека ћу утврђивати сјеме твоје и пријесто твој утврђивати од кољена до кољена. Небо казује чудеса твоја, Господе, и истину твоју сабор светијех. Јер ко је над облацима равана Господу? ко ће се изједначити с Господом међу синовима Божјим? Богу се ваља клањати на сабору светијех, страшнији је од свијех који су око њега. Господе, Боже над војскама! Ко је силаш као ти, Боже? И истина је твоја око тебе. Ти владаш над силом морском; кад подигне вале своје, ти их укроћаваш. Ти си оборио оholи Мисир као рањеника, крјепком мишицом својом расијао си непријатеље своје. Твоје је небо и твоја је земља; ти си саздао васиљену и што је год у њој. Сјевер и југ ти си створио. Тавор и Ермон о твом се имену радују. Твоја је мишица крјепка, силна је рука твоја, и висока десница твоја. Благодост је и правда подножје пријестолу твојему, милост и истина иде пред лицем твојим. Благо народу који зна трубну поклич! Господе! У свјетлости лица твојега они ходс. Именом се твојим радују вас дан, и правдом твојом узвишују се. Јер си ти красота силе њихове, и по милости твојој узвишује се рог наш. Јер је од Господа обрана наша, и од светога Израилева цар наш. Тада си говорио у утвари вјернима својим, и рекао: „Послах помоћ јунаку, узвисих изабраног својега из народа, набох Давида слугу својега, светим уљем својим помазах га. Рука ће моја бити једнако с њим, и мишица моја кријепиће га. Неће га непријатељ надвладати, и син безакоња неће му досадити. Потрћу пред лицем његовијем непријатеље његове, и

непавиднике његове поразићу. Истина је моја и милост моја с њим; и у моје име узвисиће се рог његов. Пружићу на море руку његову, и на ријекү десницу његову. Он ће ме звати: ти си отац мој, Бог мој и град спасења мојега. И ја ћу га учинити првенцем, вишим од царева земаљских. До вијека ћу му хранити милост своју, и завјет је мој с њим вјеран. Продуљићу сјеме његово до вијека, и пријесто његов као дане небеске. Ако синови његови оставе закон мој, и не узиду у заповјестима мојим; ако погазе уредбе моје, и заповјести мојих не сачувају, онда ћу их покарати прутом за непокорност, и ранама за безакоње њихово. Али милост своју нећу узети од њега, нити ћу преврнути истином својом; нећу погазити завјета својега, и што је изашло из уста мојих нећу порећи. Једном се заклекх светошћу својом; зар да слажем Давиду? Сјеме ће његово трајати до вијека, и пријесто његов као сунце преда мнош; он ће стајати у вијек као мјесец и вјерни свједок у облацима". А сад си одбацио и занемарио, разгњевио си се на помазаника својега; занемарио си завјет са слугом својим, бацио си на земљу вијенац његов. Развалио си све ограде његове, градове његове обратио си у зидине. Плијене га сви који пролазе онуда, поста подсмјех у сусједа својијех. Узвисио си десницу непријатеља његовијех, обрадовао си све противнике његове. Завратио си оштрице мача његова, и нијеси га укријепио у боју; узео си му свјетлост, и пријесто његов оборио си на земљу; скратио си дане младости његове и обукао га у срамоту. Докле ћеш се, Господе, једнако одвраћати, докле ће као огањ пламтјети гњев твој? Опомени се какав је вијек мој, како си ни на што створио све синове Адамове? Који је човјек живио и није смрти видио, и избавио душу своју из руку пакленијех? Гдје су пребашње милости твоје, Господе? Клео си се Давиду истином својом. Опомени се, Господе, пријекора слугу својих, који носим у њедрима својим од свијех силнијех народа, којим коре непријатељи твоји, Господе, којим коре траг помазаника твојега. Благословен Господ у вијек! Амин, амин.

Слава; и сада: Аلیلүја (трипут).

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилүј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже Сведржитељу, Боже отаца наших, желећи да народ свој, избрани Израил, избавиш од прелести идолослужења, и да неотступно свагда зна и служи Теби једином истинитом Богу, забранио си му да прави себи ликове и слике, против-

не Теби истинитоме Богу, и да им се као Богу клања и служи. С друге пак стране, ликови и слике, којима се слави пресвето и величанствено Име Тебе јединог истинитог Бога а не туђих лажних богова, наредио си најпре преко Мојсија да се поставе у твом законском светилишту, и то над ковчегом сведочанства два златна Херувима, и у угловима чистилишта два, а да се на завесама извезе и направи мноштво Херувима; и Соломон постави у олтар два Херувима од кипарисовог дрвета, обложена златом; а Ковчег, у коме беху камене таблице закона, златно посуђе, и Аронов жезал, наредио си да се то са страхом и трепетом и богодоличним поклоњењем, кађењем и мољењем пред њима, има поштовати као твоје присуство међу људима, и знамења величине славе твоје, и спомен твојих преславних чудеса и добротинастава преко њих обједињених (иако беху дела руку људских); и то поштовање милостиво си примио као Теби самоме указано. А када се наврши време, послао си јединородног Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа, рођеног од жене и Приснодјеве Марије, који, узевши обличје слуге и поставши као и други људи, на лице своје пресвето стави убрус и изобрази на њему нерукотворено лик свој пречисти, и посла Авгару, Књазу Едеском, и исцели га њиме од болести, и свима што су му долазили и с вером му се клањали даваше безбројна исцељења и многа добротинастава чудотворећи. Стога и ми, о благи Сведржитељу Господе, начинисмо и пред твојим величанством чесно постависмо ову икону (или: ове иконе) милостиво Сина Твог, у спомен спасоносног оваплоћења и свих његових преславних чудеса и добротинастава која, јавивши се као човек, показа на земљи роду људском, не боготворећи је (или: их), него знајући да поштовање лика прелази на Прволик, ми припадамо и усрдно се молимо: погледај милостиво на нас и на икону ову (или: на иконе ове), и ради оваплоћења и јављања јединородног Сина Твог, у чији спомен ову (или: ове) начинисмо, пошљи јој (или: им) свој небески благослов и благодат Пресветога Духа, и благослови је (или: их) и освети, подај јој (или: им) целебну силу и одбојну за све ђаволске замке, и испуни је (или: их) благослова и моћи оног светог, нерукотвореног лика, коју он изобилно доби од додира пресветога и пречистог лица љубљеног Сина Твог, да би и ова (или: ове) чинила (или: чиниле) силе и чудеса на утврђење православне вере и спасење верних људи твојих, и да би сви који се буду Теби, и јединородном Сину Твом, и пресветом и животворном Духу Твом, пред овом иконом (или: овим иконама) клањали, и са вером призивали, и усрдно се молили, били

услишени, и милост човекољубља твог издејствовали, и благодат добили. Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с прсветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твојем.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник чита ову молитву тајно:

Чуј, Господе Боже мој, из светог обиталишта свога и са престола славе царства твога, и милостиво пошљи свети благослов свој на ову икону (**или:** ове иконе) и кроз кропљење овом освећеном водом благослови је (**или:** их) и освети, и дај јој (**или:** им) силу целебну од сваке болести и недуга, и одбрамбену од свих ђаволских замки, за оне који јој (**или:** им) прибегавају, и пред њом (**или:** њима) Теби се клањају, моле и прибегавају; и да Ти њихова молба увек буде пријатна и услишена.

И возглашава: Благодаћу и милосрђем јединородног Сина Твог, са којим си благословец, и са прсветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник кропи освећеном водом икону, говорећи:

Освећује се икона ова благодаћу Пресветога Духа кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (**трипут**).

И одмах свештеник кади икону, и клања се, певајући или говорећи овај тропар, глас 2.

Клањамо се прчистом лику твојем, Благи, молећи опроштај сагрешења наших, Христе Боже, јер си добровољно благоволео да телом узиђеш на Крст, да би оне које си саздао избавио од робовања врагу. Стога Ти захвално узвикујемо: Радошћу си испунио све, Спаситељу наш, који си дошао да спасеш свет.

Пошто целива икону, говори: Слава; и сада: глас 4.

Изображавајући на икони божански лик Твој, Христе Боже, ми разумемо јасно твоје рођење од Дјеве, а сећајући се неискazаних чудеса твојих и добровољног распећа, проповедамо; одакле ђаволи са страхом беже, а злогласни у мукама ридају као заједничари ових.

И одмах врши овај отпуст:

Христос истиинити Бог наш, који је по неисказаном домостроју спасена благоволео да пре свога добровољног страдања нерукотворено изобрази на убрису лик свог пречистог и богочовечанског лица, молитвама своје Пречисте Матере, и свих Светих својих, нека нас помилује и спасе као благ и човекољубив.

И ставља икону чесно на њено место, благодарећи Бога.

**БЛАГОСИЉАЊЕ И ОСВЕЂЕЊЕ
ИКОНЕ ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ
једне или многих**

У почетку као на стр. 479 до псалма, и псалам 45.

Тече из срца мојега ријеч добра; рекох: дјело је моје за цара; језик је мој трска хитрога писара. Ти си најљепши између синова људских, благодат тече из уста твојих, јер те је благословио Бог до вијека. Припаши, јуначе, уз бедра своја мач свој, част своју и красоту своју. И тако окићен похитај, сједи на кола за истину и кротку правду, и десница ће твоја показати чудеса. Оштре су стријеле твоје; пароди ће пасти под власт твоју; простријелиће срца непријатеља царевих. Пријесто је твој, Боже, вјечан и непоколебљив; скиптар је царства твојега скиптар правде. Љубиш правду и мрзиш на безакоње; тога ради помаза те, Боже, Бог твој уљем радости више него другове твоје. Све хаљине твоје миришу смиром, алојем и касијом. Који живе у дворovima од Мишијске слонове кости, они те веселе. Царске кћери дворе те; с десне ти стране стоји царица у Офирском злату. Чуј, кћери, погледај и обрати к мени ухо своје, заборави народ свој и дом оца својега. И цару ће омиљети љепота твоја; јер је он Господ твој, и њему се поклони. Кћи Тирова доћи ће с даровима, најбогатији у народу тебе ће молити. Сва је украшена кћи царева изнутра, хаљина јој је златом искићена. У везеној хаљини воде је к цару; за њом воде к теби дјевојке, друге њезине. Воде их весело и радосно, улазе у двор царев. Мјесто отаца твојих биће синови твоји, поставићеш их кнезовима по свој земљи. Учинићу да

се не заборавља име твоје од кољена до дољена; потом ће те славити народи вајијек вијека.

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже наш, Ти си нашао за добро да се Твој сапредвечни и једносушни Син и Реч оваплоти од пречисте Присподјеве Марије, и начинивши је Богородицом помоћу њеног пречистог рођења од Ње, Ти си је учинио заштитницом, помоћницом и молитвеницом за све верне, погледај сада на нас који Ти се смирено молимо, и Њу истински Богородицу називамо, и верујемо да Она то јесте, и Њу призивамо са вером на молитву Теби, и учини да наша исцања и молбе молитвама њеним буду услишени, и пошаљи благодат Пресветога Дуга Твог на икону ову, коју слуге твоје начинише у част и спомен њен, и благослови је и освети небеским благословом, и дај јој силу и моћ да чини чудеса, учини да буде лечитељка и извор исцељења свима који јој у болестима прибегавају и ишту помоћ од Тебе Богородице ради; и све оне који пред овом иконом буду поштовали преблагословену Дјеву и Матер Господа нашега Исуса Христа, љубљеног Сина Твог, и као заштитницу рода хришћанскога буду у невољама и несрећама својим призивали на молитву к Теби и у помоћ, удостој да добију заштиту и брзу помоћ, и милостиво им подај опроштај грехова, и учини да искану од Тебе благодат брзо добију и обрету жељену од Твога човекољубља милост, милосрђем родившег се од Ње телом јединородног Сина Твог, оваплоћеног Бога и Спаситеља нашега Исуса Христа, са којим Теби приличи свака слава, част и поклоњење, са пресветим, благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Свештеник: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

Свештеник чита тајно ову молитву:

Владару Боже Оче Сведржитељу, Ти си благоволео од целог рода људског изабрати једину чисту голубицу и нескверну овчицу Присподјеву Марију, за Мајку јединородног Сина Твог, и

силаском Светога Духа осветити је за Његово обиталиште, и Њу, узвишенију и драгоцену од Херувима и Серафима и од свеколике твари, учинио си преславном посредницом и молитвеницом рода људског, њеним молитвама и посредовањем икону ову, начињену у част и спомен њен, и у славу рођенога од Ње јединороднога и једносушнога Сина Твог, и Тебе беспочетнога Оца његовог и пресветога и животворнога Духа Твог, благослови и освети благодаћу твојом преко кропљења овом освећеном водом, и учини да она све, који се пред њом са вером моле Теби, исцељује од душевних и телесних недуга, и ослобађа од свих непријатељских напада и моћно заштићује, и да Ти њене молбе буду пријатне.

И возглашава: Милосрђем јединородног Сина Твог, телом од Ње рођеног, Господа нашег Исуса Христа, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник кропи икону, говорећи:

Освећује се икона ова благодаћу Пресветога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (**трипут**).

И одмах певају ове тропаре, Богородичне, глас 1.

Под твоју милост прибегавамо, Богородице Дјево, немој превидети наше молитве у невољама, него нас избави од опасности, једина Чиста и Благословена.

Богородице Дјево, радуј се, благодатна Маријо, Господ је с Тобом, благословена си Ти међу женама и благословен је плод утробе твоје, јер си родила Спаситеља душа наших.

Слава; глас 1.

Од свете иконе Твоје, Пречиста Богородице, изобилно се дају излечења и исцељења свима који јој са вером прибегавају и твоју заштиту од срца траже. Стога и моје немоћи посети Дјево, и милостиво исцели душевне и телесне ране.

И сада; глас исти.

Чиста Дјево, онима што с љубављу поштују твоју свету икону, и сложено Те као истиниту Мајку Божју исповедају, и са вером Ти се клањају, буди чуварка и моћна заштитница, удаљавајући од њих свако зло као Она која све може.

Затим: Уистини је достојно да зовемо блаженом Тебе, Богородицу, увек блажену и свебеспрекорну, и Матер Бога нашега. Часнију од Херувима и неупоредиво славнију од Серафима, Тебе

која си Бога Реч непорочно родила ваистину Богородицу ми Те величамо.

И пошто целивају икону, свештеник врши уобичајени отпуст. Треба још знати: ако је икона неког Богородичног празника, по њеном освећењу одмах певамо тропар и кондак празника, а затим ове изложене тропаре.

БЛАГОСИЉАЊЕ ИКОНЕ СВЕТИТЕЉА једног или многих

У почетку све као на стр. 479 до псалма, и псалам 139.

Господе! Ти ме кушаш и знаш. Ти знаш кад сједем и кад устанем; ти знаш помисли моје издалека; кад ходим и кад се одмарам, ти си око мене, и све путове моје видиш. Још нема ријечи на језику мом, а ти, Господе, гле, већ све знаш. Састраг и спријед ти си ме заклопио, и ставио на ме руку своју. Чудно је за ме знање твоје, високо, не могу да га докучим. Куда бих отишао од духа твојега, и од лица твојега куда бих утекао? Да изађем на небо, ти си ондје. Да сиђем у пакао, ондје си. Да се дигнем на крилима од зоре и преселим се на крај мора: и ондје ће ме рука твоја водити, и држати ме десница твоја. Да речем: да ако ме мрак сакрије; али је и поћ као видјело око мене. Ни мрак неће замрачити од тебе, и поћ је свијетла као дан, мрак је као видјело. Јер си ти створио што је у мени, саставио си ме у утроби матере моје. Хвалим те, што сам дивно саздан. Дивна су дјела твоја, и душа моја то зна добро. Ниједна се кост моја није сакрила од тебе, ако и јесам саздан тајно, откап у дубини земаљској. Заметак мој видјеше очи твоје, у књижи је твојој све то записано, и дани забиљежени, кад их још није било ниједнога. Како су ми недокучљиве помисли твоје, Боже! како им је велик број! Да их бројим, више их је него пијеска. Када се пробудим, још сам с тобом. Да хоћеш Боже, убити безбожника! Крвопије, идите од мене. Они говоре ружно на тебе; узимају име твоје узалуд непријатељи твоји. Зар да не мрзим на оне, које на те мрзе, Господе, и да се не гадим на оне који устају на тебе? Пуном мрзошћу мрзим на њих; непријатељи су ми. Окүшај ме, Боже, и познај срце моје, испитај ме, и познај помисли моје, и види јесам ли на злу путу, и води ме на пут вјечни.

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

И свештеник чита ову молитву:

Господе Боже Сведржитељу, Боже отаца наших, Ти си давно у Старом Завету наредио да се у Скицији сведочанства начине ликови Херувима од дрвета, злата, и везени, и сада не одбацујеш ликове и иконе светих Угодника твојих него их примаш, да би верне слуге твоје, гледајући на њих, прослављали Тебе који си њих прославио, и старали се подражавати живот и дела њихова, помоћу којих се они удостојише благодати твоје и царства, Теби се молимо, погледај сада на икону ову (или: иконе ове), израђену (или: израђене) у част и спомен твога светог (или: твојих светих) (име) и благослови је (или: их) и освети, и свима који је (или: их) поштују и пред њом (или: њима) Теби се клањају и моле, и светог (или: свете) (име) на молитву Теби призивају као слугу и пријатеља твог (или: слуге и пријатеље твоје) буди милостив слушалац и добар и дарежљив дародавац, избављајући их од сваке невоље и беде, и од сваке немоћи душевне и телесне, удостојавајући их твоје жељене благодати и милосрђа, молитвама твог светог (или: твојих светих) (име). Јер си Ти извор освећења и давалац добара, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у всекове вјекова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник чита тајно ову молитву:

Господе Боже наш, Ти си саздао човека по лику и подобију својме, а пошто је непослушношћу првозданог био покварен, Ти си, очовечењем Христа Твога који узевши обличје слуге на очи нађе се као човек, обновивши лик, привео га у Светима твојим у првобитно достојанство, чије ми иконе побожно поштујући, Светитеље, који су Твој лик и подобије, поштујемо. А поштујући њих, ми поштујемо и славимо Тебе као Прволик. Стога Те молимо: пошљи благодат твоју и кропљењем воде ове освећене благослови и освети икону ову (или: иконе ове) у славу твоју, а у част и спомен твога светог (или: твојих светих) (име), и све који икону ову (или: иконе

ове) поштују, и пред њом (или: њима) Ти молбе своје упућују, благослови, и милостиво удостој да обрету Тобом благодат.

И возглашава: Благодаћу и добротом и човекољубљем јединог Сина Твог, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник кропи освећеном водом икону, говорећи:

Освећује се икона ова благодаћу Пресветога Духа кропљењем воде ове освећене, у име Оца, и Сина, и Светога Духа, амин (трипут).

И одмах чита или пева тропар и кондак Светоме, или Светима, чија је икона, и пошто часно целива икону, врши уобичајени отпуст, спомињући Светога чија је икона.

БЛАГОСИЉАЊЕ И ОСВЕЂЕЊЕ РАЗНИХ ИКОНА

У почетку као на страни 479 до псалма, и псалам 89 (стр. 481).

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Сведржитељу, Боже отаца наших, у Тројици Светој слављен и обожавац, Тебе нити ум може постигнути, нити реч може исказати; Тебе никада нико од људи видео није; но као што од Светога Писма научисмо, тако верујемо и тако исповедамо Тебе, Бога Оца беспочетног, и Сина Твог једносусног, и Духа Твог сапрестолног. Ти си се у Старом Завету у јављању твом патријарху Аврааму у виду три Анђела, а у последње дане по оваплоћењу јединородног Сина Божјег, Господа нашега Исуса Христа од Приснодјеве Марије, у крштењу од Јована на Јордану, у пресветлом Преображењу на Тавору, и у преславном вазнесењу на Елеону, јавио, и обличје нам Пресвете Тројице показао; а још си нас научио да поштујемо и нерукотворени лик Господа нашега Исуса Христа, који је он на чудесан начин изобразио на убрису, и Едеском Књазу Авгару послао и

њиме њега и многе друге разне болеснике исцелио; исто тако и иконе и ликове твојих светих Угодника не одбацујеш него примаш, Ти сам и сада погледај на иконе ове, које слуге твоје начинише у част и славу Тебе једног у Тројици Светој слављеног Бога, и јединородног Сина Твог Господа нашег Исуса Христа, пречисте и благословене Матере Његове, Владичице наше, Пресвете Богородице и приснодјеве Марије, и у спомен твојих светих **(име)**, благослови их и освети, и подај им силу исцелитељску, која прогони сва лукавства ђаволска, и учини да сви који се пред њима буду усрдно молили буду услишени, и да милост човекољубља твог привуку, и благодат добију. Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник, приклонивши главу, чита тајно ову молитву:

Беспочетни, невидљиви и недокучљиви Господе, Ти си некада у Старом Завету наредио да се у Скинији сведочанства и у Соломоновом храму начине ликови Херувима од дрвета и злата и везени, и сада Ти примаш не само иконе, прављене у спомен твојих спасоносних добротинастава и божанских јављања роду људском и у част и славу Твога пресветога Имена, него не одбацујеш ни иконе, начињене у спомен и ради подражавања твојих светих Угодника, услиши смирену молитву нашу: благослови иконе ове и освети, и подај им благодат и силу да прогоне демоне и да исцељују од свих болести.

И возглашава: Јер Ти благосиљаш и освећујеш све и сва, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И одмах свештеник кропи иконе трипут, говорећи:

Освећују се иконе ове благодаћу Пресветога Духа кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и светога Духа, амин **(трипут)**.

И пошто их покропи, свештеник их окади, и клања се пред њима, и целива их. А певачи певају тропаре празничне. И затим отпуст.

БЛАГОСИЉАЊЕ И ОСВЕЂЕЊЕ БОГОСЛУЖБЕНИХ САСУДА

**тојест: дискоса, чаше, звездице, кашичице
и копља, са три њихова покривача**

Пошто се постави сто и чесно покрије пред светим дверима, међу се на њега сасуди. Свештеник, обучен у епитрахиљ и фелон, са кадионицом излази кроз свете двери, и пошто унакрст окади, почиње по обичају:

Благословен Бог наш... **Читач чита:** Царе небесни; Трисвето; и по Оче наш... **Свештеник:** Јер је твоје... Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалом 23.

Господ је пастир мој, ништа ми неће недостајати. На зеленој паши пасе ме, води ме на тиху воду. Душу моју опоравља, води ме стазама праведним имена ради својега. Да пођем и долином сјена смртнога, нећу се бојати зла; јер си ти са мнош; штап твој и палица твоја тјешу ме. Поставио си преда мнош трпезу на видику непријатељима мојим; намазао си уљем главу моју, и чаша је моја преопуна. Да! доброта и милост твоја пратиће ме у све дане живота мојега, и ја ћу наставати у дому Господњем за дуго.

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

И свештеник чита молитву ову:

Владико Сведржитељу Господе Боже наш, Ти си служи твоме Мојсију дао закон и прописе и богослужења, и наредио си да се у храму твом, начињеном у славу пресветог Имена Твог, напра-

ве и освете златни и сребрни сасуди за приношење разних жртава Теби истинитом Богу нашем, што све бејаше сенка и обличје садашње истините бескрвне жртве наше. Ти сам и сада, човекољубиви Господе, благослови дискос овај, чашу, звездице, кашичице и копча са њиховим покривачима и освети их силом, дејством и благодаћу свесвестог животворног Духа Твог, да би се Теби приносила на њима истинита, жива, бескрвна и словесна жртва, Пресвето Тело великога Бога и Спаса нашега Исуса Христа, Сина Твога, који ради нас и ради спасења нашега принесе једном себе сама на крсном жртвенику Теби Богу и Оцу своме на благопријатну жртву. Јер Теби с Њим, и са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, приличи свака слава, част и поклоњење, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник, приклонивши главу, чита тајно ову молитву:

Господе Боже наш, погледај сада на молитву мене недостојног слуге твога, и пошљи богатство благослова твог на сасуде ове, и освети их Духом Твојим Светим преко кропљења овом освећеном водом, да би били достојно станиште пречистог Тела и скупоцене Крви Христа Твог.

И возглашава: Јер си Ти извор освећења, и Теби са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, приличи свака слава, част и поклоњење, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И одмах кропи сасуде освећеном водом, говорџи:

Освећују се сасуди ови благодаћу Пресветога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

Ако има одмах да служи, узима сам сасуде и уноси их у олтар, и метнувши их на жртвеник, служи се њима. Ако пак нема да служи, врши обичан дневни отпуст, и уноси сасуде у олтар.

МОЛИТВА САМО НАД НОВИМ ДИСКОСОМ

Када се само дискос освећује, бива уобичајени почетак, псалам 23, и чита се ова на претходној страни изложена молитва, при чему се пропуштају само називи осталих сасуда, и молитва главопреклона, и кропљења, као што је напред показано.

МОЛИТВА САМО НАД ПУТИРОМ, ТОЈЕСТ ЧАШОМ НОВОМ

Уобичајени почетак и псалам 23 (стр. 492). Затим ђакон рекне: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Владико Сведржитељу, Господе Боже отаца наших, Теби се молимо, и Тебе призивамо, и усрдно иштемо: пошљи благодат пресветог, свосвећујућег и животворног Духа Твог на чашу ову (ако има и покривач и кашичица говори и ово: и на сав прибор овај), и благослови, очисти и освети је, као што си благословио, очистио и осветио чашу свештеника твог Мелхиседека, и чашу светих Апостола на тајној Вечери Христа Твога, и учини да буде достојна твога жртвеника, како би се у њој приносила Теби Богу и Оцу умилостивљујућа бескрвна жртва Тела и Крви јединородног Сина Твог, Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа, с којим Теби, и пресветом и животворном Духу Твом, приличи свака слава, част и поклоњење, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Остало као на стр. 493.

МОЛИТВА КАДА СЕ ЗАСЕБНО БЛАГОСИЉА ДИСКΟΣНА ЗВЕЗДИЦА

Пошто Ђакон рекне: Господу се помолимо, **и певачи:** Господе, помилуј, **свештеник чита ову молитву:**

Господе Исусе Христе Боже наш, Ти си се у пећини родио од Дјеве, и мудраце звездом упутио на поклоњење Теби, пошљи сада, смирено Те молимо, небески благослов на звезду ову, и благослови је и освети да буде достојно оруђе за служење тајнама Твојим, и у спомен и славословље твог боготелесног рођења од Дјеве, јер Ти благосиљаш и освећујеш све и сва Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

И одмах после главопреклоне молитве (стр. 493) кропи звездицу освећеном водом, говорећи:

Освећује се звезда ова благодаћу Пресветога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

МОЛИТВА КАДА СЕ БЛАГОСИЉА НОВА КАШИЧИЦА ЗА БОЖАНСКЕ ТАЈНЕ

Ђакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

И свештеник чита ову молитву:

Господе Боже Сведржитељу, Ти си некада жаром што је Серафим клештима узео и додиром уста пророку очистио, прасликовао силу божанских тајни Тела и Крви Христа Твога, које сада кашичицом дајемо људима твојим за очишћење од греховних

прљавштина. Погледај сада милостиво на молитву нашу, и пошљи свој небески благослов на ову кашичицу, и благослови је и освети, да буде достојни сасуд за узимање и давање пречистог Тела и чесне Крви Христа Твога за опроштај грехова, свима људима твојим. Јер си Ти извор освећења и давалац свих добара, и Теби славу и благодарност и поклоњење узносимо, са јединородним Сином Твојим, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник сатворивши главопреклону молитву (стр. 493), одмах кропи кашичицу освећеном водом, говорећи:

Освећује се кашичица ова благодаћу Пресветога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

И тако је придружује осталим светим сасудима.

Треба још знати: кад год се ови богослужбени сасуди позаћују, калајишу или буду чишћени несвештеном руком, увек их треба благословити и осветити на овај напред изложен начин, јер ако друкче поступиш, о свештениче, смртно грешиш, као омаловажавалац Христових тајни.

МОЛИТВА КАДА СЕ БЛАГОСИЉАЈУ НОВИ ПОКРИВАЧИ који служе за покривање светих Тајни

Пошто Ђакон рекне: Господу се помолимо, **и народ:** Господе, помилуј, **свештеник чита ову молитву:**

Господе Боже Сведржитељу Ти облачиш светлост као хајину, застиреш небо облацима, и покриваш водама висине своје, погледај сада, смирено Те молимо, на усрдно мољење наше, и пошљи небески свој благослов на ове покриваче (**или:** на овај покривач) и благослови их (**или:** га) очисти и освети, да буду (**или:** буде) достојни (**или:** достојан) за покривање светих и божанских Тајни Тела и Крви Христа Твога, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник кропи покриваче освећеном водом, говорећи:

Освећују се покривачи ови (**или:** освећује се покривач овај) благодаћу Пресветога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (**трипут**).

БЛАГОСИЉАЊЕ НОВОГА КИВОТА

**или другог неког суда, или неког чувалишта,
крстоликог или друкчијег, направљеног за чување
светих моштију**

Свештеник: Благословен Бог наш... Трисвето; **и по** Оче наш... Госпoде помилуј (**12 пута**). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (**трипут**).

Ако мошти нису мученичке него некога другог од Светих, чита се псалом 112.

Благо човјеку који се боји Господа, коме су веома омиљеле заповијести његове. Силно ће бити на земљи сјеме његово, род праведнички биће благословен. Обиље је и богатство у дому његову, и правда његова траје до вијска. У тами сјаје видјело праведницима од доброга, милостивога и праведнога. Благо ономе који је милостив и даје у зајам! Он ће дати тврђу ријечима својим на суду. Јер неће посрнути до вијска, праведник ће се спомињати у вијск. Не боји се зла гласа; срце је његово стално, узда се у Господа. Утврђено је срце његово, неће се побојати, и видјеће како падају непријатељи његови. Просипа, даје убогим; правда његова траје до вијска, рог се његов узвишује у слави. Безбожник види и једи се, шкргуће зубима својим, и сахне. Жеља ће безбожницима пропасти.

Ако су пак мошти мученичке, чита се псалом 79.

Боже! Незнабошци дођоше у достојање твоје; оскврњише свету цркву твоју, Јерусалим претворише у зидине. Трупље слуга твојих дадоше птицама небескијем да их једу, тијела светаца твојих звијерима змаљским. Пролише крв њихову као воду око Јерусалима, и не бјеше ко да погребе. Постадосмо подсмјих у сусједа својих, ругају нам се и срамоте нас који су око нас. Докле ћеш се, Господе, једнако гњевити, јарост твоја горјети као огањ? Излиј гњев свој на народе који те не знају, и на царства која не призивљу твојега имена. Јер изједоше Јакова, и насеље његово опустеше. Не помињи пређашњих безакоња наших, већ похитај да нас пресретнеш милосрђем својим, јер смо веома олошали. Помози нам, Боже, спаситељу наш, ради славе имена својега, избави нас и очисти од гријеха наших ради имена својега. За што да говоре незнабошци: гдје је Бог њихов? Нек се покаже пред очима нашим освета над незнабошцима за пролиту крв слуга твојих! Нека изађу пред лице твоје уздаси сужаљски; силом мишице своје сачувај намијешене смрти. Седмином врати у њедра сусједима нашим ружење, којим те ружише, Господе! А ми народ твој и овце паше твоје до вијска ћемо тебе славити и од кољена на кољено казивати хвалу твоју.

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Боже богова и Господе господа, творче и саздатељу свеколике видљиве и невидљиве твари, Ти си служи твоме Мојсију наредио да, према слици показаној му на гори, начини кивот од нетрулежног дрвета, и да га обложи чистим златом, и да се у њему чува златни суд са небеском мањом и таблице завета, прстом твојим божанским исписане, за сведочанство будућим нараштајима, што све, бивши праслика садашњег, испуни се оваплоћењем Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа, када си тело његово, дејством Светога Духа од пречисте Дјеве зачето и одушевљено, испунио пуноћом свога Божанства. Сведржитељу Боже, Оче Господа нашег Исуса Христа, по коме се назива свако очипство на пебу и на змљи, ми Те смирено молимо да овај кивот (**или:** ове кивоте; **или:** овај суд; **или:** ове судове), начињен (**или:** начињене) за чување моштију Светаца твојих, молитвама и посредовањем истих Светаца твојих, благословиш својим небеским благословом, и осветиш, да све оне који свете мошти у њему (**или:** у њима) чувају, и ове чесно поштују, и Светитеље чије су мошти призивају, ослобађаш молитвама њихо-

вим и посредовањем од свих непријатељских напасти које им буду претиле, и избављаш од невоља и опасности које буду наилазиле на њих. А све насртаје, најезде и навале видљивих и невидљивих непријатеља одгони од њих силом својом; и буди им јака одбрана од непријатеља; и чувај их неповређене од враџбина и бајања и сплетака злих и рђавих људи. Град и обитељ, село и крај, где мошти твојих Светаца буду у овом суду (**или:** у овим судовима) чесно чуване, избави, сачувај, и неопштећене очувај од муња, непогода, града, погибије, земљотреса, поплаве, пожара, мача, најезде туђинаца, и међусобног рата, и од сваког помора, и од опаких зверова, и од отровних гмизаваца, и од разних црва, и од сваке неприлике, и буди им помоћник, заштита и заклон, избављајући их од свакога зла, и дарујући им у благослову свом благопријатне промене у ваздуху, обиље плодова земаљских, времена мирна и сваког изобиља, молитвама пречисте Твоје Матере, и свих Светих твојих, у којима Си хваљен и слављен са јединородним Твојим Сином, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник чита тајно ову молитву:

Господе Боже Оче Сведржитељу, Ти си за време угодника Твог Мојсија стишавајући роптање народа и утврђујући свештенство Ароново као оно које Ти је по вољи, учинио да суви жезал његов процвета и произведе плодносни цвет, и наредио си да се овај стави у кивот завета као знамење твоје силе и чудотворства. Овај жезал постаде нам праобраз Христа Твога, јер си нам њиме праобразовао Христово сасушење смрћу на крсном жртвенику, а тридневно васкрсење - процветањем, и смрћу његовом - процват Цркве, и даношњи плодносни расцвет. Тебе свемилостивог устројитеља и промислитеља рода људског усрдно молимо: погледај на судове ове, начињене за чување моштију светих Угодника твојих, и свеосвећујућом благодаћу твојом, преко кропљења овом освећеном водом, благослови и освети, и где буду оне однесене и чуване, молитвама и посредовањем светаца твојих чије мошти буду држане у њима, одгони одатле сваку непријатељску напаст, а

све што је корисно и добро тамо умножавај и чувај, да би верни људи твоји, добијајући обилно милост и доброту и добротинства твоја од малог делића моштију Светаца твојих као од целог тела њиховог, одавали Теби дужну благодарност, и старали се да посредовањем њиховим подражавају живот њихов, и удостојили се да с њима буду и наследници царства твога.

И возглашава: Благодаћу и милосрђем и човекољубљем јединородног Сина Твог, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник кропи освећеном водом судове, говорећи;

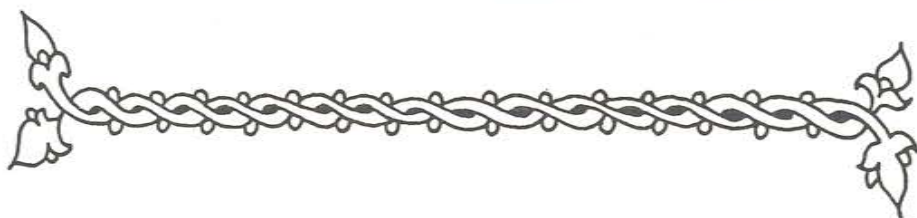
Освећују се судови ови благодаћу Пресветога Духа, кропљењем ове воде освећене у име Оца и Сина и Светога Духа, амин. (трипут).

И ако су мошти Светаца ту, меће их у судове, говорећи:

Хвалите Господа у Светима његовим, хвалите га у тврђави силе његове. Нека се веселе Свечи у слави, и нека се радују на постелама својим.

И чита тропар и кондак Светих чије су мошти. И пошто изврши отпуст, споменувши Свече чије су мошти, предаје их онама што су их довели ради освећења.

**БЛАГОСИЉАЊЕ НОВИХ САСУДА ЦРКВЕНИХ,
многих или једнога, као што су: кадионица,
кадионица с ручицом, анафорник, копље, сасуди
за воду, и друге олтарске принадлежности**

Свештеник почиње као обично, и по Трисветом, и по: Ходите, поклонимо се... (трипут) и псалам 26.

Суди ми, Господе, јер у простоти својој ходим и у Господа се уздам; нећу се поколебати. Испитај ме, Господе, и искушај ме; претопи што је у мени и срце моје. Јер је милост твоја пред очима мојима, и ходим у истини твојој. Не сједим с безумницима, и с лукавима се не мијешам. Ненавидим друштво незаконичко, и с безбожницима не сједим. Умивам правдом руке своје, и идем око жртвеника твојега, Господе. Омилио ми је стан дома твојега, и мјесто насеља славе твоје. Немој душе моје погубити, ни живота мојега с крвопилцима. Којима је злочинство у рукама, и којима је десница пуна мита. А ја ходим у простоти својој, избави ме, и смилуј се на ме. Нога моја стоји на правом путу; на скупштинама ћу благосиљати Господа.

Слава; и сада: Аلیلуја (трипут).

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже Сведржитељу, Боже отаца наших, Ти си преко изабраног сасуда свог апостола Павла рекао, да је свако створење твоје добро и ништа није на одмет када се освећује речју твојом божанском и молитвом. Погледај сада милостиво, смирено Ти се молимо, на молитву нашу и на сасуде ове (или: на сасуд овај) које (или: који) слуге твоје начинише у славу пресветог Имена Твог и за служење при светом жртвенику твом, и милостиво твојим небеским благословом, а на молитву нас недостојних слугу и служитеља твојих, благослови и освети, и учини да буду достојни (или: буде достојан) за служење светом олтару твом, а онима што

их донесоше узврати благодаћу твојом, и подари опроштај грехова, и учини их заједничарима царства твога. Јер си Ти Бог милости и доброте и човекољубља, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник, приклонивши главу, чита тајно ову молитву:

Господе Боже наш, смирено Ти се молимо, погледај на молитву нашу, и пошљи благослов свој на сасуде ове (**или:** сасуд овај), и преко кропљења водом овом освећеном благослови и освети их (**или:** га) да би били достојни (**или:** достојне) за служење светом олтару твом.

И возглашава: Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник кропи сасуде освећеном водом, говорећи:

Освећују се сасуди ови (**или:** освећује се сасуд овај) благодаћу Пресветога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (**трипут**).

И одмах врши дневни отпуст, и уноси сасуде у олтар.

БЛАГОСИЉАЊЕ ИЛИ ОСВЕЋЕЊЕ НОВОГ СВЕШТЕНИЧКОГ ОДЈЕЈАЊА

стихара, епитрахиља, појаса, наруквица и фелона

Пред царске двери на спремљени сто меће се ново одјејање, донесено ради освећења. Свештеник у епитрахиљу и фелону са кадионицом излази на царске двери, и покадивши унакрст одјејање, почиње као обично:

Благословен Бог наш... **Читач:** Амин. Царе небесни; Трисвето; Оче наш; **Свештеник:** Јер је твоје царство... **Читач:** Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалом 133:

Како је лијепо и красно, кад сва браћа живе заједно. Као добро уље на глави, које се стаче на браду, браду Аронову, које се стаче на skut од хаљине његове. Као роса на Ермоњу, која слази на горе Сионске. Јер је ондје утврдио Господ благослов и живот до вијека.

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже Сведржитељу, Ти испочетка чиниш све што је корисно за род људски; Ти си узажелео да се храмови руком људском грађени подижу светом Имену Твом, и да се освећују у славу твоју, и да се називају местом наставања славе твоје; и Ти си преко слуге свог Мојсија наредио да одјејања архијерејска и јерејска и левитска, и други разни прибори буду за украс и лепоту храма и олтара твог, милостиво услиши сада мољења наша, и одјејање ово (ређа поименице), направљено у част и славу пресветог Имена Твог, и за украс и благолепије служитеља светог олтара твог, и светих Тајни твојих, благослови преко мене смерног и недостојног слуге твог, очисти и освети, да буде достојно за служење светим Тајнама твојим и за свако прослављање пресветог Имена Твог; и да

свештеним служитељима твојим који се у њега облаче, буде на избављење и заклоп од свих непријатељских замки и саблазни, а Теби по вољи, и на достојно служење светим Тајнама твојим, и на задобијање твоје благодати и милосрђа, благодаћу и добротом и човекољубљем јединородног Сина Твог, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Свештеник: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник, приклонивши главу, чита тајно ову молитву:

Господару Боже Сведржитељу, даваоче свих добара и изворе освећења, погледај сада на молитву нашу, и одјејање ово (**ређа поименице**), направљено за украс и благољепије свештених служитеља твојих, благодаћу Пресветога Духа Твог преко кропљења водом овом освећеном благослови, освети и освештај, и учини да сви који се у њега облаче буду достојни служити светим Тајнама твојим и Теби свагда угађати.

И возглашава: Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник, узевши освећену воду, кропи њоме одјејање, говорећи:

Освећује се одјејање ово (**ређа поименице**) благодаћу Светога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (**трипут**).

И ако има одмах да литургише, свештеник не говори отпуст, него сам уноси одјејање у свети олтар, облачи се у њега, и служи. Ако пак нема да служи, врши обичан отпуст, односи одјејање у олтар и ставља га на свети престо.

БЛАГОСИЉАЊЕ ИЛИТОНА

Илитон, начињен од танке и добре ланене или свилене материје, по величини нешто већи од антимиаса, распростре се на светом престолу, и свештеник, обучен у спитрахиљ и фелон, окади унакрст свети престо, стане испред њега, и по обичају почиње:

Благословен Бог наш... **Читач:** Царе небесни; Трисвето; Оче наш; и по возгласу, Господе, помилуј (12 пута). Ходите, поклонимо се... (трипут) и псалам III:

Хвалим те, Господе, од свега срца на вијећу праведничком и на сабору. Велика су дјела Господња, драга свима који их љубе. Дјело је његово слава и красота, и правда његова траје до вијека. Чудеса је своја учинио да се не забораве; добар је и милостив Господ. Храну даје онима који га се боје, памти у вијек завјет свој. Силу дјела јавио је народу својему давши им нашљедство народа. Дјела су руку његовијех истина и правда; вјерне су све заповјести његове. Тврде су за вавијек вијека, основане на истини и правди. Избављење посла народу својему; постави за вавијек завјет свој. Име је његово свето, и ваља му се клањати. Почетак је мудрости страх Господњи; добра су разума сви који их творе. Хвала његова траје довијека.

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Исусе Христе Боже наш, Сине и Речи Бога живога, Ти си спасења нашег ради изволео да се оваплотиш од Пречисте Дјеве, и да по рођењу у пелене будеш повијен, и у јаслама положен; а после крсне смрти, коју си нас ради добровољно поднео, плаштанцом чистом и убрусом си увијен и у гроб положен; Тебе сада

просимо и смирено молимо; пошљи божански благослов и благодат Светога Духа Твог на овај илитон, и благослови га, очисти и освети, да буде достојан да се на њему освећују Божанске Тајне пресветога Тела и чесне Крви твоје, у славу твоју и беспочетног Оца Твог, и једносушног и животворног Духа Твог, и на спасење свих људи твојих. Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник, приклонивши главу, чита тајно ову молитву:

Господе Исусе Христе Боже наш, усрдну молбу ову прими од нас недостојних слугу твојих, и као благ и човекољубив благоволи сада послати благослов свој на свети илитон овај, и благослови га и освети Духом Твојим Светим у кропљењу овом освећеном водом као што си осветио твоје покрове, да би он био нов убрूस и плаштаница за пресвето Тело и Крв твоју чесну.

И возглашава: Јер Ти благосиљаш и освећујеш све и сва, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник кропи илитон освећеном водом, говорећи:

Освећује се илитон овај благодаћу Пресветога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

И одмах врши обичан дневни отпуст.

**БЛАГОСИЉАЊЕ ИНДИТИЈЕ,
или чаршава и покривача
за свети престо и жртвеник**

Пошто се све то стави на сто пред светим дверима, као и освећена вода, свештеник излази из олтара, обучен у епитрахиљ и фелон, и пошто окади унакрст, почиње по обичају:

Благословен Бог наш... **Читач:** Амин. Царе небесни; Трисвето; Оче наш; **свештеник:** Јер је твоје царство... Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклошимо се... **трипут, и псалм 93:**

Господ царује. Обукао се у величанство, обукао се Господ у силу, и опао се. Зато је васиљена тврда, и неће се помјерити. Пријесто твој стоји од искона; од вијека ти си. Подижу ријеке, Господе, подижу ријеке глас свој, подижу ријеке вале своје. Од хујања воде многе и силне, од вала морских силнији је на висини Господ. Свједочанства су твоја веома тврда; дому твојему припада светост, Господе, на дуго вријеме.

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

И свештеник чита ову молитву:

Господе Боже Оче Сведржитељу, Ти си служи своме законодавцу Мојсију наредио на Синајској Гори да направи разне украсе и покриваче и платна за употребу при служењу у Скинији сведочанства и у твом законском храму, Ти и сада, усрдно Те молимо, као што си и тада, примивши све то милостиво, руком Ароповом осветио, тако и ово сада, примивши милостиво, Духом Твојим Светим, преко руке мене грешнога, благослови, очисти и освети, и учиши да буде достојно за покривање и обавијање божанскога престола и жртвеника љубљеног Сина Твог, Господа нашега Исуса Христа. Јер сваки добри поклон, и сваки савршени дар долази од Тебе одозго; и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник, приклонивши главу, чита ову молитву:

Господе, пригни ухо твоје и услиши ме недостојног слугу твог, и ова покривачна платна, начињена за употребу у светом олтару и жртвенику Христа Твог, благослови, очисти и освети благодаћу твојом свеосвећујућом кроз кропљење водом овом освећеном.

И возглашава: Јер Ти благосиљаш и освећујеш све и сва, Боже наш, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник одмах кропи покриваче, говорећи:

Освећују се покривачи ови благодаћу Пресветога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

И пошто изврши обичан отпуст, узима их сам, и покрива њима престо и жртвеник.

БЛАГОСИЉАЊЕ НОВОГА КИВОТА или сасуда у коме се имају чувати Божанске Тајне Христове

Пошто се пред царским дверима постави сто и чесно покрије и на њега метне нови кивот, свештеник, обучен у епитрахил и фелон, излази с кадионицом на царске двери, окади кивот унакрст, и по обичају почиње:

Благословен Бог наш... **Читач:** Царе небесни; Трисвето; Оче наш; **свештеник:** Јер је твоје царство... **Читач:** Господе, помилуј (12 пута). Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалам 132 (стр. 468).

Слава; и сада: Алилуја (трипут).

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже наш, Теби је небо престо и земља подножје, иако Те васцела твар сместити не може, нити ум анђелски и људски докучити величину славе твоје и достојно изразити, ипак си Ти из сажаљења, милости и човскољубља изволео сместити се на неискан начин у утроби Дјеве, и поставши човек, будући истинити Бог, да би човека придобио, дао си вернима за јело Тело и Крв своју под видљивим видом хлеба и вина. Иако си као Бог свуда и све испуњаваш, али као Бог и човек благоволиш да истински будеш само на небу с десне стране Оца и на земљи у Пресветим Тајнама Тела и Крви своје. Стога Те сада смирено молимо: погледај милостиво на молитву нашу, и на сасуд овај, начињен у славу твоју, и пошаљи на њега небески благослов свој, благослови га, очисти и освети, да буде достојно сместиште и нови гроб и чувалиште светих и животворних Тајни пресветог Тела и чесне Крви твоје. Јер си Ти освећење наше, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник, приклонивши главу, чита тајно ову молитву:

Господе Боже наш, пригни ухо своје, и услиши ме Ти који си из милости и човскољубља обећао да ћеш с нама неотступно бити до краја света, и пошаљи благодат Пресветога Духа свог, и у кропљењу овом освећеном водом благослови и освети сасуд овај начињен за чување Божанских Тајни Тела и Крви твоје.

И возглашава: Јер Ти благосиљаш и освећујеш све и сва, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник, узевши освећену воду, кропи њоме кивот, говорећи:

Освећује се кивот овај благодаћу Пресветога Духа кропљењем воде ове освећене у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

И пошто изврши обичан дневни отпуст, узима освећени кивот и односи на свети престо и ставља у њега Божанске Тајне.

МОЛИТВЕНИ ПОРЕДАК ПРИ ПОСТАВЉАЊУ КРСТА на врх крова нове цркве

Свештеник метне епитрахиљ, окади Крст, благословљеним тамјаном, и почиње по обичају:

Благословен Бог наш... **Певачи:** Царе небесни; Трисвето; и по Оче наш... **Свештеник:** Јер је твоје царство... и одмах певају, или читају, тропаре ове, глас 1.

Спаси, Господе, људе своје, и благослови наслеђе своје, дарујући благоверноме господару и краљу нашем (име) победу над противницима, и крстом својим чувајући људе своје.

Слава; глас 4. Ти који си драговољно био подигнут на Крст, даруј милост своју повом живљу твој, Христе Боже, обрадуј силом твојом благоверног господара и краља нашег (име) (или: православне хришћане) дајући му победе над непријатељима, имајући као савезника твоје оружје мира, непобедиву победу.

И сада; глас 6. Непостидна заштитнице хришћана, непроменљиво Богу заступништво, не презри гласе мољења нас грешних, него као блага притекни у помоћ нама који Те са вером призивамо; пожурни на молитву и похитај на умољавање, Богородице, свагдашња заштитнице оних који Те поштују.

После тога ђакон рекне: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Сведржитељу, Боже отаца наших, Ти си Мојсијевим жезлом и оним дрветом, на које си наредио да се у пустињи привеже бакарна змија која избавља људе од уједа змија, праобразовао чесни и животворни Крст љубљеног Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа, којим се уништи ђавоља сила и оживотвори род људски, уједен и умртвљен од оне старе свезле змије, припадајући смирено твоме неизмерној човекољубљу, молимо Ти се и преклињемо Те: пошљи сада свој небески благослов, и благослови ово крсно знамење, и дај му силу и крепост оног благословљеног дрвета, окропљеног крвљу Сина Твог, да буде овом храму, подигнутом Твоме Имену, моћна заштита, јака тврђава, свагдашње избављење од сваке љуте напасти, и благољепије и украс, и страшно и ужасно знамење за видљиве и невидљиве перижатеље; а све оне који у овај храм долазе са вером, и на њега гледају, и клањају се распетом на Крсту Сину Твоме, благослови и оградивши крсном силом чувај свагда неповређене од свакога зла. Јер Крст је красота цркве, моћ царева, тврђава верних, похвала Павлова, а демонима помор. О Господе Боже наш, све оне који на знамење ово гледају и сећају се спасоносне смрти Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа, и Теби се усрдно моле, милостиво услиши и човекољубиво помилуј, даруј им здравље са дугим животом, удостој их царства твог, благодаћу и милосрђем и човекољубљем јединородног Сина Твог, са којим си благословец, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова, амин.

И свештеник, узевши освећену воду, кропи њоме Крст, говорећи:

Благосиља се и освећује се ово крсно знамење благодаћу Пресветога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

И одмах се пева овај кондак, глас 4. Ти који си драговољно био подигнут на крст... (стр. 510).

Затим врши обичан отпуст храма, а радници узимају Крст и постављају га на његово место на врх цркве.

БЛАГОСИЉАЊЕ И ОСВЕЂЕЊЕ НОВОГА КРСТА

Пошто се пред светим дверима постави чесно покривени сто, свештеник у епитрахиљу и фелону излази, унакрст окади нови Крст, и почиње по обичају:

Благословен Бог наш... **Певачи певају:** Царе небесни... **Читач:** Трисвето; Оче наш; Јер је твоје царство... Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут). **Онда псалам 132 (стр. 468).**

Онда псалам 60:

Боже, расрдио си се на нас, расуо си нас, гњевно си се; поврати нас. Затресао си земљу, и развалио си је; стегни расјелине њезине, јер се њиха. Дао си народу својему да позна љуту невољу, напојио си нас виша од којег се занесосмо. Подигни заставу за оне који те се боје, да утеку од лука, да се избаве мили твоји. Помози десницом својом и услиши ме. Бог рече у светињи својој; веселићу се, раздијелићу Сихем, и долину Сокот размјерићу. Мој је Галад, мој је Маназија, Јефрем је крјепост главе моје, Јуда скиптар мој. Моав чаша моја, из које се умивам, на Едома пружићу обућу своју. Пјевај ми Филистејска земљо! Ко ће ме одвести у тврди град? Ко ће ме отпратити до Едома? Зар пећеш ти, Боже, који си нас одбацио, и не идеш, Боже, с војском нашом? Дај нам помоћ у тјескоби. А обрана је човјечија узалуд. Богом смо јаки; он гази непријатеље наше.

Затим псалам 99:

Господ царује: нека стрепе народи; сједи на херувимима; нека се дрма земља! Господ је на Сиону велик, и висок над свима народима. Нека славе велико и страшно име твоје; да је свет! Нека славе силу цара, који љуби правду. Ти си утврдио правду; суд и правду ти си уредио у Јакову. Узвишујте Господа Бога нашега, и клањајте се подножју његову; да је свет! Мојсије и Арон, свештеници његови,

и Самуило један од онијех који призивљу име његово, призиваху Бога, и он их услиши. У ступу од облака говораше њима; они чуваше заповијести његове и уредбу коју им даде. Господе, Боже наш, ти си их услишио; ти си им био Бог благ и плаћао за дјела њихова. Узвишујте Господа Бога нашега, и клањајте се на светој гори његовој, јер је свет Господ Бог наш.

Слава; и сада: Аلیلуја (трипут). Господе, помилуј (трипут).

И тропар, глас 1. Спаси Господе... (трипут). **Слава; кондак, глас**

4. Ти који си драговољно... (стр. 510).

И сада; глас исти.

Животворни Крст твоје доброте, који си подарио нама недостојнима, Господе, приносимо Теби на молитву, спаси краља и верне људе, ради Богородице која се за нас моли Теби, једини Човекољупче.

И одмах за овим певају трипут овај тропар, глас 6.

Пошли благодат твоју, Животодавче, и освети овај Крст, и учини да он свима људима буде помоћ и тврђава.

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже славе, Оче Сведржитељу, Боже Саваоте, Ти си дрветом живота, које је било усред раја, прасликовао животворни Крст јединородног Сина свог; и уместо дрвета непослушности, чијим жедењем свезли ћаво истера из раја и у смрт увуче наше прародитеље и са њима сав људски род, Ти си нам даровао знамење оног живоносног Крста, на коме Син Твој љубљени, прикован, умре, и смрћу смрт умртви, и сву силу ћавољу уништи, и живот свету подари, Цркви својој - оружје непобедиво, и освећење и моћну заштиту, и вери - тврђаву, и од свих ћаволских замки избављење, и чврсто уверење спасења, и добијање живота и непостидну наду. Стога ми, благоверне слуге твоје, удостојивши се забадава толике благодати твоје, приносимо твоме величанству хвалу и благодарност и смирено поклоњење, и с умилењем Ти се молимо: погледај милостиво на ово крсно знамење што верне слуге твоје из усрћа и чврсте вере и љубави према Теби начинише у знак победе Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа, јединороднога Сина Твога, којим сила ћавола би уништена, и ми земни слободу добисмо, и живота се удостојисмо. О, молимо Те, Господару пресвети, ради светих страдања и проливања свете крви и животворне смрти

јединородног Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа коју по савету Тебе Бога Оца беспочетног, и пресветог Духа Твог, на дрвету крсном претрпе ради нашег спасења, и тиме дрво крсно, које раније беше казна за грешнике и злочинце, учини благословеним, свetim, животодавним и избављењем грешника: пошљи сада благодат пресветог Духа Твог на ово крсно знамење, и благослови га и освети, и дај му да буде страхан и силан знак против свих видљивих и невидљивих непријатеља, знак на прогнање и одбијање свих замки, насртаја и напада ђаволских; а људима твојим да буде моћна заштита, тврђава вере, подршка наде, победа у борбама, и успех у свима врлинама; и свима који се пред овим знамењем Теби клањају и молбе приносе буди милостив слүшалац и богат дародавац свега кориснога по њихово спасење. И као што си Крстом ослободио свет од осуде за грех, тако и слуге твоје, који Ти од срца са вером приносе ово крсно знамење, силом Крста љубљеног Сина Твог учини да свагда буду победιοци греха, и даруј им сва твоја земаљска и небеска добра, и увек водећи Крстом све верне ка добру, приведи примању небеског венца. Јер си Ти извор освећења и богати дародавац свих добара, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник чита тајно молитву ову:

Боже и Оче Господа нашег Исуса Христа, Ти си, Крстом његовим ђавола победивши и смрт умртвивши, ослободио род људски од ђаволе обмане и насиља, погледај сада на молитву нашу и на ово крсно знамење, начињено у славу Тебе Бога Оца, и једносушног Сина Твог, саприродног Духа Твог, и у спомен оне преславне победе над ђаволом, смрћу и адом, и нашег избављења; Духом Твојим Светим у кропљењу водом овом освећеном благослови и освети и излиј на њега благослов твој свети и силу коју је оно преблагословено дрво стекло кропљењем крви и прикивањем тела љубљеног Сина Твог, и дај овоме да буде верним људима твојим тврђава и заштита, и стуб крепости од лица вражија, а на прогнање сваког противничког зла, и на исцелење душевних и телесних

недуга, и да буду услишене молбе и молитве свих који се са вером моле пред овим знамењем.

И возглашава: Јер си Ти Бог милости и доброте и човекољубља, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове вјекова.

Народ: Амин.

И свештеник кропи Крст освећеном водом, говорћи:

Освећује се ово крсно знамење благодаћу Пресветога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

И одмах затим стаје са страхопоштовањем пред светим крсним знамењем, узима кадионицу и кади га унакрст, певајући ове стихире, глас 8.

Крст је чувар целе васељене; крст је красота цркве; крст је сила царева; крст је тврђава верних; крст је слава анђела и помор демона.

Слава; и сада: глас 4.

Триблажени и животодавни Крсте, људи, храњени тобом, празнују те; са Бестелесним хорovima архијереји те побожно певају; и мноштво монаха и постника клања ти се; и сви прослављамо Христа, распета на теби.

Затим, певајући ову стихиру двапут:

Крсту се твоме клањамо, Господару, и свето Васкрсење твоје славимо, - **чини побожно метаније, и целива часни и освећени крст. После целивања опет, трећи пут певајући исто, чини метаније. То исто чине и сви присутни: метанишу и целивају часни Крст, док певачи певају ову стихиру, глас 2.**

Ходите, верни, поклонимо се сили Крста, јер дрво у рају смрћу проклија, а ово животом процвета имајући на себи прикована безгрешног Господа. Од њега сви народи добивши петрулежност, кличемо: слава Теби, Господе, Ти си Крстом смрт уништио, и нас од прелести и насиља ђавољег ослободио.

И одмах за овим чини отпуст. Бакон рекне: Премудрост.

Народ: Часнију од Херувима и неупоредиво славнију од Серафима, Тебе која си Бога-Реч непорочно родила, ваистину Богородицу, ми Те величамо.

Слава; и сада: Господе, помилуј (трипут). Благослови.

Свештеник: Христос истиинити Бог наш, који је ради нашег спасења благоволео да буде распет на крсном дрвету, и да претрпи смрт, и трећег дана васкрсне, молитвама пречисте Мајке своје, силом чесног и животворног Крста, и свих Светих својих, нека нас помилује и спасе као благ и човекољубив.

И свештеник узима Крст, уноси га кроз царске двери у олтар, и окренувши се народу, благосиља их Крстом говорећи: Спаси, Господе, људе твоје, и благослови наслеђе твоје. **И меће га на престо, и одлази благодарећи Бога.**

БЛАГОСИЉАЊЕ КРСТА ЗА НОШЕЊЕ НА ГРУДИМА

Овакав Крст се меће на свети престо, и по завршетку божанске литургије, или јутрења, или часова, или вечерња пре отпуста, свештеник чита: Царе небесни; Трисвето; Оче наш... и тропари: Спаси Господе, људе своје.... **Слава:** Ти који си драговољно... **И сада:** Непостидна заштитнице хришћана... (стр. 510). **И после тога:** Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Исусе Христе Боже наш, Ти си добровољно зажелио да ради нашега спасења будеш прикован на крсно дрво, и изволео да ово осветиш пречасном крвљу својом; Ти си Крстом својим искупио свет од робовања ђаволу, и древну обвезницу непријатеља нашег ђавола Крстом поцепао, и род људски од насиља његовог Крстом ослободио, Тебе смирено молимо: погледај милостиво на ово крсно знамење, и пошљи свој божански благослов и благодат, и дај му силу и крепост, да се сваки који га буде на себи носио у спомен твојих спасоносних страдања и твоје животворне смрти, и ради чувања и заштите душе и тела, удостоји добити небески благослов и помоћ. И као што си жезал Аронов благословио да одбија противничка неверја и уништава врацбинска маштања, тако благослови и ово крсно знамење, и улиј у њега помоћ твоје заштите против свих ђаволских сплетака, да свакоме који га на себи носи

благодаћу твојом буде спасоносна заштита и одбрана од сваког зла душе и тела и на умножење у њему твојих духовних добара и хришћанских врлина. Јер Ти благосиљаш и освећујеш све и сва, Христе Боже наш, и Теби славу и благодарност и поклоњење узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби Господе.

И свештеник, приклонивши главу, чита тајно ову молитву:

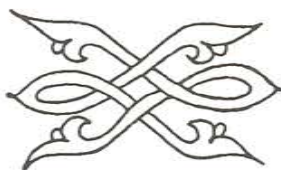
Господе Исусе Христе Боже наш, Ти на висинама живиш и на смирене гледаш, ми недостојне слуге твоје приклонисмо Теби вратове срца свог и тела, и смирено Те молимо: пошљи свој небески благослов на ово крсно знамење, и у кропљењу освећеном водом испуни га силе твоје и крепости ради прогоњења и уништења сваке ђаволске замке, а свакоме вериоце слуги твоме који га буде носио на себи, дај да буде заштита душе и тела од видљивих и невидљивих непријатеља и од свакога зла, и на умножење благодати твоје. Јер си Ти освећење наше, Христе Боже наш, и Теби славу узносимо, са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник, узевши освећену воду, кропи њоме Крст, говори:

Благосиља се и освећује ово крсно знамење кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

И одмах врши уобичајени отпуст, и даје у славу Божију Крст опоме чији је.

ОСВЕЂЕЊЕ ЗВОНА

Пошто се звоно тако намести крај цркве да се може окропити и споља и изнутра, пре по што се подигне на звоник, треба га благословити овим благословом. Ако то врши архијереј, облачи се у потпуно архијерејско одјејање, или само у мандију, епитрахиљ, омофор и митру (а свештеник у епитрахиљ и фелон), излази из цркве и прилази звону, где је већ на чесно покривеном столу спрењена освењена вода и босиљкача, и почиње по обичају:

Благословен Бог наш... **А клир пева на шести глас:** Царе небесни... **затим се чита** Трисвето; Оче наш... Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и ови псалми, 148.

Хвалите Господа на небесима, хвалите га на висини! Хвалите га, сви анђели његови, хвалите га, све војске његове! Хвалите га, сунце и мјесече, хвалите га, све звијезде сјајне! Хвалите га, небеса над небесима и водо над небесима! Нека хвале име Господње, јер он заповједи и створише се. Постави их за свагда и зававијек, даде наредбу, која неће проћи. Хвалите Господа на земљи, велике рибе и све бездане; огањ и град, снијег и магла, вјстар силни, који извршује ријеч његову; горе и сви хумови, родна дрвета и сви кебри; звијери и сва стока, бубице и птице крилате. Цареви земаљски и сви народи, кнезови и све судије земаљске; момци и дјевојке, старци и дјеца. Нека хвале име Господње; јер је само његово име узвишено, слава његова на земљи и на небу. Он је узвисио рог народа својега, славу свијех светаца својих, синова Израиљевих, народа, који је близу њега.

Затим псалам 149.

Појте Господу пјесму нову; хвала да му је на сабору светијех. Нек се весели Израиљ о створитељу свом, синови Сионски нек се радују о цару свом. Нека хвале име његово покликујући, у бубањ и гусле нека му ударају. Јер је мио Господу народ његов, укршава

смјерне спасавајући их. Нек се веселе свеци у слави, и нек се радују на постељама својим. Слава је Божија у устима њиховијем, и мач с обје стране оштар у руди њиховој. Да се освете народима, и покарају племена; да свежу цареве њихове у лапце, и властелу њихову у окове гвоздене, и изврше на њима написани суд. Ово је част свима свецима његовијем. Алилуја!

Затим псалам 150.

Хвалите Бога у светињи његовој, хвалите га на тврђи славе његове. Хвалите га према сили његовој, хвалите га према високоме величанству његову. Хвалите га уз глас трубни, хвалите га уз псалтир и гусле. Хвалите га с бубњем и весељем, хвалите га уз жице и орган. Хвалите га уз јасне кимвале, хвалите га уз кимвале громовне. Све што дише нека хвали Господа!

Слава; и сада: Алилуја, (трипут).

И њакоп говори ову јектенију:

У миру Господу се помолимо... **све до:** За оне који плове...

И одмах додаје ово:

Да небеским благословом својим благослови ово звоно, у славу светог Имена Свог, Господу се помолимо.

Да му подари благодат, да би се сви који слушају звоњење његово или дању или ноћу, пренули на прослављење светог Имена Твог, Господу се помолимо.

Да се брујањем његовог звоњења умирују и утишују и престају сви опаки ветрови, олује, громови и муње, и све штетне кишовитости и ваздушне непогоде, Господу се помолимо.

Да одгоши сву силу вражију, лукавства и нападе невидљивих непријатеља од свих верних својих који глас звоњења чују, и да их побуђује на вршење заповести својих, Господу се помолимо.

Да се избавимо од сваке невоље, гневa и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту...

Возглас: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Затим читају псалам 29:

Дајте Господу, синови Божији, дајте Господу славу и част. Дајте Господу славу имена његова. Поклоните се Господу у светој красоти. Глас је Господњи над водом, Бог славе грми, Господ је над водом великом. Глас је Господњи сила, глас је Господњи славан. Глас Господњи ломи кедре, Господ ломи кедре Ливанске. Као теле скачу од њега; Ливан и Сирион као млад биво. Глас Господњи сипа пламен огњени. Глас Господњи потреса пустињу, потреса Господ пустињу Кадес. Глас Господњи опрашта кошуте бремена, и са шума скида одијело; и у цркви његовој све говори о слави његовој. Господ је сједио над потопом, и сједјеће Господ као цар у вијек. Господ ће дати силу народу својему, Господ ће благословити народ свој миром.

По завршетку псалма Ђакон: Господу се помолимо.

Клир: Господе, помилуј.

И свештеник чита ову молитву:

Господе Боже наш, желећи да Те сви верни твоји свагда славе и клањају Ти се, Ти си у Старом Завету наредио слуги своје закоподавцу Мојсију да направи сребрне трубе и да у њих трубе синови Аронови свештеници када Ти приносе жртве, да би људи твоји, чувши трубни глас, били готови поклонити се Теби и сабрати се ради приношења жртава Теби, и у време борби на глас труба ових јуначки се наоружати за победу над непријатељима. И сада, Господару пресвети, смирено Те молимо: погледај милостиво на усрдно мољење нас недостојних слугу твојих, и зово ово, начињено ради служења цркви твојој светој, а у славу величанственог и свесветог и обожаваоног Имена Твог, благослови и освети и улиј у њега силу благодати твоје светим небеским благословом твојим и благодаћу свеосвећујућег Духа Твог, како би се верне слуге твоје, чујући глас зовоња његова, утврђивали у побожности и вери и јуначки одолевали свима ђаволским нападима, и побеђивали их молитвама и свагдашњим слављењем Тебе истинитог Бога, и хитали цркви на молитву и слављење светога Имена Твог дању и ноћу; и како би глас његов умиривао и уништавао и заустављао и опаке олује, и град и вихоре и громове страшне и муње и штетне непогоде ваздушне. Јер Ти, Господе Боже наш, у славу своју и ради спасења и користи верних твојих, чиниш све славне ствари које хоћеш и чудотвориш, не само преко разумних и душепосних створења својих него и преко бездушних, као што је жезал Мојсијев и бакарна змија у пустињи, јер је Теби све могуће, и ништа Ти није немо-

гуће. И Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Бакон: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И пошто сви присутни приклоне главе, свештеник чита тајно ову молитву:

Господе Боже Оче Сведржитељу, Ти си учинио да тврди јерихонски зидови падну и сруше се од трубљења седморице свештеника који су ишли пред Ковчегом сведочанства, и све што је било у граду предао си у руке људи твојих, Ти и сада испуни звоно ово небеским твојим благословом да, чувши глас звоњења његова, непријатељске силе ваздушне отступе далеко од насеља верних твојих, и да се угасе све њихове огњене стреле уперене на нас, и да се громови, град и све штетне непогоде ваздушне свемоћном и крепком десницом одгоне и задржавају и утишавају и отступају, јер Ти све посредно чиниш у славу своју, на корист и спасење наше.

И возглашава: Јер је Твоје да нас милујеш и спасаваш, Боже наш, и Теби славу узносимо, беспочетном Оцу, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И узевши освећену воду, свештеник кропи звоно споља са четири стране, идући око њега, и говоречи:

Благосиља се и освећује се звоно ово кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

Такође кропи га и изнутра са четири стране, говоречи исто. Затим узима кадионицу и кади звоно са четири стране споља и изнутра. Док он ово чини, клирици читају псалм 70.

Боже, похитај да ме избавиш, Господе, да ми поможеш! Нек се постиде и посраме који траже душу моју! Нек уступе патраг, и осрамоте се који ми зло желе! Са стидом нек се врате патраг који ми говоре: ха! ха! Нек се тјеше и веселе тобом који траже тебе, и који љубе спасење твоје, нека једнако говоре: велик је Бог! А ја сам ништ и убог, Боже, похитај к мени! ти си помоћ моја и избавитељ мој, Господе, не часи!

Када се то заврши, Ђакон возглашава: Премудрост. **И читач говори:** Читање из Књиге Бројева. **Ђакон:** Пазимо! **И читач чита паримију ову из Четврте Књиге Мојсије, глава 10, 1-10.**

Рече Господ Мојсију говорећи: Начини себи две трубе од сребра, коване да буду; њима ћеш сазивати збор и заповиједати да полази војска. Кад обе затрубе, тада нека се скупља к теби сав збор на врата шатора од састанка. А кад једна затруби, тада нека се скупљају к теби кнезови, главари од тисућа Израилевијех. А кад затрубите потресајући, тада нека се креће око који лежи према истоку. А кад затрубите други пут потресајући, онда нека се креће око који је према југу; потресајући нека се труби кад треба да пођу. А кад сазивате збор трубите, али не потресајући. А нека трубе у трубе синови Аронови свештеници; то да вам је уредба вјечна од кољена до кољена. И кад пођете на војску у земљи својој на непријатеља који удари на вас, трубите у трубе потресајући; и Господ Бог ваш опоменуће вас се, и сачуваћете се од непријатеља својих. Тако и у дан весеља својега и на празнике своје и почетке мјесеца својих трубите у трубе приносећи жртве своје паљенице и жртве своје захвалне, и биће вам спомен пред Богом вашим. Ја сам Господ Бог ваш.

Затим певају, или читају ове стихире, глас 2.

Када се од гнева твога, кренутог на нас због грехова наших, земља и остале стихије ускомешају и узолује, Господе, чувши глас овога знамења, као сребрних труба Мојсијевих, погледај на нас милостивим оком својим, и не покарај нас у јарости својој, него сажаливши се поштеди нас, избављујући нас од сваке страшне претње твоје, као једини милосрдан.

Глас 1.

Боже, Ти покрећеш темеље целе земље и једини потресаш морско дно, као творац свега; избави нас од праведне твоје претње, одгоњећи гласом знамења овог опаке олује и ветрове, громове и муне, и учини нас, као човекољубив, бодрима и свагда ревностима за славање Тебе и за испуњавање светих заповести твојих.

Слава; и сада: глас 4.

Господе, Ти си у почетку све сам непосредно створио, а сада све посредно радиш; гласом освећеног звона овог отерај сваку чамотињу са леношћу из срца верних твојих, а укорени у њима страх твој са побожношћу, и као једини милосрдан учини силом својом да буду брзи на молитву и на свако добро дело, избавља-

јући нас од свих напада непријатељских, и чувајући нас неповређене од љутих непогода ваздушних, молитвама Богородице, и свих Светих твојих.

Бакон: Премудрост.

Народ: Часнију од Херувима и неупоредиво славнију од Серафима, Тебе која си Бога-Реч непорочно родила, ваистину Богородицу, ми Те величамо.

Слава; и сада: Господе, помилуј (трипут) Благослови.

Свештеник врши обичан дневни отпуст. И пошто благослови људе, одлази у цркву, а клир пева ову стихиру, глас 4.

Погледај на молбе слугу твојих, Свобеспрекорна, отклањајући жестоке нападе на нас, ослобађајући нас сваке невоље, јер Тебе једину имамо као јаку и сигурну тврђаву, и твоју заштиту стекосмо, да се не постидимо, Владичице, призивајући Тебе. Похитај на молбу ових што Ти кличу: радуј се, Владичице, помоћи, радости и заштити свих, и спасење душа наших.

Слава; и сада: Владичице, прими молитве слугу твојих, и избави нас од сваке невоље и жалости.

ОСВЕЂЕЊЕ ЕВАНЂЕЉА - КЊИГЕ

После уобичајеног почетка: Трисвето; **а после возгласа:** Господу се помолимо, **и свештеник чита ову молитву:**

Господе Исусе Христе, Речи Божја, Ти си од искони, и благоволео си да нам у божанственим речима своје науке, које су написане у књизи Еванђеља Твог, откријеш у одређено време Тобом од века сакривену и несадану Премудрост Своју, Ти сам, премудри Царе, погледај милостивим оком на намеру нашу, и благослови добру жељу нашу, да се увек поучавамо божанским речима твојим које су ради поуке и спасења нашег, и освети књигу ову Еванђеље, облагодати је твојом божанском благодаћу, да ове речи твоје у њој написане, и са вером и побожношћу читане и слушане, буду душама нашим бесмртна храна и вечно пиће, да бисмо, поучавајући се заповестима твојим, могли да их извршujemo, помагани благодаћу твојом у немоћи нашој. Јер си Ти једини свемудар

и свемоћан Господар свега, Боже наш, и Теби приличи слава, част и обожавање, Оцу и Сину, и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда кропи књигу освећеном водом, говорећи:

Освећује се ова књига Еванђеље благодаћу Пресветога Духа, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И врши отпуст; па пошто целива Еванђеље, меће га на свети престо.

БЛАГОСИЉАЊЕ И ОСВЕЂЕЊЕ ЦРКВЕНИХ БОГОСЛУЖБЕНИХ КЊИГА

После уобичајеног почетка: Трисвето; Оче наш; **возглас.** Свештеник рекне: Господу се помолимо, **и чита ову молитву:**

Госпoде Исусе Христе, Спаситељу наш, Тебе величају Херувими и славе Серафими, погледај милостиво својим оком на ове псалмске и богослужбене књиге, принесене од слугу твојих ради слављења Твог светог Имена у светој Цркви твојој. Благослови их својим небеским благословом, и освети их кропљењем воде ове освећене, и учини да буду корисне за певање и читање при слављењу Тебе а у молитвама нашим. Свeблаги Госпoде, Ти сам говори кроз речи песама и читања оно што је свето у срцима оних који то читају и слушају у овим књигама, да би с умилењем узносили Теби молитве своје, и увек славили пресвето и величанствено Име Твоје, са Оцем и Пресветим Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.

Онда кропи освећеном водом књиге, говорећи:

Благосиљају се и освећују књиге ове црквене и богослужбене, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин (трипут).

И отпуст.

БЛАГОСИЉАЊЕ И ОСВЕЂЕЊЕ ЦРКВЕНИХ БАРЈАКА

После уобичајеног почетка свештеник освећује најпре иконе, затим: Трисвето; Оче наш; и Јер је твоје царство...

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

И свештеник чита ову молитву:

Боже вечни, беспочетни, невидљиви, неистражљиви, неисказани, Творче целокупне твари видљиве и невидљиве, Ти си у Старом Завету наредио угоднику твом Мојсију да на скинији направи и постави ликове Херувима, при којима си изволео јавити славу своју и слушати молитве људи твојих, Ти сам и сада, Владару, човекољубиви Царе, погледај с неба из светог обиталишта свог, и пошљи благодат Пресветога Духа Твог на икону и барјак овај у славу Име на Твог пресветога (или: у част преблагословене Владичице наше Богородице и присподјеве Марије; или: у част светога) (име) израђеног; и благослови га, очисти и освети, и подај изобилну благодат слугама твојим и слушкињама, да би сви, који гледају на икону барјака и иду за њом, били страшни непријатељима, и прогонили њихове војске, и биле услышене молитве њихове, и добили од Тебе обећана добра која си припремио за верне твоје.

Возглас: Јер Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда кропи барјак освећеном водом, говорећи:

Освећује се барјак овај благодаћу Пресветога Духа кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и светога Духа, амин.

И отпуст.

ОСВЕЂЕЊЕ ВОЈНИЧКЕ ЗАСТАВЕ и благосиљање војске за рат

Ако архијереј или свештеник хоће да уједно изврши и молепствије за победу над непријатељима, он најпре обави молепствије по пропису. А после канона и јектенија ова служба од: С нама Бог... Ако је пак без молепствија, врши се овако: барјаци се раширени ставе на амвои; архијереј или свештеник, стојећи пред светим престолом, почиње по обичају:

Благословен Бог наш... **Клир пева:** Царе небесни... и читају: Три-свето; **и по:** Оче наш... Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалам 144.

Благословен Господ, град мој, који учи руке моје боју, прсте моје рату. Добротвор мој и ограда моја, уточиште моје и избавитељ мој, штит мој, онај, у кога се уздам, који ми покорава народ мој. Господе! шта је човјек, те знаш за њ, и син смртнога, те га пазиш? Човјек је као ништа; дани су његови као сјен, који пролази. Господе! савиј небеса своја, и сићи; дотакни се гора, и задимиће се. Сијевни муњом, и разагнај их; пусти стријеле своје, и распи их. Пружи руку своју с висине, избави ме и извади ме из воде велике, из руку туђинаца; којих уста говоре ништаве ствари, и којих је десница десница лажна. Боже! пјесму нову пјеваћу ти, у псалтир од десет жица удараћу теби; који дајеш спасење царевима, и Давида слугу својега избављаш од љутога мача. Избави ме, и отми ме из руку туђинаца, којих уста говоре ништаве ствари, и којих је десница десница лажна. Синови наши нека буду као биље, које весело одрасте у младости; кћери наше као ступови прекрасно израђени у двору; житнице наше пуне, обилне сваким житом; овце наше нек се множе на тисуће и на сто тисућа по становима нашим. Волони наши нека буду товни; нека не буде нападања, ни бјежања, ни тужњава по улицама нашим. Благо народу, у којег је све овако! Благо народу, у којег је Господ Бог!

Затим певају или читају на обе стране следећи псалам са овим припевом: С нама је Бог, разумејте народи, и потчињавајте се, јер је с нама Бог. **Псалам 18.**

Љубићу те, Господе, крјепости моја. Господе, граде мој, закло-не мој, који се оборити не може, избавитељу мој, Боже мој, камена горо, на којој се не бојим зла, штите мој, роже спасења мојега, уточиште моје! Призивљем Господа, којему се клањати ваља, и опраштам се непријатеља својих. Обузеше ме смртне болести, и потоци неваљалијех људи уплашише ме. Опколише ме болести паклене, стегоше ме замке смртне. У својој тјескоби призвах Господа, и к Богу својему повиках; он чу из двора својега глас мој, и вика моја дође му до ушију. Затресе се и поколеба се земља, задрмаше се и помјерише из темеља горе, јер се он ражљути. Подиже се дим од гњева његова, из уста његовијех огањ, који прождире, и живо угљевље одскакаше од њега. Сави небеса и сиђе. Мрак бјеше под ногама његовијем. Сједе на херувима и подиже се, и полетје на крилима вјетријем. Од мрака начини себи кров, сјеницу око себе, од мрачнијех вода, облака ваздушнијех. Од сијевања пред њим кроз облаке његове удари град и живо угљевље. Загрмје на небесима Господ, и вишињи пусти глас свој, град и живо угљевље. Пусти стријеле своје, и разметну их; силу муња, и расу их. И показаше се извори водени, и открише се темељи васионој од пријетње твоје, Господе, од дихања духа гњева твојега. Тада пружи с висине руку, ухвати ме, извуче ме из воде велике. Избави ме од непријатеља мојега силнога и од мојих ненавидника, кад бијаху јачи од мене. Усташе на ме у дан невоље моје, али ми Господ би потпора. Изведе ме на пространо мјесто, и избави ме, јер сам му мио. Даде ми Господ по правди мојој, и за чистоту руку мојих дарива ме. Јер се држах путова Господњих, и не одметнух се Бога својега. Него су сви закопи његови преда мнош, и заповјести његових не уклањам од себе. Бих му вјерац, и чувах се од безакоња својега. Даде ми Господ по правди мојој, по чистоти руку мојих пред очима његови-ма. Са светима поступах свето, с човјском вјерним вјерно. С чистим чисто, а с неваљалим насупрот њему. Јер ти помажеш људима невољним, а очи поносите понижаваш. Ти распаљујеш видјело моје; Господ мој просвјетљује таму моју. С тобом разбијам војску, и с Богом својим скачем преко зида. Пут је Божји вјерац, ријеч Господња чиста. Он је штит свјема који се у њ уздају. Јер ко је Бог осим Господа, и ко је обрапа осим Бога нашега? Овај Бог опасује ме снагом, и чини ми вјерац пут. Даје ми ноге као у јелена, и на висине ставља ме. Учи руке моје боју, и мишице моје чини да су лук од мједи. Ти ми дајеш штит спасења својега; десница твоја држи ме, и милост твоја чини ме велика. Ти шириш корак мој, те се не спотичу

ноге моје. Тјерам непријатеље своје и стижем их, и не враћам се док их не истријесим. Обарам их, и не могу устати, падају под ноге моје. Јер ме ти опасујеш снагом за бој, и који устану на ме, обараш их преда мнош. Непријатеља мојих плећи ти ми обрађаш, и потирем непавиднике своје. Они вичу, али нема помагача, ка Господу, али их он не слуша. Расипам их као прах по вјетру, као блато по улицама газим их. Ти ме избављаш од буне народне, постављаш ме да сам глава туђим племенима; народ којег не познавах, служи ми. По самоме чувењу слушају ме, туђини покорни су ми. Туђини блиједи, дршћу у градовима својим. Жив је Господ, и да је благословен бранич мој! Да се узвиси Бог спасења мојега; Бог, који ми даје освету, и покорави ми народе. Који ме избавља од непријатеља, подиже ме над оне који устају на ме и од човјска жестока избавља ме! Тога ради хвалим те, Господе, пред народима, и појем имену твојему. Који славно избављаш цара својега, и чиниш милост помазанику својему Давиду и патражју његову до вијека.

Слава; и сада: С нама је Бог, разумејте народи, и потчињавајте се, јер је с нама Бог.

Бакон говори ову јектенију:

У миру Господу се помолимо... **све до:** За оне који плове ...

Да не помене грехе и безакоња наша, него као жалостив да се у овим опасностима смилује на нас недостојне слуге своје, и да нас избави од непријатеља наших, Господу се помолимо.

Да својим небеским благословом благослови ову војничку заставу, и да је учини страшном и ужасном за све непријатеље наше, Господу се помолимо.

Да верној војсци својој која ову заставу носи и у њу гледа, милостиво да смелост, силу и снагу, да би сатрла и уништила силу непријатеља наших, Господу се помолимо.

Да смелост свих непријатеља наших, који гледају на ову заставу, претвори у страх, силу - у слабост, храброст - у малодушност, Господу се помолимо.

Да христољубивој војсци да силу и снагу, и да је покаже јуначком и храбром против свих непријатеља и противника, и да слугама својим подари мир и сигурност, и брзо ослобођење од свих опасности и невоља и непријатељских напада, Господу се помолимо.

Да мир и славу зацари у земљи нашој, и да нас избави од свих непријатељских напада и опасних насртаја, Господу се помолимо.

Да нас не преда непријатељима и противницима нашим на уништење и разорење, него да сву смелост њихову претвори у бекство, и да мишицу њихову сломи, и да их покори под ноге верних својих, Господу се помолимо.

Да лице противника испуни стидом и срамом, а срце њихово - страхом и ужасом, и да их Аиђео Господњи прогони и побеђује, Господу се помолимо.

Да челични лук стави на мишице верних својих, и да ојача десницу њихову силом снаге своје за победу и уништење непријатеља и противника који устају на нас, Господу се помолимо.

Да сву бригу и тугу нашу преокрене на радост и весеље, и паћеништво - у чврсти мир, и да нас учини непобедљивима за све непријатељске нападе, Господу се помолимо.

Да уништи штит, оружје и напор свих што ратују с нама, и да их покори под ноге христољубиве војске, Господу се помолимо.

Да нашој христољубивој војсци подари неослабљиву, несавладљиву и победничку силу, снагу и јунаштво с храброшћу ради уништења наоружања силних непријатеља наших, Господу се помолимо.

Да верним слугама својим подари избављење од најезде туђинаца, и од свих људи који рат хоће, и од ратних навала, и да у великом миру сачува Цркву, краља и народ свој, дарујући им победу над непријатељима сада и свагда.

Да се избавимо од... Заштити... Поменувши пресвету, пречисту...

Архијереј или свештеник возглашава:

Јер си Ти снага и тврђава људима својим, и Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Затим певају:

Бог Господ и јави се нама..., **на глас 1. И ове тропаре:**

Спаси, Господе, људе своје, и благослови наслеђе своје, дарујући благоверноме господару и краљу нашем (**име**) победу над противницима, и Крстом својим чувајући људе своје.

Слава: исто; и сада; глас 6. Непостидна заштитнице хришћана, непроменљиво Богу заступништво, не презри гласе молења нас грешних, него као блага притекни у помоћ нама који Те са вером

призивамо; пожуре на молитву и похитај на умољавање, Богородице свагдашња заштитнице оних који Те поштују.

Затим кондак, глас 4. Ти који си драговољно био подигнут на Крст, даруј милост своју новом живљу твом, Христе Боже, обрадуј силом твојом благоверног господара и краља нашег (**име**) (**или:** православне хришћане), дарујући му победе над непријатељима, имајући као савезника твоје оружје мира, непобедиву победу.

Онда архијереј, или свештеник, излази из олтара, стаје иза амвона код барјака, окренут Истоку; ђакон рекне: Господу се помолимо.

Клир: Господе, помилуј,

И громко чита ову молитву:

Свемоћни и превечни Боже наш, Оче Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа, Ти си сам Творац овога света, и свој твари благослов, и снага победницима: погледај милосрдно својим оком на нас смирене и недостојне слуге твоје, и на молитву нашу, те ову заставу, коју за бој спремисмо, посети својим небеским благословом, благослови и освети, да верној војсци твојој буде на савлађивање непријатељских народа и на сигурну победу; и да, чувана Тобом, патера у бекство војску свих противника наших; и да се непријатељима рода хришћанскога увек покаже страшна и ужасна, а да верним слугама твојим, који се у Тебе уздају, буде поуздана нада у победу, и смелост и снага; и да, осигурана молитвама светих твојих, и ограђена војскама Анђела твојих, покаже се слугама твојим као знамење весеља и снаге, знамење победе и срчане одважности и јунаштва против противника. Јер си Ти Цар мира, и Бог што сатире оружје, и даје снагу онима који се у Тебе надају, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

Архијереј, или свештеник, окреће се присутним војницима, благосиља их десном руком, говорећи: Мир свима.

Ђакон: Главе своје приклоните Господу.

И началствујушчи, окренут западу, чита громко ову молитву:

Господе Боже наш, Ти си послушао Мојсија који је пружио руке своје к Теби и оснажио народ израиљски против Амалика; Ти си допустио да и сунце стане у знак победе када се Исус Навин борио. Ти и сада услиши нас који Ти се молимо за сакупљене вој-

нике ове, и благослови их и оснажи, и дај им срце јуначко против непријатеља; пошљи им Анђела светла, страшног и ужасног за непријатеља, и који ће их ометати и прогонити, и срце њихово слабљивати, и одважност у бекство претварати, а од слугу твојих који сада полазе у рат, и од свих нас, уклони сваку глад и помор, и избави нас од пожара и мача и најезде непријатеља, и од свега што устаје против нас; буди им сапутник, и подај им све што ишту за спасење; научи их и уразуми, спаси, заштити, сачувај, очисти, и радости духовне испуни; буди им чувар и заштитник души и телу; и као благ и милосрдан и човскољубив подај им у дан суда опроштај грехова; помилуј њих и нас све, и благослови у све дане живота нашег, да бисмо Ти, примивши од Тебе помоћ и заштиту и избављење, узносили славу и благодарност без икакве сметње. Јер си Ти снага и тврђава слугама својим, и Теби славу узносимо, са јединородним Твојим Сином, и с пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

Затим узевши освећену воду, кропи њоме заставу, говорећи:

Благосиља се и освећује ова застава војничка ради јачине и чврстине христољубивој војсци и ради победе над свима непријатељима, кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Онда, ако архијереј врши ово, узима митру, седе на столицу (а ако је свештеник, не седе, него стојећи), узима заставу и даје је ономе коме треба у руке, пошто овај клекне, говорећи:

Прими ову заставу, небеским благословом освећену: нека она буде страшна и ужасна непријатељима рода хришћанскога; и нека ти Господ да благодат, да у славу пресветог Имена Његовог са њоме јуначки пролазиш неповређен кроз непријатељске војске, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И благосиља га говорећи: Мир теби. А он, примајући заставу, целива десницу ономе који му је предаје. Ако су пак присутни војници, благосиља их, говорећи:

Благослов Господњи нека је на свима вама; и ви будите храбри; и нека јача срце ваше; и уздајте се у Господа, јер ће Он победити непријатеље наше, амин.

И кропи све освећеном водом, осењујући их крстом, а певачи певају ову стихиру, глас 4.

Господе, Ти си помогао кроткоме Давиду да победи туђиња, помози верном краљу нашем, и мачем Крста сатри непријатеље наше; покажи према нама доброту древне милости своје, и нека разумеју потпуно да си Ти Бог наш, и да побеђујемо уздајући се у Тебе, молећи се пречистој Мајци Твојој да нам дарује велику милост.

После тога врши овај отпуст (ако је недеља): Васкрсли из мртвих **(ако је пак неки други дан):**

Христос истиинити Бог наш, молитвама пречисте Матере своје, силом часног и животворног Крста; посредништвом светих Архистратига Михаила и Гаврила и свих Бестелесних небеских Сила; и светих Великомученика: Георгија, Димитрија и Прокопија, и свих Светих, нека нас помилује и спасе, и оснажи војску ову у дан борбе, као благ и човскољубив.

Клир: Амин.

И певају стихиру, глас 4.

Погледај на молбе слугу твојих, Свесбеспрекорна, отклањајући жестоке нападе на нас, ослобађајући нас сваке невоље, јер Тебе једину имамо као јаку и сигурну тврђаву, и твоју заштиту стекосмо, да се не постидимо, Владичице, призивајући Тебе. Похитај на молбу оних што Ти кличу: Радуј се, Владичице, помоћи, радости и заштити свих, и спасење душа наших.

Слава; и сада: Владичице, прими молитве слугу твојих, и избави нас од сваке невоље и жалости.

И пошто заврше стихиру, одлазе дома с миром у славу Божју.

БЛАГОСИЉАЊЕ ВОЈНИЧКОГ ОРУЖЈА

Архијереј обучен у епитрахиљ, омофор и митру (ако је свештеник, у епитрахиљ и фелон) излази из олтара и стаје пред сто, који је испред амвона са оружјем на њему, кади оружје унакрст, и почиње по обичају:

Благословен Бог наш.. **Читач:** Царе небесни; Трисвето; Оче наш; Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... и псалм 35.

Господе! буди супарник супарницима мојим; удри оне који ударају на ме. Узми оружје и штит, и дигни се мени у помоћ. Потегни копље, и пресијечи пут онима који ме гоне, реци души мојој: ја сам спасење твоје. Нека се постиде и посраме који траже душу моју; нека се одбију патраг и постиде који ми зло хоће. Нека буду као прах пред вјетром, и анђео Господњи нека их прогони. Нека буде пут њихов таман и клизав, и анђео Господњи нека их тјера. Јер ни за што застријеше мрежом јаму за мене, ни за што ископаше јаму души мојој. Нека дође на њега погибао непадна, и мрежа коју је намјестио нека улови њега, нека он у њу падне на погибао. А душа ће се моја радовати о Господу, и веселиће се за помоћ његову. Све ће кости моје рећи: Господе! ко је као ти, који избављаш страдалца од онога који му досађује, и ништега и убогога од онога који га упропашћује? Усташе на ме лажни свјedoци; што не знам, за оно ме питају. Плаћају ми зло за добро, и сиротоване души мојој. Ја се у болести њиховој облачих у врећу, мучих постом душу своју, и молитва се моја враћаше у прсима мојима. Као пријатељ, као брат поступах; бијох сјетан и с обореном главом као онај који за матером жали. А они се радују кад се ја спотакнем, и купе се, купе се на ме, задају ране, не знам за што, чупају и не престају. С неваљаљем и подругљивијем беспосличарима шкргућу на ме зубима својима. Господе! хоћеш ли дуго гледати? Отми душу моју од нападања њихова, од овијех лавова јединицу моју. Признаћу те у сабору великом, усред многога народа хвалићу те: да ми се не би светили који ми злобе неправедно, и намигивали очима који мрзе на ме ни за што. Јер они не говоре о миру, него на мирне на земљи измишљају лажне ствари. Разваљују на ме уста своја, и говоре: до-

бро! добро! види око наше. Видиш, Господе! немој мучати; Господе немој одступити од мене. Пробуди се, устани на суд мој, Боже мој и Господе, и на парницу моју. Суди ми по правди својој, Господе, Боже мој, да ми се не свете. Не дај да говоре у срцу својем: добро! то смо хтјели! Не дај да говоре: прождријесмо га. Нек се постиде и посраме сви који се радују злу мојему, нек се обуку у стид и у срам који се размећу нада мнош. Нека се радују и веселе који ми желе правду, и говоре једнако: велик Господ, који жели мира слуги својему! И мој ће језик казивати правду твоју, и хвалу теби сваки дан.

Слава; и сада: Алилџа (трипут).

Бакон: Господу се помолимо.

Архијерсј, или свештеник, чита молитву ову над оружјем:

Господе Боже наш, Боже сила, силни у снази, и снажни у борбама, Ти си некада даровао младићу твом Давиду чудесну силу да победи противничког хулитеља Голијата, Ти и сада милостиво прими смирене молбе наше: Пошљи небески благослов свој на ово оружје (**поименице ређа**); дај силу и снагу да га носе на утврђење и заштиту Цркве твоје свете, и сиротана и удовица, и на земљи постојећег светог наслеђа твог; и учини га грозним и страшним свакој непријатељској војсци; и покажи свагда победоносним у славу своју. Јер си Ти снага и тврђава наша, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Клир: Амин.

Онда узевши освећену воду, кропи њоме оружје, говорећи:

Нека благослов Бога у Тројници Светој слављеног, Оца и Сина и Светога Духа, кропљењем воде ове освећене, сиђе и остане на оружју овом и на онима који га носе ради одбране и заштите Истине Христове, амин.

Окропивши и војника чије је оружје, говори:

Буди храбар и нека јача срце твоје, и побеђуј непријатеље твоје уздајући се у Господа, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И пошто му пружи часни Крст да целива, врши уобичајени дневни отпуст, и одлази с миром дома.

Треба знати да се овако благосиља и мач и сабља. А када се благосиља само мач, или само сабља, само једанпут говори: мач овај, или: оружје ово. Ако има много, говори: Благосиљају се мачеви ови, или: оружја ова.

Пошто свештеник (ако хоће) сврши молествије за победу над непријатељима, одлази на обалу мора или реке, где се брод налази. Са собом понесе и освећену воду. Пошто метне епитрахил, почиње по обичају:

Благословен Бог наш... Царе небесни; Трисвето; Оче наш... Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... **трипут и псалом 46.**

Бог нам је уточиште и сила, помоћник, који се у невољама брзо налази. За то се нећемо бојати, да би се земља помјестила, и горе се превалиле у срце морима. Нска бучи и кипи вода њихова, нек се планине тресу од вала њиховијех. Потоци веселе град Божји, свети стан вишњегга. Бог је усред њега, неће се помјестити, Бог му помаже од зоре. Узбучаше народи, задрмаше се царства; али он пусти глас свој и земља са растапаше. Господ над војскама с нама је, бранич је наш Бог Јаковљев. Ходите и видите дјела Господа, који учини чудеса на земљи. Прекиде ратове до краја земље, лук преби, копље сломи, и кола сажеже огњем. Утолите и познајте да сам ја Бог; ја сам узвишен по народима, узвишен на земљи. Господ над војскама с нама је, бранич је наш Бог Јаковљев.

Слава; и сада: Алилuja (трипут).

И одмах говори јектенију: У миру Господу се помолимо... све до: за оне који плове... И додати ово:

Да не помене грехе и безакоња паша, него да милостиво услиши глас мољења нашег, и као жалостив да се смиљује на нас недостојне слуге своје, и да нас избави од непријатеља наших, Господу се помолимо.

Да својим небеским благословом благослови овај ратни брод, и да га учини страшним и ужасним за све непријатеље наше, Господу се помолимо.

Да верном слуги своје војсковођи (**име**), и свој војсци која буде на овоме броду, подари Анђела снаге своје који ће крепити и храбрити срца њихова, да би сатрли и уништили силу непријатеља наших, и избављати их од опаке буре и топљења и од свакога зла, Господу се помолимо.

Да им дарује корисне и благовремене ветрове ради безбедне и успешне пловидбе, Господу се помолимо.

Да смелост свих непријатеља наших, који гледају на овај брод, претвори у страх, силу - у слабост, храброст - у малодушност и у бекство, Господу се помолимо.

Да христољубивој војсци овој да небеску силу своју и крепост, и да је свагда покаже јуначком и храбром, Господу се помолимо.

Да свима нама верним слугама својим подари мир и сигурност, и брзо ослобођење од свих опасности и невоља, и од свих непријатељских напада, Господу се помолимо.

Да лица непријатеља наших испуни стидом и срамом, а срце њихово - страхом и ужасом, и да их Анђео Господњи прогони и побеђује, Господу се помолимо.

Да нашој христољубивој војсци подари неослабиву, несавладиву и победничку силу, снагу и јунаштво с храброшћу ради уништења наоружања силних непријатеља наших, Господу се помолимо.

Да уништи штит, оружје и напор свих што ратују с нама, и да их покори под ноге христољубиве војске, Господу се помолимо.

Да нас избави од... Заштити... Поменувши пресвету, пречисту...

Возглас: Јер си Ти снага и тврђава људима својим, и Теби приличи свака слава, част и поклоњење, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Затим певају: Бог Господ и јави се нама..., **глас 2.**

Стих 1: Љубићу Те, Господе, крепости моја.

Стих 2: Бог мој је помоћник мој, и уздам се у њега.

Стих 3: Терам непријатеље своје и стижем их, и не враћам се док их не истребим.

Стих 4: Жив је Господ и благословен Бог, и да се узвиси рог спасења мога.

И ове тропаре, глас 2.

Спаситељу, не презри оне што Ти сада прибегавају, и од твоје свемоћне деснице ишту помоћ и благослов, као од Творца и Господара, него као што си некада на мору речју својом подарио тишину Апостолима својим, тако и овима сада даруј мирну и спокојну пловидбу у срећи са здрављем и победом, молитвама Богородице, Једини Човекољупче.

Слава; глас 5.

Онима што су сву наду и уздање своје положили на Тебе, Христе, буди помоћник и заштитник, и дарујући им победу над непријатељима, благослови њихово путовање и учини срећним, да бисмо Те сви славили јединог заштитника и добротвора нашег.

И сада; Богородичан:

Под твоје окриље прибегавамо, Богородице Дјсво, не презри молитве наше у невољама, него нас избави од опасности, једина Чиста и благословена.

И одмах чита псалом 121.

Подижем очи своје ка горама, одакле ми долази помоћ. Помоћ је мени од Господа, који је створио небо и земљу. Неће дати да попузне нога твоја; не дријемље чувар твој. Гле, не дријемље и не спава чувар Израиљев. Господ је чувар твој, Господ је сјен твој, он ти је с десне стране. Дању те неће сунце убити ни мјесец поћу. Господ ће те сачувати од свакога зла, сачуваће душу твоју Господ. Господ ће чувати улазак твој и излазак твој, од сад и до вијека.

Затим свештеник: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Исусе Христе Боже наш, Ти си по мору као по суву ходио, и своје свете Ученике доласком својим од страха и буре ослободио, Ти сам и сада, смирено Те молимо, погледај милостиво на овај ратни брод, и свемоћном десницом својом благослови га небеским својим благословом, и плови са војском која ће на њему пловити; и пошљи им погодне ветрове, и дај им Анђела добра свемоћне крепости твоје, да их чува и избавља од свих јаких ветрова, и бура и великих валова и топљења, и од свих непријатељских напада и најезда; и дај им силу и крепост и јунаштво и победу над непријатељима Крста Твога, и над свима противницима; и врати их

у миру здраве и срећне са победом у славу твоју. О, Господе Боже наш, покажи и сада древну милост своју на нама; и сам води војску ову; и буди заштитник и помоћник силни војсци и нама што се у Тебе уздамо и твоју свемоћну помоћ са вером очекујемо. Јер си Ти крепост и тврђава и мир наш, и Теби славу узносимо са беспочетним Твојим Оцем, и пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Свештеник: Мир свима.

Народ: И духу твоме.

Свештеник: Главе своје приклоните Господу.

Народ: Теби, Господе.

И свештеник чита громко ову молитву војсковођи и војницима који одлазе у рат:

Владару Господе, Боже отаца наших, Тебе молимо и Тебе смирено преклињемо, погледај милостиво на молитву нас недостојних слугу твојих, и као што си некада благоволео изићи са угодником твојим Мојсијем, изводећи народ свој Израил из Египта у земљу обсаћану, тако и сада сам иди са слугом твојим овим (**име војсковође**), и са војницима овим, и буди им сам помоћник и заштитник, и чувај их и дању и ноћу неприкосновене и неповређене од ма какве љуте напасти, и болести, глади и дављења, и од сваког страха. И као што си крстолито раширеним рукама Мојсијевим укрепио Исуса Навина против Амалика, и против царства хапанских која су ратовала са њим, да би их победио, и њиме Зива и Зевса и Салмана и све кнезове њихове погубио; и као што си помогао Гедсону да са триста одабраних људи победи мноштво мадијамско, тако и овим верним слугама твојим даруј крепост, силу и јуначко срце, помоћ и заштиту. И као што си небеским јављањем помогао првом хришћанском цару Константину да победи непријатеље твоје, тако и сада овим христољубивим слугама твојим милостиво подари победу и снажно савлађивање свих непријатеља, и огради их са свих страна војском Анђела твојих, и наоружај их силом и заштитом часног и животворног Крста, у име Тебе Бога Оца, и љубљеног јединородног Сина Твог, Господа нашег Исуса Христа, и свесветог и животворног Духа Твог, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

И свештеник узима освећену воду, кропи њоме брод, говори:

Благосиља се овај брод кропљењем воде ове освећене ради успешног путовања и ради победе христољубиве војске над непријатељима, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

Затим кропи војсковођу, и војску, говори:

Нека вас благослови Господ са Сиона; и нека вам преда у руке непријатеље ваше; и нека их покори под ноге ваше у славу своју! Будите храбри, и срце ваше нека буде јако! И уздајући се у Господа, побеђујте непријатеље своје, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И одмах врши овај отпуст:

Христос истиинити Бог наш, молитвама прчисте Матере своје, силом часног и животворног Крста; посредништвом светих великих Архистратига Михаила и Гаврила и свих Бестелесних Небеских Сила; и светих Великомученика: Георгија, Димитрија, Прокопија, Теодора Стратилата и Теодора Тирона, и свих Светих својих, нека помилује и укрепи вас у дап борбе, и спасе као благ и човекољубив.

Клир, пева стихиру, глас 4.

Погледај на молбе слугу твојих, Свебеспрекорна, отклањајући жестоке нападе на нас, ослобађајући нас сваке невоље, јер Тебе једину имамо као јаку и сигурну тврђаву, и твоју заштиту стекосмо, да се не постидимо, Владичице, призивајући Тебе. Похитај на молбу оних што Ти кличу: радуј се, Владичице, помоћи, радости и заштити свих, и спасење душа наших.

Слава; и сада: Владичице, прими молитве слугу твојих, и избави нас од сваке невоље и жалости.

И свештеник благосиљајући десницом војску, говори:

Благослов Господњи нека је на свима вама, свагда, сада и увек и у векове векова. Амин.

БЛАГОСИЉАЊЕ НОВЕ ЛАБЕ

Свештеник у епитрахиљу почиње: Благословен Бог наш...
Читач чита: Царе небесни; Трисвето; Оче наш... Господе, помилуј
 (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут), и псалм
 107.

Хвалите Господа, јер је добар; јер је довијека милост његова. Тако нека реку које је избавио Господ, које је избавио из руке непријатељеве; скупио их из земаља, од истока и запада, од сјевера и мора. Луташе по пустињи гдје се не живи, пута граду насељеноме не находише; бјеху гладни и жедни, и душа њихова изнемагаше у њима; али завикаше ка Господу у тузи својој; и избави их из невоље њихове. И изведе их на прав пут, који иде у град насељени. Нека хвале Господа за милост његову, и за чудеса његова ради синова људских! Јер сити душу ташту, и душу гладну пуни добра. Сједјеше у тами и у сјену смртном, оковани у тугу и гвожђе; јер не слушаше ријечи Божијих, и не марише за вољу вишњегга. Он поништи срце њихово страдањем; спотакоше се, и не бјеше ко да може. Али завикаше ка Господу у тузи својој, и избави их из невоље њихове; изведе их из таме и сјена смртнога, и раскиде окове њихове. Нека хвале Господа за милост његову, и за чудеса његова ради синова људских! Јер разби врата мједена, и пријеворнице гвоздене сломи. Безумници страдаше за неваљале путове своје, и за неправде своје. Свако се јело гадило души њиховој, и добоше до врата смртнијех. Али завикаше ка Господу у тузи својој, и избави их из невоље њихове. Посла ријеч своју и исцијели их, и избави их из гроба њихова. Нека хвале Господа за милост његову, и за чудеса његова ради синова људских! И нека принесу жртву за хвалу, и казују дјела његова у пјесмама! Који плове по мору на корабљима, и раде на великим водама; они су видјели дјела Господња, и чудеса његова у дубини. Каже, и диже се силам вјетар, и устају вали на њему; дижу се до небеса и спуштају до бездана: душа се њихова у

невољи разлива; посрћу и љуљају се као пијани; све мудрости њихове нестаје. Али завикаше ка Господу у тузи својој, и изведе их из невоље њихове. Он обраћа вјетар у тишину, и вали њихови умукну. Веселе се кад се стишају, и води их у пристаниште које желе. Нека хвале Господа за милост његову, и за чудеса његова ради синова људских! Нека га узвишују на сабору народном, на скупштини старјешинској славе га! Он претвара ријеке у пустињу, и изворе водене у сухоту; родну земљу у слану пустару за неваљалство онијех који живе на њој. Он претвара пустињу у језера, и суху земљу у изворе водене; и насељава онамо гладне. Они зидају градове за живљење; сију поља, саде винограде, и сабирају љетину. Благосиља их и мпоже се јако, и стоке им не умаљује. Прије их бијаше мало, падаху од зла и невоље, што их стизаше. Он сипа срамоту на кнезове, и оставља их да лутају по пустињи гдје нема путова. Он извлачи убогога из невоље, и племена мпожи као стадо. Добри виде и радују се а свако неваљалство затискује уста своја. Ко је мудар, нека запамти ово, и нека познаду милости Господње.

Свештеник: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже отаца наших, Ти си служи своме Ноју заповедио да начини лабу ради спасења света, и благоволео си да од многих дрвета буде једно дрво и да се направи, Ти сам, Господару свега, као што си тада изволео да управљаш бездушним дрвећем и да крепком руком својом спасеш род људски, и сада, Владару, сачувај и ову лабу; и дај јој Анђела благог и мирног, да оне што плове на њој чува и брани од свих опаких ветрова, и бура, и валова, и даљења, и од свих непријатељских напада и најезда; и дај им да мирно и здраво плове, и да се срећно врате својим домовима: молитвама пречисте Владарке наше Богородице и Приснодјеве Марије; силом часног и животворног Крста; чесних небеских Сила Бестелесних; светог славног пророка, претече и крститеља Јована; светих славних и свехвалних Апостола, и свих Светих Твојих. Јер Ти крманиш и освешћујеш све и сва, Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Народ: Амин.

Онда кропи лабу освећеном водом, говорећи:

Благосиља се лаба ова кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И одмах певају стихиру, глас 4. Погледај на молбе слугу твојих... (на страни 539).

И бива уобичајени дневни отпуст.

Уобичајени поступак: Благословен Бог наш... Царе небесни... Трисвето; **по** Оче наш... Господе, помилуј (12 пута). Слава; и сада: Ходите, поклонимо се... (трипут) и псалам 50 (стр. 27).

Бакон: Господу се помолимо.

Народ: Господе, помилуј.

Свештеник чита ову молитву:

Господе Боже наш, буди милостив и чуј мољења наша, и све-моћном десницом својом благослови брод овај и освети га; благослови и све који буду пловили на њему, као што си благоволео благословити лађу слуге твога Ноја која је за време потопа пловила, пружи им, Господе, своју свету десницу, као што си је пружио апостолу Петру кад је ишао по мору, и пошљи им с неба светог Анђела твог који ће чувати брод овај и све људе твоје на њему од свих бура и опасности сада, као и убудуће; не одбаци, Свемило-срдни, мољења наша, него нас услиши, прогонeћи све непријатеље; приведи брод овај и слуге твоје на њему тихом пристаништу, дарујући им мирну пловидбу и све што им је потребно, да би се с весељем и радошћу вратили својим блиским, славeћи пресвето и величанствено Име твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова. Амин.

Кропећи брод освећеном водом, говори:

Благосиља се ковчег овај кропљењем воде ове освећене, у име Оца и Сина и Светога Духа, амин.

И певају стихиру, глас 4: Погледај на молбе слугу твојих, Свe-беспрекорна... (на страни 539).

И бива уобичајени дневни отпуст.

ЧИН ОДЕВАЊА РАСЕ И КАМИЛAVКЕ

Који хоће да прими расу, долази игуману и прави пред њим уобичајени поклон. Игуман га пита, да ли од свег срца приступа монашком животу, и да ли је ова његова намера после дугог разматрања непроменљива. А када се он обећа да ће неповратно обитавати у манастиру у посту и молитви, и да ће се помоћу Божјом ревностно трудити дан и ноћ да напредује у добродетељима и у свима наложеним му пословима, игуман му пре свега наређује да испита како ваља све грехе своје и да се сети свега што је од младости учинио, па да то исповеди манастирском духовнику, и да од њега добије разрешење и одобрење да се спреми за причешће Божанственим Тајнама. После тога игуман га одмах предаје једноме од најiskusнијих манастирских старца наређујући му да се врло опрезно стара о његовој души и да га поучава монашком животу. Њему пак који хоће да постане расоносац (= расофор) игуман наређује: да се у свему покорава старцу; да га поштује и слуша као оца и учитеља; да поуке од старца прима као од самога Христа; да има веру и љубав према њему; да сваки дан трипут врло брижљиво испитује своју савест; да свагда исповеда старцу дела и помисли своје, и да ништа никада не скрива од њега као пред самим Богом; да наредбе и поуке старчеве с љубављу прима као од самога Бога, и да се усрдно стара да их држи и испуњава; а сврх свега да ништа (ма било то и најбоље дело) не ради без старчевог наређења и благослова.

Када игуман нареди, повак са старцем улази у цркву. По доласку игумана и братије у цркву, пред почетак Часова, старац приводи игуману новака који има примити расу, обојица праве мета-

није пред игуманом, целивају по обичају десницу, и узимају од њега благослов; онда чине на обе стране поклон братији, стају пред светим дверима, крсте се и клањају трипут; затим целивају свете иконе, и поклонивши се одлазе на своје место.

После тога одмах почињу читати Часове. По завршетку Часова игуман ставља на себе епитрахил и фелон; пред њим стоје новак који има примити расу и старац његов са њим, у паперти пред црквеним дверима. Игуман твори уобичајени почетак:

Благословен Бог наш, свагда, сада и увек и у векове векова. **Братија:** Амин. **Еклисиарх** чита Трисвето; Пресвета Тројице... **по** Оче наш. **Игуман:** Јер је твоје царство... **Еклисиарх:** Ходите, поклонимо се... (трипут). **И псалам Давидов 27.**

Господ је видјело моје и спасење моје; кога да се бојим? Господ је крјепост живота мојега; кога да се страшим? Ако навале на ме зликовци да поједу тијело моје, противници и непријатељи моји, спотаћи ће се и пашће. Ако против мене војска у око стапе, неће се уплашити срце моје; ако се на ме рат дигне, ја се ни онда нећу бојати. За једно само молим Господа, само то иштем, да живим у дому Господњем све дане живота својега, да гледам красоту Господњу, и радим у цркву његову. Јер би ме сакрио у колиби својој у зло доба; склонио би ме под кровом шатора својега; на камену гору попео би ме. Тада бих подигао главу своју пред непријатељима који би ме опколили; принио бих у његову шатору жртву хвале; запјевао бих и хвалио Господа. Чуј, Господе, глас мој, тебе призивљем, смилуј се на ме и услиши ме. Срце моје говори пред тобом што си рекао: „тражите лице моје“; тражим лице твоје, Господе! Немој одвратити од мене лица својега, немој у гњеву оставити слуге својега; буди помоћник мој; немој ме одбити, и немој ме оставити, Боже, спаситељу мој! Јер отац мој и мати моја оставише ме; али Господ нека ме прихвати. Упути ме, Господе, на пут свој и води ме правом стазом поради оцијех који ме вребају. Немој ме дати на вољу непријатељима мојим; јер усташе на ме лажни свјedoци; али злоба говори сама против себе. Вјерујем да ћу видјети доброту Господњу на земљи живијех. Уздај се у Господа, буди слободан; нека буде срце твоје крјепко, уздај се у Господа.

Онда псалам 50: Помилуј ме, Боже, по великој милости својој..

Затим опет: Трисвето; **и по:** Оче наш... **тропар, глас 4.**

Боже отаца наших, Ти увек поступаш с нама по својој кротости, не уклони милост твоју од нас, него молитвама њиховим у миру уређуј живот наш.

Слава; и сада; Богородичан:

Богородици прибегнимо сада усрдно ми грешни и смирени, и припаднимо у покајању вапијући из дубине душе: Владичице, помози сажаливши се на нас; похитај, пропадамо од мноштва сагрешења; не отпусти твоје слуге празне, јер Тебе имамо као једину наду.

Потом ђакон говори: Господу се помолимо.

Братија: Господе, помилуј.

Игуман чита ову молитву:

Благодаримо Ти, Господе Боже наш, што си по великој милости својој избавио слугу твога (**име мирско**) од таштег световног живота и призвао га на ово часно обећање; зато га удостој да достојно поживи у овом анђелском животу; сачувај га од замки ђаволских, и све до смрти очувај чисте и душу његову и тело; удостоји га да буде храм твој; усаветуј га да свагда има на уму Тебе и заповести твоје; и даруј му смирење и љубав и кротост, молитвама Пречисте Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије и свих Светих твојих.

Братија сви говоре: Амин.

Ђакон говори: Господу се помолимо.

Братија: Господе, помилуј.

Игуман чита другу молитву:

Успасоносни јарам свој, Господе, прими слугу твога (**име ново, монашко**), и удостој га да се присаједини пастви избраника твојих; обуци га у ризу освећења; целомудријем опаши бедра његова; покажи га подвижником сваког уздржања усавршавајући у њему и у нама дар духовних благодати твојих, молитвама Пресвете Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије и свих Светих твојих.

Братија: Амин.

Игуман прима пожице од новака, и крстолико постригава косу на глави његовој, говорећи:

У име Оца, амин; и Сина, амин; и Светога Духа, амин; - рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

Братија сви певају: Господе помилуј(трипут).

После тога игуман га облачи у расу, и ставља му на главу камилавку, не говорећи ништа. Пошто га обуче, игуман говори: Мир

свима. **Братија:** И духу твоме. **Бакон:** Главе своје приклоните Господу. **Братија:** Теби, Господе.

Пошто сви приклоне главе, игуман чита тајно ову молитву:

Свети, благи Сине благога Оца, Ти отсецаш гордост, уништаваш нападе противникове, изливаш славу смиренуумља на главу светих, и венчаваш их неувенљивим и нераспадљивим венцем живота и бесмрћа, и упућујеш их на тесни пут којим идоше свети оци и убоше у место покоја; Ти, Владико Господе Боже наш, даруј силу и благодат Твога Божанства у дух и душу и тело дошавшег Теби слуге твог (**име**) и примившег првину светог образа, јер Ти Именом Својим освешћујеш све и сва; тако и овог слугу твог освети Именом Својим свемоћним и благим.

Возглас: Јер си свет, Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме духу, сада и увек и у векове векова.

Братија: Амин.

Игуман чини обични отпуста дана. После отпуста узима за руку новог расофора, предаје га старцу, говорећи:

Ево, поверавам ти пред Богом овог новопочетника; поучавај га да живи у страху Божјем и у свима добродетељима, пазећи врло будно да због нерађења твог не погине душа његова, јер имаш дати одговор Богу за њега на дан Суда.

А новом расофору говори:

Ти пак покуравај се у свему старцу као Христу, и буди у свему трпељив, смирен, послушан, кротак и ћутљив, па ћеш наћи благодат пред Богом, и спашћеш се.

ЧИН МАЛЕ СХИМЕ ИЛИ МАНДИЈЕ

Пошто је клепано у мало клепало и братија почне Часове, еклисиарх и старац доводе у цркву онога који има да се постриже, а који је дуго време провео добро у манастирском искушеништву и послушању старцу, стају насред цркве и клањају се као обично; потом одмах прилазе игуману, и поклонивши се, целивају му десницу; и узевши од њега благослов чине три поклона до земље према светим дверима; затим целивају свете иконе, стају пред светим дверима, метанишу једанпут до земље, и окренувши се ка хоровима* чине такође по једно метаније. После тога одлазе у паперту, ту новак свлачи са себе обично одело, скида обућу, и облачи се само у власеницу једну.

Но нека се зна: онај што има да се постриже, треба на сваки начин пре но што дође у цркву, да претходно исповеди све грехе своје пред духовником и од њега добије потпуно разрешење, и да буде спреман за причешће Пресветим Тајнама Тела и Крви Христове. Овако наређује божанствени Дионисије Ареопагит у својој књизи О црквеној јерархији, у шестој глави, о тајни монашког савршенства.

Када пак почне божанствена литургија он стоји у паперти; и пошто се отпевају уобичајени антифони и обави Вход са

* Тојест десној па левој певници.

Еванђељем, чита се на Слава кондак дана, а на: И сада; пева се овај тропар, глас 1.* Самогласно.

Похитај да ми отвориш очинско наручје, развратно сам истрошио живот свој. Спаситељу, не презри сада осиротело срце моје, које упире поглед на непотрошиво богатство милосрђа твога! Јер Теби, Господе, у умилењу вапијем: сагреших, Оче небу и Теби.

Док се ово пева, сва братија по два и два са свећама одлазе у паперту певајући тихо горњи тропар. Онда онај што има да се постриже иде позади свих између старца и еклисиарха, обучен само у власеницу, неопасан, бос и гологлав, са прекрштеним рукама на грудима као да су везане; и ушавши у цркву, ниско се једанпут поклања главом према истоку; затим дошавши пред амвон, опет се поклања исто тако; онда отишавши пред свете двери, и павши на земљу ничице, лежи молећи се усрдно у себи Господу да му опрости грехе и да га прими у ред кајућих се.

По завршеном појању тропара, настојатељ громким гласом говори ничице лежећем:

Милосрдни Бог као чедољубиви Отац, гледајући твоје смирење и истинско покајање, чедо, прима као блудног сина тебе који се кајеш и од срца к Њему припадаш.

И одмах сагнувши се подиже ничице лежећег узевши га под десну руку. А овај уставши стаје право гледајући у земљу, и са рукама прекрштеним на грудима побожно се поклања главом према божанственом олтару.

Игуман га пита говорећи:

Што си дошао, брате, припадајући к светом жртвенику и к светој дружини овој?

А он клањајући се одговара:

Желим живот испоснички, часни оче.

Игуман га опет пита:

Желиш ли да се удостојиш анђелског лика и да се уврстиш у ред монаха.

Он одговара:

Да, с Божјом помоћу, часни оче.

* А ако се монашење врши на бденију (што је обичај), онда после славословља и тропара, на: И сада: пева се овај тропар.

Игуман говори:

Заиста си добро и блажено дело изабрао, само ако га и довршиш, јер се добра дела трудом постижу и с муком обављају.

И одмах га игуман поучава оваквим речима, говорећи:

Отвори уши срца свога, брате, и чуј глас Господа који говори: „Ходите к мени сви који се трудите и натоварени сте, и ја ћу вас одморити. Узмите јарам мој на себе, и научите се од мене, јер сам ја кротак и смирен срцем, и наћи ћете покој душама својим" (Мт. 11, 28-29). Стога сада на свако питање дај Богу са страхом и радошћу потребан одговор. Притом насигурно знај да је овде дошао сам Спаситељ наш са свехвалном Мајком Својом, светим Анђелима и свима Светима својим, и пази на речи твоје, да би, када дође да суди живима и мртвима, узвратио теби, не по ономе што ћеш Му обећати и изјавити, него по ономе шта си од обећаног и изјављеног одржао. Зато сада, ако истински приступаш к Богу, одговарај нам са сваком пажњом на сва питања која ти будемо поствљали.

И после тога одмах га пита, говорећи:

Да ли својим слободним разумом и по својој слободној вољи приступаш Господу?

Одговор: Да, с Божјом помоћу, часни оче.

Питање: Да не чиниш то по некој нужди или под морањем?

Одговор: Не, часни оче.

Питање: Одричеш ли се света и свега у свету, по заповести Господњој?

Одговор: Да, часни оче.

Питање: Хоћеш ли остати у манастиру овом, или у оном који ти од светог послушања буде одређен, и у испосништву, све до последњег даха свог?

Одговор: Да, с Божјом помоћу, часни оче.

Питање: Хоћеш ли чувати себе у девствености и целомудрености и побожности све до смрти?

Одговор: Да, с Божјом помоћу, часни оче.

Питање: Хоћеш ли све до смрти бити послушан игуману и свој у Христу братији?

Одговор: Да, с Божјом помоћу, часни оче.

Питање: Хоћеш ли све до смрти остати у нестицању и у добровољном сиромаштву Христа ради у општежићу, ништа себи са-

мом не стичући нити чувајући, сем оно што је на општу потребу, и то из послушања а не по својој вољи?

Одговор: Да, с Божјом помоћу, часни оче.

Питање: Примаш ли све прописе монашког општежићног живота, и правила састављена од светих отаца, и од настојатеља теби налагана?

Одговор: Да, часни оче, примам и са љубављу их целивам.

Питање: Хоћеш ли ради царства небеског сносити сваку тескобу и тугу монашког живота?

Одговор: Да, с Божјом помоћу, часни оче.

Потом му игуман говори ову поуку:

Пази, чедо, какве завете дајеш Господу Христу, јер Анђели невидљиво присуствују, записујући све завете твоје, за које ћеш дати одговор при другом доласку Господа нашег Исуса Христа. Излажем ти најсавршенији живот, у коме се живљење Господње пројављује подражавањем, показујући ти шта треба да примаш а шта ваља да избегаваш. Јер, гле, чедо, ти си одлучио да приступиш и служиш Господу. Ако дакле хоћеш да будеш монах, ти пре свега очисти себе од сваке нечистоте тела и духа, вршећи светињу у страху Божјем; стекни смиреноумље којим ћеш постати наследник вечних добара; одбаци безочност житејског понашања; имај послушање према свима; не ропњи у пословима који су ти одређени; буди истрајан у молитви; не буди лењ у бдењима; не клони духом у искушењима; не буди млитав у постовима, а знај да ти молитвом и постом ваља умолити Бога; у болестима не буди малодушан; пази на рђаве помисли, јер враг неће престати да ти подмеће сећање на ранији живот у свету и мржњу према врлинском животу; не треба дакле да се обзиреш натраг када си пошао путем који води у царство небеско, јер нећеш бити приправан за царство небеско; не претпостављај ништа Богу; не љуби већма него Бога ни оца, ни мајку, ни браћу, нити иког свог, нити себе самог, нити царства света, или какав било покој и част: не избегавај сиромаштво него остани до смрти у њему; не избегавај ни злостављање ни понижавање од људи, нити ишта друго сматрај да је тешко, јер ћеш сметати себи у идењу за Христом, него увек гледај на добра оних који са надом живе по Богу, мислећи на све Мученике и Преподобне, који та добра стекоше многим знојем, и трудом, и потоцима крви, и смрћу; сврх свега тога имај свагда у уму свом спасоносна страдања и животворну смрт Господа нашег Исуса Христа, које Он добровољно претрпе ради спасења нашег, да би и ти све невоље и мучке

монашког живота радосно трпео Њега ради; буди дакле разборит у свему, пострадај као добар војник Господа Христа који, иако сам Бог и Господ наш, будући богат милошћу, ради нас осиромаша, да бисмо се ми обогатили његовим царством; треба стога и ми да постајемо подражаваоци Његови, и да Њега ради сносимо све, напредујући у заповестима Његовим дан и ноћ. Јер сам Господ рече: „Ако ко хоће за мном ићи, нека се одрече себе, и узме Крст свој и иде за мном”, - што значи: бити увек готов, по цену живота, на свако испуњење Његових заповести. Јер имаш и да гладујеш, и да жеђујеш, и да наготујеш, и да будеш врећан и исмевац, ружен и гоњен, и да будеш изложен многим другим невољама које одликују живот по Богу. И када све то претрпиш, радуј се, вели Господ, јер је награда твоја велика на небесима, у Христу Исусу Господу нашем, коме слава вавек. Амин.

Питање: Да ли све ово тако исповедаш, са надом у моћ Божију, и да ли обећаваш да ћеш у овоме истрајати до краја живота свог, благодаћу Христовом?

Одговор: Да, с Божјом помоћу, часни оче.

После тога игуман му одмах говори ово:

Свемилосрдни и многомилостиви Бог, који пречисто срце не-докучљиве доброте своје отвара свакоме који Му долази са жељом и топлим љубављу, који је рекао: „ако и жена заборави пород свој, ја те заборавити нећу”, који и твоју жељу зна и твојој намери прилаже своју моћ за испуњење Његових заповести, нека те прими, и загрли, и штити, и нека ти буде јака тврђава од лица вражија, камен трпљења, узрок утехе, давалац чврстине, стицање благодушности, помоћник храбрости, који ће легати и устајати с тобом, заслађујући и радујући срце твоје утехом Светог Духа Свог, удостојавајући те и удела светих и преподобних отаца наших: Антонија, Јефтимија, Саве, и свих осталих преподобних отаца, који у монаштву угодише Христу (**а за жене:** свете Првомученице Текле, Евпраксије, Олимпијаде, и свих осталих преподобних матера, које у монаштву угодише Христу); с њима и ти нека наследиш царство небеско, у Христу Исусу Господу нашем, коме нека је слава и власт, царство и сила, са Оцем и Светим Духом, сада и увек и у векове векова.

Братија: Амин.

Затим, пошто понав сагне главу и Бакон рекне: Господу се помолимо; **пасторатељ меће на његову главу књигу, и чита молитву да сви чују:**

Господе Боже наш, Ти си озаконио да су достојни Тебе они који оставе све житејско, и сроднике и пријатеље, и следују Теби, - прими и овог слугу твог (**име мирско**), који се одрекао свега тога, према светим заповестима твојим, и упути га на истину твоју, јер непоколебљиво припада к Теби; огради га силом Светог Духа Твог, да никакво вражје лукавство не би могло утицати на њега, дарујући му трпљење да Ти непрестано угађа, молитвама Пречисте Владарке наше Богородице и свих Светих који Ти од памтивека угодише. Јер се благослови и прослави пречасно и величанствено Име Твоје, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова.

Братија рекну: Амин. **Бакон одмах меће ножице на Еванђеље, а игуман говори:** Мир свима. **Бакон:** Главе своје приклоните Господу. **Братија:** Теби, Господе.

Игуман чита ову молитву:

Господе Боже наш, надо и прибежиште свих који се у Тебе уздају, Ти си нам оваплоћењем Христа Твог показао различне путеве спасења, прими слугу твог (**име мирско**), који је оставио световне жеље, и себе принео Теби Владици на жртву живу, пријатну; отстрани од њега сваку телесну жељу и неразумне прохтеве, да се, уклањањем неосетљивих власи, уклоне и неразумне мисли и дела, и да се удостоји узети јарам твој благи и бреме твоје лако, и да узме Крст и да иде за Тобом, Владиком; сачувај га у светости твојој, и даруј му добру намеру у чувању светих заповести твојих, учвршћујући га у згодно време у ред изабраника твојих, благодаћу и човскољубљем јединородног Сина Твог, са којим си благословен, са пресветим и благим и животворним Твојим Духом, сада и увек и у векове векова.

Братија рекне: Амин.

Настојатељ, пруживши десницу ка Светом Еванђељу, говори:

Где, овде Христос невидљиво присуствује; пази, нико те не приморава да примиш овај лик; пази, ти по својој слободној вољи хоћеш залог великог, аиђелског лика!

Одговара: Да, часни оче, по својој слободној вољи.

После одговора настојатељ, показујући десницом на ножице, говори трипут:

Узми ножице и подај ми их.

Новак трипут узима ножице и даје их настојатељу целивајући му десницу. Када последњи пут пода ножице настојатељу, овај их ставља на Свето Еванђеље и говори му:

Ето, из руке Христове их примаш, пази, коме приступаш, коме се заветујеш, и кога се одричеш.

После тога настојатељ узима ножице са Светог Еванђеља, и говори:

Нека је благословен Бог који хоће да се сви људи спасу и добу у познање истине; нека је Онај који јесте благословен кроза све векове.

Братија: Амин.

Онда му настојатељ постригава унакрст теме главе, говорећи:

Брат наш (име ново, монашко) постригава косу главе своје у знак одрицања од света и свега што је у свету, и у знак одречења од своје воље и свих телесних жеља, у име Оца и Сина и Светога Духа; рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

И братија певају трипут: Господе, помилуј.

Онда настојатељ, додирнувши десницом власеницу у коју је одевен, и држећи се за њу, говори:

Брат наш (име) облачи се у ризу добровољног сиромаштва и нестицања и подношења сваких беда и тескоба, у име Оца и Сина и Светога Духа; рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

И осењује га крстолико, а он целива власеницу и десницу настојатељу, братија пак певају трипут: Господе помилуј.

Настојатељ онда узима параман и Крст, и држећи их у левој руци говори:

Брат наш (име) прима параман као залог анђелског лика, као свагдашњи потсетник на узимање благог јарма Христовог на себе и лаког ношења његовог, и као обуздавање и окивање свих жеља тела свог, а прима и знак Крста Господња на своје груди, као свагдашњи потсетник на страдање, понижење, пљување, ругање, ране, шамаре, распеће и смрт Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа, које Он добровољно претрпе ради нас, и да би се трудио да то према моћи својој подражава, у име Оца и Сина и Светога Духа; рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

И осенивши их крстолико десницом, ставља их на рамена и прса новака, док братија певају трипут: Господе, помилуј.

Затим узевши расу, говори:

Брат наш (име) облачи се у одећу весеља и радости духовне, на одгнање и гажење свих туга и смутњи које наилазе од ђавола, од тела и од света; и на непрекидно весеље и радовање његово у Христу, у име Оца и Сина и Светога Духа; рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

И осенивши расу десницом, облачи је новаку, док братија певају трипут: Господе, помилуј.

Онда узима кожни појас, и држећи га у левој руци говори:

Брат наш (име) опасује бедра своја силом истине, на умртвљење тела и обновљење духа, на бодрост и опрезност, у име Оца и Сина и Светога Духа; рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

И осенивши појас десницом, опасује њиме новака, а братија певају трипут: Господе, помилуј.

Потом узима мандију, и држећи је левом руком говори:

Брат наш (име) облачи се у ризу спасења и у оклоп правде; да би се уздржавао од сваке неправде; да би ревностно одбацивао измишљања свога разума и прохтеве своје воље; да би свагда имао у уму свом сећање на смрт; да би себе сматрао распетим свету и мртвим за свако зло дело; и да би себе чило показивао Христу увек живим за сваку врлину, у име Оца и Сина и Светога Духа; рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

И осенивши мандију десницом, облачи новака, а братија певају трипут: Господе, помилуј.

Затим узима папакамилавку, и држећи је левом руком говори:

Брат наш (име) прима шлем спасења и непосрамљивог поуздања, да би могао противстати свима лукавствима ђаволским, и покрива главу своју покривалом смирења и непрекидног послушања, у знак духовне философије, и да би очи своје одвратио да не гледају таштину, у име Оца и Сина и Светога Духа; рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

И благословивши папакамилавку, меће је на главу новака, а братија певају трипут: Господе, помилуј.

Онда узима сандале, и држећи их левом руком говори:

Брат наш (име) обува сандале у приправност благовешћења мира, да би био брз и вредан на свако послушање и на свако добро дело, у име Оца и Сина и Светога Духа; рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

И благословивши их десницом, обува новака, а братија пева трипут: Господе, помилуј.

После тога узима бројанице, и држећи их у левој руци говори:

Прими, брате (име) мач духовни, који је реч Божја, на непрекидну молитву Исусову, јер си дужан да име Господа Исуса свагда имаш у уму, у срцу и у устима својим, говорећи непрестано: „Господе Исусе Христе, Сине Божји, помилуј ме грешног“; рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

И благословивши десницом бројаницу, даје их новаку, који примајући целива њих и десницу настојатељеву, а братија певају трипут: Господе, помилуј.

Онда настојатељ, узевши ручни Крст и држећи га у десној руци, говори:

Прими, брате (име) штити вере - Крст Христов, о који ћеш моћи погасити све распаљене стреле нечастивога, и свагда имај у памети да је Господ рекао: „Који хоће за мном да иде, нека се одрече себе, и узме Крст свој, и иде за мном,“ рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

И Крстом осенивши новака крстолико, даје му га; а он, примајући десном руком, целива Крст и десницу настојатељеву, а братија певају трипут: Господе, помилуј.

Напослетку, узевши упаљену свећу, настојатељ је даје новаку, говорећи:

Прими, брате (име) ову свећу, и пази, од сада си дужан да чистим и врлинским животом и добром нарави будеш светлост свету. Јер је Господ рекао: „Тако нека се светли ваша светлост пред људима, да виде ваша добра дела, и славе Оца вашег који је на небесима,“ рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

Узевши свећу, новак целива десницу настојатељу.

А после свега тога настојатељ, благосиљајући десницом новопостриженога, говори:

Брат наш (име) примио је залог анђелског лика и обукао се у свеоружје Божије, да би могао победити сву силу и нападаје поглавара и власти и управитеља таме овога света, поднебесних духова зла, у име Оца и Сина и Светога Духа; рецимо сви за њега: Господе, помилуј.

Братија сви певају: Господе, помилуј (трипут).

Затим ђакон говори: Господу се помолимо, а братија: Господе, помилуј.

Настојатељ чита ову молитву:

Господе Боже наш, уведи овог слугу твог (**име**) у духовни двор свој и уврсти га у своје словесно стадо; очисти умовање његово од телесних жеља и пугте обмане живота овога, и дај му да непрестано има на уму добра која су припремљена онима који љубе Тебе и распели су себе овом животу ради царства твога. Јер си Ти пастир и владика душа наших, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Братија говоре: Амин.

И ако се врши божанствена литургија, тада јереј који служи, одмах по завршној молитви пострига, узглашава: Јер си свет, Боже наш... **Хорови певају:** Свети Боже... **Прокимен пострижења, и апостол и еванђеље пострижења читају се одмах за апостолом и еванђељем дана, па се света литургија наставља до краја по уобичајеном реду. Новопострижени се причешћује Божанственим Тајнама Тела и Крви Господње. После заамвоне молитве и после: Благосиљам Господа... братија певају ову стихиру, глас 1.**

Познајмо, браћо, силу тајне, јер преблаги Отац изишавши у сусрет, грли блудног сина, који од греха хита очевом дому, и опет му дарује знаке славе своје, и приређује тајанствено весеље онима горе, жртвујући теле угојено, да бисмо и ми живели достојно човекољубивог Оца који је жртвовао, и славне Жртве - Спаситеља душа наших.

Док се ово пева, братија сви, два и два, прилазе по реду, целивају Крст и новопостриженог брата, и питају га овако: „Како ти је име, брате?“ Новопостриженик одговара казујући своје пово име. А братија, сваки од њих клањајући се и одлазећи говори му: „Спасавај се у анђелском чину“. По завршеном певању бива отпуст.

Ако се пак монашење врши не на светој литургији, онда одмах после завршене молитве пострига ђакон говори ову јектенију:

У миру Господу се помолимо.

Братија: Господе, помилуј.

За вишњи мир и спасење душа наших, Господу се помолимо.

За мир целог света, за благостање светих Божјих цркава и за сједињење свију, Господу се помолимо.

За брата нашег (**име**), и да га Бог штити и помаже, Господу се помолимо.

Да беспрекорно, некажњиво и несметано оствари циљ монашког чина, Господу се помолимо.

Да свој живот проведе у свакој побожности, и страху Божјем, и чистоти, Господу се помолимо.

Да свуче старога човека, и да се обуче у новога, сазданога по Богу, Господу се помолимо.

За отпуштење и опроштај грехова његових, Господу се помолимо.

Да избави њега и нас од сваке невоље, гњева и нужде, Господу се помолимо.

Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.

Поменувши пресвету, пречисту, преблагословену, славну Владичицу нашу Богородицу и Приснодјеву Марију са свима Светима, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.

Братија: Теби, Господе.

Свештеник: Јер си свет, Боже наш, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у вкове векова.

Братија: Амин. **И певају:**

Који се год у Христа крстите, у Христа се обукосте. Алилуја.

Бакон: Пазимо! **Настојатељ:** Мир свима. **Чтец:** И духу твоме.

Бакон: Премудрост, пазимо!

Чтец: Прокимен, глас 3.

Господ је просветљење моје и Спаситељ мој, кога ћу се бојати?

Стих: Господ је заштитник живота мога, кога ћу се плашити?

Бакон: Премудрост.

Чтец: Читање из Посланице Ефесцима светог апостола Павла.

Бакон: Пазимо!

Чтец чита апостол из Посланице Ефесцима, (глава 6, зачало 233).

Браћо, јачајте у Господу, и у сили моћи његове. Обуците се у свеоружје Божије, да бисте се могли одржати против лукавства ђаволскога. Јер не ратујемо против крви и тијела, него против поглаварстава, и власти, и господара таме овога свијета, против духова злобе у поднебесју. Зато узмите свеоружје Божје, да бисте се могли одупријети у зли дан, и одољевши свему, одржати се. Стојте, дакле, опасавши бедра своја истином и обукавши се у оклоп правде, и обувши ноге у приправност за јеванђеље мира. А изнад свега узмите штит вјере, о који ћете моћи погасити све огњене стријеле нечастивога; и кацигу спасења узмите, и мач Духа, који је ријеч Божија.

Настојатељ говори: Мир теби. **Чтец:** И духу твоме. **Бакон:** Премудрост, пазимо. **Чтец:** псалам Давидов. Алилуја. **Стих:** Овај убоги завапи, и Господ га чу, и од свију невоља избави га.

Бакон: Премудрост; право стојмо, чујмо свето Еванђеље.

Настојатељ: Мир свима. **Братија:** И духу твоме.

Настојатељ: Читање светог Еванђеља од Матеја. **Бакон:** Пазимо!

Настојатељ чита Еванђеље од Матеја, (зачало 39 и 43. Гл. 10, 37 и Гл. 11, 28-30):

Рече Господ: Који љуби оца или матер већма него мене, није мене достојан; и који љуби сина или кћер већма него мене, није мене достојан. Ходите к мени сви који сте уморни и натоварени и ја ћу вас одморити. Узмите јарам мој на себе и научите се од мене; јер сам ја кротак и смирен срцем, и паћи ћете покој душама својим. Јер јарам је мој благ, и бреме је моје лако.

После Еванђеља Бакон говори ову јектенију:

Помилуј нас, Боже, по великој милости својој, молимо Ти се, услиши и помилуј.

Братија: Господе, помилуј (трипут).

Још се молимо за отпуштење и опроштај грехова слуге Божјег (име).

Настојатељ возглашава: Јер си милостив и човекољубив Бог, и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.

Братија: Амин.

И одмах братија целивају Крст и новопостриженога и певају стихиру горе написану:

Познајмо, браћо, силу тајне...

После ове стихире Бакон говори: Премудрост.

Братија: Часнију од Херувима и неупоредиво славнију...

Настојатељ: Слава Теби, Христе Боже, надо наша, слава Теби.

Братија: Слава; и сада: Господе, помилуј (трипут), благослови.

Настојатељ говори отпуст.

Христос истинити Бог наш, молитвама пречисте своје Матере, светих славних и свехвалних апостола, преподобних и богоносних отаца наших... и осталих у испосништву просијалих, и свих Светих својих, да нас помилује и спасе, као добар и човекољубив.

Затим узима за руку новог монаха, предаје га старцу говорећи:

Ево, поверавам ти пред Богом овог новопочетника; поучавај га да живи у страху Божјем и у свима добродетељима, пазећи врло будно да због нерабења твог не погине душа његова, јер имаш дати одговор Богу за њега на дан Суда.

А новом монаху говори:

Ти пак покуравај се у свему старцу као Христу, и буди у свему трпељив, смирен, послушан, кротак и ћутљив, па ћеш наћи благодат пред Богом, и спашћеш се.

Треба знати да такав новопострижени инок мора провести у цркви пет дана, уздржавајући се од сваког посла, осим читања (ако уме читати), а боравши у духовним размишљањима и у умној молитви.

О МОЛИТВАМА ЗА ПОКОЈНИКЕ

Једном свети Макарије Александријски упита Анђеле који су га пратили по пустињи: „Пошто је од светих Отаца предато да се у цркви врши принос Богу за преминулог у трећи, девети и четрдесети дан, каква онда од тога бива корист по душу покојника?“ Анђео одговори: „Бог није допустио да ишта непотребно и некорисно бива у Његовој Цркви. Јер када у трећи дан бива у цркви принос, онда душа умрлога добија од чувајућег је Анђела олакшање у тузи коју она осећа због разлучења са телом; добија зато што је за њу извршено у цркви Божјој славословље и принос, те се у њој рађа блага нада. Јер у току два дана души се дозвољава да заједно са Анђелима који се налазе поред ње хода по земљи где хоће. Отуда душа која љуби тело (телољубива душа) лута понекад око куће у којој се растала са телом, понекад око гроба у коме је тело погребено; и тако проводи два дана као птица тражећи себи гнездо. Добродетељна пак душа хода по оним местима на којима је обично творила правду. У трећи дан Онај који је васкрсао из мртвих наређује да се свака хришћанска душа, по угледу на Његово васкрсење, узнесе на небеса ради поклоњења Богу свих. Стога Црква има добар обичај вршити у трећи дан принос и молитву за душу. После поклоњења Богу, Бог наређује да се покажу души разна и пријатна насеља светих и лепота раја. Све то разгледа душа шест дана, дивећи се и прослављајући Творца свега, Бога. А посматрајући све то, она се измењује и заборавља тугу коју је имала боравећи у телу. Али, ако је крива за грехе она, при посматрању благовања светих, почиње туговати и укоравати себе, говорећи: тешко мени! колико сам се оништавила (= оташтинила) у том свету! Заневши се задово-

Љаванем пожуда ја сам већи део живота провела у безбрижности и нисам послужила Богу како треба, да бих се и ја могла удостојити ове благодати и славе. Тешко мени кукавној!...А после разгледања у току шест дана свих радости праведника, Ангели је поново узносе на поклоњење Богу. Стога, добро чини Црква, вршећи у девети дан службе и принос за усопшег. После другог поклоњења, Владика (= Владар) свих наређује одвести душу у пакао и показати јој тамошња сва места мучења, разна одељења пакла, и разноврсна мучења нечестивих, у којима налазе се душе грешника непрестано кукају и шкргућу зубима. По овим разним местима мука душа се носи тридесет дана, дршћући да и сама не буде осуђена на затвор у њима. У четрдесети дан душа се опет узноси на поклоњење Богу; и тада већ Судија одређује души место које одговара њој према њеним делима. Стога Црква поступа правилно, чинећи у четрдесети дан помен за преминуле".

(Из списа светог Макарија Александријског: Реч о исходу душе праведних и грешних).

На светог Димитрија
Ростовског
21. 09/ 4. 10. 1958. године
Манастир
Свете Пелије

Превео
са грчког и црквенословенског
и средио
Архимандрит
Др Јустин Сп. Поповић

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
264-12

ВЕЛИКИ ТРЕБНИК (превео са грчког и
црквенословенског Архимандрит Јустин
Сп. Поповић; (вињете Вероника В. Букановић).
Призрен: Епархија рашко-призренска, 1993
(Солун: „Мелиса“). – XVI, 563 стр:
илустр.; 24 cm

Тираж 2000
ISBN 86-82323-01-X

19109388

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΜΕΛΙΣΣΑ

ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑ ΤΗΛ. (0397) 23313 FAX 24415

